

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΔΟΣ

ΜΕ ΓΑΛΑΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΙΩΝΙΚΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΗΓΕΙΡΟΥΝ ΤΑ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΚΑΙ ΙΔΙΑ

Μικραινείται ως χωρίς.

ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

Οι περὶ τὴν γραμματικὴν διαπονθέντες αὐτοὶ ἔαντὸν εὐμαθέστεροι γίγνονται πρὸς τὰ μείζω καὶ σπουδαιότερα τῶν μαθημάτων.

Ισοκράτης.

—~~υπόλεξεν~~—

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.

56 - ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - 56

1929

X.R.E.G.D.V.O.Y
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΛΟΓΩΝ ΕΦΗΜΕΡΟΣ

ΕΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

THE ELLINIKHΣ LΛΩΣΗΣ

KAI ΙΔΙΑ

ΕΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΒΕΡΚΤΟΥ

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΛΟΓΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΛΟΓΩΝ

—οκτώ χρόνια μετά την ίδρυση της Ελληνικής Δημοσίας Λογών Επιτηδεύματος
τον παρόντα αριθμό της σε πλήρη μορφή παρατίθεται σε πάντα την ορθή παραγγελία.
Επονεύεται.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΟΓΩΝ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΑ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.
αε - ΥΟΙΔΑΤΣ ΖΩΔΟ - αε
εεεε

ΛΟΓΟΣ—ΠΡΟΤΑΣΙΣ—ΠΕΡΙΟΔΟΣ

§ 1. Η διὰ λέξεων ἐκφρασίς τῶν διανοημάτων ἡμῶν λέγεται **λόγος**.

§ 2. Ο λόγος δύναται νὰ περιέχῃ πολλὰ ἢ ἐν μόνον διανόημα. Λόγος περιέχων ἐν μόνον διανόημα λέγεται **πρότασις**: οἱ μαθηταὶ γυμνάζονται.—δὸς θεὸς εἰσὶ δίκαιοι.

§ 3. Ο λόγος ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς ἢ πλειόνων προτάσεων. Λόγος διὰ μιᾶς ἢ πλειόνων προτάσεων τέλειον νόημα ἐκφράζων καὶ διὰ τῆς τελείας στιγμῆς ἢ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου στιζόμενος λέγεται τέλειος **λόγος** ἢ **περιόδος**. Τιμῆμα δὲ περιόδου ἐκ μιᾶς ἢ πλειόνων προτάσεων ἀποτελούμενον καὶ διὰ τῆς ἄνω στιγμῆς στιζόμενον λέγεται **κώλον**: ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας εἴκοσιν· οἱ γὰρ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἵέναι τοῦ πρόσωπον· ἐπώπτενοι γὰρ ἥδη ἐπὶ βασιλέα ἴέραι· μισθωθῆναι δὲ οὐκ ἐπὶ τούτῳ ἔφασαν

Σημ. Σειρὰ περιόδων λογικῶν πρὸς ἀλλήλας συνηρημένων ἀποτελεῖ τὸν λεγόμενον ὁντορικὸν ἢ διηγηματικὸν λόγον.

§ 4. Διὰ τοῦ λόγου ἢ τῆς προτάσεως ἐκφράζομεν τὰς ἴδιας ἡμῶν κοίσεις ἢ θελήσεις ἢ ἐρωτῶμεν ἄλλον, δηλ. ζητοῦμεν νὰ μάθωμεν τὴν κούσιν ἢ τὴν θέλησιν ἄλλου. Λόγος ἢ πρότασις, δι' ἣς ἐρωτῶμεν ἄλλον λέγεται **λόγος ἐρωτηματικὸς** ἢ **ἐρωτηματικὴ πρότασις** ἢ **ἀπλῶς ἐρώτησις**: οἱ Ἑλληνες ἐνίκησαν τὸν Πέρσας ἐν Πλαταιᾶς.—Λαβέ αὐτοῖς τὸ ψήφισμα καὶ ἀνάγνωσθι.—Ἐάν ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τις αὐτὸν κωλύσει δεῦρο βαδίσειν;—Τί βούλεσθε;—Τί εἶπω;—Τί ὑμᾶν χαρίσωμαι;

Σημ. Κατὰ ταῦτα αἱ προτάσεις καὶ αἱ ἐρωτήσεις εἰνε δύο εἰδῶν προτάσεις ἢ ἐρωτήσεις κοίσεως καὶ προτάσεις ἢ ἐρωτήσεις ἐπιθυμίας (§ 222 καὶ 234).

§ 5. Λόγος λεγόμενος ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ λέγοντος λέγεται **εὐθύνς**, λόγος δὲ ἐπαναλαμβανόμενος ὑπὸ ἄλλου τροποποιημένος πολλάκις κατά τι λέγεται **πλάγιος** (§ 311): πυμῷ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνθρώπους.—εἴπεν διτὶ τιμῷ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνθρώπους.

Ἐρώτησις λεγομένη ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος λέγεται

εὐθεῖα (§ 229), ἐρώτησις δὲ ἐπαναλαμβανομένη ὑπ' ἄλλου τροποποιημένη πολλάκις κατά τι λέγεται **πλαγία** (§ 275): τι λέγεις; — δὲ Σωκράτης ἔρωτῷ τι λέγω.

"Οροι τῆς προτάσεως.

§ 6. Οἱ ἀναγκαῖοι ὅροι τῆς προτάσεως εἶνε δύο, τὸ **ὑποκείμενον** καὶ τὸ **κατηγόρημα**. Καὶ **ὑποκείμενον** λέγεται τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, περὶ οὗ γίνεται ὁ λόγος, **κατηγόρημα** δὲ τὸ περὶ τοῦ **ὑποκειμένου** λεγόμενον: Οἱ ἀνθρώποι ἐργάζονται. — δὲ Σωκράτης ἔστι σοφός.

§ 7. Τὸ **ὑποκείμενον** συνήθως εἶνε οὐσιαστικόν, τὸ δὲ κατηγόρημα εἶνε ἢ ὄχι μάτιον ἢ ὄνομα (ἐπίθετον ἢ οὐσιαστικὸν) μετὰ τοῦ εἶναι: ὁ **παῖς** τρέχει. — δὲ ἀνθρώπος ἔστι θητός. — δὲ **Πειραιεὺς** ἔστι πόλις.

§ 8. Ὄταν τὸ κατηγόρημα εἶνε ὅχι μάτιον λέγεται **κατηγορηματικὸν ἔχημα** ἢ ἀπλῶς **ἔχημα**, Ὄταν δὲ εἶνε ὄνομα μετὰ τοῦ εἶναι, τότε τὸ μὲν ὄνομα λέγεται **κατηγορούμενον**, τὸ δὲ εἶναι, διπερ συνδέει αὐτὸ μετὰ τοῦ **ὑποκειμένου**, λέγεται **συνδετικόν**.

§ 9. Εἰς τὴν πρότασιν προστίθενται πολλάκις καὶ ἄλλαι λέξεις δορίζουσαι ἀκριβέστερον τὸ **ὑποκείμενον** ἢ τὸ κατηγόρημα ἢ τὸ κατηγορούμενον. Αἱ λέξεις αὗται λέγονται **προσδιορισμοί**: οἱ ἀγαθοὶ ἀνδρες τιμῶνται πλειστον. — δὲ **Νικίας** ἦρ λιαν πλούσιος.

Σημ. Οἱ προσδιορισμοὶ δύνανται νὰ προσδιοριζοῦνται καὶ προσδιορισμόν: **Κύρος** οἱ Περσῶν βασιλεὺς.

§ 10. Οἱ προσδιορισμοὶ εἶνε δύο εἰδῶν, **ὄνοματικοὶ** καὶ **ἐπιρρηματικοὶ**. Οἱ μὲν ὄνοματικοὶ ἐκφέρονται δι' ὄνομάτων: δὲ **Ολυμπός** ἔστιν ὅρος: ὑψηλός. — Οἱ δὲ ἐπιρρηματικοὶ ἐκφέρονται δι' ἐπιρρημάτων ἢ διὰ πλαγίας πτώσεως μετὰ προθέσεως ἢ ἀνευ προθέσεως: **κατέβην** χθὲς εἰς Πειραιᾶ. — καθαρὸς τὸ σῶμα.

§ 11. Πολλὰ ὄχιμα δέχονται ὡς συμπλήρωμα πλαγίαν πτῶσιν, ἥτις λέγεται **ἀντικείμενον**: δὲ πατήρ ἀγαπᾷ τὰ τέκνα. — κήδομαι τῶν φίλων.

Σημ. Αντικείμενον λέγεται τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, εἰς ὃ μεταβαίνει ἢ ἐνέργεια τοῦ **ὑποκειμένου**.

Εἶδη τῶν προτάσεων.

§ 12. Πρότασις ἔχουσα μόνον ὑποκείμενον καὶ κατηγόρημα λέγεται **ἀπλῆ**: διαθήτης γράφει.—δι παῖς ἐστιν εὐφυής.

§ 13. Πρότασις ἔχουσα προσδιορισμοὺς λέγεται **ἐπηγυξημένη** ἢ **πεπλατυσμένη**: ἐνταῦθα ἔμειναν οἱ Ἕλληνες ἡμέρας τρεῖς.

§ 14. Πρότασις ἔχουσα πλείονα τοῦ ἐνὸς ὑποκείμενα ἢ κατηγορύμενα ἢ προσδιορισμοὺς λέγεται **σύνθετος**: δι Σωκράτης καὶ δι Πλάτων ἥσαν σοφοί.—δι μαθητής ἐστι χρηστὸς καὶ ἐπιμελής.—ὅρδινας καὶ πράως τὴν συμφορὰν φέρεις. Πλ.

§ 15. Πρότασις, τῆς ὁποίας εἰς ἢ πλείονες ὅροι ἐλλείπουσι, λέγεται **ἔλλιπής**: τίς εἰπε τοῦτο; ἔγω (ἐν. εἴπον τοῦτο).

§ 16. Πρότασις ἐκφράζουσα μόνη αὐτοτελὲς νόημα λέγεται **κυρία** ἢ **ἀνεξάρτητος**: συνῆλθον οἱ στρατιῶται.—Πρότασις μὴ ἐκφράζουσα αὐτοτελὲς νόημα, ἀλλὰ προσδιορίζουσα ἢ συμπληροῦσα ἄλλην λέγεται **δευτερεύοντα** ἢ **ἐξηγημένη** ἢ **ὑποτελής**: ἐπεὶ συνῆλθον οἱ στρατιῶται, ἔλεξε Ξεινοφῶν.—§ 18, 21, 22.

§ 17. Πρότασις μετ' ἀρνήσεως λέγεται **ἀποφατική**, ἀνευ ἀρνήσεως **καταφατική**: ἡ οἰκία οὐκ ἐστι καλή.—ἡ οἰκία ἐστι καλή.

Σημ. Ἀρνητικά ἢ ἀποφατικά μόρια εἰνε τὸ οὐ καὶ τὸ μὴ καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν σύνθετα οὔτε, μήτε κ. λ.

Σύνδεσις τῶν προτάσεων.

§ 18. Προτάσεις συναποτελοῦσαι περίοδον συνίθως συνδέονται πρὸς ἄλληλας: ἐπεὶ δὲ ἡσθένει Δαρεῖος καὶ ὑπώπτευε τελευτὴν τοῦ βίου, ἐβεύλετο τὸ παῖδες ἀμφοτέρῳ παρεῖναι.

§ 19. Ἡ σύνδεσις τῶν προτάσεων εἶνε διττή,

α') **κατὰ παράταξιν**, ὅταν αἱ προτάσεις παρατάσσονται αὐτοτελῶς καὶ ἀνεξαρτήτως: εἰπε ταῦτα καὶ ἀπῆλθε.

β') **καθ' ὑπόταξιν**, ὅταν ἡ μία προσδιορίζῃ τὴν ἄλλην: ἐπεὶ εἰπε ταῦτα, ἀπῆλθε.

Σημ. Ἐν τῇ ὑπόταξει ἡ προσδιορίζομένη πρότασις εἰνε κυρία, ἡ δὲ προσδιορίζουσα δευτερεύουσα.

§ 20. Αἱ κατὰ παράταξιν συνδέομεναι προτάσεις εἶνε ὅμοταγεῖς, συνδέονται δὲ οὕτω οὐ μόνον κύριαι, ἀλλὰ καὶ δευτερεύουν-

σαι προτάσεις πρὸς ἄλλήλας: ὁ δὲ πείθεται καὶ συλλαμβάνει Κῦρον.—ἐπεὶ δὲ ἐτελέυτησε Δαρεῖος καὶ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέρης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὃς ἐπιβούλευοι αὐτῷ.

Σημ. Δευτερεύουσα πρότασις δύναται νὰ προσδιορίζῃ ἄλλην δευτερεύουσαν, ἡτις δι' αὐτὴν εἰνε κυρία: λαβὼν ἡμᾶς ἐποφεύγητε, ἡτα, εἴτε δέοιτο, ὡφελούντην αὐτὸν ἀνθ' ὅν εὐτὸν ἔπει ἐκείνου.

§ 21. Ἡ σύνδεσις τῶν προτάσεων γίνεται διὰ τῶν συνδέσμων, ἐκ τούτων δὲ κατὰ παράταξιν μὲν συνδέουσιν οἱ συμπλεκτικοί, οἱ ἀντιθετικοί, οἱ διαζευκτικοί καὶ οἱ συμπερασματικοί (πλὴν τοῦ ὥστε καὶ ὡς), καθ' ὑπόταξιν δὲ οἱ εἰδικοί, οἱ αἰτιολογικοί (πλὴν τοῦ γάρ), οἱ τελικοί, οἱ συμπερασματικοί (ἥστε, ὡς), οἱ ὑποθετικοί, οἱ χρονικοί, αἱ ἀγραφορικαὶ ἀγτονυμίαι καὶ τὰ ἀγραφορικὰ ἐπιρρήματα.

§ 22. Αἱ δευτερεύουσαι προτάσεις δινομίζονται ἐκ τῶν εἰσαγόντων αὐτὰς συνδέσμων καὶ εἶνε εἰδικαί, αἰτιολογικαί, τελικαί, συμπερασματικαί, ὑποθετικαί, παραχωρητικαί (εἰ καὶ, καὶ εἰ), χρονικαί, ἀγραφορικαί, πλάγιαι ἐρωτηματικαί (δι' ἀναφορικῶν καὶ ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων).

Σημ. Ως δευτερεύουσα πρότασις δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχή, ἀτινα φυλάττουσι τὴν σύνταξιν τοῦ συστοίχου όγκιατος: καὶ Ξενίᾳ τῷ Ἀρχάδι παραγγέλλει ἡκείνι λαβότα τοὺς ἄρδας.

νιώσοντος. νιώτε ρισδόντες

τοῦτον τοικίτην νεοδούλορεποτούλετοποντοῦ θισδόντος II. 81 §
τάτταλτε τιττεύοντες ἀπο τοῖνοι: μετενοὶ τὸ τιτο: ωλητταὶ σορτ μετ
τοῦτον τοικίτην νεοδούλορεποτούλετοποντοῦ θισδόντος II. 81 §

§ 10. Οἱ τρίτηιδει τιτο: νιώσοντος νιώτε ρισδόντες II. 81 §
μετγραφάτωμενει τιτο: νιώτε νιώσοντος τοῦτον τοικίτην νεοδούλορεποτούλετοποντοῦ θισδόντος II. 81 §
τοῦ Οὐρανοῦ απελάπειν ίδοι ποτε μάτι τοῦτον τοικίτην νεοδούλορεποτούλετοποντοῦ θισδόντος II. 81 §
τοῦτον τοικίτην νεοδούλορεποτούλετοποντοῦ θισδόντος II. 81 §
τοῦτον τοικίτην νεοδούλορεποτούλετοποντοῦ θισδόντος II. 81 §
τοῦτον τοικίτην νεοδούλορεποτούλετοποντοῦ θισδόντος II. 81 §

τοῦτον τοικίτην νεοδούλορεποτούλετοποντοῦ θισδόντος II. 81 §
τοῦτον τοικίτην νεοδούλορεποτούλετοποντοῦ θισδόντος II. 81 §
τοῦτον τοικίτην νεοδούλορεποτούλετοποντοῦ θισδόντος II. 81 §

ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ

§ 23. **Συντακτικὸν λέγεται** τὸ μέρος τῆς γραμμάτικῆς, ὅπερ διδάσκει τοὺς κανόνας τῆς συντάξεως.

Σύνταξις δὲ λέγεται ἡ δορυὴ πλοκὴ τῶν λέξεων πρὸς κατασκευὴν λόγου.

§ 24. Τὸ συντακτικὸν διαιρεῖται εἰς τρία μέρη,
α') περὶ τῶν ὅρων τῆς προτάσεως.

β') περὶ συνδέσεως τῶν προτάσεων.

γ') περὶ σχημάτων.

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ

Υποκείμενον (§ 6)

§ 25. Ως ὑποκείμενον τίθεται κυρίως οὐσιαστικὸν ἢ προσωπικὴν ἀντωνυμία: ἐγὼ ἔγραψα.—διπήρη ἦλθε.

§ 26. Καὶ πᾶν ἄλλο μέρος τοῦ λόγου κλιτὸν ἢ ἄκλιτον οὐσιαστικῶς λαμβανόμενον καὶ ἀπιφέμφατον καὶ διλόκληρος πρότασις τίθεται ὡς ὑποκείμενον: διζητῶν εὑρίσκει.—τὸ πάλαι ἐστὶν ἐπίρρημα.—τὸ λακωνίζειν ἐστί φιλοσοφεῖν.—τὸ γνῶθι σαντόν ἐστι χαλεπώτατον.

§ 27. Τὸ ὑποκείμενον τῶν ὅρμάτων τίθεται κατ' ὄνομαστικήν: οἱ ἄνδρες ἀπέθανον.—λεγέτω ἔτερος. (1)

§ 28. Ως ὑποκείμενον τίθεται καὶ ἀιτιατικὴ μετὰ προθέσεως, 1) μετὰ τῆς εἰς, περὶ, ἀμφί, πρός, ὑπέρ, εἰς δήλωσιν χρόνου ἢ ποσοῦ ὡς ἔγγιστα ὁρισμένου: πρὸς ἐσπέραν ἦν (=σχεδὸν ἐσπέρα).—ἡδη τε ἦν ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὰν (=περίπου ὥρα).

(1) Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται ἡ νοεῖται κατὰ πτῶσιν ὄνομαστικήν ἢ αἰτιατικήν. Ἡ δὲ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑποκείμενον ἀντῆς κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν: αἴτοι γὰρ (ἔφασαν) ῥῦν σφραγῆν, οὐκ ἐκεῖνον.—ἐκέλενον αἴτοις ἦκειν κάλλιον βούλευσαντον.

καθ' ἥν ἡ ἀγορὰ εἶνε πλήρης). — ἀπέθανον περὶ τὸν τριακοσίους (=περίποτον τριακόσιοι). — εἰς ἄνδρας διακοσίους καὶ εἴκοσιν ἐνέμεναν τῇ ἑξάδῳ (=σχεδὸν διακόσιοι καὶ εἴκοσι). (¹)

2) μετὰ τῆς κατὰ εἰς δήλωσιν χωρισμοῦ: καθ' ἐκάστους ἐκαλοῦντο Ἑλληνες (=χωριστὰ ἔκαστοι).

3) μετὰ τῆς ἐπὶ εἰς δήλωσιν ἐκτάσεως: εἰς κατασκαφείη ἐπὶ δέκα στάδια τῷ μακρῷ τειχῷ (=ἐκτασίς δέκα σταδίων).

Σημ. Ἡ τοιαύτη ἐμπρόθετος αἰτιατικὴ τίθεται καὶ ὡς κατηγορούμενον καὶ ὡς ἀντικείμενον καὶ ὡς ἐπιθετικὸς προσδιοισμός: οἱ Πέρσαι λέγονται ἀμφὶ τὰς τριάκοντα μυοιάδας εἶναι. — τοῦ μεγάλου οἰκοδομήματος ἐπὶ μέγα κατέσεις (=μεγάλην ἔκτασιν). — διπλῖται εἰς ἑξακισχιλίους (=σχεδὸν ἑξακισχιλοι).

4 Κατηγορούμενον (§ 8)

§ 29. Ως κατηγορούμενον τίθεται κυρίως ἐπίμετον, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὸν καὶ τὸν μέρος τοῦ λόγου κλιτὸν ἡ ἀκλιτον καὶ ἀπαραγμάτων καὶ δόλοκληρος πρότασις: τὸ βιβλίον ἔστιν ὁ φέλιμον. — ἡ Αἴγυνά ἔστιν *νῆσος*. — τὸ πάλαι οὐκ ἔστιν *νῦν*. — δ *Φίλιππός* ἔστιν ὅτι ἀν τις εἴπη. Δ.

Συνδετικὸν (§ 8)

§ 30. Ως συνδετικὰ χρησιμεύουσι,

α') τὸ εἶναι καθ' ὅλας τὰς ἐγκλίσεις: δ ἄνθρωπός ἔστι θνητός.

Σημ. Τὸ εἶναι ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ὑπάρχοντος καὶ τότε ὑπάρχεται εἰς τὰ κατηγορηματικὰ ὅμιμα: ἔστι χρήματα ἡμῖν. — καὶ γὰρ ἦν ποτε, ἀλλὰ νῦν οὐκ εἴμι ἔτι. Εὔρ.

β') τὸ ὑπάρχειν, τυγχάνειν, διατελεῖν, μένειν, πεφυκέναι, φύναι: τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Δ.—εὶς σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων τούτων. Πλ.—μένω ἐλεύθερος. Μ.—ἀχίτων διατελεῖς Ε.—πέφυκεν ἐσθλὸς (=φύσει ἔστιν).

γ') τὸ γίγνεσθαι, καθίστασθαι, ἀποβάνειν, ἐκβαίνειν: τῷ τοόπῳ γίγνοντο φιλοπροσήγορος. Ισ.—κατέστη εἰνεργέτης τῆς Ἑλλάδος. Ισ.—σοφοῖς διμιλῶν καντός ἐκβήσει σοφός.

δ') ἄλλα τινὰ δόματα παθητικά. Τοιαῦτα εἶνε,

(1) Οὕτω τίθεται τὸ ὑποκείμενον καὶ ἐπὶ μετοχῆς: συνειλεγμένων περὶ ἐπτακοσίων (=περίποτον ἐπτακοσίων)

1) τὰ δοξαστικὰ (νομίζεσθαι, φαίνεσθαι, δοκεῖν κλ.): δοτις σοι ἀδικώτατος φαίνεται ἄνθρωπος.—οὐ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἰραι θέλει.

2) τὰ κλητικὰ (καλεῖσθαι, ὀνομάζεσθαι, λέγεσθαι, ἀκούειν κλ.): αὐτὸι νομοθέται κληθήσονται.—ἀττὶ φίλων καὶ ξένων νῦν κόλακες καὶ θεοῖς ἐχθροὶ ἀκούονται (=λέγονται).

3) τὰ ἐκλογῆς σημαντικὰ (ἐκλέγεσθαι, αἱρεῖσθαι, χειροτονεῖσθαι κλ.): (Θηραμένης) ἡρέθη στρατηγός.

Σημ. Τὰ ἐνεργητικὰ τούτων δέχονται κατηγορούμενον τοῦ ἀντικειμένου: νόμιζε τὴν μὲν πατρίδα οἶκον, τὸν δὲ πολίτας ἑταίρους.—οἱ μὲν ἔμοι φίλοι καλοῦνται μετὰ Εὐδαιμονίας.—ἡ πόλις εἵλοντο Ἀγηοῖλαον βασιλέα.

§ 31. Καὶ πλεῖστα ἄλλα φήματα δέχονται κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου ἢ τοῦ ἀντικειμένου, ὅπερ εἶνε δύο εἰδῶν,

α') **ἐπιφρονητικὸν** ἐκφράζον τρόπον, τόπον, τάξιν καὶ συγκότον καὶ ἴσοδυναμοῦν μὲν ἐπίφρονια ἢ ἐπιφρονητικὸν προσδιορισμόν: τριταῖος ἀφίκετο (=τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ).—ἔτι σκοταῖος παρῆλθε (=σκότους δύντος ἔτι).—σκηνοῦμεν ὑπαίθριοι (=ἐν ὑπαίθρῳ).—ἀρήγοντο πελάγιοι (=εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος).—Κλέαρχον εἴσω παρεκάλεσε σύμβοντος. — αἱ νῆες αἱ ἐλθοῦσαι βοηθοῖ. — τὰς πόλεις ἐκούσας παρέλαβε (=ἐκονσίως).—ἀκρίτους ἀπέκτειναν πάντας (=χωρὶς νὰ τὸν δικάσωσι).—Οὕτω καὶ χωδμαί τινι φίλῳ ἢ ὁς φίλωφ, χωδμαί τινι διδασκάλῳ.

β') **προληπτικὸν** ἢ τὸ ἀπότελέσματος ἐκφράζον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διὰ τοῦ φήματος δηλουμένης πρᾶξεως καὶ ἴσοδυναμοῦν μὲν συμπερασματικὴν πρότασιν: Φίλιππος ηὔξηθη μέγας (=ώστε μέγας ἐγένετο). Δ.—μὴ νομίζετε ἐκείνω πεπηγέναι τὰ πράγματα ἀθάνατα (=ώστε εἰραι ἀθάνατα). Δ.—κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινεν (=ώστε ἐγένετο κυκλοτερές).—χοὴ παῖδας ἐκδιδάσκεσθαι σοφοὺς; (=ώστε σοφοὺς γενέσθαι).—τῶν μαχομένων ἀπειλητικὰ τὰ δύματα ἀπεικαστέον (=δεῖ ἀπεικάζειν τὰ δύματα τῶν μαχομένων, ὅπερ φαίνεσθαι ἀπειλητικά).

προβλ: κάθημαι ἥσυχος, ἔμεινα ἄγρυπνος, ἥλθε πρῶτος, ἐπῆγα πεζός.—σπουδάζω λατρὸς (=ώστε νὰ γείνω λατρός).—ἔβαλα τὸ παιδί μου κτίστη.

•Ελληνής πρότασις (§ 15)

α') Ως πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

§ 32. Ἐπὶ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τὸ ὑποκείμενον δηλοῦται διὰ τῆς καταλήξεως: γράφω, γράφεις.—Μόνον δὲ ἐπὶ ἔμφασεως ή ἀντιθέσεως προστίθεται ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία: οὐκ οὕτως ἄφων οὖδ' ἀτυχής εἰμι ἐγώ.—Σὺ μὲν παιδεῖς ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλονς ἐπιχειρῶ. Ισ.

§ 33. Ἐπὶ τρίτου προσώπου τὸ ὑποκείμενον ἀναγκαῖος τίθεται, διότι ἡ κατάληξις δὲν δύναται νὰ δηλώσῃ αὐτό. Δὲν τίθεται δέ, α') ὅταν νοῆται ἐκ τῶν ἱγουμένων: ἐξεπλάγη δὲ καὶ βασιλεὺς τῇ ἐφόδῳ τοῦ στρατεύματος: ἐδήλωσε δὲ τοῦτο οἵ τῇ ὑστεραῖα ἐπραττε.

β') ἐπὶ τοῦ γ' πλημύντικοῦ προσώπου, ὅταν νοῆται ὡς ὑποκείμενον οἱ ἄνθρωποι: φασὶ μὲν οὖν καὶ δασέα τὰ δρη ταῦτα εἰναι.—οὐ γάρ πον ἀμαθίη εἴ βουλεύονται.—οὖν γάρ ἀν ἐκεῖνος ἀμίρτη, σοι τὰς αἰτίας ἀναθήσουσι. Ισ.

πρβλ. πᾶς σὲ λένε; —τί πωλοῦν; —τί τῷνε σήμερα; —ἀπὸ ποῦ πηγαίνουν στὴν ἀγορά;

γ') ἐπὶ τῶν ὕει, νίφει, ἀστράπτει καὶ τῶν ὄμοιών, ἔνθα νοεῖται ὁ Ζεὺς ή ὁ θεός, ἀπερ ἐνίστε καὶ τίθεται.

δ') ἐπὶ τῶν οημάτων τῶν σημαινόντων πρᾶξιν, ἥτις εἶνε ἐργον ὠρισμένου προσώπου: ἐσάλπιγξεν (δ σαλπιγκής). — ἐκήρυξεν (δ κήρυξ). — τὸν νόμον ὑμῖν αὐτὸν ἀναγρώσεται (δ γραμματεύς). 4.

πρβλ. ἐγάνωσε τὰ χαλκώματα (δ γανωτής). — ἔροαψε τὰ φορέματά μου (δ οάπτης). — ἐσήμιανε δώδεκα (τὸ δωρολόγιον). — ἐκτύητησεν εἴσοδον (δ κώδων ή ὁ ἐπιστάτης).

Σημ. α') Τὸ ἀόριστον ὑποκείμενον δηλοῦται διὰ τοῦ γ' προσώπου καὶ τῆς ἀντωνυμίας τις, ἥτις σπανίως παραλείπεται ἐν κυρίᾳ προτάσει: παρὰ τοῦ ἀρχοντος αὐτῶν ἡκε (τις) λέγων. — ἦκον ἐκ Καρνῶν (τινὲς) λέγοντες. — Συνήθως παραλείπεται ἐν δευτερευούσῃ προτάσει καὶ ιδίᾳ μετὰ ἀπαρέμφατον, οὐν ὑποκείμενον νοεῖται ἡ αἰτιατικὴ τινά: ἡ (ἀμαθία) τοῦ οἰεσθατος (τινὰ) εἰδέραι, ἢ οὐκ οἴδε (τις). Πλ. ἀτ.

Σημ. β') Τὸ ἀόριστον ὑποκείμενον δηλοῦται καὶ διὰ τοῦ β' ἔνικοῦ προσώπου ιδιαίτερα τικῆς ή δριστικῆς ιστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἄν: ὑδωρ ἐκζέας πηλὸν οὐν ποιήσεις (=οὐν ποιήσει τις). Ήρ.—Τινειδηρὸν δ' οὐκ ἄν γνοίης ποτέρουσι μετείη. — τὴν πόλιν ὄντως ἀν ἡγήσιον πολέμου ἐργαστήριον είναι (=ἡγήσαστο τις ἄν).

πρβλ. ἔβρεξε τόσον πολὺ ὥστε ἐνόμιζες ὅτι θὰ χαλάσῃ ὁ κόσμος. — δπις στρώσης (=στρώσῃ τις), θὰ κοινηθῆται.

β') Ως πρὸς τὸ κατηγορούμενον.

§ 34. Τὸ κατηγορούμενον παραλείπεται ἐν συνεχείᾳ λόγου λαμβανόμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων: μέτρον δ' αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχή, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστι (δῆλον. μέτρον).

γ') Ως πρὸς τὸ συνδετικόν.

§ 35. Τοῦ συνδετικοῦ εἴναι συνηθέστατα παραλείπονται οἱ τύποι ἐστὶ καὶ εἰσί, σπανιώτερον δὲ οἱ ἄλλοι: ἐγὼ πάσχειν διοῦν ἔτοιμος; (εἰμί).—δίκαιος σὺ ἡγεῖσθαι (εἰ). Πλ.—πόθεν οὖν δόρος τῶν χρημάτων (ἔσται); Δ.—τίς γὰρ ἄν σου (εἶη) ἵκανώτερος πεῖσαι;—τοῖς θεοῖς μεγίστη χάρις (ἔστω).—ώς ἄν αὐτῷ δοκῇ ἀσφαλές (εἴναι).—ἄτοπο λέγει: καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ (δητα).

Σημ. α') Ιδίᾳ παραλείπεται τὸ γ' ἐνικὸν πρόσωπον τῆς δριστικῆς.

α') ἐπὶ γνωμικῶν καὶ παροιμιῶν: μέτρον ἀριστον. Γν.

β') ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, χρεών, θέμις, ἀκμή, καιρός, ὥρα, ἐπιπλέκοντα: ἀνάγκη βουλεύεσθαι. Δ.—οὐκέτε δικνεῖν καιρός, ἀλλ' ἔργων ἀκμή. Σ.

γ') ἐπὶ τῶν οὐδετέρων ἐπιμέτων δάδιον, χαλεπόν, ἀξιον, δῆλον, οἶόν τε, δυνατὸν κλπ. καὶ τῶν εἰς τέον δηματικῶν: φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ δάδιον.—πειρατέον δρόθος λέγειν.

Σημ. β') Καὶ τὸ ἑπαρκτικὸν εἴναι παραλείπεται: ἐπεῖ γὰρ δὴ πλείστη ἀταξία καὶ ἀπολασμα (ἔστι) Πλ.—Μάλιστα δὲ παραλείπεται ἐν τῇ φράσει οὐδεὶς δε οὐ, οὐδεὶς δύστις οὐ (=πᾶς): οὐδεὶς δε οὐ πέφεντε, οὐδεὶς δύστις οὐκ ἀνθεοπόίητον εἴναι νομίσειν Ισ.

δ') Ως πρὸς τὸ δῆμα.

§ 36. **Τὸ δῆμα** παραλείπεται ὅταν εὐκόλως νοῆται ἐκ τῶν συμφραζομένων ἢ ἐκ τῆς συγχῆς χρήσεως: οὗτος μὲν ὅδωρ, ἐγὼ δὲ οἶρον πίνω. Δ.—δεῦρο, ὦ Σώκρατες (ἴθι). Πλ.—εἰς κόδακας (ἔρρες).—οἱ σύμμαχοι τὸν δῆμον ἀνδραγαθίας ἔνεκα καὶ δικαιοσύνης (ἐστερψάνωσαν) ἢ οἱ σύμμαχοι ἀριστεῖον τῇ Αθηναίᾳ (ἀνέθεσαν). Δ.—εἰς ὄνυχος τὸν λέοντα (γιγράσκομεν).—μηδὲν ἄγαν (ποίει). Πλ.—μή μοι μυρίους μηδὲ δισμυρίους ξένους (εἰπῆτε). Δ.

ποβλ. ἐμπρός, παιδιὰ (πηγαίνετε).—στ' ἀνάθεμα κακὴ καρδιὰ (νὰ πάῃ).—ἔδω, Νικόλα, (ἔλα).—χρόνια πολλὰ (νὰ ζήσετε). παλὴ χρονιά, καλὴ νύχτα (νὰ περάσετε).

ε') Ως πρὸς πλειόνας δρους.

§ 37. Ἐν συνεχείᾳ λόγου δύναται νὰ παραλείπηται,

1) τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον : θεῶν οὐδεὶς φιλοσοφεῖ οὐδὲ πιθυμεῖ σοφὸς γενέσθαι ἔστι γὰρ (πᾶς θεός σοφός). Πλ.

2) τὸ συνδετικὸν καὶ τὸ κατηγορούμενον : σύ τε Ἐλλην καὶ ἡμεῖς ("Ἐλληνές ἐσμεν").

3) τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ συνδετικόν : σὺ δὲ τίς εἰ, ὁ ἀνθρωπε; παιδοτρίβης (ἔγώ εἰμι). Πλ.

4) πάντες οἱ κύριοι ὅροι τῆς προτάσεως : τέθνηκε Φίλιππος ; οὐ μὰ Δί*, ἀλλ' ἀσθενεῖ (=οὐ μὰ Δία τέθνηκε Φίλιππος). Δ. / 20000. 3

Συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

§ 38. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν εἴνε ἐπίθετον, συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν : ὁ πατήρ ἔστι καλός. — ἡ μήτηρ ἔστι καλή. — οἱ θεοί εἰσιν ἀδάνατοι. — τῷ ἄνδρε ἐγενέσθη φιλοτιμοτάτῳ.

§ 39. Τὸ ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον, ὅταν λαμβάνηται ὡς οὐ σιαστικὸν καὶ δηλοῖ γενικὴν ἔννοιαν, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ ὑποκείμενον, τίθεται κατ' ὄνομαστικὴν οὐδετέρου γένους ἔνικοῦ ἀριθμοῦ οἷουδήποτε γένους καὶ ἀριθμοῦ καὶ ἂν εἴνε τὸ ὑποκείμενον : δεινὸς ὁ πλοῦτος. — αἱ μεταβολαὶ ληπηδόν. — δεινὸν οἱ πολλοί, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας. — ἡ σοφία πάντων κάλλιστον, ἡ δὲ ἀμαθία πάντων αἰσχιστον. Πλ.

Σημ. Γενικὴν ἔννοιαν ἐκφράζει καὶ τὸ τί (ἐφωτημ.), τί (ἀόριστ.), οὐδέν μηδὲν: τί ἔστι χρόνος ; — τί ἡν τὰ λεχθέντα καὶ πραχθέντα ; — δοκοῦσι τε εἶναι μηδὲν δύντες.

§ 40. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν εἴνε οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἀναγκαίως μὲν κατὰ πτῶσιν, τυχαίως δὲ κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν: ὁ καρπός ἔστι σῦκα. — ὁ Ὄλυμπός ἔστιν ὅρος. — ἡ Κέρκυρά ἔστι νῆσος.

§ 41. Τὸ κατηγορούμενον πολλάκις τίθεται κατὰ γενικήν, ἥτις λέγεται **γενικὴ κατηγορηματικὴ** καὶ δηλοῖ,

1) **τὸν κτήτορα** (γενικὴ κτητική): ἡ ἡγεμονία ἔστι τῆς πόλεως (κτήμα). Ισ.—ὅσοι τῶν μεγάλων δήμων ἔστε (= ἐκ τῶν μεγάλων δήμων, ἀνήκετε εἰς τὸν μεγάλους δήμους). — Θουκυδίδης οἰκίας μεγάλης ἦν (= ἐκ μεγάλης οἰκίας). — πενίαν φέρειν οὐ παντός, ἀλλ' ἀνδρὸς σοφοῦ (ἴδιον). — τὸ σιγᾶν δμολογοῦντός ἔστι (σημεῖον).

2) **ἰδιότητα** (μέτρον, ἀξίαν, ήλικίαν ἢ ἄλλην ἰδιότητα τοῦ ὑποκειμένου, γενικὴ τῆς ἰδιότητος): εἰμὶ τριάκοντα ἔτῶν. Πλ.—δὲ Ἐνφράτης τὸ εῦρός ἐστι τεσσάρων πλέθρων.—ὅσοι τῆς αὐτῆς γνώμης ἦσαν.—οὗτοί εἰσι τῶν αὐτῶν βούλευμάτων.

πρβλ. τὸ βιβλίον εἶνε μιᾶς δραχμῆς.—τὸ παιδὶ εἶνε δέκα χρονῶν.—αὐτὸς εἶνε καλῆς γνώμης (καλόγυνωμος), καλῆς ψυχῆς.

3) **ὑλην** (γενικὴ τῆς ὕλης): οἱ στέφανοι οὐρανοῖς ὁρόσων ἤσαν, ἀλλὰ χρυσίον. Δ.

4) **τὸ δλον** (γενικὴ διαιρετική): Ἰπποκράτης ὅδ' ἐστὶ τῶν ἐπικωφίων (εἰς). Πλ.—ἡν δὲ καὶ οὗτος τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων (εἰς).—ἡ Ζέλειά ἐστι τῆς Ἀσίας (μέρος).

Συμφωνία τοῦ ὁρήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

§ 42. Τὸ ὁρῆμα συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν: ἐγὼ λέγω.—σὺ λέγεις.—ἐκεῖνοι λέγονται.—τῷ ἀδελφῷ ἀπαίδει τελευτησάτην.

Σημ. Υποκείμενον δυνικοῦ ἀριθμοῦ συντάσσεται καὶ μετὰ ὁρήματος πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ: ἀριστῶντι Ξενοφῶντι προσετρέχον δύο τετράσκοντα.

43. Πληθυντικὸν ὑποκείμενον οὐδετέρου γένους συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ὁρήματος (**Ἀττικὴ σύνταξις**, § 315).—ξύλα δὲ ἡγιαζόντα μετὰ ἐνικοῦ ὁρήματος (**σχῆμα κατὰ σύνταξιν**, § 314): τὸ πλῆθος οὖνται. Θ.—δὲ στρατὸς ἀπέβαινον. Θ.

§ 44. Ἐνικὸν ὑποκείμενον περιληπτικὸν δηλοῦν πρόσωπα συντάσσεται μετὰ ὁρήματος πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ (**σχῆμα κατὰ σύνταξιν**, § 314): τὸ πλῆθος οὖνται. Θ.—δὲ στρατὸς ἀπέβαινον. Θ.

πρβλ. τὸ ἔνιδον ὅλος ὁ κόσμος.—δὲν κάνουν ἔτσι ὁ κόσμος.

Σημ. Περιληπτικὰ λέγονται τὰ διὰ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ σημαίνοντα πολλά. Ταῦτα δὲ δηλοῦσιν ἡ πρόσωπα, δῆμος, πόλις, στρατός, ἡ πράγματα, κέραμος, πλίνθος. Οὕτω τίθενται καὶ ὀνόματα λαῶν: ὁ Ἀσσύριος.—ὁ Μακεδών.—δὲ Πέρσης (=οἱ Πέρσαι).

πρβλ. ὁ Ἑλλην εἶνε εὐφυῆς—ὁ Ἀγγλος εἶνε φιλαλήθης κλ.—ὅρα § 327, 4, σημ.

Συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς πλείονα τοῦ ἐνὸς ὑποκείμενα (§ 14).

§ 45. Ἐπὶ ἐμφύχων διμογενῶν ὑποκειμένων τὸ κατηγορούμενον τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ γένος τῶν ὑπο-

κειμένων: Σωκράτης καὶ Πλάτων ἡσαν σοφοί.—ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ εἰσὶ καλαί.

§ 46. Ἐπὶ ἐμφύχων ἑτερογενῶν ὑποκειμένων τὸ κατηγορούμενον τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον γένος. Εἶνε δὲ ἐπικρατέστερον τὸ ἀρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τὸ θηλυκὸν τοῦ οὐδέτερον: εἴ περ μέλλουσιν ἀγαθοὶ εἶναι ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἄνηρ. Πλ.—συνεληλυθότες ἡσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη πολλά.—αἱ δὲ ἡμέτεραι ἀλοχοὶ (=σύζυγοι) καὶ ηῆμα τέκνα εἰσαν· ἐν μεγάροις ποιεῖσθαι (=κάθηνται προσμέρονσαι). Ἡλ. Β. 136.

§ 47. Ἐπὶ ἀρψύχων ὑποκειμένων τὸ κατηγορούμενον τίθεται συνήθως κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ οὐδέτερον γένος: αἰδὼς καὶ φόβος ἔμφυτα ἀνθρώποις.—εἰδένεται τε καὶ δυνάμεις καὶ τιμαὶ δῆλά ἔστιν ἀγαθὰ δυτα.

προβλ. ἡ πέννα καὶ ἡ μελάνη εἶναι χοίσιμα πρὸς γραφήν.

Σημ. Ἐπὶ ἐμφύχων ἄμα καὶ ἀρψύχων ὑποκειμένων τὸ κατηγορούμενον τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἡ κατὰ τὸ γένος τῶν ἐμφύχων ὑποκειμένων ἡ κατ' οὐδέτερον γένος: ἡ τύχη καὶ ὁ Φίλιππος ἡσαν τῶν ἔργων κύριοι. Αἰσχ.—ἡ καλλίστη πολυτεία καὶ ὁ κάλλιστος ἄνηρ λουτά ἦν ἡμῖν εἴη διελθεῖν. Πλ.

Συμφωνία τοῦ ὁγματος πρὸς πλείονα τοῦ ἐνδος ὑποκειμένενα.

§ 48. α') Κατ' ἀριθμόν.

Ἐπὶ πολλῶν ὑποκειμένων τὸ ὅημα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἡ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τοῦ πλησιεστέρου ἡ σπουδαιοτέρου ὑποκειμένου: Εὐρυμέδων καὶ Σοφοκλῆς ἐστράτευσαν.—οἱ ἐν Μιλήτῳ καὶ ὁ Ἀστύνοχος ἐθάρσησε. Θ.—βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον.—Τό: ὁ Ἀλκιβιάδης μετὰ Μαρτιθέου ἀπέδρασαν—Ἀλκιβιάδης καὶ Μαρτίθεος, ἐκ τούτου δὲ ὁ πληθυντικός.

Σημ. Ἐπὶ δύο ὑποκειμένων ἑνικοῦ ἀριθμοῦ τὸ ὅημα τίθεται καὶ κατὰ δυϊκὸν ἀριθμόν: Μινώς καὶ Λυκοῦργος νόμους ἐθέτην. Πλ.—Ομοίως καὶ τὸ κατηγορούμενον: ἐγώ τε καὶ ὁ σὸς πατήρ ἐταίρω τε καὶ φίλω ἡμερ. Πλ.

β') Κατὰ πρόσωπον.

Ἐπὶ ὑποκειμένων διαφόρων προσώπων τὸ ὅημα τίθεται συνήθως κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον πρόσωπον, ἐνίστετε δὲ κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ πλησιεστέρου ὑποκειμένου: οὐκ ἐσμὲν ποιηταὶ ἐγώ τε καὶ σύ.—

ἔγω καὶ Γοργίας ἐν τοῖς ἔργοις σφαλλόμεθα.—οὐ σὺ μόνος οὐδὲ οἱ σοὶ φίλοι πρῶτοι ταῦτην τὴν δόξαν περὶ θεῶν ἔσχετε.—οἴδα σαφῶς καὶ ἔγὼ καὶ σύ.—σύ τε Ἕλλην εἰ καὶ ἡμεῖς.—ἐνīκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ἡμεῖς. Δ.

Σημ. α') Ἐπικρατέστερον πρόσωπον εἶναι τὸ α' τοῦ β' καὶ τὸ β' τοῦ γ'.

Σημ. β') Εἰς δήλωσιν γενικῶς τοῦ προσώπου λαμβάνεται τὸ ἀρσενικὸν γένος ὡς ἐπικρατέστερον: διάτερος ἄντερ ἢ βελτίων, εἴδος ὁ ἀνὴρ εἴδος ἡ γυνὴ, οὗτος καὶ πλειονέργεται τούτου τοῦ ἀγαθοῦ.—τὸ διοικοῦ ἄγει θεός ὡς (=πρὸς) τὸ διοίκησην.

προβλ. ὁ διοικοῦ τὸν διοίκησην (συναναστρέφεται). ✓

Όνοματικοὶ προσδιορισμοὶ (§ 10).

§ 49. Οἱ ὀνοματικοὶ προσδιορισμοὶ ἐκφέρονται ἢ δι' ἐπιθέτου καὶ λέγονται ἐπιθετικοὶ ἢ δι' οὐσιαστικοῦ καὶ λέγονται προσδιορισμοὶ δι' οὐσιαστικοῦ.

α') Ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοί.

§ 50. Οἱ ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοὶ προσδιορίζουσι τὰ οὐσιαστικά, μεθ' ὧν συνάπτονται οὕτω στενῶς, ὥστε ἀποτελοῦσι μετ' αὐτῶν μίαν ἔννοιαν: μεγάλη πόλις (=μεγαλόπολις).—ἀγαθὸς ἀνήρ.

Σημ. Ὁ ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς δηλοῖ ιδιότητα τοῦ οὐσιαστικοῦ γνωστὴν ἥδη καὶ ἀποδεδομένην εἰς τὸ οὐσιαστικόν, τὸ δὲ κατηγορούμενον δηλοῖ ιδιότητα νῦν γιγνωσκούμενην καὶ ἀποδιδομένην εἰς τὸ οὐσιαστικόν: ὁ σοφὸς Σωκράτης.—δι Σωκράτης ἐστὶ σοφός.

§ 51. Παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ τὸ ἐπίθετον λαμβάνεται ὡς οὐσιαστικόν: οἱ θυητοί, οἱ ρῦνοι (ἄνθρωποι).—δι ἄκρατος (οἰνος).—ἡ δεξιὰ (χείρ).—ἡ χθὲς (ἡμέρα).—ἡ πολεμία, ἡ φιλία (χώρα).—τὴν περιωμένην (μοίραν), ἀπὸ τῆς ἴσης (μοίρας).—ἡ πολιὰ (θοῖξ).—ἡ μουσική, ἡ ἀριθμητικὴ (τέχνη).—τὰ τῆς πόλεως (πράγματα). (δο. § 67).

Σημ. α') Ἐντεῦθεν τὸ οὐδέτερον πολλῶν ἐπιθέτων λαμβάνεται ὡς οὐσιαστικόν: τὸ ἀγαθόν, τὸ κακόν, τὸ δίκαιον, τὸ γλυκύν, τὸ θερμόν κλπ.

Οὕτω καὶ τὰ περιληπτικὴν ἔννοιαν ἔχοντα οὐδέτερα ἐπίθετα καὶ ιδίᾳ τὰ εἰς ικόν: τὸ ὑπήκοον (=οἱ ὑπήκοοι).—τὸ διπλικόν (=οἱ ὀπλῖται), τὸ οἰκετικόν (=οἱ οἰκέται), τὸ Ἑλληνικόν, τὸ βαρβαρικόν, τὸ ληστικόν κλπ. (¹).

(1) Ἐν τῷ πληθυντικῷ τὰ εἰς ικόν ἔχουσιν ἄλλην σημασίαν: τὰ Μηδικά (=οἱ Μηδικοὶ πόλεμοι).—τὰ Ἑλληνικά (=ἡ ιστορία τῶν Ἑλλήνων).—μετὰ τὰ Τρωϊκά (=μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον).

προβλ. Οἱ καλοί, οἱ κακοί τὸ ὁρετινάτο, μὲ τὸ δεξί, τὸ ὁρυχικό (=τὰ
ὅρυχα), τὸ χρυσοφικὸν κλπ.— ὁ καλὸς καλὸς δὲν βλέπει.

§ 52. Ὡς ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται :

α) ἐπίθετον, ἀντωνυμία, μετοχή : δ σοφὸς ἀνήρ. — χίλιοι
ἴππεῖς.— τοιαῦτα ἔργα.— οἱ ἔργαζόμενοι ἄνθρωποι.

β') γενικὴ οὐσιαστικοῦ (ἢ οὐσιαστικῶς λαμβανομένης λέξεως)
ἢ ἐπίρρημα ἢ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς μετ' ἀρθρου : δ τῶν
Ἀθηναίων δῆμος (=δ Ἀθηναϊκός).— τάς τε τῶν σπουδαίων
γρύματας, καὶ τὰς τῶν φαύλων διανοίας.— τὰς ἡδονὰς θήρευε τὰς
μετὰ δόξης. Ἰσ.— ἡ ἄγαν ἐλευθερία. Πλ.— Περικλῆς δ πάντα.

γ') προσηγορικὰ διγόματα σημαίνοντα τάξιν, ἡλικίαν, ἐπιτή-
δευμα, ἐθνικότητα συναπτόμενα μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνήρ, ἄν-
θρωπος, γυνή : ἀνήρ μάντις. — ἄνθρωποι ὑπογραμματεῖς.—
γραῦς γυνή.— ἄνδρες δικασταί, στρατιῶται κλπ.

προβλ. γέρος ἄνθρωπος, γοητὰ γυναικα, γιατρὸς ἄνθρωπος.

§ 53. Ἐπειδὴ τὸ οὐσιαστικὸν μετὰ τοῦ ἐπιθετικοῦ προσδιο-
ρισμοῦ ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν, προστίθεται εἰς αὐτὸν ἀσυνδέτως
καὶ ἐτερον ἐπίθετον προσδιορίζον τὴν ἔννοιαν ταύτην : πολλοὶ
ἄγαθοι ἄνδρες.— γέρων ἔραστὴς ἐσχάτη κακὴ τύχη (=κακοτυχία).

Μέ. 90.

§ 54. Δύο ἢ πλείονα ἐπίθετα προσδιορίζοντα κατὰ τὸν αὐ-
τὸν τρόπον οὐσιαστικόν, συνδέονται πρὸς ἄλληλα διὰ τοῦ καὶ ἢ τε
— καὶ ἢ παρατάσσονται ἀσυνδέτως : διὰ πολλῶν τε καὶ δεινῶν
πραγμάτων σεσωσμένοι πάρεστε.— καὶ χιτῶνα πορφυροῦν, ποδή-
ρη, στολιδωτὸν τὰ κάτω. Ξ.— λίμνη πλέον ἢ σταδίου, ὑπόψαμμος,
ἀέναος, ποσίμου καὶ θερμοῦ ὕδατος. Ἐλ. 3, 2, 19.

§ 55. Ὁ ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς συμφωνεῖ πρὸς τὸ προσ-
διοριζόμενον οὐσιαστικὸν κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν : ἔργα-
ται ἀγαθοί— γυναικες καλαί.— δρη ὑψηλά;

Σημ. α'). Συνήθεστα ἀντὶ νὰ τεθῶσι τὸ ἐπίθετον καὶ τὸ οὐσια-
στικὸν δημοιοπτώτως, τὸ μὲν ἐπίθετον λαμβάνει δύναμιν οὐσιαστικοῦ, τὸ
δὲ οὐσιαστικὸν τρέπεται εἰς γενικὴν ἔξαρτωμένην ἐκ τούτου : οἱ ὡφέλι-
μοι τῶν λόγων (ἀντὶ οἱ ὡφέλιμοι λόγοι)—πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων.— εἰς
τοσοῦτον ἀναιδείας (ἀντὶ εἰς τοσαύτην ἀναιδειαν).— τὸ βαρβαρικὸν τῆς
γλώσσης.— τὸ Ἰωνικὸν τῆς στολῆς.— τὸ σεμνὸν τοῦ ἥθους.— μὴ μυ-
σαχθῆς δὲ τοῦ σώματος τὸ εὐτελές μηδὲ τῆς ἐσθῆτος τὸ πιναρόν. Λουκ.
— Περὶ τούτων ὄφ. § 78, 6, σημ.

Σημ. β'). Ἀντὶ τοῦ πλείων καὶ ἐλάττων τίθενται συνήθως ἐπιρρήματα

πλέον, πλεῖν, ἔλαττον πρὸς ἀριθμητικοῦ ἢ λέξεως σημαινούσης ποσόν: μυγάδες πλέον (ἀπὸ πλείονες) ἢ δώδεκα.— πλεῖν (ἀπὸ πλείονας) ἢ μικρόν δηλίτας. Δ.— ἀπέθανον αὐτῶν οὐκ ἔλαττον (ἀπὸ οὐκ ἔλάττονες) τῶν τριάνταντα.— Τὸ δὲ δύο συνάπτεται σχεδὸν πάντοτε μετὰ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ: δύο ἀρδοιάντας. Θ.— δροῦ ὄφασι. Πλ.

β') δὶ' οὐσιαστικοῦ προσδιορισμοῖ.

§ 56. Οἱ δὶ' οὐσιαστικοῦ προσδιορισμοὶ εἶνε ἢ διμοιόπτωτοι ποὺς τὸ προσδιορίζομενον ἢ ἑτερόπτωτοι.

§ 57. Οἱ διμοιόπτωτοι προσδιορίζουσι τὰ οὐσιαστικὰ καὶ εἶνε δύο εἰδῶν α') παράθεσις, β') ἐπεξήγησις.

§ 58. Οἱ ἑτερόπτωτοι προσδιορίζουσι τὰ οὐσιαστικὰ καὶ τὰ ἐπίθετα καὶ ἐκφέρονται διά τινος τῶν πλαγίων πτώσεων.

I. Όμοιόπτωτοι προσδιορισμοί.

α') Παράθεσις.

§ 59. **Παράθεσις** λέγεται οὐσιαστικὸν (ἢ οὐσιαστικῶς λαμβανομένη λέξις) παρατιθέμενον εἰς ἄλλο οὐσιαστικὸν (ἢ προσωπικὴν ἀντωνυμίαν) καὶ χορηγιμεῦνον ἵνα προσθέσῃ γνώσιμα καὶ δοῖση ἀκριβέστερον τὸ οὐσιαστικὸν τοῦτο. Ἰσοδυναμεῖ δὲ ἡ παράθεσις μὲ ἀναφορικὴν πρότασιν: Ἀρχίδαμος δ βασιλεὺς (=δεῖν βασιλεύει).—Καδούσιοι, ἔθνος ἄλικμον (=οἵ εἰσιν ἔθνος).—καταβάλλει τὴν ἔλαφον, καλόν τι χρῆμα καὶ μέγα (=ἢ ἦν χρῆμα).—ὑμῶν τῶν Ἑλλήνων ἐκάστῳ.—ἡμᾶς ἀκούω τοὺς Λακεδαιμονίους.

πρβλ. ὁ Μιαούλης ὁ ναύαρχος.—ὁ Σολωμὸς ὁ ποιητής.—^{τοῦ} ἡμᾶς τοὺς Ἑλληνας δὲν περνοῦν αὐτά.

Σημ. α') Πολλάκις τίθεται παράθεσις εἰς τὸ διὰ τῆς καταλήξεως τοῦ ἔχματος δηλούμενον ὑποκείμενον ἐγώ, οὐ, ἡμεῖς, ὑμεῖς: Θεμιστοκλῆς ἦκὼ παρὰ σὲ (=ἐγώ ὁ Θεμιστοκλῆς). Θ.—δ παῖς ἀκολούθει μοι (=σὺ ὁ παῖς).—αὐτὸς εἰπας (=σὺ αὐτός).

Σημ. β') Τὰ κύρια ὄντατα τίθενται ως παράθεσις εἰς τὰ προσηγορικὰ καὶ τάναταλιν: βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος.—οἱ μάντις Ἀρχεῖον.—κατηγορεῖν μου τὸν τύραννον Οἰδίπον. —τὴν Σκιτίωνος θυγατέρα Κορηνήιαν.—Μελάνιτπον ἀποστέλλει, ἄνδρα Σπαρτιάτην.—καὶ πόλις ὑπὲρ αὐτοῦ κεῖται Ἐφύη. Θ.—ἢ ἄκρα ἀνέχει τὸ Χειμέριον.—Λευκίμη τὸ ἀκρωτήριον.—Τραγία ἡ νῆσος.—τὸ ὅρος ἡ Ιστώνη.

προβλ. ὁ ναύαρχος Μιαούλης καὶ Μιαούλης ὁ ναύαρχος.—ὅ ποιητής Σολωμός καὶ Σολωμίδες ὁ ποιητής.

“Οταν δὲ τὸ κύριον ὄνομα εἰνε τοῦ αὐτοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ μὲ τὸ προσηγορικόν, τίθεται πολλάκις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀρθρου ὃς ἐπιθετικός προσδιορισμός: ὁ Πηνειός ποταμοῖς.—ἢ Ἀχερούσια λίμνη.—Τὸ Πήλιον δρός.

Σημ. γ') Εἰς τὸ αὐτὸν οὐσιαστικὸν δύναται νὰ ἀναφέρωνται καὶ πλείονες τοῦ ἑνὸς παραθετικοὶ προσδιορισμοί: Ἰνάρως ὁ Ψαμμιτίχον, Λίθνς, Λιθίνωρ βασιλεύς.

προβλ. Μήν τὸν εἶδατε τὸν Κίτσο, τὸν λεβέντη, τὸν ἀρχιληστή, τὸν πρῶτον καπετάνιο.

§ 60. Οὐσιαστικὸν κατ' ὄνομαστικὴν ἡ αἰτιατικὴν τίθεται ὡς παράθεσις προηγούμενης προτάσεως καὶ ἐκφράζει κρίσιν ἐπ' αὐτῆς ἡ σκοπόν: βιαζόμεθα καὶ στέφη μιαίνεται, πόλει τ' ὄνειδος καὶ θεῶν ἀτιμία (=ὅπερ ἔστιν ὄνειδος καὶ ἀτιμία).—Ἐλένην κτάνωμεν, Μενελάῳ λύπην πικρὰν (=πρὸς πικρὰν λύπην).—ἔμεθυσόν, ίκανὴ πρόφασις εἰς τὸ ἀμαρτάνειν.—κατθαροῦσαν (ἐλπίδας εἶχον) εὖ περιστελεῖν, ζηλωτὸν ἀνθρώπουσ. Ενῷ.

Σημ. Η τοιαύτη παράθεσις δύναται καὶ νὰ προτάσσηται τῆς προσδιογίζομένης προτάσεως (προεξαγγελτικὴ παράθεσις): ὁ τάχιστος τῶν λόγων, τέθητε ωδεῖον Ἰοκάστης κάρο. Σ.—καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς νίκης, οὐ τὸ ἐν Σαλαμῖνι τρόπαιον ἀγαπήσατες ἔστησάν (=καὶ τὸ κορύφωμα τῆς νίκης κλ.). Λυκ. 73.—Οὕτω τίθενται συνήθως τὰ οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα οὐδέτερα ἐπίθετα, τὸ μέριστον, τὸ ἔσχατον, τὸ θαυμαστότατον, τὸ τῆς παρουσίας, τὸ τοῦ Ὄμηρον, δυοῖν θάτερον κλ. ἢ ἀναφορικὴ πρόστασις ἐκφερομένη διὰ τοῦ ὅ: καὶ τὸ μέριστον, ἐφοβεῖτο.—δεῖ δυοῖν θάτερον ἢ ἐξείρους ἐν Ὄλύμπῳ μὴ οἰκεῖν ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ. Δ.—ὅ δὲ πάντιστον δεινότατον, τοιοῦτος ὥρ ὡς εἴνετος τῷ δήμῳ τοὺς λόγους ποιεῖται.

§ 61. Η παράθεσις συμφωνεῖ πρὸς τὸ προσδιορίζόμενον οὐσιαστικὸν ἀναγκαίως κατὰ πτῶσιν, τυχαίως δὲ κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν: περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀβεβαίον πράγματος.—ἐν Κεβρῷ, χωρίῳ ἰσχυρῷ.—Ἐπὶ πολλῶν οὐσιαστικῶν τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν, ἐπὶ δύο δὲ κατὰ δυϊκόν: Ἀγις καὶ Κλεομένης οἱ βασιλεῖς.—πολλοὺς δὲ θυμοὺς ὥλεσεν ἦτε ἀξυνεσία δύο κακῷ τοῖς χρωμένοις.

Σημ. α') Τὸ κύριον ὄνομα ἢ ἡ παραθετική τίθεται πολλάκις κατὰ γενικήν (γενικὴ παραθετική): Ἰλιον πτολεμόρ.—ἐν τῷ δρει τῆς Ἰστάρης. Θ.—ἡ πόλις τῶν Αθηνῶν.—τὴν ἐπωνυμίαν τῶν πατρόφων ἵερῶν. Λυκ. 25.
Ἐν τῇ φράσει ὄνομα ἔχω τὸ κύριον ὄνομα ἢ ἡ παράθεσις τίθεται κατ' ὄνομαστικήν: ἔχων ὄνομα Θουκυδίδης. Πλ. Λάχ.—προσείληψε τὴν τᾶν πονηρῶν κοινὴν ἐπωνυμίαν δ συκοφάντης. Αἰσχ. 2. 29.

Σημ. β') Παραθεσις εις κτητικήν ἀποτυνμίαν ἡ ἐπίθετον ισοδυναμοῦν μὲ γενικὴν τίθεται κατὰ γενικήν: πατριῶν δνομὶ ἔχει τούμον πατρός. Πλ.—*Ἀθηναῖος εἰ πόλεως τῆς μεγίστης (=ἔξι Αθηνᾶν).* Πλ.—ιάμα δυστήρου (=τὰ ἐμοῦ τοῦ δυστήνου). Σ.—τὰ ὑμέτερα αὐτῶν κομεῖσθε (=τὰ ὑμῶν αὐτῶν). Δ.

β') Ἐπεξήγησις.

§ 62. Παραθεσις χρησιμεύουσα πρὸς ἑρμηνείαν ἡ ἀκριβέστερον διοισιδὸν προηγουμένης γενικῆς καὶ ἀορίστου ἐννοίας λέγεται ἐπεξήγησις καὶ εἰσάγεται παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ δῆλα δῆ: δ ὑάνατος τυγχάνει ὅν δυοῖν πραγμάτοιν διάλυσις, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Πλ.—δ κοινὸς λατρὸς θεοπατεύσει σε, χρόνος.—τούτου τιμῶμαι, σιτήσεως ἐν τῷ προτανείῳ. Πλ.—ἡμεῖς οἱ νεώτατοι, ἐγώ τε καὶ Τιμασίων.

προβλ. ποῦ κ' εἰν' οἱ κλέφτες οἱ πολλοί, οἱ Κολοκοτρωναῖοι.—Δὲν κλαῖτε γιὰ τὸ στρατηγό, τὸν Θεοδωράκη Γρίβα;

§ 63. Ως ἐπεξήγησις οὐσιαστικοῦ ἡ οὐδετέρου δεικτικῆς ἀντωνυμίας τίθεται καὶ ἀπαρέμφατον μετ' ἄρθρου ἡ ἄνευ ἄρθρου καὶ δλόκληρος πρότισις: εἰς οἰωνὸς ἀριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρος.—τοῦτο θεωρεῖτε, εἰ τάληθῆ λέγω. Δ.

Σημ. α') Μετὰ τὰ ἐπιφρήματα ὧδε καὶ οὕτω τίθεται ὡς ἐπεξήγησις ἀπαρέμφατον ἄνευ ἄρθρου ἡ μετοχή: ἐγὼ ὑμᾶς οὕτως ἐπαίδενον, τοὺς γεραιάρχους προτιμᾶτε.—οὕτω διεκίμεθα, δὲ μὲν γελῶντες, ἐνίστε δὲ δακούοντες.—Μετὰ δὲ τὴν ἀντωνυμίαν τοιοῦτος ἐπίθετον ἡ μετοχὴ ἡ δλόκληρος πρότισις: τὸ τῆς πόλεως ἥθος ἵδιο τις ἀν τοιοῦτον ὅν, ἀφενδὲς καὶ χορηστόν.—οὐ ὁρδιως ἐνδήσετε ἄλλον τοιοῦτον, ἀτεχνῶς προσκείμενον τῇ πόλει. Πλ.—φυλακτέον μὴ τοιοῦτον ἡμῖν οἱ ἐπίκονδοι ποιήσωσιν, ἀντὶ συμμάχων εὑμενῶν δεσπόταις ἀγορίους ἀφομοιωθῶσι. Πλ.

Σημ. β') Μετὰ τὸ οημεῖον δέ, τεκμήριον δέ, τὸ δὲ μέγιστον, τὸ δὲ ἔσχατον καὶ τὰ ὅμια ἐπεται ἐπεξήγησις ἐκφερομένη διὰ τοῦ ὅτι ἡ τοῦ γὰρ ἡ ἀσυνδέτως νοούμενου πρὸ αὐτῆς τοῦ ἐστὶ τοῦτο: τεκμήριον δὲ (ἐστὶ τοῦτο), χορήματα γὰρ πλεῖστα ὑπὲρ φιλοτιμίας ἀνήλωσαν. Δ.—τὸ δὲ ἔσχατον πάντων (ἐστὶ τοῦτο), ὅτι θόρυβον παρέχει. Πλ.—τεκμήριον δὲ (ἐστὶ τοῦτο)· τῶν δρόνεων ἐπίλειψις οαφής ἐγένετο. Θ.—δ δὲ πάντων δεινότατον· δταν γὰρ οἱ πολέμιοι διαλίποι κακῶς αὐτὸν ποιοῦντες, αὐτοὶ τὸν ἐνδοξοτάτους τῶν πολιτῶν ἀπολλίνονται. ἀπ.

Σημ. γ') Η ἐπεξήγησις συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἐπεξηγούμενον οὐσιαστικὸν ὡς καὶ ἡ παράθεσις.

Σημ. δ') Η ἐπεξήγησις ἐκφέρεται ἐνίστε διὰ τοῦ ὁρίματος λέγω καὶ οὐσιαστικοῦ κατ' αἰτιατικὴν ἡ σπανίως κατὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ἐπεξηγουμένου οὐσιαστικοῦ: μητοτὴρ ἡν̄ μοι ποταμός, *Ἄχελῶν λέγω.* Σ.—Τελαμῶν Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

δείξει μητρὶ τ', Ἐριβοία λέγω. Σ.—Τὸ λέγω τίθεται καὶ μετὰ μετοχῆς : μηδενὸς δότος ἐν αὐτῇ πολεμίου λέγω (=ἐννοῶ, ἐάν δὲν ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ οὐδεὶς πολέμιος). Δ. 1, 27.

Περὶ τοῦ ἀρθρου.

§ 64. Τὸ ἄρθρον ὁρίζει ἢ εἰδικεύει τὸ μεθ' οὗ τίθεται οὐσια-
στικόν, ὅθεν εἶνε δύο εἰδῶν,

α') ἀτομικὸν (ἢ ὁριστικὸν) δηλοῦν ὠρισμένον καὶ γνωστὸν
ἄτομον (ἐννοιαν ἀτομικήν) : δ Σωκράτης κατευλίθη ὑπτιος* οὕτω
γάρ ἐκέλευσεν δ ἄνθρωπος (=δ γνωστός, δ ἀνωτέρῳ μνημονεύ-
θείς). Πλ.—ἐν ψ τῷ : ἥλθεν ἄνθρωπος (=ἄνθρωπός τις).

Σημ. Τὸ ὁριστικὸν ἄρθρον ἐνίστεται ἀντὶ κτητικῆς ἀντωνυμίας:
σφόδρα φιλεῖ σε δ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ (=δ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ σου).
Πλ.—Κῦρος καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἄρματος (τοῦ ἔαντοῦ) τὸν θώρακα ἐνέδυ-
(τὸν ἔαντοῦ).

πρβλ. ἔρχεται δ πατέρας (=δ πατέρας μου).—πιστοπατάει τάλογο (=τὸ
ἄλογό του).—ἐτεράβηξε τὸ σπαθί (=τὸ σπαθί του).

β') εἰδοποιὸν δηλοῦν δόλον εἰδος (γενικὴν ἐννοιαν) : δ ἄν-
θρωπος θείας μοίρας μετέσχε (=πᾶς ἄνθρωπος, τὸ γένος τῶν
ἀνθρώπων). Πλ.—Οὕτω τίθεται τὸ ἄρθρον καὶ μετὰ ἐπιθέτων καὶ
μετοχῶν οὐσιαστικῶς λαμβανομένων : δ βουλόμενος (=πᾶς ὅστις
βούλεται).—τὸ ζητούμενον ἀλωτὸν (=πᾶν ὅτι ζητεῖται). Σ.—
δ ἀνδρεῖος, δ σοφός, τὸ ἀγαθόν.

Σημ. Τὸ εἰδοποιὸν ἄρθρον ἔχει καὶ διατεμητικὴν σημασίαν : νέμας
τούτων τὸ μέρος ἑκάστῳ τῶν ἡγεμόνων (=τὸ μεριδίον του).—Κλέαρχος ἔχει
τὴν δίκην (=τὴν προσήκουσαν).—ἴτα δέκα δραχμὰς τοῦ μηνὸς δ στρατιώτης
σιηρέοιν λαμβάνῃ (ἔκαστον μῆνα ἔκαστος στρατιώτης). Δ. X

Παράλειψις τοῦ ἀρθρου.

§ 65. Τὸ ἄρθρον παραλείπεται πολλάκις,

α') ἐπὶ γενικῶν καὶ ἀφγρημένων ἐννοιῶν (ἀρετῶν μά-
λιστα καὶ κακῶν) : πλοῦτος σοφίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας ὑπη-
ρέτης ἔστι. Ισ.—ἀρχὴ φιλίας μὲν ἔπαινος, ἔχθρας δὲ ψόγος. Ισ.

β') ἐπὶ τῶν κυρίων δονομάτων : ἀναστὰς Ξενοφῶν εἶπε.—
ἐπὶ προσώπου δὲ περιωνύμου ἢ προμνημονεύθέντος τίθεται : δ
“Ομηρος, δ Θεμιστοκλῆς.— ἦν δέ τις ἐν τῇ στρατιᾷ Ξενοφῶν
·Αθηναῖος..... δ μέντοι Ξενοφῶν τὴν ἐπιστολὴν ἀνακοινοῦται
Σωκράτει τῷ ·Αθηναίῳ..... καὶ δ Σωκράτης ὑποπτεύσας κλπ.

Σημ. Τὰ δονόματα τῶν πόλεων, χωρῶν, ἔορτῶν καὶ τὰ ἔθνικά τίθεν-

ταὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου καὶ ἀνευ αὐτοῦ : ἐκ τῆς Ἐλλάδος .—διὰ τῆς Αὐδίας , διὰ Φρυγίας .—ἐν Θεσσαλίᾳ .—ἀρχεται δὲ ὁ πόλεμος ἐνθένδε Πελοπονησίων καὶ Ἀθηναίων Θ .—διὰ τὸ Δήλια ἔκεινον τοῦ μηρὸς εἶναι.

γ') ἐπὶ τοῦ οὐρανός , γῆ , θάλασσα , πατοίς , πόλις , ἀστυν ἀγρός , ἀγορά , βασιλεύς , (ἐπὶ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν) καὶ π. φαίνονται μοι οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων τούτους μόνους τοὺς θεοὺς ἡγεῖσθαι , ἥκινον καὶ σελήνην καὶ γῆν καὶ ἀστρα καὶ οὐρανόν . Πλ .—ἐν ἀγορᾷ .—ἔξω πόλεως . Θ .—δοτις ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως .

δ') ἐπὶ τῶν ὄνομάτων τῆς συγγενείας , πατήρ , μήτηρ , γονεῖς , παῖδες , ἀδελφοὶ καὶ π. ἐπετρέψατε αὐτῷ πατρίδα καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας . Λυσ .

ε') ἐπὶ λέξεων σημαινούσῶν φυσικὸν τιμῆμα χρόνου (ἔαρ , θέρος , δρόθρος , ἡμέρα , νὺξ) μετὰ προθέσεως ἢ ἀνευ προθέσεως : ἀμα ἡρι , ἀμα ἔω , διὰ νυκτός , μέχρι δείλης , θέρους , χειμῶνος , ἥρος . Καὶ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐκφράσεων : ἐπὶ δόρυ (=ἐπὶ δεξιὰ) ἀναστρέψειν .—παρ' ἀσπίδα (=ἐπ' ἀριστερὰ) ἄγειν .—ἐπὶ πόδα χωρεῖν (=διπισθοχωρεῖν) .—πρόμναν χρούεσθαι (διπισθοχωρεῖν μὲ τὴν πρόμναν) .

♩ Σημ . Ἐὰν δύο ἢ πλείονα οὐσιαστικὰ συνδέωνται πρὸς ἄλληλα διὰ τοῦ καὶ ἡ τέ—και , ἐάν μὲν ταῦτα νοῶνται ἔκαστον χωριστὰ ἢ ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλληλα , τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἔκάστου αὐτῶν , ἐάν δὲ παρίστανται ὡς συναπτοτελοῦντα μίαν ἔννοιαν , τὸ ἄρθρον τίθεται μόνον πρὸ τοῦ πρώτου αὐτῶν : ὥσπερ ἡ ἱατοική καὶ ἡ χαλκευτική καὶ ἡ τεκτονική . Ξ .—ἐπεὶ ἥσθοντο τούς τε οἰκήτορας καὶ φρουροὺς ἥκοντας . Θ .—Σωκράτης πάντα ἡγεῖτο θεοὺς εἰδέναι τά τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα καὶ τὰ σιγῇ βουλευόμενα . ♫

Ἐπιθετοποιὸς δύναμις τοῦ ἄρθρου .

§ 66. Γενικὴ οὐσιαστικὸν , ἐπίρρημα καὶ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς μετὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνει δύναμιν ἐπιθέτου (§ 52, β): τὸ ἵππυκὸν τὸ ἔκείνων οὗτον μάχεται , τὸ δὲ δπλιτικὸν τὸ τῶν Ἐλλήνων , ὡς ἐγὼ λέγω . Πλ .—ἡ σφόδρα ἄγνοια . Πλ .—δ καθ' ἡμέραν βίος . Σ .

Οὐσιαστικοποιὸς δύναμις τοῦ ἄρθρου .

§ 67 Σύναρθρον ἐπίθετον καὶ πᾶσα λέξις ἐπιθετικῶς λαμβανομένη παραλειπομένου τοῦ μεθ οὖ συνάπτεται οὐσιαστικὸν

λαμβάνει δύναμιν οὐσιαστικοῦ (§ 51): οἱ ἀγαθοί.—ἡ αὔριον.—τῶν νῦν οἱ τότε διέφερον. Πλ.—τὰ τῶν στρατιωτῶν (=ἡ κατάστασις τῶν στρατιωτῶν).—τὸ τῶν θεῶν εὐμενὲς (ἐστι) καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται (=οἱ θεοί... καὶ ἡ τύχη). Δ.

§ 68. Ἀναφορικὴ πρότασις εἰσαγομένη διὰ τῆς ὅς, ὅσος, οἶος, καὶ ἔχουσα πρὸ ἑαυτῆς ἄρθρον, λαμβάνει δύναμιν ἐπιθέτου ἥ οὐσιαστικοῦ: δρέγεται τοῦ δὲ στιν ἵσον. Πλ.—ἔχουσα τὴν ἐπωνυμίαν τὴν τοῦ δὲ στιν ἵσον.—ἐκ γῆς καὶ πυρὸς καὶ τῶν ὅσα πυρὶ καὶ γῇ κεράννυται.—Σόλων ἐμίσει τοὺς οἶος οὗτος ἀνθρώπους. Δ.

§ 69. Πᾶσα λέξις καὶ διλόκληρος πρότασις μετὰ τοῦ ἄρθρου τὸ λαμβάνει δύναμιν οὐσιαστικοῦ: τὸ τύπτω, τὸ τύπτεις, τὸ Ἀρίσταρχος.—τὸ εἰ βούλει ὁηθὲν πάντα λέγει φόβον. Πλ.—τὸ ὑμεῖς ὅταν λέγω, τὴν πόλιν λέγω. Δ.—τὸ δὲ ὅπως τοῦτο λέγε. Δ.—καλὴν ἔφη παραίνεσιν τὴν καθὸ δύραμιν ἔρδειν (ἀντὶ τό, καθ' ἔλειν) ἀπ. 1.3.5. ▶

Τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἀντωνυμιῶν.

§ 70. Ἐπίθετον ἀποδιδόμενον εἰς σύναρθρον οὐσιαστικὸν τίθεται,

α') μεταξὺ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἥ μετ' αὐτὰ ἐνάρθρως ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμός: δὲ χρηστὸς ἀνήρ ἥ δὲ ἀνήρ διχρηστός.

Σημ. Ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς είνε τὸ ἐπίθετον καὶ ἀποδιδόμενον εἰς ἄναρθρον οὐσιαστικὸν ἐνάρθρῳ ἥ ἀνάρθρῳ: τί διαφέρει ἀνθρώπος ἀκρατῆς θηριού τοῦ ἀμαθεστάτου; ▶

β') πρὸ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἥ μετ' αὐτὰ ἀνευ ἄρθρου ὡς κατηγορούμενον: τὸ σῶμα θυητὸν ἔχομεν.—φαιδρῷ τῷ προσώπῳ.

§ 71. Ἐν τῇ α' θέσει τῇ ἐπιθετικῇ τὸ οὐσιαστικὸν ἀντιτίθεται πρὸς ἄλλο ὅμοειδές, ἐν δὲ τῇ β' τῇ κατηγορηματικῇ τὸ οὐσιαστικὸν ἀντιτίθεται πρὸς ἑαυτό, ἢτοι ἴδιότης ἥ μέρος πρὸς ὅμοειδῆ ἴδιότητα ἥ μέρος τοῦ αὐτοῦ οὐσιαστικοῦ: μ. σῶ τὸν κακὸν ἀρδρα ἥ τὸν ἀνδρα τὸν κακὸν (=τὸν κακὸν καὶ δχι τὸν καλόν).—μισθ κακὸν τὸν ἀνδρα ἥ τὸν ἀνδρα κακόν (=κακὸν ὄντα, δηλ. δταν ἔχῃ τὴν ἴδιότητα τοῦ κακοῦ καὶ δχι τὴν τοῦ καλοῦ).—ἥκω φέρων τὸν πέλεκυν δξύτατον.

ποβλ. θέλω τὸ κοπτερὸ μαχαῖρι ἢ τὸ μαχαῖρι τὸ κοπτερό, θέλω τὸ μαχαῖρι κοπτερὸ ἢ κοπτερὸ τὸ μαχαῖρι.

Σημ. α') Ή διαφορὰ αὐτῇ εἰνε καταφανεστέρα ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων ἄκρος, μέσος, ἔσχατος: ἐπ' ἄκρῳ τῷ δένδρῳ (=εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δένδρου), ἐπὶ τῷ ἄκρῳ δένδρῳ (=εἰς τὸ ἀκρινὸν δένδρον).—ἐν τῇ ἀγορᾷ μέσῃ (=ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς), ἐν τῇ μέσῃ ἀγορᾶ (=εἰς τὴν μεσανήν ἀγοράν).—ἐν τῇ νήσῳ ἔσχατῃ, ἐν τῇ ἔσχατῃ νήσῳ.—ἄκροι τῇ οὐρᾳ σείσου (=τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς) —ἔσχατοι εἶχε τὸ εὐώνυμον (=τὸ ἔσχατον μέρος τοῦ εὐώνυμου). Θ.3.

Σημ. β') Όμοιώς τίθεται καὶ ἡ μετοχή: φεύγοντες οἱ πολέμιοι καὶ οἱ φεύγοντες πολέμου. —Η μετοχὴ κατηγορηματικῶς τιθεμένη ἔξηγεται πολλάκις δι' ἀφηρημένου οὐσιαστικοῦ: ἀμα τῷ σίτῳ ἀκμάζοντι (=ἄμα τῇ ἀκμῇ τοῦ σίτου). Θ.—ἄμα ἥλιῳ ἀνίσχοντι (=ἄμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἥλιου).—περιοντι τῷ ἐματιῷ (=κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους). ἐπὶ Πενθεδώρου ἄρχοντος (=ἐπὶ τῆς ἀρχῆς). Θ.—ἐς ἥλιον· καταδύντα (=μέχοι τῆς δύσεως τοῦ ἥλιου). Πλ. A.

Σημ. γ') τὸ πᾶς ἢ ἄπας τίθεται

1) κατηγορηματικῶς: πάντες οἱ ἄνθρωποι (=ὅλοι ἀνεξαιρέτως). —πᾶσα ὑπὲρ τὴν ἀλλήλειαν ἐρῶ. Πλ.—

2) ἐπιθετικῶς: οἱ πάντες ἄνθρωποι (=τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώπων).—ἐν τούτῳ ἡ πᾶσα εὐδαιμονία ἔστι. Πλ.—πέμπουσιν ἔξακοσίους καὶ χιλίους τοὺς πάντας (=ἐν ὅλῳ) διπλίτας. Θ.

3) ἄνευ ἀρθρου μετ' ἀνάρθρου οὐσιαστικοῦ καὶ σημιανεῖ. 1) ἔκαστος, οἷοσδήποτε: πᾶς ἄνθρωπος.—2) ἐντελής, παντελής: ἐν πάσῃ ἀναρρίᾳ καὶ ἀνομίᾳ ζῶν (=ἐν παντελεῖ). Πλ.—Οὕτω τίθεται καὶ τὸ ὅλος (=ὅλόκληρος) καὶ μόνος.

§ 72. Ἐκ τῶν ἀντωνυμιῶν αἱ κτητικαὶ, αἱ συσχετικαὶ δεικτικαὶ (τοιοῦτος, τοσοῦτος, τηλικοῦτος), ἡ αὐτὸς καὶ ἐκ τῶν ἐπιμεριστικῶν ἡ ἔτερος καὶ ἄλλος τίθενται μετὰ τοῦ ἀρθρου ἢ ἄνευ τοῦ ἀρθρου ὡς καὶ τὰ ἐπίθετα: ἡ τοσαύτη δύναμις, τοσαύτας δυνάμεις (ἐπιθ. προσδιορ.), ἡ δύναμις τοσαύτη (κατηγορ.). Δ.

Αἱ δὲ λοιπαὶ τίθενται ὡς κατηγορούμενα: οὗτος δ ἀνήρ καὶ δ ἀνήρ οὗτος.—διμφότερα τὰ δύτα τετρουπημένον.—ἐν ἔκατέρᾳ τῇ πόλει. Θ.

Σημ. α') Μετὰ τῆς ἀντωνυμίας ἔκαστος τίθεται τὸ οὐσιαστικὸν μετ' ἀρθρου καὶ ἄνευ ἀρθρου: καθ' ἔκάστην ἡμέαν, κατὰ τὴν ἡμέαν ἔκάστην. Δ.

Σημ. β') Αἱ προσωπικαὶ καὶ αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι σπανιότατα δέχονται ἀρθρου: τὸν μὲν δὴ σὲ καὶ τὸν ἐμὲ καὶ Γοργίαν καὶ Φίληβον χοὴ συγχρὰ καίσειν ἔστι. Πλ.—τὸν ἑαυτὸν δὴ λέγων. Πλ. Φαιδρ. 258, α'.—παρὰ τίνας τοὺς ὑμᾶς; Λύσ. 203, β.

§ 73. Μετὰ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν τίθεται τὸ ἀρθρον,

1) ὅταν ἀναφέρωνται εἴς τι γνωστόν: τοῖς τοισι δακτύλοις δχοῦντες τὴν φιάλην (=μὲ τοὺς τρεῖς γνωστοὺς δακτύλους).

2) διατάξεις διατάξεις δηλούμενος ἀριθμὸς παρίσταται ὃς ώρισμένος ἡ ὁς σύνολον καὶ ἴδιᾳ μετὰ τῶν προθέσεων εἰς, περὶ, ἀμφὶ, ὑπέρ : ἐρεῖς ὅτι ἔστι τὰ δώδεκα δις ἔξ. Πλ.—ἐγένοντο πελτασταὶ ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους (=περίπου δισχιλιοί).

3) διατάξεις σημαίνωσι μέρος προμηνυμονεύθέντος δὲ λογίου ἢ κλασματικὸν ἀριθμόν : περιτυχόντες γανσὸν δέκα Ἀθηναίων τὰς τρεῖς λαμβάνονται. Θ.—Πελοποννήσου τῶν πέντε τὰς δύο μοίρας νέμονται (=τὰ 2[5]). Θ.—ξυνήσαν ἀπὸ πόλεως ἐκάστης τὰ δύο μέρη εἰς τὸν Ἰσθμὸν (=τὰ δύο μέρη ἐκ τῶν τριῶν, τὰ 2[3]). Θ.

Παρατηρήσεις περὶ τοῦ ἀρθρού.

§ 74. Τὸ ἀρθρὸν ἀρχικῶς ἦτο ἀντωνυμία δεικτικὴ τιθέμενον ἢ μόνον ὃς οὐσιαστικὸν ἢ μετὰ οὐσιαστικοῦ ὃς ἐπίθετον, οὗτῳ δὲ μεταχειρίζεται αὐτὸ δ "Ομηρος καὶ ἄλλοι ποιηταί : δ (=οὗτος) γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.—οὕνεκα τὸν Χρύσην (=ἐκείνον τὸν Χρ.).—Ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ διετίλησε τὴν σημασίαν τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας ἐπὶ τῶν ἔξις,

1) δ μὲν—δ δὲ (=οὗτος μὲν—ἐκείνος δέ) : δ μὲν γάρ (=οὗτος μὲν) θυητός, ἡ δὲ (=ἐκείνη δέ) ἀθάνατος.

Σημ. α') Τὸ δ μὲν—ό δὲ λαμβάνεται καὶ ἀορίστως προστιθεμένης εἰς αὐτὸ πολλάκις καὶ τῆς ἀντωνυμίας τίς: τὸν πόλεων αἱ μὲν τυγχανοῦνται, αἱ δὲ ἀριστοκρατοῦνται, αἱ δὲ δημοκρατοῦνται. (=τινὲς μὲν—τινὲς δὲ ἢ ἄλλαι μὲν—ἄλλαι δέ). Πλ.—ἔλεγον τοῦ Κόρου δ μέν τις (=ἄλλος μὲν) τὴν σοφίαν, δὲ τὴν παρεργίαν, δέ τις καὶ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος.—οἱ μὲν τινὲς ἀπέθηκον, οἱ δὲ ἔφενγον.—

Σημ. β') Τὸ μὲν—τὸ δέ, τὰ μὲν—τὰ δὲ (=ἄφ' ἐνὸς μὲν—ἄφ' ἐτέρου δέ ἢ ἐν μέρει μὲν—ἐν μέρει δέ) λαμβάνονται ἐπιρρηματικῶς : ἐπορεύθησαν τὰ μέν τι μαχόμενοι, τὰ δὲ καὶ ἀνατανόμενοι.—Οὕτω ἔξηγοῦνται τοῦτο μέν—τοῦτο δέ, ἄμα μέν—ἄμα δέ, ἔνθετο μέν—ἔνθετο δέ.

2) δ δέ, ἡ δέ, τὸ δέ—οὗτος δέ κλπ. *Κῦρος δίδωσι Κλείδωμα μυρίους δαρεικούς* δ δὲ στράτευμα συνέλεξε.—ι δὲ οὐ τοιοῦτον ἔστι. Δ.

3) καὶ τὸν (=καὶ τοῦτον, δινομαστικὴ καὶ δις) : καὶ τὸν κελεύσαι δοῦναι.

Σημ. Η ἀρχαϊκὴ δινομαστικὴ ὃς διετηρήθη ἐν ταῖς φράσεσιν: ἡ δ' ὃς (=εἴπεν αὐτός), ἡ δ' ἡ (=εἴπεν αὐτή), καὶ δις, καὶ ἡ: καὶ δις (=καὶ οὗτος), λέξον ἡμῖν, ἔφη, τὰ δύοματα αὐτῶν.—ἡγεῖσθαι ἐκέλευτε τοὺς Ὑρκαρίους. καὶ

οῖ (=καὶ οὗτοι) ἡρώων.—Ἐκ τούτου καὶ ὡς (=καὶ οὕτως, καὶ μὲν ταῦτα), οὐδὲ δις (=οὐδὲ οὕτως).

4) τὸν καὶ τὸν, τὸ καὶ τὸ, τὰ καὶ τά, ὅταν δὲ λέγων ἀποφεύγῃ νὰ ὀνομάσῃ πρόσωπα ἢ πράγματα: κάλει με τὸν καὶ τὸν (=τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα). Λυσ.—ἔδει τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι. Δ.

προβλ. μοῦ εἶπε τὸ καὶ τό.

5) πρὸ τοῦ (=πρὸ τούτου τοῦ χρόνου, πρότερον): ἐν οἰκήματι τινι, φέρε πρὸ τοῦ ὡς ταμείῳ ἔχοντο Ιππόνικος. Πλ.—

Σημ. α') Ή ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ διατηρηθεῖσα σημασία αὐτῇ τοῦ ἄρθρου είνει λείψανον τῆς οἰδιαστικῆς χρήσεως αὐτοῦ, ἡ δὲ συνήθησα σημασία τοῦ ἄρθρου, ἡς ἡ ἀρχὴ εὑρίσκεται παρ' Ὅμηρῳ, προηλθεν ἐκ τῆς ἐπιθετικῆς χρήσεως αὐτοῦ.

Σημ β') Τὸ ἄρθρον παρὰ ποιηταῖς καὶ παρ' Ἡροδότῳ εὑρίσκεται καὶ ὡς ἀναφορικὴ ἀντωνυμία, δτε τονίζεται ὁ, ἡ, τό: κλεῦθι μεν, ὁ χθιζός θεὸς ἥλιθες.—ἡρ διὰ μαντοσύνην τήροι πόρες Φοῖβος Ἀπόλλων.—

Ἐτερόπτωτοι προσδιορισμοὶ (§ 58)

Περὶ πτώσεων ἐν γένει.

§ 75. Ἐκτὸς τῶν πέντε γνωστῶν πτώσεων ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶχε τρεῖς ἔτι πτώσεις, τὴν ἀφαιρετικήν, τὴν τοπικήν καὶ τὴν δογανικήν. Αἱ πτώσεις αὗται πρωτίως ἐκλιποῦσαι, ἀνεπληρώθησαν ἡ μὲν ἀφαιρετικὴ διὰ τῆς γενικῆς, ἡ δὲ τοπικὴ καὶ ἡ δογανικὴ διὰ τῆς δοτικῆς. Ὅθεν ἡ γενικὴ εἶνε δύο εἰδῶν καθαρὰ γενικὴ καὶ ἀφαιρετικὴ γενικὴ, ἡ δὲ δοτικὴ εἶνε τριῶν εἰδῶν καθαρὰ δοτικὴ, τοπικὴ δοτικὴ καὶ δογανικὴ δοτικὴ⁽¹⁾.

Χρῆσις τῶν πτώσεων.

§ 76. Ἡ ὀνομαστικὴ εἶνε ἡ πτῶσις τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, τοῦ κατηγορούμενου καὶ τῶν παραθετικῶν ἢ ἐπιθετικῶν προσδιορισμῶν.

Σημ. Ἡ ὀνομαστικὴ τίθεται συχνάκις ἐπὶ ἐπιφωνήσεων: φῆ γὰρ αἰρήσεις Πριάμου πόλιν, νήπιος (=ο ἀνόντος).—Μετ' ἄρθρου δὲ τίθεται καὶ ἐπὶ προσφωνήσεων: ὁ Κῦδος καὶ πάντες οἱ παρόντες.—Ἴθι σὺ δ πρεσβύτας.

1) Καὶ ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ ἡ δοτικὴ ἐκλιποῦσα ἀνατηροῦσαι ἐν μὲν τῷ ἑνικῷ διὰ τῆς γενικῆς, ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ διὰ τῆς αἰτιατικῆς: πές της νὰ μὴ καρτερῇ.—πές τους νὰ κάτσουν φρόνιμα.

‘Η κλητική είνε ή πτῶσις τῆς προσφωνήσεως δηλοῦσα τὸ πρόσωπον πρὸς ὃ ἀπευθύνεται ὃ λέγων. Τίθεται δὲ μετὰ τοῦ κλητικοῦ μὲν ἐπιφωνήματος ὃ ἐν ἡρέμῳ λόγῳ, ἀνεύ δὲ τούτου ἐν ζωηρῷ λόγῳ (ἐπὶ προσταγῆς δηλ., θαυμασμοῦ καὶ ἀγανακτήσεως): ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.—παῖ, λαβὲ τὸ βιβλίον. Πλ.—ἄνθρωπε, τί ποιεῖς;—ἔμβροντητε, εἴτα νῦν λέγεις; Δ.

Σημ. ‘Η κλητική είνε ἄσχετος συντακτικῶς μὲ τὴν πρότασιν καὶ διὰ τοῦτο τίθεται μετάξὺ δύο κοινάτων.

§ 77. ‘Η γενική, ἡ δοτική καὶ ἡ αἰτιατική είναι πτώσεις τῶν προσδιορισμῶν καὶ τίθενται ὡς ἔξης,

α'. **Γενική**

1) ἡ καθαρὰ γενικὴ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐρώτημα τίνος; καὶ δηλοῦ κυρίως τὸ ὅλον, οὐ μέρος εἰνέ τι (**γενικὴ μεριστική**): ἀνήρ τοῦ δήμου.—πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων.—ἢ τὸ πρόπτωπον εἰς ὃ ἀνήκει τι (**γενικὴ αἰτητική**): οὐκία Ἀριστείδου.—τὸ βιβλίον τοῦ μαθητοῦ.

2) ἡ ἀφαιρετικὴ γενικὴ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐρώτημα **ἀπὸ τίνος**; καὶ δηλοῖ τὸ ἀφ' οὐ ἀπομακρύνεται, χωρίζεται, κατάγεται τι: **χωρίζομαι τίνος**.

β'. **Δοτικὴ**

1) ἡ καθαρὴ δοτικὴ δηλοῖ τὸ δι' ὃ γίγνεται ἢ τὸ εἰς ὃ ἀποβλέπει τι: πᾶς ἀνήρ αὐτῷ πονεῖ.—ἀπέδωκε τὸν μισθὸν τοῖς στρατιώταις.

2) ἡ τοπικὴ δηλοῖ τὸ ποῦ ἢ πότε: αἱθέροι ναίων.—ταύτῃ τῇ ἥμέρᾳ.

3) ἡ δογανικὴ δηλοῖ τὸ μὲ τί: τὴν θύραν τῇ βακτηρίᾳ ἔκρουν.

γ'. ‘Η αἰτιατική είνε ἡ κατ' ἔξοχὴν πτῶσις τοῦ ἀντικειμένου (§ 11) χοησιμείουσα καὶ ὡς ἐπιφωνήματικὸς προσδιορισμός: βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμός.—ἔμειναν ἥμέρας τρεῖς.

Ούσιαστικὰ μετά Γενικῆς

§ 78. Γενικὴ ούσιαστικοῦ προσδιορίζουσα ἄλλο ούσιαστικὸν δηλοῖ,

1) **τὸν αἰτήτορα** (ἢ τὸν ἐργάτην τινός, γενικὴ αἰτητική): ἀγόρες Περιικλέους.—Ἀχιλλέως παῖς.—οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος.—τοῦτο αὐτῶν ἔδοξέ μοι ἀναισχυντότατον εἶναι. Πλ.

2) **ἰδιότητα** (*γενικὴ τῆς ἰδιότητος* (§ 41, 2): παῖς τοιῶν ἐπῶν.—δδὸς τριῶν ἡμερῶν.—πυραμὶς πλέθρου.—ποόσωπον τόλμης (=τολμηρόν). Σ.—λευκῆς χιώνος πτέρων (=χιονολεύκω). Σ.

προβλ. βιβλίον ιμᾶς δραχμῆς, ἀνθρωπος καλῆς καρδιᾶς (καλόκαρδος).

3) **τὴν ὄλην:** νόμισμα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ. Πλ.—θαλλοῦ στέφανος. Αἰσχ.—πυρὸς ποταμούς. Πλ.

4) **τὸ περιεχόμενον:** πλοῖα σίτου.—βῖκος (=σταμνή) οἴνου.—ἄλσος, ἥμέρων δένδρων.

5) **τὴν αἰτίαν:** γραφὴ ἀσεβείας. Δ.—δίκη ὑβρεως, βλάβης. Δ.

6) **τὸ δλον (γενικὴ διαιρετική):** ἀνήρ τοῦ δήμου (=ἐκ τοῦ δήμου).—ἄνδρας τῶν φυλάκων ἀποκτείνοντι. Θ.—ἐν Ἑλαιοῦντι τῆς Χερρονήσου.—εἰς Οἰνόην τῆς Ἀττικῆς.

Σημ. α') Μετὰ γενικῆς διαιρετικῆς (§ 55, α') συντάσσονται καὶ ἐπίθετα οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα καὶ δηλοῦντα ἰδιότητα εἰς μέρος τῶν ἀτόμων τοῦ κατὰ γενικὴν οὐσιαστικοῦ ἀναφερομένην, μετοχαὶ καὶ ἀντωνυμίαι: οἱ χοηστοὶ τῶν ἀνθρώπων. (πάντοτε διμως: οἱ θητοὶ ἄνθρωποι, διότι πάντες εἰσὶ θητοί).—οἱ εὖ φρονοῦντες τῶν πολιτῶν.—τοῖς Ἑλλήνων πλουσιωτάτοις.—τῶν πολιτειῶν αὗται.—πολλοί, δλίγοι, τινὲς τῶν ἀνθρώπων.

Σημ. β') Τὸ οὐσιαστικῶς λαμβανόμενον ἐπίθετον τοῦτο η ἡ ἀντωνυμία τίθεται.

1) κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ οὐσιαστικοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ ὅντος: τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἵτεσιν. Δ.—ταῖς ἀριστα πλεούσαις τῶν νεῶν. Θ.—τὰ σπουδαῖα τῶν πραγμάτων.—

2) κατ' οὐδέτερον γένος ἔνικοῦ, ἔνιστε δὲ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ: τὸ πολὺ τοῦ στρατεύματος.—τῆς Σαλαμῖνος τὰ πολλά —τὰ κράτιστα τῆς χώρας.—ἐπὶ μέγα δυνάμεως (=εἰς μεγάλην δύναμιν). Θ. 1,118.—ἐν παντὶ ἀθυμίᾳς ἥσαν (=ἐν πάσῃ ἀθυμίᾳ=ἐν παντελεὶ ἀθυμίᾳ)—ῆν τι καὶ στασιασμοῦ ἐν τῇ πόλει. Θ.—συνέπεσον εἰς τοῦτο ἀνάγκης. Θ.—Συχνόταται εἶνε αἱ φράσεις: εἰς τοῦτο ἀνοίας (=εἰς αὐτὸν τὸν βαθμὸν τῆς ἀνοίας).—εἰς τοῦτο μωρίας, αἰσχύνης, ὑβρεως, εἰς τοσοῦτον ἀπαιδευσίας κλ. ἥκειν ἡ ἀφικνεῖσθαι.

3) καθ' ἔλξιν καὶ κατὰ τὸ γένος τοῦ οὐσιαστικοῦ ἔνικοῦ ἀριθμοῦ ὅντος: φροσύμενοι τὴν ἀοίκητον τῆς χώρας. Ισ. 4,148.—Οὗτοι συχνότατα τίθενται τὰ ἐπίθετα ἡμίσεις, πολὺς καὶ τὰ ὑπερθετικά: πολλὴν τῆς χώρας ἔρημον οὖσαν.—τοῦ σίτου τὸν ἡμισυν.—ἐπὶ τῇ ἡμισείᾳ τῆς γῆς. Θ. 5,31.—τὴν πλειστην τῆς στρατιᾶς. Θ. 7,3.—τῆς γῆς ἡ ἀρίστη. Θ. 1,2.—τὸν πλειστον τοῦ χρόνου. 2,56.—

3) Ταῦτη δέργονται τὸ τάπητον ἀλεύθερος, τενός, καθορός
τοιός, φύλας εἰ.

Ἡ κλητικὴ εἶνε ἡ πτῶσις τῆς προσφωνήσεως δηλοῦσα τὸ πρόσωπον πρὸς ὃ ἀπευθύνεται ὁ λέγων. Τίθεται δὲ μετὰ τοῦ κλητικοῦ μὲν ἐπιφωνήματος ὃ ἐν ἡρέμῳ λόγῳ, ἀνεν δὲ τούτου ἐν ζωηῷ λόγῳ (ἐπὶ προσταγῆς δηλ., θαυμασμοῦ καὶ ἀγανακτήσεως); ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.—παῖ, λαβὲ τὸ βιβλίον. Πλ.—ἄνθρωπε, τί ποιεῖς;—ἔμβροντητε, εἴτα νῦν λέγεις; Δ.

Σημ. Ἡ κλητικὴ εἶνε ἄσχετος συντακτικὸς μὲ τὴν πρότασιν καὶ διὰ τοῦτο τίθεται μετάξυ δύο κοινάτων.

§ 77. *Ἡ γενικὴ, ἡ δοτικὴ καὶ ἡ αἰτιατικὴ εἶναι πτώσεις τῶν προσδιορισμῶν καὶ τίθενται ὡς ἔξῆς,*

α'. Γενικὴ

1) ἡ καθαρὰ γενικὴ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἔρωτημα τίνος; καὶ δηλοῦ κυρίως τὸ ὅλον, οὖ μέρος εἶνε τι (*γενικὴ μεριστικὴ*): ἀνὴρ τοῦ δήμου.—πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων.—ἢ τὸ πρόσωπον εἰς ὃ ἀνήκει τι (*γενικὴ αιτητικὴ*): οἰκία Ἀριστείδου.—τὸ βιβλίον τοῦ μαθητοῦ.

2) ἡ ἀφαιρετικὴ γενικὴ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἔρωτημα **ἀπὸ τίνος**; καὶ δηλοῖ τὸ ἀφ' οὗ ἀπομακρύνεται, χωρίζεται, κατάγεται τι: **χωρίζομαι τίνος**.

β'. Δοτικὴ

1) ἡ καθαρὸν δοτικὴ δηλοῖ τὸ δι' ὃ γίγνεται ἢ τὸ εἰς ὃ ἀποβλέπει τι: πᾶς ἀνὴρ αὐτῷ πονεῖ.—ἀπέδωκε τὸν μισθὸν τοῖς στρατιώταις.

2) ἡ τοπικὴ δηλοῖ τὸ ποῦ ἢ πότε: αἰθέρι ναίων.—ταύτῃ τῇ ἥμερᾳ.

3) ἡ δογανικὴ δηλοῖ τὸ μὲ τί: τὴν θύραν τῇ βακτηρίᾳ ἔκρουε.

γ'. Ἡ αἰτιατικὴ εἶνε ἡ κατ' ἔξοχὴν πτῶσις τοῦ ἀντικειμένου (§ 11) χρησιμεύοντα καὶ ὡς ἐπιρηματικὸς προσδιορισμός: **βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμός**.—ἔμειναν ἥμέρας τρεῖς.

Ούσιαστικὰ μετὰ Γενικῆς

§ 78. Γενικὴ ούσιαστικὸν προσδιορίζουσα ἄλλο ούσιαστικὸν δηλοῖ,

1) **τὸν αιτήτορα** (ἢ τὸν ἐργάτην τινός, γενικὴ αιτητικὴ): ἀγόρις **Περικλέους**.—**Ἀχιλλέως παῖς**.—οἱ νόμοι τοῦ **Σόλωνος**.—τοῦτο αὐτῶν ἔδοξέ μοι ἀναισχυντότατον εἶναι. Πλ..

2) **ἰδιότητα** (**γενικὴ τῆς ἰδιότητος** (§ 41, 2): παῖς τοιῶν ἑτῶν.—δδὸς τοιῶν ἡμερῶν.—πυραμὶς πλέθρου.—πρόσωπον τόλμης (=τολμηρόν). Σ.—λευκῆς χιώνος πτέρουν (=χιονολεύκω). Σ.

πρβλ. βιβλίον μιᾶς δραχμῆς, ἄνθρωπος καλῆς καρδιᾶς (καλόκαρδος).

3) **τὴν ψληνήν**: νόμισμα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ. Πλ.—Θαλλοῦ στέφαρος. Αἰσχ.—πυρὸς ποταμούς. Πλ.

4) **τὸ περιεχόμενον**: πλοῖα σίτου.—βῖκος (=σταμνὴ) οἴνου.—ἄλσος; ἥμερων δένδρων.

5) **τὴν αἰτίαν**: γραφὴ ἀσεβείας. Δ.—δίκη ὑβρεως, βλάβης. Δ.

6) **τὸ δλον** (**γενικὴ διαιρετική**): ἀνὴρ τοῦ δήμου (=ἐκ τοῦ δήμου).—ἄνδρας τῶν φυλάκων ἀποκτείνοντι. Θ.—ἐν Ἑλαιοῦντι τῆς Χεροονήσου.—εἰς Θερόην τῆς Ἀττικῆς.

¶ **Σημ. α'**) Μετὰ γενικῆς διαιρετικῆς (§ 55, α') συντάσσονται καὶ ἐπίθετα οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα καὶ δηλοῦντα ἰδιότητα εἰς μέρος τῶν ἀτόμων τοῦ κατὰ γενικὴν οὐσιαστικοῦ ἀναφερομένην, μετοχαὶ καὶ ἀντωνυμίαι: οἱ χρηστοὶ τῶν ἀνθρώπων. (πάντοτε ὅμως: οἱ θνητοὶ ἀνθρωποι, διότι πάντες εἰσὶ θνητοί).—οἱ εὖ φρονοῦντες τῶν πολιτῶν.—τοῖς Ἑλλήνων πλουσιωτάτοις.—τῶν πολιτειῶν αὗται. — πολλοὶ, δλίγοι, τινὲς τῶν ἀνθρώπων. ▷

¶ **Σημ. β')** Τὸ οὐσιαστικῶς λαμβανόμενον ἐπίθετον τοῦτο ή ή ἀντωνυμία τίθεται. ▷

1) κατὰ τὸ γένος καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ οὐσιαστικοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ ὄντος: τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἵπτεων. Δ.—ταῖς ἀρισταῖς πλεούσαις τῶν νεῶν. Θ.—τὰ σπουδαῖα τῶν πραγμάτων.—

2) κατ' οὐδέτερον γένος ἔνικοῦ, ἔνιοτε δὲ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ: τὸ πολὺ τοῦ στρατεύματος.—τῆς Σαλαμῖνος τὰ πολλά — τὰ κράτιστα τῆς χώρας.—ἐπὶ μέγα δυνάμεως (=εἰς μεγάλην δύναμιν). Θ. 1,118.—ἐν παντὶ ἀθυμίᾳς ἦσαν !=ἐν πάσῃ ἀθυμίᾳ=ἐν παντελεῖ ἀθυμίᾳ)—ἢν τι καὶ στασιασμὸν ἐν τῇ πόλει. Θ.—συνέπεσον εἰς τοῦτο ἀνάγκης. Θ.—Συχνόταται εἶνε αἱ φράσεις: εἰς τοῦτο ἀνοίας (=εἰς αὐτὸν τὸν βαθμὸν τῆς ἀνοίας).—εἰς τοῦτο μωρίας, αἰσχύνης, ὑβρεως, εἰς τοσοῦτον ἀπαιδευσίας κλ. ἥκειν ή ἀφικνεῖσθαι.

3) καθ' ἔλξιν καὶ κατὰ τὸ γένος τοῦ οὐσιαστικοῦ ἔνικοῦ ἀριθμοῦ ὄντος: φοβούμενοι τὴν ἀοίκητον τῆς χώρας. Ισ. 4,148. —Οὕτω συχνότατα τίθενται τὰ ἐπίθετα ἡμισυς, πολὺς καὶ τὰ ὑπερθετικά: πολλὴν τῆς χώρας ἔρημον οὖσαν.—τοῦ σίτου τῶν ἡμισυν. —ἐπὶ τῇ ἡμισειά τῆς γῆς. Θ. 5,31. —τὴν πλειστην τῆς στρατιᾶς. Θ. 7,3.—τῆς γῆς ή ἀρίστη. Θ. 1,2.—τὸν πλειστον τοῦ χρόνου. 2,56.—▷

Σημ. γ') Μετὰ γενικῆς διαιρετικῆς συντάσσονται καὶ ἐπιφρήματα τόπου ἢ χρόνου: ποῦ γῆς ἔστι; — ἐνταῦθα ἔστη τῆς ὕβρεως (=εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς ὕβρεως). — πηγὴν' ἔστι τῆς ἡμέρας (=ποία ὥρα τῆς ἡμέρας); — τῆς ἡμέρας ὀψὲ ἦν.

7) Τὸ ἐνεργοῦν ἢ πάσχον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ὃν ἢ μὲν πρώτη λέγεται γενικὴ **ὑποκειμενική**, ἢ δὲ δευτέρᾳ γενικὴ ἀντικειμενική: ἡ νίκη τῶν Ἑλλήνων (=ἐνίκησαν οἱ Ἑλληνες). — φυλακῆς ἔνεκα τῆς πόλεως (=ἴνα φυλάττωσι τὴν πόλιν).

Σημ. α') Ταύτην δέχονται τὰ οὐσιαστικὰ τὰ σημαίνοντα ἀφηρημένην ἐνέργειαν ὁμάτος. Διακρίνεται δὲ ἡ γενικὴ αὐτῇ, διότι τρεπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ εἰς ὅημα ἐνεργητικὸν ἡ γενικὴ γίνεται ὑποκειμένον ἢ ἀντικείμενον: ἡ κατάθεσις τοῦ μάρτυρος (=ὅτι κατέθεσεν ὁ μάρτυς). — ἡ κατάθεσις τῶν χορημάτων (=κατέθεσέ τις τὰ χορήματα).

Σημ. β') Η ἀντικειμενικὴ γενικὴ ἰσοδυναμεῖ πολλάκις μὲν ἐμπρόθετον προσδιορισμόν: ἀποβάσεις τῆς γῆς (=εἰς τὴν γῆν). Θ.—ἐπικούρημα τῆς χιόνου (=κατὰ τῆς χιόνος). — οἱ θεῶν δόκοι (=οἱ πρὸς τοὺς θεούς). — τὸ Μεγαρέων φύγισμα (=τὸ περὶ τῶν Μεγαρέων). Θ.

Σημ. γ') Εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικὸν ἀποδίδεται πολλάκις ὑποκειμενικὴ καὶ ἀντικειμενικὴ γενικῆ: ἡ Πέλοπος Πελοποννήσου κατάληψις (=ὁ Πέλοψ κατέλαβε τὴν Πελοπόννησον). Ισ.⁽⁴⁾ Καὶ δύο ἀντικειμενικαὶ: διὰ κατάγνωσιν ἀσθενείας σφῶν (=διότι κατέγνωσαν σφῶν ἀσθένειαν). Θ. 3, 16.

Οὐσιαστικὰ μετὰ δοτικῆς.

79. Αφηρημένα οὐσιαστικὰ ὁμάτων ἢ ἐπιμέτων συντασσομένων μετὰ δοτικῆς δέχονται προσδιορισμὸν κατὰ δοτικήν: δμοιότης ἔαντῷ. Πλ.—ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις. Δ.—ἐπιδρομὴ τῷ τειχίσματι. Δ.

Οὐσιαστικὰ μετ' αἵτιατικῆς.

§ 80. Ψηματικὰ οὐσιαστικὰ σημαίνοντα τὸν δρῶντα συνάπτονται ἐνίστε μετ' αἵτιατικῆς ἀντὶ γενικῆς ἀντικειμενικῆς: φροντιστὴς τὰ μετέωρα (=κατὰ τὸ φροντίζειν τι). Πλ.—ἐπιστήμονες ἡσαν τὰ προσήκοντα. — τρίβων τὰ τοιάδε. Εὑρ.

Προβλ. διδάκτωρ τὰ νομικά.

Ἐπίθετα μετὰ γενικῆς.

§ 81. Γενικὴ οὐσιαστικοῦ ἀποδιδομένη εἰς ἐπίθετον δηλοῦ, 1) τὸν κτήτορα (γενικὴ κτητική): ἵππος ἱερὸς τοῦ Ἡλίου.

1) Η ὑποκειμ. γενικ. τίθεται ἐνίστε καὶ μετὰ τῆς ὑπό τὴν ὑπ' Ἀρετῆς Ἡρακλέους παίδευσιν. ἀπομ. 2, 1, 34.—

—οὐ Πολυκλέονς ἴδιος δὲ ἀγών, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κοινός.—Δ.—Οὕτω καὶ φίλος τινός, ἔχθρὸς τινός. κλ.

2) **τὴν ἀξίαν** ἢ τὸ **τίμημα** (*γενικὴ τῆς ἀξίας*): ἀγρός ταλάντου ἄξιος.—ἀἴματος ἡ ἀρετὴ ὅντα (¹).

3) **τὴν αἰτίαν** (²): φόνου ὑπόδικος. Δ.—ὑπεύθυνος τῆς ἀρχῆς. Δ.—αἴτιος κακοῦ. Δ.—εὐδαιμῶν μοι δὲ ἀνὴρ ἐφαίνετο τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων. Πλ.

4) **τὸ δόλον** (*γενικὴ διαιρετικὴ*). Ταύτην δέχονται τὰ μετοχῆς σημαντικὰ καὶ τὰ ὑπερθετικά: κοινωνὸς σοφίας. Πλ.—μέτοχος τῆς πόλεως. Πλ.—ἀνδρειότατος τῶν Ἐλλήνων.

5) **τὴν ψλην.** Ταύτην δέχονται τὰ πλησμονῆς σημαντικά: πλήρης θηριών.—οἱ πλούσιοι οὐ χρυσόν, ἀλλὰ ζωῆς ἀγαθῆς καὶ ἔμφρονος. Πλ.

6) **τὸ πάσχον πρόσωπον** ἢ **πρᾶγμα** (*γενικὴ ἀντικειμενικὴ*). Ταύτην δέχονται,

α') **τὰ ἐπιμελεῖας καὶ ἀμελεῖας** σημαντικά: ἐπιμελῆς τῶν φύλων.—φειδωλὸς χρημάτων. Πλ.

β') **τὰ μνήμης καὶ λήθης**, ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημαντικά: φόρτου μνήμων.—ἀμνήμων τῶν κινδύνων.—ἔμπειρος πολέμου.—Ιδιώτης (=ἄπειρος) τοῦ ἔργου. Ξ.

γ') **τὰ εἰς ικος ἐνεργητικά**: ἔξετασικὸς τῶν τοιούτων ἔργων (=ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἔξετάζειν τὰ τοιαῦτα).—ποριστικὸς τῶν ἐπιτηδείων.

δ') **τὰ ἀρχικά**: ἐγκρατῆς γαστρός.—κύριος τῆς χώρας. Δ.

ε') **τὰ χωρισμοῦ καὶ ἀπομακρύνσεως** ἢ ἐνδείας σημαντικά (³): ἔρημος φύλων.—δοφανὸς πατρός. Δ.—φόρον διγνός. Πλ.—κενὸς φρενῶν. Οὕτω συντάσσονται καὶ τινα τῶν μετὰ τοῦ στερητικοῦ ἢ συνθέτων: ἀπαθῆς κακῶν.—ἀθέατος τοῦ ἥδιστον θεάματος—ἄπαις (=ἄνευ) ἀρρένων παίδων.

7) **τὸ πρός δὲ η σύγκρισις** (*γενικὴ συγκριτικὴ*). Ταύτην

(1) Ταύτην δέχονται τὰ ἐπίθετα ἄξιος, ἀνάξιος, τίμιος, ὕνιος κλ.

(2) Ταύτην δέχονται τὰ ἐπίθετα ὑπόδικος, ὑπεύθυνος, ἔνοχος, αἴτιος εὐδαιμῶν, μακάριος κλ.

(3) Ταύτην δέχονται τὰ ἐπίθετα ἐνδεής, ἐλεύθερος, ἀγνός, καθαρός ἔρημος, ψυλὸς κλ.

δέχονται τὰ παραθετικά, τὰ διαφορικά (ἔτερος, ἄλλος, διάφορος) καὶ τὰ εἰς πλάσιος: οὐδενὸς ὑστερος.—Ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος.—ἔτερον τὸ ἥδυν τοῦ ἀγαθοῦ.—διπλάσια ὡν ἔλαβε.

Παραθετικά.

§ 82. Πρόσωπόν τι ἡ πρᾶγμα δύναται νὰ ἔχῃ τὴν διὰ τοῦ ἐπιμέτου δηλουμένην ἰδιότητα εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ἄλλου ἢ εἰς ἀνώτατον βαθμὸν ὑπὲρ πάντα τὰ λοιπά. Ὁ ἀνώτερος βαθμὸς δηλοῦται διὰ τοῦ συγκριτικοῦ, δὲ δὲ ἀνώτατος διὰ τοῦ ὑπεροχετικοῦ: σοφώτερος, σοφώτατος.

§ 83. Διὰ τοῦ συγκριτικοῦ γίνεται ἡ σύγκρισις πρὸς ἓν ἢ πρὸς πολλὰ ὡς ἓν λαμβανόμενα, διὰ δὲ τοῦ ὑπεροχετικοῦ πρὸς πολλὰ ἢ πρὸς πάντα τὰ ὅμοιειδῆ πρόσωπα ἢ πράγματα χωρὶς ἔκαστον λαμβανόμενα: μητρὸς καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάρτων τιμιώτερον ἔστιν ἢ πατρίς. Πλ.—τὸν πόλεμον ἔσεσθαι ἀξιολογώτατον τῶν προγεγενημένων, ἐπομένως ἀξιολογώτατον ὡς πρὸς ὅλους τοὺς προγεγενημένους). Θ. ἐγκρατέστατος πάντων ἀνθρώπων (=ἐγκρατέστερος ἔκαστον ἀνθρώπου καὶ ἐπομένως ἐγκρατέστατος μεταξὺ ὅλων τῶν ἀνθρώπων).

§ 84. Τὸ συγκρινόμενον πρόσωπον ἡ πρᾶγμα λέγεται α' ὅρος τῆς συγκρίσεως, τὸ δὲ πρὸς ὃ γίνεται ἡ σύγκρισις β' ὅρος τῆς συγκρίσεως. Τὸ δὲ παραθετικὸν δηλοῖ τὴν ἰδιότητα, ὡς πρὸς τὴν δοπίαν γίνεται ἡ σύγκρισις.

§ 85. Ἡ σύγκρισις εἶνε δύο εἰδῶν,
1) **καθ'** **ὑπεροχήν**, ὅταν γίνεται ὡς πρὸς ἰδιότητα, ἢν ἔχει καὶ δ' β' ὅρος τῆς συγκρίσεως: **ἀντίτων** χελώνης (=ταχύτερος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν χελώνην βραδεῖαν οὖσαν, ἐπομένως ὀλιγώτερον βραδὺς χελώνης).—εἰ **κακοδαιμονησάντων** καὶ **μανέτων** **νομιμώτεροι** γεγόναμεν (νομιμώτεροι ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἀνθρώπους ἀνομωτάτους, δηλ. τοὺς τριάκοντα, ἐπομένως ὀλιγώτερον ἀνομοι αὐτῶν).—**χείρους** **τῶν προγόνων** (=χειρότεροι τῶν

2) **ἀντιθετική**, ὅταν γίνεται ὡς πρὸς ἰδιότητα ἀντίθετον ἔκεινης, ἢν ἔχει δ' β' ὅρος τῆς συγκρίσεως: **θάττων** χελώνης (=ταχύτερος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν χελώνην βραδεῖαν οὖσαν, ἐπομένως ὀλιγώτερον βραδὺς χελώνης).—εἰ **κακοδαιμονησάντων** καὶ **μανέτων** **νομιμώτεροι** γεγόναμεν (νομιμώτεροι ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἀνθρώπους ἀνομωτάτους, δηλ. τοὺς τριάκοντα, ἐπομένως ὀλιγώτερον ἀνομοι αὐτῶν).—**χείρους** **τῶν προγόνων** (=χειρότεροι τῶν

προγόνων ἀρίστων ὄντων, ἐπομένως διλιγώτερον ἀγαθοὶ ἀπὸ αὐτούς). Ισ.—εἰδότες δτι κακίους εἰσὶ περὶ ἡμᾶς ἢ ἡμεῖς περὶ ἔκείνους (=περισσότερον κακοὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἡμᾶς ἀγαθοὺς ὄντας, ἐπομένως διλιγώτερον ἀγαθοὶ ἀπὸ ἡμᾶς).—μηδὲ ποτέ τις εἰπησι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖς (=περισσότερον δειλὸς ἀπὸ ἐμὲ (τὸν Ἐκτορα) ἀνδρεῖον ὄντα, ἐπομένως διλιγώτερον ἐμοῦ ἀνδρεῖος, κατώτερος ἐμοῦ κατὰ τὴν ἀνδρείαν ⁽¹⁾).

Σημ. α') Ἀντιθετικὴ εἰνεὶ ἡ σύγκρισις καὶ ὅταν ἡ σχέσις τῶν συγκρινομένων εἰνεὶ τοιαύτῃ, ὅστε ὁ εἰς ὅρος τίθεται, ὁ δὲ ἔτερος αἰρεται. Ἡ τοιαύτη σύγκρισις ἐκφέρεται συνήθως διὰ τοῦ μᾶλλον ἢ: βούλομ^ν ἐγὼ (=προτιμῶ ἐγὼ) λαὸς σῶν ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι (=καὶ μὴ ἀπολέσθαι).—ἐχθροὶ μᾶλλον ἢ φίλοι γίγνονται οἱ πάσοντες ταῦτα (=ἐχθροὶ καὶ οὐ φίλοι). Ξ.—βούλονται πολέμῳ μᾶλλον ἢ λόγοις τὰ ἐγκλήματα διαλύεσθαι (=πολέμῳ καὶ οὐ λόγοις) Θ.—Ἐνιστε προστίθεται εἰς τὸ μᾶλλον ἢ καὶ τὸ οὐ πλεοναστικῶς: πόλιν ὅλην ἀπολέσου μᾶλλον ἢ οὐ τοὺς αἴτιους (=πόλιν ὅλην καὶ οὐ τοὺς αἴτιους).

Σημ. β') Όμοια εἰνεὶ ἡ σύγκρισις καὶ ὅταν συγκρίνωνται δύο ἴδοτητες τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἢ πράγματος ἐκφερόμεναι ἀμφότεραι διὰ συγκριτικοῦ μεσολαβοῦντος τοῦ ἢ: σοφώτερος ἢ ἀμελέστερος δοκεῖ εἶναι (=μᾶλλον σοφὸς ἢ ἀμαθῆς=σοφὸς καὶ οὐκ ἀμαθῆς). Πλ.—έλαφρότεροι πόδας ἢ ἀφρειότεροι (=μᾶλλον ταχεῖς ἢ πλούσιοι=ταχεῖς καὶ οὐ πλούσιοι).—οτρατηγοὶ πλειόνες ἢ βελτίονες (=πολλοὶ μᾶλλον ἢ ἀγαθοὶ=πολλοὶ καὶ οὐκ ἀγαθοὶ).—συντομώτερον ἢ σαφέστερον διαλεχθῆται (=συντόμως μᾶλλον ἢ σαφῶς=συντόμως καὶ οὐ σαφῶς).

1) Ἐν τῷ τύπῳ ὑπεροχῆς βάσις τῆς συγκρίσεως εἰνεὶ κοινὴ ἰδιότης, ὃν ὁ μὲν β' ὄρος ἔχει ἐν θετικῷ βαθμῷ, ὁ δὲ α' ἐν μεῖζον: ὁ Α ἐπιμελῆς—ό Β ἐπιμελέστερος (=περισσότερον ἐπιμελῆς). Σοφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερος Εὑριπίδης.

Ἐν τῷ τύπῳ ἀντιθέσεως ἡ σύγκρισις γίνεται πρὸς τὴν λογικῶς ἐναντίαν ἔννοιαν, ἥν ὁ μὲν β' ὄρος ἔχει ἐν βαθμῷ θετικῷ, ὁ δὲ α' νοεῖται ἔχων ἐν βαθμῷ ἥττον: ὁ Α ἐπιμελῆς—ό Β ἀμελέστερος (=διλιγώτερον ἐπιμελῆς).—ό μαθητῆς πάει κακά—ό μαθ. πάει καλύτερα (διλιγώτερον κακά, ἀντίθεσις).—ό μαθητῆς πάει καλά—ό μαθητῆς καλύτερα (=περισσότερον καλά, ὑπεροχή).—οὕτω πρεσβύτερος (=πλέον πρεσβύτης ἢ διλιγώτερον νέος).—νεώτερος (=πλέον νέος ἢ διλιγώτερον γέρων).—κατετέτμηντο δὲ καὶ τάφοι αἱ μὲν πρῶται μεγάλαι, ἔπειτα δὲ ἔλαττονς (=ἥττον μεγάλαι). Ξ.

Ἀντὶ τοῦ τύπου ἀντιθέσεως τίθεται πολλάκις τὸ ἥττον καὶ τὸ θετικόν: ἀντὶ τοῦ θάττων χελώνης δύναται νὰ λεχθῇ ἥττον βραδὺς τῆς χελώνης,—ό Α ἐπιμελῆς—ό Β ἥττον ἐπιμελῆς (ὑπεροχὴ εἰς τὸ ἔλαττον).

Σύνταξις τῶν συγκριτικῶν.

§ 85. Ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν ὁ β' ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται, 1) διὰ γενικῆς (συγκριτικῆς): σὺ εἰς σοφάτερος ἐμοῦ.—ἴσχυσε τὸ φεῦδος μᾶλλον τῆς ἀληθείας.—νέοις τὸ σιγᾶν κρείττον ἔστι τοῦ λαλεῖν.—2) διὰ τοῦ ἢ καὶ δμοιοπτώτως ἢ δμοίως πρὸς τὸν α' ὅρον: δ πατήρ ἔστι φρονιμώτερος ἢ δ νίος.—ἐκείνων πολὺ μᾶλλον ἢ ἐμοῦ κατηγορεῖς. — Κύρῳ μᾶλλον φίλοι ἡσαν ἢ βασιλεῖ.—πολλοὶ χρησιμώτερον νομίζουσι χρήματα ἢ ἀδελφόν.—οἱ ἄνδρες ἔτρεχον μᾶλλον ἢ ἐβάδιζον.

Σημ. α') Πολλάκις ὁ β' ὅρος τῆς συγκρίσεως τίθεται κατὰ γενικὴν βραχυλογικῶς: Ἀριστείδης ἀπεδείξατο ἔργα λαμπρότερα Ἀλκιβιάδου (=τῶν ἔργων τοῦ Ἀλκιβιάδου).—Ο δὲ οὐδέτερος εἰσέφερε τῶν ἄλλων (=ἐκείνων, οἵς χρῶνται οἱ ἄλλοι). Ξ.—

πρβλ. ἔχω μέσα μεγαλύτερα ἀπὸ αὐτὸν (=ἄπο τὰ μέσα αὐτοῦ).

Σημ. β') Πολλάκις τίθεται ὡς β'. ὅρος τῆς συγκρίσεως γενικὴ οὐσιαστικοῦ ἢ μετοχῆς ἀντὶ διοκλήρου προτάσεως: δριθοτέρω τῆς φύσεως (=ἢ ἐπεφύκει) — κρείττον λόγου τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς (=ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἄν εἴποι) — λευκοτέρων τοῦ ὄντος (=ἢ ἥν).—οἱ γυμναστικῇ ἀκράτῳ χρησάμενοι ἀγοράτεροι τοῦ δέοντος ἀποβαίνοντι (ἢ δεῖ). Πλ.

Σημ. γ') Ἐνίστε μετὰ τὸν ἢ τίθεται ὀνομαστικὴ νοομένου τοῦ εἰμὶ ἢ τοῦ ὄντος τοῦ α' ὅρου: ἀνδρὸς δυνατωτέρον ἢ ἐγὼ (εἰμὶ).—τοῖς μᾶλλον ἀκμάζονσιν ἢ ἐγὼ (ἀκμάζω). Ισ.

Σημ. δ') Ο β' ὅρος συγκρίσεως ἐκφέρεται καὶ δι' ἐμπροθέτου προσδιορισμοῦ: Ανυκόνογος κατειργάσατο αἰρετώτερον εἶναι τὸν καλὸν θάρατον ἀντὶ τοῦ αἰσχροῦ βίου. Ξ.

§ 86. Ἐπὶ ὑπεροχῆς τοῦ α' ὅρου ἀσυγκρίτως ἀνωτέρας ὁ β' ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται πολλάκις διὰ τοῦ ἢ κατὰ καὶ αἰτιατικῆς ἢ διὰ τοῦ ἢ ὡς ἢ ὥστε μετ' ἀπαρεμφάτου: ἔτυχε σεμνοτέρος ἢ καὶ ἀνθρωπον ταφῆς (=ἀσυγκρίτως σεμνοτέρας τῆς ἀρμοζούσης εἰς ἄνθρωπον).—τὸ δαιμόνιον ἥγοῦμαι μεγαλοπρεπέστερον ἢ ὡς τῆς ἐμῆς θεραπείας προσδεῖσθαι.—φοβοῦμαι μή τι μεῖζον ἢ ὥστε φέρειν δύνασθαι κακὸν τῇ πόλει συμβῇ.

§ 87. Ο β' ὅρος τῆς συγκρίσεως παραλείπεται, 1) ὅταν νοῆται εὐκόλως ἐκ τῶν συμφραζομένων: ἥρξασο λόγου δ Φαρνάβαζος. καὶ γὰρ ἦν πρεσβύτερος (Ἀγησιλάου). 2) ὅταν ἡ σύγκρισις εἶνε πρὸς τὸ δέον ἢ πρὸς ἄλλον χρόνον: τὸ οἰκημα μεῖζον (τοῦ δέοντος) ἀκθος λαβὸν κατερράγη. Θ.—καὶ ἐμὲ ἔτι πολὺ ἐντιμοτέραν φα-

νηγραὶ (ἢ νῦν φαίνομαι).—3) ὅταν εἰνε τὸ ἀντίθετον τοῦ α' ὅρου: ἐν εἰρηνῇ οἱ ἰδιῶται ἀμείνονς τὰς γνώμας ἔχονσιν (ἢ ἐν πολέμῳ). Θ.

Σημ. Τὸ συγκριτικὸν κατὰ παφάλειψιν τοῦ β' ὅρου ἴσοδυναμεῖ πολλάκις, ἵδια ἐπὶ ἀντιθετικῆς συγκρίσεως, πρὸς τὸ θετικὸν ἢ ἐκφράζει τὸ ἔλαττον τοῦ θετικοῦ: βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθε (=ἀγαθὸν καὶ ὅχι κακὸν ὡς νῦν). Λυσ.—τούτους δὲ ἡγήσθαι χείρους εἴραν (κακοὺς καὶ οὐχὶ ἀγαθούς ὡς νῦν).—σαύτερος ὡς κε ῥέναι (=σῶος καὶ ὅχι βεβλαμμένος ὅπως ἐὰν ἔξακολουθῇς νά μὲ ἐρεθίζῃς).—καὶ νύ τις ὥδε εἰπῆσι κακώτερος ἀντιβολήσας (=πρόστυχος, ἀγενής, οὐχὶ εὐγενής).—ἀπειρότερον παρεσκενασμένοι (=κάπτως ἀπέιρως). Θ.—εἰ καὶ γέλοιοτερον εἰπεῖν (=ὅδιγον γελοῖον). Πλ.—Οὕτω: οἱ τεώτεροι=οἱ νέοι.—οἱ πρεσβύτεροι=οἱ πρεσβύτεραι.—νεώτεροι=νέον κλ.

§ 88. Τὰ συγκριτικὰ ἐπιτείνονται διὰ τοῦ ἔτι, μᾶλλον, πολύ, πολλῷ, δλίγον, δλίγω καὶ τῶν τοιούτων: ταῦτ' ἔτι χαλεπότερα.—Πλ.—μᾶλλον εὐτυχέστερος.—πολλῷ ὕστερον. Θ.

Σύνταξις τῶν ὑπερθετικῶν

§ 89. Ἐπὶ τῶν ὑπερθετικῶν δ' β' ὅρος τῆς συγκρίσεως ἐκφέρεται διὰ γενικῆς ἢ μόνης ἢ μετὰ τοῦ πάντων: ναυμαχία αὗτη μεγίστη δὴ τῶν πρὸς αὐτῆς γεγένηται. Θ.—το νικᾶν ἔαντὸν πασῶν νικῶν πρώτη τε καὶ ἀρίστη. Πλ.

Σημ. α') Ἡ μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν γενικὴ εἰνε συγκριτική. Ὁταν δὲ ὁ πρῶτος ὅρος περιλαμβάνηται εἰς τὰ διὰ τῆς γενικῆς δηλούμενα ἄπομα ἢ τὸ ὑπερθετικὸν λαμβάνηται ὡς οὐσιαστικόν, τότε ἡ γενικὴ εἰνε διαιρετική: τὴν στρατείαν ἐκείνην γενέσθαι μεγίστην τῶν πρὸς αὐτῆς (=ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς πρὸς αὐτῆς). Θ.—φιλοκινδυνότατος πάντων ἀνθρώπων εἰ (=μεταξὺ δὲν τῶν ἀνθρώπων). Δ.—τῶν λόγων μὴ τοὺς ἡδίστους, ἀλλὰ τοὺς ὀφελιμωτάτους (=ἐκ τῶν λόγων). Ισ.

Σημ. β') Διαιρετικὴ εἰνε καὶ ἡ γενικὴ ἡ κειμένη πλησίον ἐτεροειδοῦς οὐσιαστικοῦ μετὰ ὑπερθετικοῦ, ἀλλὰ ἀναφερομένη εἰς τὸ ὑποκείμενον ἢ ἄλλην λέξιν τῆς προτάσεως: οἱ ἐκ τῆς Αἰθύης Αἰθίοπες οὐλότατον ἔχοντες τρίχωμα πάντων ἀνθρώπων (=οἱ Αἰθίοπες ἐκ πάντων τῶν ἀνθρώπων). Ηρ.—καὶ σοφισταὶ πλεῖστοι γῆς ἐκεῖ εἰσιν (=ἐκεῖ τῆς γῆς). Πλ.—καὶ ταῦτα κάλλιστον ἔχοντες τῶν Ἑλλήνων παραδειγμα τὸ ἐν Ἀρετῷ πάγῳ οὐνέδραιον (=ἔχοντες ὑμεῖς τῶν Ἑλλήνων κάλλιστον παραδειγμα). Λυκ.

§ 90. Ὁταν οὐσιαστικὸν τι συγκρίνεται πρὸς ἔαντό, ὡς β' ὅρος τῆς συγκρίσεως τίθεται ἡ γενικὴ τῆς αὐτοπαθοῦ ἀντωνυμίας μετὰ συγκριτικοῦ μὲν εἰς δήλωσιν βαθμοῦ ἀνωτέρου ἢ πρότερον, μετὰ ὑπερθετικοῦ δὲ εἰς δήλωσιν βαθμοῦ ἀνωτάτου ἢ κατὰ πᾶσαν περί-

στασιν τοῦ προτέρου χρόνου: δυνατώτεροι αὐτοὶ ἔαντων ἐγίγνοντο. Θ.—οἱ περὶ τὴν γραμματικὴν διαπονηθέντες αὐτοὶ ἔαντῶν εὑμαθέστεροι γίγνονται πρὸς τὰ μεῖζα καὶ σπουδαιότερα τῶν μαθημάτων. Ἱσ.—ὅτε δεινότατος σαντοῦ ἥσθα (=δεινότατος ὑπὲρ πάσαν ἄλλην περίστασιν τοῦ βίου σου).

§ 91. Τὸ ὑπερθετικὸν τίθεται πολλάκις καὶ ἀπολύτως εἰς δήλωσιν ὑπερτάτου βαθμοῦ: Σωκράτης ἦν σοφώτατος καὶ ἄλλους ἵκανώτατος ποιῆσαι σοφούς.

§ 92. Τὰ ὑπερθετικὰ ἐπιτείνονται, 1) διὰ τοῦ μάλιστα: μάλιστα δεινότατος. Θ.—2) διὰ τοῦ πολὺ, πολλῷ, καὶ ἐνίστε διὰ τοῦ μακρῷ: πολὺ φίλτατος.—μακρῷ κάλλιστα. Πλ.—3) διὰ τοῦ ὅς, ὅτι καὶ ἐνίστε διὰ τοῦ ἥ: ὡς βέλτιστα καὶ ὅτι πλεῖστα. Ξ.—ἥ δῆστά τε καὶ ἥδιστα. 4) διὰ τοῦ οἶος: οἷαι χαλεπώταται καὶ βαρύταται. Πλ.—5) διὰ τοῦ δή: μερίστη δή.—6) διὰ τοῦ ἐν τοῖς: ἦν ἐγὼ ἐν τοῖς βαρύτατος ἀν ἐνέγκοιμι. Πλ.—7) Διὰ τῆς γενικῆς τοῦ θετικοῦ: κακῶν κάκιστε. Σ.—μιαρῶν μιαρώτατε. Ἀρρ.

Σημ. α') Μετὰ τοῦ ὃς τίθεται πολλάκις τὸ δύναμαι, δυνατός εἰμι, οὗτος τ' εἰμι, καὶ τὰ τοιαῦτα: ὃς ἀν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων. Ἱσ.—Ως δυνατὸν ἔλαφοροτάτους. Ἱσ.—Ως οἴον τ' ἐναντιωτάτας.

Σημ. β') Τὸ ἐν τοῖς προελθὸν ἐξ ἐλλείψεως τοῦ ὑπερθετικοῦ κατήντησεν ἐπίρρημα καὶ τίθεται καὶ μετὰ θηλυκοῦ ὑπερθετικοῦ: δμολογεῖται δ ἔρως ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι (=ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις πρεσβύτατος). Πλ.—ἐν τοῖς πλείσται νῆσες. Θ. 3, 17.—ἐν τοῖς πρώτη ἐγένετο. Θ. 3, 82.

Ἐπίθετα μετὰ δοτικῆς.

§ 93. Ἐπίθετα συντασσόμενα μετὰ δοτικῆς εἶνε,
1) τὰ φιλίας ἥ ἔχθρας, ὁφελεῖας ἥ βλάβης σημαντικά¹⁾: οἱ δμοίοις τοῖς δμοίοις εῦνοί εἰσι.—τύραννος ἄπας ἔχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις ἐναντίος. Δ.

2) τὰ εὐπειθείας, ὑποταγῆς καὶ προσεγγίσεως σημαντικά: ἵππος εὐπειθής τῷ ἡριόχῳ.—δπήκοος Κναξάρη.—γείτων οἰκῶ τῇ Ἑλλάδι.

3) τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρμόζοντος ἥ μὴ ἀρμόζοντος: ἀνάρρηστον τὸ αἰσχρὸν παντὶ τῷ θείῳ. Πλ.

1) Τοιαῦτα εἶνε τὸ φίλος, ἔχθρός, εὔνοος, κακόνος, βοιθός, χρήσιμος, βλαβερός κ.λ.

4) τὰ ταντότητος, δμοιώτητος, λσότητος καὶ συμφωνίας σημαντικά: λόγους λσούς τῷ μεγέθει τῶν ἔργων. Ἰσ.—ἀπλισμένοι τοῖς αὐτοῖς δπλοῖς Κύρῳ.—οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις δμοῖοι. Πλ.

5) τὰ ἀκολουθίας, μίξεως καὶ κοινωνίας σημαντικά: διάδοχος Κλεάνδρῳ.—ἡδονὴ ἀμικτὸς φρονήσει. Πλ.—κοιναὶ πᾶσι κατελείφθησαν. Ἰσ.

Σημ. Πολλὰ τῶν εἰρημένων ἐπιθέτων οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα συντάσσονται μετὸ γενικῆς: φῦλος, ἐχθρός, ἐναντίος, διάδοχός τυνος κ.λ. (§ 78, 1)

Ἐπίθετα μετ' αἰτιατικῆς.

§ 94. Ἡ αἰτιατικὴ μετὰ τῶν ἐπιθέτων δηλοῖ τὸ κατά τι: καθαρὸς τὸ σῶμα.

Περὶ τῶν διαθέσεων τοῦ ὄγματος.

§ 95. Αἱ διαμέσεις τοῦ ὄγματος εἶναι τέσσαρες, ἐνεργητικὴ, παθητικὴ, μέση καὶ οὐδετέρα.

α) Ἐνεργητικὰ ὄγματα

§ 96. Ἐνεργητικὰ ὄγματα λέγονται τὰ σημαίνοντα ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ. Εἶνε δὲ δύο εἰδῶν, μεταβατικὰ καὶ ἀμετάβατα. Καὶ μεταβατικὰ μὲν λέγονται τὰ σημαίνοντα ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου μεταβαίνει εἰς ἄλλο τι (ἀντικείμενον § 11 σημ): λούω τὸν παῖδα.—ἀμετάβατα δὲ τὰ σημαίνοντα ὅτι ἡ ἐνέργεια μένει ἐν αὐτῷ τῷ ὑποκειμένῳ: βαίνω, τρέχω, σπεύδω.

§ 97. Μεταβατικά τινα ὄγματα λαμβάνονται καὶ ἀμεταβάτως, ἄγειν τι, καὶ ἀμεταβάτως: καὶ ρὸς ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους (=χωρεῖν)—ἀπαγορεύειν τι, καὶ ἀμεταβάτως: ἀπείρηκα μαχόμενος (=ἔχω ἀποκάμει).—πράττειν τι, καὶ ἀμεταβάτως: εὗ ἢ κακῶς πράττειν (=εὔτυχεῖν, δυστυχεῖν).

αἴρειν τι, καὶ ἀμεταβάτως: ἄραντες ἐξ Ἀχαρνῶν (=σηκωθέντες, ἀναχωρήσαντες). Θ.—ἄρας ἐκ τοῦ Ἐμβάτον (=ἀποπλεύσας). Θ.—ἔχειν τι, καὶ ἀμεταβάτως: ἔχε αὐτοῦ (=στάσου). Δ¹),

1) Ἐχω μετ' αἰτιατικῆς=κρατῶ τι, μετ' ἐπιρρήματος=διάκειμαι: ἔχω καλῶς, κακῶς κλπ., μετ' ἀπαρεμφάτου=δύναμαι, μετ' αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς=παρέχω: ἔχω τινὶ χάριν.

καταλύειν τι, καὶ ἀμεταβάτως: καταλύει (τὴν ὄδὸν) παρ' ἐμοὶ
(=μένει, ξενίζεται). Πλ.—τελευτᾶν τι, καὶ ἀμεταβάτως: δὲ χειμῶν
ἔτελεύτα (=ἔτελείωνε). Θ.—ἐπεὶ ἔτελεύτησε (τὸν βίον) Δαρεῖος
(=ἀπέθανε).

προβλ. κλείω τι, ἀνοίγω τι, δένω τι, κλπ. καὶ ἔκλεισε ἡ πόρτα,
ἄνοιξε τὸ παράθυρο, ἔδεσε ἡ γλῶσσα μου, ἔλυσεν ὁ κόμβος, ἔχα-
λασεν ὁ κόσμος, ἔφκιαστο ὁ καιρός, ἀρπάξε τὸ ψωμὶ καὶ πλείστα
ἄλλα.

§ 98. Ἀμετάβατα δήματα κινήσεως σημαντικὰ συντιθέμενα
μετὰ προθέσεων γίνονται μεταβατικά: διαβάνω τὸν ποταμόν,
περιπλέω τὴν νῆσον, παραβάνω τὸν νόμον.

§ 99. Μεταβατικὰ δήματα συντιθέμενα μετὰ προθέσεως λαμ-
βάνονται καὶ ὡς ἀμετάβατα. Τοιαῦτα εἶναι πολλὰ σύνθετα ἐκ τοῦ
βάλλω: ἐκβάλλω (=χύνομαι), ἐμβάλλω, εἰσβάλλω (=εἰσοριῶ),
συμβάλλω (=συμπλέκομαι, συνενοῦμαι), μεταβάλλω (=μεταβάλ-
λομαι) καὶ ἔξι ἄλλων δημάτων: ἐνδίδωμι (=ὑποχωρῶ), ἐπιδίδωμι
(=προοδεύω). — συμμιγνύω (=συμπλέκεσθαι). — ἐπιμιγνύω
(=ἐπιμίγνυσθαι, ἔρχεσθαι εἰς ἐπιμιξίαν). — ὁ ποταμὸς ἐκβάλλει
εἰς τὴν θάλασσαν (=χύνεται). — συνέμιξαν ἀλλήλοις (=συνεπλά-
κησαν).

§ 100. Μεταβατικῶν τινων δημάτων ὁ β' παρακείμενος ἔχει
ἀμετάβατον σημασίαν, ἐὰν δὲ ταῦτα ἔχωσι καὶ πρῶτον, ἔχει οὕτος
μεταβατικὴν σημασίαν: τέτηκα (=εἴμαι λυωμένος), ἔαγα, πέπηγα,
ἔρρωγα, σέσηπα. — ἐγήγερκα (ἄλλον), ἐγρήγορα (=εἴμαι ξύπνιος). —
δλώλεκα (ἄλλον), δλωλα (=ἔχω χαθῆ). — πέπραχά (τι), πέπραγα
(=διάκειμαι). — πέπεικα (ἄλλον), πέποιθα (=ἔχω πεποιθήσιν).

§ 101. Μεταβατικά τινα δήματα ἔχουσι δύο ἀορίστους, τὸν α'
μεταβατικὸν καὶ τὸν β' ἀμετάβατον: ἔφνσα (=ἔφύτευσά τι), ἔφνη
(=ἔφύτωσα ἔγώ). — ἔδνσα (ἔβούτησα ἄλλον), ἔδνη (=ἔβουτή-
γθην). — ἔστησα, ἔστηγε κλ. Ὁ παρακείμενος τούτων εἶνε ἀμετάβα-
τος: πέφυκα, δέδυκα, ἔστηκα (=ἔχω σταθῆ). +

β') Μέσα δήματα

§ 102. Μέσα δήματα λέγονται τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν ἐπι-
στρέφονταν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς αὐτὸν τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενόν.
Εἶνε δὲ δύο εἰδῶν, αὐτοπαθῆ καὶ ἀλληλοπαθῆ.

α') Μέσα αὐτοπαθῆ

§ 103. Τὰ αὐτοπαθῆ μέσα εἶνε δύο εἰδῶν,

α') *Εὐθέα.* Ταῦτα σημαίνουσιν ἐνέργειαν τοῦ ὑποκειμένου εἰς ἔαυτό, ἵσοδυναμοῦσι δὲ μὲ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν αἰτιατικὴν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας: λούμαται (=λούσθεντος).—γυμνάζονται (=γυμνάζουσιν ἔαυτούς).—συγκαλυψάμενος κατέκειτο. Ε.—οὕτω *Κερκυραῖοι* ἐτάξαντο. Θ.

β') *Πλάγια.* Ταῦτα σημαίνουσιν ἐνέργειαν τοῦ ὑποκειμένου εἰς τι ἀνῆκον εἰς αὐτὸ ἥ σχετιζόμενον μετ' αὐτοῦ, ἵσοδυναμοῦσι δὲ μὲ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν γενικὴν ἥ δοτικὴν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας μετὰ προθέσεως ἥ ἄνευ προθέσεως: λούμαται τὴν κεφαλὴν (=λούσθεντος κεφαλήν).—ἀποφαινοματικήν (=ἀποφαίνω τὴν ἔμαυτοῦ γνώμην).—πορίζοματα (=πορίζω χρήματα ἔμαυτῷ).—γυναικαὶ ἡγάγετο (=ἡγαγεν ἔαυτῷ).—ἀμύνομαί τινα (=ἀμύνω τινὰ ἔμαυτῷ=ἀποκρούω τινὰ βοηθῶν τὸν ἔαυτόν μου).—τιμωροῦμαί τινα (=τιμωρῶ τινα ἔμαυτῷ, ἐκδικοῦμαι).—τρέψασθαι, ἀπώσασθαι, ἀποσείσασθαι (=τρέψαι, ἀπῶσαι, ἀποσεῖσαι ἀφ' ἔαυτοῦ).—φέρονται οἰκοδεν σῖτον (=φέρουσι μεθ' ἔαυτῶν).—λύομαί τινα (=λύω τινα ἐκ τῶν ἔμαυτοῦ χρημάτων).—παρέχομαί τι (=παρέχω τι ἐκ τῶν ἔμαυτοῦ μέσων).—ἀποδίδομαί τι (=δίδωμι τι μακρὰν ἔμαυτοῦ, πωλῶ, ἔκπανω).—Τὰ δήματα ταῦτα εἶνε πολλὰ καὶ ἥ ἀνάλυσις αὐτῶν ποικίλη.

Σημ. α') Τὰ αὐτοπαθῆ μέσα σημαίνουσι πολλάκις ἐνέργειαν τοῦ ὑποκειμένου γενομένην διὰ μέσου ἄλλου καὶ λέγονται δάμεσα: κείσομαι, ἥ κείσομαι τὴν κεφαλὴν (=κείσω ἔμαυτὸν ἥ τὴν ἔμαυτοῦ κεφαλὴν διὰ τοῦ πουρέως).—ἄξιον ἦν τότε κείσασθαι τῇ Ἑλλάδι καὶ πενθῆσαι. Λυσ. —οἱ Εὐαγόρας τριμήνεις ἐναντηγήσατο Ισ.—ἐγώ σε ταῦτα ἐδίδαξάμην (=ἐγώ ἐδίδαξα διὰ τῶν διδασκάλων).

Σημ. β') Ή διαμεσότης ἐκφράζεται καὶ διὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ: Κῦρος τὸν παράδεισον ἔξεκοψε.—Λύσανδρος τὰς ναῦς ἐπεσκεύασε (διὰ τεχνιτῶν). Τοῦτο δὲ συμβαίνει πάντοτε παρ' ἡμῖν: ἔργαψα φόρεμα (διὰ τοῦ ὁάπτου).—ἔκτισα σπίτι. —ἔκαμψα παπούτσια. —ἐγάνωσα τὰ χαλκώματα. —ἔκοψα τὰ μαλλιά μου.

β') Μέσα ἀλληλοπαθῆ.

§ 104. Τὰ ἀλληλοπαθῆ μέσα σημαίνουσιν ἀμοιβαίαν ἐνέργειαν πολλῶν ὑποκειμένων, ἵσοδυναμοῦσι δὲ μὲ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὴν ἀλληλοπαθῆ ἀντωνυμίαν: φιλεῖσθαι (=φιλεῖν ἀλλήλους).—λοιδορεῖσθαι δ' οὐ πρέπει ἄνδρας ποιητὰς ὥσπερ ἀρτοπώλιδας

(=λοιδορεῖν ἀλλήλους). Ἀρφ.—διενείμαντο τὴν ἀρχὴν (=διένει μαν ἀλλήλοις). Πλ.

Σημ. Ἡ ἀλληλοπάθεια ἐκφέρεται συνηθέστερον διὰ περιφράσεως παρὰ δὲ μεταγενεστέροις καὶ συνθέσεως: καταγελῶσιν ἀλλήλων.—ἀπέκτειναν ἀλλήλους.—ἀλληλοκτονοῦσιν —ἀλληλοφθοροῦσιν.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν μέσων ρημάτων

§ 105. Τὰ μέσα δήματα ἔχουσι κοινοὺς τοὺς τύπους μὲ τὸ παθητικὰ πλήν τοῦ μέλλοντος καὶ ἀριστοῦ: λύσομαι, ἐλυσάμην (μέσ.), λυθῆσομαι, ἐλύθην (παθ.).

Σημ. α' Παρ' ἡμῖν ὁ μέσος μέλλων καὶ ἀριστος ἐκφέρονται διὰ παθητικοῦ: ἐλύθην (=ἐλύθηκα ὑπό τινος καὶ ἐλυσα ἐμαυτόν).—θὰ λυθῶ (=ὑπό τινος καὶ θὰ λύσω ἐμαυτόν).—ἐλούσθην (=ηκα).—θὰ λουσθῶ. —Μόνον δὲ ἐν τῷ β' ἔντικῷ προσώπῳ τῆς προστακτικῆς ὑπάρχει καὶ μέσος τύπος: πλύσον (καὶ νὰ πλυσθῆς), λούσον, κτενίσον, συλλογίσον, χάσον κλπ.

Σημ. β' Παρ' ἡμῖν εἰνε εὐχρηστα τὰ εὐθέα καὶ τὰ ἀλληλοπαθητή μέσα: λούσομαι (=λούομαι, λούω ἐμαυτόν), κτενίζομαι, στολίζομαι.—ἄγαπιωνται (=ἄγαπῶσιν ἀλλήλους), τρώγονται 'σὰν τὰ σκυλιά, σπρωχονται 'σὰν τοὺς χοίρους, κλωτσῶνται 'σὰν μουλάρια.—Τὰ δὲ πλάγια εἰνε σπάνια ἐκφερόμενα συνήθως διὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τῆς γενικῆς τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας: φορτώομαι τὰ ξύλα, δανείζομαι χρήματα, λούζω τὸ κεφάλι μου (=λούομαι τὴν κεφαλήν), κτενίζω τὰ μαλλιά μου (=κτενίζομαι τὴν κόμην), ἔνιψε τὰ χέρια τον (=ἐνίψατο τὰς χεῖρας) —των δὲ διδίωξαν ἀπὸ κοτά τους (=ἀπεώσαντο αὐτούς) κλ.

§ 106. Ρημάτων τινῶν ὁ παθητικὸς ἀριστος ἔχει μέσην σημασίαν: ἐβονλήθην, ἐδυνήθην, διελέχθην, ἐπορεύθην, διενοήθην.—Τὰ τοιαῦτα δήματα ἥ δὲν ἔχουσι μέσον ἀριστον ἥ ἔχουσι τοιοῦτον μὲ ἄλλην σημασίαν: ἐσώθην (=ἐσωσα ἐμαυτόν), ἐσωσάμην τι (=ἐσωσά τι ἐμαυτῷ).—ἐκομισθην (=ἐκόμισα ἐμαυτόν), ἐκομισάμην τι (=ἐκόμισά τι ἐμαυτῷ, ἐλαβον).—ἥρθην (=ἥρα ἐμαυτόν), ἥράμην τι (ἥρα τι ἐπ' ἐμαυτοῦ).—ἐτραπόμην (=ἐτρεψα ἐμαυτόν), ἐτρεψάμην τι (=ἐτρεψά τι ἀπ' ἐμαυτοῦ).—ἐψεύσθην (=ἥπατήθην), ἐψευσάμην (=εἴπον ψευδῆ).

§ 107. Ρημάτων τινῶν ὁ μέσος μέλλων ἔχει παθητικὴν σημασίαν: ζημιώσεται (=ζημιωθήσεται).—δ δίκαιος μαστιγώσεται, στρεβλώσεται, δεδήσεται. Πλ.

§ 108. Ρημάτων τινῶν ὁ μέσος τύπος διαφέρει οὐσιωδῶς τοῦ ἐνεργητικοῦ κατὰ σημασίαν: μισθῶ τι (=δίδωμι ἐπὶ μισθῷ),

μισθοῦμαί τι (=λαμβάνω τι ἐπὶ μισθῷ).—δανεῖσθαι (=δίδω δάνειον), δανεῖσθαι (=λαμβάνω δάνειον).—τίθημι νόμον (ἐπὶ νομοθέτου), τίθημαι νόμον (ἐπὶ λαοῦ).—ταμιεύω (=εἶμι ταμίας), ταμιεύομαι (=οἰκονομῶ).—πολιτεύω (=εἶμαι πολίτης), πολιτεύομαι (=ζῶ καὶ ἐνεργῶ ὡς πολίτης).—βουλεύω (=εἶμαι βουλευτής), βουλεύομαι (=σκέπτομαι).—πρεσβεύω (=εἶμαι πρεσβευτής), πρεσβεύομαι (=ἐνεργῶ διὰ πρεσβεων).—ἄρχω τιρὸς (=ἀρχίζω τι, εἰς δὲ θάλασσαί μέρος καὶ ἄλλοι), ἄρχομαι τιρος (=ἀρχίζω πρᾶξίν μού τινα).

Ἐν ἄλλοις δήμασιν οὐδεμίᾳ διαφορὰ φαίνεται: στρατεύω-ομαι, στρατο τεδεύω-ομαι, καλλιερῶ-ουμαι, σκοπῶ-ουμαι, ἀριθμῶ-ουμαι.

Σημ. Τὸ μέσον ποιοῦμαι μετὰ αἰτιατικῆς δηματικοῦ ἀφηρημένου, οὐσιαστικοῦ ἀποτελεῖ περίφρασιν τοῦ συστοίχου δήματος: ποιοῦμαι πόλεμον, μάχην, λόγον κλπ.=πολεμῶ, μάχομαι, λέγω κλπ. ἐν φ τὸ ἐνεργητικὸν ποιῶ πόλεμον, μάχην κλπ.=γίνομαι αἴτιος εἰς ἄλλους πολέμου, μάχης κλπ.—ποιοῦμαί τι συνφράζων, ἔργοιν (=εὔρημα), δεινόν, μέγα, κλπ. =θεωρῶ.—ποιοῦμαί τι περὶ πολλοῦ (§ 158, σημ.).

§ 109. Πρὸς ἀνάδειξιν τῆς μεσότητος προστίθεται πολλάκις εἰς τὸ μέσον ἡ ἐν αὐτῷ λανθάνουσα αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία: τὴν ἐμαντοῦ γνώμην ἀποφαίνομαι. Ἰσ.—ἐαυτὸν ἐπισφάξασθαι Κύρῳ.—διαφέρονται ἄλλήλοις;. Πλ.—ἐπιμίγγυνθαι ἄλλήλοις.

γ') Παθητικὰ δήματα

§ 110. Παθητικὰ δήματα λέγονται τὰ σημαίνοντα διτὶ τὸ ὑποκείμενον πάσχει ὑπό τινος. Ταῦτα ἔχουσι τοὺς χρόνους κοινοὺς μὲ τὰ μέσα πλὴν τοῦ μέλλοντος καὶ ἀορίστου. (§ 105).

§ 111. Παθητικὰ σχηματίζουσι τὰ ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ δήματα: ἡ πόλις τιμᾶ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας (=οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες τιμῶνται ὑπὸ τῆς πόλεως).—ἐν αὐτῇ τῇ Λιβύῃ Καρχηδόνιοι μὲν ἄρχοντοι (τῶν Λιβύων), Λίβυες; δὲ ἄρχονται (ὑπὸ τῶν Καρχηδόνων).—οὐκέτι ἀπειλοῦμαι (ὑπὸ ἄλλων), ἀλλ᾽ ἥδη ἀπειλῶ ἄλλοις.—κατηγορῶ τιρος, κατηγορεῖται τις.—φθονῶ τινι, φθονεῖται τις ὑπὲμοῦ.

Σημ. Καὶ ἔξι ἀμεταβάτων σχηματίζονται ἐνίστε παθητικά: αὐλεῖται πᾶν μέλαθρον Εὐρώ.—Τὰ χρήματα κινδυνεύεται. Δ.—τὰ πεποιτευμένα, τὰ βεβιωμένα. κλπ.

§ 112. Ἡ τροπὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς παθητικὸν γίνεται ὡς ἔξης,

1) ὅταν τὸ ἐνεργητικὸν ὄχημα συντάσσεται μετὰ μᾶς πτώσεως, τότε τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ τρέπεται εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ, τὸ δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ποιητικὸν αἴτιον: οἱ Ἀθηναῖοι ἐμίσουν τὸν Φίλιππον (=δ Φίλιππος ἐμισεῖτο ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων).—οὐδ' ἀμελεῖται ὑπὸ τῶν θεῶν τὰ τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρὸς πράγματα (=οὐδὲ ἀμελοῦσιν οἱ θεοὶ τῶν πραγμάτων). Πλ.—πολεμοῦνται μὲν ὑπὸ τῶν περιοίκων (=οἱ περιοίκοι πολεμοῦσιν αὐτοῖς), ἀπιστοῦνται δὲ ὑπὸ Πελοποννησίων (=ἀπιστοῦσιν αὐτοῖς Πελοποννήσιοι). Ἱσ.

2) ὅταν τὸ ἐνεργητικὸν ὄχημα συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς ἢ δοτικῆς, τρέπεται εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ ἢ αἰτιατικῆς, ἢ δὲ ἐτέρᾳ πτῶσις μένει: ἐπληρώθη ὑπὸ ἐμοῦ ἡ φιάλη ὕδατος (=ἐγὼ ἐπλήρωσα τὴν φιάλην ὕδατος).—τοῦτο ἐκ θεοῦ δέδοται μοι (=θεὸς δέδωκε μοι τοῦτο). Πλ.

Σημ. Ἐπὶ τῶν ὄχημάτων ἐπιτρέπειν, ἐπιτάπτειν καὶ πιστεύειν (τινί τι) τρέπεται συνήθως εἰς ὑποκείμενον ἡ δοτική: ἄλλο τι μετίζον εὐθὺς ἐπιταχθήσεσθε (=ἄλλο τι εὐθὺς ἐπιτάξουσιν ὑμῖν). Θ.—οἱ ἐπιτετραμμένοι τῷ φυλακήν. Θ.—Λέγεται δῆμος καὶ: τοῖσιν ἐπετέρωτο ἡ φυλακή. Ήρ.—οῖς ἐτέτακτο παραβοηθεῖν.—Ἐπὶ δὲ τοῦ ἀποτέμνειν, ἀποκόπειν, ἐκκόπτειν (τινός τι) καὶ ἡ γενική: Κῦρον ἀποτέμνεται ἡ κεφαλή. Ξ.—οἱ στρατηγοὶ ἀπετιμήθησαν τὰς κεφαλάς.

3) ὅταν τὸ ἐνεργητικὸν ὄχημα συντάσσεται μετὰ δύο αἰτιατικῶν, τρέπεται εἰς ὑποκείμενον ἡ αἰτιατικὴ τοῦ προσώπου, ἢ δὲ ἐτέρᾳ μένει: ἐπαιδεύθη μονσικὴν ὑπὸ Λάμπρου (=Λάμπρος ἐπαιδεύσεν αὐτὸν μονσικήν).—Ἐὰν δὲ ἡ ἐτέρα αἰτιατικὴ εἶνε κατηγορούμενον τρέπεται καὶ αὕτη εἰς ὄνομαστικήν: Κῦρον στρατηγὸν ἀπέδειξεν.—Κῦρος στρατηγὸς ἀπεδείχθη.

Σημ. Ἡ σύστοιχος αἰτιατικὴ μένει καὶ ἐν τῷ παθητικῷ: ἀλληρεύεσθαι τις εὐθρητηθείσ. Πλ.—Ἐνίστε δῆμος καὶ ίδια ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ ἀμεταβάτων τινῶν ὄχημάτων τρέπεται εἰς ὄνομαστικήν: ὁ οἰκεῖος ἥμιν πόλεμος οὗτος ἐπολεμήθη. Πλ.—οἱ κίνδυνοι κινδυνεύεται. Πλ.—ἴκανα τοῖς πολεμίοις ηύτυχηται. Θ.—πολλὰ ἡμαρτήθη. Θ. 2, 65.

§ 113. Μεταβατικῶν τινων ὄχημάτων ὡς παθητικὰ χορηγιμεύουσιν ἀμετάβατα ὄχηματα μετὰ σημασίας καὶ συντάξεως παθητικῆς: ἀποκτείνειν, παθ. ἀποθνήσκειν.—εὖ ἡ κακῶς ποιεῖν, παθ, εὖ ἡ κακῶς πάσχειν.—εὖ ἡ κακῶς λέγειν, παθ. εὖ ἡ κακῶς ἀκούειν (=ἐπαινεῖσθαι, κακολογεῖσθαι).—ἐκβάλλειν, παθ. ἐκπίπτειν (=ἔξορίζεσθαι).—διώκειν (=κατηγορεῖν). παθ. φεύγειν (=κατηγο-

οεῖσθαι).—ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου.—ἀνθ' ὅν εὐ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου.—δεινόν ἐστι κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν πολιτῶν. Ἰσ.

§ 114. Τὸ παθητικὸν ἐνίστε σχηματίζεται διὰ περιφράσεως: τυγχάνω αἰδοῦς, ἐπιμελείας, οἴκτου, ἐλέου, συγγράμης, (παθητικὰ τοῦ αἰδοῦμαί τινα, ἐπιμέλομαι κλπ.), αἰτίαν ἔχω ἢ ἐν αἰτίᾳ εἰμὶ (παθ. τοῦ αἰτιῶμαί τινα): ἐπιμελείας τεύξομαι ὑπὸ ἀνθρώπων.—ὄνομα ἔξετε καὶ αἰτίαν ὑπὸ τῶν βούλομένων τὴν πόλιν λοιδορεῖν. Πλ.

Σημ. Ἐνεργητικῶν δημάτων ὡς παθητικὸν λαμβάνεται ἄλλο ὕῆμα: αἰρῶ, (=κυριεύω, λαμβάνω), παθ. ἀλίσκομαι (κυριεύομαι, συλλαμβάνομαι).—αἰροῦμαι (μέσον=ἐκλέγω), παθ. αἰροῦμαι (=ἐκλέγομαι).—τέθηκα, παθ. κεῖμαι.—πράγματα παρέχω τινι, παθ. πράγματα ἔχω.—πληγὰς δίδωμι (=πλήττω), παθ. πληγὰς λαμβάνω (=πλήττομαι).—δίκην λαμβάνω (τιμωρῶ), παθ. δίκην δίδωμι (τιμωροῦμαι): αἰρεῖσθαι ἀρχοντας καὶ ἐλόμενοι ἥκετε εἰς τὸ μέσον τοῦ στρατοπέδου καὶ τοὺς αἰρεθέντας ἀγετε. ἀν. 3, 4, 46.

δ') Οὐδέτερα όήματα

§ 115. Οὐδέτερα δημάτα λέγονται τὰ σημαίνοντα ὅτι τὸ ὑποκείμενον οὔτε ἐνεργεῖ οὔτε πάσχει, ἀλλ' εὑρίσκεται ἀπλῶς ἐν τινι καταστάσει: ζῶ, καθεύδω, ἥρεμῶ, ἥσυχάζω, εὐτυχῶ.

·Αποθετικὰ όήματα

§ 116. Τήματά τινα ἀπαντῶσιν μόνον εἰς τὴν μέσην φωνὴν καὶ λέγονται ἀποθετικά. Ταῦτα εἶνε, 1) ἐνεργητικὰ ἀμετάβατα (ἔσχομαι, οἴχομαι κλπ.) καὶ μεταβατικὰ (ἔργαζομαι, κήδομαι). 2) μέσα (ἥδομαι, ἐπικηρυκεύομαι). 3) παθητικὰ (ἀλίσκομαι, ἀπεκλάνομαι τινι=μισοῦμαι, ἥττῶμαι). 4) οὐδέτερα (κεῖμαι, κάθημαι).

·Αντικείμενον

(§ 11 σημ. § 30, 3 σημ. § 31)

§ 117. Ἀντικείμενον δέχονται τὰ ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ δημάτα. Ως ἀντικείμενον δὲ τίθεται οὐσιαστικὸν καὶ πᾶσα λέξις ἢ πρότασις οὐσιαστικῶς λαμβανομένη: μίσει τοὺς κολακεύοντας. Ἰσ.—ἐδεῖτο αὐτῆς δ Ἀστυάγης καταλιπεῖν τὸν Κῦρον. —ἐνέβαλε τὸ μέν. Πλ.—λέγει ὡς ὑβριστής εἰμι. Λυσ.

§ 118. Τὸ ἀντικείμενον παραλείπεται

1) ὅταν νοῆται εὐκόλως: ἡ δικαιοσύνη λυσιτελεῖ τῷ ἔχοντι. Πλ.

2) ὅταν εἶναι γενικόν: πέμψας (τινὰ) ἥρετο αὐτόν.—δ φόβος εὐτακτοτέρους ποιεῖ (τοὺς ἀνθρώπους).

3) ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ μόνον ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τί μεταβαίνει αὕτη: ἀδικεῖ Σωκράτης (=ἀδίκημα διαπράττει).—δεινὸν τὸ τίκτειν (=τὸ νὰ εἶνε τις μήτηρ). Σ.

Σημ. Πήματά τινα περιέχουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀντικείμενον διὰ συνθέσεως: ἵπποτροφῶ (=τρέφω ἵππους), σιδηροφορῶ, ναυπηγῶ, οἰκοδομῶ κλ.—Πολλὰ τούτων ἀποβαλόντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀ' συνθετικοῦ ἡ μεταφορικῶς λαμβανόμενα δέχονται καὶ ἄλλο ἀντικείμενον: οἰκίαν, ναόν, τεῖχος.—βονθυτῶ (=θύω) τράγον, ὅν κλ.—δορυφορῶ (=φυλάσσω) τινα.—συκοφαντῶ (=διαβάλλω) τινα.

§ 119. Τῶν μεταβατικῶν ὁμηράτων, ἄλλα μὲν δέχονται ἐν ἀντικείμενον καὶ λέγονται μονόπτωτα, ἄλλα δὲ δύο καὶ λέγονται δίπτωτα. Ἐκ τῶν δύο ἀντικειμένων τὸ ἐν λέγεται ἄμεσον, τὸ δὲ ἔτερον ἔμμεσον: πληρῶ τὴν φιάλην (ἄμεσον) ὑδατος; (ἔμμεσον).—διδάσκω τὸν παῖδα (ἄμεσον) μουσικὴν (ἔμμεσον).

A' Μονόπτωτα

α') Μετὰ γενικῆς

§ 120. Οὗτοι συντάσσονται

1) τὰ μετοχῆς καὶ ἀπολαύσεως σημαντικά: δ ἀνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας. Πλ.—οἱ ἀπολαύοντες τῶν σῶν ἀγαθῶν εὗνοί σοι γλγνονται. Ξ.—τοῦ μὲν γένους καὶ τῆς δυνάμεως; κοινωνοῦσι, τῶν δὲ χρημάτων οὐκ ἀντιποιοῦνται. Ξ.

Σημ. α') Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν τοιούτων εἶναι διαιρετική. Ἐνίοτε πρὸς τὴν γενικὴν τοῦ ὅλου τίθεται καὶ αἰτιατικὴ δηλοῦσσα τὸ μέρος, ὅπερ ἐκ τοῦ ὅλου λαμβάνει τις: καλλους σπλεῖστον μέρος μετέσχε. Ισ.—οὐ μεταλλήσω τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. Πλ.—τῆς ἀρετῆς τὸ ἵσον ἀπέλαυναν. Λυσ.

Σημ. β') Καὶ μετ' ἄλλων ὁμηράτων τίθεται γενικὴ διαιρετική, ὅταν σημαίνηται οὐχὶ ὅλον τὸ ἀντικείμενον, ἀλλὰ μέρος αὐτοῦ: λαβὼν τῶν κρεῶν διεδίδουν.—τῶν κηρύσιων δοσοι ἔφαγον ἀφρονες ἐγίγνοντο. —τῆς γῆς ἔτεμορ (μέρος) Θ.

πρβλ ἔφαγε ἀπὸ τὸ ψωμὶ (μέρος), ἔφαγε τὸ ψωμὶ (ὅλον).—

2) τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ποιεῖν τι ἐκ τυνος : ἔργυμα αὐτόθι ἦν παλαιὸν λίθων λογάδην πεποιημένον. Θ.—ἔστρωμένη ἔστιν ἡ δόδος λίθου. Ἡρ.

3) τὰ πλησμονῆς σημαντικά¹⁾ καὶ τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ δὲ εἰν : τὰ Ἀναξαγόρου βιβλία γέμει τούτων τῶν λόγων. Πλ.—πολλῶν χρημάτων εὐπορήσας. Πλ.—δέουσι πίσσης. Ἄρφ.—πνεῖν μύρον.

Σημ. α') Κατ' ἀναλογίαν πρὸς ταῦτα λέγεται : ἡ πηγὴ ὡς ῥυχροῦ ὄντας. Πλ.—λίμνης ζέουσαν ὄντας καὶ πηλοῦ. Πλ.—λούεσθαι ποταμοῖο. Ἰλ. Z. 508.—χεῖρας πηφάμενος πολιῆς ἄλος. Ὁδ. B. 261.

Σημ. β') Ἀντὶ τῆς γενικῆς ταύτης τίθεται πολλάκις δοτικὴ ὁργανική : δάκνουσι πᾶν τὸ στρατευμα πλησθέν. Θ. 7, 75, 4.—ἔειν ὄντα. Ἰλ. X. 149.

4) τὰ ἐπιμελεῖας καὶ ἀμελεῖας σημαντικά²⁾ : ἡ τοῦ θεοῦ φρόνησις ἀμα πάντων ἐπιμέλεται.—έαντοῦ κήδεται δι προνοῶν ἀδελφοῦ.—τοῖς σπουδαίοις οὐχ οἶν τε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν. Ἰσ.

5) τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά : ἡδέως τῶν παλαιῶν πράξεων μέμνηται.—δέδοικα μὴ ἐπιλαθώμεθα τῆς οἴκαδε ὅδοῦ.

6) τὰ ἐφετικὰ καὶ τὰ ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας σημαντικά³⁾ : ταύτης τῆς ἀρετῆς ἐφίεσαι.—τὸ ἀνόμοιον ἀνομοίων ἐπιθυμεῖ καὶ ἐρᾷ. Πλ.—πειῶσι τοῦ ἐπαίνου ἔναι τῶν φύσεων. Ξ.—ἀκοντίζων τὸν ὕν τοῦ μὲν ἀμαρτάνει, τυγχάνει δὲ τοῦ Κροίσου παιδός. Ἡρ.—δλκάδος ἀναγομένης ἐπιτυχών.

7) τὰ ἐναρκτικὰ καὶ τὰ ἀποπειρατικὰ (ἄρχειν—ἄρχεσθαι, πειρῶν—πειρᾶσθαι) : πολέμου οὐκ ἀρξομεν. Θ.—τοῦ λόγου δὲ ἤρχετο ὅδε. Ξ.—πειράσαντες τοῦ χωρίου (=δοκιμάσαντες νὰ καταλάβουν τὸ χωρ.). Θ.

8) τὰ αἰσθήσεως σημαντικὰ πλὴν τοῦ ὁρᾶ⁴⁾ : τῶν μαρτύρων ἀκηκόατε. Λυσ.—ἵσθοντο τῆς κραυγῆς.—λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τῆς Κναξάρου.

Σημ. α') Κατ' ἀναλογίαν τῶν ἀφῆς σημαντικῶν τὰ ἴκετευτικὰ ὁή-

1) Γέμω, βρίθω, πλουτῶ, εὐπορῶ, πίμπλαμαι κλ.

2) Ἐπιμέλομαι, φροντίζω, κήδομαι, προνοῶ, φείδομαι, ὀλιγωρῶ κλπ.

3) Εφίεμαι, ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ, τυγχάνω, ἀμαρτάνω, σφάλλομαι, φεύδομαι κλπ.

4) Ὁσφραίνομαι, γεύομαι, ἀπτομαι, φαύω, δράττομαι, ἔχομαι, ἀντιλαμβάνομαι, ἐπιλαμβάνομαι κλπ.

ματα συντάσσονται μετά γενικής δηλούσης τὸ πρᾶγμα, ἐν ὀνόματι τοῦ ὄποιον (κυρίως οὖν ἀπτόμενος) ἴκετεύει τις : ἴκετεύω σε τῶνδε γοράτων καὶ σοῦ γενείον. Εὐρ.

Σημ. β') Ἐπὶ τῶν ὁμιάτων τῶν σημαινόντων ἔχειν, λαμβάνειν, σύ-
σειν κλ. ἡ γενικὴ σημαίνει τὸ μέρος, ἐξ οὗ κρατεῖ τις τι : χειρὸς ἔχων
Μενέλαιον.—ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλείωνα.—ἄγειν τῆς ἥντας τὸν ἵππον—
ἔλαβον τῆς ζώρης τὸν Ὁρονταν.

9) τὰ ἀρχικά¹⁾: θεῖον τὸ ἔθελόντων ἀρχειν. Ξ.—ἐσατοράπενε
τῆς χωρας.—ἄλλος ἄλλου δεσπόζειν ἀξιοῦ. Πλ.

Σημ. Κρατῶ τινος=εἶμαι ἀνώτερος, εἶμαι κύριος : τῆς γῆς τῆς μὲν
ἄλλης ἐκράτουν οἱ Μυτιληναῖοι. Θ.—ιῶν διὰ τοῦ οώματος ἡδονῶν ἐκράτει.—
Κρατῶ τι=νικῶ, καταβάλλω : Ἀθηναῖοι Σικινωίους μάχῃ ἐκράτησαν. Θ.

ἡγοῦμαι τινος=εἶμαι ἡγεμών : ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Ἀρχίδαμος.
Θ.—ἡγοῦμαι τιν=εἶμαι ὀδηγός.—οὐκέτι Τισσαφέροντος ἡμῖν ἡγή-
σεται.—ἡγοῦμαι μετ' ἀπαρεμφάτουν.=νομίζω : ἵσως δὲ ταῦτα μὲν
δροῦσις ἡγεῖσθε λέγεσθαι. Δ.

10) τὰ ἔχοντα ἔννοιαν παραθετικήν²⁾: Ἀβροκόμας ὑστέρησε
τῆς μάχης ἡμέραις πέντε.—Ἀλκιβιάδης ὑπῆρχε τῶν τε ἡλικιωτῶν
πλέον ἔχειν τῶν τε πρεσβυτέρων μὴ ἐλαττοῦσθαι.—ἄνθρωπος ξυ-
νέσει ὑπερέχει τῶν ἄλλων. Πλ.

11) τὰ χωρισμοῦ, ἀπομακρύνσεως καὶ ἐνδείας σημαν-
τικά³⁾ : ἐπιστήμη χωρίζομένη ἀρετῆς πανονογίᾳ φάνεται. Πλ.—
ἀπέστη Μεσσήνη Ἀθηναίων. Θ.—ἀπεῖχε τῶν δρέων δ ποταμὸς
ἔπτα στάδια.—εἰ λίγεις τῶν πόνων ἔτι πονεῖν δυνάμενος. Πισ.—
ἐπαύσαντο τῆς μάχης.—πολλῶν χρημάτων ἀπορήσας.—τὰ σὰ δεῖ-
ται κολαστοῦ μᾶλλον ἔπη. Σ.

12) τὰ καταγωγῆς σημαντικά, εἶναι, γίγνεσθαι, φῦναι : Δα-
ρείου καὶ Παρνασάτιδος; γίγνονται παῖδες δύο.—θυντοῦ πέφυκας
πατρός, Ἡλέκτρα. Σ.—Η γενικὴ προσλαμβάνει καὶ τὴν ἐκ ἦ
ἐνίστε τὴν ἀπό : πρὸς φιλίαν μέγα ὑπάρχει τὸ ἐκ τῶν αὐτῶν
φῦναι.—ἀπὸ Βασιλέως πεφυκώς. Πλ.

13) πολλὰ δήματα σύνθετα ἐκ προδέσεων, ἀπό, ἐκ, πρό,
ὑπέρ, κατά : εὐθὺς ἀποπηδήσαντε Σωκράτους ἐπραττέτην τὰ

1) Ἀρχω, κρατῶ, ἡγοῦμαι, δεσπόζω κλ.

2) Ὑπερτερῶ, πλεονεκτῶ, ὑστερῶ, ἡττῶμαι, περιγίγνομαι κλπ.

3) Χωρίζομαι, ἀπέχω, ἀπαλάττομαι, λήγω, παύομαι, δεομαι, χρήζω,
ἀπορῶ, ἐλλείπω, στέρομαι κλπ.

πολιτικά.—Σωκράτης ὑπερορῶν ἐποίει τῶν νόμων τὸν συνόντας.—Μέρων πολεμίου οὐδενὸς κατεγέλα.—κατηγορεῖτο Παυσανίου μηδισμός.—καταδικάζω ἐμαντοῦ τῆς ἐσχάτης δίκης ἄξιος εἶναι.—ἐξέρχομαι τινος, προτόρεχω τινός, καταφρονῶ τινος κιλ.

β) Μετὰ δοτικῆς

§ 121. Οὕτω συντάσσονται,

1) τὰ σημαίνοντα φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν πρόσ τινα διάθεσιν¹⁾: οἱ στρατιῶται ἐχαλέπαινον καὶ ὠργίζοντο τῷ Κλεάρχῳ.—χεὶς πάντας ἀμύνειν τῇ πόλει. Θ.—μέμφομαι τινι (καὶ μέμφομαι τινά).—λοιδοροῦμαι τινι (ἐνεργ. λοιδορῶ τινα).

Σημ. Τὰ ἀγαπῶ, φιλῶ, ποθῶ, ὁφελῶ μετ' αἰτιατικῆς.—Τὸ ἀγαπῶ μετὰ δοτικῆς ἢ προτάσεως=ἀρκοῦμαι, μένω εὐχαριστημένος: ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις. Δ.—δ' ἀγαπήσειν μ' ἔφασκεν εἰ τὸ σῶμα σώσω. Λυσ.

2) τὰ εὐπειθείας, ὑποταγῆς καὶ προσεγγίσεως σημαντικά: τοῖς νόμοις πείθον. Ἰσ.—πάνυ ταχὺ σοι ὑπακούσεται.—δμοιον δμοίῳ ἀεὶ πελάζει. Πλ.—Ἐν τῷ πειθομαὶ τινὶ τι ἡ αἰτιατικὴ εἶνε τῆς ἀναφορᾶς: ταῦτα ἐγώ σοι οὐ πείθομαι, ὥς Μέλητε. Πλ.

3) τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ πρέποντὸς ἢ ἀρμόδιοντος: ὃ κόθοργος ἀρμόττει ἀμφοτέροις τοῖς ποσί.—τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει.

4) τὰ δμοιότητος, ἵστητος, συμφωνίας καὶ συνδιαλλαγῆς σημαντικά: φιλοσόφῳ ἔσκιας, ὥς νεανίσκε. Ξ.—τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις. Πλ.—ἀντέλεγον πολλοὶ μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναῖοις. Ξ.

5) τὰ ἀκολουθίας, μίξεως, ἐπιμιξίας σημαντικά: τῇ ἀκαριστίᾳ ἔπειται ἡ ἀναισχυντία.—Ξ.—κακοῖς δμιλῶν καύτος ἐκβήσει κακός. Μέ. 274.—Οὕτω διαλέγομαι τινι, χρῶμαί τινι.

6) τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐρίζειν, πολεμεῖν, μάχεσθαι, ἀγωνίζεσθαι κλπ: πολεμοῦμεν. Φιλίππω. Δ.—θεῷ μάχεσθαι δεινόν ἐστι καὶ τύχῃ. Μέ. 274.—Τὰ δόγματα ταῦτα δέχονται καὶ αἰτιατικὴν μετὰ τῆς πρόσ: ὡς ἐπολέμησαν πρός ἀλλήλους. Θ.—Τὸ δὲ πολεμῶ, ἀγωνίζομαι μετά τινος κλ.=πολεμῶ ἔχων τινὰ σύμμαχον: Ἀθηναῖοι μετὰ Θηβαίων ἐπολέμουν Λακεδαιμονίοις.

1) Βοηθῶ, ἀμύνω, εὑνοῶ, ἐπιβουλεύω, φθονῶ, ὀνειδίζω, ὀργίζομαι κλπ.

Σημ. Ἐπὶ τῶν ἐριστικῶν ὁγμάτων τὸ πρᾶγμα, περὶ οὐ ἡ ἔρις, ἐκφέρεται διὰ γενικῆς μόνης ἢ μετὰ τῆς περὶ : ἔως ἂν παύσωνται τῶν ἡμετέρων ἀμφισβητοῦντες. Ισ.—οὕτε ἀντιποιούμεθα βασιλεῖ τῆς ἀρχῆς. Ξ.—διὰ ἀντοῖς διενεργθῶσιν ἀνήρ καὶ γυνὴ. Δ.—ἐρίζω περὶ τυνος.

7) πολλὰ ὅγματα σύνθετα ἐκ προθέσεων : ἐμμένειν τοῖς δροκοῖς. Ἰσ.—θεός τοῖς ἀργοῦσιν οὐ παρίσταται. Γν.—συμπράττω τινί, προσέρχομαι τινι, ἀντιλέγω τινί, περιπίπτω τινί, ἐπιχειρῶ τινι.

Δοτικὴ προσωπικὴ

§ 122. Πολλάκις προστίθεται εἰς τὴν πρότασιν **δοτικὴ προσώπου σημαίνουσα**,

α') **τὸ πρόσωπον, τὸ δποῖον ἔχει τι** (**δοτικὴ τῆς κτήσεως**). Ἡ τοιαύτη δοτικὴ τίθεται μετὰ τῶν ὁγμάτων **εἶναι, ὑπάρχειν, γίγνεσθαι** : ἔστι χορήματα ὑμῖν (=ἔχετε χορήματα). Δ.—ἡσαν Κροίσω δύο παῖδες. Ἡρ.—φύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων. Δ.—οὐδὲν ἂν πλέον γένοιτο τοῖς ἄλλοις (=δύνανται νὰ ἔχωσιν οἱ ἄλλοι). Ἰσ.

Σημ. Τοιαύτη εἴνε ἡ δοτικὴ ἡ τιθεμένη μετὰ τῶν ἀπροσώπων ὁγμάτων καὶ τοῦ δοκεῖν : μέλει μοί τυνος (=ἔχω φροντίδα), δεῖ μοί τυνος (=ἔχω ἀνάγκην), δοκεῖ μοι (=ἔχω τὴν ἴδεαν, νομίζω).

β') **τὸ πρόσωπον πρὸς ὠφέλειαν ἢ βλάβην τοῦ δποῖον γίνεται τι** (**δοτικὴ χαριστικὴ ἢ ἀντιχαριστικὴ**): ἄλλο στράτευμα συνελέγετο αὐτῷ (=χάριν αὐτοῦ, δι' αὐτὸν) ἐν Χερονήσῳ. Ξ.—τοὺς μυροῦντας δαρεικοὺς οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατεθέμην ἔμοι (=χάριν ἔμου).—νῦν δὲ ὑμῖν (=πρὸς χάριν σας) καλῶ τοὺς συνειδότας.—καλί μοι (=πρὸς χάριν μου, παρακαλῶ) λέγε ταύτην τὴν μαρτυρίαν. Λυκ. 23.—οὗτοι πάντα κακὰ νοοῦσι τῷ τυράννῳ (=κατά, πρὸς βλάβην τοῦ τυράννου). Ξ.—προκατείληπται ἥμιν (=πρὸς βλάβην μας) δ ὑπὲρ τῆς καταβάσεως λόφος.

γ') **τὸ ἐνδιαφερόμενον πρόσωπον, ἦτοι τὸ αἰσθανόμενον χαρὰν ἢ λύπην ἐκ τῆς πράξεως** (**δοτικὴ ἡθικὴ**). Οὕτω τίθενται αἱ δοτικαὶ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν : ὡς καλός μοι δ πάππος.—έφεβεῖτο δ Κῦρος μή οἱ ἀποθάνοι δ πάππος.—οἷμαί σοι ἐκείνους τοὺς ἀγαθοὺς τὰ πεζικὰ ὁρδίως νικήσειν (=ὅτι εὐκόλως θὰ σοῦ νικήσω).

προβλ. νὰ μοῦ φυλάγεσαι, νὰ μᾶς ζήσῃ, νὰ μὴ σοῦ (ἢ σᾶς) φύγῃ, νὰ μὴ τοῦ (ἢ τοὺς) πάθῃ τίποτε.

Σημ. Ἡ ἐν τοῖς διαλόγοις πολλάκις παρεμβαλλομένη δοτικὴ σοί, ὑμῖν, δηλοὶ ἀπλῶς τὸ ἐνδιαφερόμενον πρόσωπον: τοιαῦτά σοι ταῦτ' ἔστι (= σὰν ὁπτᾶς, 'σὰν θέλης νὰ μάθης). Σ. Ἡλ. 761.

δ') τὸ πρόσωπον ἀναφορικῶς πρὸς τὸ δποῖον ἀληθεύει τι (δοτικὴ τῆς ἀναφορᾶς): γέρων γέροντι γλῶσσαν ἥδιστην ἔχει καὶ παῖς παιδί. Γν.—Χαιρεφῶν ἐμοὶ (=δι' ἐμὲ) ζημία μᾶλλον ἢ ὠφέλειά ἔστιν. Τοιαύτη εἶνε ἡ δοτικὴ ἐν ταῖς φράσεσιν: ἄξιος θανάτου τῇ πόλει (=διὰ τὴν πόλιν). Ξ.—δπόσου ἄξιος εἴη τοῖς φίλοις.—πολλοῦ ἄξιος ἐγένετο τῷ στρατεύματι. Ξ.

Σημ. α') Ἡ τοιαύτη δοτικὴ λαμβάνει καὶ τὸ ὡς: μακρὰν ὡς γέροντι προνοστάλης ὅδον. Σ. Οἰ. Κ. 20.

Σημ. β') Υπὸ ταύτην ὑπάγεται ἡ δοτικὴ τῆς κρισεως: ἐγὼ σ' ἐτίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ (=καλῶς σὲ ἐτίμησα κατὰ τὴν γνώμην τῶν φρονίμων ἀνθρώπων) Σ.—ῳ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα (=κατὰ τὴν κρίσιν πάντων). Σ.

ε') τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον (ποιητικὸν αἴτιον), (§ 141, α, 2): τὰ μὲν ἄλλα ὀμολόγητο αὐτοῖς (=ὑπ' αὐτῶν).—τὸν θάνατον ἡμῖν μετ' εὐδοξίας αἰρετέον ἔστι.

§ 123. Πολλάκις τίθεται δοτικὴ μετοχῆς δηλοῦσα ὅτι ἡ ἔννοια τῆς προτάσεως ἔχει κῦρος ὡς πρὸς τὴν περίστασιν τὴν δηλουμένην διὰ τῆς μετοχῆς: ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι τὸν Ἰόνιον κόλπον (=έάν τις εἰσπλέῃ). Θ.—τὸ μὲν ἔξωθεν ἀπτομένῳ σῶμα οὐκ ἄγαν θερμὸν ἦν (=εἴ τις ἥπτετο). Θ. 2. 49.—ἡ δδὸς διαβάντι τὸν ποταμὸν πρὸς ἐσπέραν ἐπὶ Λυδίαν φέρει (=έάν τις διαβῇ τὸν ποταμόν). Ξ.—πάντες οἱ ποταμοὶ προϊοῦσι πρὸς τὰς πηγὰς (=έάν τινες προχωρῶσι πρὸς τὰς πηγὰς) διαβατοὶ γίγνονται.

Ἡ δοτικὴ προσωπικὴ τίθεται πολλάκις μετὰ μετοχῆς σημανούσης:

α') χρόνον ἀφ' οὗ ἢ ἐν ᾖ γίγνεται τι: ἵσαν τῇ Μυτιλήνῃ ἕαλωσιά ἡμέραι ἔπιτά (=εἰς τὴν Μυτιλήνην ἀφ' ὅτου ἔάλω, ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Μυτιλήνης). Θ.—μνημονεύοισι δὲ τοῖσι φάνη ὁδοδάκτυλος Ἡώς (=εἰς τούτους ὀδυρημένους, ἐν ᾖ οὔτοι ὠδύροντο).—Ξενοφῶντι πορευομένῳ οἱ ἴππεῖς ἐντυγχάνουσι πρεσβευταῖς (=ἐν ᾖ ἐπορεύετο δ Ξενοφ.).—ἀποστᾶσι δ' αὐτοῖς Βρασίδας διέπλευσε νυκτὸς εἰς Σκιώνην (=ἀφ' οὗ αὐτοὶ ἀπέστησαν). Θ.

β) *τρόπον*: ἀσμένοις τοῖς ἀνθρώποις τὸ φῶς ἐγίγνετο
(=μὲ εὐχαριστησιν τῶν ἀνθρώπων). Π.—Οὕτω τίθενται αἱ μετο-
γὰὶ *βουλομένω*, *ἀχθομένω*, *ἡδομένω* συνήθως μετὰ τῶν ὁη-
μάτων *εἶναι* καὶ *γίγνεσθαι*: ἡδομένοις ἡμῖν σὶ λόγοι γεγόνασι
(=μὲ εὐχαριστησιν ἡμῶν). Ηρ.—*τῷ πλήθει τῶν Πλαταιῶν οὐ*
βουλομένω ἦν τῶν Ἀθηναίων ἀφίστασθαι (=διὰ τὸ πλῆθος τῶν
Πλαταιῶν δὲν ἦτο μὲ τὴν θέλησίν του τὸ νὰ ἀποστατῇ). Θ.—*ὅτῳ*
ἔμῶν μὴ ἀχθομένω εἴη (=διὸ δύτινα δὲν εἶνε μὲ δυσαρέσκεια
του).—*ἄντροι βουλομένοις ἀκούειν ἢ τουτοισί, μνησθήσομαι* (=ἄν εἶνε
μὲ τὴν θέλησίν των). Δ.—*καὶ προσδεχομένω μοι τὰ τῆς ὁργῆς*
ἔμῶν εἰς ἐμὲ γεγένηται (=κατὰ τὴν προσδοκίαν μού). Θ.

γ) *Μετ' αἰτιατικῆς*

§ 124. Ἡ αἰτιατικὴ τίθεται ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον τῶν
μεταβατικῶν ὁημάτων. Δέχονται δ' αὐτὴν πάντα τὰ δόματα τὰ
μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὰς ἄνω κατηγορίας, ἀτινα εἶναι πάμπολλα καὶ
πολυειδῆ. Ἀναφέρομεν δὲ ἐνταῦθα γενικῶς τὰ σημαίνοντα ὠφέ-
λειαν ἢ βλάβην ἢ ἀλλην ἐπίλρασιν τοῦ ὑποκειμένου ἐπὶ τὸ ἀντι-
κείμενον: *βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμός*.—*Κλέαρχος ὠφέλει τὸν*
Ἐλληνας.—*ζήλου τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα καὶ τὸν σώφρονα*. Γν.—
τὸ στράτευμα δ σῖτος ἐπέλιπεν.—*Ἀλκιβιάδης ἡραγκάσθη θερα-
πεύειν τὸν ἔχθιστον*.—*λούώ τὸν παῖδα*.—*κτίζω οἰκίαν*.—*γράφω*
ἐπιστολήν.

Σύστοιχος αἰτιατική.

§ 125. Μετὰ παντὸς σχεδὸν ὁηματος συνάπτεται αἰτιατικὴ
τοῦ σύστοιχου ἢ συνωνύμου πρὸς αὐτὸ οὐσιαστικοῦ καὶ λέγεται
σύστοιχος αἰτιατικὴ ἢ σύστοιχον ἢ ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον:
βλάπτω βλάβην, μάχομαι μάχην, ζῶ ζωήν, ζῶ βίον, ἀσθενῶ
νόσον κλπ.

§ 126. Ἡ σύστοιχος αἰτιατικὴ χρησιμεύει πρὸς ἐπίτασίν καὶ
ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ὁηματος, συνοδεύε-
ται δὲ συνήθως ὑπὸ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ: *νοσεῖ νόσον*
ἀγρίαν.—*ῆκαστον εὐεργετεῖν τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν*. Πλ.—*δέομαι*
ἔμῶν δέησιν δικαίαν. Δ.—*ζῶ βίον μοχθηρόν*. Σ.—*οἱ Λακεδαιμόνιοι*

τὸν ἵερὸν καλούμενον πόλεμον ἐσπράτευσαν. — Οὕτω λέγεται διαιρεῖν ἢ νέμειν τι μέρη: διήρηται ἡ ἀγορὰ μέρη τέσσαρα (εἰς μέρη τέσσαρα).

Σημ. *Ανευ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ τίθεται,

1) ὅταν τὸ σύστοιχον οὐσιαστικὸν λαμβάνηται ἐπὶ εἰδικῆς σημασίας, διε ωρεῖται ὡς καθαρὸν ἀντικείμενον: *Κοινωρᾶται φόρος τοῖς Σινωπεῦσιν ἔφερον*. — ἀπείροντα ἥδη φυλακὰς φυλάττων.

2) ὅταν τίθεται μετ' ἄρθρου ἢ εἰνε πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ: πέμποντας πομπὰς (=τὰς γνωστὰς πομπάς). Δ.—*ἐτριηράρχησε τριηραρχίας* (=πολλὰς τριηραρχίας).

§ 127. Τὸ σύστοιχον οὐσιαστικὸν πολλάκις παραλείπεται καὶ τότε ὁ ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς αὐτοῦ τρέπεται εἰς οὐδέτερον γένος ἑνικοῦ ἢ συνηθέστερον πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ (ἐπίθετον συστοίχου ἀντικείμενον) ἔξηγούμενον πολλάκις παρ' ἡμῖν δι' ἐπιρρήματος: δεήσομαι ἡμῶν μέτρια (=μετρίαν δέησιν). Δ.—*αἱ ὄπιδες βραχὺν πέτονται* (=βραχεῖαν πτήσιν, εἰς μικρὰν ἀπόστασιν). — ἐμὲ μὲν μεγάλα ἐξημύωσε (μεγάλας ζημίας, μεγάλως). Λυσ.—*οὐδὲν φροντίζει* (=οὐδεμίαν φροντίδα, οὐδαμῶς). — *οὐδὲν διαφέρει* (=οὐδαμῶς). — Οὕτω: δεινὰ ὑβρίζειν, δξὺν βλέπειν, δξὺν ἀκούειν μέγα βοᾶν, μέγα φρονεῖν κλπ. ἥδη γελᾶν, ἥδη δζειν, ἥδη πνεῖν¹⁾.

Σημ. α') 'Εκ τοιαύτης συντάξεως προσήλθον αἱ φράσεις: *τοῦτο ἀφιξόμην* (=ταύτην τὴν ἀφίξιν=πρόδος τοῦτο). Σ.—*αὐτὸ τοῦτο ἀγανακτῶ* (=αὐτὴν ταύτην τὴν ἀγανάκτησιν=δι' αὐτὸ τοῦτο). Δ.—*ταῦτα χαιρῶ καὶ ταῦτα λυποῦμαι* (=διὰ τὰ ἴδια). Δ. 18. 292.—Οὕτω καὶ τὸ ζωῶμα τινὶ ποτὲ τί βούλεται ἡμῖν χρῆσθαι (=τίνα χρῆσιν=εἰς τι). — ἂ μὲν χρῆσται τῇ δυνάμει (=ἡν χρῆσιν=πῶς). Δ. 4, 33.

Σημ. β') 'Ενίστε τὸ ἐπίθετον τηρεῖ τὸ γένος τοῦ παραλειπομένου οὐσιαστικοῦ: οὐ μὴν γ' ἵσην ἐπισερ. Σοφ.—*παῖσον, εἰ σθένεις, διπλῆρ. Σοφ.*

Σημ. γ') Τὴν αἰτιατικὴν τοῦ συστοίχου οὐσιαστικοῦ δέχονται καὶ ἐπίθετα μετὰ τοῦ εἶναι ἢ ἀλλού ὅγματος ἀποτελοῦντα μετ' αὐτῶν ἔηματικὴν ἔννοιαν: *ταύτην τὴν οօφίαν εἰμὶ οօφός*. Πλ.—*ἀτίμους αὐτὸν ἐποίησαν ἀτιμάν τουαύτην*. Θ. 5, 34.

§ 128. Ἡ αἰτιατικὴ τοῦ συστοίχου ἀντικείμενον προσδιορίζεται καὶ διὰ γενικῆς οὐσιαστικοῦ: ἵνα γραφήν με γράψαιντο ὕβρεως. Δ.—*γραφὴν ὕβρεως καὶ δίκην κακηγορίας ἰδίαν φεύξεται*. Δ. —*εἰδόν*

1) 'Εκ τούτου τὰ ἐπιρρήματα πολύ, ὀλίγον, οὐδέν, τὰ εἰς οὐ συχνιτικὰ καὶ τὰ εἰς α ὑπερθετικά.

Καὶ τὰ παρ' ἡμῖν: καλά, κακά, στραβά, κουτσά, ψηλά, χαμηλά, μακριά, κοντά, ώραια, ἄσχημα κλπ.

τια γραφὴν παραόμων ἀγωνίζομενος. Δ.—φεύγω φόρου δίκην.—δολὸν ἄρπαγῆς καὶ πλοπῆς δίκην.

Σημ. α') Τὸ σύντοιχον οὐσιαστικόν, ὅταν προσδιορίζηται διὰ γενικῆς, συνηθέστατα παραλείπεται, ἡ δὲ γενικὴ ἢ μένει: δικάζονται ἀχαριστίας (δίκην).—ἀσεβείας φεύγοντα ἐπὸ Μελήτου (=γραφὴν ἀσεβείας). Πλ.—ἄρ τις ὁδῆγη ἀστορείας (δίκην).—πρετοῦ μύρον, τράγου, δῖεν πάτης, ψεῦτης ὕδατος.—ἢ τρέπεται εἰς αἰτιατικήν: ὁδησικάρειν δειλίαν (=δίκην δειλίας). Ηρ.—δολισκάνειν μωρίαν, ἄροιαν κλπ. § 129, 6 σημ.

'Ἐκ τούτου προηλθεν ἡ ποικιλία τῶν συντάξεων: ἀγωνίζεσθαι στάδιον, πάλην, δρόμον κλπ. (=ἀγῶνα σταδίου, πάλης, δρόμου).—νικᾶν μάχην, στάδιον, παγκράτιον κλπ. (=νίκην μάχης, σταδίου, παγκρατίου).—νικᾶν Ὀλύμπια, Παναθήναια κλπ. (=νίκην Ὀλυμπίων, Παναθηναίων).—θύειν εὐαγγέλια, γενέθλια, Λύκανα, διαβατήρια κλπ. (=θύσιας εὐαγγελίων κλ.).—έστια γάμους (=έστιατιν γάμων=κάμινο τραπέζι διὰ γάμους).—δαύνυμι τάφον (=δαΐτα τάφου=κάμινο τραπέζι διὰ ταφήν τινος, παρηγορά).—σπένδεσθαι ἀναιρέσειν νεκρῶν (=σπονδὰς ἀναιρέσεως).—ἀποκρίνεσθαι τὸ ψήφισμα (=τὴν ἀπόκρισιν τοῦ ψηφίσματος, τὴν ἐν τῷ ψηφίσματι).—ἀποκρίνεσθαι τὸ ἔρωτώμερον (=τὴν ἀπόκρισιν τοῦ ἔρωτομένου=εἰς τὸ ἔρωτόμενον). Πλ.—τέμυρο φιλότητα, δρκια, σπορδᾶς κλπ. (=συνάπτω διὰ θυσιῶν φιλίαν, συνθήκας κλπ.).

Σημ. β') Τοιαῦται εἰνε καὶ αἱ συνήθως ποιητικαὶ συντάξεις: δεῖν ἕδωρ, μέλι, γάλα.—ἕειν χροσόν, πρετοῦ μῆρον, φλόγα, μέρεα, βλέπειν "Ἄρην κύριδαμον, δρύγανορ κλπ. 1).

B'. Δίπτωτα

a'. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς

§ 129. Οὕτω συντάσσονται,

1) τὰ ἀπολαυστικά: τῶν λόγων ἡμᾶς Ανσίας είστια. Πλ.

2) τὰ πλησμονῆς σημαντικά: οὐκ ἐμπλήσετε τὴν θάλασσαν τριμέρων. Δ.

3) τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ μανθάνειν τι παρά τινος: μάθε μου καὶ τάδε.—έμεις δ' ἐμοῦ ἀπούσεσθε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Πλ.—Καὶ μετὰ τῆς παρά: δημορώτων ἄρ αὐτούς, ἵνα ἄμα καὶ μανθάνομει τι παρ' αὐτῶν.

1) πρβλ. μνημῖει τις κρεμμύδι ἢ κρεμμυδίλιας, χωματίλιας, μόσχο, βασιλικό, ἀρχοντιά, φτώχεια, λάδι βρέχει.

4) τὰ ἀνταλλαγῆς, ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως, τιμῆς ἢ ἀξίας σημαντικὰ (γενικ. τοῦ ιμάματος): ἡλλάξαντο πολλῆς εὐδαιμονίας πολλὴν κακοδαιμονίαν. — τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν τάγαθὰ οἱ θεοί. Ἐπίχ.—μείζονος αὐτὰ τιμῶνται. — Θεμιστοκλέα τῶν μερίστων δωρεῷ ἡξίωσαν. Ἰσ.—Οὕτω: πολλοῦ τιμῶμα, ποιῦμα, ἥγοῦμαί τι: πολλοῦ ποιῦμα ἀκηκοέναι ἢ ἀκίκοα Πρωταγόρου. Πλ. τοῦτο Φίλιππος ἀπάντων ἢν εἴπησαν πλείστον. Δ.—Καὶ μετὰ τῆς περί, δρ. § 158, σημ.

5) τὰ ὁγμάτα θαυμάζειν, μακαρίζειν, ἐπαινεῖν, οἰκτίρειν κλπ. καὶ τὰ δικαστικὰ διώκειν, ηρίνειν, δικάζειν κλ. (γενικ. τῆς αἰτίας): ζηλῶ σε τοῦ γοῦ, τῆς δὲ δειλίας στυγῶ. Σ.—τοὺς ἀγγέλλοντας τὰ τοιαῦτα τῆς μὲν τόλμης οὐθὲν θαυμάζω. Θ.—δέ Μέλητος ἐγράψατο με ἀσεβείας. Πλ.—Ξενοφῶν οὐκ ἔβούλετο τιμωρίσασθαι τοὺς Θυροὺς τῆς ἐπιμέσεως.

Σημ. α') Ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ὁγμάτων σημαίνει τὸ ἔγκλημα, ἀλλὰ καὶ τὴν ποιηὴν μόνη ἢ μετὰ τῆς περὶ προθέσεως: καὶ θαράτου δὲ οὗτοι κρίονοι.—ὑπῆρχον θαυμάτου (=εἰσῆγον εἰς δίκην, ἢς ποιηὴ δὲ θάνατος).—τοντούσι διώκουμεν περὶ θαράτου.

Σημ. β') Ἐν τῷ θαυμάζειν τί τινος, ἐπαινεῖν τί τινος κλπ. ἡ γενικὴ δηλοῖ τὸ πρόσωπον, οὐθὲν θαυμάζει, ἐπαινεῖ τίς οὐ: βασιλεὺς ἐθαύμασεν αὐτὸν τὴν διάρουσαν. Θ.—τοῦτο ἐπαινῶ Ἀργησιλάον. Ξ.—Αντὶ τῆς αἰτιατικῆς τίθεται καὶ δευτερεύουσα πρότασις: θαυμάζω τῶν στρατηγῶν ὅπι οὐ πειρῶνται (=τοῦτο δὲ).—θαυμάζω τῶν πρεσβυτέρων, εἰ μηκέτι μέμνηται. (=τοῦτο εἰ). Ἰσ.—ἐπαινῶ αὐτὸν ὅτι τὸ στρατόπεδον ἐποίησατο (=τοῦτο δὲ). Οὕτω συντάσσονται καὶ τίνα ὁγμάτα αἰσθήσεως ἢ γνώσεως σημαντικά: τοῦ οἰκαδε πλοῦ διεοκόπουν ὅπῃ κομισθήσονται (=τοῦτο, ὅπῃ). Θ. 1,52.—διαθεώμερος αὐτῶν ὄσηρ χώραν ἔχοιεν (=τοῦτο, ὄσηρ κλπ.).—ποδῶν μὲν αὐτῶν ἔσκοπει (τοῦτο) πότερα... ἔχοιται ἐπὶ τὸ περὶ τῶν τοιούτων φροντίζειν.—Καὶ μετὰ τῆς περὶ: ἔσκοπει δὲ περὶ αὐτῶν καὶ τάδε.

6) τὰ καταδικαστικά, καταγγρώσκω, καταφηρίζομαι, καταδικάζω κλπ. Ἐπὶ τούτων ἡ γενικὴ σημαίνει τὸ πρόσωπον, ἢ δὲ αἰτιατικὴ τὴν ποιηὴν, πολλάκις δὲ προστίθεται καὶ τὸ ἔγκλημα κατὰ γενικήν: πολλῶν οἱ πατέρες ἡμῶν μηδισμοῦ θάγατοι κατέγρασαν. Ἰσ.

Σημ. Μεταφορικῶς καταγγέλωσκω τινὸς ἀσθένειαν, δειλίαν, ἄροιαν κλπ. =καταδικάζω τινάς εἰς ἀσθένειαν κλπ. ἐπομένως θεωρῶ τίνα ἀσθενῆ, δειλόν, ἄνουν κλπ. Παθητικὸν δὲ τούτου εἶνε: οὐλισκάρει τις ἄροιαν (=δίκην ἄνοιας), μωρίαν, γέλωτα κλ.=καταδικάζεται τις εἰς ἄνοιαν, ἐπομένως θεωρεῖται ἄνους, μωρός, γελοῖος κλπ.: καὶ τοῦ ἔγκλημας ἀπειπεῖ οὐφ' ἔμδρον θαράτου δίκην ὀφλάνω, οὗτοι δὲ ἐπὶ τῆς ἀληθείας ὀφληκότες μοχθησίαν καὶ ἀδικίαν. Πλ. ἀπ. 39, β.—(δρ. § 128, σημ. α').

7) τὰ χωρισμοῦ καὶ ἀπομακρύνσεως σημαντικά¹⁾: οἱ Θεταλοὶ ἐκόλυνον τὸν Ἀγησίλαον τῆς πορείας. Ξ.—ἔπαινον τὸν Τιμόθεον τῆς στρατηγίας.—τῶν πατρόφων ἐμὲ ἀπεστέρηκε. Δ.

8) πολλὰ δήματα σύνθετα ἐκ προθέσεων: ἐκβάλλω τί τινος, προτάσσω, προτιμῶ τί τινος.—οὐκ ἄν τὰ τῶν τριάκοντα ἀμαρτήματα ἐμοῦ κατηγόρουν. Λυσ.

β'. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς

§ 130. Οὕτω συντάσσονται,

1) τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ διδόναι, λέγειν, δεικνύναι: πολλὰ οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις.

2) τὰ δμοιώτεως καὶ ισώσεως σημαντικά: ὁ σίδηρος ἀνισοῖ τοὺς ἀσθετεῖς τοῖς ισχυροῖς ἐν τῷ πολέμῳ.

3) τὰ μεξιεως καὶ συνδιαλλαγῆς: οἷν φ κεράσας τὴν κρήνην.—ἐδέοντο τοὺς φεύγοντας συναλλάξαι σφίσι. Θ.

4) πολλὰ δήματα σύνθετα ἐκ προθέσεων: ἐμβάλλω, ἐπιτίθημι, ἀνατίθημι, προστίθημι τί τινι κλ.: τὴν ψυχὴν κρατίστην τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέψυσε.

γ'. Μετὰ δύο αἰτιατικῶν

§ 131. Μετὰ δύο αἰτιατικῶν, ὃν ἡ μὲν σημαίνει τὸ πρόσωπον (ἀμεσον ἀντικείμενον), ἡ δὲ τὸ πρᾶγμα (ἔμμεσον ἀντικείμενον) συντάσσονται,

1) τὰ παιδευτικά: ἥρξατό σε διδάσκειν τὴν στρατηγίαν.—Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ ὑπομιμνήσκω καὶ ἀναμιμνήσκω τινά τι: τοὺς Ἀθηναίους καὶ τάδε ὑπομιμνήσκω. Θ.—ἀναμιμνήσω ὑμᾶς τοὺς τῶν ἡμετέρων προγόνων κυρδύνους. Ξ.

2) τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά: ὁ πάππος τὸν Κῆρον στολὴν καλήρη ἐνέδυσε.

3) τὰ αἰτητικὰ καὶ στερεητικά²⁾: ἡμᾶς βασιλεὺς τὰ ὅπλα ἀπαιτεῖ.—Σωκράτης τοὺς αὗτοῦ ἐπιμνηστας οὐκ ἐπράπτετο χρήματα.—τὴν τιμὴν ἀποστερεῖ με. Δ.—Λιογέτων τὴν θυγατέρα ἐκευπτετε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός. Λυσ.

1) Κωλύω, εὔργω, λύω, ἐλευθερῶ, κενῶ, χωρίζω, παύω κλπ.

2) Αἴτεῖν, αἴτεῖσθαι, εἰσπράττειν, πράττεσθαι, ἵκετεύειν, ἐρωτᾶν ἐξετάζειν, κρύπτειν, ἀποκρύπτεσθαι κλ.

Σημ. α') Τὸ εἰσπράττειν, πράττεοθαι, αἴτεῖν, αἴτεῖσθαι δέχονται καὶ γενικὴν μετὰ τῆς παρὰ : ὥσπερ καὶ παρὰ τῶν ἀλλων εἰσπέπραται, εἰς τίς τι ἐκείνῳ ὄφειλε. Δ.—ἥγεμόντα αἴτεῖν παρὰ τούτου.

Σημ. β') Πολλῶν ὅμιμάτων ἡ δευτέρᾳ αἰτιατικὴ εἶνε σύστοιχος : ἔπαστον εὐεργετεῖν τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν. Πλ.—διέλλωμεν αὐτὴν δόνο μέρον. Πλ.—πόλλ' ἀγαθὴ τὴν πόλιν ἐποίησε. Ἰσ.—πᾶς τος τὸ γνωμεῖον φῦλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει. Ἀρφ.—ἢ κατηγορούμενον (§ 30 καὶ 31): Ἀγηστίλαον εἰς λοιπόν βασιλέα.—Κῦρον σατιράτην ἐποίησε.

δ'. Μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς

§ 132. Οὕτω συντάσσονται,

1) τὰ μεταλήψεως καὶ μεταδόσεως σημαντικά : ἡμεῖς μετεσχήμαμεν ὑμῖν ἰερῶν.—πάντων τούτων πολλοὶ κοινωνοῦμεν ἀλλήλοις.—χρὴ τοῦ βάρους μεταδιδόνται τοῖς φίλοις.

Σημ. Ἡ γενικὴ σημαίνει τὸ δόλον, ἢ δὲ δοτικὴ τὸ πρόσωπον.

2) τὰ παραχωρητικά. Ἡ γενικὴ σημαίνει τὸ πρᾶγμα, ἐξ οὗ ἀπομακρύνεται τις, ἢ δὲ δοτικὴ τὸ πρόσωπον, χάριν τοῦ διοίου ἀπομακρύνεται : παραχωρῶ τινι τῆς ὁδοῦ. (=παραμερίζω ἀπὸ τὴν ὁδόν, τὴν ἀφίνιον ἀνοικτήν).—τῆς τῶν Ἑλλήρων ἐλευθερίας παρεχωρήσατε Φιλίππω. Δ.—ἔδρας πάγτες ἐπαρίστανται βασιλεῖ. Ξ.—

Σημ. Ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ἐκφράσεων τιμᾶν τινί τυρος (ἐπὶ δικαστοῦ), τιμᾶσθαι τινί τυρος (ἐπὶ διαδίκων) ἡ γενικὴ σημαίνει τὴν πονηρήν, ἢ δὲ δοτικὴ τὸ πρόσωπον : τιμᾶται μοι ὁ ἀνήρ θανάτου (=ὅρίζει δι' ἐμὲ ποινὴν θανάτου). Πλ.

Ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοί

§ 133. Οἱ ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοὶ (§ 10) προσδιορίζουσι κυρίως τὰ δίήματα καὶ ἐκφράζουσι I) τόπον, II) χρόνον, III) τρόπον, IV) δργανον ἢ μέσον, V) ποσόν, VI) κατά τι, VII) αἴτιον.

I. Τόπος

§ 134. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ τόπου δηλοῖ στάσιν ἢ κίνησιν. Ὁ προσδιορισμὸς τῆς στάσεως δηλοῖ τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἵσταται τι (ἐν τόπῳ στάσις), ὃ δὲ προσδιορισμὸς τῆς κινήσεως δηλοῖ 1) τὸν τόπον ἐξ οὗ ὁριᾶται τι (ἐκ τόπου κίνησις), 2) τὸν τόπον πρὸς ὃν διευθύνεται τι (εἰς τόπον κίνησις), 3) τὸν τόπον δι' οὗ περιῆται (διὰ τόπου κίνησις).

Σημ. α') Τὸν προσδιορισμὸν τῆς στάσεως δέχονται τὰ στάσεως σημαντικὰ ὄγηματα : ἵσταμαι, κάθημαι, μέρω, διατρίβω κλπ. Τὸν δὲ προσδιορισμὸν τῆς κινήσεως τὰ κινήσεως σημαντικὰ ὄγηματα : ἔρχομαι, ποεύομαι, βαίνω, τρέχω, σπεύδω, γίγνομαι κλπ.

Σημ. β') Τὸ γίγνομαι μετὰ τοπικῶν προσδιορισμῶν σημαίνει φθάνω : ἐπεὶ ἐγένοντο ἐγγύς.—ἐπεὶ ἐγένοντο ὑπὲρ τὸν ἐπομένων πολεμίου (=ἔφθασαν ὑπεράνω τῶν πολ.).

Α'. Ἡ ἐν τόπῳ στάσις ἐκφέρεται,

α') διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιρρημάτων. Τοιαῦτα εἶνε 1) τὰ εἰς οὐ : αὐτοῦ, ἀλλαχοῦ, πανταχοῦ, 2) τὰ εἰς θι : αὐτόθι, ἀλλαχόθι, 3) τὰ εἰς οἱ : οἴκοι, ἴσθμοῖ, Μεγαροῖ, 4) τὰ εἰς ησι καὶ ασι : Ἀθήνησι, Ὄλυμπίασι, 5) ἄλλα τινὰ ἐπιρρημάτα : ἐκεῖ, ἐνταῦθα ἐνθάδε κλπ.

β') διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς ἐν : ἐν Ἀθήναις οἴκῳ.

Σημ. Ἀπρόθετος δοτικὴ (τοπικὴ) τίθεται ἐπὶ τινῶν κυρίων ὄνομάτων : *Μαραθῶνι, Σαλαμῖνι, Νεμέᾳ, Ἐλευσῖνι, Πλαταίας, Δελφοῖς* ; τῆς Μαραθῶνι μάχης. Ἰσ.—αἰσχυνομένη τὰ τούτα τὰ Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταίας. Πλ.—ἐνίκησεν Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ. Λυσ.—Ἄλλα καὶ ἐν Μαραθῶνι. Λυκ. 104.—ἐν Πλαταίας. Πλ.

Β'. Ἡ ἐκ τόπου κίνησις ἐκφέρεται,

α') διὰ τῶν εἰς θεν ἐπιρρημάτων : Ἀθήνηθεν, οἴκοθεν, ἐκεῖθεν.

β') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ἐκ ή ἀπό : ἐξ ἀγορᾶς ή πόθεν Μενέξενος ; ἐξ ἀγορᾶς καὶ ἀπό τοῦ βουλευτηρίου. Πλ.

Σημ. Ἡ ἐκ=ἀπό μέσα, ή ἀπό=ἀπό τὰ πέριξ.

Γ'. Ἡ εἰς τόπον κίνησις ἐκφέρεται,

α') διὰ τῶν εἰς σε, δε ή ζε ἐπιρρημάτων : ἐκεῖσε, οἴκαδε, Ἀθήναζε, Ἐλευσινάδε, καὶ ἄλλων τινῶν : ποι, ὅποι, ἐνταῦθα, εἴσω, δεῦρο κλπ.

β') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ἐπί : Κροῖσος ἐπὶ Σάρδεων ἔφενγε (=κατ' εὐθεῖαν εἰς τὰς Σάρδεις).—ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκουν (=κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν πατρίδα των). Θ.

γ') Δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῶν προθέσεων εἰς, πρός, ἐπί, παρὰ καὶ ὡς : ἀφικόμενος εἰς Δελφούς.—ἔφενγον πρὸς τὸ δρός.—ἔπλεον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαμην. Θ.—πέμπει παρὰ Ξενοφῶντα τὸν πελταστάς.—πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα. Δ. 4, 48.

Σημ. Ἡ εἰς σημαίνει κίνησιν εἰς τὰ ἔνδον τόπου τινός : εἰς τὴν ἀγορὰν (μέσα εἰς τὴν ἀγοράν).—ἡ πρὸς σημαίνει διεύθυνσιν πρὸς τόπον

ἢ πρόσωπον, ἢ παρὰ καὶ ἡ ὡς διεύθυνσιν πρὸς πρόσωπον καὶ ἡ ἐπὶ διεύθυνσιν ἀπλῆν ἢ ἔχθρικήν.

Δ'. Ἡ διὰ τόπου κίνησις ἐκφέρεται, α') διὰ τῶν εἰς γάντων νυμικῶν ἐπιρρημάτων : ὅστε μηδὲ ταύτη ἔξοδον εἴραι (=διὰ τούτου τοῦ μέρους). Θ. ¹⁾). β') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ ἢ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς κατά : διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται. Δ.—ἐπορεύοντο κατὰ γῆν (=διὰ ξηρᾶς). Θ.

Σημ. α') Ο τόπος ἐν γένει ἐκφέρεται καὶ διὰ γενικῆς ἀπροθέτου, ἵδια παρὰ ποιηταῖς : οἱ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ίέναι τὸν πρόσω (=πρὸς τὰ ἐμπόρια).—ἔρχονται πεδίοι (=διὰ τῆς πεδιάδος). Ιλ. Β.—Καὶ δὲ αἰτιατικῆς: κνίση οὐρανὸν ἵκε. Ιλ. Α.

Σημ. β') Μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ὄγμάτων τίθεται πολλάκις ὡς ἀντικείμενον αἰτιατικὴ δηλοῦσα τὸν τόπον, ἐνῷ ἡ κίνησις : ἔχώσουν τὴν εἰς Θήβας φέρουσαν ὄδόν. Θ.—ἔγω δὲ ὅδίαν καὶ βραχεῖαν ὄδόν ἐπὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἄξω σε.—ἔπλεον τὴν θάλασσαν.—Ἐντεῦθεν αἱ ἐπιρρηματικαὶ αἰτιατικαὶ : τὴν ταχίστην (ὄδόν)=τάχιστα, τὴν εὐθεῖαν, τὴν ἄλλως (ἄγουσαν ὄδόν)=μάτην, μακρὰν κλπ.

προβλ. γιαλὸς γιαλὸς πηγαίναμε.

II. Χρόνος.

§ 135. α') τὸ πότε γίνεται τι ἐκφέρεται,

1) διὰ χρονικοῦ ἐπιρρημάτος : σήμερον, αὔριον, χθὲς κλπ.

2) διὰ γενικῆς ὀνομάτων φυσικῆς διαιρέσεως τοῦ χρόνου : ἥμερας, νυκτός, ἐσπέρας, χειμῶνος, θέρους κλπ : οἱ λαγὼν τῆς νυκτὸς νέμονται (=ἐντὸς τῆς νυκτός).—οὐ τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἥμερας οἷμα τὸ πλοῖον ἥξειν, ἀλλὰ τῆς ἐτέρας. Πλ.

Σημ. Ἡ γενικὴ μετὰ ἀπολύτου ἀριθμητικοῦ ἢ ποσοτικοῦ ἐπιθέτου σημαίνει τὸν χρόνον ἐντὸς (ἢ ἀπὸ) τοῦ ὄποιον γίνεται τι : βασιλεὺς οὐ παχεῖται δέκα ἡμερῶν (=ἐντὸς δέκα ἡμερῶν).—πολλοῦ χρόνου αὐτοὺς οὐχ ἔργακα (=ἐντὸς, ἐπομένως ἀπὸ πολλοῦ χρόνου). Αρφ. πλ. 98.—Ἐντεῦθεν ἡ ἐπιρρηματικὴ γενικὴ τοῦ λοιποῦ (=ἐντὸς τοῦ λοιποῦ χρόνου, εἰς τὸ ἔξης).

3) διὰ δοτικῆς ἵδια ἐπὶ χρονολογίας.

Ἡ δοτικὴ αὕτη δηλοῖ τὸν ὁρισμένον χρόνον καὶ διὰ τοῦτο τίθεται συνήθως μετὰ ἐπιθετικοῦ προσδιοισμοῦ : φέτο ταύτη τῇ ἥμερᾳ οὐ μαχεῖσθαι βασιλέα.—ἢ εἰρήνη ἐλαφηβολιῶνος ἐνάτῃ ἐπὶ

1) Ἐκ τῶν ἀντωνυμικῶν ἐπιρρημάτων τὰ εἰς οὐ σημαίνονται στάσιν, τὰ εἰς οι τὴν εἰς τόπον κίνησιν καὶ τὰ εἰς γάντων στάσιν ἡ κίνησιν εἰς τόπον, ἐνίστε καὶ διὰ τόπου κίνησιν.

δέκα ἔγένετο. Δ.—τῷ θέρετι τελευτῶντι. Θ.—τῇ ὑστεραιᾳ^ί Κῦρος ἐπορεύετο ἡμελημένως.—Οὕτω τίθενται συνήθως τὰ ὄνόματα τῶν ἔορτῶν : *Παραθηραίοις, Διονύσιοις κλπ.*

Σημ. Ἡ δοτικὴ λαμβάνει καὶ τὴν ἐν : ἐν πολέμῳ, ἐν εἰρήνῃ (=ἐν καιρῷ εἰρήνης). Ἡ δοτικὴ μετὰ τῆς ἐν δηλοῖ καὶ διάστημα χρονικὸν ἐντὸς τοῦ ὅποιου γίνεται τι : παρήγαγον ἐν τοισὶν ἡμέραις τοὺς Ἑλληρας.

4) δι' ἐμπροθέτου προσδιορισμοῦ : ἐπὶ Κέρδοπος, πρὸ μεσημβρίας, περὶ δεῦλην.

5) διὰ χρονικοῦ ἐπιθέτου (§ 31 α') καὶ χρονικῆς προτάσεως ἢ μετοχῆς. (§ 287, 1).

β') τὸ πόσον χρόνον γίνεται τι ἐκφέρεται δι' αἰτιατικῆς ἀπροθέτου : ταύτην τὴν ἡμέραν (=κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς). Θ.—ταύτην τὴν ρύκτα οὗτοι διεγένοντο.—ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς.—ἐντεῦθεν αἱ ἐπιρρηματικαὶ αἰτιατικαὶ : τὰ τελευταῖα, τὰ ρῦν, τὸ πάλαι, τὸ λοιπὸν (=τοῦ λοιποῦ) κλ.

Σημ. Ἡ αἰτιατικὴ δηλοῖ τὴν χρονικὴν γραμμὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὅποιας γίνεται τι, ἡ γενικὴ (δις καὶ ἡ ἐν μετά δοτικῆς) δηλοῖ τὴν χρονικὴν γραμμὴν ἐντὸς (δηλ. κατὰ τι μὴ ὠρισμένον σημεῖον) τῆς ὅποιας γίνεται τι, ἡ δὲ δοτικὴ παριστὰ τὴν χρονικὴν γραμμὴν συνεπτυγμένην εἰς ἐν σημεῖον, ἐπομένως δηλοῖ αὐτὸν τὸ ὠρισμένον σημεῖον.

Αἱ φράσεις : τράπηταίνη ἡμέραν, τέταρτον ἕτος τοντί, τρία ταῦτ' εἴη κλ. ἐξηγοῦνται : πρὸ δύο ἡμερῶν, πρὸ τριῶν ἑτῶν, πρὸ δύο ἑτῶν.

Τὸ ἀπὸ πότε καὶ ἔως πότε ἐκφέρεται διὰ τῶν καταλλήλων προθέσεων : ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου.—μέχρι τούτου τοῦ χρόνου.

III. Τρόποις.

§ 136. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ τρόπου ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἔρωτημα πᾶς ; καὶ ἐκφέρεται,

1) διὰ τῶν τροπικῶν ἐπιρρημάτων : εὖ λέγεις.—σαφῶς κατέμαθον.

2) δι' ἐμπροθέτων προσδιορισμῶν : μετὰ σπουδῆς, διὰ τάχους, ἐκ παντὸς τρόπου, ἐν τάχει, σὺν γέλωτι, κατὰ τάχος κλπ.

3) διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου : Κῦρος σιωπῇ διῆγε.—οὐ γάρ κραυγῇ, ἀλλὰ σιγῇ προσῆσαν.—Ἐντεῦθεν αἱ δοτικαὶ, δρόμῳ, βίᾳ, σπουδῇ (=μόλις), τῷ ὄντι, τῇ ἀληθείᾳ, δημοσίᾳ, ἰδίᾳ, ταύτῃ, ἄλλῃ, εἰκῇ (=ὅπως τύχῃ), λόγῳ, ἔργῳ, δρόμῳπι κλπ.

4) δι' αἰτιατικῆς ἀπροθέτου : τίνα τρόπον κόψω τὴν θύρα;

Αρφ.—Ἐντεῦθεν αἱ αἰτιατικαὶ : χάριν, δωρεάν, δίκην (=δῶς), τὸ λεγόμενον (=δῶς λέγεται) κλπ.

5) δι' ἐπιθέτουν (§ 31 a) ἡ τροπικῆς μετοχῆς (§ 287, 6) : ἔπραξε ταῦτα ἄκοντα.—ζῶσι ληζόμενοι.

IV. Ὁργανον.

§ 137. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ὁργάνου ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἔρωτημα μὲ τί ; καὶ ἐκφέρεται,

1) διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διά : δοῶμεν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.
Πλ.—ἔλεγε δι' ἐρμηνέως.

2) διὰ δοτικῆς (ὁργανικῆς) : βάλλοντες λίθοις. Θ.

Σημ. Ἡ ὁργανικὴ δοτικὴ εἰνε συνήθης ἐπὶ τῶν ὅημάτων, κολάζειν, ζημιοῦν, μετρεῖν, κρίνειν, γυγνώσκειν, τεκμαίρεσθαι κλ. : κολάζω αὐτὸς πᾶσι κακοῖς.—δεῖ τὰ μέλλοντα τοῖς γεγενημένοις τεκμαίρεσθαι (=ἐκ τῶν γεγενημένων). Ισ.—γρωσθέντες τῇ σκευῇ τῶν ὄπλων. Θ. 1, 8.

§ 138. Ἡ ὁργανικὴ δοτικὴ δηλοῖ πολλάκις συνοδείαν (δοτικὴ τῆς συνοδείας) : ἐπορεύοντο τρισχιλίοις μὲν ὄπλίταις ἑαντῶν, ἵππεῦσι δὲ ἔξακοσίοις. Θ. 1, 61.—ἔλθόντων τῶν Περσῶν παμπληθεῖ στόλῳ.—κατέπλευσε ναυσὶ εἴκοσιν.—εάλωσαν αἱ νῆσεις αὐτοῖς ἀνδράσι. Ξ.—πολλὸν αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημασθῆναι (ἔλεγον).—εἶπεν ἦκειν εἰς τὰς τάξεις αὐτοῖς στεφάνους. παιδ. 3, 3, 40.

V. Ποσόν.

§ 139. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἔρωτημα πόσον ; καὶ ἐκφέρεται,

1) διὰ τῶν ποσοτικῶν ἐπιφρημάτων, λίαν, ἄγαν, σφόδρα, ἄπαξ, δίς, τρίς, πολλάκις κλ.

2) διὰ γενικῆς ἐπὶ τῶν ὅημάτων τῶν σημαινόντων ἀγοράν, πώλησιν, ἀξίαν κλ. (γενικὴ τοῦ τιμήματος) (§ 129, 4) : πόσον διδάσκει ; πέντε μυῦν. Πλ.

3) διὰ δοτικῆς ἐπὶ τῶν παραθετικῶν καὶ τῶν ἔχοντων ἔννοιαν παραθετικὴν (δοτικὴ τοῦ μέτρου) : ἐπιαντῷ πρεσβύτερος.—πολλῷ πρείτων.—δλήγῳ ὑστερον.—δέκα ἔτεσι πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας. Πλ.—Ἐπύαξα προτέρα Κύρου πέντε ἡμέρας εἰς Ταρσοὺς ἀφίκετο.—ὑστέρησε τῆς μάχης ἡμέρας πέντε.

§ Σημ. Ἀντὶ τῆς δοτικῆς πολλῷ, δὲ λίγῳ, τίθεται καὶ ἡ αἰτιατικὴ πολύ, δὲ λίγον, πάντοτε δὲ τί, οὐδέν: πολὺ χρησιμώτερος.—δὲ λίγον ὑστερον.—μᾶλλον τοῦ οὐ, οὐδὲν ἥπτον.—Οὕτω καὶ τοσούτῳ ὅσῳ καὶ τοσοῦτον ὅσον: ὅσῳ ἀπὸ πλείονες ἐργάζονται, τόσῳ πλείονα ἀγαθὰ σιντήσουν.—ἥγήσατο τούτους οὐ τοσοῦτον βελτίονας, ὅσον ἐλάττονας.

4) δι^ο αἰτιατικῆς δηλούσης τοπικὴν ἢ χρονικὴν ἔκτασιν: ἐντεῦθεν ἔξελαύνει διὰ τῆς Λυδίας σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας εἴκοσι δύο.—ἀπέχει ἡ Πλάταια Θηβῶν σταδίους ἐβδομήκοντα. Θ.—ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας ἑπτά.

VI. Τὸ κατά τι ἢ ἀναφορὰ

§ 140. Ο προσδιορισμὸς τοῦ κατά τι ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἐργότημα κατὰ τί; καὶ ἐκφέρεται,

1) δι^ο αἰτιατικῆς μόνης ἢ μετὰ προθέσεως: δ ἄνθρωπος, τὸν δάκτυλον ἀλγεῖ. Πλ.—καὶ γνάμην ἴκανὸς καὶ τὰ πολεμικὰ ἀλκιμος. Ἡρ.—καθαρὸς κατὰ τὸ σῶμα. Πλ.—ἐνδοξοτέρον εἰς τὰ πολεμικὰ τὴν πόλιν ἔσεσθαι.—πρὸς χειμῶνα καρτερικώτατος.—Τοιαῦται εἰνε αἱ αἰτιατικαί, εὐρος, ὕψος, βάθος, πλῆθος, γένος, ὄνομα, τάλλα, τὸ κατ’ ἔμε καὶ.: διὰ μέσης τῆς πόλεως ἔει ποταμὸς Κύδρος ὄνομα, εὐρος δύο πλέθρων.

2) διὰ δοτικῆς: τοῖς σώμασιν ἀδύνατοι, ταῖς ψυχαῖς ἀνόητοι.—τῇ φωνῇ τραχύς.

3) δι^ο ἀπαρεμφάτου: Κλέαρχος δοῦλος στυγνὸς ἦν.—δεινὸς λέγειν. Πλ. ἀπ.

§ Σημ. Τὸ κατά τι ἐκφέρεται καὶ διὰ γενικῆς: τέλειος τῆς τοῦ πράγματος ἀρετῆς (=κατὰ τὴν ἀρετήν). Πλ.—παρθένος γάμου ἥδη ωραία (=ῶραι μος ὑπὸ ἔποψιν γάμου). Ξ.

πρβλ. παλαιὸς τῶν ἡμερῶν.

Τοιαύτη εἰνε ἡ γενικὴ ἡ ἀναφερομένη εἰς ἐπιοργήματα τρόπου μετὰ τοῦ ἔχειν, ἔκειν, κεῖσθαι: ἐδίωξαν ὡς τάχοντος εἰχε (=ὅπως εἶχεν ὑπὸ ἔποψιν τάχοντος=μὲ δὲ ληγη τὴν ταχύτητα, ἦν εἶχε).—ἥτις (τάξις) ἀριστα σωμάτων ἔχοι (=ὑπὸ ἔποψιν σωμάτων). Ἐλ. 3, 4, 16.—οὐκ οἶδος ὅπως ἔχει παιδείας (=ὑπὸ ἔποψιν παιδείας). Π.—ἡ Κέρκυρα τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς παράπλου (=ώς πρὸς τὸν παράπλουν) κεῖται. Δ.—χρημάτων εὖ ἥκοντες. Ἡρ.

VII. Αἴτιον

§ 141. Χότι αἴτιον εἶνε τοῖων εἰδῶν, ποιητικόν, ἀναγκαστικόν, τελικόν.

α'. Τὸ ποιητικὸν αἴτιον εἶνε αὐτὸ τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον καὶ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἔργωτημα ὑπὸ τίνος; τίθεται δὲ μετὰ τῶν παθητικῶν ὄγματων (§ 110) καὶ ἐκφέρεται,

1) διὰ γενικῆς συνήθως μὲν μετὰ τῆς ὑπό, ἐνίστε δὲ μετὰ τῆς πρός, παρὰ καὶ ἐκ: εἰ ἐθέλεις ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τῶν φύλων.—τιμᾶσθαι ὑπὸ τῆς πόλεως.—διήρπαστο ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλα.—Κῦρος διολογεῖται πρὸς πάντων κράτιστος γενέσθαι.—ῶς παρὰ πάντων διολογεῖται.—τοῦτο μοι ἐκ θεοῦ δέδοται. Πλ.

2) διὰ δοτικῆς συνήθως ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, ὑπερσυντελίκου, τετελεσμένου μέλλοντος καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ὄγματικῶν: Θεμιστογένει τῷ Συρακοσίῳ γέγραπται.—ῶς καὶ τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς δεδήλωται. Θ.—λέγουσιν δὲ Ἐρατοσθένει ἐλίχιστα τῶν τοιάκοντα κακὰ εἰργασται. Λυσ.—περὶ ὃν σοι πρακτέον ἐστί. Ἡσ.—Καὶ ἐπὶ ἄλλων κρόνων σπανίως: αἱ νῆες τοῖς Κερκυραίοις οὐχ ἐωρῶντο. Θ. 1, 51.

β). Τὸ ἀναγκαστικὸν¹⁾ αἴτιον ἐκφέρεται,

1) διὰ γενικῆς μετὰ προμέσεως (ὑπό, ἀπό, ἐκ, ἐνεκα): οὐκ ἡδύρωντο καθεύδειν ὑπὸ λύπης.—ἀπὸ τούτου τοῦ τολμήματος ἐπηρέθη. Θ. 2, 25.—ἐνεκι γήρως. Πλ.

Σημ. Ἀποόθετος γενικὴ τίθεται 1) ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ὄγματων (§ 129, 5). 2) ἐπὶ τῶν ὄγματων: θαυμάζειν, μακαρίζειν (§ 129, 5) καὶ τῶν ἀναλόγου σημασίας ἐπιθέτων (§ 81, 3) καὶ ἐπιφωνημάτων (§ 221).

2) διὰ δοτικῆς ἀποδότητος: δειλίᾳ ἔλιπον τὴν τάξιν. Πλ.—φιλίᾳ καὶ εὐνοίᾳ ἐπομένους οὐδέποτε εἰχε Κλέαρχος.—Ἡ δοτικὴ τῆς αἰτίας μόνη ἦ μετὰ τῆς ἐπὶ εἶνε συνήθης ἐπὶ τῶν ψυχικοῦ

1) Τὸ ἀναγκαστικὸν καὶ τελικὸν αἴτιον ἀνταποκρίνονται εἰς τὸ ἔργωτημα διὰ τί; Διακρίνονται δέ, διότι ἐν μὲν τῷ ἀναγκαστικῷ τὸ αἴτιον προηγεῖται τῆς πράξεως, ἐν δὲ τῷ τελικῷ ἡ πρᾶξις προηγεῖται τοῦ αἴτιου: χρὴ δὲ μὴ μόνον τῶν παρεληλυθότων ἐνεκα αὐτοὺς κολάζειν, ἀλλὰ καὶ παραδείγματος ἐνεκα τῶν μελλόντων ἐσεσθαι. Λυσ. 22, 20.

πρβλ γυμνάζομαι ἐνεκα τοῦ ὑγιαίνειν (τελ.), ὑγιαίνω ἐνεκα τοῦ γυμνάζεσθαι (ἀναγκ.).

πάθους σημαντικῶν δημάτων, χαίρειν, λυπεῖσθαι, ἥδεσθαι, ἄχθεσθαι κλ.: δοκός ἥδετο τῇ στολῇ. Ξ.—χαλεπῶς δὲ ἡ τῶν Λακεδαιμονίων πόλις φέρουσα ἐπὶ τῇ πολιορκίᾳ τῶν πόλεων. Ξ. Ἐλ.—Τὸ μέγα φρονεῖν πάντοτε μετὰ τῆς ἐπί: μέγα φρονήσας ἐπὶ τῷ καταβάντι στρατεύματι. Ξ. Ἐλ.

3) δι' αἰτιατικῆς μετὰ προθέσεως (διά, παρά, κατά): ἐτετίμητο ὑπὸ Κύρου δι' εἴνοιαν καὶ πιστότητα.—οὐδὲ γάρ οὖτος παρὰ τὴν ἑαυτοῦ δύωμην τοσοῦτον ἐπηγένεται, δσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. Δ. 4, 11.—οἱ Ἱωνες ἤξιον τοὺς Ἀθηναίους ἡγεμόνας σφῶν γενέσθαι κατὰ τὸ συγγενές. Θ.

Σημ. Περὶ τῶν αἰτιατικῶν τί, τοῦτο, ταῦτα ὁ. § 127. σημ. α'.

4) δι' αἰτιολογικῆς προτάσεως ἢ μετοχῆς (§ 287, 4). γ'. Τὸ τελικὸν αἴτιον ἐκφέρεται,

1) διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ χάριν, ἔνεκα ἢ ἔνεκεν: ἔνοι δέρδρα μὲν πειρῶνται θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔνεκεν. Ξ. ἀπ.

2) διὰ δοτικῆς μόνης ἢ μετὰ τῆς ἐπί: ἥλοι ταῖς θύραις.—ἄνθρακες τῷ μολύβδῳ (=πρὸς τῆξιν τοῦ μολύβδου).—τοῖς ἐπ' ὀφελείᾳ πεποιημένοις ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι. Ξ. ἀπ.

3) δι' αἰτιατικῆς μετὰ προθέσεως (εἰς, πρός, ἐπί, διά, κατά): εἰς συμβούλην παρεκαλεσάτην. Πλ.—ἴτω τις ἐφ' ὕδωρ. Ξ.—ἀπεδήμει κατ' ἐμπορίαν. Λυκ. 58.

4) δι' ἐπιρρηματικοῦ κατηγορουμένον (§ 31, α), διὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ τελικῆς προτάσεως ἢ μετοχῆς (§ 287, 5).

Ἐπιρρηματικά

§ 142. Τὰ ἐπιρρηματα ἐκφράζουσι τόπον, χρόνον, τρόπον καὶ ποσόν, προσδιορίζουσι δὲ τὰ δήματα, τὰ ἐπίθετα καὶ ἄλλα ἐπιρρηματα.

§ 143. Πολλὰ ἐπιρρηματα συντάσσονται μετὰ πλαγίας πτώσεως,
α') μετὰ γενικῆς. Τοιαῦτα εἶνε τὰ ἔξ ἐπιθέτων συντασσομένοι μετὰ γενικῆς (§ 80): ἀξίως λόγου.—Ἐτι δὲ τὸ ἐγγύς, εἰσω, ἔξω, ἔνδον, λάθρα, πέραν, ἐμπροσθεν, ὅπισθεν, ἐναντίον, χάριν, δίκην κλ.: δίκην κυνὸς (=ώς κύων). Αἰσχ. Ἀγ. 3.—εἰσω τῆς τάφρου. Ξ. ἀν.—πέραν τοῦ ποταμοῦ.—λάθρα τῶν στρατιωτῶν.—διανάτου δὲ ἐγγύς. Πλ.

β') μετὰ δοτικῆς. Τοιαῦτα εἶνε τὰ ἔξ ἐπιθέτων συντασσομέ-

νων μετὰ δοτικῆς (§ 93) : δμοίως ἐκείνῳ.—ἔτι δὲ τὸ ἄμα, δμοῦ = ἄμα ἔφ. Θ.—δμοῦ τῷ πηλῷ. Θ.

γ') μετὰ αἰτιατικῆς. Τοιαῦτα εἶνε τὰ δμοτικὰ νή, μά. Ἡ αἰτιατικὴ δηλοῖ τὸν θεὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ δποίου δμνύει τις, τίθεται δὲ τὸ μὲν νή ἐπὶ καταφάσεως (κατομοτικόν), τὸ δὲ μὰ ἐπὶ ἀποφάσεως (ἀπομοτικόν): εὖγε νή τὴν Ἡραν λέγεις. Πλ. ἀπ.—μὰ τὸν Ἀπόλλων μὴ σ' ἔγὼ περιόφομαι. Ἄρφ.—Ἄντι τοῦ νή τίθεται ἐνίστε τὸ ναὶ μά: ναὶ μὰ τοὺς; θεοὺς σὲ ἐπαραθεασόμενος ἥα. παιδ. 5, 4, 11.

Σημ. Ἐνίστε παραλείπεται τὸ μά: ἀλλ' οὐ τὰν Διὸς ἀστραπάν. Σ. Ἡλ. 1062.—ἄλλοτε δὲ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ: μὰ τὸν οὐ σύγε, ἐπεὶ κλ. Πλ. Γοργ. 466, ε.

Ἐπιρρήματά τινα ἔχουσι διαφόρους σημασίας. Τούτων σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὰ κυριώτερα.

1) **ἄγε, ἄγετε** (προστακτικὴ τοῦ ἄγω) λαμβάνονται ως ἐπιρρήματα παρακελευσματικὰ (=ἐμπρὸς) καὶ συντάσσονται μεθ' ὑποτακτικῆς α' προσώπου καὶ μετὰ προστακτικῆς β' προσώπου: ἄγε οἱ καὶ ἔγὼ δῶ δῶξεῖνοι. Ὅδ. Υ.—ἄγετε πειθώμεθα πάντες. Πλ.—ἄγε δῆ, ὃ Ἀριαῖς, εἰπὲ τίνα γνώμην ἔχεις. Ξ.—ἄγετε, ὃ ἄνδρες, δειπνήσατε. Ἐλ. 5, 1, 18.

Ομοίως συντάσσονται καὶ τὰ λοιπὰ παρακελευσματικὰ ἐπιρρήματα, ἵθι (προστακτικὴ τοῦ εἰπι), **δεῦρο, δεῦτε, φέρε:** ἵθι ἀναλογισώμεθα. Πλ.—ἵθι δὴ νῦν εἰπὲ τούτοις. Πλ.—δεῦρό σου στέψω κάρα. Εὑρ.—καὶ μοι δεῦρο, ὃ Μέλητε, εἰπέ. Πλ. ἀπ.—δεῦτε φίλοι τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα. Ὅδ. Θ.—δεῦτε δύω μοι ἐπεσθον. Ιλ. Χ.—φέρε ἵδωμεν. Πλ.—φέρε εἰπέ. Πλ.

2) **ἀεὶ=πάντοτε**, μετὰ δὲ συνάρθρου μετοχῆς=ἐκάστοτε: οἴτις δικάζοντες. Δ.

3) **ἄλλως=** 1) κατ' ἄλλον τρόπον, διαφορετικά: μὴ ποίει ἄλλως. Πλ. 2) πλὴν τούτου, προσέτι: συγγενεῖς καὶ ἄλλως εὐμενεῖς. Ξ. Ἐλ. 3) ἀπλῶς, μάτην: ἄλλως; ἐνεκα λόγον ἐλέγετο. Πλ. 4) ἐν γένει: ἀόριστον καὶ ἄλλως ἀναίσθητον. Πλ.

4) **ἄλλως τε καὶ ἢ ἄλλως τε** (=καὶ μάλιστα) μετὰ αἰτιολογικῆς, χρονικῆς καὶ ὑποθετικῆς προτάσεως ἢ μετοχῆς: ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ εἰς οὐδένα οὐδέν θεωτέριζον. Θ.—ἄλλως τ' ἐὰν πρὸς τούτων καὶ θρασεῖς μᾶς. Ξ. ἀπ.—ἄλλως τε καὶ ἀσεβείας φεύγοντα

ὅποι Μελίτου. Πλ. ἀπ.—Καὶ ἄνευ προτάσεως ἢ μετοχῆς : ἄλλως τε καὶ Λεωκόδάτην. Λυκ. 74.

5) **ἀμέλει**=βεβαίως (κυρίως προστακτική τοῦ ἀμελῶ=μή σε μέλῃ).

6) **ἄντικρον**=ἀπέναντι.—**ἄντικρος**=1) κατ'εὐθεῖαν: ἄντικρονς ἔών παρεκαθέζετο. Πλ. 2) φανερά: ἄντικρος δονλείαν. Θ. 1. 122.—ἄντικρος; ἐλευθερία. Θ.

7) **ἄρτι**, **ἄρτιως**=πρὸ διλύγον : δ ἄρτι ἐροήθη. Πλ.—Μετὰ ἔνεστῶτος ἢ παρακειμένου=τώρα δά, ταύτην τὴν στιγμήν : ἄρτι ἤκεις ἢ πάλαι ; Πλ. Κρ.—σὺ δὲ ἄρτι πέπυσαι ; Πλ. Πρ.

8) **ἀρχήν**=1) εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. 2) παντελῶς, οὐδαμῶς : ἀρχὴν θηρᾶν οὐ πρέπει τάμιχαρα. Σ.

9) **αὖ**=1) πάλιν. 2) ἐξ ἐναντίας, ἀφ' ἑτέρου : τὰ κατὰ θάλασσαν αὖ διηγήσομαι. Ξ. Ἐλ.

10) **αὐθίς**=πάλιν. Μετὰ μέλλοντος=ἄλλοτε, ὅτε συνηθέστερον τὸ εἰσαῦθις: αὐθίς ἐγὼ παρέσομαι πρὸς σέ. Ξ. παιδ. ~~Θ~~

11) **αὐτίκα**=1) ἀμέσως. 2) παραδείγματος χάριν : πολλῶν ἐψεύσθητε τῆς οὐσίας, αὐτίκα Ισχομάχῳ ἐώς ἔζη, πάντες φύοντο. εἶναι ἐβδομήκοντα τάλαντα. Λυσ.

πρβλ. τὸ ἡμέτερον ἄξιαρνα: πρέπει τὰ ἔχη τις κατὰ μέρος διλύγα χρήματα διὰ μίαν ἔκτακτον περίστασιν, ἄξιαρνα τοῦ συμβάνει μία ἀσθένεια.

12) **δεῦρο** 1) τοπικὸν σημαῖνον τὴν εἰς τόπον κίνησιν=ἐδῶ (ὅπου εἴμαι ἐγώ): ἐλθὲ δεῦρο. 1) παρακελευσματικὸν (δῷ. 1). Τὸ δεῦρο' ἀεὶ=μέχρι τοῦδε.

13) **εἰεν** συγκαταθετικὸν=ἔστω, πάει καλά, πολὺ καλά.

14) **εἰτα**, **ἔπειτα**, σημαίνοντι 1) χρονικὴν ἀκολουθίαν. 2) ἐν ἔρωτήσει ἀγανάκτησιν ἢ θαυμασμόν : εἰτα τοῦτον οὐκ ἀποκτενεῖτε ; Λυκ. 78.

15) **ἐνθάδε** 1) τοπικὸν ἐπὶ στάσεως καὶ κινήσεως (=ἐδῶ, ὅπου εἴμαι ἐγώ): ἐνθάδε κεῖται.—ἀνέβην ἐνθάδε. Ξ.—2) χρονικὸν =νῦν : πέτομα δ' ἐλπίσι οὐτ' ἐνθάδ' δρῶν οὐτ' ὀπίσω (=οὐτε ἐν τῷ παρόντι οὔτε ἐν τῷ παρελθόντι). Σ.

16) **ἐνταῦθα** 1) τοπικὸν ἐπὶ στάσεως καὶ κινήσεως=εἰς τοῦτον τὸν τόπον (τὸν προμνημονευθέντο). 2) χρονικὸν=τότε.

17) **εὐθύν**, τοπικὸν=ἴσια, κατ' εὐθεῖαν : εὐθὺν Γνθείον. Ξ.
Ἐλ.—**εὐθύνς**, χρονικὸν=ἀμέσως.

18) **ἥδη=1)** πλέον: ἐπεὶ δὲ προσεληλύθεσαν ἥδη. Ξ.-2) μέχρι τοῦδε: ὃ δεινότατον πάντων, ὅσα προσέκυρσαν ἥδη. Σ.-3) τώρα πλέον: τὰ δίκαια παντάπασιν ἥδη ἀκοιβῶ (=ἀκοιβῶς γνωμῖσθαι). Ξ. παιδ.-4) εὐθύνει, πάραντα: ἀναστάντες καταψηφίσασθε ἥδη. Δ. 18, 10.

19) **μάλιστα** μετ' ἀριθμητικῶν=περίπου: ἐς δ' ἄνδρας διακοσίους μάλιστα. Θ. 3. 20.

20) **μόνον οὐ, μόνον οὐχί**, κολαστικὸν ὑπερβολικῆς ἐκφράσεως=σχεδόν: δι παρὸν καιρὸς μόνον οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφείσις. Δ. 1, 2. ~~21)~~

~~21) δμόσε=εἰς τὸ αὐτὸν μέρος: χωρεῖν, λέγει δμόσε=συναντᾶσθαι, συμπλέκεσθαι, ἔχεσθαι κατ' ἐπάνω τινός.~~

22) **δσον οὐ, δσον οὐπω=σχεδόν**, μετ' ὀλίγον: τὸν μέλλοντα καὶ ὅσον οὐ παρόντα πόλεμον. Θ.-οἱ ἄνδρες ἐπέρχονται καὶ ὅσον οὐπω πάρεισι. Θ. 6, 34.

23) **πέρων=εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος: πέρων τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ.** Ξ. ἀν.-**πέρω=ἔξω, παρά, ὑπέρ:** πέρων τοῦ μετρίου. Δ. 9, 24.—πέρων τοῦ δέοντος.—πέρων τοῦ πρέποντος.—πέρων τῆς προθεσμίας.

24) **πόθεν;** Μετὰ ἀρνητικὴν ἢ ἔρωτηματικὴν πρότασιν σημαίνει ἔντονον ἀρνησιν: ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα πόθεν; (=ἀπὸ ποῦ καὶ ὃς ποῦ; ἀρα οὐδαμῶς). Δ. 18, 52.

25) **πολλάκις,** μετὰ τοῦ εἰ, ἵνα μὴ=ἴσως, τυχόν: εἰ ἀρα πολλάκις μὴ προσεσχήκατε τῷ τοιούτῳ. Πλ. Λαχ.

26) **πόρρω καὶ πρόσσω=1)** μακράν: πόρρων τῆς ὑποθέσεως. Ισ.-2) εἰς μεμαρυσμένον σημεῖον: πόρρω μοχθηρίας (=εἰς μεμαρυσμένον σημεῖον, εἰς μέγαν βαθμὸν μοχθηρίας). Ξ. ἀπ.—πόρρω τῶν νυκτῶν διαλέγεσθαι (=εἰς προκεχωρηκυῖαν ὤραν.) Πλ.—πόρρω τοῦ βίου. Πλ. ἀπ. 38.—πόρρω τῆς ἡλικίας.

27) **ποτέ=1)** μίαν φοράν: ἦν ποτε χρόνος.—2) τέλος πάντων: χρόνῳ ποτ' εἶπε. Ξ. Ἐλ.-3) ἐν ἔρωτήσει=ἄρα γε: τίποτε λέγει διθεός. Πλ. ἀπ.—**ποτὲ μὲν—ποτὲ δὲ=ἄλλοτε μὲν—ἄλλοτε δέ.**

28) **πού,** 1) τοπικὸν=κάπου. 2) εἰκαστικὸν=ἴσως, νομίζω: οὐδεὶς πον τοῦτ' ἀγνοεῖ. Πλ. 3) περίπου: εἴκοσί πον στάδιοι. Ἡρόδ.

29) **πώ, ἔτι.** Τὸ πώ πάντοτε μετ' ἀρνήσεως=ὄχι ἀκόμη: οὐπω καιρός.—οὐπω ἵσαι τὴν ἡμετέραν συμμαχίαν. Ξ. ἀν.—Τὸ

ἔτι μετ' ἀρνήσεως μὲν = ὅχι πλέον: οὐκέτι καιρὸς δικρεῖν. Σ.—ἄνευ δὲ ἀρνήσεως = ἀκόμη: πάσχω ἔτι καὶ νῦν. Πλ.

30) **πώποτε** = ποτὲ μέχρι τοῦδε, μετ' ἀρνήσεως καὶ ἄνευ αὐτῆς: οὐδεπώποτε ἐφρόντισας τῶν νέων. Πλ. ἀπ.—εἰς Δελφοὺς ἥδη πώποτε ἀφίκουν; Ξ.—ὅσοι πώποτε ἐμοῦ ἀκηρόστε διαλεγομένου. Πλ.

31) **τάχα** = ταχέως. Ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ συνίθως ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ ἵσως, μεθ' οὗ ἐνίστε καὶ συνάπτεται: **τάχ'** ἀν τις θαρσοίη ὅτι κλ. Θ. 1, 81.—**τάχ'** ἀν ἵσως ἐθελήσειαν. Θ.

32) **τάχιστα** μετὰ τῶν χρονικῶν συνδέσμων ὡς, ἐπειδὴ = εὐθὺς ἀφ' οὗ: οἱ τριάκοντα ἥρεθησαν, ἐπειλ τάχιστα τὰ μακρὰ τείχη καθηρέθη.—ώς γὰρ τάχιστα κρείττονε τῶν συγγεγρομένων ἡγησάσθην εἶναι. Ξ.

Προθέσεις κύριαι

§ 144. Αἱ κύριαι προθέσεις τίθενται διττῶς, 1) ἐν συντάξει μετά τινος τῶν πλαγίων πτώσεων: κατὰ γῆς, ὑπὸ γῆν.—2) ἐν συνθέσει: καταλαμβάνω.—σύμμαχος.

§ 145. Ἐκ τῶν προθέσεων ἄλλαι συντάσσονται μετὰ μιᾶς πτώσεως (μονόπτωτοι), ἄλλαι μετὰ δύο (δίπτωτοι) καὶ ἄλλαι μετὰ τριῶν (τρίπτωτοι).

A' Μονόπτωτοι

§ 146. Αὗται συντάσσονται α') μετὰ γενικῆς, β') μετὰ δοτικῆς, γ') μετὰ αἰτιατικῆς.

α'. Μετὰ γενικῆς

1. **'Αντὶ** (=ἀπέναντι).

§ 147. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) ἀπέναντι τοπικῶς καὶ μεταφορικῶς: ἀνθ' ὧν (πιτύων) ἐστηκότες οἱ ἄνδρες (=ἀπέναντι, δπισθεν τῶν δποίων πιτύων). ἀν. 4. 76.—αἴρετά τερον εἶναι τὸν καλὸν θάνατον ἀντὶ αἰσχροῦ βίου. Ξ.—ἀντὶ πολλῶν ἀν χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι τομίζω. Δ. 1, 1.—2) ἀντικατάστασιν καὶ ίσότητα: ἥρεθη Ξενοφῶν ἀντὶ Προξένου. Ξ.—ἀντὶ κυνὸς εἰ φύλαξ (=ώς κύων). Ξ.—3) ἀμοιβὴν καὶ αἰτίαν: τί ἡμῖν ἀντὶ τούτων (=εἰς ἀνταμοιβὴν τούτων) ὑπηρετήσεις; Ξ.—τοῦτον τιμωρεῖσθε ἀνθ' ὧν ἐποίησε (=δι' ὅσα). Λυσ.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἀπέναντι: ἀντιμέτωπος.—2) ἐναντίον: ἀντιμάχομαι, ἀντίπαλος.—3) ἀντικατάστασιν: ἀντικαθίστημι.—4) ἵστητα: ἀντάξιος, ἀντίπαλος (=ἱσόπαλος).—5) ἀμοιβαιότητα: ἀνταδικῶ.

2. Ἀπὸ (=μακράν).

§ 148. I. Ἐν συντάξει σημαίνει, 1) χωρισμὸν καὶ ἀπομάκρυνσιν: ἀπὸ θαλάσσης (=μακράν) φύκισθησαν. Θ. 1, 16.—λαβὼν ἔξηκοντα ταῦς ἀπὸ τῶν ἐφορμουσῶν (=ἐκ τῶν ἐφορμουσῶν). Θ.—2) τὴν ἐκ τινος ἀρχὴν καὶ κίνησιν τοπικῶς καὶ χρονικῶς: ὠρμάτο ἀπὸ Σάρδεων. Ξ.—εὐθὺς ἀπὸ γενεᾶς. Ισ.—Ἐκ τούτου μεταφροικῶς σημαίνει α') ἔμμεσον καταγωγήν: οἱ ἀφ' Ἡρακλέους (=οἱ ἀπόγονοι).—β') αἴτιον (ἀναγκαστικὸν ἢ ποιητικόν): ἀπὸ τούτου τοῦ τολμῆματος ἐπηρέθη (=διὰ τοῦτο).—Θ.—ἐπράχθη ἀπ' αὐτῶν οὐδὲν ἀξιόλογον (=ῦπ' αὐτῶν, κυρίως ἐξ αὐτῶν προερχόμενον). Θ. 17.—γ') δογανον, τρόπον, ὕλην: ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ἡμῖν πολεμεῖ συμμάχων (=διὰ τῶν ἡμετέρων). Δ.—δπὸ ταύτων (=αὐτομάτως, μόνον του). Πλ.—εἴματα ἀπὸ ξύλων. Ἡρ.
Σημ. ἀπὸ σκοποῦ=ἀνεπιτυχῶς. Πλ.—ἀπὸ δυτικῆς σπεύδειν (=ἄνευ ἡνίων, μὲν χαλαρὰ τὰ ἡνία). Σ.—ἀπὸ ἐλπίδων (μακράν, ἐπομένως παρὰ τὴν ἐλπίδα).—ἀπὸ γνώμης (=παρὰ τὴν γνώμην ἢ μετὰ σκέψεως).—ἀπὸ στόματος λέγειν (=ἀπὸ ἔξω, ἄνευ γραπτοῦ). Πλ.—ἀπὸ γλώσσης (=προφορικῶς).

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) χωρισμόν, ἀπομάκρυνσιν, ἀποβολήν: ἀποτέμνω, ἀποπέμπω, ἀπομανθάνω (=λησμονῶ), ἀποκτῶμαι (=ἀποβάλλω τὴν κτῆσιν, χάνω). 2) δπίσω: ἀπαιτῶ, ἀποδίδωμι (=δίδω δπίσω τὸ ὄφειλόμενον).—3) ἐντελῶς, λίαν: ἀπεργάζομαι, ἀποθανμάζω.

3. Ἐκ ἢ ἐξ (=ἔξω).

§ 149. I. Ἐν συντάξει σημαίνει τὴν ἐκ τῶν ἔνδον τινὸς ἀρχὴν καὶ κίνησιν τοπικῶς καὶ χρονικῶς: ἡ ἀναχώρησις τῶν Ἕλλήνων ἐκ τοῦ Ἰλίου. Θ.—ἀνήγοντο ἐκ τῆς Χίου πελάγου. Ξ. Ἐλ.—ἐπει ἐκ παίδων εἰς ἥβην ὠρμάτο (=ἐκ τῆς παιδικῆς ἥλικιας).—ἐκ νεότητος... εἰς γῆρας. Ἰλ. Ξ. 86.—ἐκ τοῦ ἀρίστου (=μετὰ τὸ ἀριστον).—ἰδίᾳ σημαίνει ἄμεσον ἀκολουθίαν τοπικὴν ἢ χρονικήν: οἱ πόλιν ἐκ πόλεως ἀλλάττοντες Πλ.—ἐκ μὲν εἰρήνης πολεμεῖν, ἐκ δὲ πολέμου πάλιν συμβῆναι. Δ. 1, 120.—ἐλεύθερος; ἐκ δούλου

Χρ. Β. Λώλου.—Συντακτικὸν

καὶ πλούσιος, ἐκ πτωχοῦ γεγονώς. Δ.—Ἐκ τούτου μεταφορικῶς σημαίνει 1) καταγωγὴν ἀμεσον: οἱ ἐξ Ἡρακλέους (=οἱ νιοὶ τοῦ Ἡρακλέους).—2) αἰτίαν, ὅργανον, τρόπον, ὕλην, ποιητικὸν αἴτιον: πᾶς ἔχει ἐκ τοῦ τραύματος; (=ἐξ αἰτίας τοῦ τραύματος). Ε. παιδ.—πάτριον ἡμῖν ἐλ τῶν πόνων κτᾶσθαι τὰς ἀρετὰς (=διὰ τῶν πόνων). Θ.—ἐξ ἀποσδοκήτου ἐπιτίθεσθαι (=ἀποσδοκήτως). Ξ.—ἐποιοῦντο γεφύρας ἐκ φοινίκων.—ἐκ βασιλέως δεδομέναι (=ὑπὸ τοῦ βασιλέως).

'Ἐκ τούτου=1) ἔνεκα τούτου. 2) μετὰ τοῦτο.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἐξω: ἐξέρχομαι. 2) καταγωγὴν: ἔκγονος. 3) ἐπίτασιν (=ἐντελῶς, λίαν): ἐξεργάζομαι, ἐκμαθάνω.

4. Πρὸ (=ἐμπρός).

§ 150. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) ἐμπροσθεν: Μινώα ἡ ρῆσος κεῖται πρὸ Μεγάρων. Θ.—2) πρότερον: οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες. Ισ.—3) ὑπεράσπισιν καὶ προτίμησιν: πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει. Ἡρ.—οἵει τινὰ αἰρήσεσθαι πρὸ ἥπτης καὶ δουλείας θάνατον; Πλ.

II. Ἐν συνθέσει 1) τὰ αὐτά: προτάσσω, προλέγω, προκινδυνεύω, προαιροῦμαι.—2) δημοσίᾳ, ἐνώπιον πάντων: προκηρύττω, προλέγω.

β'. Μετὰ δοτικῆς

1. Ἐν (=ἐντός).

§ 151. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) τὴν ἐν τόπῳ στάσιν κυρίως καὶ μεταφορικῶς: ἐν Ἀθήναις.—ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ἥσαν Ξ.—2) χρόνον: ἐν ταῖς σπουδαῖς. Ξ.—ἐν πέντε ἡμέραις.—3) τρόπον ἢ ὅργανον: ἐν τάχει. Θ.—ἐν λόγοις πείθειν (=διὰ λόγων). Σ.—4) μεταξὺ ἢ ἐνώπιον (πλήθους): χαλεπὸν ἐν νέοις ἀνήρ γέρων. Μέ. 693. —τῶν λεγόντων ἐν τῷ δήμῳ. Δ.

Σημ. α' Ἡ ἐν εὔρηται καὶ μετὰ γενικῆς νοούμένου τοῦ οἴκῳ: ἐν Αριραγορος ἐπαίδενε. Πλ.—Συνηθέστατον τὸ: ἐν Ἀδον. Πλ. ἀπολ.—Οὕτω καὶ ἐν ἐμαυτοῦ, ἐν σαυτοῦ (ἀντίθετον τὸ ἐξ ἐμαυτοῦ, σαυτοῦ): οὐκέτι ἐν ἐμαυτοῦ ἦν (=δὲν ἦμην κύριος τοῦ ἐαυτοῦ μου πλέον). Πλ.

Σημ. β' ἐν τινι εἶναι=1) ἐξαρτάσθαι ἐκ τίνος: ἐν οοὶ πάντ' ἐστι. Ξ. Οἰκ.—2) ἀσχολεῖσθαι περὶ τι: Ἀγησύλαος ἐν τούτοις ἦν. Ξ. Ἐλ—ἐν μοίρᾳ τινός, ἐν τάξει τινός, ἐν μέρει τινός (=ἀντί τινος, ὡς τι): ἐν προσθήκῃς μέρει (=ώς προσθήκη). Δ.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει ἐντός: ἐμβάλλειν, ἐμπίπτειν.

2. Σὺν ἥξυν (=μαζί).

§ 152. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) ὁμοῦ: βασιλεὺς σὸν πολλῷ στρατεύματι προσέρχεται. Ξ.—2) βοήθειαν ἥ συμφωνίαν: σὸν θεοῖς οὐδενὸς ἀπορήσομεν. Ξ.—σὸν τῷ νόμῳ τὴν ψῆφον τίθεοσθαι. Ξ.—3) τρόπον: σὸν γέλωτι ἡλθον. Ξ.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ὁμοῦ: συνεργάζομαι, σύμμαχος. 2) ἐπίτασιν (=ἐντελῶς, καλῶς): συγκαλύπτω, συνορῶ.

γ'. Μετὰ αἰτιατικῆς

Εἰς ἥξε (=μέσα).

§ 152. I. Ἐν συντάξει σημαίνει 1) κίνησιν εἰς τὰ ἔνδον τινός: ἐς μὲν τὴν Ἀττικὴν οὐκ ἐσέβιλον. Θ.—2) τὸ τέομα τῆς κινήσεως (τοπικῶς, χρονικῶς, μεταφρονικῶς): ὅρος τὸ πεδίον περιέχει ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν. Ξ.—ἐς τὴν ὑστεραίαν οὐχ ἦκον (=μέχρι πέρατος) τῆς ὑστεραίας. Ξ.—τεθραμμένη εἰς πολυσαρκίαν (=μέχρι πολυσαρκίας).—εἰς δύναμιν (=ὅσον φθάνει ἡ δύναμις, κατὰ δύναμιν).—εἰς ὑπερβολὴν (=μέχρι ὑπερβολῆς).—εἰς ἐπτακοσίους (=μέχρι ἐπτακοσίων, ὡς ἔγγιστα ἐπτακόσιοι).—3) ἀναφοράν: πόλεως εὐδοκιμωτάτης εἰς σορίαν. Πλ.—4) σκοπόν: ἐσθῆτα ἀνδρὸς τὴν εἰς ἕορτὰς καὶ πόλεμον. Ξ. οὐκ. 9, 6.

Σημ. α' Ἡ εἰς μετὰ αἰτιατικῆς προσώπου σημαίνει 1) τὸν τόπον ἔνθα διαμένει τὸ πρόσωπον: εἰς ἀπόρους ἀνθρώπους (=εἰς τὴν χώραν ἀπόρων ἀνθρώπων). Θ. 1, 9.—εἰσέμεναι εἰς ἔμπας (=εἰς τὸ δικαστήριόν σας). Πλ.—2) ἐνώπιον: ἢ εἰπον εἰς ἀπαντᾶς οὐκ ἀργήσομαι. Εὐρ.—3) ἀναφοράν: τούτοις δὲ ἐς ἀμφοτέρους φύλα τῇν. Θ. 2, 9.

Σημ. β' Ἡ εἰς εὑρηται καὶ μετὰ γενικῆς νοούμενου τοῦ οίκου: εἰμι εἰς Ἀγάθωνος. Πλ. Πάντοτε δὲ λέγεται εἰς "Ἄδουν. Πλ.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) εἰσω: εἰσέρχομαι. 2) ἐπίτασιν εἰσορῶ, εἰσακούω.

B'. Δίπτωτοι

1. Ἀνὰ (=ἄνω)

§ 153. I. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει 1) διεύθυνσιν πρὸς τὰ ἄνω: τὰ πλοῖα ἀνὰ τὸν ποταμὸν οὖ δύναται πλέειν. Ἡρ.—2) ἐκτασιν τοπικὴν ἥ χρονικήν: ἀνὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνη

ἔσται. Ξ.—ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον. Ἡρ.—3) διανομήν: ἀνὰ πέντε παρασάγγας. Ξ.—ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν. —4) τρόπον: φεύγοντις ἀνὰ κράτος (=μὲ δλῆν των τὴν δύναμιν). ἀν. 1, 10, 15.—ἀνὰ λόγον (=ἀναλόγως). Πλ. Φαιδ. 110. δ.

Σημ. Ἡ αὐτὰ μετὰ δοτικῆς εἰνε εὔχρηστος παρὰ ποιηταῖς εἰς δήλων τοῦ ἐπάνω.

II. 'Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἐπάνω: ἀνέρχομαι. 2) ὅπισω. ἀναχωρῶ. 3) μεταβολὴν ἢ ἀφαίρεσιν: ἀναπείθω (=μεταπείθω); —ἀνακαλύπτω (=ξεσκεπάζω), ἀναπιύσσω (=ξεδιπλώνω). 4) ἐπίτασιν: ἀναβοῶ.

2. Κατὰ (=κάτω)

§ 154. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει,

1) κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρὸ τὰ κάτω: καταβαίνοντα κατὰ τῆς κλίμακος. Λυσ.—ἴεντο κατὰ γηλόφου. Ξ. ἀν.—2) κίνησιν εἰς τι κείμενον κάτω ἢ κίνησιν ὑποκάτω τινός: μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέω. Πλ.—καθ' ἵερῶν δύρυνμι (=ἐπάνω εἰς τὰ ἵερὰ θέτων τὴν κειρά μου). Θ.—ἔδυ κατὰ γῆς (=ὑποκάτω, μέσα εἰς τὴν γῆν). Πλ.—3) ἀναφοράν: ταῦτα κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν (=περὶ πάντων). Ξ. παιδ.—καθ' ἥμερην ἔγκωμιον. Δ.—4) ἐναντίον: οἱ Δακεδαμόγοι κατὰ Τισαφέροντος ἔλεγον.—5) χρόνον: κατὰ παντὸς τοῦ αἰώνος. Λυκ. 7.

II. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει,

1) κίνησιν πρὸς τὰ κάτω ἢ διὰ μέσου: ἐπλεον κατὰ τὸν ποταμὸν (=πρὸς τὰ κάτω τοῦ ποταμοῦ, ἀντίθετον: ἀνὰ τὸν ποταμόν, § 153, I). Ἡρ.—ἐπορεύοντο κατὰ γῆν (διὰ ἔηρᾶς). Θ.—2) τὴν ἐν τόπῳ στάσιν (ἐπὶ ἐκτάσεως): οἱ Ἑλληνες ἐνίκων κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.—3) τὸ ἀπέναντι: ἐνίκων τὸ καθ' ἑαυτοὺς (=τὸ ἀπέναντι αὐτῶν).—4) χρόνον: Λυκοῦργος κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας ἐγένετο (=κατὰ τὸν χρόνον τῶν Ἡρακλειδῶν). Ξ.—5) σκοπόν: ἀπεδήμει κατ' ἐμπορίαν. Λυκ. 58.—6) ἀναφοράν: τὰ κατὰ Πανσαρίαν. Θ. 1, 138.—τὸ κατ' ἐμέ. Ξ.—7) χωρισμὸν ἢ διανομήν: κατὰ σφᾶς αὐτοὺς ἐβούλεύοντο. Θ.—τεταγμένοι κατὰ ἵλας καὶ κατὰ τάξεις.—κατὰ μῆνα.—8) συμφωνίαν: κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν. Ἡρ.—9) τρόπον ἢ αἰτίαν: κατὰ τύχην (τυχαίως). Θ. 4, 3.—κατὰ τάχος (=ταχέως).—κατὰ φιλίαν αὐτοῦ.

Σημ. κατ' ἄκοντας (=δλοσχερῶς). Ιλ. N.—κατὰ νότον (=δύπισθεν).—καὶ πόδας (=κατόπιν, ἐκ τοῦ πλησίον).—κατὰ μόρας (=χωριστά). Θ.—

κατὰ κράτος=1) πάσῃ δυνάμει, ἐντελῶς: ἐδίωκον κατὰ κράτος. ἀν. 1, 8, 19.—κατὰ κράτος ἐπολιορκεῖτο. Θ 1, 64—2) βίᾳ: αἰροῦσι τὴν πόλιν κατὰ κράτος. Ἐλ. 2, 1, 19.

III. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) κάτω: καταβαίνω, κατέρχομαι, κατάγομαι (=καταπλέω). 2) ἐναντίον: κατηγορῶ, καταγελῶ.—3) ἐπίτασιν: κατακάιω, καταιρώγω. ὅδεν ἡ ἔννοια τοῦ κακῶς: καταχρῆμα (=κακὴν χρῆσιν κάμνω) ἢ τῆς καταστροφῆς: καταχρίζομαι τὰ δίκαια (=χαριζόμενος καταστρέψω), κατακρεύω, καθηδυπαθῶ τὴν οὐσίαν (=καταστρέψω τὴν περιουσίαν μου κυβεύων, ἡδυπαθῶν).

Σημ. Κατέρχομαι (ἐπὶ φυγάδων)=ἐπανέρχομαι εἰς τὴν πατρίδα μου.—καθόδος=ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα.—κατάγω=ἐπαναφέρω τὸν φυγάδα.—καταδέχομαι(ἐπὶ πόλεως)=δέχομαι τὸν φυγάδα.

(3) Διὰ (=διὰ μέσου).

§ 155. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει 1) διὰ μέσου (τοπικῶς, χρονικῶς, μεταφορικῶς): διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται. Δ.—διὰ βίου μένει. Πλ.—οὐδεὶς διὰ τέλους εὐδαιμονεῖ (=μέχρι τέλους). Σ.—διεξεληλύθασι διὰ πασῶν τῶν ζημιῶν. Θ.—2) διάστημα χρονικὸν ἢ τοπικόν, μεθ' ὃ γίνεται τι: ἔοικε διὰ πολλοῦ χρόνου σ' ἔορακέναι (=μετὰ πολὺν χρόνον). Αρφ.—διὰ χρόνου (=μετὰ πολὺν καιρούν). Θ.—διὰ δέκα ἐπάλξεων πύργοι ἥσαν (=μετὰ κάθε δέκα ἐπάλξεις). Θ.

3) δρογανον, μέσον, τρόπον: δι' ὁφθαλμῶν δρῶμεν. Πλ.—ἐπραξεν ταῦτα δι' Εὐρυμάχουν. Θ. 2, 2.—ἐπελθόντες διὰ τάχους (=ταχέως). Θ.

II. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει αἴτιον ἀναγκαστικὸν ἢ τελικόν: δι' ἀρετῆρν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν τύχην (^{τόπον} Αθηναῖοι) ἐνίκησαν. Ισ.—παρασκευάζοντο ως αὐτοὶ διὰ τὴν εἰσπραξιν τοῦ θύματος εἰσβαλοῦντες=ἴνα εἰσπράξωσι. Θ. 5, 53.

Σημ. Διὰ χειρὸς ἔχω τι (=διαχειρίζομαι, διοικῶ).—δι' δογῆς ἔχω τινὰ (=δογίζομαι τινι).—διὰ στόματος ἔχω τινὰ (=ἔχω τινὰ εἰς τὸ στόμα μου, δημιλῶ πάντοτε περὶ αὐτοῦ).—διὰ φιλίας, διὰ πίστεως, διὰ πατρὸς πολέμου ἔειν τινὶ (=φέρεσθαι πρός τινα μὲ φιλίαν (φιλικῶς), μὲ πίστιν, μὲ πάντα πόλεμον (=πολεμιώτατα)).

III. Ἐν συνθέσει 1) διὰ μέσου: διέρχομαι. 2) μεταξύ: διαλείπω, διάλειμμα. 3) χωρισμόν: διάστημι, διανέμω, διασκορπίζω. 4) διάρκειαν: διαμένω, διατελῶ. 5) ἐπίτασιν: διαφθείρω, διά-

πυρος. 6) ἀμιλλαν ἢ ἀμοιβαιότητα: διαπίνομαι τινι (=ἀμιλλώ-
μενος πίνω), διαλέγομαι, διαγωνίζομαι.

4. Υπὲρ (=ὑπεράνω).

§ 156. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει, 1) ὑπεράνω: ὁ θεὸς ἔθηκε
τὸν ἥλιον ὑπὲρ γῆς. Πλ.—ὑπὲρ τῆς κώμης γήλοφος ἦν.—2)
ὑπεράσπισιν: καλῶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀποθνήσκειν. Ιο.—3) ἀντι-
κατάστασιν: ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκριωῦμαι (=ἀντὶ σοῦ). Πλ.—
Ξενοφῶν ὑπὲρ τῶν στρατιωτῶν εἶπε (=ἔξι δύναμας τῶν στρα-
τιωτῶν). ἀν. 5, 5, 13.—4) ἀναφοράν: ὑπὲρ οὗ νῦν μέλλετε τὴν
ψῆφον φέρειν. Λυκ. 7.—5) αἴτιον (ἀναγκαστικὸν καὶ τελικόν):
ὑπὲρ τῶν παρελθόντων δλίγονς τιμωρησάμενοι. Λυσ.—τὴν δὲ
τελευτὴν οὖσαν ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου. Δ. 4, 43.

II. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει, τὸ ὑπεράνω καὶ πέραν δοίου
τινός: τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσι (=πέραν τοῦ Ἑλ.) ἀν.
1, 1, 9.—Τὸν ὑπὲρ τὰ Μηδικὰ πόλεμον (=πέραν, πὸ τῶν Μη-
δικῶν). Θ. 1. 41.—ὑπὲρ τὸ δέον (=πέρα τοῦ δέοντος).—ὑπὲρ
ἡμᾶς (=πέρα τῶν δυνάμεών μας). - ὑπὲρ δύναμιν, ὑπὲρ ἀξίαν.

III. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ὑπεράνω ἢ πέραν: ὑπερκάθη-
μαι, ὑπερέχω, ὑπερπηδῶ, ὑπερπόντιος. 2) ἐπίτασιν: ὑπερχαίρω,
ὑπερμεγέθη. 3) ὑπεράσπισιν: ὑπερομαχῶ, ὑπεραπολογοῦμαι
τιρος. 4) περιφρόνησιν: ὑπερορῶ, ὑπερφρονῶ.

Γ'. Τρίπτωτοι.

1) Ἀμφὶ (=ἀμφοτέρωθεν, πέριξ).

§ 157. I. Μετὰ γενικῆς, δοτικῆς, καὶ αἰτιατικῆς, εἶνε συνήθης
παρὰ τοῖς ποιηταῖς καὶ τοῖς Ἱωσ. Σπανίως ἀπαντᾷ καὶ παρὰ Ξε-
νοφῶντι μετὰ γενικῆς ἢ αἰτιατικῆς ἀντὶ τῆς περί: ἀμφὶ μέσας
ιώκτας. Ξ. ἀν.—ἀμφὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμόν. Ξ. παιδ.—ἀμφὶ
ἄν (=περι, ἀν) εἰχον διαφερόμενοι. Ξ. ἀν.

Οἱ ἀμφὶ τινα=οἱ περὶ τινα. § 158. III σημ.

II. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἀμφοτέρωθεν: ἀμφίστομος, ἀμ-
φίβιος, ἀμφίρροπος, ἀμφιδέξιος.—2) πέριξ: ἀμφίρροπος, ἀμ-
φιέννυι.

2) Περὶ (=πέριξ).

§ 158. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει ἀναφοράν ἢ τὸ περὶ οὐδὲ
λόγος: λέγειν, ἔρωταν, μανθάνειν, φοβεῖσθαι περὶ τιρος.

Σημ. Παρότι Ομήρος ἡ περὶ μετὰ γενικῆς σημαίνει ὑπεροχήν: περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων (=ἔξω τοῦ κύκλου τῶν ἄλλων, ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ὑπέρτερος κλ.) Τεκνότου αὐτοῦ συνήθεις παρὰ τοῖς πεζοῖς φράσεις: περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι τι=θεωρῶ τι σπουδαῖον, φροντίζω πολὺ περὶ τινος.—περὶ πλείονος ποιοῦμαι τι=θεωρῶ σπουδαῖοτερον, προτιμῶ.—περὶ πλείστου, περὶ πατός ποιοῦμαι τι=θεωρῶ τι σπουδαῖοτατον, φροντίζω τὰ μέγιστα περὶ αὐτοῦ. Οὕτω καὶ: περὶ πολλοῦ, πλείονος, πλείστου, διάγους, ἐλάσσονος, ἐκαζίστου, οὐδετὸς ἥροῦμαι τι (§ 129, 4).

II. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει πέριξ: οἱ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῇ δέοῃ καὶ τὰ ψέλια τὰ περὶ ταῖς χερσί. Ξ. παῖδ.

Σημ. Τὰ φόβου σημαντικὰ ὁγματα συντάσσονται μετὰ τῆς περὶ καὶ γενικῆς ἡ δοτικῆς ἄνευ διαφορᾶς: δεισας περὶ τοῦ νῦν καὶ τοῦ Κύρου.—Ζεὺς ἔδεισε περὶ τῷ γένει ἥμαντ. Πλ. Πρ.

III. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει 1) πέριξ: ἀπέστειλαν τὰς ἔκατὸν ναῦς περὶ Πελοπόννησον. Θ.—2) περίπου: περὶ πρῶτον ὅπνον. Θ.—ναῦς καταδύσαντε; περὶ ἐβδομήκοντα. Θ.—3) ἀναφοροῦ: περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. Ξ. Ἐλ.

Σημ. Οἱ περὶ τινα—1) αὐτὸς καὶ οἱ ὀπαδοὶ του: οἱ περὶ Σεροφῶντα ἔρδον ἥσαν.—2) οἱ ὀπαδοὶ του: σημανόντων ἀλλήλους τῶν περὶ Σεινῆν.

εἰμὶ περὶ τι=ἀσχολοῦμαι περὶ τι: περὶ τὰ ἐπιτήδεια ἥσαν. Ξ. ἀν.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) πέριξ: περιτειχίζω, περιβόλος, περιοικος.—2) ὑπεροχήν: περιειμι, περιγίγνομαι (=εἰμαι, φαίνομαι ἀνώτερος).—3) ἐπίτασιν: περίλυπος, περιχαρή.—4) καταφόνησιν: περιοδῶ, περιφρονῶ.

3. **Μετὰ** (=ἐν μέσῳ, μαζί).

§ 159. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει 1) διμοῦ: ἐπιθυμῶ ἐπισκέψασθαι κοινῇ μετὰ σοῦ. Πλ. Κ.—2) τρόπον: μετὰ κινδύνων τὰς μελέτας ποιούμενοι. Θ.

II. Μετὰ δοτικῆς παρὰ ποιηταῖς: μετὰ Τρώεσι (=μεταξὺ τῶν Τρώων).

III. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει 1) κατόπιν (τοπικῶς καὶ χρονικῶς): οἱ δὲ ἄλλοι μετὰ τοῦτον (καθίσταντο).—Δαρεῖος μετὰ Καμβύσην ἐβασίλευσε. Θ.—μετὰ μεσημβρίαν.—Τό: μεθ' ἡμέραν (=μετὰ τὴν ἀνατολὴν τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ἡμέραν).—2) τάξιν, ἵδια δὲ ἐπὶ τῶν ὑπερθετικῶν: ποταμὸς μέγιστος μετὰ Ἰστρον (=δευτερος κατὰ τὸ μέγεθος, ἀμέσως μετὰ τὸν Ἰστρον). Ἡρ.—πόλιν πλονισιωτάην μετὰ Βαυυλῶνα (ὑστερον ἀπὸ τὴν Β.).—3) μεταξύ: μετὰ χεῖρας εἰχε. Θ. 1, 138.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) κοινωνίαν: μετέχω, μεταλαμβάνω. 2) μεταβολήν: μετανοῶ, μεταγγινώσκω, μετοικῶ. 3) κατόπιν: μεταδιάκω, μεθέπομαι. 4) μεταξύ: μεταίχμιον, μέτωπον, Μεθύδριον.

4. Παρδ (=πλησίον).

§ 160. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει ἀπομάκρυνσιν ἐκ τοῦ πλησίον τινὸς καὶ ἴδιᾳ προσώπου: φάσγαρον...ἔρυσάμενος παρὰ μηδοῦ (=ἀπὸ τὸ πλάγιο τοῦ μηδοῦ του).—*Ἡώς... παρὰ ἄγανοῦ Τιθωνοῦ ὕδρυντο* (=ἀπὸ τὸ πλευρὸν τοῦ Τιθων). II. Λ. 1.—ἐκ τούτου μεταφορικῶς σημαίνει 1) τὸ ἐκ μέρους προσώπου τινός, ἥλθε παρὰ Κναξάρου ἄγγελος. Ξ.—Οὕτω: ἀκούειν, λαμβάνειν, μανθάνειν παρά τινος.—2) ποιητικὸν αἴτιον: τὰ παρὰ θεῶν σημανόμενα. Ξ. παιδ.

II. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει 1) στάσιν πλησίον προσώπου (σπανίως πράγματος): οἵ ἄν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις. Ξ. παιδ.—ἥν μένης παρ· ἐμοί.—2) κρίσιν: οὗτος παρ· ἐμοὶ τὸ δόνομα τοῦτο δίκαιος ἔστι φέρεσθ. u (=κατὰ τὴν ηρίσιν μου). Ηρ. 1, 33.

III. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει 1) κίνησιν πλησίον προσώπου τινός: δ *Χειρίσοφος*, πέμπει παρὰ *Ξενοφῶντα* τοὺς πελταστάς. Ξ. ἀν.—γράφει ἐπιστολὴν παρὰ βασιλέα.—2) κίνησιν ἢ στάσιν πλησίον καὶ παραλλήλως τινός: *Ἐνταῦθα ἦν παρὰ τὴν ὁδὸν κρήνη*. Ξ. ἀν.—οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν οἰκοῦντες.—3) χρονικὴν διάρκειαν: τὸν δόλιον ἄνδρα φεῦγε παρ· ὅλον τὸν βίον. Μέ. 443.—4) παράθεσιν: ἥλιον ἐκλείψεις πυκνότεροι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πολὺν χρόνον μιημονευόμενα. Θ.—5) αἰτίαν: οὐ παρ· ἐν οὐδὲ δύο εἰς τοῦτο τὰ πράγματα ἀφίκται. Δ. 9, 2.—6) ἔξαιρεσιν: παρὰ τέσσαρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως. (=ἔλειψαν τέσσαρες ψῆφοι ἵνα μετάσχῃ τῆς πόλεως). Ισ.—παρὰ μικρὸν ἥλθομεν ἔξαιραποδισθῆναι. Ισ. 7, 6.¹⁾.—πρβλ. μικροῦ ἐδέησε. (§ 292, a). 7) τὸ ἐναντίον: παρὰ τὸ δίκαιον.—8) ἐναλλαγήν: παρ· ἡμέραν.

Σημ. Παρὰ τοσοῦτον κινδύνου (=εἰς τοιοῦτον σημεῖον κινδύνου). Θ.—παρ· ὀλίγον (μικρὸν) ποιοῦμαι τι (=θεωρῶ τι ὀλίγου, μικροῦ λόγου ἄξιον).—παρ· οὐδὲν τίθεμαι, ἥγοῦμαι, ἄγω τι (=θεωρῶ τι διὸς μηδέν).

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἐκ τινος: παραλαμβάνω. 2)

1) πρβλ. ἔφαγε παρὰ μίαν τεσσαράκοντα

πλησίον ἥ σχεδόν: παραπλέω, παρακάθημαι, παρόμοιος, παρεμφερός.—3) ἐναντίον: παράνομος.—4) πλαγίως καὶ κρυφίως: παρεισδύομαι, παρεισφρέω.—5) οὐκ δρῶς: παρακούω, παρανοῶ.

5) **Πρὸς** (=ἐμπρός, ἀπέναντι).

I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει, 1) ἀπὸ τὸ μέρος τινός: Χαλκὶς πρὸς τῆς Βοιωτίας; κεῖται (ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Β., πρὸς τὴν Βοιωτίαν). Δ.—ἔπεσθε τῷ ἡγουμένῳ τὰ ὑποξύγια ἔχοντες πρὸς τοῦ ποταμοῦ. Ξ. ἀν. Ἐντεῦθεν=διέρ: Καλλίας δοκεῖ μοι πρὸς Πρωταγόρου εἶναι (=διέρ τοῦ Πρωταγόρου). Πλ.—2) καταγωγήν: Ἀλκιβιάδης λέγεται πρὸς πατρὸς, μὲν Ἀλκμεωνιδῶν εἶναι πρὸς μητρὸς δὲ Ἰππονίκου. Δ.—3) ἴδιον, ἀριθμός: χρηστοῦ πρὸς ἀνδρὸς μηδὲν ἐινοεῖν κακὸν (=ἴδιον χρηστοῦ ἀνδρός). Μέ. 775.—ἄτοπα λέγεις καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ (=ἀριθμόζοντα εἰς σέ). Ξ.—4) ποιητικὸν αἴτιον: διολογεῖται πρὸς πάτερν. Ξ. ἀν.—5) ιορδίνιν: πρὸς θεῶν ἀσεβής, πρὸς ἀνθρώπων αἰσχρός.—6) ἐνώπιον καὶ ἐπομένως δι’ ὅνομα (ἐπὶ ὄνκων καὶ ἵκεσιῶν): πρὸς παίδων καὶ γυναικῶν καὶ θεῶν ἱκετεύω δημᾶς. Λυσ.

II. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει: 1) τὸ πλησίον: Κλέαρχος τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος εἶχε πρὸς τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ.—2) προσθήκην: πρὸς τοῖς εἰρημένοις.—πρὸς τούτοις.

III. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει 1) διεύθυνσιν (ἀπλῆν ἥ ἐκδικήν): ἔφενγον οἱ ἄλλοι πρὸς τὸ ὅρος. — μάχη Μήδων πρὸς Ἀθηναίους.—ἐπολέμησαν πρὸς ἄλλήλους. Θ.—2) πλησίον ἥ σχεδόν: πρὸς ἐσπέραν ἦν (=σχεδὸν ἐσπέρα). Ξ. Ἐλ.—3) σύγκρισιν: ἔχουσι χώραν πρὸς τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν ἐλαχίστην. Ι.—4) σκοπόν: πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν. Δ.—οἱ πρὸς τοῦτο τεταγμένοι. 5) τρόπον, ἀναλογίαν, συμφωνίαν: πρὸς βίᾳν (=βιαίως)—πρὸς ἡδονὴν (χάριν) λέγειν (=κατὰ τὴν εὐχαρίστησιν τίνος λέγειν).—πρὸς δύραμιν τὴν αὐτῶν εὖ ποιοῦσι (=ἀναλόγως τῆς δυνάμεώς των). Πλ.—πρὸς ταῦτα (=κατὰ ταῦτα).—πρὸς αὐλὸν ἄδειν (=σύμφωνα μὲ αὐλόν). 6) ἀναφοράν: πρὸς χειμῶνα καιροεικώτατος (=ὅσον ἀφορᾷ τὸν χειμῶνα).—ἀνδρῶν ἀγαθῶν πρὸς τὸν κίνδυνον (=ἀπέναντι τοῦ κινδύνου). Λυκ. 82.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) διεύθυνσιν: προσάγω.—2) πλησίον: προσοικῶ, πρόσθησο.;—3) προσθήκην: προσκτῶμαι.—4) συμφωνίαν: προσήκει, ἀπροσδιόνυσος. 5) Ἐπὶ (ἐπάνω).

162. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει ἐπάνω (τοπικῶς, χρονικῶς, καὶ μεταφορικῶς) : οὐτ' ἐπὶ τῆς γῆς οὐθὲν πò γῆς. Πλ.—ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων. Θ.—δὲ ἐπὶ τῶν δύλων στρατηγὸς καὶ δὲπὶ τῆς διοικήσεως. Δ. 18. 38.—(προβλ. δὲ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουρογός). Ἐντεῦθεν σημαίνει 1) σκότιμον διεύθυνσιν : Κροῖσος ἐπὶ Σάρδεων ἔφενε (=μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ (κατ' εὐθεῖαν) εἰς τὰς Σάρδεις). Ξ. παιδ.—ἀνεκάρδησαν ἐπ' οἴκου. Θ.—2) ἀναφοράν : ἐπὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως οὐδὲν ἔχω τοιούτον εἰπεῖν (=ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἡμετέραν πόλιν). Ισ.—3) ἐνώπιον : τὰ ὀμοιογημένα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου. Ισαϊ. 5, 1.—4) ἐξάρτησιν : τύραννοι τὸ ἐφ' ἑαυτῶν προορῶμενοι (τὸ σχέσιν ἔχον μὲν αὐτούς). Θ.—ἐπὶ προστάτου φύκει (=νπὸ προστάτην, ἔχον προστάτην). Λυσ.—5) τρόπον : ἐπ' ἀληθείας οὐδεμιᾶς εἰρημένα. Δ.—6) χωρισμόν : αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἔχάρουν (=καθ' ἑαυτούς). Ξ. ἀν.—Ἐντεῦθεν αἱ στρατιωτικὰ ἐκφράσεις : ἐτάχθησαν ἐπὶ τριῶν, ἐπὶ τεσσάρων, ἐπὶ τετρακοσίων, ἐπ' δλίγων (=εἰς τρεῖς, τέσσαρας, τετρακοσίους, δλίγους κατὰ βάθος ἢ πλάτος (μέτωπον).—ἐπὶ φάλαγγος, (=κατὰ μέτωπον, φαλαγγήδον)—ἐπὶ κέρως (=κατὰ παραγωγῆν).

II. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει 1) ἐπάνω ἢ πλησίον : οἱ Θρᾷκες τὰς ἀλωπεκᾶς ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φοροῦσι. Ξ. ἀν.—πόλις οἰκουμένης ὑπὸ Φοινίκων ἐπὶ τῇ θαλάττῃ (ἀμέσως πλησίον).—Οὗτον 2) χρόνον : ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲν τὰ μικρὰ ποιεῖτε (=ἐν καιρῷ τοῦ πράττειν). Δ. 4, 20.—ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀλίσκεσθαι. (=ἐπ' αὐτῆς τῆς πράξεως, τῆς κλοπῆς).—Οὗτον : ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλέγχειν (=φανερά, χειροπιαστά). Λυσ. 7, 42.—3) κατόπιν ἢ προσθήκην : ἀνέστη δέ ἐπ' αὐτῷ Φεραύλας. Ξ. παιδ.—κάρδαμον μόρον ἐπὶ τῷ σίτῳ (=πρὸς τῷ σίτῳ) ἔχουσι.—4) αἰτίαν : χαίρειν ἐπ' αἰσχραῖς ἥδοναῖς οὐ δεῖ. Μέ.—5) σκοπόν : σύμμαχοι ἐγενόμεθα οὐκ ἐπὶ καταδονώσει τῶν Ἑλλήνων. Θ.—6) συμφωνίαν, δόον : ἀφίεμέν σε ἐπὶ τούτῳ (μὲ ταύτην τὴν συμφωνίαν). Πλ. ἀπ.—Οὔτω καὶ ἐφ' ὅ, ἐφ' ὅτε.—7) ἐξάρτησιν : ἐφ' ὑμῖν ἐστι τούτους κολάζειν (=ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται). Δ. 8, 2.—εἰ ἐπὶ βασιλεὺ γενησόμεθα (=ἐὰν περιέλθωμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ βασιλέως). τὸ ἐπ' ἐμοῦ=δ, τι ἐξαρτᾶται ἐξ ἐμοῦ.—τὸ ἐπὶ τούτῳ ἀπολώλαμεν (=δ, τι ἐξαρτᾶται ἐκ τούτου).

III. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει 1) ἐπάνω (ἐπὶ κινήσεως) : ἀνα-

βὰς ἐπὶ τὸν ἵππον. Ξ. ἀν.—2) τοπικὴν ἢ χρονικὴν ἔκτασιν : τὸ δῆμα δύναται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι. Ξ.—ἐπὶ δέκα ἔτη. Θ.—3) διεύθυνσιν (ἀπλῆν ἢ ἐχθρικήν) : ἐξελαύνει ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν.—ὑπώπτευον ἥδη ἐπὶ βασιλέα λέγαι.—4) σκοπόν : ἵτω τις ἐφ' ὅδῳ. Ξ. παιδ.—ἐπὶ κατασκοπήν τῶν τριήρων.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ἐπάνω ἢ πλησίον : ἐπικάθημαι, ἐπιθαλάσσιος.—2) κατόπιν ἢ προσέτι : ἐπέρχομαι, ἐφέπομαι, ἐπιδιδάσκω.—3) διεύθυνσιν : ἐφέλκομαι, ἐπισπῶμαι.—4) ἐναντίον : ἐπιστρατεύω.—5) ἀμοιβαίστητα : ἐπιμιξία, ἐπικουρωτία.

7) Υπὸ (=ὑποκάτω).

§ 163. I. Μετὰ γενικῆς σημαίνει τὸ ὑποκάτω (ἐπὶ στάσεως καὶ κινήσεως) : πᾶς ὁ τ' ἐπὶ γῆς καὶ δὲ ὑπὸ γῆς χρυσὸς ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος. Πλ.—ἔλαβε βοῦν ὑφ' ἀμάξης (==κάτωθεν ἀμάξης). Ξ. ἀν.—Ἐντεῦθεν σημαίνει 1) ποιητικὸν ἢ ἀναγκαστικὸν αἴτιον : ἥδομαι ὑφ' ὑμῶν τιμώμενος. Ξ.—οὐ δυνάμετοι καθεύδειν ὑπὸ λύπης καὶ πόθου πατρίδων κλ.—2) συνοδείαν : κατέσκαπτον τὰ τείχη ὑπὸ αὐλητρίδων. Ξ.—Οὕτω : ὑπὸ αὐλοῦ, ὑπὸ τυμπάνων χορεύειν (ὑπὸ τὸν ἥχον αὐλοῦ κλ.).

II. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει τὸ ὑποκάτω (ἐπὶ στάσεως) : ἔστι δὲ καὶ βασίλεια ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει. Ξ. ἀν.—ἐντεῦθεν ἡ σημασία τῆς ὑποταγῆς καὶ ἐπιμελείας : τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν ὑφ' ἡμῖν, οἱ δὲ ὑπὸ Λακεδαιμονίους εἰσί. Ισ.—ὑπὸ παιδοτρίβῃ ἀγαθῷ πεπαιδευμένος. (==ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν). Πλ. Λάχ.

III. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει τὸ ὑποκάτω (ἐπὶ κινήσεως ἢ καὶ στάσεως) : ἀπῆλθον ὑπὸ τὰ δένδρα. Ξ. ἀν.—ἐν ταῖς ὑπὸ τὸ δρός κώμαις ηὐλίζοντο. Ξ.—Ἐντεῦθεν ἡ σημασία τῆς ὑποταγῆς καὶ τοῦ χρόνου : Αἴγυπτος ὑπὸ βασιλέα ἐγένετο. Θ. 1, 110.—ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ ἥρος. Θ.—Τό : ὑπὸ τι = τρόπον τινά, σχεδόν : ταῦτ' ἔστιν ὑπό τι ἄτο τα. Πλ. Γοργ.

IV. Ἐν συνθέσει σημαίνει 1) ὑποκάτω : ὑφίσταμαι. 2) ἀνεπαισθήτως καὶ κονφίως : ὑφα.φῶ, ὑπεισέρχομαι. 3) δλίγον : ὑπόπικρος, ὑποπίνω (==κοντσοπίνω). 4) πρότερον : ὑφηγοῦμαι, ὑπαγορεύω.

Προομέσεις καταχρηστικά.

§ 164. Αἱ καταχρηστικαὶ προομέσεις εἰνε : ἄνευ, ἔνεκα ἢ ἔνεκτον, ἄχοι, μέχοι, πλήν, χωρίς, ὥς. Λέγονται δὲ καταχρηστικαί,

διότι εύρισκονται πάντοτε ἐν συντάξει ἔκτος τοῦ πλήντινος ἐν τῇ λέξει πλημμελῆς. Συντάσσονται δὲ ὡς ἑξῆς,

1) ἄνευ μετὰ γενικῆς καὶ σημαίνει χωρισμόν: ἄνευ τῆς ἐμῆς γνώμης. Ισ.

2) ἔνεκα ἢ ἔνεκεν μετὰ γενικῆς καὶ σημαίνει, α') αἰτίου (ἀναγκαστ. ἢ τελικόν): ἔνεκα τῶν ἀδικημάτων αὐτοὺς ἀπέκτειναν. Λυσ.—ἔνεκα λόγου ἐλέγετο. (=γιὰ νὰ γίνεται κονθέντα). Πλ. Κρ.—β') δσον ἔξαρταται, δσον ἀφορᾶ: ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἀν ἡμεν ἔνεκα γε τῶν ἡμετέρων δφθαλμῶν.

3) ἄχρι, μέχρι, μετὰ γενικῆς καὶ σημαίνουσι τὸ τέομα τοπικῶς, χρονικῶς καὶ μεταφρικῶς: μέχρι τοῦ τείχους.—μέχρι ἐσπέρας. Ξ. παιδ.—μέχρι τοῦ δικαίου. Θ.

4) πλὴν μετὰ γενικῆς καὶ σημαίνει ἔξαίρεσιν: ταντας τὰς κώμας ἐπέτρεψε διαρράσαι πλὴν τῶν ἀνδραπόδων.—Καὶ ὅμοιοπτώτως πρὸς τὸ προηγούμενον, ἐπομένουν ἐνίστε καὶ τοῦ ἦ, δτε λαμβάνεται ὡς σύνδεσμος=ἔκτος, εἰμή, ἢ: παντὶ δῆλον πλὴν ἔμοι. Πλ.—ἄδηλον παντὶ πλὴν ἢ τῷ θεῷ. Πλ. 42, α.—οὐκ οἶδα πλὴν ἔν. Σ.

5) χωρὶς μετὰ γενικῆς σημαίνει α') χωρισμόν: ἡ ψυχὴ χωρὶς τοῦ σώματος. Πλ. Φαιδ.—β') προσθήκην: χωρὶς δὲ τούτων (=χωριστά, ἐπομένως=κοντὰ εἰς ταῦτα). Λυκ. 31.

6) ὡς (=πρὸς) μετὰ αἰτιατικῆς προσώπου: ἀφίκετο ὡς Περδίκκαν. Θ. 4, 70.—πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα. Δ.

Παρατηρήσεις περὶ τῶν προθέσεων

§ 165. Αἱ προθέσεις ἥσαν ἀρχικῶς τοπικὰ ἐπιφρήματα καὶ ὡς τοιαῦτα εὑρηται συνήθως ἐν τῇ ἐπικῇ γλώσσῃ. Ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ μόνη ἢ πρὸς κεῖται ἐπιφρηματικῶς ἐν τῷ: **καὶ πρός, πρὸς δέ:** τάλαντα ἐνεγήκοντα καὶ μικρόν τι πρός. Δ.—ἀσύμφορον, πρὸς δέ καὶ οὐ δίκαιον. Δ.

Σημ. Αἱ προθέσεις συντάσσονται καὶ μετὰ ἐπιφρημάτων: **κτῆμα ἐς ἀεὶ** (=διὰ πάντοτε). Θ. 1, 22.—**εἰς ἄπαξ.** Δ. 2, 9.—**ἐς αὔριον.**—**εἰσέπι, προσέπι,** μέχρι τότε κλ.

§ 166. Η πρόθεσις ἐνίστε παρὰ ποιηταῖς χωρίζεται τοῦ ὅγματος, μεθ' οὐ συντίθεται, διὰ μιᾶς ἢ πλειόνων λέξεων. Τοῦτο λέγεται **τμῆσις**: ἀπὸ μ' ὀλεῖς (=ἀπολεῖς με). Σ.

§ 167. Αἱ προθέσεις τίθενται πολλάκις παρὰ ποιηταῖς μετὰ τὸ οὐσιαστικόν, εἰς ὃ ἀναφέρονται, ὅτε καὶ ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον των. Τοῦτο λέγεται **ἀναστροφή**: τῶν ἀνασσόντων ὑπο. Σ.—τοῦ θεοῦ πάρα. Σ.—Ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ ἀναστρέφεται μόνον ἡ **περί**: σοφίας πέρι. Πλ.—ἄλλοτρίας γῆς πέρι.—Θ. Ἡ τοιαύτη ἀναστροφὴ γίνεται καὶ ὅταν ἡ πρόθεσις περιέχῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ **ἔστιν** ἢ ἄλλου ὁμιλίας: ἔνι=ἔνεστι. Δ.—ἔπι=ἔπεστι.—πάρα=πάρεστι.—μέτα=μέτεστι.—ἄνα=ἀνάστηθι: ἀλλ᾽ ἄνα (=σήκω). Ἡλ. Ζ. 331.

Σημ. α') Καὶ αἱ καταχορηστικαὶ προθέσεις ἔτεκα καὶ ἄνευ τίθενται ἐνίστε μετὰ τὴν λέξιν, εἰς ἣν ἀναφέρονται: τῶν ἀδικημάτων ἔτεκα — ὡν ἄνευ ἡμεῖς οὐκ ἀν δυναίμεθα στρατεύεσθαι. Ξ.—(πρβλ. τῶν ὧν οὐκ ἄνευ=τῶν ἀπαραιτήτων).

Σημ. β') Εάν τὸ οὐσιαστικόν, εἰς ὃ ἀποδίδεται πρόθεσις, ἔχει πρὸ ἑαυτοῦ ἐπίθετον, ἡ πρόθεσις τίθεται πρὸ τοῦ ἐπιθέτου: παρὰ τῶν ἀγαθῶν ἀρδοῦ. —Ἐνίστε δὲ ἡ πρόθεσις κεῖται μεταξὺ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ: Οὐδέπερ ξνν νῷ. Πλ.—Οὐδέν δι' ἄλλο Ξ.—ιούπων ἔξ οἶων. Θ. 2, 36 — ἡ χωρίζει λέξιν σύνθετον: οὐδὲ παρ' ἔνος (=παρ' οὐδενός). παιδ. 2, 3, 9.—μηδὲ μεθ' ἑτέρων (=μετὰ μηδετέρων). Θ. 2, 67.

§ 168. Πρόθεσις ἀναφερομένη εἰς δύο ἢ πλείονα οὐσιαστικὰ παρατακτικῶς ἢ διαζευκτικῶς συνδεόμενα ἡ τίθεται πρὸ τοῦ πρώτου οὐσιαστικοῦ μόνον, ἐὰν ταῦτα λαμβάνωνται ὡς μία ἔννοια, ἡ ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἑκάστου οὐσιαστικοῦ, ἐὰν ταῦτα λαμβάνωνται χωριστά ἢ ἐκφέρονται μετ' ἐμφάσεως: ἀπό τε τῶν νεῶν καὶ τῆς γῆς. —καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.

Σημ. α') Οὐσιαστικὸν ἔναφερόμενον εἰς διαφόρους προθέσεις παρατακτικῶς συνδεομένας ἐπαναλαμβάνεται μεθ' ἐκάστην πρόθεσιν: ὁ τ' ἐπὶ γῆς καὶ ὁ ὑπὸ γῆς χρυσός.—πρὸ τῆς μάχης καὶ μετὰ τὴν μάχην¹⁾.

Σημ. β') Ἡ πρόθεσις δύναται καὶ νὰ παραλείπηται ὅταν εὐκόλως ἐννοήσται: παρὰ πόλεσιν αἵ ἀν ἀμφότεραι συμβῶσι (=παρ' αἵ). Θ. 1, 27.—διὰ σοφίαν τινὰ τὸ ὄνομα τοῦτο ἔσχηκα. Ποίαν δὴ ταύτην; (=διὰ ποίαν). Πλ.

§ 169. Τῶν ἀπὸ προθέσεως συνθέτων ὁμιλάτων τὸ ἀντικείμενον κανονίζεται 1) ἐκ τῆς προθέσεως: προτρέχω τινος, προσέχω

1) Τό: πρὸ καὶ μετὰ τὴν μάχην.—μετὰ καὶ ἄνευ ἄρθρου καὶ τὰ παρόμοια δὲν εἰνε ὁρθά. πρβλ. ὅμως: ἀλλ' ἡ γάρ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας χαρᾶ (=ἐκτὸς ἐλπίδων καὶ παρ' ἐλπίδας). Σ. Ἀντ. 393.—περὶ τε ἀμφὶ τε τάφον. Ἡλ. Ρ. 760.

τινι. 2) ἐκ τῆς ἔννοίας τοῦ ἀπλοῦ: **καταχρῶμαι τινι**: κενῇ προφάσει ταύτῃ κατεχρῶ. Δ. 17, 150.—3) ἐκ τῆς ἔννοίας τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς συνθέσεως: **διαχρῶμαι τινα** (=ἀποκτείνω).—**καταχρῶμαι τι** (=καταναλίσκω). Δ. 49, 4.—**καταπολεμῶ τινα** (=πολέμῳ καταβάλλω).

Σημ. Τὸ εὐ ἥ κακῶς πάσχειν ὡς σύνθετα ἐκ τῆς συχνῆς χρήσεως θεωρούμενα λαμβάνουσι καὶ πρόθεσιν: ἀντ' εὐ ποιεῖν. Π.—οὺν εὐ πάσχειν. Δ. 8, 65 —σὺν κακῶς ποιεῖν. Θ. 3, 13.

Χρόνοι τοῦ όγηματος.

A'. Χρόνοι τῆς Ὁριστικῆς.

§ 171. Οἱ χρόνοι τῆς δριστικῆς δηλοῦσι δύο τινά, τὸ **χρονικὸν σημεῖον**, καθ' ὃ γίνεται ἡ πρᾶξις, καὶ τὸ ποιὸν (*ἢ τὸν τρόπον*) τῆς πρᾶξεως. Τὰ χρονικὰ σημεῖα εἰνε τρία, **παρελθόν**, **παρόν** καὶ **μέλλον** καὶ τὸ ποιὸν τῆς πρᾶξεως εἶνε τριῶν εἰδῶν, **διαρκές**, **στιγμαῖον**, **τετελεσμένον**. Διὰ τῶν χρόνων λοιπὸν τῆς δριστικῆς παρίσταται ἡ πρᾶξις κατὰ μὲν τὸ χρονικὸν σημεῖον ἥ ὡς παρελθοῦσα ἥ ὡς παροῦσα ἥ ὡς μέλλουσα, κατὰ δὲ τὸ ποιὸν ἥ ὡς διαρκής ἥ ὡς στιγμαία (δηλ. ὡς στιγμὴ χρόνου) ἥ ὡς τετελεσμένη¹⁾.

1) Πίνακες τῆς σημασίας τῶν χρόνων τῆς δριστικῆς.

	Παρελθόν	Παρόν	Μέλλον
<i>Διαρκὲς</i>	<i>Παρατατικὸς</i> ἔγραφον	<i>Ἐγεστώς</i> γράφω	<i>Μέλλων</i> γράψω=θὰ γράψω
<i>Στιγμαῖον</i>	<i>Άόριστος</i> ἔγραφα	<i>Ἐνεστώς</i> γράφω	<i>Μέλλων</i> γράψω=θὰ γράψω
<i>Τετελεσμένον</i>	<i>Ὑπερσυντελικὸς</i> ἔγεγράφειν=είχον γράψῃ	<i>Παρακείμενος</i> γέγραφα=ἔχω γράψῃ	<i>Τετελ.</i> <i>Μέλλων</i> γεγραφώς ἔσομαι =θὰ ᔁχω γράψῃ

Σημ. Κατὰ ταῦτα οἱ τύποι τῶν χρόνων ὕφειλον νὰ εἰνε ἐννέα. Ἔντι τῇ ἀρχαὶ γλώσσῃ εἰνε ἑπτά, ἐν δὲ τῇ ὁμιλουμένῃ ὀκτώ, διότι ἔχει αὐτῇ τρεῖς τύπους τοῦ μέλλοντος, τοῦ διαρκοῦς (θὰ γράψω), τοῦ στιγμαίου (θὰ γράψω), καὶ τοῦ τετελεσμένου (θὰ ᔁχω γράψῃ).

1. Ἐνεστώς

§ 171. Ο ἐνεστώς σημαίνει,

1) πρᾶξιν ἥτις γίνεται (ἐκευλίσσεται) ἐν τῷ παρόντι : δ μα-
θητῆς γράφει.

Σημ. Η πρᾶξις διὰ τοῦ ἐνεστῶτος παρίσταται ἡ ὡς γινομένη μόνον
ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ λόγου, ἡ ὡς διαρκῆς ἡ ἰσχύουσα πάντοτε: ἀστράπαι,
ἰκετεύομέν σε πάντες (τώρα ποῦ διμιλοῦμεν).—δύο βασιλεῖς ἀρχοντοις ἐν
Σπάρτῃ (διαρκῶς).—τῆς ἀρετῆς οὐδὲν κτῆμα σεμνότερον οὐδὲ βεβαίωτερόν
ἐστι πάντοτε).—Ἐνεκα τούτου ὁ ἐνεστώς είνε συνήθης ἐπὶ γενικῶν γνω-
μῶν (γνωμικὸς ἐνεστώς). § 175, α'.

2) Πρᾶξιν ἐπαναλαμβανομένην (ἐνεστώς τῆς συνηθείας):
πλοῖον οἱ Ἀθηναῖοι εἰς Δῆλον πέμπουσι. Πλ.—οὗτος μὲν ὄντως,
ἔγὼ δὲ οἶνον πίνω. Δ.

πρᾶξις δὲν τρώγει τὸ τυρί.—σηκώνομαι πρωΐ.

3) Πρᾶξιν σκοπουμένην (ἐνεστώς προσπαθείας): προειπόρ-
των ὅτι τὴν Ἑλλάδα ἐλευθεροῦσι (=ζητοῦσι νὰ ἐλευθερώσωσι).
Θ. 2, 8.—ταύτην πείθοντοι ἡμᾶς ἀποβαλεῖν (=πειρῶνται πει-
σαι). Ισ. 6, 12.

§ 172. Ο ἐνεστώς τίθεται καὶ ἀντὶ ἄλλων χρόνων,

1) ἀντὶ ἀρρίστου ἐν ζωηρῷ διηγήσει (ίστορικὸς ἐνεστώς): αἱ
τριάκοντα νῆσοι τῶν Ἀθηναίων ἀφικοῦνται εἰς τὰ ἐπὶ Θράκης
καὶ καταλαμβάνουσι Ποτίδαιαν. Θ.

πρᾶξις ἀκῶ τὸν ἄνεμο κι' ἀχεῖ καὶ τῆς δεξιὲς καὶ τρίζουν.—
στέκω καὶ τὰ συχνορωτῶ, στέκομαι καὶ τοὺς λέγω.

2) ἀντὶ μέλλοντος; εἰς δήλωσιν τοῦ ἀφεύκτως γενησομένου,
ἴδιᾳ ἐπὶ τῶν κινήσεως σημαντικῶν δημάτων: μικρὰ εἰπὼν ἥδη
καταβαίνω. Αἰσχ. 2, 183.

πρᾶξις πήγαινε καὶ ἔρχομαι.—ἔρχεται αὔριον.

Σημ. Ο ἐνεστώς είμι ἐν μὲν τῇ ὁριστικῇ λαμβάνεται ὡς μέλλων, ἐν
δὲ τῇ εὐκτικῇ, ἀπαρεμφάτῳ καὶ μετοχῇ ὡς ἐνεστώς ἢ μέλλων.

3) ἀντὶ παρακειμένου: (τὸν Παλαμήδη) πάντες ὑμνοῦσιν, ὡς
διὰ σοφίαν φθονηθεὶς ὁντος Οδυσσέως ἀπόλλυται (=ἔχει ἀπολε-
σθῆ). ἀπ. 4, 2, 33.—εἰπὲ τῷ (=τίνι) τρόπῳ διόλλυται (=ἔχει
ἀπολεσθῆ). Σ. Ἡλ. 679,—δός δή μοι τὴν ἐπιστολήν, ἦν, ὡς οὐχ
ὑπήκοον οἱ Θηβαῖοι, πέμπει (=πέπομφε) πρὸς τοὺς συμμά-
χους δ Φίλιππος. Δ.—Οὕτω τίθενται συνήθως οἱ ἐνεστῶτες:

ἀκούω (=ἔχω ἀκούσῃ), πυνθάνομαι, μανθάνω, νικῶ, ἀνικῶ,
φεύγω : ἀπαγγέλλετε Ἀριαίῳ, διτὶ ἡμεῖς νικῶμεν βασιλέα. Ξ.—
εἰ δὲ μὴ ἀδικεῖ (=ἔχει ἀδικήσῃ), φεύγει (=ἔχει φύγῃ) ἐκ τοῦ στρα-
τεύματος δείσας μὴ ἀποθάνῃ Ξ.

Σημ. Τὸ ἥκω (=ἔχω ἔλθῃ) καὶ οἴχομαι (=ἔχω ἀπέλθῃ) ἔχουσι πάν-
τοτε παρακειμένου σημασίαν : ἡμεῖς μόλις ἀφικετοῦσθε, ὅποι ἡμεῖς πάλαι
ἥκομεν Ξ.—οὐδὲ ὅτη οἴχονται. Ξ. ἀν.

2. Παρατατικὸς

§ 172. Ὁ παρατατικὸς εἶνε διὰ τὸ παρελθόν, διτὶ ὁ ἐνεστῶς
διὰ τὸ παρόν, καὶ σημαίνει,

- 1) πρᾶξιν γινομένην ἐν τῷ παρελθόντι διαρκῶς : χθὲς ἔγραφον.
- 2) πρᾶξιν ἐπαναλαμβανομένην (παρατατικὸς τῆς συνηθείας) :
Σωκράτης ὥσπερ ἔγινωσκεν, οὕτως ἔλεγε. Ξ.
- 3) πρᾶξιν σκοπουμένην (παρατατικὸς τῆς προσπαθείας) : Νέων
ἔπειθεν αὐτὸν ἀποτρέπεσθαι (=ἐπειράτο πεῖσαι). Ξ. ἀν.

Σημ. α') "Οσων ὄημάτων ὁ ἐνεστῶς ἔχει σημασίαν παρακειμένου, ὁ
παρατατικὸς ἔχει σημασίαν ὑπερσυντελίκου : ἐρίκων (=ῆμην νικητής).
ἔφευγον (=ῆμην φυγάς).

Σημ. β') Οἱ παρατατικοὶ ἥκονται καὶ φέρομεν ἔχουσι σημασίαν ὑπερσυ-
ντελίκου καὶ συνηθέστερον ἀορίστου, τὸ δὲ ἔφη παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου.

3. Ἄοριστος

§ 173. Ὁ ἀόριστος; σημαίνει πρᾶξιν γενομένην ἀπλῶς ἐν τῷ
παρελθόντι : χθὲς ἔγραψα.

Σημ. α') Διὰ τοῦ παρατατικοῦ παρίσταται ἡ πρᾶξις ὡς ἐκτυλισσο-
μένη κατὰ τὰ διάφορα αὐτῆς σημεῖα, ἐπομένως ὡς διαρκοῦσσα, διὰ δὲ
τοῦ ἀορίστου ὡς συνεπτυγμένη εἰς μίαν στιγμήν, ἐπομένως ὡς στιγμαία.
ἡ διάρκεια δὲ τῆς πρᾶξεως ἐπὶ ἀορίστου δηλοῦται διὰ προσδιορισμοῦ
ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος, ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος.—έβασιλευσε πεντήκοντα ἔτη.

Σημ. β') Ἐπὶ τῶν ὄημάτων τῶν σημανόντων κατάστασιν ὁ ἀόριστος
σημαίνει πολλάκις ἀρχὴν καὶ εἰσόδον εἰς τὴν κατάστασιν ταῦτην (ἐναρ-
κτικὸς ἀόριστος) : ἀρξας (=ἀρχῶν γενούμενος). Ξ. ἀπ.—βονέευσας γάρ ποτε
(=ἐκλεχθεὶς βονέευτης).—έπειδὴ Θησεὺς ἐβασίλευσε (=ἀνέλαβε τὴν βασι-
λείαν), εἰς τὴν τὴν πόλιν συνώκισε πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἀττικῇ. Θ.—Η τού-
αντη ὅμως σημασία ἔξαρταται ἐκ τῶν συμφραζομένων: μετὰ δὲ τούτοις
(λέγοντοι) βασιλεῦσαι (=ὅτι ἀνέλαβε τὴν βασιλείαν) ἄρδα τυφλόν... ἐπὶ τού-

τον βασιλεύοντος κλ. Ἡρ.—βασιλεῦσσι δὲ τὸν Χέοτα ἔλεγον περτήκοντο ἐπι
(=ὅτι διετέλεσεν ἐν τῇ βασιλείᾳ). Ἡρ.

§ 174. Ὁ ἀόριστος τίθεται πολλάκις ἀντὶ ἐνεστῶτος εἰς δῆλωσιν τοῦ συνήθους γιγνομένου (*γνωμικὸς ἢ ἐμπειρικὸς ἀόριστος*): κάλλος μὲν ἢ χρόνος ἀνήλωσεν ἢ νόσος ἐμάρανε... δώμη δὲ μετὰ φρονήσεως: μὲν ὠφέλησεν, ἄνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἔβλαψε. Ἰσ.

Σημ. α') Ὁ ἀόριστος οὗτος εἶνε συνήθης ἐν τοῖς γνωμικοῖς (καὶ ἐν ταῖς παραβολαῖς παρὰ ποιηταῖς). Γνωμικὸν δὲ λέγεται κρίσις γενική, ἡς τὴν ἀλήθειαν ἐβεβαίωσεν ἢ πεῖρα.

Σημ. β') Ὁ ἀόριστος τίθεται καὶ εἰς ἔρωτήσεις εἰσαγομένας διὰ τοῦ τί οὐ ἢ τί οὖν οὐ εἰς δῆλωσιν ἐντόνου παρακελεύσεως καὶ ἀνυπομονησίας τοῦ λέγοντος νὰ ἴδῃ ὡς γενομένην τὴν ἐπιθυμητὴν εἰς αὐτὸν πρᾶξιν: τί οὖν οὐ δηγήσως ήμῶν τὴν συνονοίαν (=διατί δὲν μᾶς δηγήθησε τόσην ὥραν, ἐπομένως δηγήθητι τάχιστα). Πλ.—τί οὖν οὐ καὶ Πρόδικον ἐκαλέσαμεν (=καλέσωμεν οὖν εὐθύνες). Πλ.—Τὸ τοιοῦτον ἐκφέρεται καὶ διἐνεστῶτος, ἀλλ᾽ ἀσθενέστερον: ἀλλὰ τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν; (=βαδίζωμεν). Πλ.

4. Μέλλων

§ 175. Ὁ μέλλων σημαίνει,

1) πρᾶξιν μέλλουσαν νὰ γίνῃ ἢ ἀπλῶς (στιγμαίως) ἢ διαρκῶς: γράψω (=θὰ γράψω ἢ θὰ γράφω).

2) πρᾶξιν, ἦν θέλει, δύναται, πρόκειται ἢ πρέπει νὰ ἔκτελέσῃ τις: κακοί εἰσιν, οἱ τῶν μὲν ἀγαθῶν τῶν τῆς πόλεως μεθέξονται (=βούλονται μετέχειν). Λυκ. 133.—δεῖ τὸν δρυθῶς βιωσόμενον τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἕαντοῦ ἔστι (=τὸν βουλόμενον ζῆν δρυθῶς). Πλ.—ἄξει αὐτοὺς εἰς χωρίον ὅθεν ὅψονται (=δύνανται ίδεῖν) θάλασσαν. Ξ. ἀπ.—εἴ γε πεινήσουσι καὶ διψήσουσι (=έὰν πρόκειται νὰ πεινάσωσι) Ξ. ἀπ.—ἐπελαθόμην ὅτι καὶ ὅψος ἔξουστ (=δεῖ ἔχειν αὐτούς).

Σημ. α') Ὁ μέλλων τίθεται ἐνίστε αὐτὶ προστακτικῆς ἐπὶ μετρίας προσταγῆς: πόθε ταῦτα πράξεις οἶον ἂν θέλῃς (=δύνασαι νὰ κάμης, κάμε). ὄφ. καὶ § 236, σημ.

Σημ. β') Διὰ τοῦ μέλλων μετ' ἀπαρεμφάτου ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος καὶ σπανίως ἀορίστου σχηματίζεται ὁ περιφραστικὸς μέλλων, ὃστις σημαίνει πρᾶξιν, ἦν μελετῆ τις νὰ πράξῃ: μέλλων ἡμᾶς διδάξαι. Πλ. ἀπ.—τοῦ κασιγνήτου τί φήσι, ἥξοντος ἢ μέλλοντος (ἥξειν) (=ὅτι θὰ ἔλθῃ ἢ ὅτι μελετᾷ); Σ. Ἡλ. 317.

Σημ. γ') Μέλλω μετ' ἀπιροεμφάτου σημαίνει α') σκοπεύω νά, δῆθεν ἀναβάλλω: γύρα, τί μέλλεις κομίζειν δόμων τόνδ' ἔσω. Σ.—β') πρόέπει, πρόκειται, ἐπόμενον εἶνε: εἴπερ μέλλει πόλις εἶναι (=ἐὰν πρόκειται). Πλ. Πρ.—σύντεμνέ μοι τὰς ἀποχώσεις εἴπερ μέλλω σοι ἔπεσθαι (=ἐὰν πρόκειται, ἐὰν θέλῃς). Πλ. Πρωτ.—καὶ ἐμελλον οἱ μέν τινες ἀμαρτήσεσθαι, οἱ δὲ πλεῖον τείχεσθαι τοῦ ἀληθοῦς λογισμοῦ (=καὶ ἐπόμενον ἦτο) Θ. 3, 20.

τι δ' οὐ μέλλω; (=πῶς δχι; ναὶ). Ξ. Ἐλ. 4, 2, 6.—πῶς οὐ μέλλει; (=πῶς δὲν πρόέπει; πῶς δὲν εἶνε ἐπόμενον); πῶς δ' οὐ μέλλει τὸ σοφώτατον κάλλιον φαίνεσθαι; Πλ. Πρ. 309, γ'.

5. Παρακείμενος

§ 176. Ὁ παρακείμενος σημαίνει,
α') πρᾶξιν τετελεσμένην ὡς πρὸς τὸ παρὸν καὶ διαρκοῦσαν
ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς: δ πόλεμος ἀπίντων ἡμᾶς ἀπ-
εστέρηκε· καὶ γὰρ πενεστέρους πεποίηκε καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληγας
διαβέβληκε καὶ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς (=μᾶς ἔχει
ταλαιπωρήσῃ καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ταλαιπωρίας ἔξαπολου-
θοῦσι). Ἱσ.—οἱ πολέμοι ἐπιωρήκασι καὶ σπουδὰς λελύκασι. Ξ.
ἀν.—ἀκήκοα τοῦτομα, μημονεύω δ' οὐ. Πλ.

β') τὴν ἐκ τῆς τελέσεως τῆς πρᾶξεως προκύψασαν κατάστα-
σιν. Ὁ τοιοῦτος παρακείμενος εἶνε συνήθης παρ᾽ Ομῆρον καὶ
ἔξηγεται δι᾽ ἐνεστῶτος ἦ περιφραστικῶς: δε Χρύσην ἀμφιβέβη-
κας (=προστατεύεις). Ηλ. Α. 37.—νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε
(=τὴν περικαλύπτει).—οὔρεσι περιεστεφίνωται πᾶσα Θεσσαλίη
(=περιστέφεται). Ἡρ.—τὸ δὲ μὴ ἐμποδὼν ἀναταγωνίστω εὐ-
ροίց τετίμηται (=τιμᾶται). Θ. 2, 45, 1.—τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας
μὴ ἐπιοῆσθαι (=μὴ πτοεῖσθαι), ἀλλ' διλγώως ἔχειν. Πλ.—καὶ οὕτω
πεπίστευκας σαντῷ (=ἔχεις πεποίθησιν, πιστεύεις). Πλ. Πρωτ.—
τέθηρηκε (νεκρός ἐστι).—τέταται (=ἐκτείνεται). Θεοκρ. εἰδ. 11, 30.—
Καὶ περιφραστικῶς: καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί (δηλ. μέχρι τοῦτο,
ἐπομένως ἐκτελεῖται). Ὅδ. Ε. 90.

Σημ. α') Ἐκ τούτου πολλοὶ παρακείμενοι ἔχουσι σημασίαν ἐνεστῶ-
τος: οίδα, δέδοικα, εἴωθα, ἔσυκα (=δομοιάζω, φαίνομαι), κέκτημαι (=ἔχω),
μέμνημαι κλ.

Σημ. β') Ὁ παρακείμενος ἐπὶ τῆς β' σημασίας αὐτοῦ ἐνίστετε περι-
φράζεται διὰ τοῦ ἔχω καὶ τῆς μετοχῆς τοῦ παρακειμένου ἦ τοῦ ἀρι-
στου: οἴλα μοι βεβουλευκώς ἔχει (=βεβουλευκε, σκέπτεται). Σ.—σοῦ δ
ἔγιωγε θαυμάσας ἔχω τόδε. Σ.—πρβλ. ἔχω γράψῃ, ἔχω γραμμένον.

6. Υπερσύντελικος

§ 177. Ὁ υπερσυντέλικος είνε δι παρακείμενος τοῦ παρελθόντος καὶ σημαίνει πρᾶξιν τετελεσμένην καὶ διαρκοῦσαν κατὰ τὰ έαυτῆς ἀποτελέσματα: ἐδήλωσαν τῆς Ἀττικῆς τά τε πρότερον τετμημένα, εἴ τι ἐβεβλαστήκει, καὶ δόσα ἐν ταῖς πολὶ εἰσιθολαῖς παρελέλειπτο. Θ.

Σημ. α') Ὁ υπερσυντέλικος ίσοδυναμεῖ πολλάκις μὲ παρατατικόν: ἔχεια δέ σφιν δῷθ' ἐπὶ σανωρτῆψος ἐλήλατο (=ησαν ἐμπεπηγμένα, ἵσταντο δῷθαι). Πλ. Κ. 150.—ετετίμητο γὰρ ὑπὸ Κύρου δὲ εὑνοιαν (=εἶχε τιμηθῆ, ἐτιμάτο). Ξ. ἀν.—οὗς γὰρ παὶς Κύρου ἐλαβε τρισχιλίους δαρεικούς, διεσεσώκει (=διέσωζε). Ξ.—ετεθρήκει (=ητο νεκρός).—ἡ θύρα ἀνέῳριο καὶ ποὶν (=ητο πάντοτε ἀνοικτή).

Σημ. β') Ἐκ τούτου οἱ υπερσυντέλικοι τῶν ὁμιάτων, δῶν ὁ παρακείμενος ἔχει σημασίαν ἐνεστῶτος (§ 176, σημ. α) ἔχουσι σημασίαν παρατατικοῦ: ἥδειν (=ἐγνώριζον).—ἐδεδοίκειν.—ἐμεμρήμην.—ἐκεκτήμην κλ.

7. Τετελεσμένος μέλλων

178. Ὁ τετελεσμένος μέλλων είνε δι παρακείμενος τοῦ μέλλοντος καὶ σημαίνει,

1) πρᾶξιν τετελεσμένην ἐν τῷ μέλλοντι καὶ διαρκοῦσαν κατὰ τὰ έαυτῆς ἀποτελέσματα: ἐάν με ἐλέγῃς, μέγιστος εὐεργέτης ἀναγερόαψῃ (θὰ εἰσαι ἀναγερομένος). Πλ.—τεθνήξει οὗτος (=νεκρός ἔσται).—ἡ θύρα ἀνεῳξεται καὶ νῦν (=θὰ μένῃ ἀνοικτή). Ξ.—Ἐλ.—Καὶ περιφραστικῶς: ἡ πόλις ἔσται τετευχισμένη.

2) τίθεται ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ μέλλοντος καὶ σημαίνει τὸ ἀφεύκτως γενησόμενον ἢ τὸ πρέπον νὰ γείνῃ: φράζε καὶ πεπράξεται. Ἀρφ.—ῶδε γὰρ ἔξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται (=ἀφεύκτως τελεσθήσεται).—εἰρήσεται γὰρ τάληθὲς (=πρέπει νὰ λεχθῇ). Ισ. 7, 76.

Σημ. Ὁ τετελεσμένος μέλλων τῶν ὁμιάτων δῶν ὁ παρακείμενος ἔχει σημασίαν ἐνεστῶτος λαμβάνεται ως ἀπλοὺς μέλλων: εἰσομαι, κεντήσομαι (=θὰ ἔχω).

Β'. Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων

§ 179. Ἐν ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσει, τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ οἱ χρόνοι ἐκφράζουσι μόνον τὸ αὐτὸ ποιὸν τῆς πράξεως, ὅπερ ἐν τῇ ὅριστικῇ, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ αὐτὸ χρονικὸν σημεῖον.

§ 180. Ἐπὶ τούτων ἰσχύουσι τὰ ἔξης,

α') ἐν ταῖς κυρίαις προτάσεσι πάντες οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς, εὐκτικῆς καὶ προστακτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ μέλλον : ἡ ωμεγά καὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἀνδρός.—ὦ θεοί, δοῦτέ μοι καλῶ γενέσθαι τάνδοθεν, πλούσιον δὲ νομίζοιμι τὸν σοφόν. Πλ.—οὐκ ἂν δυνατοῦ μην λέγειν.—καὶ γένοιο ἄν οὐ κακός.—μὴ θορυβεῖτε.—ἀκούσον.

β') ἐν ταῖς δευτερευούσαις προτάσεσι, τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ, τὸ χρονικὸν σημεῖον, εἰς ὃ ἀναφέρονται οἱ χρόνοι, δοκίζεται ἐκ τοῦ χρόνου τῆς κυρίας προτάσεως ἢ ἐκ τοῦ νοήματος : ἐπειδὰν ἀπατα ἀκούσητε, κρίνατε. Δ.—Κλέαρχος ἐβούλευετο εἰ πέμπωσι τινας ἢ πάντες ἵστεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.—προεῖπεν αὐτοῖς ὅς, εἰ κλέπτοντες ἀλώσουντο, παραχρῆμα ἀποσφαγήσουντο. Ξ.—ἥκουνεν αὐτὸν εἶναι (παρελθ.)—ἀκούει αὐτὸν εἶναι (παρόν).—διάλεγων (=ὅς ἔλεγε, ὃς λέγει, ὃς ἂν λέγῃ).—διάκαταστὰς (=ὅς ἂν καταστῇ, ὃς κατέστη).—διάγεγραφῶς (=ὅς ἔγεγράφει, γέγραφε, γεγραφὼς ἔσται).

Σημ. Οἱ παρατατικὸι καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ἐν τῇ εὐκτικῇ, ἀπαρεμφάτῳ καὶ μετοχῇ ἔχουσι κοινοὺς τοὺς τύπους ὃ μὲν μὲ τὸν ἐνεστῶτα, ὃ δὲ μὲ τὸν παρακείμενον.

§ 181. Οἱ χρόνοι διαιροῦνται εἰς ἀρκτικοὺς καὶ εἰς ἴστορικούς. Καὶ ἀρκτικοὶ μὲν λέγονται οἱ χρόνοι οἰασδήποτε ἐγκλίσεως οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὸ παρὸν ἢ εἰς τὸ μέλλον, ἴστορικοὶ δὲ οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὸ παρελθόν¹⁾.

Αἱ ἐγκλίσεις τοῦ ὁήματος

Γενικὴ σημασία αὐτῶν

§ 182. Ἐγκλίσεις λέγονται οἱ τύποι τοῦ ὁήματος, δι' ὃν ἐκφράζεται ἡ ψυχικὴ (ἥτοι ἡ ὑποκειμενικὴ) διάθεσις τοῦ λέγοντος ὃς πρὸς τὸ λεγόμενον, δηλαδὴ πῶς ὃ λέγων παριστᾶ αὐτό, δη-

1) Εἰδικώτερον ἀρκτικοὶ χρόνοι εἶνε 1) ὁ ἐνεστώς, ὃ μέλλων καὶ ὁ παρακείμενος τῆς ὁριστικῆς, 2) ὁ γνωμικὸς ἀόριστος, 3) ἡ ὑποτακτική, εὐκτικὴ καὶ προστακτικὴ ἐν ἀνεξαρτήτοις προτάσεσι, 4) ἡ ὑποτακτική, εὐκτική, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ μετὰ χρόνου ἀρκτικόν. Ἰστορικοὶ δὲ εἶνε 1) ὁ παρατατικός, ὁ ἀόριστος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος τῆς ὁριστικῆς, 2) ὁ ἴστορικὸς ἐνεστώς, 3) ἡ ὑποτακτική, ἡ εὐκτική, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ μετὰ ἴστορικὸν χρόνον.

λοῦσι δὲ δύο τινά 1) ἐὰν τὸ λεγόμενον εἶνε κρίσις ἢ ἐπιθυμία (Θέλησις) τοῦ λέγοντος καὶ 2) τίς ἡ σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Ἐὰν τὸ λεγόμενον εἶνε κρίσις, παρίσταται 1) ὡς πραγματικόν, 2) ὡς δυνατόν. Ἐὰν δὲ εἶνε ἐπιθυμία, παρίσταται 1) ὡς προσδοκώμενον, 2) ὡς ἀπαίτησις, 3) ὡς δυνατόν.

Σημ. Κατὰ ταῦτα αἱ ἐγκλίσεις δηλοῦσι κρίσιν ἢ ἐπιθυμίαν τοῦ λέγοντος, εἶνε δέ, τέσσαρες, δριστική, ὑποτακτική, εὐκτική καὶ προστακτική. Καὶ διὰ μὲν τῆς δριστικῆς παρίσταται τὸ λεγόμενον ὡς πραγματικόν, διὰ δὲ τῆς ὑποτακτικῆς ὡς προσδοκώμενον (ἥτοι ὡς ἐπιθυμία, ἡς τὴν ἔκτελεσιν προσδοκᾷ ὁ λέγων) ἢ ἀπλῶς ὡς μέλλον (§ 255, α, σημ.), διὰ τῆς προστακτικῆς ὡς ἀπαίτησις ἵητοι ὡς ἐπιθυμία, ἡς τὴν ἔκτελεσιν ἀπαιτεῖ ἀμέσως ὁ λέγων) καὶ διὰ τῆς εὐκτικῆς ὡς δυνατὸν καὶ ἀμφιβολὸν εἴτε ἐπιθυμία εἶνε (καθαρὰ εὐκτική) εἴτε κρίσις (δυνητικὴ εὐκτική). Διὰ τῆς εὐκτικῆς λοιπὸν παρίσταται τὸ λεγόμενον ὡς ἐν τῷ νῷ μόνον τοῦ λέγοντος ὑπάρχον, ὡς ψιλὴ δηλ. σκέψις ἢ ἐπιθυμία τοῦ λέγοντος ἀσχέτως πρὸς τὴν πραγματικότητα: ὡς παῖ, γέροντος πατρὸς εὐτυχεστερος, τὰ δ' ἄλλ' ὅμοιος καὶ γέροντος ἀν κακός. Σ. Αἰ. 550 (¹)

Αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν ἀνεξαρτήτοις καὶ ἐξηρημέναις προτάσεσιν. Ἐκ τούτου αἱ προτάσεις εἶναι δύο εἰδῶν, προτάσεις κρίσεως καὶ προτάσεις ἐπιθυμίας § 222.

Σημασία τῶν ἐγκλίσεων ἐν ταῖς ἀνεξαρτήτοις προτάσεσι

1) Ὁριστικὴ

183. Ἡ δριστικὴ σημαίνει,
α') τὸ πραγματικὸν ἢ ὡς πραγματικὸν λαμβανόμενον: δμολογεῖ καὶ αὐτός. Λυσ.—ἐκὼν ἀνέστη Ἀγόρατος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ.—καὶ δὴ ἀποβαίνομεν (=καὶ μάλιστα ὑπόθες ὅτι ἀποβιβαζόμεθα). Ξ. ἀν.—καὶ δὴ τεθνᾶσι (=καὶ λοιπὸν ὑπόθες ὅτι ἔχουσιν ἀποθάνῃ).

1) Ἀρχικῶς τὸ δυνατὸν ἐν τῇ κρίσει καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ ἐξεφρέστο δι' ἀπλῆς εὐκτικῆς: οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμ (=πάθοιμ ἄν).—Κατόπιν εἰς δήλωσιν τοῦ δυνατοῦ ἐν τῇ κρίσει προσετέθη εἰς τὴν εὐκτικὴν τὸ δυνητικὸν ἀν (ποιητικ. κέν, κὲ) καὶ οὕτω ἐμορφώθη ἡ δυνητικὴ εὐκτικὴ (§ 183, β'). τιθεμένη καὶ ἐπὶ παρελθόντος: Τυδείδην δ' οὐκ ἀν γνοίης ποτέροις μετείν (=οὐκ ἀν ἔγνως, εἰ παρὸν ἐτύγχανες).—Βραδύτερον τὸ ἀν προσετέθη εἰς τὴν δριστικὴν τῶν ἰστορικῶν χρόνων καὶ οὕτω ἐμορφώθη ἡ δυνητικὴ δριστικὴ (§ 183, β'). Ἀνάλογόν τι συνέβη καὶ ἐν τῇ καθαρῇ εὐκτικῇ (§ 185, α') καὶ ἐν τῇ δριστικῇ τῶν ἰστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ εἴθε, εἰ γάρ (§ 183, γ').

Εὐρ. Μήδ.—ἀδικεῖ τις ἔκών. δογὴν καὶ τιμωρίαν κατὰ τούτον (δόξα τεταγμένην)=εὶ ἀδικεῖ τις. Δ.

πρβλ. Τὸν ἐκτύπησες. Τί θὰ καταλάβῃς; (ὑπόθεσις ὅτι τὸν ἐκτύπησε).—χρωστᾶς, πληρώνεις (=ἔὰν χρωστᾶς).

Σημ. α') Διά τοῦ ἔδει, ἔχοῆν, προσῆκε, εἰκός ἦν, ἄξιον ἦν, ἀναγκαῖον ἦν καὶ τῶν ὁμοίων μετ' ἀπαρεμφάτου δηλοῦται τὸ ἀντίθετον τοῦ πραγματικοῦ: ἔχοῆν σε μηνυτήν γενέσθαι (ἄλλ' οὐκ ἔγένουν). Λυσ.—ζῆν οὐκ ἔδει γυναῖκα (ἄλλα ζῆ). Μέ 198.—τι σιγῆς; οὐκ ἔχοῆν σε σιγᾶν. Εὐρ.—ἀληθῆ μεί εστι τὰ πολλὰ ὡς οὐκ ἔδει (εἶναι ἀληθῆ). Δ.—ἄξιον ἦν καὶ τοὺς φίλους τοὺς Θηραμένους προσαπολωλέναι, νῦν δὲ δόξα κλ. Λυσ.—

Σημ. β') Διὰ τοῦ ἔδει, ἔχοῆν κλπ. μετ' ἀπαρεμφάτου δηλοῦται καὶ τὸ πραγματικόν: τοὺς Ἀθηναίους ἔδει Δῆλιον καταλαβεῖν (καὶ διὰ τοῦτο τὸ κατέλαβον). Θ. 4, 76.

β') Ἡ δοιστικὴ τῶν ἰστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἀν σημαίνει τὸ δυνατὸν γενέσθαι ἐν τῷ παρελθόντι καὶ λέγεται δυνητικὴ δοιστική: ἐπερρόσθη δὲ ἂν τις κάκεῖνον ιδών (=ἡδύνατό τις νὰ ἔνθαρσυνθῇ). Ξ. Ἐλ.—θᾶττον ἢ ὡς ἂν τις φέτο.

Σημ. Ἡ δυνητικὴ δοιστικὴ σημαίνει προσέτι τὸ μὴ πραγματικὸν (§ 254, 2) καὶ ἐπανάληψιν ἐν τῷ παρελθόντι (§ 264, 4, β): δύμοις τοῖς τριφλοῖς ἂν ἥμεν (=θὰ ἥμεθα, ἄλλα τώρα δὲν εἴμεθα). Ξ. ἀπ.—διηρώτων ἂν αὐτοὺς τὶ λέγουεν (=συνήθιζον νὰ τοὺς ἔρωτῷ). Πλ. ἀπολ.

γ') Ἡ δοιστικὴ τῶν ἰστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ εἴθε, εἰ γάρ σημαίνει εὐνῆν ἀνεκπλήρωτον: εἴθε σοι τότε συνεγενόμην. Ξ. ἀπ.—εἴθ' ἥσθα δυνατὸς δρᾶν, ὡς πρόθυμος εἰ. Εὐρ.

Σημ. α') Ἡ δοιστικὴ τοῦ ἰστορικοῦ χρόνου πολλάκις περιφράζεται διετοῦ ὥφελον, ὥφελες, ὥφελε κλ. καὶ τοῦ οἰκείου ἀπαρεμφάτου μετὰ τοῦ εἴθε, εἰ γάρ ὡς ἄνευ αὐτῶν: εἰ γάρ ὥφελον οἵοι τε εἴραι οἱ πολλοί (=εἴθε ἥσαν) Πλ. Κρ.—εἴθ' ὥφελε 'Αργοῖς μὴ διαπιάσθαι οπάγος. Εὐρ.—αἴθ' ἄμα πάρτες ὥφελετ' ἐπὶ νηοῖς πεφάσθαι (=εἴθε νὰ ἥσθε φονευμένοι). Ιλ. Ω. 254.—μῆποτ' ὥφελον λαπεῖν τὴν Σκῆνον. Σ.—ἄλλ' ὥφελε μὲν Κῦδος ζῆται.

Σημ. β') Λέγεται ἀνεκπλήρωτος, διότι ὁ λέγων θεωρεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῆς ἀδύνατον: εἴθε οἵοι τ' ἥσαν (=εὔχομαι νὰ ἥσαν, ἄλλα τοῦτο νομίζω ἀδύνατον).

πρβλ. ἄμπτοτε, μακάρι, εἴθε νὰ ἔγινετο τοῦτο.

2) Υποτακτικὴ

§ 184. Ἡ ὑποτακτικὴ ἔχει σημασίαν βουλητικὴν καὶ μελλοντικὴν, ἐξ ὧν προέκυψεν ἡ τῆς προσδοκίας, τίθεται δέ,

α') ἐπὶ προτροπῆς κατὰ α' πρόσωπον ἐνικὸν ἢ πληθυντικὸν

μόνη ἡ μετὰ τῶν παρακελευσμάτων ἐπιφρονίας· ἀγε. ιδι., φέρει καὶ (ὅδ. § 143, σημ. 1); ἵωμεν καὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἀρδούς. Πλ. Πρ.—ἀντιλαβώμεθα τοῦ πολέμου καὶ μὴ πειραμένωμεν. Ισ.—φέρει τὰς μαρτυρίας ὑμῖν ἀγαγνῶ. Δ.

β') ἐπὶ ἀπαγορεύσεως μετὰ τοῦ μὴ κατὰ βέττη γένεται πρόσωπον ἀρούστου: μηδενὶ συμφοράν διειδίσῃς. Ισ.—καὶ μονι μηδεὶς τὴν ὑπερθολήν θαυμάσῃ. Δ.—καὶ μοι μὴ θορυβήσῃε. Πλ. ἀπ.

γ') ἐπὶ ἔρωτήσεων περὶ τοῦ πρακτέον (συμβουλευτική ὑποτακτική), ἥτοι ὅταν ὁ λέγων ζητῇ γνώμην ἡ ἄδειαν ἄλλου περὶ τοῦ τί πρόπει νὰ κάμη, τίθεται δὲ κατὰ αἵτη γένεται πρόσωπον μόνη ἡ μετὰ τοῦ βούλει, βούλεσθε, θέλεις, θέλετε: οἴμοι τί δράσω; ποῖ φύγω μητρὸς χεῖρας; Εὐδ. Μηδ.—εἴπωμεν ἡ σιγῶμεν;—πόθεν τις ἀρξηται; Πλ.—τί σοι ποιήσωσιν οἱ μάρτυρες; Δ.—βούλει σκοπῶμεν; ἀπ. 2, 1, 1.—βούλεσθε συνέδοιον κατασκευάσωμεν; Πλ. Πρ. 317, δ.—θέλεις μείνωμεν αὐτοῦ; Σ. Ἡλ. 80.

πρβλ. νὰ ἔλθω; νὰ φύγωμεν; τί νὰ κάμη κανείς; θέλεις ἡ θέλετε νὰ εἴπω;

Σημ. Ἀντὶ ὑποτακτικῆς τίθεται καὶ μέλλων δριστικῆς: τί ποιήσουμεν (=τί χρὴ ποιεῖν ήμᾶς); δο. § 17δ, 2.

2) Εὔκτική

§ 185. Η εὔκτική παριστᾶ τὸ λεγόμενον ὡς δυνατόν, ἥτοι ὡς πάντη ἀβέβαιον καὶ ἀμφίβολον. Σημαίνει δέ,

α') εὐχὴν δυνατὴν καὶ τίθεται ἡ μόνη ἡ μετὰ τῶν μορίων εἴθε, εἰ γάρ καὶ λέγεται καθαρὰ εὔκτική: εὐτυχοίης καὶ τύχοις δσων ἐρᾶς. Εὐδ. Μήδ.—εἴτε μήποτε γροίης δει εἰ. Σ.—εἰ γάρ γενούμην, τέκνον, ἀντὶ σου τεκούς. Εὐδ.—μὴ τὸν δραμην εἴσε τι δέδρακα (=νὰ μὴ ἴδω καλόν). Σ. Οἰ. τ. 644.

Σημ. Λέγεται δυνατή, διότι ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῆς είναι ἀμφίβολος: γένοιο εὐτυχέστερος (εὐχομαι νὰ γείνης, ἀλλ' ἂν θὰ γείνης ἡ ὅχι δὲν γνωρίζω).

πρβλ. ἄμπτοτε, μακάρι, εἴθε νὰ γείνῃ.

β') τὸ δυνατὸν γενέσθαι ἐν τῷ παρόντι ἡ ἐν τῷ μέλλοντι. Τίθεται δὲ μετὰ τοῦ δυνητικοῦ ἀν καὶ λέγεται δυνητική εὔκτική: ἵσως οὖν εἴποι τις ἀν πρὸς ταῦτα (=δύναται νὰ εἴπῃ, ἥθελεν εἴπῃ).—ἔγω δυνούντι ἀν εἰς τὰ πλοῦτα ἐμβαίνειν. Ξ. ἀν.—οὕτοις ἀν δυνάμην μάγτη ἐπισταίμην λέγειν. Σ. Ἄντ. 686.

Σημ. α') Ή δυνητική εὐκτική τίθεται πολλάκις πρὸς μετριωτέρον ἔκφρασιν τῆς ὁριστικῆς καὶ προστακτικῆς: ἀνὴρ ἄριστος οὐκ ἀν εἴη δυσγενῆς (=οὐκ ἔστι).—οὐκοῦν ἡ ἥρτορικὴ δημηγορία ἀν εἴη (=ἔστι). Πλ.—σὺ μὲν κομίζοις ἀν (=κόμιζε) σαντόν, η ἐθέλεις. Σ.—χωροῖς ἀν εἰσω (=χώρει). Σ.—λέγοις ἀν τὴν δέησον (=λέγε). Πλ.

Σημ. β') Καὶ ἡ καθαδὰ εὐκτική τίθεται ὡς μετριωτέρα μορφὴ παρακελεύσεως καὶ προτροπῆς: τούτου ἔνεκα μήτε πολεμεῖτε Λακεδαιμονίους σώζοισθε τε (ἀντὶ σώζεσθε) ἀσφαλῶς, ὅποι θέλει ἔκαστος. Ξ. ἀν.—εἰ δὲ μὴ Χειροσόφος μὲν ἥροῦτο (=ἱγγεισθω), τῶν δὲ πλευρῶν ἐκατέρων δύο τὸ πρεσβυτήριον στρατηγῷ ἐπιμελούσθην (=ἐπιμελεισθων), δύπισθοφυλακοῖμεν δὲ (=δυπισθοφυλακῶμεν) δὲ ἡμεῖς Ξ. ἀν.—κήρυξ τίς οἱ ἐποιο γεραίτερος (=ἄς ἀκολονθῇ) Πλ. ω, 149.

4) Προστακτικὴ

§ 186. Η προστακτικὴ παριστᾶ τὸ λεγόμενον ὡς ἀπαίτησιν τοῦ λέγοντος, σημαίνει δὲ ἀναλόγως τοῦ πρὸς δν ἀπευθύνεται ὁ λέγων,

1) προσταγὴν (πρὸς κατώτερον): ἀπε, παῖ, τὸν λύχον κάκφερε τὸ γραμματεῖον. Ἀρφ.

2) προτροπὴν ἡ παραίνεσιν (πρὸς ἵσον): τοὺς θεοὺς φοβοῦ. τοὺς γορεῖς τίμα. Ισ.—ῶς παῖδες Ἐλλήνων, ἵτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα. Αἰσχ. Πέρσ.

3) παράκλησιν (πρὸς ἀνώτερον): τίμησόν μοι νῖόν. Ιλ. A. 505,

4) δέησον (πρὸς θεόν): Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς. Εὑρ.

5) εὐχὴν ἡ κατάραν: χαῖρε, ὑγίαντε, ἔρρο' ἐς κόρακας. Ἀρφ.

6) ἀπαγόρευσιν μετὰ τοῦ μῆ, ἐπὶ χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρακειμένου ἡ καὶ ἀορίστου: μὴ θορυβεῖτε, ὡς ἄνδρες. Πλ. ἀπ.—μηδεὶς διδασκέτω. Θ.—μηδεὶς νομισάτω.—μὴ κεκωλύσθω. Θ.

7) συγκατάθεσιν: λεγέτω περὶ αὐτοῦ, ὡς ἔκαστος γιγνώσκει. Θ.—εἰ μὲν οὖν ἄλλο τις βέλτιον δρᾶ, ἄλλως ἐχέτω. Ξ. ἀν.—πλούτει κατ' οἶκον καὶ ζῆ τύχαννον σχῆμα ἔχων. Σ. Ἀντιγ.—Συγχόνὸν ιδίᾳ εἶνε τό: ἔστω: ὡδ' ἔστω. Ιλ. H. 34.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐγκλίσεων

§ 187. Αἱ ἐγκλίσεις παριστῶσι τὸ λεγόμενον ὡς κοίσιν ἡ ὡς ἐπιθυμίαν τοῦ λέγοντος. "Οθεν εἶνε δύο εἰδῶν, ἐγκλίσεις κρίσεως καὶ ἐγκλίσεις ἐπιθυμίας.

§ 188. Ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως εἶνε 1) ἡ δριστική, 2) ἡ δυνητικὴ δριστικὴ καὶ 3) ἡ δυνητικὴ εὐκτική. Ἐγκλίσεις δὲ τῆς ἐπιθυμίας εἶνε 1) ἡ ὑποτακτική, 2) ἡ προστακτική, 3) ἡ καθαρὰ εὐκτικὴ καὶ 4) ἡ δριστικὴ τῶν ἴστορικῶν χρόνων ἡ σημαίνουσα εὐχήν.

Αἱ ἀντωνυμίαι

Α'. Αἱ προσωπικαὶ.

§ 189. Αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ α' καὶ β' προσώπου τίθενται (ὡς ὑποκείμενον) ἐπὶ ἐμφάσεως καὶ ἀντιθέσεως: ηὑξήσαμεν τὸν Φίλιππον ἡμεῖς. Δ.—σὺ μὲν παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ. Ισ.

§ 190. Τῶν πλαγίων πτώσεων τοῦ ἐνικοῦ οἱ μὲν δριθοτονούμενοι τύποι ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, σοῦ, σοί. σέ, τίθενται ἐπὶ ἐμφάσεως ἡ ἀντιθέσεως, οἱ δὲ ἐγκλιτικοί: μου, μοι, με, σου, σοι, σε, ἀνευ ἐμφάσεως: ἐμοῦ μὲν κατεγέλαστ, σὲ δὲ ἐπήνεοε.—καὶ ἐγὼ ἥκω πρὸς σὲ εἰδνῖα τοὺς γεννήσαντάς σε.

§ 191. Τὴν προσωπικὴν ἀντωνυμίαν τοῦ γ' προσώπου ἀναπληροῦ καθ' ὅλας τὰς πτώσεις ἡ δριστικὴ αὐτός, διότι ἡ μὲν ἐνικὴ ὀνομαστικὴ αὐτῆς εἶνε ἀχρηστος, ἡ δὲ σφεῖς σπανία, αἱ δὲ πλάγιαι πτώσεις: οὖ, ολ, ἔ, σφᾶν, σφίσι, σφᾶς λαμβάνονται ὡς αὐτοπαθεῖς: αὐτὸς δὲ (ἔφη) οὐκ ἂν ποτε ποιῆσαι ταῦτα. Λυσ.—ἔφασαν τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι, αὐτοὶ δὲ σώζειν τοὺς νόμους. Θ.—ἐγὼ αὐτὸν ἔξελέγξω. Λυσ.—ἀπέκτειναν πολλοὺς αὐτῶν.

2) Ἡ αὐτός.

§ 192. Ἡ αὐτὸς; εἶνε 1) δριστικὴ ἡ διασταλτικὴ χρησιμεύουσα ἵνα διακρίνῃ τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται (οὐσιαστικὸν ἡ ἀντωνυμίαν προσωπικὴν ἡ δεικτικὴν) ἀπὸ παντὸς ἄλλου: αὐτὸς ὅδε δωμάτων ἔξω περὶ. Σ.—αὐτὸς παρεγένοντο Σωκράτει (=σὺ αὐτός); Πλ. Φαίδ.—τὴν στρατείαν αὐτὸς Ξέρξης ἤγαγε (=ἀτός του, αὐτοπροσώπως).—αὐτὸς ἥλθον κήρους (=οἱ ἴδιοι, αὐθορμήτως).—αὐτὸς τὸ περίορθον (=ἀκριβῶς κλ.).—αὐτὸς τοῦτο ἡ τοῦτ' αὐτὸς (ἀκριβῶς τοῦτο): αὐτὸς τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἐπάγγελμα, δὲ ἐπαγγέλλομαι.

Σημ. α') Ἐκ τῆς διασταλτικῆς σημασίας προκύπτει ἡ σημασία τοῦ μόρου: αὐτοὶ ἐσμεν (=μόνοι εἰμεθα). Ἀρφ

Σημ. β') Μετὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ ἔξαίρει τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται πρόσωπον ὡς τὸ σπουδαιότερον: στρατηγὸς ὁ ^{τοῦ} Ἀθηναίων δέκατος αὐτὸς

(=αὐτὸς μετὰ ἐννέα ἄλλων). Θ.—Καλλίαν πέμπτον αὐτὸν σιρατηγὸν ἔπειρψαν (=μετὰ τεσσάρων ἄλλων). Θ.

β') ἐπαναληπτικὴ τιθεμένη μόνον κατὰ τὰς πλαγίας πτώσεις ἀντὶ προρρηθέντος ὀνόματος: διαβάλλει Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιβουλεύοντος αὐτῷ.

γ') μετὰ τοῦ ἄρρενος εἶνε ἐπίθετον σημαῖνον ταυτότητα: ἐγὼ μὲν οὖν δι αὐτὸς εἰμι τῇ γνώμῃ (=διδιος). Θ.—τὴν Ἀττικὴν ἄνθρωποι ὡκουν οἱ αὐτοί. Θ.

3) Αἱ αὐτοπαθεῖς

§ 193. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι καὶ τῶν τριῶν προσώπων τίθενται εἰς τὸν λόγον, ὅταν ἀναφέρωνται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἵνα μέρος ἀποτελοῦσιν (εὐθεῖα ἢ ἀμεσος ἀντανάκλασις): διδωμένη σοι ἐμαντὸν δοῦλον. Ξ. παιδ.—γνῶθι σαντόν.—Κλέαρχος ἀφιππεύει ἐπὶ τὴν ἐπιτοῦ σκηνήν.—ἐχθρὸν ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικοῦτον ἡσκήκαμεν. Δ. 3, 28.

—Σημ. α') Ἔνιοτε ἀναφέρονται καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον: τὸν κωμάρχην ὥχετο ἄγων πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ οἰκέτας (τοῦ κωμάρχου). Ξ.—ἀπὸ σαντοῦ ἐγὼ σε διδάξω. Αρφ.

—Σημ. β') Ἀντὶ τοῦ δοκῶ ἐμαντῷ συνηθέστερον τίθεται τὸ δοκῶ μοι: οὐκ ἀπειρως μοι δοκῶ αὐτοῦ ἔχειν. Ξ. παιδ.

§ 194. Ἡ αὐτοπαθής ἀντωνυμία καὶ μάλιστα ἡ τοῦ γ' προσώπου ἀνήκουσα εἰς δευτερεύουσαν πρότασιν, ἀπαρέμφατον ἢ μετοχήν, ἀναφέρεται πολλάκις οὐχὶ εἰς τὸ ὑποκείμενον τούτων, ἀλλ' εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (πλαγία ἢ ἔμμεσος ἀντανάκλασις): Ὁρέστης ἐπεισεν Ἀθηναίους ἑαυτὸν κατάγειν. Θ.—πάντας οὕτω διατιθεὶς ἀπετέμπετο, ὥστε ἑαυτῷ μᾶλλον φέλοντος εἴραι ἢ βασιλεῖ.—δ Ξενοφῶν δείσας μὴ ἀγήκεστα κακὰ γέννοιτο ἑαυτῷ.—τοὺς ἡδικηκότας ἐμαντὸν πονηροὺς ὅντας ἐπιδεκνύω. Δ. 57, 59.—σαντῷ πείθεσθαι ἀγαγάζων (σύ με). παιδ. 1, 6, 20.—εἰ βούλοιο ξένον ποιῆσαι ὑποδέχεσθαι σεαντόν. ἀπομ. 2, 3, 13.—

—Σημ. α') Ἐπὶ πλαγίας ἀντανακλάσεως ἀντὶ τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας τοῦ γ' προσώπου τίθενται καὶ αἱ πλάγιαι πτώσεις τῆς τριτοπροσώπου προσωπικῆς ἢ αἱ πλάγιαι τῆς αὐτός: ἐφοβεῖτο δι Κῦρος μή οἱ ἀποθάνοι δ πάτπος —οἱ Θεοσαλοὶ ἐφοβήθησαν μὴ καὶ ἐπὶ σφᾶς δι στρατὸς χωρήσῃ. Θ.—ἐπεισόπει δὲ καὶ εἰ τις ἄλλος αὐτὴν θεάται Ξ. ἀπ.—τῶν παρ' ἑαυτῷ βαρβάρων ἐπειελεῖτο, ὡς ἐπιμελῶς ἔχοιεν αὐτῷ.

— **Σημ.** β') Ἡ σύντοπαθής ἀντωνυμία τοῦ γ' προσώπου τίθεται πολλάκις ἀντὶ τῆς τοῦ α' ἢ β' προσώπου: τὴν ἑαυτοῦ διάροιαν ἀσκήσεις (= ἡγεμονία) Ἰσ.—αὐτὸς ἀντὸς ἀτώλλουν (= ἐμαντόν). Ἀνδοκ.—ἀποφαινετε σκαιοτάτους ἑαυτοὺς (= ὑμᾶς αὐτοὺς). Λυσ. 8, 5.

— **Σημ.** γ') Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμία ἐν τῷ πληθυντικῷ τίθενται πολλάκις ἀντὶ τῆς ἀλληλοπαθοῦς: ἀπίστως ἔχουσι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ Ἐλληνες (= πρὸς ἀλλήλους). Δ.—διαλνοαμένους τὰς πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἔχθρας. Ἰσ.—πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψεσθε κάπειτα ὑμῖν αὐτοῖς ἀπεχθήσεσθε. Λυσ. 8, 19.

— **Σημ.** δ) Παρ' ἡμῖν τὰς αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίας ἀναπληροῖ ἡ σύντοπαθής ἀντωνυμία τοῦ γ' προσώπου μετὰ τῶν γενικῶν τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν: τὸν ἑαυτόν μου, τὸν ἑαυτόν σου, τὸν ἑαυτόν μας, τὸν ἑαυτόν σας, τὸν ἑαυτόν των (τους).

4) Αἱ κτητικαὶ

§ 195. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι τὸν κτήτορα. Τὸ πρόσωπον δὲ τοῦ κτήτορος δύναται νὰ εἶνε ἢ διάφορον τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως ἢ τὸ αὐτό.

"Οταν τὸ πρόσωπον τοῦ κτήτορος εἶναι διάφορον τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, τίθενται ἐπὶ ἐμφάσεως μὲν αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι, ἀνεν δὲ ἐμφάσεως αἱ γενικαὶ τῶν προσωπικῶν: οἱ ἐμοὶ δοφθαλμοὶ καλλίορε; ἀν τῶν σὸν εἴησαν. Ξ.—τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς ἀποστερεῖ. Δ.—τὴν σιγήν σου συγχώρῃσιν θήσω. Πλ.—τὸν γὰρ ἀδελφόν μου Ἑρατοσθένης ἀπέκτεινε. Λυσ.

§ 196. "Οταν τὸ πρόσωπον τοῦ κτήτορος εἶνε τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ὑποκειμένον τῆς προτάσεως, τίθενται αἱ γενικαὶ τῶν αὐτοπαθῶν ἀντωνυμιῶν: ἐμαντοῦ, σαντοῦ, ἑαντοῦ, ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ τό: ἡμέτερος αὐτῶν, ὑμέτερος αὐτῶν, ἑαντῶν καὶ σπανιώτερον τὸ σφέτερος ἢ σφέτερος αὐτῶν: οὐ λόγους ἐμαντοῦ λέγω. Δ.—σὺ μὲν τὰ σαντῆς πρᾶσσε. Σ.—νομίζω τοῦτον πρὸς τὴν ἑαντοῦ σωτηρίαν στασιάζειν. Ξ. ἀν.—πολὺ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν μέλλομεν πλεῖν. Θ.—ἀπαγγείλατε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν παισί. Λυσ. 141.—οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν ἑαντῶν συμμάχων κατεφόρουν. Ξ. Ἐλ.—πρὸς τοὺς νεκροὺς τοὺς σφετέρους ἐτράποντο. Θ.—ἥλπιζον ὑπὸ τῶν σφετέρων αὐτῶν παίδων ταφήσεσθαι. Λυσ. 13, 45.

— **Σημ.** Τὸ ἡμῶν αὐτῶν, ὑμῶν αὐτῶν καὶ σφῶν αὐτῶν εἶνε σπανιώτατα. Τὸ δὲ ἐμὸς αὐτοῦ, οὓς αὐτοῦ εὑδοηται παρὰ ποιηταῖς: τὸ σὸν οπεύδονος ἄμα καὶ τοῦμὸν αὐτῆς ἥλθον. Σ. Ἡλ. 251.

§ 197. Ἐκ τῶν ἀντωνυμιῶν τοῦ γ' προσώπου ἡ μὲν ἔδος εἶνε ἄχοηστος παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἡ δὲ σφέτερος σπανία τιθεμένη

ἔπι ἀντανακλάσεως, ἀναπληροῦνται δὲ διὰ τοῦ: αὐτοῦ-αὐτῶν, ἐκείνου-ἐκείνων: μετεπέμψατο δὲ Ἀστυάγης τὴν ἔαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς. Ξ. πατεῖ.—οὐχὶ ἡτον φροντίζω τῆς ἐκείνου δόξης ἢ τῶν ἐμαυτοῦ κινδύνων. Ἰσ.

Σημ. Ἡ απτητική ἀντωνυμία κεῖται πολλάκις ἀντί γενικῆς ἀντικειμενικῆς: ἐπὶ διαβολῆς τῇ ἐμῇ (=ἴνα διαβάλῃ ἐμέ). Πλ.—εὔροιά ἐρῶ τῇ σῇ (=τῇ πρόσδε σέ).

5) Ἡ ἀλληλοπαθήσ

§ 198. Ἡ ἀλληλοπαθήσ ἀντωνυμία σημαίνει σχέσιν ἀμοιβαιότητος: ἡδίκουν ἀλλήλους.

6) Αἱ δεικτικαὶ

§ 199. Α'. Ἐπὶ δειξεως προσώπων ἢ πραγμάτων.

1) ἡ ὅδε δεικνύει τι πλησιέστατα τοῦ λέγοντος κείμενον: ἐγώ σε καὶ δὲ Μελησίας ὅδε (=αὐτὸς ἐδῶ) Πλ.—ἥδε ἡ ἡμέρα (=αὕτη ἐδῶ, ἡ παροῦσα). Θ.—ἔνεκα τούτου τίθεται ἀντὶ τῆς ἐγώ: τῷδε τῷ σαντοῦ δημότη (=έμοι) Πλ. Λάζ.—ξὺν τῇδε χερὶ (=τῇ ἐμῇ) Σ. Ἀντ.

2) ἡ οὗτος δεικνύει τι πλησίον καὶ ἀπέναντι τοῦ λέγοντος κείμενον: οὗτος; δ' Ἄλιας ἐστι (=αὐτὸς ἐκεῖ). Ἰλ. Γ.—ἔνεκα τούτου τίθεται ἀντὶ τοῦ σύ: οὗτος καθεύδεις; (=ἐ σὺ αὐτοῦ, κοιμᾶσαι;) Ἄρφ.—οὗτος σύ, πᾶς; δεῦρος ἡ λιθες; (=ἐ σὺ αὐτοῦ). Σ.

3) ἡ ἐκεῖνος δεικνύει τι μακρὰν κείμενον: νῆσος ἐκεῖναι ἐπιπλέονσι (=ἐκεῖ πέρα). Θ. 1, 51.—ως; τὸν Ἰρος ἐκεῖνο; ἥσται (=ἐκεῖ πέρα κάθηται). Ὁδ.

Ἐπὶ τάδε (τοῦ ἴσθμοῦ): πρὸς τὰ ἐδῶ.—ἐπ' ἐκεῖνα=πρὸς τὰ ἐκεῖ.—ἐκ τούτου τὸ ἐπίο. ἐπέκεινα (=πέραν κλ.).

Σημ. Ἡ ἐκεῖνος δηλοῖ καὶ γνωστόν τι ἢ περίφημον (ἐπὶ καλῷ ἢ κακῷ): τὸν Ἀριστείδην ἐκεῖνον. Δ.—τὰ πόλλα ἐκεῖνα κακά. Σ.—τόδ' ἐκεῖνο ἢ τοῦτο ἐκεῖνο (ἐστι)=τοῦτο εἶνε ἐκεῖνο (τὸ γνωστόν).

§ 200. Β'. Ἐπὶ λεγομένων ἡ μὲν οὗτος καὶ ἐκεῖνος ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα, ἡ δὲ ὅδε εἰς τὰ ἐπόμενα: Φρύνιχος οὗτος (δὲ προμηνούενθεις) τοὺς τετρακοσίους κατέστησεν. ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος (δὲ Φρ.) ἀπέθανε. Λυσ.—ταῦτα μὲν δὴ σὺ λέγεις (=τὰ ἀνωτέρω), παρ' ἡμῶν δ' ἀπάγγελλε τάδε (=τὰ ἔξης).

Σημ. α') Ἐνίστε ἡ οὐδος καὶ ἐκεῖνος, μάλιστα κατ' οὐδέτερον γένος, ἀναφέρονται καὶ εἰς τὰ ἐπόμενα: ἐκεῖνο μόνον ἐτήρουν ὅπως μηδὲν τῶν πατρῶν καταλύσουν. Ἰσ.—τούτον τυμῶμα, ἐν τῷ πρωτανείῳ οιτήσεως Πλ.—Οὗτο τίθενται καὶ τὰ ἐπιφρήματα οὐτως, ἐκεῖνως: ἐννοήσωμεν γὰρ οὐτωσὶ (=κατὰ τὸν ἔξῆς τρόπον). Πλ. Λυσ.—ἐκείνως ὑμᾶς ἥγοῦμαι τάχιστ' ἂν ἀφέσθαι τῆς δόξης ταύτης, εἴτις ὑμῖν ἐπιδείξειεν. Ἰσ. 15, 42.

Σημ. β') Ὄταν ἡ οὐδος καὶ ἡ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα οὐσιαστικά, ἡ μὲν οὐδος ἀναφέρεται εἰς τὸ πλησιέστερον, ἡ δὲ ἐκεῖνος εἰς τὸ ἀπότερον: μὴ μόνον θύνων, ἀλλὰ καὶ τοὺς δόκοις ἐμμένων ἐκεῖνο μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον, τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον. Ἰσ.—

Σημ. γ') Τὸ καὶ οὗτος ἀναφερόμενον εἰς προηγούμενον οὐσιαστικὸν σημαίνει πολλάκις καὶ μάλιστα: ξένους προσήκει πολλοὺς δέχεσθαι καὶ τούτους (=καὶ μάλιστα) μεγαλοποεῖσθαι. Ξ.—Συχνότατον τὸ καὶ ταῦτα (=καὶ μάλιστα) μετά μετοχῆς, διὸ οὖν ἐξαίρεται τὸ ἄτοπον προηγούμενης ἐννοίας: δοκεῖς μοι οὐ προσέχειν τὸν ιοῦν τούτους καὶ ταῦτα σοφὸς ὕπ.

§ 201. Ἐκ τῶν συσχετικῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν ἡ τοιοῦτος καὶ τοιόσδε δεικνύουσι ποιότητα, ἡ τοσοῦτος καὶ ἡ τοσόσδε πλῆθος ἢ μέγεθος, ἡ δὲ τηλικοῦτος καὶ τηλικόσδε μέγεθος ἢ ἡλικίαν: ἡ μὲν δύναμις τοσαύτη ἐστὶ καὶ τοιαύτη τῆς τέχνης. Πλ.—τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα διεπράξατο. Ι.—ὅντες τηλικοῦτοι (=ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ). ἀπ. 1, 2, 46.

Σημ. Ἐπὶ λόγου ἡ τοιοῦτος, τοσοῦτος καὶ τηλικοῦτος ἀναφέρονται εἰς τι προηγούμενον ἢ καὶ ἐπόμενον, ἡ δὲ τοιόσδε καὶ τηλικόσδε εἰς τι ἐπόμενον: τοιαῦτα μὲν οἱ Κερκυραῖοι εἶλον, οἱ δὲ Κορινθῖοι μετ' αὐτοὺς τοι-άδε (=τοιαῦτα περίπον) Θ. 1, 36.—Τάδε=τὰ ἔξῆς.—Τοιάδε=τὰ ἔξῆς περίπον.

7) Αἱ ἀναφορικαὶ

§ 202. 1) Ἡ δὲ ἀναφέρεται εἰς ὁρισμένον τι, ἡ δὲ ὅστις εἰς ἀόριστον καὶ γενικόν: Ζεὺς δὲ ἐφορᾷ πάντα. Σ.—μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ ιοῦν ἔχει. Μέ.

Σημ. Ἡ δὲ τίθεται καὶ ἀντὶ τῆς ὅστις: ἀ μὴ οἶδα, οὐδὲ οἶομαι εἰδέναι (=ἄτινα μὴ οἶδα) Πλ. ἀπ.—Καὶ ἡ ὅστις τίθεται ἐνίστε ἀντὶ τῆς δὲ: Ἀπόλ-λωνος βωμόν, ὅστις (=δὲ) νῦν ἔξω τῆς πόλεώς ἐστιν, ἰδούσαντο. Θ.—Πολ-λάκις προτάσσεται τῆς ὅστις τὸ πᾶς ἡ οὐδείς: ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει.

2) Ἐκ τῶν συσχετικῶν ἀντωνυμιῶν ἡ οἶος ἀναφέρεται εἰς τὴν τοιοῦτος καὶ τοιόσδε, ἡ ὅσος εἰς τὴν τοσοῦτος καὶ τοσόσδε καὶ

ἡλίκος εἰς τὴν τηλικότητα καὶ τηλικόσθε: τοσαῦτα καλά, δοσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις. Ε. ἀπ.—ἀοιδοῦ τοιοῦδε, οἶος ὅδις ἐστίν. Ὁδ. Α. 370.—καὶ κατεστήσαμεν (Φίλιπ.) τηλικοῦτον, ἡλίκος οὐδεὶς πω βασιλεὺς γέγονε *Μακεδονίας*. Δ.

Σημ. α') Διαφέρει ή οὗτος τῆς δρόποιος, ή δοσας τῆς δρόσος καὶ τὰ ἐπιδρόματα δύθεν—δρόθεν, οἰ—δροὶ κλ. δ, τι ή δος τῆς δστις.

Σημ. β') Τὸ οὖτος τὸ εἴμι μετ' ἀπαρεμφάτου=δύναμαι: οὐδεὶς οὗτος τὸ ἐστίν ἄλλως λέγειν Πλ. Τὸ δὲ οὗτος εἴμι=1) τοιοῦτος εἴμι ὥστε: οὐ γὰρ ἡ ὥρα οὐα τὸ πεδίον ἄρδειν. Ε.—2) ἔτοιμος ἢ πρόθυμος εἴμι: καὶ οὗτος ἡ ἐπεξιέραι λειποράτει. Δ.

Σημ. γ') Ἡ οὗτος, ἡλίκος καὶ τὸ ἐπίδρομα ὡς τίθενται πολλάκις ἐπὶ ἀναφωνήσεων θαυμασμοῦ τιθέμεναι ἐνιστεῖ καὶ δις ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει: ὡς δύσμορδ' Αἴας, οὗτος ὁντος ἔχεις (πόσον καλὸς ἐνῷ εἰσαι, πόσον κακῶς ἔχεις). Σ.—ώς καλός μοι ὁ πάππος (=πόσον ὁραῖς). Ε παιδ.—ώ πάππε, δοσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ δειπνῳ.—Ομοίως τίθεται καὶ ἐν ἔξηρτημέναις προτάσεσι: τις οὐκον οὐδεὶς ἐξ οἵων συμφορῶν εἰς οἴαν ενδαμονίαν κατέστησαν Ισ—θαυμάζω αἰοθαρόμενος ὡς ἡδέως καθεύδεις. Πλ. Κρ.

§ 203. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικόν, εἰς δὲ ἀναφέρεται, κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν, ή δὲ πτῶσις κανονίζεται ἐκ τῆς θέσεως, ἢν ἔχει ἐν τῇ ἀναφορικῇ προτάσει: μήτηρ ἐν οἴκοις, ἢν σὺ μὴ δείσῃς. Σ.

Σημ. α') Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἀναφερομένη εἰς διλόκληρον πρότασιν τίθεται κατ' οὐδέτερον γένος: ἔστη ἔχον τὴν ἀσπίδα, δ δοκεῖ κηλίς εἴραι. Ε. Ἐλ.

Σημ. β') Τὸ ἔστι μετὰ πασῶν τῶν πτῶσεων τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας δος (δστις) ἀποτελεῖ περίφρασιν τῆς ἀριθμού τις χωρὶς νὰ ἐπιδρῷ ἐπ' αὐτοῦ οὔτε δὲ ἀριθμὸς τῆς ἀντωνυμίας οὔτε δὲ χρόνος τῆς πράξεως: ἔστι δὲ (=τινὰ δὲ) καὶ κοιτήρ καθήμερον (ἀπέκτειναν). Ε. Ἐλ—ἔστιν οὐ εἰνύχανον (=τινές). Ε. παιδ.—καὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων ἔστιν ὁν (=τινῶν). Θ—ἢ ἔστιν οἷς (=τοῖς) καὶ πάντα ἀρέσκει; Ε. ἀπ. Οὕτω τίθεται καὶ τὸ ἦν: ἦν οὖς ἵπποπόνδονς ἀπέδοσαν (=τινάς). Ε. Ἐλ.—ἢ δὲ ἀσθενεῖς οὖσας... δ Θίβρων ἐλάμψαρεν. Ἐντεῦθεν ἔστιν δτε (ἢ ἔσθι δτε)=ἐνίστε.—ἔστιν ἵνα, δπον, οὐ=ενιαχοῦ, πού: οὐκ ἔστιν δπον=οὐδαμοῦ.—οὐκ ἔστιν δπον οὐ=πανταχοῦ.—οὐκ ἔστιν δτως=οὐδαμῶς.—οὐκ ἔστιν δπως οὐ=πάντως: ἐπειδὰν ἀλισθῆ αὐτῷ ἡ σιρατά, οὐχ δπως οὐκ ἐπιθήσεται ἥματα (=δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ μὴ μᾶς ἐπιτεθῇ), ἀρά ἐξ ἀπαντος θὰ μᾶς ἐπιτεθῇ.—Κατὰ τὸ ἔστιν οὐ ἐσχηματίσθη τὸ ἔτιοι (=ἐνι·οῖ) καὶ κατὰ τὸ ἔστιν δτε τὸ ἐνίστε (ἐνι·δτε).

§ 204. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἀνήκουσα εἰς δύο προτάσεις παρατακτικῶς συνδεομένας, ἐὰν μὲν εἴναι τῆς αὐτῆς πτῶσεως ἐν ἀμφοτέραις, παραλείπεται ἐν τῇ δευτέρᾳ, ἐὰν δὲ διαφόρου

πιώσεως, ή παραλείπεται ή ἀναπληροῦται διὰ τῆς αὐτὸς ή ἐνίστε
τῆς οὗτος ή καὶ προσωπικῆς: Ἀραιός δέ, ὅν ἡμεῖς ἥθέλομεν βα-
σιλέα καθιστάναι καὶ (φ) ἐδώκαμεν καὶ (παρ' οὐ) ἐλάβομεν πιστά,
ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν ἐπιχειρεῖ. — ἔκεινοι οἷς οὐκ ἔχαριζοντο οἱ λέ-
γοντες οὐδὲ ἐφίλουν αὐτούς. Δ.—καὶ νῦν τί χρὴ δοῦν, δστις ἐμφα-
ρᾶς θεοῖς ἔχθραίσθωμι, μισεῖ δέ με Ἐλλήνων στρατός; Σ.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία, εἰς ἣν ἀναφέρεται ή ἀναφορική, συ-
νηθέστατα παραλείπεται: ἐγὼ καὶ ὁν ἐγὼ κρατῶ μεροῦμεν παρὰ
σοι (=καὶ ἔκεινοι ὧν).—βίᾳ λαμβάνετε ὁν ἀν δέησθε (ἔκεινα ὧν).
Ξ. ἀν.—Ἐν τῇ παραλείψει ταύτῃ ἐὰν ή ἀναφορικὴ ἔχῃ πρόθεσιν
ἀὗτη ἀνήκει ή εἰς μόνην τὴν δεικτικὴν ή εἰς μόνην τὴν ἀναφορι-
κὴν ή εἰς ἀμφοτέρας: ἀνθ' ὥν εν ἐπαθον (=ἀντὶ ἔκεινων ἄ)—
οἱ ἀφιστάμενοι καὶ ἀφ' ὁν διακριόνται (=καὶ ἔκεινοι ἀφ' ὧν).
Θ.—πεισθεὶς ὑφ' ὥν ἐπεισθῆς (=ὑπὸ τούτων, ὑφ' ὧν). Λυσ.

§ 205. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι συναπτόμεναι μετὰ τοῦ δή,
δήποτε, οὖν, γίνονται ἀοριστολογικὰ ἐπίθετα: ὁήγγυνται δποία δὴ
φλέψ (=κάποια φλέψ).—ἐγὼ πάσχειν δτιοῦν ἔτοιμος (εἰμί). Δ.—
οῦτο καὶ τὰ ἐπιρρήματα δπονοῦν, δπονδήποτε, δποσοῦν
κλπ. Ταῦτα πολλάκις τίθενται μετὰ τοῦ καὶ ή οὐδέ: καὶ δπο-
σονοῦν=καὶ ἐλάχιστον.—οὐδὲ δπωστιοῦν=οὐδὲ ἐπ' ἐλάχιστον, οὐ-
δαμῶς.—οὐδὲ ἡντιοῦν=οὐδὲ τὴν ἐλάχιστην.—καὶ δπωσοῦν=καὶ
ἐλάχιστον: οὐδὲ διὰ φιλοτικίαν οὐδὲ ἡντιοῦν. Λυσ. 6.—εἰ καὶ δπο-
σονοῦν ἐνδώσοντι. Θ. 4, 37.

8) Αἱ ἐρωτηματικαὶ

§ 206. Ἐκ τῶν ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν

- 1) ή τίς τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ προσώπου ή πράγματος.
Τίς εἰ; Ἀρφ.—τί ποιεῖς; Ξ. παιδ.
- 2) ή πότερος (=τίς ἐκ τῶν δύο) ἐπὶ διπλῆς ἐρωτήσεως: πό-
τερος ὑμῶν Πυλάδης κέκληται; Εὔρ.—πότερος καλλίων δοκεῖ
σιναι δ πατὴρ ή οὗτος;
- 3) ή ποῖος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ τῆς ποιότητος: τίνες καὶ ποῖαι
(=ποίας λογῆς) φύσεις ἐπιτήδειαι εἰς πόλεως φυλακήν; Πλ.
Ε.—Πολλάκις κείται ἀντὶ τῆς τίς: ποίω ποτ' ἔχρησαντο τεκμηρίων;
Ξ. ἀν.

Α) Σημ. Τὸ ποῖον; Τὸ τί;(=τὶ ἀκριβῶς;) δεικνύουσι ἀνυπομονησίαν τοῦ ἐρωτῶντος: πέπονθα δεινὰ τοῦδ' ὑπὲρ ἀνδρός ἀρτίως. Τὰ ποῖα ταῦτα; Σ.—Πάσχει δὲ θαυμαστόν. Τὸ τί; 'Αρφ.¹⁾

Τὸ τὶ δὲ; (=τὶ λέγεις ἢ οἴει) τίθεται ἐπὶ μεταβάσεως εἰς νέαν ἔννοιαν, ἐφ' ἡς ὁ λέγων ἐφιστᾶ τὴν προσεχὴν τοῦ ἀκροατοῦ: τι δέ; συνοδοιπόρος ἢ σύμπλοντον οὐδὲν ἄν σοι διαφέρου φίλον ἢ ἐχθρὸν γενέσθαι; Οὗτο καὶ τὸ: τί οὖν; τί οὖν, ὡς ἄνδρες; ἀρά γε ὑμῖν δοκεῖ πάτριον εἶναι Λεωκοάτην μη ἀποτεῖναι; Λυκ. 128.

4) ἡ πόσος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ πλήθους ἢ μεγέθους: πόσα χοήματα; πόσα καὶ ποῖα; Ξ. ἀπ.

5) ἡ πηλίκος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ ἡλικίας ἢ μεγέθους: πηλίκος ἥσθ' ὅθ' δ Μῆδος ἀφίκετο;—πηλίκη τις ἔσται ἡ γοαμμῆ; Πλ.

6) ἡ ποσταῖος (=ἐν πόσαις ἡμέραις) ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ χρόνου: ποσταῖο; ἄν ἐκεῖσε ἀφικοίμην;

7) ἡ πόστος ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ τῆς ἀριθμητικῆς τάξεως. Ἡ ἀπάντησις δὲ γίνεται διὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ: κατανόησον πόστῳ μέρει αὐτῶν πάντες μαχεσάμενοι νερικήκαμεν.—πόστον δὴ ἔτος ἔστιν, ὅτε ξείνισας ἐκείνον; ἀπόκρι. τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἔστιν. Ὁδ. Ω. 288. 309.

8) ἡ ποδαπὸς ἐπὶ ἐρωτήσεως περὶ τῆς πατρίδος: ἐρωτώμενος δὲ ποδαπὸς (ἀπὸ ποῖον μέρος) εἴη, Πέρσης ἔφη εἶναι.

9) Αἱ Αόριστοι

§ 207. Ἡ τὶς δηλοῖ ἀόριστον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα: ὦτα τις ἐφ' ὕδωρ, ξύλα τις σχισάτω. Ξ. παιδ.

§ 208. Ἡ τὶ; ὡς κατηγορούμενον σημαίνει σπουδαῖον τι καὶ ἄξιον λόγου: ηὔχεις τις εἶναι. Εὐρ.—οἴονται τι εἶναι ὅντες οὐδενὸς ἄξιοι. Πλ.—Καὶ ὡς ἀντικείμενον ἐνίστε: ἔδοξέ τι λέγειν τῷ Αστυνάγει.

§ 209. Μετὰ ἐπιμέτων καὶ οὐσιαστικῶν ἐπιτείνει ἢ κολαῖται τὴν σημασίαν αὐτῶν: δεινόν τινα λέγεις τὸν ἄνδρα (=λίαν δεινόν). Πλ.—κινδυνεύεις ἐν καιρῷ τινι οὐκ ἐγεῖται με (=ἐν λίᾳ καταλήγει περιστάσει). Πλ. Κρ.—ἡ ἐμὴ φυλακὴ γελοία τις ἄν, οἷμαι, φαίνοιτο (=κάπως γελοία). Ξ. Οἰκ. 7, 39.

§ 210. Μετὰ ἀντωνυμιῶν, ἀριθμητικῶν καὶ ἐπιρρημάτων ἔχει κολαστικὴν σημασίαν: πόσοι τινὲς (=σὰν πόσοι).—ποῖός τις

1) πρβλ. τὸ τεῖδες, σκλάβα μ'; τί θὰ πῆς: τὸ τί θὰ μαρτυρήσῃς;

(== σὰν ποῖος). — τοιάδε τις (=τοιαύτη περίπου). — τριάκοντά τινας (=τριάκοντα περίπου). — ἐνιαυτόν τινα (=περίπου). — Οὕτω : σχεδόν τι, μᾶλλόν τι (=κάπως περισσότερον), πάντα τι, ἐγγύς τι κλπ.

Σημ. Ἀντίθετον τοῦ τις εἶνε τὸ οὐδείς, μηδείς. Τὸ ή οὐδεὶς = σχεδὸν οὐδείς : τούτων τῶν περιεστήκοτων η τινα η οὐδέτα οἰδα. Ε. παιδ.

§ 211. Ἡ δεῖται τίθεται ὅταν τις δὲν θέλῃ η δὲν δύναται νὰ δονομάσῃ τι : δ δεῖται τοῦ δεῖνος τὸν δεῖται εἰσήγγειλε. Δ. 13, 5.

10) Αἱ Ἐπιμεριστικαὶ

§ 212. 1) Ἡ ἔτερος ἄνευ ἀρθρου σημαίνει ἄλλος η ὁ ηδη γνωστὸς η ἐν γένει ἄλλος, διάφορος (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τό : ὁ αὐτός) : τοῦτο καὶ ἔτερος ἵσως πέπονθεν, οὐ μόνον ἐγώ. Πλ.—ἔτερος ηδη ηγ καὶ οὐχ δ αὐτός. Δ.—Μετ' ἀρθρου σημαίνει ὁ εἰς η ὁ ἄλλος ἐκ δύο γνωστῶν : Βάτος ; δ ἔτερος τῶν στρατηγῶν (=οὐδέτερος) Θ.—Ἀντίθετον τοῦ ἔτερος εἶναι τὸ οὐδέτερος (=οὔτε ο εἰς οὔτε ο ἄλλος ἐκ τῶν δύο).

2) Ἡ ἄλλος ἄνευ ἀρθρου σημαίνει διάφορος, ἄλλος (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τό : αὐτός) : αὐτὸς παρεγένεν Σωκράτει η ἄλλου του ἥκουσας; Πλ. Φαίδ. 57, α.—Μετ' ἀρθρου σημαίνει ὁ ἐπίλοιπος : η ἄλλη Ἑλλὰς (=η ἐπίλοιπος). Θ.

3) Ἡ ἔκαστος σημαίνει δ καθεὶς (ἐκ πολλῶν) χωριστά : ἔκαστος τῶν ἀνδρῶν.

4) Ἡ ἔκάτερος σημαίνει δ καθεὶς ἐκ τῶν δύο χωριστά : ἐν ἔκατέρῳ τῷ διφθαλυψῷ. Πλ. Εὐθύν.

5) Ἡ ἀμφω, ἀμφότεροι σημαίνουσι καὶ οἱ δύο μαζί : ἀμφω τῷ πόλεις. Θ.—ἀμφότεροι τὰ δτα.

6) οὐδέτερος, μηδέτερος σημαίνουσι οὔτε ο εἰς οὔτε ο ἄλλος : ἔστι δὲ οὐδέτερον τούτων χαλεπόν. Λυκ. 11.

Σημ. Τὰ πληθυντικὰ οὐδένες, οὐδέτεροι, ἔκαστοι, ἔκάτεροι τίθενται ἐπὶ πληθῶν, λαῶν, ἔθνων, τὸ δὲ ἀμφότεροι καὶ ἐπὶ ἀτόμων : φράσω καὶ τὸ πλῆθος ἔκατέρων. Ε. Ἐλ.—ὅδινος ἔκαστοι τῶν ἔαντων ἀπολείπονται. Θ.—δσα οὐδέσι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Δ.

Περὶ ἀποφατικῶν η ἀρνητικῶν μορίων

(§ 17. Σημ.)

§ 213. Διὰ μὲν τοῦ οὐ (=δὲν) δ λέγων δηλοῖ ὅτι δὲν εἶνέ τι, διὰ δὲ τοῦ μὴ ὅτι θέλει νὰ μὴ εἶνέ τι. Ὁθεν τὸ μὲν οὐ τίθεται

Χρ. Β. Λώλου.—Συντακτικὸν

ὅταν τὸ λεγόμενον παρίσταται ὡς κρίσις τοῦ λέγοντος, τὸ δὲ μὴ
ὅταν τὸ λεγόμενον παρίσταται ὡς ἐπιθυμία τοῦ λέγοντος, ἐπομέ-
γνως τὸ μὲν οὐ εἶνε ἄρνησις κρίσεως, τὸ δὲ μὴ εἶνε ἄρνησις ἐπι-
θυμίας: οὐκ ἔγένετο τοῦτο.—μὴ γένοιτο τοῦτο ¹⁾.

προβλ. δὲν ἐμελέτησα.—μὴ φύγῃς.

Τίθενται δὲ ὡς ἔξῆς:

1) αἱ προτάσεις τῆς κρίσεως ἀνεξάρτητοι (§ 223) καὶ ἔξηρ-
τημέναι (§ 255 β. σ.) λαμβάνουσι τὸ οὐ, αἱ δὲ προτάσεις τῆς
ἐπιθυμίας ἀνεξάρτητοι (§ 224) καὶ ἔξηρτημέναι (§ 255, β. σ.) τὸ
μή: ἐμὲ οὐδὲν ἂν βλάψειν οὔτε Μέλητος οὔτε ⁷Αρντος. Πλ. ἀπ.—
οὐ μὴ γένοιτο το. Δ.

2) Τὸ ἀπαρέμφατον ἐπιθυμίας (τελικὸν) καὶ ἐν γένει τὸ σύν-
αρθρον ἀπαρέμφατον λαμβάνει τὸ μή, τὸ δὲ ἀπαρέμφατον κρί-
σεως (εἰδικὸν) συνήθως τὸ οὐ, ἐνίοτε δὲ τὸ μή: τὴν Κέρκυραν
ἔβούλοντο μὴ προέσθαι. Θ.—λέγοντες οὐκ εἴναι αὐτόνομοι.—φαίην
δ' ἂν ἔγωγε μηδεὶν μηδεμίαν εἴναι παίδευσιν παρὰ τοῦ μὴ ἀρέ-
σκοντος.

3) Μετοχή, ἐπίθετον καὶ οὐσιαστικὸν λαμβάνει τὸ οὐ, δταν
ἴσοδιναμῇ μὲ πρότασιν κρίσεως, λαμβάνει δὲ τὸ μή, δταν. ίσοδυ-
ναμῇ μὲ πρότασιν ἐπιθυμίας: ἥδν τὸ ζῆν μὴ φθονούσης τῆς τύ-
χης (=ἐὰν μὴ φθονῇ ἢ τύχῃ). Γν.—τὸ μὴ δίκαιον ἔργον οὐ λήθει
θεοὺς (=ἄν τι ἔργον μὴ ἢ δίκαιον). Γν.—δ μὴ ιατρὸς (=εἴ τις μὴ
ιατρός ἐστι). Πλ.—κατὰ τὴν τῶν χωρίων ἀλλήλοις οὐκ ἀπόδοσιν
(=ὅτι οὐκ ἀπέδοσαν). Θ.

Σημ. α') Τὰ αὐτὰ ίσχύουσι καὶ περὶ τῶν συνθέτων οὐδείς, μηδείς,
οὔτε, μήτε, οὐδέ, μηδὲ κλπ.

Σημ. β') Δευτερεύουσα πρότασις ἀπαιτοῦσα μὴ λαβιμάνει τὸ οὐ,
δταν ἡ ἄρνησις ἀνήκῃ εἰς λέξιν τινὰ τῆς προτάσεως ίσοδυναμοῦσαν
οὕτω πρὸς τὴν ἀντίθετον αὐτῆς: εἰ μὲν οὐ πολλοὶ ἡσαν (=εἰ δύλιγοι). Λυσ.
—ἐὰν δ' οὐ φάσῃ (=ἐὰν ἀρνήται). Λυσ. 13, 76.

Σημ. γ') Τὸ εἰ οὐ πλὴν τῆς ἄνω περιπτώσεως τίθεται καὶ δταν τὸ
εἰ εἶνε αἰτιολογικὸν ἢ ἐφωτηματικόν: καὶ δικαίως εἰ (=διότι) βάρβαρον
μὲν πόλιν οὐδεμίαν ἡθελήσαμεν κατασχεῖν. Ξ.—μὴ θανατάσῃς, εἰ πολλὰ τῶν
εἰλημέρων οὐ πρέπει σοι. Ισ.—Πρωταγόρας ἐρωτᾷ, εἰ οὐκ αἰσχύνομαι τάγαθὰ
δεινὰ καὶ ὅ. Πλ.

1) Τὸ ήμέτερον δὲν προηλθεν ἐκ τοῦ ἐπιρρήματος οὐδὲν (§ 127):
οὐδὲν φροντίζω.

Σημ. δ') Τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον, ὅταν ἀνήκῃ εἰς πρότασιν ἀπαιτοῦσαν μή, λαμβάνει πάντοτε τὸ μή: *νόμιςε μηδὲν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων βέβαιον.* Ἰσ.—Καὶ μετοχὴ ἀπαιτοῦσα τὸ οὐ λαμβάνει πολλάκις τὸ μή, ὅταν ἀνήκῃ εἰς πρότασιν ἀπαιτοῦσαν μή: *δν ἀν (=ἔάν τινα) γνῶσι δυράμενον χάριν ἀποδιδύναι, μή ἀποδιδύντα δέ, κωλάζουσιν λεχυνῶς.* παιδ. 1. 2 7.

Σημ. ε') Πολλάκις πρὸ δοξαστικοῦ ἡ λεκτικοῦ δήματος τίθεται ἀρνησις ἀνήκουσα εἰς τὸ ἐξ αὐτῶν ἔξαρτώμενον ἀπαρέμφατον: *Κλέων οὐκ ἔφη αὐτὸς στρατηγεῖν (=ἔφη οὐ στρατηγεῖν), Θ. 4, 28.—αὐτὸς δὲ οὐκ ἔφη λέναι (=ἔφη οὐκ λέναι).—οὐκ ἥγονύμην δεῖν ἐπιγράψαι (=ῆγούμην οὐ δεῖν).* Λυκ. 137.

Συσσώρευσις ἀρνήσεων

§ 214. Ἐν ἀρνητικῇ προτάσει περιεχούσῃ ἀόριστον ἀντωνυμίαν ἡ ἀόριστα ἐπιρρήματα (τόπου, τρόπου, χρόνου) ἡ ἀρνησις συνάπτεται συνήθως μετὰ ἑκάστου τούτων καὶ ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις: *οὐδεὶς οὐδαμῆ οὐδαμῶς οὐδεμίαν κοινωνίαν ἔχει.* Πλ.—(*ὅμνυμι*) μηδέποτε σοι ἔτερον λόγον μηδένα μηδενὸς μήτ' ἐπιδείξειν μήτ' ἔξαγγελεῖν. Πλ.

§ 215. Ἐν τῇ συσσώρευσει ταύτῃ τῶν ἀρνήσεων, ἐὰν μὲν προηγῆται σύνθετος καὶ ἀκολουθῆ ἀπλῆ, αἱ ἀρνήσεις ἀναιροῦσιν ἄλλήλας: τῶν δογώντων οὐδεὶς οὐκ ἔπασχε τι τὴν ψυχὴν (=πάντες ἔπασχον). Ξ.—ἐκ τούτου τὸ: οὐδεὶς ὅστις οὐ=πᾶς.—Ἐὰν δὲ προηγῆται ἀπλῆ ἡ σύνθετος καὶ ἀκολουθῆ σύνθετος, αἱ ἀρνήσεις ἐπιτείνουσιν ἄλλήλας: οὐ μέν τοι οὐδὲ αὖ ὡς σύ μοι δοκεῖς οἴεσθαι. Πλ.—οὐποτε ἐρεῖ οὐδείς.

Σημ. Ἀπλαῖ ἄλλεπάλληλοι ἀρνήσεις αἱ αὐταὶ (οὐ—οὐ, μή—μή) ἐπιτείνουσιν ἄλλήλας: οὐ γάρ διώ οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι (=δέν πιστεύω δχι ὅτι κλ). Ὁδ. γ. 27.—μή πρὸς γενείου μή ἔξελη τὰ φίλατα. —Ἐνίστετε δὲ καὶ ἀναιροῦσιν ἄλλήλας: ἐγὼ δ' οὐκ οἴμαι.... οὐ τούτου ἔνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνασθαι (=οἴμαι δεῖν ἀμύνασθαι) Λυσ.—μή οὖν....ῶν ὑμᾶς οὗτος ἔξηπάτησε, μή δότω δίκην. (=δότω δίκην). Δ.—ἐκ τούτου: οὐκ ἔστιν ὅστις οὐ=πᾶς.—οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ=πάντως.

§ 216. Τὸ οὐ μή προηλθεν ἐξ ἐλλείψεως φόβου σημαντικοῦ δήματος καὶ τίθεται μεθ' ὑποτακτικῆς ἀορίστου (σπανίως ἐνεστῶτος) ἡ μεθ' δριστικῆς μέλλοντος εἰς δήλωσιν ἐντόνου ἀρνήσεως: οὐ μή σοῦ ἀπολειφθῶ (=οὐ φόβος ἔστι μή, ἐξ ἀπαντος δὲν θὰ ἀπολειφθῶ). Πλ.—οὐ μή παύσομαι φιλοσοφῶ (=ἐξ ἀπαντος δὲν θὰ παύσω).—στερήσομαι τοιούτου ἐπιτηδείον, οἷον οὐδένα

μηποτε ενδήσω. Πλ. Κρ.—οὐκέτι μὴ δύνηται βασιλεὺς ἡμᾶς καταλαβεῖν. Ξ. ἀν.—πρβλ. § 236 σ.

Πλεονασμὸς ἀρνήσεως

§ 217. 1) Μετὰ τὰ ἀρνητικὰ δόγματα ἀρνοῦμαι, ἀντιλέγω, ἀμφισβητῶ καὶ τὰ δόμοια ἔπειται πολλάκις εἰδικὴ πρότασις μετὰ τοῦ οὐ, ὅπερ δι’ ἡμᾶς περιπτεύει: ὡς οὐκ ἐγεώργει τὴν γῆν οὐκ ἐδύνατο ἀρνηθῆναι (=ὅτι ἐγεώργει) Δ. 30,37.—Ἐὰν ἀμφισβητῇ ὡς οὐκ ἀληθῆ λέγομεν (=ὅτι λέγομεν). Πλ.

2) Μετὰ τὰ ἀρνητικὰ δόγματα ἀρνοῦμαι, ἀντιλέγω, κωλύω, εἴργω καὶ τὰ δόμοια ἔπειται ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ μή, ὅπερ δι’ ἡμᾶς πλεονάζει: ἡρνοῦντο μὴ αὐτόχειρες γεγενῆσθαι. Ξ. Ἐλ.—οἱ Κερκυραῖοι κήρυκα προέπεμψαν αὐτοῖς ἀπεροῦντα μὴ πλεῖν ἐπὶ σφᾶς. Θ. 1,29.—δ φόβος τὸν νοῦν ἀπείργει μὴ λέγειν δ βούλεται. Εὐρ.—ἀμφισβητῇ μὴ ἀληθῆ λέγειν ἐμὲ (=ὅτι ἐγὼ λέγω ἀληθῆ). Δ.

Σημ. α'). Ἐν τοῖς τοιούτοις κυρίως πρὸς τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀρνητικοῦ δόγματος νοεῖται καὶ ἡ ἔννοια τοῦ ἀντιθέτου καταφατικοῦ: ἡρνοῦντο μὴ αὐτόχειρες γεγενῆσθαι (=ἡρνοῦντο λέγοντες).—Ἐὰν ἀμφισβητῇ ὡς οὐκ ἀληθῆ λέγομεν (=ἐὰν ἀμφισβητῇ λέγων ως κλπ.). Ἐνίστη τίθενται καὶ ἄνευ ἐπομένης ἀρνήσεως: η τοῦ θεοῦ ἑστὴ διεκώλνει με ἀποθηκεῖν. Πλ.—ὅτι δομοιος εἰ τούτοις, οὐδ' ἀν αὐτὸς ἀμφισβήσαις. Ισ.

§ 218. Μετὰ τὰ ἀνωτέρω δόγματα ἐν προτάσει ἀποφατικῇ ἢ ἐν ἔρωτήσει ἵσοδυναμούσῃ μὲ ἀποφατικὴν πρότασιν καὶ μετὰ ἀρνητικὰς φράσεις σημαινούσας ὅτι δὲν εἶνε τι δυνατὸν ἢ καλὸν ἀκολουθεῖ πολλάκις ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ μὴ οὐ. Ἐν τοῖς τοιούτοις πλεονάζει ἢ τὸ ἔτερον τῶν ἀρνητικῶν μορίων ἢ ἀμφότερα: δ ’Αστυάγης οὐδὲν ἐδύνατο ἀντέχειν μὴ οὐχὶ (=μὴ) χαρίζεσθαι Κύρῳ. —οὐχ δοιον μὴ οὐ (=μὴ) βοηθεῖν δικαιοσύνη.—οὐδεὶς οἶστε τὸν ἄλλως λέγων μὴ οὐ (=μὴ) καταγέλαστος εἶναι.—οὐδεὶς ἀντεῖπε μὴ οὐχὶ καλῶς ἔχειν τὸν νόμον (=οὐδεὶς ἀντεῖπεν ὅτι οἱ νόμοι ἔχουσι καλῶς).—τὸ ἐμποδὸν μὴ οὐχὶ ἀποθανεῖν; (=τί θὰ ἐμποδίσῃ=οὐδὲν θὰ ἐμποδίσῃ νὰ ἀποθάνωμεν).—τίνος ἀν δέοις μὴ οὐχὶ πάμπαν εὐδαίμον εἶναι; (=οὐδεὶς ἥθελες ἔχειν ἀνάγκην νὰ εἶσαι κλπ.).

Σημ. α') Μετὰ τὰς ἀνωτέρω φράσεις τὸ μὴ οὐ τίθεται καὶ μετὰ μετοχῆς: δυσάλγητος ἀν εἴη τοιάνδε μὴ οὐ (=μὴ) κατοικίων ἔδραν (=εἰ μὴ κατοικίοιμι). Σ. Ο. Τ. 12.

Σημ. β') Περὶ τοῦ μὴ οὐ μετὰ τὰ φόβου σημαντικὰ ὁγματα
ὅρ. § 281.

Μόρια ἐπιτατικὰ καὶ βεβαιωτικὰ

§ 219. 1) γέ, ἔξαίρει τὸ μεθ' οὗ τίθεται καὶ ἔξηγεῖται μάλιστα, τοὺλάχιστον, βεβαίως: καὶ δηχθεῖσάν γε (=μάλιστα) οἶδα αὐτήν. Ξ. Οἰκ.—τὰ ἀρκοῦντα ἵκανά τοῖς γε σώφροσι (=τοὺλάχιστον). Εὑρ.—οὐδ' ἂν νῦν γε, ὡς Σώκρατες, ἔώρας (=οὐδὲ τώρα βεβαίως). Ξ. Οἰκ.

2) δαί (ἐκ τοῦ δή, ὡς ναι-νή) ἐν ταῖς ἐρωτήσεσι τί δαί; πῶς δαί; εἰς δήλωσιν θαυμασμοῦ ἢ ἐκπλῆξεως: τί δαί; ἢ δ' ὅς. οὐ φιλόσοφος Εὔηρος; (=τί λέσ; κλ.). Πλ.—Περὶ τοῦ τί δέ; ὅρα § 206, 3, σημ.

3) δή, α) χρονικὸν (=ἡδη, πλέον, ἰδίᾳ ἐν τῷ νῦν δή, τέλος δή, δψὲ δή): ἥκειν δὴ (=ἡδη) φαίνεται ἐπακολουθοῦν τὸ ἡδύ. Πλ. Φαιδ. — β) βεβαιωτικόν: δῆλα δὴ (=βεβαίως) καὶ ταῦτα. Πλ. Κρ.—γ') ἐπιτατικόν: ἐν δὲ δὴ (=μάλιστα) τοῖς πολεμικοῖς πατάπασι. Ξ. ἄν.

Σημ. καὶ δὴ=1) καὶ ἥδη: καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν Ἰλ. Β. 135.—2) καὶ λοιπόν: καὶ δὴ σ' ἐρωτῶ. Πλ.—3) καὶ μάλιστα: ἀπαντᾷ αὐτοῖς καὶ δὴ (=καὶ μάλιστα) ἐντὸς τῶν ονοπῶν ὁ κατάσκοπος. παιδ. 6, 3, 14.—Καὶ δὴ καὶ (=καὶ μάλιστα) τίθεται ἐπὶ προσθήκης μερικοῦ ἢ σπουδαιοτέρου: ἐπὶ τὴν ἄλλην χώραν καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινά. Λυκ. 95.—Περὶ τοῦ δὴ ὡς συνδέσμου. ὅρ. § 252, 4.

4) δῆθεν, σημαίνει προσπούησιν ἢ εἰρωνείαν (τάχατες): ὡς οὐδὲν δῆθεν ἐπιστάμενος. Ἡρ.—

5) δήπον=βεβαίως, ὡς νομίζω: ἵστε δήπον. Ξ. ἄν.—ἰσχυρότερον τούτου τὸ δήπονθεν.

6) δῆτα=βεβαίως, λοιπόν: οὐ δῆτα (=δχι βεβαίως).—σκόπει δῆτα (=λοιπόν). Πλ.—Τὸ μὴ δῆτα (=μὴ λοιπόν, βεβαίως) τίθεται ἐπὶ παρακλήσεων καὶ εὐχῶν: μὴ δῆτα, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἀναξίως ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθε. Λυκ. 116.—μὴ δῆτ' ὡς πάντες θεοί, μηδεὶς ταῦθ' ὑμῶν ἐπινεύσειν. Δ. 18, 324.

7) ἢ, α') βεβαιωτικόν: ἢ καλῶς λέγεις. Πλ. β') ἐρωτηματικόν (§ 222).

8) ἡπον=1) ὡς νομίζω: ἡ πον σφόδρα φιλεῖ σε δ πατήρ. Πλ.—2) βεβαιότατα: ἡπον ἡμεῖς πολλοὺς ἀν τόπους τοιούτους κατασχεῖν δυνηθεῖμεν. Ἰσ.

9) ἡ μῆν, συνήθως ἐπὶ δρκῶν εἰς δήλωσιν ἰσχυρᾶς βεβαιώσεως: Τισσαφέροντος ὥμοσεν ἡ μῆν προίξειν ἀδόλως τὴν εἰρήνην. Ξ. Ἐλ.

10) μῆν=α') βεβαιώς.—β') ὅμως: καὶ μοι δοκεῖ θεὸς μὲν ἀνὴρ οὐδαμῶς εἶναι, θεῖος μῆν. Πλ.—γ') λοιπόν, ἐν ἔρωτήσει καὶ μετὰ προστακτικήν: τίνος μῆν ἔτεκα ἐμανθάνετε τοξεύειν; Ξ. παιδ.—ὅρα γε μῆν. Σ.—οὕτω: τί μῆν; πῶς μῆν;

Καὶ μῆν, α') καὶ βεβαιώς: ὥδε γάρ ἔξερέω. Καὶ μῆν τετελεσμένον ἔσται.—β') καὶ ὅμως: καὶ μῆν οὐδέν γε πουκίλον δεῖ μηχανᾶσθαι. Ξ. ἀπ.—γ') πρὸς τούτοις: καὶ μῆν γλωττάν γε πάντων τῶν ζῷων ἔχόντων. Ξ.

11) περ=πέρα, πέρα, ἐντελῶς, ἀκριβῶς: ἀγαθές περ ἔών. ΙΙ. Α.

12) τοι=α') βεβαιώς: πόρου τοι χωρὶς οὐδὲν εὔτυχεῖ. Σ.—β') τούλαμιστον: ἔγω τοί σε δίκαιον μὲν νομίζω. Ξ. ἀπ.

καίτοι=α') καὶ τῷ δόντι: καίτοι τοῦτ' ἔστι τὸ ἐπιτήδευμα ζηλούντων ἀρετῆν. Δ. 20, 161. β') καὶ ὅμως: καίτοι τί φωνῶ; Σ.—γ') καὶ λοιπόν: καίτοι πῶ; ἀν τις εἴροι ταύτης δικαιοτέραν δημοκρατίαν; Ισ.

Περὶ τοῦ δυνητικοῦ μορίου ἄν

§ 220. Τὸ δυνητικὸν ἀν προστιθέμενον εἰς τὴν πρότασιν παριστὰ αὐτὴν ὡς δυνατὴν καὶ ἔξ νποθέσεως ἔξαρτωμένην, συντάσσεται δέ,

1) μετ' εὐκτικῆς πάντων τῶν χρόνων πλὴν τοῦ μέλλοντος (δυνητικὴ εὐκτικὴ) § 185 β'.

2) μεθ' ὁριστικῆς ἴστορικῶν χρόνων (δυνητικὴ ὁριστικὴ) § 183 β.

3) μετ' ἀπαρευφάτον (δυνητικὸν ἀπαρέμφατον) § 302.

4) μετὰ μετοχῆς (δυνητικὴ μετοχὴ) § 282 σ.

Σημ. α') Τὸ δυνητικὸν ἀν τίθεται μετὰ τὴν ἔγκλισιν εἰς ἦν ἀναφέρεται: εἶπον ἄν.—εἴποιμι ἄν.—Αλλ' ὅταν προηγήται ἀρνητις ἡ ἔρωτηματικὴ λέξις ἡ ἐπίρρημα ἡ ἄλλη λέξις μετ' ἐμφάσεως ἐκφερομένη τίθεται μετ' αὐτήν: οὐδὲ ἄν ταῦτα ἔγένετο.—εἰκότως ἄν εἰλογεῖ τὴν αἰτίαν ταύτην.—Ἐνίοτε δὲ τίθεται δίς καὶ (σπανίως) τοῖς ἐν τῇ αὐτῇ προτάσσει: τοῖς ἄν παρ' ἀσπίδα στήραι θέλοιμ' ἄν ἡ τετελεῖν ἀπαξ. Εὐθ. Μήδ—ἀφανεῖς ἄν ὄντες οὐκέτι ἄν ὑμνηθεῖμεν ἄν. Εὐθ.

Σημ. β') Τὸ δυνητικὸν ἄν τίθεται εἰς τὰς ἀποδόσεις τῶν ὑποθετικῶν λόγων. Ἐνίστεται ὅμως τίθεται καὶ εἰς τὸ ἡγούμενον αὐτῶν, δταν τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ παρίσταται ὡς ἐξ ὑποθέσεως ἐξαρτώμενον: καὶ ἐγὼ εἶπ' ὃ ἀλλοφορεῖ τῷ ἀνθρώπῳ πειθούμην ἄν, καὶ σοὶ πειθόμαται. Πλ.—Συνήθως γίνεται τοῦτο, δταν τὸ εἰς εἰνες αἰτιολογικὸν ἡ ἐρωτηματικόν: εἰ γε (ἢ φ' οὖ) μηδὲ δοῦλοι ἀκρατῆ δεξαίμεθ' ἄν, πῶς οὐκ ἀξιον αὐτόν γε φυλάξασθας τουοῦτον γενέσθαι; Σ. ἀπ.—οὕτω γὰρ εὑτελῆς ἦν ὥστ' οὐκ οἴδ' εἰτις οὕτως ἄν δλίγα ἐγγάζοιτο. Σ. ἀπ.

Σημ. γ') Ἐν τῇ φράσει οὐκ οἴδε ἄν εἰ, οὐκ ἄν οἴδα εἰ, τὸ ἄν μετετέθη ἐκ τῆς δευτερευούσης προτάσεως: οὐκ οἴδε ἄν εἰ πεισαμι (=οὐκ οἴδε πείσαμι ἄν). Εὐq.—οὐκ ἄν οἴδα εἰ δυναίμην ἀπαρτα ἐν μηρύμη πάλιν λαβεῖν (=οὐκ οἴδα εἰ δυναίμην ἄν). Πλ.

5) Μεθ' ὑποτακτικῆς ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν, χρονικῶν, ἀναφορικῶν καὶ ἐνίστεται τῶν τελικῶν προτάσεων. Τίθεται δὲ εὐθὺς μετὰ τὸ ἀναφορικὸν ἡ τοὺς συνδέσμους, μεθ' ὧν ἐνίστεται καὶ συνάπτεται εἰς μίαν λέξιν: ὡς ἄν, δπον ἄν, έάν, δταν κ. λ. π. δρ. § 255 α'.

Σημ. Τὸ ἄν τοῦτο πρὸς διάκρισιν λέγεται ὑπό τινων ἀοριστολογικόν.

Περὶ τῶν ἐπιφωνημάτων.

§ 221. Τὰ πάθοντις σημαντικὰ ἐπιφωνήματα τίθενται ἡ μόνα ἡ μετὰ ὀνομαστικῆς ἡ δοτικῆς δηλούσης τὸ πάσχον πρόσωπον, τὸ δὲ αἴτιον τοῦ πάθοντις ἐκφέρεται διὰ γενικῆς: οἴμοι.—οἴμοι ἐγὼ τλάμων. Σ.—ῶμοι μοι. Σ.—οἴμοι τῶν κακῶν. Σ.—τεῦ τοῦ ἀνδρός.—ῶ τοῦ θαύματος.

Σημ. α') Θέσιν ἐπιφωνήματος ἐπέχουν καὶ τινες κλητικαὶ μετὰ γενικῆς τῆς αἰτίας εὑρισκόμεναι: Ζεῦ βασιλεῦ, τῆς λεπτοτίης τῶν φρεγῶν. Αρφ. νε 153.—"Απολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ ζασμήματος.

ποβλ. θεέ μου, τί κακό εἶνε αὐτό!

Καὶ γενικὴ μόνη: τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ κληθέντα δεῦρο τυχεῖν (=τί ἀτυχία, τὸ νὰ τύχω ἐγώ κλ.).

Σημ. β'. Περὶ τοῦ κλητικοῦ ἐπιφωνήματος δόρα § 77.

Εἴδη τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων.

§ 222. Αἱ ἐγκλίσεις εἶνε δύο εἰδῶν, κρίσεως καὶ ἐπιθυμίας (§ 187 καὶ 188).—Καὶ αἱ προτάσεις ἐν αἷς τίθενται αἱ ἐγκλίσεις εἶναι δύο εἰδῶν, προτάσεις (κύριαι ἡ δευτερεύουσαι) κρίσεως καὶ προτάσεις ἐπιθυμίας.

Κύριαι προτάσεις κρίσεως.

§ 223. Ἡ κυρία πρότασις τῆς κρίσεως εἶναι δύο εἰδῶν, πραγματική καὶ δυνητική. Ἡ ἀρνησις οὐ.

1) Ἡ πραγματική πρότασις σημαίνει τὸ πραγματικὸν ἢ τὸ ὅς πραγματικὸν παριστάμενον καὶ ἐκφέρεται διὸ δριστικῆς πάντων τῶν χρόνων (§ 183, α'): ἔγενετο τοῦτο.

2) Ἡ δυνητική πρότασις σημαίνει τὸ δυνατὸν γενέσθαι καὶ ἐκφέρεται διὰ δυνητικῆς δριστικῆς ἢ δυνητικῆς εὐκτικῆς (§ 183, β' καὶ 185, β'): ἔγενετο ἀν (=ἡδύνατο νὰ γίνῃ, θὰ ἔγεινε):— γένοιτο ἀν (=δύναται νὰ γείνῃ, ἥθελε γείνη).

Σημ. Ἡ δυνητική πρότασις εἶναι συνήθως ἀπόδοσις ὑποθετικῆς προτάσεως τιθεμένης ἢ νοονημένης.

Κύριαι προτάσεις ἐπιθυμίας

§ 224. Αἱ κύριαι προτάσεις τῆς ἐπιθυμίας εἶνε τεσσάρων εἰδῶν καὶ σημαίνουσιν εὐχὴν, προτροπήν, ἀποτροπὴν ἢ ἀπαγόρευσιν, συγκατάθεσιν.

Ἡ ἀρνησις μή.

§ 225. 1) Ἡ εὐχὴ εἶναι δύο εἰδῶν α') δυνατὴ (§ 185, α') ἐκφερομένη διὸ εὐκτικῆς μόνης ἢ μετὰ τοῦ εἰθε, εἰ γάρ.—β') ἀδύνατος ἢ ἀνεκπλήρωτος (§ 183, γ') ἐκφερομένη διὸ δριστικῆς ἵστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ εἰθε, εἰ γάρ.

§ 226. 2) Ἡ προτροπὴ ἀπευθύνεται ὑπὸ τοῦ λέγοντος πρὸς ἔαυτὸν (μόνον ἢ μετ' ἄλλων) ἢ πρὸς ἄλλους. Οθεν εἶναι δύο εἰδῶν, προτροπὴ κατὰ α' πρόσωπον (ἔνικὸν ἢ πλημυντικὸν) καὶ προτροπὴ κατὰ β' ἢ γ' πρόσωπον.

α') Ἡ κατὰ α' πρόσωπον προτροπὴ ἐκφέρεται διὸ ὑποτακτικῆς (§ 184, α').

β') ἡ κατὰ β' ἢ γ' πρόσωπον προτροπὴ ἐκφέρεται διὰ προστακτικῆς (§ 186): ἵτε, παῖδες Ἐλλήνων.—μέχρι δ' ἀν ἔγώ ἦκω, αἱ σπονδαὶ μενόντων. Ξ. ἀν.

§ 227. 3) Ἡ κατὰ α' πρόσωπον ἀποτροπὴ ἢ ἀπαγόρευσις ἐκφέρεται διὸ ὑποτακτικῆς μετὰ τοῦ μή: μὴ μαινώμεθα. Ξ. ἀν.—μήπω ἐκεῖσε ἴωμεν Πλ.

Ἡ κατὰ β' ἢ γ' πρόσωπον ἀποτροπὴ ἢ ἀπαγόρευσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ μὴ καὶ προστακτικῆς ἐπὶ ἐνεστῶτος ἢ παρακειμένου,

διὰ τοῦ μὴ δὲ καὶ ὑποτακτικῆς ἐπὶ ἀορίστου: μήτε αὐτὸλ σῖτον παραθῆσθε μήτε ἵπποις χόρτον ἐμβάλλετε. Ξ. παιδ. § 186, 6 καὶ 184 β'.

Σημ. Ἐπὶ γ' προσώπου ἀορίστου τίθεται καὶ προστακτική: μηδεὶς ὑμᾶς προσδοκησάτω ἄλλως. Πλ. ἀπ.

§ 228. 4) **Συγκατάθεσις** λέγεται ἡ πρότασις, δι’ ᾧς ὁ λέγων ἀποδέχεται ἢ διμολογεῖ τι πρὸς ἀποφυγὴν συζητήσεων ἢ μετάβασιν εἰς ἄλλας ἔννοιας, ἐκφέρεται δὲ διὰ προστακτικῆς (§ 186, 7): οὕτως ἐχέτω, ως σὺ λέγεις. Πλ.—καὶ συνήθως διὰ τοῦ ἐπιφρόνιματος εἰεν (§ 143, 13).

Σημ. Ἡ συγκατάθεσις ἐκφέρεται καὶ δι’ εὐκτικῆς: τῇδ’ εἴη· δις ἀποινα φέροι, καὶ νεκρὸν ἄγοιτο. ’Ιλ. ω. 139.

Εὔθεια ἐρώτησις (§ 5)

§ 229. **Εὔθεια** ἐρώτησις λέγεται ἡ ἀνεξάρτητος ἐρώτησις ἢ λεγομένη κατ’ εὐθεῖαν ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος: πότε ἀ χρὴ πρᾶξετε; ἐπειδὰν τί γένηται;—νῦν τί χρὴ τὰ γιγνόμενα ἥγεισθαι; Δ.

§ 230. Ἡ ἐρώτησις εἶνε δύο εἰδῶν, 1) ἐρώτησις περὶ λέξεως, ὅταν ἐρωτῶμεν περὶ δρου τινὸς τῆς προτάσεως (ὑποκειμένου, ἀντικειμένου, προσδιορισμοῦ κλ.): τίς εἶπε τοῦτο; 2) ἐρώτησις περὶ προτάσεως, ὅταν ἐρωτῶμεν περὶ ὅλου τοῦ διανοήματος καὶ ἀναμένομεν ἀπάντησιν καταφατικὴν ἢ ἀποφατικὴν: εἶπεν δ πατὴρ τοῦτο;

§ 231. Ἡ ἐρώτησις λέξεως εἰσάγεται διὰ τῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας τίς καὶ τῶν ἀπὸ π ἀρχομένων ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμῶν καὶ ἐπιφρόνιμάτων: τίς εἶπε τοῦτο;—πόσοι ἀπέθανον;—ποῦ μένετε;

§ 232. Ἡ ἐρώτησις προτάσεως εἰσάγεται,

1) ἀνευ ἐρωτηματικῆς λέξεως δηλουμένη διὰ τῆς ἀπαγγελίας: λέγεται τι καινόν;—τέθηκε Φίλιππος; Δ.

2) διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν μορίων, οὖ, μή, μῶν (μὴ—οὖν), ἄρα (ἢ—ἄρα), ἦ (=ἀλήθευ; ἔ);, οὐκοῦν (=λοιπόν), οὐκονν (λοιπὸν δέν): οὐχ οὗτος; ἔχει, ὡ Μέλητε; Πλ.—μὴ ἀρχιτέκτων θούλει γενέσθαι;—ἄρα γραφικὴ ἔστιν ἢ εἰκασία τῶν δρωμένων;—μῶν τί σε ἀδικεῖ Πρωταγόρας; Πλ. Πρ.—οὐκοῦν καὶ ἄλλους σε φῶμεν δυνατὸν ποιεῖν; Πλ.—οὐκονν ἔγώ σοι ταῦτα προύλεγον πάλαι; Σ.

Σημ. Διὰ τοῦ οὐ, ἀρ' οὐ, ἀναμένεται ἀπόκρισις καταφατική, διὰ τοῦ μή, ἀρα μή, μῶν, ἀποφατική, διὰ τοῦ ἀρα, ἢ, ἀδιάφορος.

§ 233. Ἡ ἐρώτησις ἡ γινομένη περὶ δύο πραγμάτων λέγεται διπλῆ καὶ ἐκφέρεται διὰ τοῦ πότερον ἢ, ἢ διὰ μόνου τοῦ ἢ : πότερον αἱ γυναικες φυογιμώτεραι σοι δοκοῦσιν εἶναι ἢ οἱ ἄνδρες ; Πλ.—ἀπήγαγες Πολέμαρχον ἢ οὗ ; Λυσ.

§ 234. Διὰ τῆς ἐρώτησεως ζητοῦμεν νὰ μάθωμεν τὴν κρίσιν ἢ τὴν θέλησίν τινος περὶ τοῦ ἐρωτωμένου. "Οθεν ἡ ἐρώτησις εἶνε δύο εἰδῶν, ἐρώτησις κρίσεως καὶ ἐρώτησις ἐπιθυμίας διακρινόμεναι ἐκ τῆς ἀποκρίσεως : ἔγραφας τὴν ἐπιστολήν ; (ἀπόκρ. ἔγραφα ἢ οὐκ ἔγραψα, κρίσις).—γράψωμεν τὴν ἐπιστολήν ; (ἀπόκρ. γράψατε ἢ μὴ γράψητε, ἐπιθυμία).

§ 235. Ἐν τῇ εὐθείᾳ ἐρώτήσει τῆς κρίσεως τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως (§ 188), ἐν δὲ τῇ εὐθείᾳ ἐρώτήσει τῆς ἐπιθυμίας τίθεται ἡ ὑποτακτική (§ 184, γ) : τί λέγεις; τί ἀν ἐποίησας ;—πῶς ἀν σωθείημεν ;—τί ποιῶμεν ;—βούλει σκοπῶμεν ;—πότερον βίαν φῦμεν ἢ μὴ φῦμεν ;

§ 236. Καταφατική ἐρώτησις δηλοῖ πολλάκις ἔντονον ἀπόφασιν καὶ ἀποφατική ἐρώτησις δηλοῖ ἔντονον κατάφασιν : "Ελλήνες, δύτες βαρβάροις δουλεύσομεν ; (=οὐδέποτε δουλεύσομεν) Εὖο.—οὐ βάρβαρος Φίλιππος ; (=πάντως βάρβαρος).

Σημ. Ἐρώτησις κατὰ β' πρόσωπον μέλλοντος μετὰ τοῦ οὐ δηλοῖ ἔντονον προσταγήν, μετὰ δὲ τοῦ οὐ μὴ ἔντονον ἀπαγόρευσιν: οὐ οὐγήσεις ; (=σίγησον).—οὐ μὴ ληρήσεις ; (=μὴ φλυάρει).—οὐκ εἰ σὺ τὸ οἴκους καὶ μὴ τὸ μηδὲν ἄλγος εἰς μέγ' οἴσετε ; (=ἢθι σὺ εἰς οἴκους καὶ μὴ φέρετε τὸ μηδὲν εἰς μέγα ἄλγος). Σ.—οὐ μὴ λαλήσεις, ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἐμοὶ ; (=μὴ λάλει, ἀλλ' ἀκολούθει). Ἀρφ—Καὶ ἀνευ ἐρώτησεως : αἱ κύμαιαραι οὐ μὴ σκιρτασεῖτε (=μὴ σκιρτάτε). Θεοκρ 1, 152.

§ 237. Πολλάκις ἔνεκα συμπιτύξεως τίθενται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει δύο ἐρωτηματικὰ λέξεις ἀσυνδέτως : τίνας οὖν ὑπὸ τίνων εῦρομεν ἀν μείζονα εὐηγετημένους ἢ παῖδας ὑπὸ γονέων ; (=τίνας καὶ ὑπὸ τίνων).—η τίσιν τὸ ἀποδιδοῦσα διφειλόμενον τέχνη λατρικὴ καλεῖται ; (=η τί διφειλόμενον ἀποδιδοῦσα καὶ τίσιν). Πλ.—"Αλλοτε δευτερεύουσα πρότασις μεταβάλλεται εἰς εὐθεῖαν ἐρώτησιν : αὐτὸς εἰρηκὼς ἂ τις οὐκ ἀν ωκητησε τῶν μετρίων ἀνθρώπων φθέγξασθαι ;—ἀλλ' δταν τί ποιήσωσι νομιεῖ ; αὐτοὺς σοῦ φροντίζειν ; Ξ.

§ 238. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀναμένεται ἀπόκρισις, ἵτις ἐκφέρεται ἐπὶ μὲν ἐρωτήσεως λέξεως δι’ ὄντος ἢ ἐπιδογήματος: τίς εἶπε τοῦτο; Σωκράτης.—πότε εἶπε τοῦτο; χθές.—ἐπὶ δὲ ἐρωτήσεως προτάσεως ἢ μὲν καταφατικὴ δι’ ἐπαναλήψεως τῆς λέξεως, ἐφ’ ἣς πίπτει ὁ τόνος τῆς ἐρωτήσεως ἢ διὰ τοῦ ναί, πάνυ μὲν οὖν, κομιδῇ μὲν οὖν κλ.—ἢ δὲ ἀποφατικὴ διὰ τοῦ οὐ, οὐδαμῶς, ἥκιστά γε κλ.: δ μαθητής εἶπε τοῦτο; δ μαθητής, ἢ ναί.—δ μαθητής εἶπε τοῦτο; οὐ.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΣΥΝΔΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

§ 239. Περὶ συνδέσεως τῶν προτάσεων ὅρα § 18—23.

§ 240. Οἱ παρατακτικοὶ σύνδεσμοι συνδέουσι λέξεις, προτάσεις καὶ περιόδους, οἵ δὲ ὑποτακτικοὶ προτάσεις.

Σημ. Λέξεις ἢ προτάσεις ἐκφέρουνται καὶ ἀσυνδέτως (ἀσύνδετον σχῆμα § 326, 1).

Σύνδεσις κατὰ παράταξιν (§ 19)

1) Συμπλεκτικὴ

§ 241. Ἡ συμπλεκτικὴ σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων τέ, καί, καὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν: καί-καί, τέ-καί, τέ-τέ, τὰ δὲ δι’ αὐτῶν συνδεόμενα παρίστανται ὡς σύμφωνα καὶ συμβιβαζόμενα πρὸς ἄλληλα: ἀπειροὶ δύτες αὐτῶν τότε πλῆθος ἀμετρον δρῶντες.—αἱ ὠτίδες πέτονται βραχὺ καὶ ταχὺ ἀπαγορεύονται.—εἱ τυγχάνει ἐπιστήμων τί χοηστὸν καὶ πονηρὸν τούτων. Πλ.—ἢ γῆ πάντα φύει τε καὶ τρέφει.—κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.—φέρειν χρὴ τά τε δαιμόνια ἀγαγναίως τά τε ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀνδρείως. Θ.

Σημ. α') Ἡ διὰ τῶν τέ-καί, τέ-τέ, καί-καί σύνδεσις εἶνε στενωτέρᾳ τῆς διὰ τῶν ἀπλῶν.

Σημ. β') Διὰ τῶν συνδέσεων ἄμα(τε)-καί¹⁾, ἥδη(τε)-καί, οὕτω(τε)-

1) Ἀμα ἐπίδοημα=συγχρόνως. Ἐν τῇ συνδέσει ἄμα(τε)-καὶ τὸ ὄχημα τῆς πρώτης προτάσεως δύναται νὰ τραπῇ εἰς μετοχὴν ἄνευ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων (§ 289, α'): ἄμα εἰπὼν ἀνέστη (=μόλις ἐτελέσθω τὸν λόγον, ἥγερθη).—Τῆς ἀγγελίας ἄμα ἡηθείσης ἐβοήθουν.—Παρ’ ἡμῖν τῷ ἄμα λαμβάνεται ὡς σύνδεσμος χρονικός: ἄμα εἶπε ταῦτα ἐσηκώθη

καὶ, καὶ τῶν ὁμοίων δηλοῦται τὸ σύγχρονον δύο πράξεων: ἀμα διαλ-
λάττονται καὶ τῆς ἔχθρας ἐπιλανθάνονται (=μόλις διαλλάττονται καὶ
ἀμέσως κλ.). Ισ.—ηδη δὲ ἡν ὄψε καὶ (=καὶ ἀμέσως, δτε) οἱ Κορίνθιοι
ἔξαπίνης πρόμναν ἐκρύουντο. Θ.—οδός τε οὕπω πολλὴ διήνυστο καὶ
(=καὶ ἀμέσως, δτε) ὁ Μῆδος ἦκε πάλιν. Ξ.

§ 242. Ἡ χρῆσις τοῦ τε εἰς σύνδεσιν ἐννοιῶν εἶνε συνήθης
παρὰ ποιηταῖς, σπανία δὲ παρὰ τοῖς πεζοῖς: Τισίαν δὲ Γοργίαν
τε ἔάσομεν εὗδειν. Πλ.—Ἐνίστε τίθεται εἰς σύνδεσιν προτάσεων:
ἔλεγεν δὲ τὸ στράτευμα ἀποδίδωσι φίλος τε καὶ σύμμαχος εἴηται
βούλεται. Ξ.—Συχνότερον τίθεται ἐν ἀρχῇ περιόδου καὶ σημαίνει
ἀκολουθίαν τῶν προηγουμένων: Ἀγαμέμνων τέ μοι δοκεῖ
(=ὅθεν). Θ. 1, 9.

§ 243. Ὁ συμπλεκτικὸς καὶ τίθεται συνήθως ἐπὶ ἀπαριθμή-
σεως: εἰ μὲν εἰσήγγελκα καὶ κρίνω τὸν προδόντα αὐτῶν τὰ ἱερὰ
καὶ τοὺς νεώς καὶ τὰ ἔδη καὶ τὰ τεμένη καὶ τὰς ἐν τοῖς νόμοις
θυσίας. Λυκ. 1.

§ 244. Ὁ καὶ ἐκτὸς τῆς συμπλεκτικῆς σημασίας ἔχει καὶ ἐπι-
δοτικὴν εἰς τὸ μεῖζον ἢ εἰς τὸ ἔλαττον: αὐτά γε καὶ οἱ θεοὶ πε-
πόνθασι (=ὅχι μόνον οἱ ἀνθρώποι, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοί). Πλ.—ἐθέ-
λω τεθρηκέναι εἰ ἔκλεψα τῶν σῶν καὶ τοιχὸς ἄξιον (=ἔστω καὶ
τοιχός, καὶ τοιχὸς μόνον). Αφρ.—Καὶ προσθετικὴν ἢ ἐπιτατικὴν:
ἐποίει καὶ τάδε πρὸ; τοὺς ἐπιτηδείους (=ἐκτὸς τῶν ἄλλων, πρὸς
τοῖς ἄλλοις).—δὲ νόμος καὶ μάλα καλῶς ἔχει (=παρὰ πολὺ καλῶς).

Σημ. α') Ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσεως σημαίνει θαυμασμόν: καὶ τίς τῶν
θαυμάτων ἥλθεν ἐξ Ἀδον πάλιν; Εὑρ.—Οὕτω τίθεται καὶ μετὰ ἐρωτημα-
τικὴν λέξιν, ὅτε ἐξηγεῖται διὰ τοῦ τέλος πάντων, ἀκριβῶς: τί καὶ βούλε-
σθε, ὡς νεώτεροι; Θ.—τί καὶ χοὴ προσδοκᾶτ; Δ.

Σημ. β') Πολλάκις ὁ καὶ σημαίνει ἀκολουθίαν τῆς προηγουμένης
προτάσεως καὶ ἐξηγεῖται διὰ τοῦ λοιπού, καὶ οὕτω: καὶ μοι κάλει τοὺς
μάρτυρας (=λοιπόν). Λυσ.—πιθόσ λέγοντι κοντὸν ἀμαρτήσει ποτέ (=καὶ
οὕτω). Σ.—καὶ ὁρδίως οἰκοῖμεν ἄν σε (=οὕτω δέ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει).
Εὑρ. παρὰ Λυκ. 100.

Σημ. γ') Μετὰ λέξιν σημαίνουσαν ὁμοιότητα ἢ ισότητα κείται
ἀντὶ τοῦ ὡς ἢ ἀντὶ δοτικῆς: ἐν ἵσῳ καὶ εἰ μὴ ἐνεθυμήθη (=ῶς εἰ μὴ ἐνε-
θυμ). Θ. 2, 60.—οὐχ ὁμοίως καὶ ποὶ (=ῶς ποίν).—ἐν οὖτι τῷ ἱερῷ ἵσα
καὶ ἐκέται ἐσμὲν (=ἴσα ἴκέταις). Θ.

§ 245. Ἡ ἀρνητικὴ συμπλοκὴ γίνεται διὰ τοῦ: οὔτε-οὔτε,
μήτε-μήτε, οὐ-οὐδέ, μη-μηδέ, οὐτε-τε, μήτε-τε: οὐδενὶ πώποτε
οὔτε ἡμεῖς οὔτε ἐκεῖνος δίκην οὔτε ἐδικασάμεθα οὔτε ἐφύγομεν.

Λυσ. — μήτε γέλωτα προπετῇ στέργε μήτε λόγον μετά θράσους ἀποδέχον. Ἰσ.—οὐκ ἔγωγε αὐτὸν διώξω οὐδ' ἐρεῖ οὐδείς. —οὕτε γὰρ ἡγοῦμαι τούτους αἰτίους τῶν γιγνομέρων σύνοιδά τε (=καὶ οὐχ ἡγοῦμαι καὶ σύνοιδα). Ἰσ.—ῶμοσαν μήτε προδώσειν ἀλλήλους σύμμαχοι τε ἔσεσθαι. (=καὶ νὰ μὴ προδώσωσι καὶ νὰ εἶνε).

Σημ. ‘Ο οὐδὲ (=οὐ καὶ) καὶ μηδὲ (=μὴ καὶ) ἔχει καὶ ἐπιδοτικὴν σημασίαν εἰς τὸ μεῖζον ἢ ἔλαττον: ὅβων οὐ στέργοναν οὐδ' οἱ δαίμονες. Σ.—οὐδεὶς οὐδ' ἀν οἰκέτης ἐπιεικῆς ἐτόλμησε (=ὅχι μόνον ἐλεύθερος, ἀλλ' οὐδὲ δοῦλος). Ἰσ.

¶ Ἐπιδοτικὴ συμπλοκὴ (χλιμαξ)

§ 246. Οὗτοι καλεῖται ἡ σύνδεσις, δι᾽ ἥς τὸ δεύτερον μέλος τῆς συμπλοκῆς παρίσταται ώς σπουδαιότερον (ἀνωτέρας βαθμίδος) ἀπὸ τὸ πρῶτον. Σύνδεσμοι δὲ συνδέοντες οὕτω εἶνε,

1) οὐ μόνον-ἀλλὰ (καί), οὐχ ὅτι (μὴ ὅτι)-ἀλλὰ (καί). Διὰ τούτων καταφάσκονται ἀμφότερα τὰ μέλη: οὐ μόνον πολίτης, ἀλλὰ καὶ ξένος (=καὶ πολίτης καί, τὸ σπουδαιότερον, ξένος). Λυκ. 39.—οὐχ ὅτι μόνος δ Κολτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ. Ξ. ἀπ. —οἶμαι ἀν μὴ ὅτι ἴδιωτην τινά, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα εὐαριθμήτους ἀν εὑρεῖν ταντας τὰς νύκτας. Πλ. ἀπ.

2) οὐχ ὅπως-ἀλλὰ (καί). Διὰ τούτων ἀποφάσκεται τὸ πρῶτον: οὐχ ὅπως σκεύη ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀφηρτάσθησαν (=οὐ μόνον οὐκ ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ ἀφηρτάσθησαν=καὶ σκεύη δὲν ἐπωλήσατε καί, τὸ σπουδαιότερον, αἱ θύραι ἀφηρτάσθησαν). Λυσ. 19, 31.—οὐχ ὅπως ὑπερεάρων τοὺς; καταδέστερον πράττοντας, ἀλλ' ἐπήμυνον ταῖς ἐρδείαις (=καὶ δὲν περιεφρόνουν καὶ ἔβοήθουν τοὺς πτωχούς). Ἰσ.

3) οὐχ ὅπως (μὴ-ὅπως)—ἀλλ' οὐδέ, οὐχ ὅτι (μὴ-ὅτι)—ἀλλ' οὐδέ. Διὰ τούτων ἀποφάσκονται ἀμφότερα τὰ μέλη: οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας τυχεῖν ἡξιώθημεν (=οὐ μόνον οὐ μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ ἡξιώθημεν=καὶ δὲν μετέχομεν, καί, τὸ σπουδαιότερον, δὲν ἡξιώθημεν). Ἰσ. ¶

Σημ. α') Πολλάκις ἐπιτάσσεται τὸ οὐχ ὅπως, μὴ δι ταὶ σημαίνει πολλῷ μᾶλλον ἢ πολλῷ ἔλαττον: πεπαύμεθ' ἡμεῖς, οὐχ ὅπως σὲ παύσομεν (=δὲν ὑπάρχει τρόπος νά, πολὺ ὀλιγάτερον θά). Σ.—οὐδ' ἀναπνεῖν μὴ ὅτι λέγειν τι δυνησόμεθα=δὲν θὰ δυνάμεθα οὐδὲ νὰ ἀναπνέωμεν, πολὺ περισσότερον νὰ λέγωμέν τι. Ξ.

Σημ. β') Ἀντὶ τοῦ μὴ ὅτι ἐπιτασσομένου τίθεται τὸ μὴ τί γε ἢ μὴ τί γε δὴ: οὐκ ἔνι αὐτὸν ἀργοῦντα οὐδὲ τοῖς φίλοις ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μὴ τί γε δὴ (=πολὺ περισσότερον) τοῖς θεοῖς. Δ.

Σημ. γ') Τὸ οὐχ ὅτι ἐπιτασσόμενον ἔξηγεῖται: ἀν καὶ, μ' ὅλον ὅτι: τούτων οὐδεμίαν οἷμαί σε βούλεσθαι ὁριοφυὴν καλεῖν οὐχ ὅτι τῷ δόματι οὕτως εἴπας. Πλ.

Σημ. δ') Τὸ οὐχ ὅτι, οὐχ δπως κεῖνται ἀντὶ τοῦ οὐ λέγω ὅτι, δπως, τὸ δὲ μὴ ὅτι, μὴ δπως ἀντὶ τοῦ μὴ λέγε ὅτι, δπως.

2) Ἀντιθετικὴ

§ 247. Ἡ ἀντιθετικὴ σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν ἀντιθετικῶν συνδέσμων μέν, δέ, ἀλλά, ἀτάρ, μέντοι, καίτοι. κλ., τὰ δὲ δι' αὐτῶν συνδεόμενα παρίστανται ως ἀντίθετα καὶ ἀντικείμενα πρὸς ἄλληλα: τὴν νῦν Βοιωτίαν, πρότερον δὲ Καδμηΐδα γῆν φημησαν. Θ.—βραδέως; μὲν φίλος; γίγνονται, γενόμενος δὲ πειρῶ διαμένειν. Ισ.

§ 248. Ἐν τῇ συνδέσει λέξεων ἢ προτάσεων πολλάκις τὰ μέλη τῆς ἀντιθέσεως παρίστανται ἢ ως ἐντελῶς ἀντίθετα, ὥστε τὸ ἐν αἰρεσται καὶ τὸ ἔτερον τίθεται (ἀντίθεσις ἀρνητική), ἢ ως περιορίζοντα μόνον ἄλληλα (ἀντίθεσις περιοριστική).

α'. Ἡ ἀρνητικὴ ἀντίθεσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ οὐκ-ἄλλα (δὲ) καὶ ἡ μὲν πρότασις ἢ ἔχουσα τὸ οὐ λέγεται ἀρσις, ἢ δὲ ἔχουσα τὸν ἄλλα λέγεται θέσις (σχῆμα κατ' ἄρσιν καὶ θέσιν): οὐκ ἡμιφισθήτει, ἀλλ' ὀμολόγει. Λυσ.—οὐκ ἐπὶ κακῷ, ἐπ' ἐλευθερώσει δὲ τῶν Ἐλλήνων παρελήλυθα. Θ. 4, 86.

Σημ. α') Προτασσομένης τῆς θέσεως τίθεται ἐν τῇ ἀρσεῖ ἀλλ' οὐ (καὶ οὐ, οὐ): γίγνονται ταῦτα διὰ τὴν ἡμετέραν ἄρουραν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ἐκείνου δύναμιν. Ισ.—ἀνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι. Θ.—τὰ κοινὰ τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέος διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Δ.

Σημ. β') Εάν ἡ πρότασις ἀπαίτη μή, τίθεται μή ἀντὶ οὐ.

β'). Ἡ περιοριστικὴ ἀντίθεσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ μὲν-δέ, μὲν ἄλλα, μὲν-μέντοι, μὲν-δμως δὲ κλ.: σοφός; γάρ δ ἀγήρ, τῆς δὲ χειρὸς οὐ κρατῶν. Πλούτ. Ἀριστ.—τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς δοκεῖ καλῶς ἔχειν, ἀλλὰ τὰ πλάγια λυπεῖ με. Ξ. παιδ.—φιλοσόφωρ μὲν ἔσικας ὁ γεανίσκε, ἵσθι μέντοι ἀνόητος ὁν. Ξ. ἀν.- μικρὸς μὲν δέμας, ἀλλὰ μαχητής. Ε. 801.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἀντιθετικῶν συνδέσμων.

1) **μὲν** (ἐκ τοῦ μὴν) εἶνε κυρίως βεβαιωτικός: πρέπει μὲν τὰ ἐπ' ὀφελείᾳ γιγνόμενα γνώμης εἶναι ἔργα.—τοιαύτην σημασίαν

ἔχει ἐν τῷ μὲν οὖν, μὲν δῆ, πάνυ μὲν οὖν, οὐ μὲν δῆ, καὶ μὲν δὴ (=καὶ βεβαίως, καὶ ὅμως, προσέτι). Παραλειπομένης τῆς ἀντιθέσεως ἔξηγεται πολλάκις διὰ τοῦ τούλαχιστον: ἐγώ μὲν οὐκ οίδα.

2) δὲ εἶνε κυρίως ἀντιθετικός, προηγεῖται δὲ αὐτοῦ συνήθως δὲ μέν. Πολλάκις τίθεται ἐπὶ μεταβάσεως εἰς νέας ἐννοίας καὶ λέγεται **μεταβατικός**: ἀναβαίνει οὖν δὲ *Kῦρος*... ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε Δαρ θῶς.

Σημ. Τὸ μᾶλλον δὲ (=ἢ καλύτερον) εἶνε ἐπανορθωτικὸν (§ 330, 15): *χαλεπόν*, μᾶλλον δὲ ἀδύνατον. Πλ.

3) **μέντοι**=1) βεβαίως: μὰ Δία τοῦτο μέντοι, ἔφη, οὐ ποιῶ. Ξ.—2) ὅμως: μηδὲ μέντοι τοῦτο μεῖον δόξητ' ἔχειν.

4) **ἀλλὰ** εἶνε κυρίως ἀντιθετικός. Τίθεται δὲ πολλάκις 1) ἐις προτάσεις προτροπῆς καὶ ἔξηγεται διὰ τοῦ ἐμπρόσ: ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὅμμες. Ἡλ. Α, 129.—ἀλλὰ πορευόμεθα. 2) μετὰ πρότασιν ὑποθετικὴν τιθεμένην ἥ νοούμενην καὶ ἔξηγεται διὰ τοῦ τούλαχιστον: εἰ δὲ μὴ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ ἀποδείκνυμαι. Ξ. ἀπ.—ὦ θεοί, πατρῷοι, συγγένεσθ' ἀλλὰ νῦν (=τώρα τούλαχιστον). Σ. 3) μετὰ πρότασιν ἀρνητικήν, ἐν ᾧ τίθεται ἥ νοεῖται τὸ ἄλλος καὶ ἔξηγεται διὰ τοῦ πλήν: ἔπαισε δ' αὐτόχειρ οὐτις, ἀλλ' ἐγώ. Σ.—Συχνότατα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τίθεται τὸ ἀλλ' ἥ προελθὸν ἐκ συγχωνεύσεως τῶν φράσεων οὐδὲν ἄλλο ἥ καὶ οὐδὲν ἄλλο ἄλλα: οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖν προσήκει ἀνθρώπῳ ἀλλ' ἥ τὸ ἄριστον. Πλ. Φαίδ.—δι' οὐδὲν ἀλλ' ἥ διὰ σοφίαν τινά. Πλ. ἀπ.

5) **καττοι** (§ 219, 12). Διὰ τούτου συνδέονται περίοδοι ἥ κῶλα. Ἐπίσης διὰ τοῦ οὐ μὴν ἀλλὰ (=ἄλλ' ὅμως), δπερ προηλθεν ἔξ ἐλλείψεως δυναμένης νὰ ἀναπληρωθῇ: διππος; πίπτει εἰς γόνατα καὶ μικροῦ κάκεινον ἔξετραχήλισεν, οὐ μὴν (ἔξετραχήλισεν) ἀλλ' ἐπέμεινεν δὲ *Kῦρος*. Ξ. παιδ.—Καὶ διὰ τοῦ ἀλλὰ γάρ (=ἄλλ' ὅμως, ἀλλὰ βεβαίως), δπερ προηλθεν ἔξ ἐλλείψεως: ἀλλὰ γάρ δέδοικα.

6) **ὅμως** (ἐκ τοῦ ὅμῶς=ὅμοιως). Εἶνε ἐπίρρημα τιθέμενον μετὰ τοῦ ἀλλὰ ἥ δὲ ἥ μέντοι (ὅμως δέ, δ' ὅμως, ὅμως μέντοι) πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἀντιθέσεως: πάνυ μὲν οὖν οὐκ ἥθελεν, ὅμως δ' ἡραγκάσθη. Πλ. Πρωτ.—ὅμως μέντοι... λέγε. Πλ. Κρ. 54, δ.—Τίθεται πρὸς τούτοις καὶ μετὰ ἐνδοτικὴν πρότασιν ἥ μετοχὴν ἥ μετ' αὐτῶν: Ἀγησίλαος καίπερ αἰσθανόμενος ταῦτα ὅμως ἐπέ-

μενε ταῖς σπονδαῖς.—πιθοῦ γνναιξὶ καίπερ οὐ στέργων ὅμως.—
μέμνηστος Ὁρέστου κεῖ θυραῖος ἐσθ' ὅμως. Αἰσχ. Χοηφ.

3) Διαζευκτική

§ 249. Η διαζευκτική σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν διαζευκτικῶν συνδέσμων ἥ (καὶ ἐντονώτερον ἥ-ἥ, ἥτοι -ἥ), εἴτε-εἴτε, ἐάν τε-
ἐάν τε κλ., τὰ δὲ δι' αὐτῶν συνδεόμενα παρίστανται ὡς ἀπο-
κλείοντα ἄλληλα: στρατηγὸς ἀγαθὸς ἥ κυβερνήτης.—δύο ποιοῦ
καιροὺς τοῦ λέγειν, ἥ περι ὅν οἰσθα σαφῶς ἥ περι ὅν ἀναγκαῖον
εἰπεῖν. Ισ.—ἥτοι πρότερον γε ἥ ὑστερον. Πλ.

Σημ. α') Τὰ διαζευγνύμενα μέλη δύνανται νά εἶνε καὶ πλείονα
τῶν δύο (παραδιάζευξις): ἵππῳ ἀγαθῷ ἥ κυνὶ ἥ δρυινῃ ἥδεται.

Σημ. β') 'Ο ἥ εἶνε προσέτι ἐπανορθωτικὸς (=ἄλλον δὲ § 348, 2
καὶ 227, 15): ἐφοῦ τὴν κυναγὸν "Ἄρτεμιν ἥ ἔγὼ φράσω. Σ. Ἡλ.—2) ἔχει
τὴν σημασίαν τοῦ: εἰ δὲ μή, ἄλλως: ἔργον γε οὐδαμοῦ ληπτέον, ἥ (=ἄλ-
λως) ἐλεγχήσεται γελοῖος. Ξ. ἀπ.—3) συγκριτικὸς (§ 85).—4) διασαφητι-
κὸς τιθέμενος ἐν ἀρχῇ δευτέρᾳ ἐρωτήσεως καὶ ἐξηγῶν τὴν ἔννοιαν τῆς
προηγουμένης: πόθεν, ὁ Σώκρατες, φάγει; ἥ δῆλον διε ἀπὸ κυνηγε-
σίου τοῦ περὶ τὴν Ἀλκιβιάδου ώραν; Πλ. Πρωτ.

§ 250. Διὰ τοῦ εἴτε-εἴτε, ἐάντε-ἐάντε, ἥτε-ἥτε, ἀντε-ἀντε
καὶ διὰ τοῦ ἥ-ἥ καί, γίνεται ἥ διαζευξις ἐπὶ ἀδιαφορίας περὶ τὴν
ἐκλογήν: εἴτε πάντας αἵτιᾳ εἴτε ἕνα τινὰ ἥ δύο ἥ καὶ πλείους.
Ξ. ἀν.—ἐάν τε σὺ καὶ "Ἀνυτος οὐ φῆτε, ἐάν τε φῆτε. Πλ. ἀπ.—
ὅποι ἄν τις ἀρξήται πορεύεσθαι ἥν τε πρὸς ἔω, ἥν τε πρὸς ἐσπέ-
ραν, ἥν τε πρὸς ἀρκτον, ἥν τε πρὸς μεσημβρίαν. Ξ. παιδ.

4) Αἰτιολογική

§ 251. Οὗτοι συνδέει ὁ γάρ καὶ ἐνίστε ὁ ἐπεὶ καὶ ὡς: οὕτως
οἱ πολέμιοι ἐψευσμένοι ἔσονται· τῇδε γάρ τῇ ἡμέρᾳ μυρίους ὅψον-
ται ἀνθ' ἐνὸς Κλεάρχους.—μέγα δὲ τὸ δμοῦ τραφῆναι· ἐπεὶ καὶ
τοῖς θηρίοις πόθος τις ἐγγίγνεται τῶν συντρόφων. Ξ. ἀπομ.—σοὶ
δὲ προσήκει ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ἄξιος ἔσει τοῦ πατρός· ὃς ἄπασι
μὲν προσήκει περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τὴν φρόνησιν. Ισ.

Σημ. α') 'Ο γάρ οὐδέποτε τίθεται ἐν ἀρχῇ, ἀλλὰ μετά μίαν ἥ ἐνίστε
πλείονας λέξεις καὶ αἰτιολογεῖ τὰ προηγούμενα: οἱ δὲ ἐπείθοντο, ἐπίστενον
γάρ αὐτῷ.—Πρότασις ἐν μέσῳ λόγου ἔχουσα τὸν γάρ κεῖται παρενθετι-
κῶς καὶ αἰτιολογεῖ τὰ ἐπόμενα: ὁ δέ, κρίνοντος γάρ βοῆ καὶ οὐ φήφα, οὐκ
ἔφη διαγγέλωσκεν τὴν βοήν. Θ.—ἀλλ' ἥδη γάρ τοι κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν
τόλμα (=ἀλλὰ τόλμα, ἥδη γάρ ἐστι κλ.). Σ.

Σημ. β') Ό γάρ είνε πολλάκις καὶ διασαφητικός (=δῆλα δή): ἐμοὶ θαυμάσιον τι γέροντε, οὐ γάρ ιδειθνά μοι μανικὴ η τοῦ δαιμονίου ἐν μὲν τῷ πρόσθιν χρόνῳ πάντα μανικὴ η. Πλ. ἀπ. 40, α'. (δρ. § 6, β).

Σημ. γ') Ό γάρ (γέ-άρα) ἀρχικῶς ητο ἐπίρρημα βεβαιωτικόν, κατόπιν δὲ ἐγένετο σύνδεσμος αἰτιολογικός καὶ διασαφητικός.

Τὴν βεβαιωτικὴν σημασίαν ἐτήρησεν,

1) ἐν ζωηραῖς ἐρωτήσεσιν η ἀποκρίσεσιν: δῆλος γάρ (=ἀληθῶς) δύνατος; Σ.—ιδ γε φιλομαθές καὶ φιλόσοφον ταῦτον ταῦτον γάρ (=βεβίως), ἔφη.—η γάρ; (=δὲν εἶνε ἀληθές;)

2) ἐν συνδυασμῷ μετ' ἄλλων μορίων τοιγάρτοι (=διὰ τοῦτο βεβαίως), καὶ γαρ τοι, εἰ γάρ (ἐπὶ εὐχῆς), ἀλλὰ γάρ (§ 248, σημ. 5): ἀλλὰ γάρ καὶ περαίτερις ηδη ὅρα ἐστί. ἀν. 3, 2, 32.

Σημ. δ') Έν τῷ καὶ γάρ ὁ μὲν γάρ είνε αἰτιολογικός, ὁ δὲ καὶ ἀναφέρεται εἰς ὅλην τὴν πρότασιν η εἰς λέξιν τινὰ αὐτῆς μετὰ σημασίας ἐπιτατικῆς η συμπλεκτικῆς: καὶ γάρ μόνος ἥροις ἀν δύνασθαι πείθειν (=διότι καὶ μόνος).—καὶ γάρ τοξόται πολλοὶ καὶ ἀκονισταὶ ἐπιβήσονται τῶν τεῶν (=διότι καὶ τοξόται καὶ ἀκονισταὶ). Θ—καὶ γάρ οὐδὲ πόρρω δοκοῦμεν αὐτοῦ καθῆσθαι (=καὶ διότι οὐδὲ μακράν, η ἀπλῶς διότι κλ.).—καὶ γάρ καὶ κατρός ἐφαίνετο (=καὶ διότι η ἀπλῶς διότι).

Σημ. ε') Ό ἐπεὶ ὅταν η δι' αὐτοῦ εἰσαγομένη πρότασις ἐκφράζῃ ἀντίθεσιν πρὸς τὰ προηγούμενα, ίσοδυναμεῖ πρὸς τὸ καίτοι: ἐγὼ τὰ μικρὰ ταῦτα ἀδύνατος, ἐπεὶ ἐβουλόμην ἀν οἵσις τ' εἴται (=μ' ὅλον ὅτι). Πλ. Πρ.—οὐδὲ τοῦτο ἀληθές. ἐπεὶ καὶ τοῦτο γέ μοι δοκεῖ καλὸν εἴται (=μ' ὅλον ὅτι).

3) Συμπερασματική

§ 252. Ή συμπερασματικὴ σύνδεσις γίνεται διὰ του ὅρα, οὖν, τοίνυν, δή, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν, γοῦν, οὐκοῦν, οὐκοῦν καὶ ἐνίστε διὰ τοῦ ὕστε (§ 262, σ), τὰ δὲ δι' αὐτῶν συνδεόμενα παρίστανται ὡς συμπέρασμα τὸ ἐν τοῦ ἄλλον.

1) **ἄρα** δηλοὶ συμπέρασμα λογικὸν ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς σχέσεως τῶν ἐννοιῶν συναγόμενον. "Οθεν σημαίνει 1) κατόπιν: ὡς εἰπών κατ' ἄρα ἔξετο.—ἔρωτάσης τῆς μητρὸς ἀτεκρίνατο ἄρα (=ἀμέσως) δ Κῦρος.—2) λοιπόν: Κῦρος δ' εἰπεν, οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ ἐταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις.—3) βεβαίως: οἵους ἄρα ἡμεῖς ἔχομεν ἄνδρας ἑταίρους. Ξ. παιδ.—4) μετὰ παρατατικοῦ σημαίνει ἀναγνώρισιν πλάνης: ὡς παῖδες, ὡς ἄρα (=καθὼς βλέπω) ἐφλαγῶμεν. Ξ. παιδ.

2) **οὖν** (=λοιπὸν) δηλοὶ συμπέρασμα πραγματικὸν ἐκ τῶν πραγμάτων ἐξαγόμενον: τὸ στράτευμα δ σῆτος ἐπέλιπε. κρέα οὖν ἐσθίοντες διεγίγνοντο. Ξ. ἀν.

Σημ. Ἡ κυρία σημασία τοῦ οὖν εἶνε ἡ βεβαιωτική, ἐτήρησε δὲ ταύτην ἐν τῷ : δ' οὖν, μὲν οὖν, γοῦν, πάντα μὲν οὖν, γὰρ οὖν.

δ' οὖν=1) δὲ βεβαίως. 2) διπλασία, ἐν πάσῃ περιπτώσει διμος, ως τόσον.

μὲν οὖν=1) βεβαίως, 2) τούναντίον : οἵ παρὰ οοὶ τούτων οὐδὲν ἐμοταρταὶ πουεῖν; πάντα μὲν οὖν (=τούναντίον μάλιστα πάντα). Ε. ἀπ.

3) **τοίνυν** (τοί-νυν) εἶνε 1) συμπέρασματικὸν (=λοιπὸν) ἀσθενέστερον τοῦ οὗν. 2) μεταβατικὸν (=δέ) : μετὰ ταῦτα τοίνυν, ως ἄνδρες. Λυκ. 21.

4) δὴ δηλοῦ συμπέρασμα φυσικὸν τῶν ἥγουμένων: ἔλεγόν τινες δι τι στράτευμα κατίδοιεν... ἐδόκει δὴ (=φυσικὰ λοιπὸν) τοῖς στρατηγοῖς κλ. Ε. ἀν.—”Αλλας σημασίας τοῦ δὴ δρα ἐν § 219, 3.

5) **τοιγάρτοι, τοιγαροῦν** (=διὰ τοῦτο βεβαίως, διὰ τοῦτο λοιπὸν) δηλοῦσι συμπέρασμα ἴσχυρότερον τοῦ τοίνυν.

6) **γοῦν** (γέ-οῦν) σημαίνει 1) βεβαίως: κατὰ φύσιν γοῦν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν ἔμελλον φράσειν οἱ οἰκέται. Λυκ. 32.—2) τούλαχιστον: γράσει. . . δψὲ γοῦν. Αἰσχ.

Ἐκ τούτων προηλθον αἱ σημασίαι 1) λοιπόν: ἔοικα γοῦν τούτου γε σοφώτερος εἴναι. Πλ.—2) διότι: δοκεῖς μοι τάγαντια ἀπολελαυκέναι. ζῆς γοῦν. Ε. ἀπ.—3) παραδείγματος χάριν: οἱ τότε βασιλεύοντες προηγοῦντο ἀποθνήσκειν. φασὶ γοῦν Κόδρον. Λυκ. 86.

7) **οὔκοντ**=λοιπὸν δέν.—**οὔκοῦν**=λοιπόν: οὔκοντον οἱ διδάξαντες πονηροί, ἀλλ' οἱ μὴ χρώμενοι δρῦμος. Πλ.—οὔκοῦν διδάσκωμεν αὐτόν, ἀλλὰ μὴ λοιδορῶμεν. Πλ.

Δευτερεύουσαι προτάσεις

§ 253. Περὶ τῶν δευτερευουσῶν προτάσεων καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰσαγόντων συνδέσμων ὅ. § 15, 20, 22.

§ 254. Αἱ δευτερεύουσαι προτάσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σχέσεως αὐτῶν πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν εἶνε τριῶν εἰδῶν.

1) ἐπιρρηματικαὶ αἱ προσδιορίζουσαι τὸ ὅμιλα τῆς κυρίας προτάσεως καὶ ἐπέχουσαι θέσιν ἐπιρρηματικοῦ προσδιορισμοῦ. 2) ἐπιθετικαὶ αἱ προσδιορίζουσαι οὐσιαστικὸν τῆς προτάσεως καὶ ἐπέχουσαι θέσιν ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ. 3) οὐσιαστικαὶ αἱ ἐπέχουσαι θέσιν οὐσιαστικοῦ καὶ τιθέμεναι ώς ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον.

Σημασία τῶν ἐγκλίσεων

ἐν ταῖς δευτερεύονταις προτάσεσι.

§ 255. Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς δευτερεύονταις προτάσεσιν ἔχουσι τὰς αὐτὰς σημασίας, ἃς καὶ ἐν ταῖς κυρίαις (§ 183-188) πλὴν τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς, αἵτινες ἔχουσι καὶ ἄλλας.

α') Ἡ ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἀν (κέν, κὲ) ἐν ὑποθετικαῖς, χρονικαῖς καὶ ἀναφορικαῖς προτάσεσι σημαίνει πρᾶξιν προσδοκωμένην (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει μέλλον ὁριστικῆς) ἢ ἐπαναλάμβανομένην (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἐνεστώς): εἴ τινα, (ὅταν τινά, διὸ ἀν) ἔλωσιν, ἀποκτενοῦσιν. εἴ τινα, (ὅταν τινά, διὸ ἀν) ἔλωσιν, ἀποκτείνουσι.— ὅρα § 268, β, 2.

Σημ. Ἡ ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἀν (κέν, κὲ) ἢ καὶ ἄνευ αὐτοῦ τίθεται παρ' Ομῆλῳ καὶ ἐν κυρίαις προτάσεσιν ἀντὶ μέλλοντος ὁριστικῆς: καὶ ποτέ τις εἰπήσῃ (=ἔρει). Ιλ. Ζ.—οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι (=δόψομαι). Ιλ. Α.—οὐκ ἄν τοι χράσμη κιθαρις. Ιλ. Γ.

β') Ἡ εὐκτικὴ 1) ἐν ὑποθετικαῖς, χρονικαῖς καὶ ἀναφορικαῖς προτάσεσι σημαίνει ἀπλῆν ἴδεαν τοῦ λέγοντος (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν) ἢ ἐπανάληψιν ἐν τῷ παρελθόντι (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρατατικός): εἴ τινα, (ὅτε τινά, διὸ) ἔλοιεν, ἀποκτείνειαν ἀν.—εἴ τινα, (ὅτε τινά, διὸ) ἔλοιεν, ἀπέκτεινον.— ὅρα § 268, β, 3.—2) ἐν διηγηματικῷ λόγῳ μετὰ ἴστορικὸν χρόνεν δηλοῖ ὅτι τὸ λεγόμενον εἶνε λόγος ἢ σκέψις ἄλλου καὶ οὐχὶ τοῦ λέγοντος (τοῦ συγγραφέως) καὶ λέγεται εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου ἢ διηγηματική: ἔλεγον ὅτι τὰ πρόβατα δημόσια εἴη (εὐθὺς λόγος: δημόσια ἔστι). Ξ.—ἡπόρουν δι τι ποιοῖεν (εὐθὺς λόγος: τί ποιῶμεν;).

Σημ. α') Αἱ δευτερεύονταις προτάσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐγκλίσεως εἰνε δύο εἰδῶν,

α') προτάσεις κρίσεως ἐκφερόμεναι διὰ τῶν ἐγκλίσεων τῆς κρίσεως (§ 188) ἢ δι' εὐκτικῆς τοῦ πλαγίου λόγου ἀντὶ ὁριστικῆς τοῦ εὐθέος λόγου.

β') προτάσεις ἐπιθυμίας ἐκφερόμεναι διὰ τῶν ἐγκλίσεων τῆς ἐπιθυμίας (§ 188) ἢ δι' εὐκτικῆς τοῦ πλαγίου λόγου ἀντὶ ὑποτακτικῆς τοῦ εὐθέος λόγου.

Σημ. β') Προτάσεις ἐπιθυμίας εἰνε καὶ αἱ ὑποθετικαί, διότι αἱ ἐκφερόμεναι ἐξ αὐτῶν κατ' εὐκτικὴν ἢ ὑποτακτικὴν ἀρχικῶς προηλθον ἐκ προτάσεων σημαινούσων εὐχήν (εἰ γάρ, εἴθε) 1).

1) Ἐκ τῶν ἀπαρεμφάτων τὸ μὲν εἰδικὸν ισοδυναμεῖ μὲ πρότασιν κρίσεως, τὸ δὲ τελικὸν μὲ πρότασιν ἐπιθυμίας. Ἐκ δὲ τῶν μετοχῶν αἱ περιέχονται ἔννοιαν ὑποθετικὴν ἢ τελικὴν ισοδυναμοῦν μὲ πρότασιν ἐπιθυμίας, αἱ δὲ λοιπαὶ μὲ πρότασιν κρίσεως.

Α'. Επιφρηματικαὶ προτάσεις

1) Αἰτιολογικαὶ

§ 256. Αἱ αἰτιολογικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν αἰτιολογικῶν συνδέσμων ὡς, ὅτι, διότι, ἐπει, ἐπειδή, ὅτε, ὅποτε. Ἡ ἀρνητικής εἶνε οὐ.

§ 257. Εἰς τὰς αἰτιολογικὰς προτάσεις τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως, ἐνίστε δὲ μετὰ ἴστορικὸν χρόνον ἀντὶ τῆς δριστικῆς καὶ ἡ διηγηματικὴ εὑντικὴ (§ 255, β, 2).—οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον λελύσθαι τὰς σπονδάς, διότι εἰς χεῖρας ἥλθον. Θ.—χαλεπὰ τὰ παρόντα ὅποτε ἀνδρῶν στρατηγῶν τοιούτων στερούμεθα.—δέομαι οὖν σου παραμεῖναι, ὡς ἔγὼ οὐδὲ ἄν ἐνὸς ἥδιον ἀκούσαμι ἢ σοῦ. Πλ.—ἐπεὶ διά γε ὑμᾶς αὐτοὺς πάλαι ἄν ἀπολώλειτε. Δ.—τοὺς στρατηγοὺς ἐξημίωσαν, ὡς δώροις πεισθέντες ἀποχωρήσειαν. Δ.

2) Τελικαὶ

§ 258. Αἱ τελικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν τελικῶν συνδέσμων ἵνα, ὅπως, ὡς. Ἡ ἀρνητικής μή.

Σημ. Τελικὴ σχέσις δηλοῦται καὶ ἀνευ τελικοῦ συνδέσμου: θάπε με ὅτι τάχιστα, πύλας Ἄιδαο περόνω (=ἴνα) Ἰλ. Ψ. 7.—ἐπίσχετ' αὐδὴν τὴν ἔσωθεν ἐκμάθω (=ἴνα). Εὐρ. Ιπ. 567.—Καὶ ἀποφατικῶς μετὰ τοῦ μή: ἀπόστιχε, μή σε νοήσῃ Ἡρ. Ιλ. Α.—μὴ σπεῦδε πλούτειν, μὴ ταχὺ πένης γένη (=ἴνα μή). Γν.—ἔξηλθον δόμων, μήτι μέμφησθε (=ἴνα μή). Εὐρ. Μήδ.—ἐδόκει αὐτοῖς ἀπιέραι ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, μή τις ἐπίθεσις γένοιτο (=ἴνα μή) 1).

§ 259. Εἰς τὰς τελικὰς προτάσεις μετὰ ἀρκτικὸν χρόνον τίθενται ὑποτακτική, μετὰ ἴστορικὸν δὲ εὐντική (τοῦ πλαγίου λόγου) ἢ καὶ ὑποτακτική: βασιλεὺς αἱρεῖται οὐχ ἵνα ἔαντον καλᾶς ἐπιμεληται, ἀλλ' ἵνα καὶ οἱ ἐλόμενοι δι' αὐτὸν ἐν πράτισι. Ξ. ἀπ.—δῆτας ἀπεκάλει τὸν Κῦρον, ὅπως τὰ ἐν Πέρσαις ἐπιχώρια ἐπιτελοίη. Ξ. παιδ.—Ἄβροκόμιας τὰ πλοῖα κατέκανσεν, ἵνα μὴ Κῦρος διαβῆ.

Σημ. α') Ἐνίστε μετὰ ἴστορικὸν χρόνον τίθεται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ὑποτακτικὴ καὶ εὐντική. Τότε δὲ διὰ μὲν τῆς ὑποτακτικῆς ὁ σκοπὸς παρίσταται ὡς προσδοκώμενος, διὰ δὲ τῆς εὐντικῆς ὡς δυνατός: παρανίσχον δὲ καὶ οἱ τῆς πόλεως Πλαταιεῖς φρυκτοὺς πολλούς, ὅπως ἀσφῆ τὰ σημεῖα τῆς φρυκτωρίας ἦ καὶ μὴ ἐπιβοηθοῖτεν. Θ. 3, 22.

1) ποβλ. ἔλα μαζί μου, νὰ περάσης καλά.—λέγε το πάλιν, νὰ καταλάβω καλύτερα.—νὰ κάμης αὐτό ποῦ σοῦ λέγω, μὴ μετανοήσῃς.—φρόνιμα, μὴ σὲ δείρω.

Σημ. β') Ένιοτε μετά τὸ ὅπως καὶ τὸ ὡς τίθεται ὑποτακτικὴ μετά τοῦ ἄν (§ 255, α) καὶ συνήθως (μετὰ ἴστορικὸν χρόνον) εὐκτικὴ μετά τοῦ ἄν, ὅταν ὁ σκοπὸς παρίσταται ὡς ἐξ ὑποθέσεως ἐξαρτώμενος: τὰς ἀρετὰς ἐπιτηδένομεν, ὅπως ἂν μετὰ πλείστων ἀγαθῶν τὸν βίον διάγωμεν. ’Ισ.—ώς ἂν μάθης, ἀντάκουσον. Ξ.—ἔδωκε χρήματα ὅπως ἄν... μᾶλλον τῆς εἰρήνης προσδέοιτο.

Σημ. γ') Τὸ ἵνα συνάπτεται μετά τοῦ ἄν, ὅταν εἴναι τοπικὸν (=ὅπου): πατρὶς ἔστι πᾶσ' ἵν' ἄν πρότη τις εὐ. ’Αρφ.

Σημ. δ') τὸ ἵνα τί; (=πρὸς ποῖον σκοπόν, διὰ τί;) προηλθεν ἐξ ἐλλείψεως ὁρήματος: ἵνα τί ταῦτα λέγεις; (=ἵνα τί γένηται, διὰ τί). Πλ. ἀπ.—Ομοίως καὶ τὸ ὅτι τί; (=ὅτι τί γίγνεται, διὰ τίνα λόγον, διὰ τί).

§ 260. Τὸ ἵνα (καὶ σπανίως τὸ ὅπως καὶ ὡς) φέρονται καὶ εἰς δριστικὴν ἴστορικοῦ χρόνου εἰς δήλωσιν σκοποῦ ἀνεκπληρώτου μετὰ πρότασιν σημαίνουσαν τὸ μὴ πραγματικὸν (§ 183, β, σημ.) ἢ εὐχὴν ἀδύνατον (§ 183, γ): ἐχρῆν αὐτὸνς ζῆν, ἵνα ἀπηλλάγμεθα τούτον τοῦ δημαρχοῦ.—ἐβουλόμην ἄν Σίμωνα τὴν αὐτὴν γνώμην ἔμοι ἔχειν, ἵνα ὁρδίως ἔγραψε τὰ δίκαια. Λυσ.—εἰ γὰρ ὥφελον οἱοί τ' εἴναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ ἐργάζεσθαι, ἵνα οἱοί τ' ἡσαν καὶ τὰ μέγιστα ἀγαθά.

3) Συμπερασματικὴ

§ 261. Αἱ συμπερασματικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τοῦ ὅστε καὶ ἐνίοτε διὰ τοῦ ὡς, τίθενται δὲ εἰς αὐτάς,

α') αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως (ἀρνησις οὐ), ἦτοι,

1) δριστικὴ παντὸς χρόνου, ὅταν τὸ ἀποτέλεσμα παρίσταται ὡς πραγματικόν: οὕτω σκαδὸς εἰ καὶ ἀραιόθητος, ὅστε οὐ δύνασαι λογίσασθαι. Δ.—οὕτω διάκειμαι ὑφ' ὑμῶν, ὡς οὐδὲ δεῖπνον ἔχω ἐν τῇ ἔμαυτοῦ. Ξ. Ἐλ.

2) δυνητικὴ δριστικὴ ἢ δυνητικὴ εὐκτικὴ, ὅταν τὸ ἀποτέλεσμα παρίσταται ὡς δυνατὸν ὑπὸ ὅρον (δηλ. ἐὰν πραγματοποιηθῇ μία ὑπόθεσις): πάντες πολεμικὰ ὅπλα παρεσκεύαζον ὅστε τὴν πόλιν ὅπτως ἄν ἡγήσω πολέμου ἐργαστήριον εἴναι. Ξ.—ἀλγῶ ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, ὥστ' ἄν, εἰ σθέρος λάβοιμι, δηλώσαιμ' ἄν οὖς αὐτοῖς φρονῶ. Σ. Ἡλ. 333.

β') ἀπαρέμφατον (ἀρνησις μή), ὅταν τὸ ἀποτέλεσμα παρίσταται,

1) ὡς φυσικὸν ἐπακολούθημα τῆς κυρίας προτάσεως: κραυγὴν πολλὴν ἐποίουν ὅστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν (=ὅστε φυ-

σικον ἥτο νὰ ἀκούωσι, δὲν δηλοῦται ὅμως ἐὰν ἡκουον). — τίς οὔτω δεινὸς λέγειν ὥστε σε πεῖσαι; — πάντας οὕτω διατιθεὶς ἀπέπεμπεν, ὥστε αὐτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι ἢ βασιλεῖ. ἀν. 1, 1, 5.

2) ὡς σκοπὸς ἐπιδιωκόμενος: χρὴ πᾶν ποιεῖν, ὥστε ἀρετῆς καὶ φρονήσεως μετασχεῖν. Πλ. Φαίδ.

3) ὡς ὄρος, συμφωνία: πολλὰ μὲν ἀν ἔδωκε χρήματα Φιλιστίδης, ὥστ' ἔχειν Ὁρεὸν (=ἐπὶ τῷ ὄρῳ νά). Δ. 18, 81.

Σημ. α') Αντὶ τοῦ ὥστε ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης τίθεται καὶ τὸ ἐφ' φὶ ἢ ἐφ' φὶτε μετ' ἀπαρεμφάτου ἢ δριστικῆς μέλλοντος ἡγουμένου συνήθως τοῦ ἐπὶ τούτῳ (ἐπὶ τοῖσδε): ἀφίεμέν σε ἐπὶ τούτῳ μέντοι, ἐφ' φὶ τε μηκέτι ἐν ταύτῃ τῇ ζητήσει διατοίβειν μηδὲ φιλοσοφεῖν. Πλ. ἀπ.—οἱ τοιάνοντα ἡρέθησαν ἐφ' φὶ τε συγγράψαι νόμους (=ἐπὶ τῷ ὄρῳ νά).

Σημ. β') Τὸ μετὰ τὸ ὥστε ἀπαρεμφάτον λαμβάνει τὸν ἄν, δταν τὸ ἀποτέλεσμα παρίσταται ως δυνατὸν ὑπὸ ὄρον (α'. 2) καὶ ίσοδυναμεῖ μὲν δυνητικὴν δριστικὴν ἢ εὐκτικὴν: οἱ θεοὶ οὔτες ἐσήμηναν ὥστε καὶ ίδιωτην ἄν γνῶναι (=ἄν εγγνω). — τοῦ δ' αὐτῶν στρατοπέδου (ἐνόμιζε) καταφατὴ ἄν εἶναι πάντα τὰ ἀμάρτηματα, ὥστε προσπίπτειν ἄν αὐτὸνς ἢ βούλουντο (=ώστε προσπίπτοιεν ἄν).

§ 262. Αντὶ τοῦ ὥστε τίθεται πολλάκις ἢ ὄρος ἢ οἰος μετ' ἀπαρεμφάτου: ἐγὼ τοιοῦτος εἰμι, οἰος (=ώστε) μηδενὶ ἄλλῳ πείθεσθαι ἢ τῷ λόγῳ. Πλ. Κρ.—τὴν γλῶτταν τῶν ἀνθρώπων ἐποίησαν οἵαν (=τοιαύτην ὥστε) ἀρθροῦν τὴν φωνὴν. — οὐκ ἢν ὥρα οἴα (=τοιαύτη ὥστε) ἄρδειν τὸ πεδίον. — τεμόμενοι τὰ ἔατῶν ἔκαστος ὄσον (=τοσοῦτον ὥστε) ἀποξῆν. Θ. 1, 2.—ἐλείπετο τῆς ρυκτὸς ὄσον (=τοσοῦτον ὥστε) σκοταίοντος διελθεῖν τὸ πεδίον. ἀν. 4, 1, 5.

Σημ. Τὸ ὥστε τίθεται πολλάκις ἐν ἀρχῇ λόγου συνδέον κατὰ παράταξιν τοῦτον ποὸς τὰ προηγούμενα (§ 252) καὶ φέρεται εἰς ὅλας τὰς ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας: ὥστε μάρροι. — ὥστε μὴ φοβώμεθα μηδὲ τις λόγος ἡμᾶς θορυβεῖται. Πλ.

4) Ὑποθετικαί.

§ 263. Αἱ ὑποθετικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν συνδέσμων εἰ, ἐάν, ἢν, ἢν.

§ 264. Ἡ σχέσις τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως ποὸς τὴν κυρίαν εἶνε σχέσις αἴτιου πρὸς ἀποτέλεσμα, δηλ. θὰ πραγματοποιηθῇ ἢ κυρίᾳ πρότασις, ἐὰν πρότερον πραγματοποιηθῇ ἢ δευτερεύουσα. “Οθεν ἢ μὲν δευτερεύουσα λέγεται ἡγούμενον ἢ ὑπόθεσις, ἢ δὲ κυρίᾳ ἐπόμενον ἢ ἀπόδοσις, ἀμφότεραι δὲ ὑποθετικὸς λόγος.

Σημ. Ἡ ἀρνησίς ἐν τῷ ἡγούμενῳ εἰνε πάντοτε μή.

§ 265. Διακρίνονται ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἵδιᾳ τέσσαρα εἰδη ὑποθετικῶν λόγων διαφέροντα ἀλλήλων κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς πραγματικότητος.

1) εἰ καὶ δριστικὴ παντὸς χρόνου, ὅταν τὸ περιεχόμενον τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως παρίσταται ὡς πραγματικὸν εἴτε εἶνε εἴτε δὲν εἶνε τοιοῦτον (ὑπόθεσις πραγματική). Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθενται πᾶσαι αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας: καλὸν τέχνημα κέκτησαι, εἴπερ κέκτησαι. Πλ.—Πρ.—εἴ σε μισῶ, ἀπολοίμην. Ἀρφ.—πολλὴ ἄν τις εὐδαιμονία εἴη περὶ τοὺς νέους, εἰ εἰς μόρος αὐτοὺς διαφθείρει, οἱ δὲ ἄλλοι ὡφελοῦσι. Πλ. ἀπ.—εἰ δοκεῖ, πλέωμεν. Σ.—εἰ θέλεις, δίδαξον. Σ.

2) Εἰ καὶ δριστικὴ ἴστορικοῦ χρόνου, ὅταν τὸ περιεχόμενον τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως παρίσταται ὡς μὴ πραγματικόν, δηλ. ἀντίθετον τοῦ πραγματικοῦ (ὑπόθεσις μὴ πραγματική). Ἐν τῇ ἀποδόσει, ἦτις ἐπίσης παρίσταται ὡς μὴ πραγματική, τίθεται δυνητικὴ δριστική: οὐκ ἄν ἐποίησεν Ἀγασίας, εἰ μὴ ἐγὼ ἐκέλευσα (τὸ πραγματικόν: ἐκέλευσα τότε καὶ διὰ τοῦτο ἐποίησε).—φῶς εἰ μὴ εἴχομεν δμοῖοι τοῖς τινφλοῖς ἄν ἥμερ (ἀλλ’ ἔχουμεν νῦν καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐσμέν).—εἰ ἐγὼ πάλαι ἐπεχείρησα πράπτειν τὰ πολιτικά, πάλαι ἄν ἀπολόλη. Πλ. ἀπ.—ἀπέθανον ἄν, εἰ μὴ ἡ τῶν τριάκοντα ἀρχὴ κατελύθη.—Τὸ πραγματικὸν ἐπιφέρεται πολλάκις διὰ τοῦ νῦν δέ: εἰ μὲν ζῶν ἐτύγχανεν Ἀμύντας, ἐκεῖνον ἄν αὐτὸν παρειχόμην. νῦν δὲ καλῶ τοὺς συνειδότας. Λυκ. 23.—εἰ μὲν ἦν καλός, ἐφοβούμην ἄν σφόδρα λέγειν. νῦν δὲ οὐκ ἔστι καλός. ἀδεῶς δὴ λέγω. Πλ.

Σημ. α') Διὰ τοῦ παρατατικοῦ δηλοῦται συνήθως τὸ μὴ πραγματικὸν ὡς πρὸς τὸ παρόν, διὰ δὲ τοῦ ἀορίστου ὡς πρὸς τὸ παρελθόν.

Σημ. β') Διὰ τοῦ ἔδει, ἐχοῦν, προσῆκε, εἰκὸς ἦν, δίκαιον ἦν καὶ τῶν δμοῖων μετ' ἀπαρεμφάτου ἐν τῇ ἀποδόσει ἀνευ μὲν τοῦ ἄν αἰρεται ἡ ἔννοια τοῦ ἀπαρεμφάτου (§ 183, α'), μετὰ τοῦ ἄν δὲ αἰρεται αὐτὸ τὸ ἔδει, ἐχοῦν καὶ περ.: ἐχοῦν σε, εἴπερ ἡσθα χρηστός, τοῖς μέλλουσιν ἀποματεῖσθαι μηρυτῆν γενέσθαι (ἀλλ' οὐκ εἰ χρηστὸς καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐγένονται). Λυσ.—εἰ μὲν ἐγὼ ἔτι ἐν δυνάμει ἦν τοῦ ὄρδινος πορεύεσθαι πρὸς τὸ ἄστυ, οὐδὲν ἄν ἔδει σε δεῦρο ἵειν: νῦν δέ σε χρὴ ἵειν (διότι ἐγὼ δὲν δύναμαι). Πλ.—ἡ πόλις ἐκινδύνεισε πάσα διαφθαρῆναι εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπιφορος εἰς αὐτὴν (ἀλλ' οὐ διεφθάρη, διότι οὐν ἐπεγένετο ἄνεμος) Θ.—εἰ πλείους συνελέγησαν, ἐκινδύνευσεν ἄν διαφθαρῆναι πολὺ τοῦ στρατεύματος (ἀλλ' οὐκ ἐκινδύνευσε, διότι οὐ συνελέγησαν). ἀν. 4, 1, 11.

Σημ. γ') Τὸ ἐβουλόμην καὶ ἐβουλόμην ἀν τίθενται σχεδὸν ἀδιαφόρως: ἐβουλόμην μὲν οὖν καὶ τὴν βούλην τοὺς πεντακοσίους καὶ τὰς ἐκκλη-

σίας ὑπὸ τῶν ἐφεστηκότων δρομῶς διοικεῖσθαι κλ. (ἀλλ' οὐ διοικοῦνται δρομῶς).—έγὼ δὲ ἐβούλόμην ἄν αὐτοὺς ἀλληθῆ λέγειν. νῦν δὲ οὕτε πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει οὕτε πρὸς ἐμέ. Λυσ. 12, 22.—ἐβούλόμην ἄν, ὡς Κῦρος, οὕτως ἔχειν. νῦν δὲ πάντα τάραντία πράττων προσηρέχθη τῷ Ἀπόλλωνι. παιδ. 7, 2, 16.

Τό βουλούμην ἄν σημαίνει ἡμπορεῖ νὰ θελήσω, ίσως θὰ θελήσω: βουλούμην ἄν σοι χαρίζεσθαι, εἴ μοι δυνατὰ δέοιο. Πλ. Πρ.

3) ἐάν (εἰ-ἄν), ἄν, ήν, καὶ ὑποτακτικὴ ὅταν τὸ περιεχόμενον τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως παρίσταται,

α΄ ὡς πρᾶξις προσδοκωμένη (ἢ τὴν πραγματοποίησιν ἐλπίζει ὁ λέγων). Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται μέλλων τῆς δριστικῆς, δυνητικὴ εὐκτικὴ καὶ προστακτική: ἐάν ζητῆς καλῶς, ενῷσεις. Πλ. Γοργ.—ἐάν τι λέγης παρὰ ταῦτα, μάτηρ ἔρεις. Πλ. Κρ.—τούτου δὲ οὐκ ἄν ἀμάρτοις, ἄνπερ μελήσῃ σοι. παιδ. 1, 6, 16.—ἄν ὑμῖν ἀρέσκῃ, χρήσασθε. Δ.

Σημ. α') 'Εν πλαγιῷ λόγῳ μετά ίστορικὸν χρόνον ἀντὶ τοῦ ἐάν (ἄν, ήν) καὶ ὑποτακτικῆς τίθεται εἰ καὶ εὐκτική: ἀνείλειν αὐτῷ διθεὸς τικήσειν, εἰ θύσεις τὴν αὐτοῦ θυγατέρα (=νικήσεις, ἐάν θύσης τὴν σαυτοῦ θυγατέρα). Λυκ. 99.

Σημ. β') 'Αντὶ τῆς ὑποτακτικῆς μετά τοῦ ἐάν δύναται νὰ τεθῇ καὶ μέλλων τῆς δριστικῆς μετά τοῦ εἰ ἀνευ οὐσιώδους διαφορᾶς: εἰ μὲν ἀπογράψεσθε, ἐπὶ τοῖς λέγοντοι τὸ βουλευτήριον ἔσται, ἐάν δὲ καταγράψετε, ἐπὶ τοῖς ιδιώταις. Δ.

β'. ὡς πρᾶξις ἐπαναλαμβανομένη ἐκάστοτε ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ἐνεστῶς τῆς δριστικῆς ἢ γνωμικὸς ἀρόιστος: ἡν ἐγγὺς ἔλθῃ διθάρατος, οὐδεὶς βούλεται θυήσειν Εὑρ.—ἴππος; εὐγενὴς καν ἢ γέρων θυμὸν οὐκ ἀπώλεσε (=ἀπόλλυσι). Σ. Ἡλ.

4) *El καὶ εὐκτική*, ὅταν τὸ περιεχόμενον τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως παρίσταται,

α'. ὡς ἀπλῆ ἰδέα τοῦ λέγοντος ἀσχέτως πρὸς τὴν πραγματικότητα, δηλ. χωρὶς νὰ λαμβάνηται ὑπὸ δῆψιν τὸ ἐκτελεστὸν ἢ μὴ ἐκτελεστὸν αὐτῆς (ὑπόθεσις δυνατὴ ἢ προβληματώδης). Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται συνήθως δυνητικὴ εὐκτική: εἰ ἀναγκαῖον εἴη ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, ἔλοιμην ἄν μᾶλλον ἀδικεῖσθαι. Πλ.—φαίη ἄν ἡ θαυμῶσα, εἰ φωνὴν λάβοι. Σ.—πορευοίμεθα ἄν οἰκαδε, εἰ τις ἡμᾶς μὴ λυποίη

β'. ὡς πρᾶξις ἐπαναλαμβανομένη ἐν τῷ παρελθόντι (ἐν διηγήσεσι). Ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται παρατατικὸς ἢ ἀρόιστος μετά

τοῦ ἄν ἦ ἄνευ αὐτοῦ: Σωκράτης οὐκ ἔπινεν εἰ μὴ διψώῃ (=έὰν δὲν ἐδίψῃ).—εἰ τίς γέ τι αὐτῷ προστάξαντι καλῶς ὑπηρετήσειν, οὐδενὶ πάποτε ἀχάριστον εἴασε τὴν προθυμίαν.

Σημ. Τὰ εἰδη ταῦτα τῶν ὑποθετικῶν λόγων πολλάκις συναναμίγνυνται (μικτὸν εἶδος ὑποθετικῶν λόγων): εἰς τις. . νόμοι τινὰ ἔξαλεψιεν, οὐκ ἄν ἀπεκτείνατε αὐτόν; Λυκ. 66.

Παρατηρήσεις περὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων

§ 266. 1) Τὸ εἰ ἐκτὸς τῆς ὑποθετικῆς σημασίας εἶνε προσέτι, α') αἰτιολογικὸν (=ἐπεῖ, ἀφοῦ): εἴγε μηδὲ δοῦλον ἀκρατῆ δεξαίμεθ' ἄν, πῶς οὐκ ἄξιον αὐτόν γε φυλάξασθαι τοιοῦτον γενέσθαι; (=ἄφ' οὐ οὐδὲ ὡς δοῦλον ἥθελομεν δεχθῆ ἀκρατῆ ἄνθρωπον κλ.) β') ἐρωτηματικὸν (§ 276): ἥροντο εἰ τύχοιεν ἄν εἰρήνης.

Σημ. α') Τὸ εἰ (=έὰν) ἄρα=έὰν ἵσως : τοὺς δὲ ὑπολοίπους εἴποτε ἄρα ἥδη τῆθιμοις μὴ δρᾶσαι τοῦτο (=έὰν ἵσως).

Σημ. β') Τὸ εἰ μὴ μετὰ ἀρνητικὴν πρότασιν καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὸ οὐδεὶς ἄλλος, τί δὲ (ἄλλο) λαμβάνεται πολλάκις ὡς ἐπίρρημα σηματινον ἔξαίρεσιν καὶ ἴσοδυναμεῖ μὲ τὸ πλήν ἢ μὲ τὸ ἢ: δψον οὐδὲν ἔχοντο εἰ υἱού κάρδαμον.—μηδὲν ἄλλο, εἰμὴ ἔσθιε.—τί δέ, εἰ μὴ ὑπισχνεῖτο ἐπιμε λήσεσθαι; (=τί δέ ἄλλο ἐποίει ἢ κλ.). Ἐνίστε δὲ προστίθεται καὶ δεύτερον εἰ: οὐ χρήσιμος ἡ ορητορική, εἰμὴ εἴτις ὑπολάβοι. Πλ.

τὸ εἰμὴ (=ἄρα)=ἐκτὸς έάν (ἵσως) μεθ' ὄριστικῆς τίθεται πολλάκις ἐπὶ εἰρωνείας: πῶς ἄν τοιοῦτος διαφθείρει τοὺς νέοντας; εἰ μὴ ἄρα ἡ τῆς ἀρετῆς ἐπιμέλεια διαφθορὰ ἔστι (=ἐκτὸς έάν ἵσως, ὅπερ δὲν εἴνε ἀληθές) ἡ ἐπιμέλεια κλ. Πλ. ἀπ. —οὕτε Φιλίππου ξέρον οὕτε Ἀλεξάνδρου φίλον εἴποιμι ἄν ἐγώ σε, οὐχ οὕτω μαίνομαι, εἰ μὴ καὶ τοὺς θεριστὰς καὶ τοὺς ἄλλο τι μισθοῦ πράττοντας φίλους καὶ ξέροντας δεῖ καλεῖν τῶν μισθωσαμένων (=ἐκτὸς έάν καὶ τοὺς θεριστάς). Δ. 18, 51.

Σημ. γ') έάν μόνον (=ἄρκει μόνον νά): ἐπαύρον τείξεται, έάν μόνον τὸ ταχθὲν εὖ τοκμᾷ πράττειν. Σ. Αἰ. 623.

2) Πολλάκις παραλείπεται τὸ ἱγούμενον συμπληρούμενον ἐκ τῶν προηγούμενων ἢ λανθάνει ἐν λεξει τῆς προτάσεως καὶ ἰδίᾳ ἐν μετοχῇ: οὐκ ἐσθίοντι πλείω ἢ δύνανται φέρειν διαρραγεῖτεν γάρ ἀν (εἰ πλείω ἐσθίοιεν).—οὕτω (=εἰ οὕτως ἔχοιεν) πρὸς τὸ ἐπιένται τοῖς ἐναντίοις εὐψυχότατοι ἀν εἰεν. Θ.—ηκῶντες μὲν οὐδέρα ἀν κατακάροιεν.

3) Ἐπὶ ἀντιθέσεως δύο ὑποθετικῶν λόγων διὰ τοῦ εἰ μὲν (=έὰν μὲν)—εἰ δὲ μὴ παραλείπεται ἢ ἀπόδοσις τοῦ πρώτου (**σχῆμα ἀνανταπόδοτον**) καὶ ἐννοεῖται τὸ εὖ ἔχει ἢ τι ἀνάλογον πρὸς τὸ νόμημα: έάν μὲν ἔκδων πείθηται (ένν. εὖ ἔχει), εἰ δὲ μή, εὐθύνουσιν ἀπειλαῖς καὶ πληγαῖς. Πλ. Πρ.—έάν μὲν ἔξικνηται τὰ ἡμέ-

τερα καὶ τούτοις πείθωμεν (ἐνν. ἀναλίσκοντες αὐτά), εἰ δὲ μὴ καὶ τὰ τῶν φίλων προσαναλίσκοντες.

4) Πολλάκις παραλείπεται τὸ δῆμα τοῦ ἡγουμένου. Ἐκ τούτου αἱ ἐπιφρόνηματικαὶ ἐκφράσεις,

α') εἰμή (=ἐκτός). δρα ἀνωτέρῳ σημ. β'.

β') εἰ δὲ μὴ=ἄλλως, ἐν ἑναντίᾳ περιπτώσει. Τίθεται μετὰ καταφατικὴν κυρίαν πρότασιν ἢ μετὰ ἀποφατικήν, ὅτε κεῖται ἀντὶ τοῦ εἰ δέ: εἰ μέν τι σὺ ἔχεις, ὁ Μηδόσαδες, πρὸς ἡμᾶς λέγειν, (λέγε), εἰ δὲ μὴ (ἔχεις), ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν.—μὴ ποιήσῃς ταῦτα, εἰ δὲ μὴ (=ἄλλως, δηλ. εἰ δὲ ποιήσεις), αἰτίαρ ἔξεις.

γ') εἰ (περ) τις καὶ ἄλλος (=ὑπὲρ πάντα ἄλλον), εἰπερ ποτέ, εἰποτε καὶ ἄλλοτε (=ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην περίστασιν), εἰπερ πον (=ὑπὲρ πᾶν ἄλλο μέρος): ἐπίσταται (χάριν ἀποδούναι) εἰ τις κιν ἄλλος.—φημι δεῖν ἐθελῆσαι, εἰπερ ποτέ, καὶ νῦν. Δ.—ώς ἐνταῦθα, εἰπερ πον, ἐξελέγξων τὸ μαντεῖον. Πλ. ἀπ.

5) Ἐν τῷ ως; ἀν παραλείπεται τὸ δῆμα τοῦ ἀν νοούμενον εὐνόλως ἐκ τῶν ἡγουμένων: καὶ τὸν Κῦρον ἐπερέσθαι προπετῶς ὡς; ἀν παῖς μηδέπω ὑποπτήσσων (ἐπέροιτο). Ξ. παῖδ.—οἰδ' ὧς; ἀν κάλλιστα αὐτῷ τὰ παρόντα ἔχει (=οὐδ' ἔχει τὰ παρόντα οὕτω, ὡς (εἰ ἔχοι) ἔχοι ἀν κάλλιστα). Δ. 1, 21.—Ἐκ τούτου τὸ ἡμέτερον ὀσάν, σάν.

Σημ. α') Ἐν τῷ ὥσπερ ἀν εἰ παραλείπεται ἐπίσης τὸ δῆμα τοῦ ἄρ, πολλάκις δὲ καὶ τοῦ εἰ, καὶ τότε ἰσοδυναμεῖ μὲ τό: ὕστερ, τρόπον τινά: δόμοις διεφθάρησαν, ὥσπερ ἀν (διεφθάρησαν) εἰ πρὸς ἀπαντας ἀνθρώπους ἐπολέμησαν. Ἰσ.—φοβούμενος ὥσπερ ἀν εἰ παῖς (=οὖτε παῖς, τὸ πλῆρες: ὥσπερ ἀν φοβοῦτο τις εἰ παῖς εἴη). Πλ.—διεπορεύθησαν ὥσπερ ἀν εἰ προπεμπόμενοι (=τρόπον τινά, τὸ πλῆρες: ὥσπερ ἀν διεπορεύθησαν, εἰ διεπορεύθησαν προπεμπόμενοι). Ἰσ.—Οὗτοι καὶ τὸ ὡσεί, ὥσπερει, οἵστερι, οἴστερει (=ώσάν, τρόπον τινά).

Σημ. β') Ἐξ ὄμοίας παραλείψεως προηλθε τὸ κἄν (καὶ ἐάν)=εστω καὶ, τούλάχιστον: ἀλλά μοι πάρεσ κἄν σμικρὸν εἰπεῖν. Σ. ὅποι τις ἀν προσθῆ κἄν σμικρὸν δύναμιν, πάντ' ὠφελεῖ. Δ. 2, 14.—ἐν δὲ τῷ κἄν εἰ (=καὶ ἀν εἰ) τὸ δυνητικὸν ἀν ἀνήκει εἰς τὴν ἀπόδοσιν, εἰς ἦν πολλάκις δὲν ὄφελος, καὶ τότε τὸ κἄν εἰ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ καὶ εἰ: νῦν δέ μοι δοκεῖ κἄν ἀσέβειαν εἰ κατεγγράψοι τις Μειδίου τὰ προσήκοντα ποιεῖν (=τοῦ δέ μο δοκεῖ, καὶ εἰ ἀσέβειαν καταγγράψοι τις Μειδίου, τὰ προσήκοντ' ἀν ποιεῖν). Δ. 21, 51.—κἄν εἰ πολλαὶ εἰσιν αἱ ἀρεταί, ἐν γέ τι εἰδος ἀπασαι ἔχονοι (=καὶ εἰ πολλαὶ εἰσιν).

5) Ἐνδοτικαὶ

§ 267. Αἱ ἐνδοτικαὶ προτάσεις ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων καὶ εἰσάγονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν συνδέσμων καὶ τοῦ καὶ προτασσομένου, ἢ ἐπιτασσομένου, μετὰ ἀρνησιν δὲ διὰ τοῦ οὐδὲ ἢ μηδὲ προτασσομένου. Ἐν αὐταῖς ἡ κυρία πρότασις εὑρίσκεται εἰς ἐναντίαν σχέσιν πρὸς τὴν δευτερεύουσαν, ἔνεκα τούτου δὲ προστίθεται συγχάνις εἰς αὐτὴν τὸ δῆμος: γελᾶς δὲ μᾶρος κἄν τι μὴ γελοῖον ἥ. Γν.—φήσιονσί με σοφὸν εἴραι εἰ καὶ μή εἴμι. Πλ.—οὐκ ἀδυμητέον τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδὲ εἰ πάντα φαύλως ἔχειν δοκεῖ. Δ.—καὶ εἰ μυθώδης δὲ λόγος γέγονεν, δῆμος; αὐτῷ καὶ νῦν προσήκει δημητῆρα. Ισ.

Σημ. Διὰ τοῦ εἰ καὶ, ἔάν (ἄν) καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐνδοτικῆς προτάσεως παροίσταται ὡς ἀναμφισβήτητον μέν, ἀλλὰ μικρᾶς σημασίας, διὰ δὲ τοῦ καὶ εἰ, καὶ ἔάν (ἄν) ὡς ἀπίθανον: εἰρήσεται γάρ, εἰ καὶ τινές με φήσουσι λιαν εὐμετάβολον εἴραι. Ισ.—αἰσχρῶς δ' (ἐρεῖς), ἔάν περ καὶ λέγης (=ἔάν πραγματικῶς). Σ. Ἡλ. 593.—τῷ δὲ ἐγὼ ἀντίος εἴμι, καὶ εἰ πνοὶ χειρας ἔσοιτε (ὅπερ ἀπίθανον). Ιλ. Υ. 371. ὅστε Νικίας μέν, εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον εἰδίστο συκοφαντεῖν (=ἔάν πραγματικῶς, ὅπερ δέχομαι πρὸς στιγμὴν ὡς ἀληθές), τότε ἄν ἐπανάστο, Εὐθύνους δὲ καὶ εἰ μηδέποτε διεροήθη ἀδικεῖν (ὅπερ ἀπίθανον), τότε ἄν ἐπήρθη. Ισ. 21, 11.

6) Χρονικαὶ

§ 268. Αἱ χρονικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν χρονικῶν συνδέσμων. Ἐκ τούτων ὁ ὅτε, δπότε, ἥνικα, δπηνίκα, ἐν φ., δηλοῦσι τὸ σύγχορον πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν, δὲπεί, ἐπειδή, ἐξ οὗ, ἀφ' οὗ, τὸ προτερόχορον, κοὶ δ πρίν, ἔως (οὗ), ἄχοι (οὗ), ἔστε, τὸ ὑστερόχορον. Εἶνε δὲ δύο εἰδῶν, δριστικαὶ καὶ ἀδριστοὶ ἡ ὑποθετικαὶ.

α') Αἱ δριστικαὶ χρονικαὶ προτάσεις ἐκφράζουσιν ὥρισμένον χρόνον, τίθενται δὲ εἰς αὐτὰς αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως. Ἡ ἀρνησις εἰνε οὐδεὶς: διε αὕτη ἡ μάχη ἐγένετο, δ Τισσαφέρης ἐν Σάρδεσιν ἐτυχεν ὥν.—ἐπειδὲ τελεύτησε Δαρεῖος καὶ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέρης διαβάλλει τὸν Κῦρον.—ἐγὼ ἀριστασθαι ἐξ εὐνῆς εἰδίσμαι, ἥνικ' ἄν ἔτι ἔνδον καταλαμβάνοιμι, εἰ τινα δεόμενος ἰδεῖν τυγχάνοιμι. Ξ. οἰκ. 11, 14.—τοῦτον ἐν τοῖς τότε καρδοῖς ἐκπλεῖν, ἥνικα οὐδὲ ἄν εἰς προσκτήσασθαι οὐδὲν ἄν ἔξήτησε. Λυκ. 57.

β') Αἱ ὑποθετικαὶ χρονικαὶ προτάσεις ἐκφράζουσιν ἀόριστον χρόνον, ἵσοδυναμοῦσι συνήθως μὲ ὑποθετικὴν πρότασιν καὶ τίθενται εἰς αὐτὰς αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀντιστούχων ὑποθετικῶν (ἢ ἀρνησις μᾶ), ἵτοι,

1) δριστικὴ σημαίνουσα τὸ πραγματικὸν (§ 265, 1): ὅτε εὐτυχεῖς μάλιστα, μὴ μέγα φρόνει (=εἴ ποτε εὐτυχεῖς). Μέ. 432.—ἡπον χαλεπῶς ἀν τοὺς ἄλλους πείσαιμι ἀνθρώπους, ὅτε γε μηδὲν μᾶς δύναμαι πείθειν (=εἴ γε μηδὲν μᾶς καὶ.). Πλ. Φαιδ.

2) ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἀν, ὅπερ ἔνοῦται εἰς ὅταν, δπόταν, ἔπιάν, ἐπειδὰν καὶ. (§ 265), 3), σημαίνουσα δύο τινά,

α') τὸ προσδοκώμενον. Ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τίθεται συνήθως μέλλων τῆς δριστικῆς: ἐπειδὰν διαπράξωμαι, οὐ δέομαι, ἥξω.—ἐπειδὰν ἀκούσητε, κρίνατε. Δ.—περιμένετε ἔστ' ἀν (=ἔως ὅτου) ἐγὼ ἔλθω.

Σημ. Ἐν πλαγίῳ λόγῳ μετὰ ἴστορικὸν χρόνον ἀντὶ ὑποτακτικῆς μετὰ τοῦ ἀν τίθεται διηγηματικὴ εὐκτικὴ (§ 255, β): ἔδοξεν αὐτοῖς προϊέραι, ἔως Κύρῳ συμμείξειαν (προϊώμεν, ἔως ἀν συμμείξωμεν).

β') ἀόριστον ἐπανάληψιν. Ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τίθεται ἐνεστῶς ἢ γνωμικὸς ἀόριστος: οἱ βάροβαροι δπόταν στρατοπεδεύωνται, τάφρον περιβάλλονται.—ὅταν ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ἰσχύσῃ, ἡ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πτάσμα ἀπαντ' ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσε. Δ.

3) εὐκτικὴ (§ 265, 4) σημαίνουσα δύο τινά,

α') ἀπλῆν ἵδεαν τοῦ λέγοντος. Ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τίθεται συνήθως δυνητικὴ εὐκτικὴ: δ ἐκῶν πεινῶν φάγοι ἀν δπότε βούλοιτο.—φρονήσεως δεῖ πολλῆς πρὸς τοὺς πολὺν πλείονς καὶ τόλμης, δπότε καὶ δρόσοι παραπέσοι (=ὅτε ἥθελε τύχῃ πατάληλος περίστασις). Ξ.

β') ἐπανάληψιν ἐν τῷ παρελθόντι, ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τίθεται συνήθως παρατατικὸς (σπανίως μετὰ τοῦ ἀν) ἢ ἀόριστος μετὰ τοῦ ἀν: πέριεμένομεν ἔως ἀνοιχθείη (=ἥνοιγετο) τὸ δεσμωτήριον. ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη, ἥειμεν παρὰ τὸν Σωκράτην. Πλ. Φαιδ.—Κῦρος ἐθήρευεν, δπότε βούλοιτο (=δσάκις ἥθελε) γυμνάσαι ἔαντὸν καὶ τοὺς ἵππους.—δπότε προσβλέψειέ τινας, εἰπεν ἀν.

Περὶ τῆς συντάξεως τοῦ πρίν.

§ 269. 1) Μετὰ ἀποφατικὴν κυρίαν πρότασιν τὸ πρὶν φέρεται,
α') εἰς δοιστικὴν ἴστορικοῦ χρόνου, δταν δὲ λόγος εἶναι περὶ¹
πραγματικοῦ γεγονότος, καὶ ἐδημηνέται διὰ τοῦ εἰ μή ἀφ' οὗ ἦ
διὰ τοῦ ἔως: οὐ πρότερον ἐπαύσαντο ἐν δογῇ ἔχοντες αὐτόν, πρὶν
ἔζημισαν χρήμασιν. Θ.—οὔτε Κύρῳ εἰς χεῖρας ἐνειλε, πρὶν ἡ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε.

β') εἰς ὑποτακτικὴν μετὰ τοῦ ἀν ἥ εὐκτικὴν ἀπλῆν κατὰ τὰ
ἐν § 265, β' εἰδομένα: οὐ πρότερον κακῶν παύσονται αἱ πόλεις
πρὶν ἀν ἐν αὐταῖς οἱ φιλόσοφοι ἄρξωσι. Πλ. πολ.—οὐ πρότερον
οἶσι τε ποιεῖν (δι ποιητής), πρὶν ἀν ἐνθεος γένηται καὶ ἐκφρωσι.
Πλ.—οὐδαμόθεν ἀφίεσσιν πρὶν παραθεῖεν αὐτοῖς ἄριστον.—οὐ ποτε
ἔγωγε ἀν, πρὶν ἰδοιμεν· δοθόν ἔπος μεμφομένων, ἀν καταφαίην. Σ.

2) Μετὰ καταφατικὴν κυρίαν πρότασιν τὸ πρὶν φέρεται εἰς
ἀπαρέμφατον: πρὶν καταλῦσαι τὸ στράτευμα πρὸς ἄριστον ἐφάρη
βασιλεύς.—διέβησαν πρὶν τοὺς ἄλλους ἀποκρίνασθαι.

Σημ. Ἀλλὰ καὶ μετὰ ἀποφατικὴν πρότασιν φέρεται ἐνίστε τὸ πρὶν
εἰς ἀπαρέμφατον καὶ μετὰ καταφατικὴν εἰς δοιστικήν: τῶν ἐπισταμένων
πρὶν μαθεῖν οὐδεὶς ἡπίστατο.—μή θορυβήσῃ μηδεὶς πρὶν ἀκοῦσαι.—τοὺς Ἀ-
θηναίους λαρυθάρουσι, πρὶν δὴ τῇ Δήλῳ ἔσχον (=ἔως ὅτου). Θ. 3,29.—
ἐθαύμαζον τὸν Κορινθίους πρόμυραν κρονομένους, πρὶν (ἔως ὅτου) τινες
ἰδόντες εἶτον.

B'. Ἐπιθετικαί.

VII
Αναφορικαὶ

§ 270. Αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν ἀναφο-
ρικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἀναφορικῶν ἐπιφρημάτων, εἶνε δὲ τριῶν
εἰδῶν,

α'. Κυρίως ἐπιθετικαὶ χρησιμεύονται ὡς ἐπιθετικὸς προσδιο-
ρισμὸς λέξεώς τινος τῆς κυρίας προτάσεως καὶ ἴσοδυναμοῦσαι μὲ
ἐπίθετον ἥ ἐπιθετικὴν μετοχήν, μεντ' ὁν ἐνίστε καὶ συνάπτονται
διὰ τοῦ καί: ἄλλα (δέομαι ὑμῶν) δογίζεσθαι τοῖς αἰτίοις καὶ δι'
οὓς ἀναγκάζομαι νῦν μεμνῆσθαι περὶ αὐτῶν (=τοῖς αἰτίοις καὶ
ἀναγκάζοντοι με). Λυκ. 16. —οἱ παρὰ τούτου δηθέντες λόγοι καὶ
δι' οὓς ἀπαντα ἀπώλετο. Δ.

Εἰς τὰς προτάσεις ταύτας τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως
καὶ ἥ ἀρνησις οὐ: ἔτυχεν ἥ πρόμυρα ἐστεμμένη τοῦ πλοίου, δε εἰς

Δῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσι. Πλ.—δόρατα ἔχοντες δσα ἀνὴρ ἀν φέρου μόλις.—ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ ἔλεγον πρὸς ὑμᾶς, ἐν ᾧ ἀν μάλιστα ἐπιστεύσατε. Πλ. ἀπ.

β'. *Προσθετικαὶ* (ἢ *παραθετικαὶ*) προσθέτουσαι εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν νέαν ἔννοιαν. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἐν αὐταῖς ἰσοδυναμεῖ μὲ δεικτικὴν καὶ τοὺς συνδέσμους δέ, ἀλλά. Ὁθεν αὗται κεῖνται ἀντὶ ἀνεξαρτήτων προτάσεων καὶ τίθενται εἰς αὐτὰς αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας: ἥλθε τὸ *ναυτικὸν* τῶν βαρβάρων, δ (=τοῦτο δέ) τίς οὐκ ἀν ἰδών ἐφοβήθη; Λυσ.—δ *Τίγρης ποταμός* ἐστι *ναυσίποδος*, δν (=τοῦτο δέ) οὐκ ἀν δυναίμεθα ἄνεν πλοίων διαβῆται.—ἄν γάρ ἀποφύγῃ με οὗτος, δ (=τοῦτο δέ) μὴ γένοιτο, τὴν ἐπωβελίαν δοφλήσω. Δ.—πολλῶν ἔλεξε δυσοίστων πόνων ἀτλ' οἴα (=τὰ τοιαῦτα δέ) μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχοι φίλων. Σ.—εἰς καλὸν *"Ανυτος* δδε παρεκαθέζετο, φ (=τούτῳ δέ) μεταδῶμεν τῆς ζητήσεως. Πλ.—κρατῆρές εἰσιν, ὁν (=τούτων δέ) κρᾶτ' ἔρεψον. Σ.

Σημ. Οὕτω τίθενται πολλάκις αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι ἐν ἀρχῇ λόγου πρὸς σύνδεσιν αὐτοῦ μετὰ τῶν προηγουμένων καὶ ἰσοδυναμοῦσιν μὲ τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν καὶ τοὺς συνδέσμους δέ, μέντοι, γάρ, οὖν: ὦν (=τούτων μέντοι) οὐδὲν ἦν ἐπ' ἔκεινης τῆς βουλῆς. Ισ. 7, 9δ.—ἀπερ (=ταῦτα δέ) ἐκείνοι γιγνώσκοντες ἀμφοτέροις κατεῖχον τοὺς πολίτας. Ισ.—πῶς οὖν ἔνοχος εἴη ἀν τῇ γραφῇ; δς (=οὗτος γάρ) φανερὸς ἦν θεοπατέύων τοὺς θεούς.—πέμπουσι δισχιλίους διπλίτας καὶ Καλλίαν πέμπτον αὐτὸν στρατηγόν, οἵ (=οὗτοι οὖν) ἀφικόμενοι εἰς Μακεδονίαν. Θ.

γ'. *Ἐπιρρηματικαί.* Αὗται εἶνε,

1) *ὑποθετικαὶ* ἀναφερόμεναι εἰς ἀδόριστον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα καὶ ἰσοδυναμοῦσαι μὲ *ὑποθετικὴν* πρότασιν. Ἡ ἀρνησις εἶνε μή Τίθενται δὲ εἰς αὐτὰς αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀντιστοίχων *ὑποθετικῶν* ἦτοι,

α') δοιστικὴ (§ 265, 1 καὶ 2): ἢ μὴ οἶδα, οὐδὲ οἴομαι εἰδέναι (=εἴ τινα μὴ οἶδα). Πλ. ἀπ.—ἄν μὴ προσήκει μήτ' ἀκονε μήτ' δρα (=εἴ τινα μὴ κλ.) Μέ. 39.—οὐκ ἀν ἐπεχειροῦμεν πράττειν ἢ μὴ ἡπιστάμεθα (=εἴ τινα μὴ ἡπιστάμεθα). Πλ.

β') *ὑποτακτικὴ* μετὰ τοῦ ἀν (§ 265, 3) σημαίνουσα

1) *τὸ προσδοκώμενον* (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει μέλλων δοιστικῆς): τῷ ἀνδρὶ, δν ἀν ἐλησθε, πείσομαι.—σὺν ὑμῖν δ, τι ἀν δέη πείσομαι.

Σημ. Ἐν πλαγίῳ λόγῳ μετὰ ἴστορικὸν χρόνον ἡ ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἀν τρέπεται εἰς διηγηματικὴν εὐκτικὴν (§ 255, β).

2) ἀόριστον ἐπανάληψιν (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἐνεστῶς ἢ γνωμικὸς ἀόριστος) : οὗς ἀν γρῦσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται (=έάν τινας γρῦσι). Ξ. παιδ.—οἱ τύραννοι πλούσιοι ὅν ἀν βούλωνται παραχρῆμα ἐποίησαν. Δ.

γ) εὐκτικὴ σημαίνουσα δύο τινὰ (§ 265, 4).

1) ἀπλῆν ἰδέαν τοῦ λέγοντος (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει δυνητικὴ εὐκτικὴ) : δικνοίην ἀν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν, ἢ ἥμιν δοίη.

2) ἐπανάληψιν ἐν τῷ παρελθόντι (ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρατατικὸς ἢ ἀόριστος μετὰ τοῦ ἀν ἢ ἀνευ αὐτοῦ : πάντας οἱ Λακεδαιμόνιοι οὓς λάβοιεν (=συνελάμβανον)... διέφθειρον. Θ.—πολλάκις δὲ καὶ ὅτου μέλλοι (=ἔμελλε) ἀριστοποιεῖσθαι τὸ στράτευμα ἐπανήγαγε τὸ κέρας. Ξ.

Σημ. α' Πολλάκις τίθεται ἀναφορικὴ πρότασις ἀντὶ ὑποθετικῆς : μεγάλη ἀρετὴ ἔστιν, ὅστις (εἴ τις) τὴν ἔαντοῦ πολιν δύναται ἀγαθόν τι ἐργάζεσθαι. Ανδ.—ονυμφορὰ γάρ, ὃς ἀν (=έάν τις) τύχῃ κακῆς γνωμικός.—οωφόρων ἀρδοῶν, οἵτινες τάγαθά εἰς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθεντο (=οωφόρων ἀρδοῶν ἔστι τοῦτο, εἴ τινες κλ.). Θ.—ἢ δὲ αἰκία τοῦτ' ἔστιν, ὃς ἀν ἄρξῃ κει-
զῶν ἀδίκων πρότερος (=έάν τις). Δ.

Σημ. β' Ἐκ τούτου τὸ ὅτι μὴ—εἰ μή, καὶ ἐπιρρηματικῶς=εἰ μή, ἢ (=παρά) : ἐγγυτάτῳ ἐσόμεθα τοῦ εἰδέναι, ἐὰν τῷ σώματι μὴ κοινωνῶμεν,
ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη (=εἰ μὴ πᾶσα ἀνάγκη ἔστι). Πλ. Φαιδ.—οὐ γάρ ἢν κρή-
τη ὅτι μὴ (=εἰ μή, παρά) μία. Θ. 4, 26.—οὕτε ἐπὶ θεωρίαν πάλοις εξῆλθες
ἐκ τῆς πόλεως ὅτι μὴ ἄπαξ εἰς Ἰσθμὸν (=εἰ μή, παρὰ ἄπαξ). Πλ. Κρ.

Σημ. γ' Τὸ ὕστερον τις καὶ ἄλλος, ὡς τις καὶ ἄλλος=ῶς οὐδεὶς ἄλλος,
ὑπὲρ πάντα ἄλλον (πρβλ. § 266, 5, γ) : ἀρχεσθαι ἐπίσταμαι ὡς τις καὶ ἄλ-
λος.—ἔμενον ὕστερον καὶ ἄλλος τις. Πλ. ἀπ. ΝΜ

2). *Aλτιολογικαὶ σημαίνουσαι αἰτίαν.* Τίθενται δὲ εἰς αὐτὰς αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως (ἢ ἀρνησις οὐ) : θαυμαστὸν ποιεῖς, δς ἥμιν
οὐδὲν δίδως (=ὅτι σὺ).—ἄτοπα λέγεις, δ Σώκρατες, καὶ οὐδα-
μῶς πρὸς σοῦ, δς γε κελεύεις κλ. (=διότι κελεύεις).—αἴματος εἰς
ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἶ' ἀγορεύεις (=διότι τοιαῦτα ἀγορεύεις).
‘Οδ. δ. 611.—ἄλλως τε καὶ ἀπὸ οἴας λαμπρότητος ἐς οἴαν τελευ-
τὴν καὶ ταπεινότητα ἀφίκητο (=καὶ μάλιστα διότι ἀπὸ τοιαύτης
λαμπρότητος εἰς τοιαύτην ταπεινότητα κλ.). Θ. 7, 75.

Σημ. Ἐκ τούτου τὸ : δσον, δσω, καθ' δσον, λαμβάνονται ἀντὶ τοῦ
διότι : αὐτόνομοί τε ἐλήφθημεν οὐ δτ' ἄλλο τι ἢ δσον (=διότι) τὰ πράγματα
αὐτοῖς ἐφαίνοντο καταληπτά. Θ.—ἄλλως καὶ δσω δυνατώτεροι αὐτοὶ ἐγίγνοντο;

Θ.—καθ' ὅσον μὲν ὠφελοῦνται, ἐν ἡδονῇ ἔχουσι Θ. 3, 9.—Ἐκ τούτου τὸ καθ' ὅσον παρ' ἡμῖν σημαίνει διότι.

3) τελικαὶ σημαίνουσαι σκοπόν, τίθεται δὲ εἰς αὐτὰς μέλλων δριστικῆς (ἢ ἀρνησις μή): ἔδοξε τῷ δήμῳ τῷ ἀκοντα ἄνδρας ἐλέσθαι, οἵ τοὺς πατρίοντος νόμους συγγράψουσι (=ἴτα οὗτοι συγγράψωσιν.—εἰς εἰπεν ἡγεμόνα αἰτεῖν Κῦρον ὅστις διὰ φιλίας τῆς χώρας ἀπάξει (ἴτα οὗτος ἀπαγάγγῃ).

4) συμπερασματικαὶ σημαίνουσαι ἀποτέλεσμα, τίθενται δὲ εἰς αὐτὰς αἱ ἐγκλίσεις τῆς κρίσεως (ἢ ἀρνησις οὐ): τίς ὑμῶν ἐστιν οὕτως εὐήθης, ὅστις (=ῶστε) ἀγροεῖ. Δ.—τίς οὕτω μαίνεται, ὅστις οὐ βούλεται σοι φίλος εἶναι;

Γ'. Οὐσιαστικαί.

α') Εἰδικαί.

§ 271. Αἱ εἰδικαὶ προτάσεις εἰσάγονται διὰ τῶν εἰδικῶν συνδέσμων ὅτι, ὡς, τίθενται δὲ ὡς ἀντικείμενον τῶν γνωστικῶν ἢ λεκτικῶν δημάτων ἢ ὡς ἐπεξήγησις οὐδετέρου δεικτικῆς ἀντωνυμίας. Ἡ ἀρνησις εἶνε οὐ: ἡγγέλθη Περικλεῖ ὅτι Μέγαρα ἀφέστηκε. Θ.—ἔγνωσαν πάντες ὅτι ἔγγυς που βασιλεὺς ἐστρατοπεδεύετο.—τοῦτο γιγνώσκω ὅτι τόλμη δικαίᾳ καὶ θεός συλλαμβάνει. Μέ. 655.

§ 272. Εἰς τὰς εἰδικὰς προτάσεις μετὰ ἀρκτικὸν μὲν χοόνον τίθεται δριστική, μετὰ ἴστορικὸν δὲ χοόνον εὐκτικὴ διηγηματικὴ ἢ δριστικὴ ἢ καὶ ἀμφότεραι: λέγει ὡς ὑβριστής εἰμι. Λυσ.—ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κενὸς δ φόβος εἴη.—ἔλεγον ὅτι ἀρκτοὶ πολλοὺς ἥδη διέφθειραν.—ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖς δὲ πεφενγὼς εἴη.

§ 273. "Οταν τὸ περὶ οὖ ὁ λόγος παρίσταται ὡς δυνατὸν γενέσθαι, τίθεται εἰς τὴν εἰδικὴν πρότασιν δυνητικὴ δριστικὴ ἢ δυνητικὴ εὐκτικὴ μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ χοόνου, ἐξ οὗ ἡ εἰδικὴ πρότασις ἔξαρτᾶται: Σεύθης εἴπειν ὅτι οὐδενὶ ἀν ἀπιστήσειεν.—οίδα ὅτι πάντες ἀν δμολογήσατε. Δ.—δῆλον (ἐστίν) ὅτι οὐκ ἀν προύλεγεν εἰ μὴ ἐπίστενεν ἀλληθεύειν. Ξ. ἀπ.

Σημ. α') Διὰ τοῦ ὅτι δηλοῦνται τὸ πραγματικόν, διὰ δὲ τοῦ ὡς κρίσις τοῦ ὑποκειμένου ἢ κρίσις ψευδής: ὅτι Κῦρος ἀδικεῖσθαι νομίζει ὑφ' ἡμῖν. οἴδα.—οὐποτε ἐρεῖ οὐδείς, ὡς ἐγὼ προδόντης Ἑλληνας τὴν τὸν βαυβάρων φιλίαν εἰλόμην.—Τισσαφέρης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιβούντενοι αὐτῷ.—Ἡ διαφορὰ διμος αὐτῇ δὲν τηρεῖται πάντοτε.

Σημ. β') Πολλάκις λείπει τὸ δῆμα, ἐξ οὗ ἔξαρταται ἡ εἰδικὴ πρότασις, καὶ ἐννοεῖται τὸ : ἵνα εἰδῆτε : ὡς οὐν̄ ἀληθῆ λέγω, μάστυρας παρεξομαί. Λυσ.—ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, τοὺς νόμους ἑμῖν ἀγαρνώσεται (=ἵνα εἰδῆτε ὅτι κλ.). Καὶ μετὰ τοῦ ἵνα εἰδῆτε: ἀκούσατε τὰ ἐμοὶ ουμβεβηκότα, ἵνα εἰδῆτε, ὅτι οὐδέ τὸ ἐνὶ ὑπεικάθιμοι παρὰ τὸ δίκαιον. Πλ.

Σημ. γ') Αἱ φράσεις (εὖ) οἰδ' ὅτι, εὐ ἵσθ' ὅτι, δῆλον ὅτι, κατὰ παράλειψιν τοῦ δήματος τῆς εἰδικῆς προτάσεως κατίγνησαν βεβαιωτικὰ ἐπιοργήματα: ἀκούετε μὲν εὐ οἴδ' ὅτι καὶ ὑμεῖς Ιάσονος ὄνομα—καὶ πάντων οἰδ' ὅτι φησάντων γ' αὐτόν. Δ. 6, 30.—οὕτω σοι διαφερόντως ἥρεσκεν ἡ πόλις καὶ ὑμεῖς οἱ νόμοι δῆλον ὅτι. Πλ. Κρ. Ἐκ τούτου τὰ παρ' ἑμῖν διασαφητικὰ δῆλον ὅτι καὶ δῆλα δή.

§ 274. Οὐσιαστικὰ προτάσεις εἶνε καὶ αἱ αἰτιολογικαὶ αἱ εἰσαγόμεναι διὰ τοῦ ὅτι (=διότι) καὶ ἔξαρτώμεναι ἐκ δήματων σημαντόντων ψυχικὸν πάθος (χαίρειν, λυπεῖσθαι, ἀγανακτεῖν, θαυμάζειν, ἐπαινεῖν κλ.). Αἱ ἐγκλίσεις εἰς αὐτὰς τίθενται ὡς καὶ εἰς τὰς εἰδικὰς προτάσεις. Ἡ ἄρνησις εἶνε οὐ: χαίρω ὅτι εὐδοκιμεῖς. Πλ. Λαχ.—οἱ στρατηγοὶ ἔθαντας ὅτι Κῦρος; οὔτε ἄλλον πέμπει. οὔτε αὐτὸς φαίνοτο.—μετεμέλοντο ὅτι οὐ δυνέβησαν. Θ.—κατηγορεῖτο (δι Πανσανίας) ὅτι ὑστερήσειν εἰς Ἀλίαρτον. (δρ. §: 129, 5, β').

Σημ. α') Μετὰ τὰ ἀνωτέρω δήματα καὶ τὰς ισοδυνάμους φράσεις: αἰσχρόν ἔστι κλ. τίθεται συνηθέστατα ἀντὶ τοῦ ὅτι τὸ εἰ, ὅταν τὸ περιεχόμενον τῆς δευτερευούσης προτάσεως είνε ἡ παρίσταται ἐκ λεπτότητος ὡς ἀμφιβολον. Ἡ ἄρνησις εἶνε οὐ ἡ μή: ἀγανακτῶ εἰ τὰ χρήματα λυπεῖ τινας ἑμῶν, εἰ διαρρασθήσεται. Δ.—ἀγανακτῶ εἰ οὕτωσίν ἀ τοῦ μὴ οἴός τ' εἰμὶ εἰπεῖν. Πλ. Λάχ.—μὴ θαυμάσῃς εἰ πολλὰ τῶν εἰλημένων οὐ πρέπει σοι. Ἡσ.—ἔθαντας εἰ τις ἀρετὴν ἐπαργελλόμενος ἀργύρου πράτιστο καὶ μὴ τομίζοι... ἄλλα φροῦτο κλ.—θαυμαστά γε λέγεις, εἰ κύρα μὲρ...επειδῶ ἀν πραῦτειν, τὸν δὲ ἀδελφὸν οὐκ ἐπιχειρεῖς.

Σημ. β') Μετὰ τὰ ψυχικὸν πάθους σημαντικὰ δήματα τίθεται πολλάκις πρότασις εἰσαγομένη διὰ τῶν ἀναφορικῶν ὡς, οἷος, ὅσος, ἀντὶ τῶν: ὅτι οὕτω, ὅτι τοιοῦτος, ὅτι τοσοῦτος: κατοικίων τὴν τε γυναικα, οὖν, (=ὅτι τοιούτου) ἀνδρὸς στέροιτο, καὶ τὸν ἄνδρα, οἵαν (=ὅτι τοιαύτην) γυναικα καταλιπὼν οὐκέτι ὄφοιτο.—οὕτε τῷ πολεμιῷ ἐπελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει, ὑφοῖσιν (=ὅτι οὐ πότε τοιούτων) κακοπαθεῖ. Θ.—εὐδαίμων μοι ὁ ἀνήρ ἐφαντεῖτο, ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως ἐτελείτα (=ὅτι οὕτω ἀδεῶς Πλ. Φαιδ. (δρ. καὶ 202, 2, γ').

β') Πλάγιαι ἐρωτηματικαὶ προτάσεις (§ 4).

§ 275. Πλαγία ἐρωτησίς λέγεται ἡ ἐπαναλαμβανομένη ὑπὸ ἄλλου (ἢ καὶ ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ ἐρωτήσαντος) τροποποιημένη κατά τι

καὶ ἔξαρτωμένη ἐκ τινος ὁμίατος: ἀνηρούτα αὐτοὺς δ, τι βούλουντο
(ἢ εὐθεῖα: τί βούλεσθε;).

Σημ. Ἐν τῇ τροπῇ τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως εἰς πλαγίαν μεταβάλλεται παρὰ τοῖς ἀρχαιοῖς τὸ πρόσωπον, ἐνίστε δὲ καὶ ἡ ἔγκλισις καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτῆς (παρ' ἡμῖν μόνον τὸ πρόσωπον, ἐνίστε δὲ καὶ ἡ ἀρχή): ἥρετο Κῦρον δ, τι παραγγέλλοι (ἢ εὐθεῖα: τί παραγγέλλεις;) ¹⁾

προβλ. Μὲν ἡρώτησεν ἔαν ἐμελέτησα (ἢ εὐθεῖα: ἐμελέτησες;)

§ 276. Ἡ πλαγία ἐρώτησις λέξεως εἰσάγεται διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων ἢ κάριν ἐμφάσεως διὰ τῶν ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων: οὐ φροντιστέον ἡμῖν τί ἐροῦσιν οἱ πόλλοι ἡμᾶς, ἀλλ' δ, τι δ παῖων. Πλ. Κρ.

Σημ. Πολλάκις ἔνεκα συμπτύξεως ἐν τῇ αὐτῇ πλαγίᾳ ἐρωτήσει τίθενται ἀσυνδέτως δύο ἐρωτηματικαὶ λέξεις (§ 202, 2, γ'): ἐξετάζεσθαι τίς τίρος αἴτιός ἐστιν (=τίς καὶ τίρος). Δ.

277. ᩩ πλαγία ἐρώτησις προτάσεως εἰσάγεται διὰ τοῦ εἰ, ἔαν, ἀν: ἀπορεῖ, εἰ διδακτόν ἐστιν ἀρετή; Πλ. Πρ.—σκέψαι ἔαν τόδε μᾶλλον ἀρέσκη. —δταν δὲ τίνε διπλῆ εἰσάγεται διὰ τοῦ πότερον-ἢ, εἰ-ἢ, εἰ-εἴτε, εἴτε-εἴτε: Ξειν φῶν οὐ τοῦτο πρῶτον ἡρώτα πότερον λῶν εἰη αὐτῷ πορεύε θαι ἢ μένειν. Κιέαρχος ἐβούλευτο εἰ πέμποιεν τινας ἢ πάντες ἰοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ε. ἀν.

§ 278. Ἐν τῇ πλαγίᾳ ἐρωτήσει μετ' ἀρκτικὸν χρόνον φυλάσσεται ἡ ἔγκλισις τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως (§ 235), μετὰ ἴστορικὸν δὲ χρόνον τίθεται εὐκτικὴ διηγηματικὴ (ἀντὶ τῆς ὄριστικῆς καὶ ὑποτακτικῆς τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως) ἢ φυλάσσεται ἡ ἔγκλισις τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως: ἥρετο δ, τι εἰη τὸ σύνθημα (ἰ εὐθ. τί ἐστι τὸ σύνθημα).—ἐρωτᾷ δ Κρίτων πῶς με πάπιη (ἢ εὐθ. πῶς σε θάπιω;) Πλ. Φαίδ.—τὸν θεὸν ἐπήροντο εἰ παραδοῖεν Κιρρηνίοις τὴν πόλιν (ἢ εὐθ. παραδῶμεν τὴν πόλιν).—οὐκ οἶδα, εἰ Χρυσάντα δῶ τὰ ἐκπώματα (=ἔαν πρέπη νὰ δώσω. ἢ εὐθ.: δῶ τὰ ἐκπώματα; =νὰ δώσω;.. Ε. —ἢ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοιτο μένειν ἢ ἀπιέναι (ἢ εὐθ. πότερον βούλει).—ἐβούλευοντο εἴτε κατακαίσωσι τοὺς Θηβαίους εἴτε ἀλλο τι χρήσωνται (ἢ εὐθ. κατακάύσονται ἢ κριούμεθα; Θ.

Σημ. α' ᩩ δυνητικὴ ὄριστικὴ καὶ ἡ δυνητικὴ εὐκτικὴ φυλάσσεται ἐν τῇ πλαγίᾳ ἐρωτήσει: ἐπεμφαν ἐπερησσομένους εἰ τύχουεν ἄν εἰρήνης (ἢ

1) Τὰ ἐν § 311 περὶ πλαγίου λόγου λεγόμενα ισχύουσι καὶ περὶ τῶν πλαγίων ἐρωτήσεων.

εὐθ., τύχοιμεν ἀν εἰδόηρης ;). — ἡδέως ἀν ὑμῶν πυθοίμην τά' ἀν ποτε γνώμην περὶ ἐμοῦ εἴχετε, εἰ μὴ ἐπετριψάρχησα. Δ.

Σημ. β') Παρὰ ποιηταῖς τίθεται καὶ προστακτική : οἰσθ' ὁ δρᾶσον; (οἰσθ' ὁ δεῖ σε δρᾶσαι;) ; Ἀφρ.—οἰσθ' ὡς ποίησον; (οἰσθ' ὡς δεῖ σε ποιῆσαι;) . Σ.

πρβλ. ἔρεις τί κάνε; — ἔρεις τί 'πέ; — ἔρεις τί παρακάλει (ἢ νὰ παρακαλῇς) τόν θεόν;

Σημ. γ') Ἐν τῇ πλαγίᾳ ἐρωτήσει φυλάσσεται ἡ ἄρνησις τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως καὶ μόνον ἐν τῷ β' μέρει διπλῆς ἐρωτήσεως ἐκφερομένης διὰ τοῦ εἰ-ἢ, εἰ-εἴτε, εἴτε-εἴτε δύναται νὰ τεθῇ μὴ ἀντὶ οὐ : ἐπινθάνετο δὲ Κῦρος δποίους οὐ χρὴ θηρίοις πελάζειν. — καὶ περὶ ἀρετῆς σκοπῶμεν εἴτε διδακτὸν εἴτε οὐ διδακτόν ἐστι. Πλ.—δέομαι ὑμῶν σκοπεῖν εἰ δίκαια λέγω ἢ μή. Πλ.

§ 279. Ρήματα συντασσόμενα μετὰ πλαγίας ἐρωτήσεως εἶνε τὰ ἐρωτηματικά, γνωστικὰ καὶ ἐν γένει τὰ ἀπορίας σημαντικά (ἐρωτῶ, πυνθάνομαι, οἶδα, ἀπορῶ, θαυμάζω, οὐκ ἔχω κλπ).

Σημ. α') Μετὰ πλαγίας ἐρωτήσεως δύναται νὰ συνταχθῇ καὶ ἐπίρρημα: πολεμοῦνται μὲν γάρ ἀσφῆς δποτέων ἀρξάτων (πολεμοῦνται=χωρίς νὰ εἶνε σαφὲς τίνες ἐκ τῶν δύο ἔκαμιν τὴν ἀρχὴν νὰ πολεμῶνται). Θ.

Σημ. β') Καὶ ἐκ περιτάσσεως περιεχούσης ἔννοιαν ἀποπείρας ἔξαρταται πλαγία ἐρωτησίς ἐκφερομένη μετὰ ἀρκτικὸν μὲν χρόνον διὰ τοῦ ἐάν καὶ ὑποτακτικῆς, μετὰ ἰστορικὸν δὲ διὰ τοῦ εἰ καὶ εὐκτικῆς. Ἡ ἄρνησις μή: οὐδὲν βίαιον ποιήσοντες παρεληλύθαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἦν μὲν δυνάμεθα παρ' ὑμῶν ἀγαθόν τι εἰνοικεοθατ (=ἀλλὰ πειρασόμενοι ἦν δυνάμεθα=μήπως δυνηθῶμεν). — ἔδοξε τῷ Κλεάρχῳ συγγενέσθαι Τισσαφέρει, εἴπως δύνατο παῦσαι τὰς ὑποψίας (=μήπως δυνηθῇ). ἀν 2, 5, 2.

§ 280. Μετὰ τὰ ὁρίματα τὰ σημαίνοντα σκέψιν, φροντίδα, παρασκευὴν, προσοχήν, ἔπειται πλαγία ἐρωτησίς ἐκφερομένη συνήθως διὰ τοῦ δπως καὶ μέλλοντος δριτικῆς, ἐνίστε δὲ μετὰ ἰστορικὸν χρόνον καὶ εὐκτικῆς μέλλοντος (τροπικὴ πρότασις). Ἡ ἄρνησις μή: οἱ Περσικοὶ νόμοι ἐπιμέλονται δπως μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται (=πῶς νὰ μή εἶνε). ἐκεῖνο μόνον ἐπήρουν δπως μηδὲν τῶν πατρίων καταλύσουσι (=πῶς νὰ μή). Ισ.—δπως ως βέλτιστοι ἔσοντο, αὐτὸς ἐσκόπει.

Σημ. α') Ἄντι τοῦ δπως τίθεται καὶ τὸ ώς, ὅπῃ, ὅπω τρόπω, πῶς κλ. ἔπρασσεν ὅπῃ ὥφελία τις γενήσεται. Θ. 1, 65.—Ἄντι δὲ τοῦ μέλλοντος τῆς δριτικῆς καὶ ὑποτακτική (ἐνίστε καὶ μετὰ τοῦ ἄν), καὶ μετὰ ἰστορικὸν χρόνον εὐκτικὴ ώς ἐν ταῖς τελικαῖς προτάσσεσι: ὑμῖν πάντα ποιητέα ώς μήποτε ἐπὶ τοῖς βαρβάροις γενώμεθα. — τῶν παρ' ἔντιῷ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο ώς πολεμεῖν τε ἴκαροι εἴησαν καὶ εὐνοϊκῶς ἔχοιεν αὐτῷ. — φυλάττον δπως μὴ καὶ οὐ ἐλάσσους τὰς βοῦς ποιήσης. — ἐπιμελητέον δπως ἀν τὸ οῶμα ἵσχυ.

Σημ. β') Πολλάκις παραλείπεται τὸ δῆμα ἐξ οὗ ἔξαρτάται ἡ τροπικὴ πρότασις εἰς δήλωσιν ἐντόνου παρακελεύσεως καὶ ἐννοεῖται τὸ δρα-
ἡ σκόπει : ὅπως ἔσεσθε ἄρδες ἀξιοὶ τῆς ἐλευθερίας (σκοπεῖτε).—ὅπως μὴ δ
συφιστής ἔξαρταί σης ἴμας (ὅρα). Πλ. Πρ.—ἐν ἀρνήσει καὶ ἀνευ τοῦ ὅπως;
μήσε, γέρον, ἐγὼ κοιλῆσι παρὰ τηνοὶ κιχείω (ὅρα=κύτταξε κολά). Ἰλ. Α.

γ') Διστακτικαί.

§ 281. Μετὰ τὰ φόβου καὶ μερίμνης σημαντικὰ δῆματα ἐπον-
ται προτάσεις εἰσαγόμεναι διὰ τοῦ μὴ ἢ μὴ οὐ. Αἱ τοιαῦται προ-
τάσεις λέγονται διστακτικαὶ ἢ ἐνδοιαστικαὶ καὶ τίθενται εἰς αὐτάς,
α') δριστική, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦ φόβου παρίσταται ὡς
πραγματικόν, ὅταν δηλ. τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως νομίζῃ
τοῦτο πραγματικὸν καὶ φοβῆται μήπως ἀληθεύσῃ ἡ γνώμη του :
φοβούμεθα μὴ ἡμαρτήκαμεν (=νομίζομεν ὅτι ἡμαρτήκαμεν καὶ
φοβούμεθα μήπως εἴνε ἀληθής, ἡ γνώμη μας διν αὐτοῦ). Θ.—δείδω μὴ
δὴ πάντα θεὰ τημεροτέα εἰπε (=μήπως εἴνε ἀληθής ἡ γνώμη μου
ὅτι εἶπε). Ζ. Οδ. Ε.—φοβεῖσθε μὴ δυσκολώτερον τι γῦν διάκεμαι ἢ
ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ. Πλ. Φαιδ.

β') ὑποτακτική καὶ μετὰ ἰστορικὸν χρόνον εὐκτική ἢ ὑπο-
τακτική, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦ φόβου παρίσταται ὡς προσδο-
κία τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως : φοβεῖται μὴ τὰ ἔσχατα
πάθη.—φοβοῦμαι μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν οὐ δυνηθῶ δηλῶσαι περὶ^{τῶν πραγμάτων} ὑμῖν. Λ.—ἔφοβεῖτο δὲ Κῦδος μὴ οἱ ἀποθάρρη δ
πάππος.—ἔδεδοίκειν μὴ ἐν τῷ κρατήσι φάρμακα μεμυγμένα εἴη-

Σημ. α') Ἀντὶ ὑποτακτικῆς δύναται νὰ τεθῇ καὶ δριστικὴ μέλλοντος
καὶ μετὰ ἰστορικὸν χρόνον εὐκτική : φοβοῦμαι μὴ τις ἥδονας ἥδοναῖς εὐ-
ρήσουμεν ἐναντίας. Πλ.—οὐ τοῦτο φοβούμενος μὴ τινες πορεύεσσιτο ἐπὶ τὴν
ἐκείνον δύραμιν.

Σημ. β') Αἱ διὰ τοῦ μὴ ἢ μὴ οὐ μεθ' ὑποτακτικῆς ἐκφερόμεναι προ-
τάσεις κείναι πολλάκις αὐτοτελῆς καὶ ἀνεξαρτήτως : μὴ ἀγορικέρον ὃ
τὰληθές εἰλεῖν (=ἰσως θὰ εἴνε κάπτως χονδρόν, κυρίως φοβοῦμαι μήπως
εἴνε). Πλ.—ἀλλὰ μὴ οὐ τοῦτο χαλεπὸν ἢ, θάρατον ἐκφυγεῖν (=ἀλλ' ἵσως δὲν
θὰ εἴνε, κυρίως φόβος εἴνε μήπως δὲν εἴναι τοῦτο κλ.). Πλ. ἀτ.

Σημ. γ') Διὰ τοῦ μὴ δηλοῦται ὅτι δὲ λέγων δὲν θέλει νὰ γείνῃ τι καὶ
φοβεῖται μήπως γείνῃ, διὰ δὲ τοῦ μὴ οὐ δὲ δὲ λέγων θέλει νὰ γείνῃ τι καὶ
φοβεῖται μήπως δὲν γείνῃ : φοβοῦμαι μὴ ἀποθάρρη.—φοβοῦμαι μὴ οὐν
ἀποθάρρη.

Σημ. δ') Ἀντὶ τοῦ μὴ τίθεται πολλάκις ὅπως μὴ (=μήπως), εἰ, δη-
ώς οὐ φοβεῖ δύος μὴ ἀνόσιον πρᾶγμα τυγχάνης πράτιτον. Πλ.—ἐγὼ οὐ δέ-
δοικα εἰ Φίλιππος ζῆ. Δ. 19,219.

Περὶ τῆς μετοχῆς.

§ 282. Ἡ μετοχὴ εἶνε δηματικὸν ἐπίθετον. Μετέχει δήματος διότι ἐκφράζει χρόνον καὶ διάθεσιν, δέχεται τὸν δυνητικὸν ἄν, ὑποκείμενον, ἀντικείμενον κατὰ τὴν φύσιν τοῦ δήματος καὶ ἐπιρρηματικοὺς προσδιορισμούς.

Σημ. Ἡ μετοχὴ μερὰ τοῦ ἀν ἰσοδυναμεῖ μὲν δυνητικὴν δημιουργὴν ἢ δυνητικὴν εὐκτικὴν: πολιτείαν τὴν δρόθως ἀν τοῖς πράγμασι χορηγούμενην οὐτὶ ἔχουμεν (=ἢ χρήσαυτ' αὐτόν). Ἰσ.—εν ἰσθι μηδὲν ἀν με τούτων ἐπιχειρήσαντα (=ὅτι οὐδὲν ἀν ἐπεχείσησα). Ἰσ.

§ 283. Ἡ μετοχὴ τίθεται εἰς τὸν λόγον τριχῶς, α') ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς καὶ λέγεται ἐπιθετικὴ, β') ὡς κατηγορούμενον καὶ λέγεται κατηγορηματικὴ καὶ γ') ὡς ἐπιρρηματικὸς προσδιορισμὸς καὶ λέγεται παραθετικὴ ἢ ἐπιρρηματικὴ.

α' Ἐπιθετικὴ μετοχὴ.

§ 284. Ἡ ἐπιθετικὴ μετοχὴ τίθεται ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς οὐσιαστικοῦ τῆς προτάσεως συνήθως μετὰ τοῦ ἀρθροῦ καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲν ἀναφορικὴν πρότασιν: δ λάμπων ἥλιος (=ἢ ἥλιος ὃς λάμπει).—ναῦν πύργους ξυλίνους ἔχονσαν (=ἢ εἶχε). Θ. 7, 25.

§ 285. Σύναρθρος μετοχῇ λαμβάνει πολλάκις δύναμιν οὐσιαστικοῦ καὶ τίθεται ἐν τῷ λόγῳ ὅπως τὸ οὐσιαστικόν: δ λέγων τοῦτο ψεύδεται.—φύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων.—μίσει τοὺς κολακεύοντας (=τοὺς κόλακας). Ἰσ.—Οθεν δ λέγων (=δ ὁγήτωρ).—οἱ ἔχοντες (=οἱ πλούσιοι).—δ διώκων (=δ κατήγορος).—δ φεύγων (=δ κατηγορούμενος).—οἱ ἄρχοντες, οἱ πολιτευόμενοι.—δ ἐνεστώς, δ μέλλων, δ παρακείμενος κλπ.

Σημ. α') Τὸ οὐδέτερον τῆς μετοχῆς πολλάκις καὶ ἴδιᾳ παρὰ Θουκυδίδῃ λαμβάνεται ἀντὶ ἀφηρημένου οὐσιαστικοῦ: τὸ δεδιός (=δ φόβος), τὸ θαρσοῦν (=τὸ θάρρος), τὸ βυνύλομενον (=ἢ βούλησις), τὸ συμφέρον κλπ.

Σημ. β') Μετοχαῖ τινες οὐσιαστικῶς λαμβανόμεναι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν οὐσιαστικῶν: βασιλέως προσήκοντες (ἀντὶ βασιλεῖ=οἰκεῖον). Θ. 1.—δ τεκὼν ἐκείνου (ἀντὶ ἐκεῖνον). Εὐq.—τὸ συμφέρον τῆς πόλεως (ἀντὶ τῆς πόλεως).

β' Κατηγορηματικὴ μετοχὴ.

§ 286. Ἡ κατηγορηματικὴ μετοχὴ χρησιμεύει ὡς κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου ἢ τοῦ ἀντικειμένου τῆς προτάσεως καὶ τίθεται κατὰ τὴν πτῶσιν αὐτῶν, ἔξηγείται δὲ διὰ τοῦ ὃτι ἢ νά: οἱ

τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἔώδων οὐδὲν πατορθοῦντες καὶ τὸν στρατιώτας ἀρχομένους. Θ.

Σημ. α') Ἡ μετοχὴ τῶν ἀπροσώπων τίθεται κατ' αἰτιατικήν: ὁ Δεσκυλίδας ἐπεὶ ἔγρω μερετέον ὅν (=ώς μενετέον αὐτῷ εἴη). Ε. Ἐλ.

Σημ. β') Ἡ ἐκ τοῦ σύνοιδα ἐμαυτῷ μετοχὴ τίθεται κατ' ὄνομαστικὴν ἡ δοτικήν: σύνοιδα ἐμαυτῷ σοφὸς ὅν. Πλ. ἀπ.—συνῆδειν ἐμαυτῷ οὐδὲν ἐπισταμένῳ.

§ 287. Μετὰ κατηγορηματικῆς μετοχῆς συντάσσονται τὰ ἔξης δῆματα.

α') τὰ ἑνάρξεως καὶ λήξεως σημαντικά: ἀρξομαι διδάσκων ἐκ τῶν θείων.—οὐ ποτε ἐπανόμην ἡμᾶς μὲν οἰκτίσων, βασιλέα δὲ καὶ τὸν σὺν αὐτῷ μακαρίζων.

β') τὰ αἰσθήσεως καὶ γρώσεως σημαντικά: δρῶμεν πάντα ἀληθῆ ὅντα.—οἶδα Σωκράτην δεικνύντα ἔαυτὸν τοῖς συνοῦσιν καλὸν κάγαθὸν ὅντα.—ἐπύθοντο τῆς Πύλου κατειλημμένης. Θ.—ενδρήσεις πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀδικωτάτους μὲν ὅντας, ἀνδρειοτάτους δέ. Πλ. Πρ.

1) Τὸ οἶδα καὶ ἐπίσταμαι μετ' ἀπαρεμφάτου=ἡξεύρω, δύναμαι: οἶδα γράφειν.—εἴκειν οὐκ ἐπίσταται κακοῖς. Σ.—οὐδὲ νεῖν ἐπίσταται.

2) γιγνώσκω μετὰ μετοχῆς=γνωρίζω. Μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου=κοίνω, νομίζω: ἔγρω δεῖν τὴν γυναικα σατραπεύειν.—Μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου=ἀποφασίζω: ἔγρω παραδοῦναι αὐτὸν τοῖς φυγάσι.

3) μέμνημαι μετὰ μετοχῆς=ἔνθυμοῦμαι ὅτι: μέμνημαι Κριτίᾳ τῷδε συνόντα σε. Πλ.—Μετ' ἀπαρεμφάτου σκέπτομαι, ἔχω δπ' ὅψει μου: μεμνήσθω ἀνὴρ ἀγαθὸς εἶναι.

4) μανθάνω=λαμβάνω γνῶσιν, ἔννοιω: μὴ μάθῃ με ἥκοντα. Μετ' ἀπαρεμφάτου=μαθαίνω, συνηθίζω: ἀν μάθωμεν ὅγοι ζῆν.

5) ἀκούω μετὰ γενικῆς καὶ κατηγορηματικῆς μετοχῆς=ἀκούω ὃ ἴδιος: ἥκουσα αὐτοῦ δ.αλεγομένον.—Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ μετοχῆς, εἰδικῆς προτάσεως, ἀπαρεμφάτου=ἀκούω παρ' ἄλλων, πληροφοροῦμαι: ἥκουε Κῦδον ἐν Κιλικίᾳ ὅντα (=ἐπληροφορεῖτο ὅτι).—ἥκουεν αὐτὸν καλὸν κάγαθὸν εἶναι.

6) αἰσθάνομαι μετὰ μετοχῆς=ἔννοιω, ἀντιλαμβάνομαι: οὐκ ἥσθοντο προσαύγων τῶν πολεμίων.—Μετ' ἀπαρεμφάτου=νομίζω: αἰσθανόμενος αὐτοὺς μέγα παρὰ βασιλεῖ δύνασθαι. Θ.

γ') τὰ δείξεως καὶ δηλώσεως σημαντικά: ἡ ψυχὴ φαίνεται ἀθάρατος οὖσα. Πλ. Φαίδ.-δραδίως ἐλεγχθήσεται ψευδόμενος.—Δ. ἔξηγγειλα τῷ Ἀγησιλάῳ προσοἰρὶ τὸ στράτευμα. Ξ. Ἐλλ.

Οὕτω καὶ αἱ φράσεις φανερός: εἴμι, δῆλός εἴμι: στέργων φανερός ἢ οὐδένεια.—Λακεδαιμόνιοι δῆλοι ἡσαν ἐπιβούλευοντες ἡμῖν. Θ.

Σημ. α') Φαίνομαι μετὰ μετοχῆς=εἴμαι φανερός, μὲ βλέπονν. Μετ' ἀπαρεμφάτου=δοκῶ, μὲ νομίζον: φαίνει μοι δρῦῶς λέγειν (=μοι φαίνει, νομίζω ὅτι). Πλ.

Σημ. β') Μετὰ τὰ δείξεως καὶ δηλώσεως σημαντικά καὶ τὰ γνωστικά ὄντα τίθεται καὶ εἰδικὴ πρότασις, μετὰ δὲ τὸ μέμνημα καὶ οἶδα καὶ χρονικὴ πρότασις: μέμνησθε ὅτε ἡγγέλθη Φίλιππος Ἡραίον τεῖχος πολιορκῶν (=τοῦ χρόνου ὅτε). Δ.-οἶσθε ὅτε χρονούς εἰράνη σὺν ὅπλοις. Ενδ.

δ') τὰ καρτερίας, ἀνοχῆς καὶ ψυχικοῦ παθήματος σημαντικά: δρῶντές σε ἀνεξόμετα καὶ καρτερόησομεν ὑπὸ σοῦ εὐεογετούμενοι.—χαίρω διαλεγόμενος τοῖς σφόδραι προεσβύταις. Πλ. Πολ.-οἱ Ἀθηναῖοι μετεμέλοντο τὰς σπονδὰς οὐ δεξάμενοι. Θ.—μὴ κάμῃς φίλοις ἄνδραις εὐεογετῶν. Πλ.

Σημ. Αἰσχύνομαι μετὰ μετοχῆς=ἐντρέπομαι ὅτι πράττω τι: οὐκ αἰσχύνει, ὃ Σώκρατες, τοιοῦτον ἐπιτίθενται ἐπιτηδεύσας;—Μετ' ἀπαρεμφάτου=ἐντρέπομαι νὰ πράξω τι, ἄρα δὲν πράττω ἢ δὲν θέλω νὰ πράξω τι ἔξι αἰσχύνης: αἰσχύνομαι οὖν ἵματιν εἰπεῖν τάλληθη, ὅμως δὲ ἔχτεον.

ε') τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ καλῶς ποιεῖν ἢ ἀδικεῖν: εὖ ἐποίησας ἀφικόμενος (=καλὰ ἔκαμες καὶ ἥλθες ἢ νὰ ἔλθῃς). Ἡρ.—ἀδικεῖτε πολέμου ἀρχοντες. Θ.

ζ') τὰ ὄντα τυγχάνω, λανθάνω, διατελῶ, διαγίγνομαι, οἴχομαι, φθάρω. Ἐπὶ τούτων ἡ μετοχὴ ἐκφράζει τὴν πρωτεύουσαν ἔννοιαν καὶ ἔξηγεται ὡς ὄντα, τὸ δὲ ὄντα τὴν δευτερεύουσαν καὶ ἔξηγεται ὡς ἐπίρρομα: ἐτύγχαινον λέγων (=κατὰ τύχην ἔλεγον).—ἔλαθον εἰσελθόντες (=λάθρα εἰσῆλθον). Θ.—διετέλεσαν μαχόμενοι (=ἀδιαλείπτως ἐμάχοντο).—φέρετο φεύγων (=ἔφευγε τακέως). Ἡρ.—χαλεπὸν ἢν ἄλλον φθάσαι τοῦτο ποιήσαντα (=ἄλλος νὰ προφθάσῃ νὰ κάμῃ τοῦτο, ἄρα νὰ τὸ κάμῃ πρότερον).

Τὸ οὐκ ἀν φθάνοις μετὰ μετοχῆς τίθεται ἀντὶ προστακτικῆς: οὐκ ἀν φθάνης λέγωρ; (=πρόλαβε νὰ εἴπῃς, λέγε τάχιστα).—οὐκ ἀν φθάνοιτε ἀκολουθοῦντες; (=ἀκολουθεῖτε τάχιστα).

Ἐπὶ τοῦ α' καὶ γ' προσώπου σημαίνει πρᾶξιν, ἥτις ἀμέσως ἥθελε γίνη: εἰ μὴ τιμωρήσεσθε τούτους, οὐκ ἀν φθάνοι τὸ πλῆθος τούτους τοῖς θηρίοις δουλεῦνον (=τάχιστα ἥθελε δουλεύη). Λ.

—Τὸ δέ: οὐκ ἔφθημεν ἐλθόντες καὶ νόσους ἐλήφθημεν (=μόλις ἥλθομεν ἀμέσως κατελήφθημεν ὑπὸ νόσων). Ἰσ.

ζ') Τὸ εἶναι, ὑπάρχειν, γίγνεσθαι, ἄτινα μετὰ τῆς μετοχῆς ἀποτελοῦσι περίφρασιν τοῦ ὅντα: ἂ τῶν στεγνῶν ἔστι δεόμενά ἔστι Ξ.—ἢν οὐδὲν πεπονθώς (=ἐπεπόνθει).—δεῖ έθέλοντας ὑπάρχειν τὰ προσήκοντα ποιεῖν. Δ.—μισοῦντες γίγνονται τοὺς κακοὺς (=μισοῦσι). Πλ.

γ' Παραθετικὴ ἢ ἐπιρρηματικὴ μετοχὴ

§ 288. Η ἐπιρρηματικὴ μετοχὴ προσδιορίζει τὸ ὅντα καὶ ἵσοδυναμεῖ μὲν ἐπιρρηματικὴν δευτερεύουσαν πρότασιν ἢ ἐπιρρηματικὸν προσδιορισμόν. Η τοιαύτη μετοχὴ εἶναι,

1) χρονική: δειπνήσαντες δὲ ἀπελαύνετε.

Σημ. Αἱ μετοχαὶ ἀρχόμενος, τελευτῶν, διαλείπονται ἐξηγοῦνται δι' ἐπιρρηματος=ἐν ἀρχῇ, ἐν τέλει, μετὰ διάλειμμα: ἀρχόμενος εἰπον. Θ.

2) ὑποθετική: τοὺς φίλους εὐεργετοῦντες καὶ τοὺς ἔχθροὺς δυνήσεοθε κολάζειν (=ἐὰν εὐεργετῆτε).

3) ἐναντιωματική (ἐνδοτική): οὐδὲν ἔρω πρὸς ταῦτα ἔχων εἰπεῖν. Πλ. Λαζ.

4) αἰτιολογική: δλεῖσθε, ἡδικηκότες τὸν ἄνδρα. Σ.

Σημ. τὸ: τι βονλόμενος=διὰ τί: τι βονλόμενος πειθὼ ίμᾶς (=διὰ τί προσπαθῶ νὰ σᾶς πείσω). Ἰσ.—Οὗτῳ ἐξηγοῦνται καὶ τό: τι παθών; καὶ τό: τι μαθών; ἐκ τούτων τὸ μὲν πρῶτον σημαίνει αἰτίαν ἔξωθεν, τὸ δὲ β' αἰτίαν ἔσωθεν προερχομένην: τι παθόντες λελάσμεθα θούριος ἀλκῆς; (=τι μᾶς συνέβη καὶ ἔχομεν λησμονήσῃ: διὰ τί κλ.). Ἰσ. Λ. 313 —τι μαθόντες τοὺς θεοὺς ὑβρίζετε; τι σᾶς ἡλθεν εἰς τὸν νοῦν καὶ ὑβρίζετε; διὰ τί ὑβρίζετε; 'Αρφ.—ἐν πλαγιῷ λόγῳ λέγεται: δη μαθώ=διότι: τι ἀξιός εἴμι παθεῖν ἢ ἀποῖσαι δη μαθώ (=διότι, κυρίως=διὰ τοῦτο, δπερ ἔχων εἰς τὸν νοῦν μου) ἐν τῷ βίῳ οὐκ ἡσυχίαν ἦγον. Πλ.

5) τελικὴ τιθεμένη κατὰ χρόνον μέλλοντα μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ὁντάτων: τοῦτο λέξων ἔσχομαι. Ξ.—Καὶ μετὰ ἀλλῶν ὁντάτων προτασσομένου αὐτῆς τοῦ ὧς: παρασκευάζοντο ὡς πολεμήσοντες. Θ.

6) τροπική: ζῶσι ληζόμενοι.

Σημ. Αἱ μετοχαὶ ἔχων, ἄγων, φέρων ἐξηγοῦνται πολλάκις διὰ τῆς μετὰ καὶ γενικῆς: ἔρχεται ἡ Μανδάνη καὶ τὸν Κύρον ἔχουσα (=μετὰ τοῦ Κυροῦ).—Αἱ δὲ μετοχαὶ φερόμενος καὶ φέρων (ἀμετ.) μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ὁντάτων ἐξηγοῦνται μετὰ μεγίστης ὁρμῆς (φορᾶς): ηξει δ' ἵσως ἐπ' ἐκεῖτον τὸν λόγον φερόμενος. Λυκ. 59.

§ 289. Ἡ ἐπιρρηματικὴ μετοχὴ πρὸς ἀνάδειξιν τῆς σχέσεως αὐτῆς πρὸς τὸ δῆμα λαμβάνει μόρια,

α') ἡ χρονικὴ τὸ εὐθὺς, ἄμα, μεταξύ : οἱ Πέρσαι εὐθὺς παιδεῖς ὅντες μανθάνουσιν ἀρχειν τε καὶ ἀρχεσθαι. — ἄμα ταῦτα εἰπὼν ἀνέστη. — πολλαχοῦ μετέπειτα λέγοντα. Πλ. 40, β.

β') ἡ αἰτιολογικὴ 1) τὸ ἄτε, οἶον (δή), οἴα (δή), ὅταν τὸ αἴτιον εἴνε ἔξ ἀντικειμένου (πραγματικόν) : δὲ Κῦρος ἄτε παῖς ὁν φιλόκαλος ἥδετο τῇ στολῇ (= ἐπειδὴ πράγματι ἦτο). — 2) τὸ ὥς, ὅταν τὸ αἴτιον εἴνε ἔξ ὑποκειμένου, δηλ. γνώμῃ τοῦ ὑποκειμένου : τροπαῖον ἔστησαν ὡς γενικηκότες (= νομίζοντες ὅτι, μὲ τὴν Ἰδέαν ὅτι κλ.). Θ. — 3) τὸ ὕσπερ, ὅταν τὸ αἴτιον εἴνε ψευδές : κατακείμενθα ὕσπερ ἔξιν ἥσυχίαν ἀγειν (= σὰν νὰ εἴνε εἰς τὴν ἔξουσίαν μας, δῆπο δὲν εἴνε ἀληθές).

γ') ἡ ἐναντιωματικὴ τὸ καὶ ἢ καίπερ: προσεκύνησαν Ὁρόνταν καίπερ εἰδότες ὅτι ἐπὶ θάνατον ἄγοιτο.

§ 290. Καὶ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει μετὰ μετοχὴν τίθενται μόρια ἀναληπτικὰ τῆς ἐννοίας τῆς μετοχῆς πρὸς στενωτέραν σύνδεσιν οὕτω τίθενται,

α') μετὰ χρονικὴν μετοχὴν τό: οὕτω, τότε, είτα, ἐκ τούτου, μετὰ ταῦτα: ἀγαστὰς οὕτω (= ἀγαστὰς) δεῦρο ἐπορευόμην. Πλ.

β') μετὰ αἰτιολογικὴν μετοχὴν τό: διὰ τοῦτο, διὰ ταῦτα, οὕτας νομίζων ὑμᾶς ἀμείνους είναι διὰ τοῦτο προσέλαβορ.

Σημ. Μετὰ ἐναντιωματικὴν μετοχὴν τίθεται τὸ δῆμος (§ 248, β'. 6).

Πιρὶ τοῦ ὑποκειμένου τῆς παραθετικῆς μετοχῆς

§ 291. Ἡ παραθετικὴ μετοχὴ ἔχει ὑποκείμενον,

α') ἔξιν τῆς προτάσεως, ἔξ ἵς ἔξαρταται, πρὸς ἣν συμφωνεῖ κατὰ γένες, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν (σχετικὴ μετοχή): ἀφικόμενον δὲ παρ' αὐτῷ Ἀλκιβιάδην ξένια ἄγοντα συλλαβῶν εἰρξε. Ξ. — Ἀλκιβιάδης εἰπὼν καὶ τούτους διώκειν ἔξελομένους τὰ μεγάλα ἴστια αὐτὸς ἐπλεσεν εἰς Πάροιον.

β') λέξιν μὴ ὑπάρχουσαν ἐν τῇ προτάσει, ἔξ ἵς ἔξαρταται, ἣτοι ἴδιον ὑποκείμενον (ἀπόλιτος μετοχή). Ἡ τοιαύτη μετοχὴ τίθεται,

1) κατὰ γνωμήν, ἀν εἴνε οήματος προσωπικοῦ (γενικὴ ἀπόλυτος): ταῦτα ἐράχθη Κόρωνος στρατηγοῦντος. — τούτων λεχθέντων ἐδίδοσαν εἰς Λακεδαιμόνιοι τοῖς συμμάχοις λόγον.

Σημ. α') Καὶ σχετικὴ μετοχὴ πρὸς ἔξαρσιν τῆς ἐννοίας αὐτῆς τίθεται κατὰ γενικὴν ἀπόλυτον: ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ ἔδοξε τι λέγειν τῷ Ἀστυάγει (=ταῦτα εἰπὼν αὐτός). παδ. 1, 4, 20.

Σημ. β') Τὸ ὑποκείμενον τῆς ἀπολύτου γενικῆς παραλείπεται, ὅταν νοῆται εὐκόλως ἡ εἶνε γενικὸν (ἀνθρώπων, πραγμάτων) ἢ ἐπηται πρότασις μετά τοῦ ὅτι: ἐκ δὲ τούτου θᾶττον προϊόντων (αὐτῶν).—οὗτοι δ' ἐζόρτων (τῶν πραγμάτων) εἰκὸς τοῖς πολεμίοις ἐνατίονς εἴναι τοὺς θεούς.—οημαρθέντων δὲ τῷ Ἀστυάγει (τούτων) ὅτι πολέμοι εἰσον ἐν τῇ χώρᾳ. παδ. 1, 4, 16.—οαφῶς δηλωθέντος (τούτου) ὅτι ἐν ταῖς ρανοὶ τῶν ἐλλήρων τὰ πράγματα ἐγένετο. Θ. 1, 74.

2) *Κατ' αἰτιατικήν*, ἂν εἶνε ὄντας ἀπόσωπον (*αἰτιατικὴ ἀπόλυτος*): οἱ δ' οὐ βοηθήσαντες, δέον, ὑγιεῖς ἀπῆλθον: Πλ.—δῆλον ὅτι οἰσθα μέλον γέ σοι.—οὐχὶ ἐσώσαμέν σε, οἴόν τ' ὅτι καὶ δυνατόν. Κορί. 46, α.

Σημ. α') Καὶ προσωπικοῦ ὄντας μετοχὴ τίθεται κατ' αἰτιατικὴν ἀπόλυτον μετὰ τοῦ ὧς ἡ ὕσπερ: τῶν δὲ ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν ὕσπερ ἐκ πολυτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους.—τοὺς νίες οἱ πατέρες ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων εἰργούσιν ὡς τὴν μὲν τῶν χοηστάν δομιλίαν ἀσκησιν οὖσαν τῆς ἀρετῆς, τὴν δὲ τῶν πονηρῶν κατάλυσιν. Ξ.

Σημ. β') Ή μετοχὴ τοῦ ἀοιδίστου τοῦ δοκεῖν μετὰ οὐδετέρους ἀντωνυμίας τίθεται κατ' αἰτιατικὴν ἡ γενικὴν ἀπόλυτον: δόξαν ἡμῖν ταῦτα ἐπορευόμεθα (=ἐπεὶ ἔδοξε ταῦτα). Πλ.—δόξαντα ταῦτα καὶ περαθέντα τὸ σφραγένυμα ἀπῆλθε (=ἐπεὶ ἔδοξαν κλ.). Ἐλ. 3, 2, 19.—δοξάντων τούτων ἐπέμπουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι Εὐδαμίδαρ. Ἐλ. 5, 2, 24.

Σύνδεσις τῶν μετοχῶν.

§ 292. Δύο ἡ πλείονες μετοχαὶ συνδέονται πρὸς ἀλίγιας, ὅταν εἶνε διμοειδεῖς: ἀπείρηκα ἥδη συσκεναζόμενος καὶ τρέχων καὶ τὰ δύπλα φέρων καὶ ἐν τάξει ἵλων καὶ φυλακὰς φυλάτων καὶ μαχόμενος.

Δὲν συνδέονται δὲ 1) ὅταν εἶνε ἐτεροειδεῖς: ἐντυχών τρινοῖς διφθαλιμῶντι ἀνθρώπῳ ἀπιόντι ἐξ ἱατρείον κάλαμον ἔχοντι ἀέκτεινε.—2) ὅταν ἡ μία προσδιορίζῃ τὴν ἄλλην: *Κῦρος*: ὑποκύβων τοὺς φεύγοντας συλλέξας στράτευμα ἐπολιόρκει *Μίλητοι* (=ὑπολαβών συνέλεξε καὶ συλλέξας ἐπολιόρκει).—3) ὅταν ἡ μία μετοχὴ ἀποτελῇ μετὰ τοῦ δημάτος μίαν ἔννοιαν, ἡ δὲ ἐτέος προσδιορίζῃ τὴν ἔννοιαν ταύτην: *εἰ παρὼν Αἴας δ μείζων ταῦθ' ὅρῶν ἦνειχειο* (=ἐὰν ἦνειχετο νὰ βλέπῃ ταῦτα παρὼν (=ἐν ἦτο παρὼν)). Σ.—4) κατὰ τὸ ἀσύνδετον σχῆμα; τὰ δέκα τάντα δρώγτων, φρονούντων, βλεπόντων ἔλαθον ὑμᾶν ὑφελόμενο *Αἰσχ.* 3, 94.

Περὶ ἀπαρεμφάτου.

§ 293. Τὸ ἀπαρεμφατὸν εἶνε ἀφηρημένον ὁμιατικὸν οὐσιαστικὸν οὐδετέρου γένους, τίθεται δὲ ἐν τῷ λόγῳ μετ' ἄρθρου ἥ ἄνευ ἀρθρου.

Σημ. Ἡ ὁμιατικὴ φύσις αὐτοῦ φαίνεται ἔξι ὅν καὶ ἡ τῆς μετοχῆς (§ 282).

A'. Χρῆσις τοῦ ἀπαρεμφάτου.

§ 294. Τὸ σύναρθρον ἀπαρεμφατὸν τίθεται ὡς ὑποκείμενον ἥ ἀντικείμενον παντὸς ὁμιατος, ὡς κατηγορούμενον καὶ ὡς παντοῖος προσδιορισμός: τὸ φυλάξαι τὰ ἀγαθὰ χαλεπώτερον τοῦ πτήσασθαι. Δ.—Μέρων ἥγάλλετο τῷ ἔξαπατῶν δύνασθαι.

Σημ. Γενικὴ συνάρθρου ἀπαρεμφάτου δηλοὶ πολλάκις σκοπόν: τὸν ὕπον καταρροφοῦσι τοῦ, εἰ φάρμακον ἔχεσσιν, μὴ λυσιτεῖν αὐτοῖς.

§ 295. Τὸ ἄνευ ἀρθρου ἀπαρεμφατὸν τίθεται,

1) ὡς ὑποκείμενον ἵδιά τῶν ἀπροσώπων ὁμιάτων ἥ φράσεων: δεῖ σοι πείθεσθαι. Πλ.—πόλεως ἔστι θάρατος ἀνάστατον γενέσθι. Λυκ. 60.—2) ὡς κατηγορούμενον: τὸ λακωνίζειν ἔστι φιλοσοφεῖν. Πλ.—3) ὡς ἀντικείμενον: ὁμιατα δὲ συντασσόμενα μετ' ἀπαρεμφάτου εἶνε,

ε') τὰ δοξαστικὰ καὶ λεκτικά: ἥγοῦνται τὰ προσήκοντα πράττειν.—τὸ δαιμόγονον ἔφη σημαίνειν.

Σημ. α') Τὸ ἀπαρεμφατὸν τοῦτο ἔξηγεῖται διὰ τοῦ ὅτι καὶ λέγεται εἰδικόν.

Σημ. β') Τὰ ὁμιατα ἐλπίζειν, προσδοκᾶν, ὑποσχεῖσθαι, ἀπειλεῖν, δημύραι (περὶ μελόντων πραγμάτων) συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου μέλλοντος χρόνου: ἡδέποτε μηδὲν αἰσχρὸν ποιήσας ἐλπίζε λήσειν. Ισ.—ῶμοσεν ἥ μήν πράξειν ἀδλως τὴν εἰρήνην. Ξ.

Σημ. γ) Μετὰ τὰ λεκτικὰ τίθεται συνηθέστερον. εἰδικὴ πρότασις ἐνίστε δὲ κατηγορηματικὴ μετοχή, μετὰ δὲ τὰ δοξαστικὰ καὶ τὸ φράσι σχεδὸν πάντες ἀπαρεμφατον.

β') Τὰ ἀφετικὰ (βιούλεσθαι, θέλειν, ἐπιθυμεῖν κλ.) καὶ τὰ δυναμικά: καὶς ἀκούειν μᾶλλον ἥ πλουτεῖν θέλει. Μέ. 397.—δ Εενοφῶν οὐκέδύνατο καθεύδειν.

Σημ. α') Τὸ ἀπαρεμφατὸν τοῦτο ἔξηγεῖται διὰ τοῦ νὰ καὶ λέγεται τελικόν.

Σημ. β') Τὸ εἴθω ὡς ἀφετικὸν μὲν (=ποιῶ τινὰ βιούλεσθαι) μετὰ

τελικοῦ ἀπαρεμφάτου: εἴ τις αὐτὸν ἔπειθεν ὁδοῦ λαβεῖν ἡγεμόνα τυφλόν.—*Ως δοξαστικὸν δὲ (=ποιῶ τινα νομίζειν) μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου ἡ συνηθέστερον μετὰ εἰδικῆς προτάσεως εἰσαγομένης διὰ τοῦ ὡς: θαυμάζω οὖν ὅπως ποτ' ἐπείσθησαν Ἀθηναῖοι Σωκράτη περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφρονεῖν.—τίοι ποτὲ λόγοις Ἀθηναίοντος ἔπεισαν οἱ γραιγάμενοι Σωκράτην ὡς ἄξιος εἴη θανάτου τῇ πόλει.

Τὸ δοκῶ μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου ὡς παθητικὸν μὲν σημαίνει φαίνομαι, νομίζομαι, ὡς ἐνεργητικὸν δὲ νομίζω: ἐδόκει Σενοφῶντι σκηνήτῳ πεσεῖν ἐπὶ τὴν πατρῷαν οἰκίαν (=ἔφαινετο). —τοὺς ἐπαινοῦντας τί δοκεῖς εὑφραίνειν (=νομίζεις); —Τὸ δὲ δοκεῖν μετὰ τοῦ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου (δρ. § 306 σημ. γ') σημαίνει φαίνεται καλόν: δοκεῖ οὖν μοι ὡς τάχιστα λέναι τινὰ ἐπὶ Πέρσας. —οὗτο τὸ ἥγονυμαι μετὰ εἰδικοῦ ἀπαρεμφάτου σημαίνει νομίζω, μετὰ τελικοῦ δὲ νομίζω καλόν: Σιμωνίδης ἥγήσατο καὶ αὐτὸς τύραννον ἐπαινέσαι (=ἐνόμισε καλόν). Πλ.

4) ὡς προσδιορισμός.

α') τοῦ κατά τι: τίς οὗτος ἐστὶ δεινὸς λέγειν; —Κῦρος ἢ
ἄρχειν ἀξιώτατος.

Σημ. Τοιοῦτον είναι τὸ ἀπαρέμφατον ἐν ταῖς φράσεσιν: ἐκάνων εἶναι (=ὅσον ἔξαρτάται ἀπὸ τὴν θέλησίν μου), τὸ τήμερον είναι (=ὅσον διὰ τὴν σήμερον), τὸ ἐπ' ἐμοί, τὸ ἐπ' ἐκεῖνον είναι (=ὅσον ἔξαρτάται ἀπὸ μέ, ἀπὸ ἐκεῖνον), ἐμοὶ δοκεῖν (κατὰ τὴν γνώμην μου), μικροῦ ἢ ὀλίγου δεῖν, τὸ ἐπὶ τινι, τὸ κατὰ τοῦτον είναι κλ.: ἐκών είναι οὐδὲν φεύσομαι. Πλ.

β') τοῦ σκοποῦ (κυρίως τελικὸν ἀπαρέμφατον). Οὗτο τοιάσσονται τὰ δίγματα διδόναι, τάττειν, αἱρεῖσθαι καὶ τὰ κινήσεως σημαντικά: Δακεδαιμόνιοι ἔδοσαν Αἰγινήτας Θυρέαν οἰκεῖν. — μανθάνειν ἥκουεν (=ἴνα μανθάνωμεν). Σ.—εὶς ὑμεῖς τάττετέ με ἡγεῖσθαι, οὐδὲν προφασίζομαι τὴν ἡλικίαν.

Σημ. Τοιοῦτον είναι τὸ ἀπαρέμφατον ἐν ταῖς φράσεσιν: ὃς (ἕτος) εἰπεῖν (=ἴνα γενικῶς εἴπω, σχεδόν), οὗτος εἰπεῖν (=ἴνα οὗτως εἴπω), οὐν θεῷ εἰπεῖν (=ἴνα εἴπω μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ). Πλ. Πρ. (ὡς) ουρτόμως εἰπεῖν, (ὡς) ἀπλῶς εἰπεῖν, (ὡς) συνελῶντι εἰπεῖν (=ἴνα συντόμως εἴπω), ὃς ἀκοῦσαι κλ. ἀληθές γε ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδὲν εἰρηῆκοι (=σχεδὸν οὐδέν). Πλ. ἀπ.

5) ἀντὶ προστακτικῆς ἢ εὐκτικῆς ἵδια παρὰ ποιητῖς: ὃ ξεῖν, ἀγγέλλειν Δακεδαιμονίοις (=ἄγγελλε). —σὺ δέ, Κλεοφίδα, ἀνοίξας τὰς πύλας ἐπεκθεῖν καὶ ἐπείγεσθαι (=ἐπέκθει καὶ πείγον). Θ.—θεοὶ πολῖται, μή με δουλείας τυχεῖν (=μή τύχοιμι). Ισχ. ἐπτά. 253.

Σημ. σ') Καὶ ἀντὶ ὑποτακτικῆς ἐπὶ ἀναφωνήσεων ἕτα πάθους: ἐμὲ παθεῖν τάδε; φεῦ. (=ἐγὼ πάθω ταῦτα;) Αἰσχ. Εὔμ.

Σημ. β') Ἐν τοῖς τοιούτοις τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατ' αἰτιατικήν, καὶ μόνον ὅταν τὸ ἀπαρεμφάτον ἴσοδυναμῇ μὲ β' πρόσωπον προστακτικής τίθεται κατ' ὄνομαστικήν: θαρρῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι (=μάχου). Ἰλ. Σ —Ζεῦ πάτερ, ἡ Αἴαντα λαζεῖν ἡ Τυδέως νὺὸν (=λάχοι). Ἰλιάδ. Η.

B'. Σύνταξις τοῦ ἀπαρεμφάτου.

§ 296. Τὸ ἀπαρεμφάτον δέχεται, ὡς τὸ δῆμα, ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον καὶ προσδιορισμούς.

§ 297. Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἥ εἶνε τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ δήματος ἥ εἶνε διάφορον: βούλομαι λέγειν (=θέλω νὰ λέγω).—βούλομαι λέγειν σε (=θέλω νὰ λέγης). Ὄταν εἶνε τὸ αὐτὸ λέγεται ταυτοπροσωπία, ὅταν δὲ εἶνε διάφορον λέγεται ἔτεροπροσωπία.

§ 298. Ἐπὶ ταυτοπροσωπίας τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου παραλείπεται καὶ λαμβάνεται ἐκ τοῦ ὑποκείμενον τοῦ δήματος κατ' ὄνομαστικήν: δ δὲ ὠμολόγησε ταῦτα ποιήσειν. Λυσ.

Σημ. Ἐπὶ ἐμφάσεως ἥ ἀντιθέσεως τίθεται ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία (τοῦ α' ἥ β' προσώπου) κατ' ὄνομαστικήν ἥ αἰτιατικήν ἥ ἡ αὐτός: οἷμα ἐμὲ πλείω χοήματα εἰογάσθαι ἥ ἄλλους. Πλ.—οὕσθε Χαλκιδέας τὴν Ελλάδα σώσειν, ὑμεῖς δὲ ἀποδράσεσθαι τὰ πράγματα. Δ.—Κλέων οὐκ ἔφη αὐτός, ἄλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν. Θ.

§ 299. Ἐπὶ ἔτεροπροσωπίας τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατὰ πτῶσιν αἰτιατικήν: δεῖ ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμάτων ἀκοῦσαι. Λυσ.—οἱ στρατιῶται ηγέροντο αὐτὸν εὐτυχῆσαι.

Παραλείπεται δὲ 1) ὅταν εἶνε ἥ ἀδόιστος ἀντωνυμία τινά: γράμματα δεῖ μαθεῖν καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν (τινά). Μέ. 96.—ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀμεινον σιγᾶν ἥ λέγειν. Ἰσ.

2) ὅταν εἶνε τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦ δήματος: δέομαι ὑμῶν ἀκοῦσαι (ὑμᾶς). Λυσ.—προσήκει πᾶσιν ὑμῖν τιμωρεῖν (ὑμᾶς). Λυσ.

§ 300. Τὸ κατηγορούμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον αὐτοῦ: δμολογεῖς περὶ ἐμὲ ἄδικος γεγενῆσθαι.—ηκούνειν αὐτὸν καλὸν κάγαθὸν εἶναι.

§ 301. Ὄταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶνε τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦ δήματος (§ 299, 2), τὸ κατηγορούμενον τίθεται ἥ κατ' αἰτιατικήν (κατὰ τὸ νοούμενον ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου) ἥ κατὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ἀντικείμενον τοῦ δήματος:

καθ' ἔλειν: προσήκει ἡμῖν ἀγαθοῖς (ἢ ἀγαθοὺς) εἶναι.—νῦν σοι ἔξεστιν ἀνδρὶ γενέσθαι—ἔξεστιν ὑμῖν εὐεογέτας φανῆναι Δακεδαιμονίων.—Κύρου ἐδέοντο ως πρῶθυμοτάτου γενέσθαι.—ὑπὸ τῶν διομένων μον προστάην γενέσθαι.—

Σημ. α') Οὗτω τίθεται καὶ μετοχὴ ἀναφερομένη εἰς τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου: ἂ τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκαν οἱ θεοὶ μαθοῦσι (ἢ μαθόντας) διακριθεῖν. ἀπ. 1, 1, 9.

'Ομοίᾳ ἔλεις γίνεται καὶ πρὸς μετοχήν, ἐξ ἵς τὸ ἀπαρεμφατὸν ἔξαρτᾶται: ἥλθον ἐπί τινα τῶν δοκούντων σοφῶν εἶναι. Πλ.—τοῖς βουλομένοις εἶναι χρηστοῖς. Ἰσ. 9, 75.

Σημ. β') Ἐν ταῖς φράσεσιν ἡγοῦμαι, οἷμαι, φημὶ δεῖν τὸ κατηγορούμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται συνήθως κατ' ὄνομαστικὴν καθ' ἔλειν πρὸς τὸ ὑποκείμενον τοῦ κυρίου δῆματος: μόνος οἶει δεῖν διαλέγεσθαι. Πλ.

§ 302. Τὸ ἀπαρεμφατὸν μετὰ τοῦ ἀν ἰσοδυναμεῖ μὲ δυνητικὴν δριστικὴν ἢ εὐκτικὴν: οἷμαι ἀν σε ταῦτα διαπραξάμενον ἀποπλεῖν, εἰ βούλοιο (=δι τὸ ἀποπλέοις ἀν).—ἀπεκρίνατο αὐτῷ πολλοῦ ἀν ἄξιον εἶναι τὸν ἀτρακτὸν, εἰ τοὺς ἀγαθοὺς διεγίγρωσκε (=δι τὸ πολλοῦ ἀν ἄξιος ἦν κλ.). Θ.

Περὶ τῶν ἀπροσώπων δῆμάτων.

§ 303. Ἀπρόσωπα δῆματα λέγονται τὰ ἀπαντῶντα εἰς τὸ γενικὸν πρόσωπον καὶ μὴ δεχόμενα ως ὑποκείμενον οὐσιαστικὸν σημαῖνον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα: χρή, ἀπόχρη, ἔξεστιν, εἴμασται.

§ 304. Ἀπροσώπως λαμβάνονται καὶ πολλὰ προσωπικὰ δῆματα. Τοιαῦτα εἶνε,

- 1) τὸ δεῖ, προσήκει, μέλει, δοκεῖ, ἔνεστι, πάρεστι, παρέχει κλ.
- 2) παθητικά τινα δῆματα ἴδιως λεκτικά: λέγεται, ἀγγέλλεται, ἀδεται, δμολογεῖται, εἰρηται κλ.
- 3) τὸ ἔστι, α') μετὰ οὐδετέρου ἐπιθέτου, ἄξιον, δάδιον, χαλεπόν, δίλαιον κλ.—β') μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν ἀνάγκη, χρεών, θέμις, ὥρα, καιρὸς κλ.—γ') ὅταν εἶνε ἀντὶ τοῦ ἔξεστιν (=εἶνε δυνατόν): οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἔνα ἀνδρα δυνηθῆναι πρᾶξαι πάνθ' ὅσα βούλεσθε. Δ.

§ 305. Ως ὑποκείμενον τῶν ἀπροσώπων δῆμάτων χρησιμεύει, α') τὸ ἔξ αυτῶν ἔξαρτώμενον ἀπαρεμφατὸν: θαρσεῖν χρή τὸν ἀγαθὸν. Γν.—δμολογεῖται τὴν πόλιν ἡμῶν ἀρχαιοτάτην εἶναι. Ἰσ.

Σημ. Τὸ δῆλον, φανερόν ἔστι δέχονται ως ὑποκείμενον εἰδικὴν πρότασιν: δῆλον οὐγ δι τὸ οὐκ ἀν προσύλεγεν.

β') τὴν ἀφηρημένην αὐτῶν ἔννοιαν, δηλ. ἀναλύονται μὲ τὸ εἶναι καὶ μὲ τὸ ἀφηρημένον αὐτῶν οὐσιαστικόν: δεῖ χοημάτων (=ἔστιν ἀνάγκη χοημάτων). Δ.—μελέτω σοι τοῦ πλήθους (=ἔστω σοι μέλησις τοῦ πλ.). Ἰσ.—ἐπειδὴ παρεσκεύαστο τοῖς Κορινθίοις (=παρασκευὴ ἐγεγένητο). Θ.

§ 306. Πολλάκις ἀντὶ τῆς ἀπροσώπου γίνεται χρῆσις τῆς προσωπικῆς συντάξεως (ἢ καὶ ἀμφοτέρων): δίκαιος εἰμι ἀπολογήσασθαι (=δίκαιον ἔστιν ἐμὲ ἀπολογήσαθαι). Πλ.—Ἐπύαξα ἐλέγετο Κύρῳ δοῦναι χοήματα πολλὰ (=ἐλέγετο τὴν Ἐπύαξαν δοῦναι).—ἴηγελται ἦτε μάχη ἵσχυρὰ γεγονέναι (προσωπ.) καὶ πολλοὺς τεθνάναι (ἀπρόσωπ.). Πλ.—Οὗτοι καὶ ἐπὶ δευτερευούσης προτάσεως: δήλη ἔστιν ἡ οἰκοδομία ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο (ἀντὶ: δῆλόν ἔστιν ὅτι ἡ οἰκοδομία κλ.). Θ.

Σημ. α') Διὰ τοῦ δέω μετὰ τῆς γενικῆς τοσούτου, πολλοῦ, μικροῦ, ἐλαχίστου καὶ ἀπαρεμφάτου κολάζεται ἡ αὔρεται ἡ ἔννοια τοῦ ἀπαρεμφάτου: πολλοῦ δέω ἐγὼ ὑπὲρ ἐμαντοῦ ἀπολογεῖσθαι (=πολὺ ἀπέχω, πολὺ μακρὰν εἰμι νὰ ἀπολογοῦμαι, ἄρα δὲν ἀπολογοῦμαι). Πλ.—οὐ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν τῷ κατηγόρῳ (=δὲν ἀπέχω πολὺ νὰ ἔχω, ἄρα σχεδὸν ἔχω). Λυσ.—μικροῦ ἕδεσσεν Ἐναγόρας Κύρου κατασκεῖν (=ὅλιγον ἔλειψε νὰ καταλάβῃ, ἀλλὰ δὲν τὴν κατέλαβε). Ἰσοκ.—πολλοῦ γε δεῖ (ἐνν: οὗτως ἔχειν=πολὺ ἀπέχει τοῦ νὰ ἔχῃ οὗτως, ἄρα οὐδαμῶς ἔχει οὗτως). Πλ.—Τοιαῦται εἶνε αἱ παρὰ Δημοσθένει συνήθεις ἐκφράσεις εἰς δήλωσιν ἐντόνου ἀρνησεως: πολλοῦ γε καὶ δεῖ (=πολὺ μακρὰν εἶνε, ἄρα οὐδαμῶς). Δ.—οὐδὲ πολλοῦ δεῖ (=οὐδὲ πόρρωθεν, οὐδαμῶς). Δ.—οὐδὲ ὅλιγον δεῖ (=οὐδὲ ἐγγὺς =οὐδὲ κατὰ προσέγγισιν, οὐδαμῶς). Δ.

Σημ. β') Διὰ τοῦ μικροῦ ἡ ὅλιγον δεῖν ἡ ἀπλῶς μικροῦ ἡ ὅλιγον μεθ' ὁριστικῆς ίδια ἀριστούν κολάζεται ἡ ἔννοια τῆς πραγματικότητος ἡ ὑπερβολικὴ ἔκφρασις: τὸ τὰς ίδιας εὐεργεσίας ὑπομημήσκειν μικροῦ δεῖν (=οχεδὸν) δημούρ ἔστι τῷ ὀτειδίζειν. Δ.—καὶ μικροῦ κάκεινον ἐξετραχήλισεν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπέμεινεν δὲ Κύρος.—ὅλιγον δεῖν καθ' ἔκαστον τὸν ἐνιαυτὸν τεμνομένην τὴν αὐτῶν χώραν περιορῶσι. Ἰσ. 5, 51.—Διὰ τῆς μετοχῆς δέων μετὰ τοῦ ἐνὸς ἡ δυοῖν καὶ ἀριθμητικοῦ δεκάδος σημαντικοῦ δηλοῦνται ἀφαιρεσίς ἐκ τῆς δεκάδος: τῶν Ἐλλήνων προστάται ἐγένοντο τοιάκοντα ἐνὸς δέοντα ἔτη (=τοιάκοντα παρὰ ἐν).—ἐπεισπλει Ἀλκιβιάδης δυοῖν δεούσαις εἴκοσι τανσὶ (=εἴκοσι παρὰ δύο).

Σημ. γ') Τὸ δοκεῖ μετὰ τελικοῦ μὲν ἀπαρεμφάτου εἶνε ἀπρόσωπον: ἔδοξε τῷ δήμῳ τοιάκοντα ἄνδρας ἐλέσθαι (=ἐφάνη καλόν).—μετὰ εἰδικοῦ δὲ συνήθως μὲν εἶνε προσωπικόν, ἐνίστε δὲ ἀπρόσωπον: ἔδοξέ μοι (διστόλος) πάγκαλος εἶναι. Πλ. νόμ.—ἐδόκει (=ἐφαίνετο) θεῖον εἶναι καὶ σαφῶς ὑποχωρῆσαι τὸν ποταμὸν Κύρῳ ὡς βασιλεύσοντι.—ἐδόκει γὰρ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἥντος τανσὶ βασιλέα.

Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ὁματικῶν.

§ 307. Τὰ εἰς τὸς εἶνε διαθέσεως παθητικῆς καὶ σημαίνουσι τὸν παθόντα ἢ τὸν δυνάμενον ἢ ἄξιον νὰ πάθῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ὄγκιος σημαινόμενον: *πολίτης ποιητὸς* (=πεποιημένος), ἀρχων αἰρετός, κναμεντός.—*ἄλωτὸς* (=δυνάμενος ἄλωναι).—*θαυμαστὸς* (=ἄξιος θαυμασμοῦ), ἀγαστός, μακαριστός.

Σημ. Τινὰ τῶν εἰς τὸς σύνθετα μάλιστα μετὰ τοῦ στερητικοῦ ἀ-ἔχουσι καὶ ἐνεργητικὴν ἢ μέσην σημασίαν: μενετὸς (=δ. περιμένων).—*ὅντος* (=δ. ὁέων).—*κροτητὰ ἄρματα* (=τὰ ποιοῦντα κρότον). *Σ.*.—*παμφλέντου πυρὸς* (=τοῦ πάντα φλέγοντος). *Σ.*.—*ἀπρακτός* (=δ. μὴ πράξας).—*ἀνήστος* (=δ. μὴ νοῶν)—*ἀστράπαιεντος* (=δ. μὴ στρατευσάμενος).

πρβλ. πρόσωπον γελαστόν, χοῦμα κτυπητόν.

§ 308. Τὰ εἰς τὸς συντάσσονται ὅμαλῶς ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα: *δόξη μὲν χρήματα κτητά, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὀνητή.*—*Ίσ.*.—*δ. ἀνεξέταστος βίος οὐ βιωτὸς ἀνθρώπῳ.* *Πλ.* ἀπ.

Σημ. Τινὰ τῶν ἔξι ἀμεταβάτων ὁμημάτων γενομένων τιθέμενα κατ’ οὐδέτερον γένος ἐνικοῦ καὶ σπανίως πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ μετὰ τοῦ ἐστὶ λαμβάνονται ἀπροσώπως: οὐκ ἦν μοι βιωτὸν τοῦτο ποιήσατε (=οὐκ ἦν μοι ἄξιον ζῆν). *Δ.*.—*ἔάν περ ἀπαξ λάβωμέν τι τοῦ ὅρους, βατὰ καὶ τοῖς ἐποζυγίοις ἔσται* (=δυνατὸν βαίνειν). *Ε.* ἀν. 1).

Σημ. Ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ποιητικὸν αἴτιον τίθεται κατὰ δοτικὴν ἢ ἐνίστε κατὰ γενικὴν μετὰ τῆς ὑπὸ: θεατὸς σοφῆς, ἀγαστὸς θεοῖς. *Πλ.* συμ.—μετάπεμπτος ὑπὸ *Κύρου*.

§ 309. Τὰ εἰς τέος σημαίνουσι τὸν ὀφείλοντα νὰ πράξῃ ἢ νὰ πάθῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ὁγματος σημαινόμενον, ἔχουσι δὲ σύνταξιν προσωπικὴν καὶ ἀπρόσωπον.

1) ἐπὶ τῆς προσωπικῆς συντάξεως συντάσσονται ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα, εἶνε δὲ διαθέσεως παθητικῆς καὶ ἴσοδυναμοῦσι μὲ τὸ δεῖ καὶ τὸ οὐκεῖν ἀπαρέμφατον: *ἔὰν δέ τις κακὸς γένηται, κολαστέος ἔστι* (=δεῖ κολάζεσθαι αὐτὸν). *Πλ.*.—*γυμνωτέος οὖν πάντων πλὴν δικαιοσύνης καὶ ποιητέος ἐγαρτίως διακείμενος τῷ προτέρῳ. Πλ.*.—*ἔօρται τινες νομοθετητέαι* (=δεῖ νομοθετηθῆναι ἔօρτάς τινας). *Πλ.*

1) Ὁμοίως τίθενται καὶ τινα τῶν εἰς ιμος: οὐκ ἔστιν οἱ βιώσιμοι (=ἄξιον ζῆν). *Ηρ.*.—*πλοϊμώτερα ἐγένετο πρός ἀλλήλους* (=μᾶλλον δυνατὸν πλεῖν). *Θ.* 1, 8.

πρβλ. προβιβαστέος, ἀπορριπτέος δι μαθητής.—

Σημ. Ἐπὶ τῆς προσωπικῆς συντάξεως τὸ ποιητικὸν αἴτιον τίθεται κατὰ δοτικήν : ὡφελητέα σοι ή πόλις ἔστι.

2) Ἐπὶ τῆς ἀποσώπου συντάξεως τίθενται κατ' οὐδέτερον γένος ἐνικοῦ καὶ σπανίως πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ μετὰ τοῦ ἔστιν ἥ ἄνευ αὐτοῦ, εἶνε δὲ διαθέσεως ἐνεργητικῆς ἥ μέσης καὶ ἰσοδυναμοῦσι μὲ τὸ δεῖ καὶ μὲ τὸ οἰκεῖον ἐνεργητικὸν ἥ μέσον ἀπαρέμφατον : θεραπευτέον τοὺς θεοὺς (=δεῖ θεραπεύειν τοὺς θεούς). — τῶν βοσκημάτων ἐπιμελητέον (=δεῖ ἐπιμελεῖσθαι). — οὐ λειπτέον τὴν τάξιν (=οὐ δεῖ λείπειν). Πλ.—οἰστέον τὴν τύχην (=δεῖ φέρειν). Εὐρ.—παρασκευαστέον (=δεῖ παρασκευᾶσθαι ἥ παρασκευάζεσθαι). Πλ.—ἄ φυλακτέον ἔστιν (=ἄ δεῖ φυλάττεσθαι ἡμᾶς). Ισ.—ἡμῖν δὲ σύμμαχοι ἀγαθοὶ (εἰσι), οὓς οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναῖσι οὐδὲ δίκαιοις καὶ λόγοις διακριτέα, ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάξει. Θ.

§ 310. Ἐπὶ τῆς ἀποσώπου συντάξεως τὰ εἰς τέος δέχονται ἀντικείμενον κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ὁήματος, τὸ δὲ ἐνεργοῦν πρόσωπον τίθεται ἥ κατὰ δοτικὴν ἥ κατ' αἰτιατικὴν χάριν τοῦ περιεχομένου ἐν αὐτοῖς ἀπαρεμφάτου, ὅτε παραλείπεται ἥ δριστικὴ τοῦ ἔστι: πειρατέον σοι τὴν Ἑλλάδα εὗ ποιεῖν.—οὐ δουλευτέον τοὺς νοῦν ἔχοντας τοῖς κακῷς φρονοῦσι. Ισ.

Σημ. Πολλάκις μεταπίπτει ὁ λόγος ἀπὸ ὁηματικοῦ εἰς ἀπαρέμφατον: ποιητέον ἄ ἀν κελεύῃ ἥ πόλις, ἥ πειθεῖν αὐτὴν (=ἥ δεῖ πείθειν).

Πλάγιος λόγος (§ 4).

§ 311. Λόγος λεχθεὶς ὑπὸ τίνος δύναται νὰ ἐπαναλαμβάνηται ὑπὸ ἄλλου (ἥ ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ εἰπόντος) κατὰ δύο τρόπους,

α') ἀμεταβλήτως καὶ ἀνεξαρτήτως. Τὸ λεκτικὸν ὁῆμα τότε προτάσσεται τοῦ λόγου ἥ παρεντίθεται ἥ ἐπιτάσσεται¹⁾: θὰ ὑπάγω, εἶπεν, εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ θὰ φροντίσω διὰ τὴν ὑπόθεσίν σου.

β') τροποποιημένος κατά τι καὶ ἔξηρτημένος ἐκ τίνος λεκτικοῦ ὁήματος: μοῦ εἰπεν δτι θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ θὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ὑπόθεσίν μου.

1) Τὸ παρεντίθέμενον λεκτικὸν ὁῆμα δύναται καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνηται. Τὴν συνήθειαν μερικῶν σήμερον τῆς ἐπαναλήψεως ταύτης χαρακτηρίζει τὸ γνωστὸν ποίημα: εἰς τὴν χώραν, λέει, δπου πῆς, λέει, κάθε πόρτα, λέει, μὴ κτυπῆς, λέει, γιατὶ ὁ κόσμος, λέει, εἰν' ἔκει, λέει, καὶ καλοί, λέει, καὶ κακοί, λέει.

Λόγος τινὸς ἐπαναλαμβανόμενος ὑπὸ ἄλλου τροποποιημένος κατά τι καὶ ἔξηρητημένος ἐκ τινος λεκτικοῦ δήματος λέγεται πλάγιος λόγος.

§ 312. Ἐν τῇ τροπῇ τοῦ εὐθέος λόγου εἰς πλάγιον μεταβάλλονται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις,

- α') τὰ πρόσωπα ἀναλόγως τοῦ διηγουμένου προσώπου,
- β') ἡ ἔγκλισις πολλάκις ὡς ἔξῆς,

1) κυρίᾳ πρότασις ἐπιθυμίας τρέπεται εἰς τελικὸν ἀπαρέμφατον: ὁ δὲ εἰπεν αὐτῷ δύο ημέρας ἐπισχεῖν (=ἐπίσχες δύο ημέρας).—ἀπηγόρευε μηδένα βάλλειν (=μηδεὶς βαλλέτω).—ἔδοξεν αὐτοῖς προσέναι εἰς τὰ πρόσωπα (=προσίωμεν εἰς τὰ πρόσωπα).—ηὔχετο πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπλῶς τάγαθὰ διδόναι (=εἴθε διδοῖεν μοι οἱ θεοί).

2) κυρίᾳ πρότασις κρίσεως τρέπεται,

α') εἰς ἀπαρέμφατον εἰδικόν: οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψειν ταῦτα γενέσθαι (=οὐκ ἐπιτρέψομεν). Λυσ.—οὐκ ἐπὶ τούτῳ ἔφασαν μισθωθῆναι (=οὐκ ἐπὶ τούτῳ ἐμισθώθημεν).—αὐτὸς δὲ ἔφη οὐκ ἄν ποτε ποιῆσαι ταῦτα (=οὐκ ἄν ποτε ποιήσαιμι). Λυσ.

β') Εἰς εἰδικὴν πρότασιν, ἐν ᾧ μετὰ ἀρκτικὸν μὲν χρόνον φυλάσσεται ἡ δριστικὴ τοῦ εὐθέος λόγου, μετὰ ἴστορικὸν δὲ τρέπεται αὗτη εἰς διηγηματικὴν εὐκτικὴν ἥ καὶ φυλάσσεται: λέγει ὡς ὑβριστής εἰμι (=ὑβριστής εἰ). Λυσ.—Ξενοφῶν ἔλεγεν ὅτι δρῳδῶς αἰτιῶντο (=δρῳδῶς αἰτιᾶσθε).—εἶχε λέγειν (Πελοπίδας) ὅτι μόνοι τῶν Ἑλλήνων συνεμάχοντο ἐν Πλαταιαῖς καὶ ὅτι ὑστερον οὐδεπώποτε στρατεύσαντο ἐπὶ βασιλέα (=συνεμαχόμεθα καὶ οὐδεπώποτε ἐστρατευσάμεθα).

Σημ. Ἡ δυνητικὴ δριστικὴ καὶ ἡ δυνητικὴ εὐκτικὴ διατηρεῖται ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ ἀσχέτως πρὸς τὴν ἔξαρτησιν: Σενθῆς εἰπεν ὅτι οὐδενὶ ἄν ἀπιστήσειν (=οὐδενὶ ἄν ἀπιστήσαιμι).—Θεμιστοκλῆς ἀπεκοίριστο ὅτι οὐτ' ἄν αὐτὸς Σερφίως ὡς ὄντος τοῦτος ἐγένετο οὐτ' ἐκεῖνος Ἀθηναῖς. Πλ. πολ.

3) δευτεοεύσουσαι προτάσεις τοῦ εὐθέος λόγου καθ' δριστικὴν ἥ ὑποτακτικὴν μετὰ ἀρκτικὸν μὲν χρόνον φυλάττουσιν τὴν ἔγκλισιν τοῦ εὐθέος λόγου, μετὰ ἴστορικὸν δὲ τρέπουσιν εἰς διηγηματικὴν εὐκτικὴν ἥ φυλάττουσιν αὐτήν: ὁ Κλέανδρος εἰπεν ὅτι Δέξιππον οὐκ ἐπαινοίη, εἰ ταῦτα πεποιηκὼς εἴη (=οὐκ ἐπαινῶ Δέξιππον οὐταντα πεποιηκώς ἐστι).—βέροιά ἀγειν τὸ στρατευμα κατὰ μέσον τῶν πολεμίων ὅτι ἐκεῖ βασιλεὺς εἴη (=ἄγε τὸ στράτ., ὅτι ἐκεῖ

βασ. ἐστι). — Τισσαφέρνης ὡμοσεν Ἀγησιλάῳ, εἰ σπείσαιτο ἥως
ἔλθοιεν, οὓς πέμψει πρὸς βασικέα ἀγγέλους, διαπράξεσθαι αὐτῷ
ἀφεθῆναι αὐτονόμους τὰς ἐν Ἀσίᾳ Ἑλληνίδας πόλεις (=ἐὰν
σπείσῃ, ἥως ἀν ἔλθωσιν, οὓς ἀν πέμψω ἀγγέλους, διαπράξοιαι
κλπ.) — τὸν φυγάδας ἐκέλευσε σὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι ὑποσχόμε-
νος αὐτοῖς εἰ καλῶς καταπράξειεν, ἐφ' ἂν ἐστρατεύετο, μὴ πρό-
τεον παύσεσθαι ποὶν αὐτοὺς καταγάγοι (=ἐὰν καταπράξω ἐφ' ἂν
στρατεύοιαι, οὐ πρότερον παύσοιαι ποὶν ἀν ὑμᾶς καταγάγω). —
καὶ παρήγγειλαν, ἐπειδὴ δειπνήσειαν, πάντας ἀραπαύεσθαι καὶ
ἔπεσθαι, ἦνίκ' ἀν τις παραγγέλλῃ (=ἐπειδὰν δειπνήσητε, ἀνα-
πάνεσθε πάντες καὶ ἔπεσθε, ἦνίκ' ἀν τις παραγγέλλῃ).

Σημ. α') Ἐὰν ή κυρία πρότασις τοῦ εὐθέος λόγου τρέπεται εἰς
ἀπαρέμφατον, τίθεται ἀπαρέμφατον καὶ ἐν τῇ δευτερευούσῃ προτάσει:
τὰ μέριστα τῶν ἐν τούτοις ἔφη τοὺς θεοὺς ἑαντοῖς καταλείπεσθαι, ὅν οὐδὲν
δῆλον εἶναι τοῖς ἀνθρώποις (=οὐδὲν δῆλόν ἐστι). — λέγεται δὲ καὶ Ἀλ-
κμέωνι, διε δὴ ἀλάσθαι αὐτόν, τὸν Ἀπόλλωνα χρῆσαι (=ὅτε δὴ ἡλάτο). Θ.

Σημ. β') Πολλάκις ἀρχίζει ὁ λόγος δι' εἰδικῆς προτάσεως καὶ κα-
τόπιν τρέπεται εἰς ἀπαρέμφατον: εἴπον δὲ ὅτι σφίσι μὲν δοκοῖεν Ἀθη-
ναῖοι ἀδικεῖν, βούλεσθαι δὲ καὶ Θ. — Ἀλλοτε ἀρχίζει διὰ τοῦ ὅτι καὶ ἀμέ-
σως μεταβάλλεται εἰς εὐθύνην, τὸ δὲ ὅτι πλεονάζει καὶ λέγεται εἰσαγω-
γικόν: Προξενος εἶπεν ὅτι αὐτός εἰμι ὁν ζητεῖς. — εἶπεν δὲ εἰς καιρὸν ἦκεις,
ἔφη. — ἵσως ἀν εἴπουεν οἱ νόμοι, διτι, ὡς Σώκρατες, μὴ θαύμαζε τὰ λεγό-
μενα. Πλ. Κρ.

Σημ. γ') Ἐὰν δὲ εὐθύνς λόγος εἴνει διμερῆς καὶ τὸ πρῶτον κῶλον
αὐτοῦ τραπῇ εἰς εὐκτικήν μετὰ τοῦ ὅτι ἡ ἀπαρέμφατον, τότε καὶ εἰς
τὸ δεύτερον κῶλον τίθεται εὐκτικὴ μόνη ἡ ἀπαρέμφατον: τὰ δύοματα
οὐκ ἔφη αὐτῶν ἐφεντὸν δόκους γὰρ δμωμοκέναι καὶ εἶναι ἐτέρους, οὐδὲν δὲ
τὰ δύοματα, αὐτὸς δὲ οὐκ ἀν ποτε ποιῆσαι ταῦτα. Λυσ. — Λυκομήδης ἔλεγεν
ὡς μόνοις τοῖς Ἀρχάοις Πελοπόννησος πατροῖς εἴη· μόροι γὰρ αὐτόχθονες
ἐν αὐτῇ οίκοιεν.

Σημ. δ') Πολλάκις γίνεται μετάβασις ἐκ τοῦ πλαγίου λόγου εἰς
τὸν εὐθύνην καὶ τάναπαλιν: Ἀλκιβιάδης οὐκ ἐν καλῷ ἔφη τοὺς Ἀθηναίους
δρομεῖν, ἀλλὰ μεθοδομίσαι παρῆγει εἰς Σηστόν, οὐ δὲτες ταυμαζήσειε, ἔφη. —
ἔλθων δὲ δὲ δῆλον δρομεῖν τοὺς Αρχάους μάλιστα μόλις, ἔφη, διαπράξαμενος ἦκω. λέγειν γὰρ
Ἀραξίβιον διε οὐκ ἐπιτήδειον εἴη.

Σημ. ε') Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνωτέρω κανόνων ἴσχύουσι καὶ διὰ τὰς
πλαγίας ἐρωτήσεις.

Σημ. σ') Ως πλάγιος λόγος θεωρητέαι ἐν διηγήσει παρελθόντων
πραγμάτων καὶ αἱ ἔξηρτημέναι προτάσεις, ἐν αἷς μετὰ ίστορικὸν χρό-
νον τίθεται εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου δηλοῦσα διτι τὸ λεγόμενον εἴνε
σκέψις τοῦ ὑποκειμένου τῆς κυρίας προτάσεως καὶ δχι ἀντίληψις αὐτοῦ

τοῦ λέγοντος (τοῦ συγγραφέως): ἐπὶ τούτοις ἐθύσαντο, ὅπως, ἡγίκα καὶ δοκοίη τῆς ὥρας, τὴν προείαν ποιοῦντο.—τοῦτον δὲ Ἐπισθένει παραδίδωσι φυλάττειν, ὅπως, εἰ καλῶς ἤγήσουτο, ἔχων καὶ τοῦτον ἀπίοι.—γιγράσκων δὲ ὅτι εἰμὴ ἐπικιὸν ἴκανὸν κτήσαιτο, οὐ δυνήσουτο κατὰ τὰ πεδία στρατεύεσθαι, ἔγρω τοῦτο κατασκευαστέον εἶναι, ὡς μὴ δραπετεύοντα πολεμεῖν δέοι,—τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἦρ δποι πλείστους μέλλοι συνέσεσθαι.—ἐπεὶ σατοάπλης κατεπέμψθη πρῶτον μὲν ἐπέδειξεν αὐτὸν τεοὶ πλείστουν ποιοῦτο, εἰς τῷ σπείσαιτο καὶ εἰς τῷ συνθεῖτο καὶ εἰς τῷ ὑπόσχοιτο τι, μηδὲν φεύδεσθαι.—τοὺς στρατηγὸνς ἐξημίωσαν, ὡς δώροις πεισθέντες ἀποχωρήσειαν.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

§ 313. Ο λόγος ἐκτρέπεται πολλάκις τῆς συνήθους αὐτοῦ ἐκφροᾶς. Ἡ ἐκτροπὴ δὲ γίνεται 1) περὶ τὴν σύνταξιν, 2) περὶ τὴν σημασίαν τῶν λέξεων, 3) περὶ τὴν θέσιν τῶν λέξεων καὶ τὴν σύνθεσιν τῶν ἐννοιῶν.

1) Ἡ ἐκτροπὴ ἀπὸ τῆς συνήθους καὶ ὀμαλῆς συντάξεως λέγεται σχῆμα συντακτικόν¹⁾.

2) ἡ ἐκτροπὴ ἀπὸ τῆς κυρίας τῶν λέξεων σημασίας εἰς ἄλλην λέγεται λεκτικὸς τρόπος.

3) ἡ ἐκτροπὴ ἀπὸ τῆς συνήθους θέσεως τῶν λέξεων καὶ συνθέσεως τῶν ἐννοιῶν λέγεται σχῆμα δητορικόν.

“Οθεν τὸ μέρος τοῦτο τὸ συντακτικὸν πράγματεύεται

1) περὶ τῶν συντακτικῶν σχημάτων,

2) περὶ τῶν λεκτικῶν τρόπων,

3) περὶ τῶν δητορικῶν σχημάτων.

Σημ. α') Τὰ συντακτικὰ σχήματα εἰνε ἰδιώματα τῆς γλώσσης, οἱ δὲ λεκτικοὶ τρόποι καὶ τὰ δητορικὰ σχήματα εἰνε κατασκευαὶ τοῦ λόγου γινόμεναι ὑπὸ τῶν λεγόντων πρὸς κόσμον ἢ πρὸς δύναμιν.

Σημ. β') Τὰ σχήματα καὶ οἱ τρόποι δυσκόλως διακρίνονται ἀπ' ἄλληλων. Διὸ ἄλλοι ἄλλως αὐτὰ κατατάσσουσιν.

A'. Συντακτικὰ σχήματα.

1) Σχῆμα κατὰ σύνεσιν.

§ 314. Κατὰ τοῦτο ἡ σύνταξις ἀκολουθεῖ οὐχὶ τὸν γραμματικὸν τύπον τῶν λέξεων, ἀλλὰ τὸ νόημα. Οὕτω,

1) Ἡ ἀσυγχώρητος παράβασις τῶν κανόνων τῆς συντάξεως λέγεται σολοικισμός.

α') εἰς ὄνομα περιληπτικὸν προσώπων (§ 44) ή ὄνομα πόλεως ή χώρας λαμβανόμενον ἀντὶ τῶν κατοίκων ἀποδίδεται ὅημα ή ἀντωνυμία ή μετοχὴ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν: τὸ στρατόπεδον ἀνεχώσουν. Θ.—τὸ Ἀρκαδικὸν ὃν ἡρχεῖ Κλεάνωρ.—ὅχλος περιεχεῖτο πολὺς φοβούμενοι. Ξ.—φεύγει εἰς Κέρκυραν ὃν αὐτῶν εὐεργέτης. Θ.—Λέσβος ἀπέστη ἀπ' Ἀθηναίων βουληθέντες (οἱ Λέσβιοι). Θ.—εἴ τις ἦν αὐτοῖς φίλος τῶν βαρβάρων, τούτων ἀπειχόμεθα.

β') Ἐπίθετον ή ἀντωνυμία ή μετοχὴ συμφώνει οὐχὶ πρὸς τὸ οὐσιαστικόν, εἰς δὲ ἀναφέρεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ συνώνυμον αὐτοῦ ή ισοδύναμον. Ἡ σύνταξις αὕτη εἶναι μᾶλλον ποιητική: φίλε τέκνον (=παῖ).—βρέφος εἰσορῶ φέροντα τόξον (=παῖδα).—ἢν δόπτες ἔξελθοι τὸ μειούμενον εἰσαρπάσειν αὐτόν. Λυσ.—ταῦτ' ἔλεγεν η μιαρὰ καὶ ἀναιδῆς αὕτη κεραλῇ ἔξεληλυθώς (=δ μιαρὸς οὗτος). Δ.

2) Ἀττικὸν ή Ἀττικὴ σύνταξις (§ 43)

§ 315. Κατὰ τοῦτο οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ὁήματος: ἐπειδὴ τὰ τῶν θεῶν καλῶς εἰχε. —ἔδοξε ταῦτα.

Σημ. Τίθεται καὶ πληθυντικὸς ἀριθμός, διατάσσεται τὸ ὑποκείμενον εἰνε πρόσωπα ή ἔξαιροται ή ἔννοια τῆς πληθύνος ή τὸ οὐδέτερον προσδιορίζηται δι' ἀριθμητικοῦ: τὰ μειούμενα διαλεγόμενοι θαμὰ ἐπιμέμνηται Σωκράτες. Πλ.—φανερὰ ἡσαν καὶ ἵπποι καὶ ἀρθρώπων ἔχη πολλά.—ἔγενορτο ἐξ αὐτῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαρτα.

3) Σχῆμα Πινδαρικὸν ή Βοιώτιον.

§ 316. Κατὰ τοῦτο πληθυντικὸν ὑποκείμενον ἀρσενικοῦ ή θηλυκοῦ γένους συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ὁήματος. Λέγεται δὲ οὕτω, διότι μεταχειρίζεται αὐτὸς ὁ Πίνδαρος: μελιγάρνες ὕμνοι τέλλεται.

Σημ. Παρὰ τοῖς πεζοῖς γίνεται τοῦτο σπανιώτατα ἐπὶ τοῦ ἔστι προτασσομένου: ἔστι μέρη πον καὶ ἐν ταῖς ἀλλαις πόλεσιν ἀρχοντες καὶ δῆμος. Πλ.

4) Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.

§ 317. Κατὰ τοῦτο τὸ ὅλον τίθεται διμοιοπτώτως πρὸς τὸ μέρος αὐτοῦ: μέθες με χεῖρα (=χεῖρα μον). Σ.—ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἔρχος δδόντων (=ἔρχος δδόντων σον).

Σημ. Ενταῦθα κατατάσσεται καὶ ὁ λεγόμενος παραθετικὸς ἐπιμερισμός, καθ' ὃν τὰ μέρη παρατίθενται εἰς τὸ ὄλον ὅμοιοπτώτως: αἱ οἰκίαι αἱ μὲν πολλαὶ ἐπεπτώκεσσαν, δλίγαι δὲ περιῆσσαν (ἀντὶ τῶν οἰκιῶν). Θ.—Τοιαῦται εἶναι καὶ αἱ παραθέσεις: οἱ δὲ (=τῶν δὲ) κλῆροι ἐσημήνυτο ἔκαστος.—οὗτοι (=τούτων) ἄλλοι ἄλλα λέγεται.—οἱ στρατηγοί (=τῶν στρατηγῶν) βραχέα ἀπελογήσατο ἔκαστος.

δ) Σχῆμα ἑλλείψεως.

§ 318. Κατὰ τοῦτο παραλείπεται τι ἐν τῇ προτάσει εὐκόλως νοούμενον ἐκ τῶν συμφραζομένων ἢ ἐκ τῆς συχνῆς χρήσεως. Οὕτω παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον (§ 32), τὸ κατηγορούμενον (§ 34), τὸ συνδετικὸν (§ 35), τὸ δῆμα (§ 36), τὸ ἀντικείμενον (§ 118) καὶ διόκληρος πρότασις (§ 37).

§ 319. Εἰς τὴν ἔλλειψιν ὑπάγεται

Α ') ἡ βραχυλογία, καθ' ἥν παραλείπεται τι λανθάνον ἐν τοῖς συμφραζομένοις.

Εἴδη αὐτῆς εἶνε,

α') σχῆμα ἀπὸ κοινοῦ, ὅταν νοῆται ἡ αὐτὴ λέξις κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον: ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα καὶ ἀνέτειναν πάντες (δηλ. τὴν χεῖρα).—οὐκ ἀν εἰεν φύσει οἱ ἀγαθοὶ (ἐνν. ἀγαθοί). Πλ.—ἰσθι ἐξ ἐμεῖο (ἐνν. ποιεύμενα) τὰ ποιεύμενα ὑπὸ Μήδων. Ἡρόδ.

β') σχῆμα ἐξ ἀναλόγου

1) ὅταν νοῆται ἡ αὐτὴ λέξις κατ' ἄλλον τύπον: ἐσέβαλλον εἰς τὴν Ἐπιδανρίαν καὶ ἐδήσουν (ἐνν. αὐτήν). Θ.—ὅπως ὅμεις ἐκείνων (ἐνν. ἀρχῆτε), μὴ ὑπ' ἐκείνων ἀρχησθε.—τοῖς Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων (ἐν. ἀδικῶνται) καὶ μὴ τοὺς πέλας ἀδικῶσι. Θ.—τὰς μὲν ἐπόρθουν, τὰς δὲ ἔμελλον (πορθεῖν). Ἰσ.—ἀπείχοντο ὥσπερ χρὴ (ἀπέχεσθαι). Ἰσ.—μεταδόντες ἀπάντων, ὥν οἵοι τ' ἡμεν (δηλ. μεταδοῦναι) καλῶν. Πλ.—τὴν τῶν πέλας δηγῆν ἢ τὴν ἑαυτῶν δρᾶν (ἐν. δηγουμένην). Θ.—ἀνεχώρησαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ καὶ ἐκείνους εἶδον (δηλ. ἀναχωρήσαντας). Θ.—ἔδωκεν δι', τι ἔτυχεν ἔκαστος (ἐνν. δούς). Λυσ.

2) ὅταν νοῆται ἄλλη ἀνάλογος λέξις: τοῖς βοηθοῦσιν ἡ πόλις παρεχέτω σῖτον, ἐπὴν ἔλθῃ (ἐν. ἡ βοήθεια) εἰς τὴν πόλιν τὴν ἐπαγγελλασαν βοηθεῖν. Θ.—έγω μὲν εἰς τὸ βαλανεῖον βούλομαι (ἐν. λέναι). Ἄρφ.—παραγγέλλει εἰς τὰ ὅπλα (ἐν. λέναι).—πορεύσομαι πρὸς τὰ βασίλεια. καὶ ἥν μὲν ἀνθιστῆται (ἐν. δ βασιλεύς).—

ἀμελήσας ὃν περὶ οἱ πολλοὶ (ἐνν. ἐπιμέλονται). Πλ.—οἵδε μὲν οὐδεὶς τὸν θάρατον, δεδίαστι δέ (ἐν. πάντες).—μηδὲνς φθόνῳ τὸ μέλλον ἀκούσῃ, ἀλλ᾽ ἂν ἀληθὴς ἦ σκοπείτω (ἐν. πᾶς τις). Δ.

Σημ. Ἐπὶ τοῦ οὐδὲν ἄλλο ἦ, τι ἄλλο ἦ, ἐννοεῖται τὸ ποιεῖν ἢ γίγνεσθαι: οὐδὲν ἄλλο (ἐν. ἐποίει) ἢ τοὺς πεπτωκότας ἐθεᾶτο.—τι ἄλλο (ἐν. ἐποίησαν) ἢ ἐπεβούλευσαν. Θ.—τι γὰρ ἄλλο (ἐν. γενῆσεται) ἢ κινδυνεύσεις;—Ομοίᾳ παράλειψις γίνεται ἐπὶ τοῦ ἐρωτηματικοῦ ἄλλο τι ἦ, καὶ ἀπλῶς: ἄλλο τι, ἀτινα κατήντησαν ἐρωτηματικά ἐπιρρήματα (=δὲν εἶνε ἀληθές);: ἄλλο τι ἦ οὐδὲν κωλύει παριεῖναι;—τι οὖν δὴ λέγομεν περὶ τοῦ δοίου; ἄλλο τι φιλεῖται ὑπὸ τῶν θεῶν; (=δὲν εἴναι ἀληθὴς δι τι ἀγαπάται ὑπὸ τῶν θεῶν;). Πλ.—τι φῶμεν ποὺς ταῦτα; ἄλλο τι ἦ δυολογῶμεν (=τι πρέπει νὰ εἰπωμεν; δὲν πρέπει νὰ δυολογῶμεν;) Πλ.

Β'. τὸ ζεῦγμα, καθ' ὃ δύο ἀντικείμενα (ἢ προσδιορισμοὶ) ἀναφέρονται εἰς ἐν δῆμα, ὅπερ ἀρμόζει μόνον εἰς τὸ ἐν, εἰς δὲ τὸ ἄλλο νοεῖται ἢ τὸ αὐτὸ δῆμα μὲ ἄλλην σημασίαν, ἢ ἄλλο δῆμα κατάλληλον: ἔδουσι παχέα μῆλα οἰνόν τ' ἔξαιτον (ἐν. πίνουσι). Ιλ. Μ.—ἔλεν (=ἀπέκτεινε) Οἰνομάον βίαν παρθένον τε σύνεννον (ἔλεν=ἔλαβεν). Πιν.—ἡ μὲν εἰς ἄλλα ἄλιτο, Ζεὺς δὲ ἐν πρὸς δῶμα (ἔβη). Ιλ. Α'.

προβλ. ἀκούει τουφέκια καὶ βροντοῦν, σπαθὶ λαμποκοπάνε.—γιὰ ζώσουν τάλαφρὸ σπαθὶ καὶ τὸ κοντὸ τουφέκι (πάρε).

6) Πλεονασμός.

§ 320. Οὕτω λέγεται ἡ προσθήκη λέξεως, ἵστη ἐννοια ἐμπεριέχεται ἐν ἄλλῃ τινὶ λέξει τῆς προτάσεως, χρησιμεύει δὲ πρὸς ζωηροτέραν ἢ γοαφικωτέραν παράστασιν τῆς ἐννοίας: τὰς αἰτίας προέργαστα προῦτον. Θ.—εἰσαγαγόντες εἰς τὸ μέγαρον ἔσω. Ἡρ.—κατάρωνξάν με κατὰ γῆς κάτω. Ἀρφ.—Οὕτω λέγεται αὐθίς αὖ, πάλιν αὖ, αὐθίς αὖ πάλιν (=ξανὰ μάτα πάλιν), φύσει πεφυκώς, εὐθέως παραχρῆμα, δρόμῳ ἔθεον κ.λ.

§ 321. Υπὸ τὸν πλεονασμὸν ὑπάγονται

α') τὸ σχῆμα ἐκ παραλλήλων, καθ' ὃ ἡ αὐτὴ ἐννοια ἐκφέρεται καταφατικῶς καὶ ἀλοφατικῶς: γυωστὰ κούκλη ἀγωστα. Σ.—ψεύδεται καὶ οὐκ ἀληθῆ λέγει. Λυσ.

β') τὸ σχῆμα ἐν διὰ δυοῖν, καθ' ὃ μία ἐννοια ἐκφράζεται διὰ δύο λέξεων συνδεομένων οὕτως ὥστε ἡ μία ἐννοια φαίνεται ὡς δύο: κοσμήσας ἐσθῆτι καὶ χρυσῷ (=χρυσῆ ἐσθῆτι). Ἡρ.—δα-

κνόμενος ὑπὸ τῆς δαπάνης καὶ τῆς φάτνης (=ὑπὸ τῆς περὶ τὴν φάτνην δαπάνης). — βιαζέται καὶ πράττει παρὰ τὴν εἰρήνην (=βιαζόμενος πράττει). Δ.

7) Ἐλξις.

§ 322. Οὕτω λέγεται τὸ ἰδίωμα, καθ' ὃ λέξις τις ἔλκεται ὑπὸ ἄλλης καὶ ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτήν.

Κατὰ τὸ σχῆμα τοῦτο,

1) τὸ συνδετικὸν ἢ τὸ ὅῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν πρὸς τὸ κατηγορούμενον, ἐὰν τοῦτο εἶναι πλησιέστερον, καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ ὑποκείμενον: οἱ σοφισταὶ φανερά ἔστι λάβη καὶ διαφθορὰ τῶν συγγρυμένων. Πλ.—ἐστὸν δύο λόφων ἡ Ἰδομένη. Θ.—τὸ χωρίον ἐννέα δδοὶ ἐκαλοῦντο.—Οὕτω τίθεται καὶ ἡ μετοχὴ καὶ ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία: τὸ ἥττω εἴναι ἔαντοῦ ενδέθη ἀμαθία οὖσα (ἀντὶ ὅν.). Πλ.—τὴν ἡδονὴν διώκετε ως ἀγαθὸν ὅν (ἀντὶ οὗσαρ). —οὐδέποτ' ἀν εἴη ἡ ὁρητορικὴ ἀδικον πρᾶγμα δ γε (=ἢ γε) ἀεὶ περὶ δικαιοσύνης τοὺς λόγους ποιεῖται.

2) τὸ ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον ἐπὶ πολλῶν ὑποκειμένων συμφωνεῖ πολλάκις κατ' ἀριθμὸν ἢ καὶ κατὰ γένος πρὸς τὸ πλησιέστερον ὑποκείμενον: μέθη φύλαξιν ἀποεπέστατον καὶ μαλακία καὶ ὀργία. Πλ.—αἱεὶ τοι ἔρις τε φίλῃ πόλεμοί τε μάχαι τε. Ἡ. Α.—ὅμοια ἔλξις γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ὅῆματος (§ 48, α).

3) δεικτικὴ ἀντωνυμία οὖσα ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον ἀφομοιοῦται κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ κατηγορούμενον αὐτῆς: παρὸ τῶν προγεγενημένων μανθάνετε· αὕτη γὰρ (=τοῦτο γὰρ) ἀρίστη διδασκαλία.—δικαστοῦ μὲν γὰρ αὕτη (=τοῦτο) ἀρετή. Πλ. ἀπ.—ταύτην πίστιν ἔδοσαν (=τοῦτον τὸν δρκον). Λυκ. 79.

4) ἀναφορικὴ ἀντωνυμία οὖσα ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον καὶ ἔχουσα κατηγορούμενον οὐσιαστικὸν συμφωνεῖ πρὸς αὐτὸν κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν: δ φόβος ἦν (=δν) αἰδῶ εἰπομεν. Πλ.—τὴν ἄκραν αἵ (=ἥ) καλοῦνται κληΐδες τῆς Κύπρου. Ἡρ.—οὗτο καὶ ἦ (=δ) θέμις ἔστι. Ἡ. Β.—φίλον, δ (=δν) μέγιστον ἀγαθὸν εἴναι φασιν, οἱ πολλοὶ οὐ φροντίζουσιν δπως κτήσονται. Ε. ἀπ.

5) ἀναφορικὴ ἀντωνυμία πτώσεως αἰτιατικῆς ἀναφερομένη εἰς δεικτικὴν ἀντωνυμίαν ἢ οὐσιαστικὸν πτώσεως γενικῆς ἢ δοτικῆς

ἔλκεται πολλάκις ὥπ' αὐτῶν καὶ τίθεται κατὰ τὴν πτῶσίν των
(ἔλξις ἡ ἀφομοίωσις): δι' ἐκείνων, ὡν ἀν προσομοιογῇ εἰδέναι
(=ἐκείνων, ἄ). Πλ.—πρὸς τούτους, οἵς εἶπε Ξενοφῶν (=τούτους,
ἄ).—τῶν ἐθνῶν, ὡν ἡμεῖς ἴσμεν (=ἄ).—ἐκ τῶν ἐπιστολῶν, ὡν
ἔπειμψε (=ἄς). Ἰσ.—φοβοίμην ἀν τῷ ἡγεμόνι φ δοίη ἔπεσθαι
(=δν δοίη).

Σημ. α') Ἡ τοιαύτη ἔλξις γίνεται ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ὅτι
ἡ ἀναφορικὴ πρότασις συνάπτεται στενῶς μετὰ τοῦ δεικτικοῦ καὶ συν-
αποτελεῖ μετ' αὐτοῦ μίαν ἔννοιαν. Διὰ τοῦτο τότε συνήθως τὸ μὲν
οὐσιαστικὸν μετατίθεται ἐντὸς τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως, ἡ δὲ δει-
κτικὴ ἀντωνυμία παραλείπεται: τούτους ἀρχοντας ἐποίει ἡς κατεστρέφετο
χώρας (=τῆς χώρας, ἦν).—ἀνόμοιόν ἐστι τῇ ἢ φῆς σὺ σκληρότητι
(=τῇ σκληρότητι, ἦν). Πλ.—ἐπορεύετο οὖν ἢ εἶζε δυνάμει (=οὖν τῇ δυ-
νάμει ἦν).—ἐπαινῶ σε ἐφ' οἵς λέγεις (=ἐπὶ τούτους, ἄ).—ῶν ἔλαβεν ἄπαι
μετέδωκε (=τούτους ἄ). Ἰσ.

Σημ. β') Σπανιώτατα ἔλκεται καὶ ἡ ὀνομαστικὴ ἡ δοτικὴ τοῦ ἀνα-
φορικοῦ: ἔρασται εἰς τὸ βλάπτεσθαι, ἀφ' ὧν ἡμῖν παρεσκενασται (=ἀπὸ τού-
των, ἄ). Θ.—παρ' ὧν βοηθεῖς οὐν ἀπολήψει χάρων (=παρὰ τούτων, οἵς).
Αἰσχ. 2, 117.—μεταδιδοῦσα τῆς τροφῆς ἡς καὶ αὐτὴ τρέφεται, (=τῆς τρο-
φῆς, ἢ καὶ αὐτὴ). ἀπ. 2, 3, 5.

Σημ. γ') Ἐλέξις πρὸς τὸ δεικτικὸν γίνεται καὶ ἐπὶ ἀναφορικῶν ἐπιρ-
ρημάτων: διεκομίζοντο δύεν ὑπεξέθετο (=ἐκεῖθεν οἱ ὑπεξέθετο). Θ.

6) ἡ οἵς οὖσα κατηγορούμενον, παραλειπομένου τοῦ συνδε-
τικοῦ εἶναι, ἀφομοιοῦται κατὰ πτῶσιν πρὸς τὸ δεικτικὸν ἢ μόνη ἢ
καὶ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως, ὅταν τοῦτο
εἴνε τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ πρὸς τὸ δεικτικόν: ὅντος τοῦ πάγου οἷον
δειροτάτου (=τοιούτου, οἵς ἐστι δειρότατος). Πλ.—χαριζόμενον
οἴφεις άνδρι (=τοιούτῳ οἵς σὺ εἶ).—πρὸς ἄνδρας τολμηροὺς
οἷονς Ἀθηναίονς (=οἵοι εἰσ.ν Ἀθηναῖοι) Θ.—Καὶ ἀνευ οὐσια-
στικοῦ μετ' ἀρθρου ἢ ἀνευ ἀρθρου: τοῖς οἵοις ἡμῖν τε καὶ ὑμῖν
χαλεπὴ πολιτεία ἡ δημοκρατία (=τοῖς τοιούτοις, οἵοι ὑμεῖς καὶ
ἡμεῖς ἐσμεν).—προσήκει μισεῖν τοὺς οἵος περ σὺ (=τοὺς τοι-
ούτους, οἵος σὺ εἶ). Δ.—τῶν οἵων περ ἀντὸς δυτῶν (=τῶν τοι-
ούτων, οἵος αὐτός; ἐστι).—οἴφεις γ' ἐμοὶ παντάπασιν ἀπορον (=τῷ
τοιούτῳ, οἵος ἐγώ εἰμι). Πλ. σοφ.

Σημ. α') Ἐκ τούτου τὸ.: ὅσον μετὰ ἀριθμητικοῦ ἡ λέξεως σημαι-
νούσης μέτρον ἀπέβῃ ἐπίρρημα (=περίπον): ὅσον δογνιὰν ἀπέκοψε
(=τοοούτον δη ἐστὶν δογνιά, περίπον δογνιάν).—ὅσον παρασάγγηρ.—ίπτεις
ὅσον ἔξακόσιοι. τὸ.: ὅσα ἔτη (ἢ δοσέτη), ὅσαι ἡμέραι (ἢ δοσμέραι), ὅσοι μῆνες
καὶ ἔτος, καθ' ἡμέραν, κατὰ μῆνα.

Ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ ἐστὶ προηλθεν ἡ φράσις οὐδὲν οἶον μετ' ἀπαρεμφάτουν: οὐδὲν οἶον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου (=οὐδέν ἐστι τοιοῦτον (=ἴσον καλόν)), οἶον ἐστι τὸ ἀκούειν, ἐπομένως τὸ καλλίτερον εἶνε τὸ ἀκούειν). Πλ.—οὐδὲν οἶον τὸ αἰτὸν ἐρωτᾶν (=τὸ καλλίτερον εἶνε).

Σημ. β') Ὁμοία ἔλξις γίνεται καὶ ἐπὶ τῆς ἡλίκου: ἐκεῖνο δειπὸν τοῖς οὐλίκουσιν ρῦν (=τοῖς τηλικούτοις, ἡλίκοι νώ ἐσμεν). Ἀρφ.—εἰκὸς ἄγδα κυρφὸν ἡλίκον Θουκυδίδην ἔξολέσθαι (ἡλίκος ἐστὶ Θουκυδίδης). Ἀρφ.

Σημ. γ') Ἐπι τοῦ ὥσπερ καὶ τῶν ὅμοιων γίνεται κατὰ παράλειψιν τοῦ ἔρηματος ἔλξις τοῦ ὑποκειμένου: ἔδει πίνειν φροῦρα τὰς φορεῖς (=ὥσπερ πάνει βοῦς).—δεῖ τὸ δῆμον ὥσπερ τύραννον καθιστάραι τὰς ἀρχὰς (=ὥσπερ τύραννος καθίστησι). Ισ.

7) ἐνίστε τὸ οὐσιαστικὸν ἐλκόμενον συμφωνεῖ κατὰ πτῶσιν πρὸς τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν καὶ τοῦτο λέγεται ἀντίστροφος ἔλξις: τὰς τιμὰς ἀς ἔλαβε φανεραί (=αἱ τιμαί, ἄς). Ξ.—ἔλεγον διτὶ πάντων ὅν δέονται πεπραγότες εἶνε (=πάντα ὅν).

Ἡ ἔλξις αὗτη κατὰ παράλειψιν τοῦ ἐστὶ εἶνε συνηθεστάτη

1) εἰς τό: οὐδεὶς δοτις οὐ (=πᾶς): οὐδενὸς δτον οὐ πάντων ἀν ὑμῶν καθ' ἡλικίαν πατήρ εἶην (=οὐδεὶς πάντων ὑμῶν ἐστιν δτον πατήρ οὐκ ἀν εἶην). Πλ. Πρωτ.—οὐδενὶ δτῷ (=οὐδεὶς ἐστιν δτῷ) οὐκ ἀπεκρίνατο. Πλ.—οὐδέρα κίνδυνον δντινα οὐχ ὑπέμειναι (=οὐδεὶς κίνδυνός ἐστιν δν τινα). Δ.

2) εἰς τὸ: θαυμαστὸν (ἀμήκανον, θαυμάσιον) δσον: ὕμολδγησε ταῦτα μετὰ ἴδωτος θαυμαστοῦ δσον (=θαυμαστόν ἐστι μεθ' δσον ἴδωτο;). Πλ.—θαυμαστὰ δσα χρήματα ἔλαβε (=θαυμαστόν ἐστιν δσα χρήματα ἔλαβε). Πλ.

3) εἰς τὸ θαυμαστῶς ὡς, θαυμασίως ὡς, ὑπερφυῶς ὡς: θαυμασίως ὡς ἄθλιος γέγονε (=θαυμάσιόν ἐστιν ὡς ἄθλιος γέγονε). Πλ.—εῦ οὖν λέγει θαυμαστῶς ὡς σφόδρα. Πλ.—ὑπερφυῶς ὡς ἀληθῆ λέγεις (=ὑπερφυές ἐστιν ὡς ἀληθῆ λέγεις). Πλ. Φαίδ.—Ἐν τούτοις τὸ ὡς κατήντησεν ἐπιτατικόν. Τοιαῦτα εἶνε τὸ ὡς ἀληθῶς (=ἀληθέστατα), ὡς ἐτέρως, ὡς ἄλλως (=πάνυ διαφόρως), ὡς μάλα, ὡς πάνυ κλ.: ἀνδρες σοφοὶ ὡς ἀληθῶς. Πλ. Φαίδ.

Σημ. Καὶ ἐπίρημα δεικτικὸν ἐλκεται ὑπὸ ἀναφορικοῦ: βῆραι κετθεν δθεν περ ἥκει (=ἐκεῖσε, δθεν). Σ.

πρβλ. νὰ πᾶς ἀπ' ἐκεῖ 'ποῦρθες=ἐκεῖ ἀπὸ δπον ἥλθες.

8) ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία καὶ τὸ κατηγορούμενον αὐτῆς κατὰ παράλειψιν τοῦ εἶναι καὶ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας λομβά-

νουσι τὴν πτῶσιν τῆς ἀναφορικῆς: τί τόδ' ἀγγέλλεις (=τί ἐστι τοῦτο, δὲ ἀγγέλλεις;) Εὑρ.—τίνας ποθ' ἔδρας τάσδε μοι θόάζετε (=τίνες εἰσὶν αἱ ἔδραι, ἃς κλεῖτι καθιστὸ εἶνε αὐτό, τὸ διόποιον μοῦ κάθησθε=διὰ τί μοῦ κάθησθε ἔτσι;) Σ.—τίνα τοῦτον ἐπικαλέοιτο (=τίς ἐστιν οὗτος, δὲν καλ.) : Ἡρ. 1, 86.—ποῖον τὸν μῆνον ἔειπες (=ποιός ἐστιν δὲ μῆνος οὗτος, δὲν εἶπες;) Ἰλ. Α.—δειξάτω ως οὐκ ἀληθῆ ταῦτα λέγω (=ὅς οὐκ ἀληθῆ ἐστι ταῦτα, ἀλέγω). Δ.

9) σύναρθροι προσδιορισμοὶ ἀπὸ τόπου κινήσεως τίθενται καθ' ἔλειν καὶ βραχυλογίαν ἀντὶ προσδιορισμῶν στάσεως: οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς (=οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ὅντες ἐκ τῆς ἀγορᾶς) ἔφυγον.—οἱ ἀπὸ τῶν πύργων (=οἱ ὅντες ἐν τοῖς πύργοις ἀπὸ τῶν πύργων) οὐκ ἔβαλλον.—τοὺς ἔνδοθεν (=τοὺς ἔνδον ὅντας ἔνδοθεν) ἔξηγε.—τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον (=τὸν ἐκεῖ ὅντα ἐκεῖθεν) δεῦρο ἤξοντα. Δ.

Σημ. Οὕτω βραχυλογικῶς εἰς ὅημα στάσεως ἀποδίδεται προσδιορισμὸς κινήσεως: παρῆσαν εἰς Σάρδεις (=ἔλθόντες εἰς Σάρδεις παρῆσαν ἐκεῖ).

Καὶ εἰς ὅημα κινήσεως προσδιορισμὸς στάσεως: οἵς ἐν τοῖς φίλοις ἔθεσαν (=ἔθεσαν εἰς τοὺς φίλους ὥστε εἶναι ἐν αὐτοῖς).

10) πρότασις ὑποτελῆς λαμβάνει τὴν ἔγκλισιν τῆς κυρίας προτάσεως: οὐ γάρ ἐκεῖνό γ' ἂν εἴποιμεν ὅτι βουλοίμεθα. Δ.—θυμὸν γένοιτο πληρῶσαι ποτε, ἵνα αἱ Μυκῆναι γνοῖεν. Σ.—δλοιο μήπω πολὺ μάθοιμι. Σ.—ἀρ' οὐκ ἂν ἐπὶ πᾶν ἔλθοι ως ἡμᾶς τὰ ἔσχατα αἰκισάμενος φόβον παράσχοι τοῦ στρατεῦσαί ποτε ἐπ' αὐτόν;—ἐπέσχον ἂν ἔως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο. Δ.

§ 323. Εἰς τὴν ἔλειν ὑπάγεται

1) ἡ πρόληψις καθ' ἥν τὸ ὑποτελείμενον τῆς ὑποτελοῦς προτάσεως μετατίθεται εἰς τὴν κυρίαν, ως ἀντικείμενον ἢ γενικὴ ἀντικείμενική: οἰσθα Εὐθύνδημον δπόσονς δδόντας ἔχει; (=δόποσονς δδόντας ἔχει δὲ Εὐθύνδημος). Πλ.—λέγοντις ἡμᾶς, ως ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν (=λέγουσιν ως ἡμεῖς ζῶμεν). Εὑρ. Μήδ.—ἥδει αὐτὸν ὅτι μέσον ἔχοι τοῦ στρατεύματος (=ἥδει ὅτι αὐτὸς ἔχοι).—ἥλθεν ἡ ἀγγελία τῶν πόλεων ὅτι ἀφεστᾶσι (=ἡ ἀγγελία ως αἱ πόλεις ἀφεστᾶσι). Θ.

πρβλ. σὲ θέλω νὰ εἶσαι καλός.—τὴν ξέρω τί πρᾶγμα εἶνε.

2) ἡ ὑπαλλαγή, καθ' ἥν τὸ ἐπίθετον ἀντὶ νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ οὐσιαστικόν, εἰς δὲ φυσικῶς ἀνήκει, συμφωνεῖ πρὸς ἄλλο: Θά-

σιον οἴνου σταμνίον (=Θασίου οἴνου σταμνίον). Ἀρφ.—*αὐτάδελφον Ισμήνης κάρα* (=αὐταδέλφου Ισμήνης κάρα). Σ.

3) τὸ ὑπερβατὸν καθ' ὃ λέξις χωρίζεται τῆς λέξεως, εἰς ἣν ἀνήκει, διὰ μεσολαβήσεως ἄλλων λέξεων: πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ὅντες πλουτοῦσι πονηροί.

8) Πρωθύστερον

§ 324. Οὕτω λέγεται τὸ σχῆμα, καθ' ὃ προηγεῖται τὸ φύσει ὑστερον καὶ ἔπειται τὸ φύσει πρότερον: εἶματ' ἀμφιέσασα καὶ λούσασα Ὁδ. Ε.—ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἀρξομαι.

9) Ἀνακόλουθον

§ 325. Ἀνακόλουθον σχῆμα λέγεται, ὅταν ὁ λόγος δὲν χωρῇ, ὡς ἥρχισεν, ἀλλὰ μεταβάλλεται οὕτως ὥστε τὸ τέλος αὐτοῦ εἶνε ἀσύμφωνον πρὸς τὴν ἀρχήν.

Γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ διαφόρους τρόπους,

1) μετοχὴ ἀναφερομένη εἰς λέξιν τῆς προτάσεως κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν τίθεται κατ' ὄνομαστικήν: ἀποβλέψας πρὸς τὸν στόλον ἔδοξέ μοι (=ἥγησά μην) πάγκαλος εἶναι. Πλ.—ἥν αὐτὸν ἡ διάροια (=διεροοῦντο)... κρατυνάμενοι τὴν Ἀνταρδον τὴν Λέσβον κακώσειν. Θ.

2) ἀπόλυτος μετοχὴ τίθεται κατ' ὄνομαστικὴν ἀντὶ γενικῆς ἀπολύτου: Ἡριπύδης ἐπιπεσῶν τῇ Φαρανβάζον σιρατοπεδείᾳ πολλοὶ ἔπεσον.—ἄλλης γενομένη πᾶσα ἡ Ἑλλὰς χεὶρ μεγάλη συνάγεται. Ἡρ.

3) ἄρχεται ὁ λόγος δι' αἰτιατικῆς, ἥτις μένει μετέωρος: τὸν πόνον τὸν κατὰ τὸν πόλεμον μὴ γένηται τε πολὺς... ἀρχεῖτω μὲν ἥμιν καὶ ἔκεινα.—Ἡ αἰτιατικὴ αὗτη ἔξηγεται διὰ τοῦ ὡς πρὸς (αἰτιατικὴ τῆς ἀγαφορᾶς).

Σημ. Οὕτω τίθεται καὶ ἀπαρέμφατον καὶ ἀναφορικὴ πρότασις: ἐπεὶ τό γ' ἐλθεῖν τοῦτον, οἷμα θεόν τινα ἀγαγεῖν ἐπ' αὐτὴν τὴν τιμωρίαν (=ἐπειδὴ ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὅτι ἥλθε). Λυκ. 9θ.—δὲ λέγεις βίᾳ παρελθόντας οιηροῦν, ἵμεις ἥξιοῦμεν τοὺς κάμυροτας δεξασθαι (=ώς πρὸς ἔκεινο, δὲ λέγεις κλ.). ἀν. 5, 5, 20.—

4) συνηθέστατα γίνεται ἀνακόλουθία ἐκ παρεμπτώσεως δευτερευούσῶν προτάσεων: Λακεδαιμόνιοι πάλαι δρυιζόμενοι τοῖς Ἡλείοις καὶ ὅτι συμμαχίαν ἐποιήσαντο πρὸς Ἀθηναίους... καὶ

ὅτι ἐκώλυνον τοῦ ἀγῶνος καὶ οὐ μόνον ταῦτ' ἤρχει, ἀλλὰ καὶ ὅτε εἰσῆλθε Λίχας στεφανώσων τὸν ἥριοχον μαστιγοῦντες αὐτὸν ἐξῆλασαν. Τούτων δ' ὑστερον καὶ Ἀγιδος πεμφθέντος θῦσαι... ἐκώλυνον οἱ Ἡλεῖοι... ὥστε ἄθυτος ἀπῆλθε. Ἐκ τούτων πάντων δργιζομένος ἔδοξε σωφρονίσαι αὐτούς. Ἐλ. 3, 2, 21.

5) μετὰ τὰ γνωστικὰ ἡ λεκτικὰ δήματα ἀρχεται λόγος διὰ τοῦ ὅτι ἡ ὁς καὶ κατόπιν μεταβάλλεται εἰς ἀπαρέμφατον ἡ μετοχήν: εἰδὼς δὲ ὅτι, ὅσῳ ἀν πλείους συλλεγώσῃ εἰς τὸ ἄστυ καὶ τὸν Πειραιᾶ, θᾶττον ἀν τῶν ἐπιτηδείων ἔνδειαν ἔσεσθαι (ἀντί: ἔνδεια ἔσοιτο).—ἔρει ὡς οὐκ ἄν ποτε ὑπομεῖναι (ἀντί: ὑπέμεινε) Λυκ. 90.—χωρὶς δὲ τούτων Λεωκρότης ἀναβοήσεται καὶ αὐτίκα μάλα ὡς ἰδιώτης ὅν (ἀντί: ἐστι). Λυκ. 31.—γνοὺς δὲ δὲ Κλέων καὶ δημοσθένης ὅτι, εἰ καὶ δροσονοῦν ἔνδωσονσι, διαφθαρησομένους αὐτοὺς (ἀντί: διαφθαρήσονται). Θ. 4, 37.

B'. Λεκτικοὶ τρόποι.

§ 326. Ἐκάστη λέξις εἶνε ὄνομα μιᾶς ἐννοίας, σημαίνει δὲ ἡ αὐτὴν τὴν ἐννοίαν, ἡς κυρίως εἶνε ὄνομα, ἡ ἄλλην συγγενῆ. Ἡ χρῆσις τῶν λέξεων ἐπὶ τῆς κυρίας αὐτῶν σημασίας λέγεται κυριολεξία, ἡ δὲ χρῆσις τῶν λέξεων ἐπὶ ἄλλης σημασίας λέγεται τρόπος. Ο τρόπος γίνεται ἐπὶ συγγενῶν ἐννοιῶν καὶ εἶνε ἀποτέλεσμα τοῦ συνειδούντων παραστάσεων: κόλπος (κόρφος) κυρίως ἐπὶ ἀνθρώπου=στῆθος, τροπικῶς ἐπὶ θαλάσσης=βαθεῖα εἰσχώρησις αὐτῆς εἰς τὴν ξηράν.—ἴνθος κυρίως ἐπὶ φυτοῦ, τροπικῶς=ἄκμή: ἀνθος τῆς ήλικίας.—ἄγκων=καμπή τοῦ βραχίονος, τροπικῶς πᾶσα καμπή (γωνία): ἄγκων τείχους.

Ἐκ τῆς τροπικῆς χρήσεως τῶν λέξεων προέκυψαν αἱ διάφοροι σημασίαι.

§ 327. Οἱ κυριώτεροι τῶν λεκτικῶν τρόπων εἶνε,

1) ἡ μεταφορά, ἡτοι ἡ χρῆσις ὀνόματος ἐννοίας τινὸς πρὸς παράστασιν ἐτέρας συγγενοῦς ἐννοίας: δάκνειν (=δαγκάνειν) ἐπὶ ζῷου, μεταφορικῶς ἐπὶ ἀψύχου σημαίνει λυπεῖν: δάκε δὲ φρένας Ἐκτορι μῦθος. Ἰλ. E.—ἀλλὰ δάκνει καὶ τοῦτο. Δ.—νφαίνει ίστὸν (=πανί), μεταφορικῶς ὑφαίνειν δόλον (=παρασκευάζειν): δόλον ἄλλον ὑφαίνει. Ἰλ. Z.—ποιμὴν (ἐπὶ προβάτων), μεταφορικῶς ποιμὴν λαῶν (=ἡγεμών): Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν. Ἰλ. B.—

δῖος (=βλαστός, ἐπὶ δένδρου), δῖος Ἀρηνος (=υἱὸς τοῦ Ἀρεως, παιδὶ τοῦ πολέμου). Ἰλ. B.—χαλκοῖς καὶ ἀδαμαντίοις τείχεσιν ἔτελχισε τὴν χώραν. Αἰσχ. 3, 84.—πρόινοι προεσβῦται (=ἰσχυροί). Ἀρφ.—τὰ τοιαῦτα σφόδρα ἥνθησε (=ἀνθίζονσιν, ἀκμάζονσιν). Δ.

Σημ. α') Ἡ μεταφορὰ εἶνε παραβολὴ (ἢ εἰκὼν) βραχυλογικῶς ἐκπεφρασμένη: δ' Ἀχιλλεὺς ἦν λέων ἐν τῇ μάχῃ=ἀνδρεῖος ὡς λέων.—ἢ ἀλώτηξ αὕτη=οὗτος ὁ πονηρὸς ὡς ἡ ἀλώπηξ.—τὰ τοιαῦτα περὶ αἵνια καταρρεῖ (=πίπτουσι περὶ ἑαυτὰ ὡς καταρρέοντι περὶ τὸ στέλεχος τὰ μαρανόμενα ἄνθη). Δ.—ἄπαντ' ἀνεχαῖτε (=τὰ στοματὰ ὡς σταματᾶ τις τὸν ἔπιπον ἐκ τῆς κατίτης). Δ.

Σημ. β') Ἡ μεταφορὰ εἶνε ὁ ὠραιότατος καὶ πλονιστικατος τῶν τρόπων προσδίδοντας εἰς τὴν ἔκφρασιν ζωηρότητα καὶ χάριν.

2) ἡ κατάχρησις, ἥτοι ἡ χρῆσις ἀλλοτρίου ὄντος ἐπὶ ἐννοίας μὴ ἔχούσης ἕδιον ὄνομα (κατὰ τοῦτο δὲ διαφέρει τῆς μεταφορᾶς, ἐξ ἣς προηῆθεν): γό·νιν καλάμου, δρυθαλμὸς ἀμπέλου, κεῖλος κεραμίου, κεῖλος ποταμοῦ, τράχηλος ὅρων, πόδες τραπέζης, ἄτινα λέγονται ἐπὶ ζῴου.—ἄλιενς ἐπὶ θαλάσσης, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ποταμῶν.

προβλ. πέννα=γραφὶς ἐκ πτεροῦ καὶ καταχρηστικῶς πᾶσα πέννα.
—μελάνι=ἡ μέλαινα γραφικὴ ὑλὴ καὶ καταχρηστικῶς πᾶσα γραφικὴ ὑλὴ (μελάνι κόκκινο κλ.).

Σημ. Ἔνεκα καταχρήσεως πολλὰ σύνθετα τίθενται ἀντὶ τῶν ἀπλῶν: οἰκοδομῶ (=δέμω) ραύρ, τεῖχος.—βουνθιτῶ (=θύρω) βοῦν, τράγον (§ 118 σημ.).—ἐκατόμβη=θυσία ἐκατὸν βοῶν, καὶ καταχρηστικῶς=πολυτελῆς θυσία: ἐκατόμβιας τράγων ἥδ' αἰγῶν.—ἐκατόμβην πετήκοντα κριῶν. Ἰλ. Ψ.

προβλ. νοικοκύρης=δ κύριος τοῦ οἴκου, καὶ καταχρηστικῶς, ὁ κύριος, ὃθεν νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ, τοῦ χωραφιοῦ κλ. σπιτονοικοκύρης.

3) ἡ μετωνυμία, ἥτοι ἡ χρῆσις ὄντος ἀντὶ ἄλλου. Οὕτω τίθεται

α') τὸ ὄνομα τοῦ εὑρετοῦ ἢ τοῦ κατασκευαστοῦ ἀντὶ τοῦ ὄντος τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐφευρεθέντος ἢ παραχθέντος πράγματος: Ἡφαίστος (ἀντὶ πῦρ). Βάκχος (ἀντὶ οἴνος). Ὄμηρος (ἀντὶ τὰ διμηρικὰ ποιήματα): σπλάχνα ὑπείρεχον Ἡφαίστου. Ἰλ. B.

β') τὸ περιέχον ἀντὶ τοῦ περιεχομένου καὶ τάναπαλιν: εἰς δάκρυνα ἔπεσε τὸ θέατρον (=οἱ θεαταί). Ἡρ.—ἡ πόλις (=οἱ πολῖται) Ἀγησίλαον εἴλοντο βασιλέα.—ἢ Λέσβος (=οἱ Λέσβιοι).—εἰς

Λοκροὺς (=εἰς Λοκρίδα).—εἰς τὸν τυρὸν (=εἰς τὸ μέρος τῆς ἀγορᾶς ὅπου πωλεῖται ὁ τυρός, εἰς τὰ τυροπωλεῖα): ἐλθόντα εἰς τὸν χλωρὸν τυρόν. Λυσ.—Οὕτω μῆρον (=μυροπωλεῖον), ἵχθύες, ὅψα, ἔλαιον.

προβλ. τὸ χωριὸν δὲν σὲ θέλει (=οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ).

γ') τὸ ἀφηρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου: πρεσβείαν δὲ πέμπειν (=πρέσβεις). Δ.—συμμαχίαν τὴν πρὸν ἀπολείποντας (=τὸν πρὸν συμμάχους). Θ.—ἐπήμυνον ταῖς ἐνδείαις (=ἐβοήθουν τῇ φτώχειᾳ, τοὺς φτωχούς). Ισ.—Οὕτω μίασμα (=μιαρός), κάθαρμα (=λέρα, βρωμαρός), περίτιμα ἀγορᾶς (=ἀχρεῖος, φαῦλος). Δ.—τὸν κονιορτὸν (=τὸν δυναρὸν) Εὐκτήμονα. Δ.

δ') τὸ οὐσιαστικὸν ἀντὶ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τάναπαλιν: Ἑλλὰς γλῦνσσα (=Ἑλληνική). Ήρο.—δλεθρος γραμματεὺς (=δλέθριος). Δ.—μυρία ἀσπὶς (=ἀσπιδοφόροι).—διακοσία ἵππος (=ἵπτεῖς).—κυνέη=περικεφαλαία (κυνίως ἡ ἐκ δέοματος κυνός), ὅθεν κυνέη ταυρείη=περικεφαλαία ἐκ δέοματος ταύρου.—τὸ πιστὸν (ἢ πίστις) τὸ δεδιός, τὸ θαρροῦν κλπ.

4) ἡ συνεκδοχή, ἥτοι ἡ χρῆσις τῆς αὐτῆς λέξεως ἐπὶ γενικῆς καὶ μερικῆς σημασίας. Οὕτω τίθεται πολλάκις α') τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ δλον καὶ τάναπαλιν: στέγη (=ἡ στέγη τῆς οἰκίας, καὶ ἡ οἰκία).—ἔστια (=ἡ γυνία τῆς οἰκίας, καὶ ἡ οἰκία).—γλήνη (=ἡ οὔρη τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ὁ ὀφθαλμός).—ἐλέφας (=τὸ ζῷον καὶ τὸ ἐλεφάντινον ὄστον).—μελία (=τὸ δένδρον, καὶ τὸ ἐκ ταύτης δόρυ).—ξυνωρὸς (=τὸ ζεῦγος τῶν ἵππων καὶ τὸ ἄρμα τὸ συρόμενον ὑπὸ δύο ἵππων).—ζευγός (=οἱ δύο ἵπποι καὶ ἡ ἄμμαξα). Ξ. ἀπ. 1, 1, 9.—

β') δ ἐνικός ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ καὶ τάναπαλιν: δ Ἑλλην (=οἱ Ἑλληνες).—δ Χαλκιδεύς, δ Μῆδος, (=οἱ Χαλκιδεῖς, οἱ Μῆδοι), δ δικαστὴς (=οἱ δικασταί), δ ἄρχων (=οἱ ἄρχοντες), τὰ στήθη (=τὸ στήθος), οἱ γάμοι (=οἱ γάμος), δῆτες (=δίς), ἡμεῖς (=ἐγώ).

Σημ. Ὁ πληθυντικὸς τίθεται ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ

1) ἐπὶ ἀφηρημέρων οὐσιαστικῶν, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῶσι διά φρον εἴδη ἢ διάφοροι ἐμφανίσεις τῆς δι' αὐτῶν δηλουμένης ἐννοίας ἢ πράξεως: αἱ γάρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι τὰ τοιαῦτα ὀνείδη. Δ. 2, 20.—τῶν δυνατῶν καὶ οἱ φθόνοι καὶ οἱ ἔρωτες δεινοί.—ἡ γεωργία ψύχη τε καὶ θάλπη ἐθίζει καρτερεῖν (=τοὺς διαφόρους βαθμοὺς κλπ.).

2) ἐπὶ προσηγορικῶν σημανόντων τι ἐκ μερῶν συγκείμενον (σύνθετον): αἱ πύλαι, αἱ θύραι (διὰ τὰ δύο θυρόφυλλα).—αἱ ὁῖτες (διὰ τὸν δύο ὁδῶνας).—ἄρματα, τόξα, μέγαρα (πρβλ. τὰ ἀνάκτορα).—”Ισθμία, Παραθήραια κλ.

3) ἐπὶ κυρίων ὄνομάτων ἔχοντων τὸ αὐτὸ δόνομα ἢ τὰς αὐτάς ιδιότητας μὲ τὸ ὄνομαζόμενον πρόσωπον: δύο Κρατύλους.—μυρίους ὄφορτας ἀνθ' ἑρός Κλεάρχους (σὰν τὸν Κλέαρχον).

4) ὁ πληθυντικὸς τοῦ α' προσώπου τίθεται ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ πρὸς ἀποφυγὴν ἔγωσιμοῦ: ἡ μὲν οὖτ' ἡμεῖς (=ἐγὼ καὶ οἱ διμόρφοντές μον, ἀντὶ ἐγὼ) δεδυνήμεθα εὑρεῖν.—καὶ ἡμεῖς (=καὶ ἐγὼ) τηλικοῦτοι ὅτες δεινοὶ τὰ τουαῖτα ἡμεν. Ξ. ἀν.(¹).—μάτην ἄρδ' ἡμεῖς (=ἐγὼ ἡκουεν).Σ. Ἡλ. 772.—

γ') ἡ ὑλη ἀντὶ τοῦ ἐξ αὐτῆς κατεσκευασμένου πράγματος: χαλκός, τὸ μέταλλον καὶ ἡ ἐκ τούτου μάχαιρα, ἡ αἰχμὴ κλ.: μελίνη ταμνομένη χαλκῷ (=χαλκίνῳ πελέκει) Ἰλ. Ν.—σίδηρος, τὸ μέταλλον καὶ τὰ ἐκ τούτου δηλα: κατέθεντο τὸν σίδηρον.

πρβλ. σίδερο=τὸ μέταλλον καὶ τὸ δργανον μὲ τὸ δποῖον σιδερώνομεν.

5) ἡ ἀντονομασία, ἦτοι ἡ χρῆσις συνωνύμου ἀντὶ τοῦ κυρίου ὄνόματος τῆς ἐννοίας: Οὕτω τίθεται,

α') προσηγορικὸν ἢ περίφρασις ἀντὶ κυρίου ὄνόματος (προσώπου): δ ποιητῆς (=δ Ὄμηρος), δ ἔργωρ (=δ Δημοσθένης), Πηλείδης (=δ Ἀχιλλεύς), τοῦ Κλεινίου νίεος (=τοῦ Ἀλκιβιάδου).

πρβλ. ἡ πόλι (=Κωνσταντινούπολις), τὸ ἄλογο (=δ ἵππος), δ γέρος τοῦ Μορῃᾶ, δ γυιὸς τοῦ Ἀρδρούτσου κλπ.

β') κύριον ὄνομα προσώπου ἀντὶ προσηγορικοῦ: Κροῖσος (=λίαν πλούσιος), Δημοσθένης (=δεινὸς δῆτωρ), Κάλχας (=μάντις), Μέντωρ (=συνετὸς σύμβουλος).

6) ἡ περίφρασις, ἦτοι ἡ ἔκφρασις ἐννοίας διὰ πλειόνων λέξεων: τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν (=αἱ νύκτες). Ἀρφ.—Δήμητρος καρπὸς (=δ σῖτος).—παῖδες Ἐλλήνων (=Ἐλληνες).—ποιοῦμαι πόλεμον, μάχην, λόγον κλ. ἀντὶ πολεμῶ, μάχομαι, λέγω κλ.—βίη Πριάμοιο (=δ Πριάμος).—ἴς Τηλεμάχοιο (=δ Τηλέμαχος).

πρβλ. τοῦ λόγου σου (=σύ), ἡ εὐγενεία του (=αὐτός), ἡ ἐξοχότης σου κλ.

1) 'Η παρδ' ἡμῖν χάριν εὐγενείας χρῆσις τοῦ β' πληθυντικοῦ προσώπου (ἡμεῖς, σεῖς) ἀντὶ τοῦ β' ἑνικοῦ σὺ εἶναι ἄγνωστος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ἐν δὲ τῷ: ἵτε ὑμεῖς, ὃ 'Ηριππίδα, καὶ τοῖς ὅμοιοις, ὃ λέγων ἀποτείνεται πρὸς πολλὰ πρόσωπα, ὄνομάζει δὲ ἐν τὸ σπουδαιότερον ἡ πλησιέστερον,—πρβλ. ἔλατε ἐδῶ, Νικόλα.

7) ἡ ἀληγορία, ἦτοι μεταφορική ἐκφρασις ὑποκρύπτουσα ἔννοιαν διάφορον τῆς διὰ τῶν λέξεων ἐμφαινομένης: κυάμων ἀπέχεσθε (=μὴ πολιτεύεσθε).—μὴ μεύεσθε μελανούρων (=μὴ συναστροφέσθε φαύλοις).

πρβλ. τόκοψε λάσπη (=ἔφυγε ταχέως), ἐκόψαμε καρφιὰ (=ἐκρυώσαμεν), φυτεύει μηλιὲς (=κουτσαίνει).

8) ἡ εἰρωνεία, ἦτοι τὸ νὰ λέγῃ τις πρὸς ἐμπαιγμὸν τὸ ἔναντίον ἔκείνου, δπερ ἔννοεῖ, μετά τινος ἥθικῆς ὑποκρίσεως: ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν (=ὑπὸ τῶν φαύλων). Λ.—τὸ πάντων ἀνδρειότατον (=ἀνανδρότατον).—ώς ἡδὺς εἰ. Πλ. Γοργ.—

Πρβλ. ὡραῖα τὸ ἔκαμες (=πολὺ ἄσχημα).—τί νόστιμος ποῦ εἴσαι (=τί ἄνοστος).=

9) ἡ ἀντίφρασις, ἦτοι τὸ νὰ λέγῃ τις τὸ ἔναντίον ἢ τὸ παρακείμενον ἀνευ ἥθικῆς ὑποκρίσεως. Εἴδη δὲ ταύτης εἶνε,

α') δ εὐφημισμός, ἦτοι ἡ διὰ καλῆς ἢ μετριωτέρας φράσεως παράστασις κακοῦ ἢ δυσαρέστου πράγματος: *Εὔξειρος πόντος* (=ἄξενος).—εὐώνυμον (=τὸ ἀριστερόν).—*Εὐμερίδες* (=ἔρινύες).—καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ (=ἔὰν ἀποθάνῃ). Λ.

πρβλ. γλυκάδι (=ξίδι), καλάγκαθο κλπ.

β') ἡ λιτότης, ἦτοι ἡ παράστασις ἔννοιας οὐχὶ διὰ τοῦ οἰκείου δόντης, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἔναντίου μετ' ἀρνήσεως: οὐ πολλοὶ (=δλίγοι), οὐχ ἥκισται (=μάλιστα), οὐ λυσιτελήσειν (=βλάψειν). Δ.

Γ'. Ρητορικὰ σχήματα.

§ 328. Οἱ ὁγήτορες πρὸς ζωηροτέραν παράστασιν καὶ διέγεοσιν τῆς ψυχῆς τῶν ἀκροατῶν μεταχειρίζονται πολλοὺς ἄλλους τρόπους τεχνικῆς διαμορφώσεως τοῦ λόγου λεγομένους ὁρητορικὰ σχήματα. Ταῦτα διαιροῦνται εἰς σχήματα λέξεως καὶ εἰς σχήματα διανοίας.

α'. Σχήματα λέξεως.

§ 329. Τοιαῦτα εἶνε,

1) τὸ ἀσύνδετον, καθ' ὅ προτάσεις ἢ μέρη προτάσεων παράτασσονται ἀσυνδέτως χάριν γοργότητος καὶ πάθους: ἀκηκόατε, ἐοράκατε, πεπόνθατε, ἔχετε, δικάζετε.—συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας, ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθνησκον.—ἄλλ' οὐκ ἔστι

τούτῳ λοιπὸν οὐδέν, οὐκ οἰκία, οὐ συνοικία, οὐ χωρίον, οὐκ οἱ κέται, οὐ δάνεισμα, οὐκ ἄλλο οὐδέν, ἀλλὰ τούτῳ περίεστι βιβλιογία, συκοφαντία, θράσος, τρυφή, δειλία, ἀναίδεια, τὸ μὴ ἐπίστασθαι ἔρωθριαν ἐπὶ τοῖς αἰσχροῖς. Αἰσχ. 1. 105.

2) τὸ πολυσύνδετον, καθ' ὁ παρατάσσονται πρὸς ἔξαρσιν πολλαὶ ἔννοιαι συνδεόμεναι διὰ τοῦ καί: καὶ τοσούτων καὶ ἐτέρων καὶ καλῶν καὶ αἰσχρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων αἰτίου γεγενημένουν. Λυσ.—καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἐτέρων καὶ πεζομαχοῦντες: καὶ ναυμαχοῦντες καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας, ὥπο πάντων ἡξιώθησαν καὶ μεθ' ὥν ἐκινδύνευον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν ἡγεμόνες γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος. Λυσ.

3) ἡ παλιλλογία, ἦτοι ἡ ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως ἢ φράσεως. Εἴδη δὲ αὐτῆς εἶνε,

α') ἡ ἐπαναφορὰ καθ' ἣν πολλαὶ κατὰ σειρὰν προτάσσεις ἀρχονται διὰ τῆς αὐτῆς λέξεως ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον: σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς.—τί οὖν, ὃ ταλαίπωρε, συκοφαντεῖς; τί λόγους πλάττεις; τί σαντὸν οὐκ ἐλλεβορίζει; ἐπὶ τούτοις; Δ.—μέχρι τούτου Λασθένης φίλος ὀνομάζετο Φιλίππου ἔως... μέχρι τούτου Τιμόλαος ἔως... μέχρι τούτου Εὐδικος... ἔως καλπ. Δ.

Προβλ. βάνει τὸ κυάλι καὶ τηφάει καὶ τὸν Μορηὰ ἀγναντεύει, βλέπει τῆς Μάνης τὰ βουνά, βλέπει τὰ πέντε ἀδέρφια, βλέπει τὴν Ἀλωνίσταινα, βλέπει τὸ Λιμποβίσι, βλέπει καὶ τ' Ἀρκουδόρρεμα καλπ.

β') ἡ ἐπιφορὰ ἢ ἀντιστροφή, καθ' ἣν πολλαὶ κατὰ σειρὰν προτάσσεις τελειώνουσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον: ἐπὶ τοὺς νόμους καλεῖς, ἐπὶ σαντὸν καλεῖς, ἐπὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς.—δύστις δὲ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τὴν ψῆφον αἰτεῖ, δόκον αἰτεῖ, νόμον αἰτεῖ, δημοκρατίαν αἰτεῖ. Αἰσχ. 3, 198.

γ') ὁ κύκλος, καθ' ὃν ἀφ' ἣς ἀρχετάι τις λέξεως, εἰς τὴν αὐτὴν καταλήγει: σοὶ μὲν γάρ ἡν κλέπτης δι πατήρ, εἴπερ ἡν δόμοις σοί. Δ.

δ') ἡ ἀναδίπλωσις, καθ' ἣν ἡ λέξις ἐφ' ἣς πίπτει δι τόνος τῆς προτάσεως ἐπαναλαμβάνεται δίς (ἐνίστε καὶ τοίς): πότε οὖν, ὃ ἀνδρες, Ἀθηναῖοι, πότε ἀ χρὴ πράξετε: Δ.—πονηρόν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, πονηρὸν δ συκοφάντης. Δ.—οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἔνα ἀνδρα δυνηθῆναι ποτε ταῦθ' ὑμῖν πρᾶξαι. Δ.—ἔλεσθ', ἔλεσθέ μι οἰκήτορα ἔλεσθέ με. Σ. Αἰ. 398.

Προβλ. Ζύμω το, μάννα μ', ζύμω το τοῦ γυιοῦ σου παξιμάδι, καὶ μὲ τὰ δάκρυα ζύμω το καὶ μὲ τὰ μοιρολόγια κλ.

4) τὸ πάρισον ἢ ἵσοντος, καθ' ὃ αἱ προτάσεις ἢ τὰ κῶλα εἶνε τοια τὸ μέγεθος ἢ τὸν ἀριθμὸν: τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γορεῖς τίμα, τοὺς δὲ φύλους αἰσχύνου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου.—ἔαντος φιλομαθής, ἔσει καὶ πολυμαθής. Ἰσ.

5) τὸ δμοιοτέλευτον, καθ' ὃ αἱ προτάσεις λίγουσιν εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβήν: τοὺς πλεοντας ὡς ἥμας ἐπωλεῖτε, τοῖς ἐναρτίοις ἐβοηθεῖτε, τὴν χώραν μου κακῶς ἐποιεῖτε. Δ.

6) ἡ παρήγησις, καθ' ἣν παρατίθενται λέξεις ἔχουσαι τὸν αὐτὸν ἥχον, ἀλλὰ διάφορον σημασίαν: προσήκει προσθόμως. Δ.—ἔσωσά σ' ὁ; ἵσασιν Ἐλλήνων δσοι. Εὑρ.—τυφλὸς τά τ' ὅτα τὸν τε νοῦν τὰ τ' ὅμματ' εἴ. Σ.

β'. Σχήματα διανοίας.

§ 330. Τοιαῦτα εἶνε,

1) ἡ ἀντίθεσις, καθ' ἣν ἀντιπαρατίθενται ἀντίθετοι ἔννοιαι: ἐδίδασκες, ἐγὼ δὲ ἐφοίτων, ἐτέλεις, ἐγὼ δὲ ἐτελούμην, ἐχόρευες, ἐγὼ δὲ ἐχορόγγουν, ἐγραμμάτευες, ἐγὼ δὲ ἡκαλησάζον, ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δὲ ἐθεωρούν, ἐξέπιπτες, ἐγὼ δὲ ἐσύριτον, πάντα ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν πεπολιτευσαὶ, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τῆς πατρόδος. Δ.—

2) τὸ δξύμωδον καθ' ὃ συνάπτονται δύο ἀντίθετοι ἔννοιαι: σπεῦδε βραδέως.—δσια πανουργήσασα (=εὐσεβὲς ἔγκλημα διαπρᾶξασα). Σ.—τοὺς φύλους ρικᾶ, δ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ. Δ.—οὕτω γάμος ἄγαμος, δῶρα ἄδωρα.

προβλ. μωρόσοφος, κλαυσίγελως, Κάλλαισχρος κλπ.

3) τὸ παράδοξον ἢ παρὰ προσδοκίαν, καθ' ὃ ἄλλο τοῦ ἀκροατοῦ προσδεχομένου ἄλλο μετὰ χάριτος ἐπιφέρει δ ὅγιτωρ: δ γὰρ ἔστι χελιστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Δ.

4) τὸ χιαστὸν καθ' ὃ δύο λέξεις ἢ προτάσεις ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα κατ' ἀντίστροφον τάξιν: οἰμωγή τέ καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν δλλύντων καὶ δλλυμένων.—περὶ πλείονος ποιοῦ δόξαν καλὴν ἢ πλοῦτον μέγαν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν δ μὲν γὰρ θνητός, δὲ ἀδάνατος. Ἰσ.

Λέγεται χιαστόν, διότι ή ἀναφορὰ τῶν ἐννοιῶν διὰ γραμμῶν δηλουμένη ἀποτελεῖ τὸ γράμμα Χ. π. χ.

οἰμωγὴ Σ εὐχωλὴ
δὲ λύντων Σ δλυμένων

5) ή κλίμαξ, ἥτοι ή βαθμαία ἀνάβασις ἀπὸ ἀσθενεστέρων ἐκφράσεων εἰς ἵσχυροτέρας: οὐκ εἴπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δέ, οὐδ' ἔγραψα μέν, οὐκ ἐπρέσβευσα δέ, οὐδ' ἐπρέσβευσα μέν, οὐκ ἐπεισα δὲ Θηβαίους, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀχρι τῆς τελευτῆς διε-
ξῆλθον. Δ. 18, 179.

6) δ συναθροισμὸς ἢ ἐπιτροχασμός, καθ' ὃν ἀπαριθμοῦνται ἐν μιᾷ περιόδῳ πάντα τὰ πεπραγμένα ὑπό τινος: ἀλλ' δ τὴν Εὐ-
βοιαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ Μεγάροις ἐπιχειρῶν καὶ καταλαμβάνων Ὁρεὸν καὶ κατασκάπτων πορθμὸν καὶ καθιστάς ἐν μὲν Ὁρεῷ Φιλιστίδην τύραννον, ἐν δὲ Ἑρετοίᾳ Κλείταρχον καὶ τὸν Ἑλλήσποντον κλ.

Δ. 18, 34.

7) ἡ ἀποσιώπησις, καθ' ἥν ὁ λέγων διακόπτων ἀποτόμως τὸν λόγον, ἀποφεύγει νὰ εἴπῃ τι ὡς αἰσχρὸν ἢ κακὸν ἢ πρὸς διέ-
γερσιν μεῖζονος ὑπονοίας: βοῇ δηλοῦν τὸν πατροκτόνον, τὸν μη-
τρὸδος—αὐδῶν ἀνόσια οὐδὲ δητά μοι. Σ.—ἀλλ' ἐμοὶ μεν—οὐ βούλο-
μαι δὲ δυσχερὲς εἰπεῖν ἀρχόμενος τοῦ λόγου. Δ.

8) ἡ παράλειψις, καθ' ἥν ὁ λέγων δηλοῖ ὅτι παραλείπει τι δπερ ὄμως λέγει: μυρία τοίνυν ἔτερα εἰπεῖν ἔχων παραλείπω,
τανυμαχίας, ἔξόδους, πεζᾶς στρατείας, ἀς ἀπάσας.... ἢ πόλις πε-
ποίηκε. Δ.—Ολυνθὸν μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν καὶ δύο καὶ τοιάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἐώ, ἀς ἀπάσας οὕτως
ῶμδς ἀνήρηκε. Δ.

9) ἡ ὑπερβολή, ἥτοι ή ὑπέρομετρος αὐξῆσις ἢ μείωσις τοῦ πράγματος: ἐπιλίποι δ' ἄν ήμας δ πᾶς κρόνος, εἰ πάσας τὰς ἐκεί-
νουν πράξεις καταριθμησαίμεθα. Ισ.—ἐνεργήκοντα ἔτη (ἀντὶ νὰ εἴπῃ 70) τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες κατέστησαν, Φοινίκην δὲ Κιλι-
κίαν ἐπόρθησαν (ὅπερ δὲν εἶνε ἀληθές), ἄπασαν δὲ τὴν Ἀσίαν κακῶς ποιοῦντες περιέπλευσαν (οὐχὶ ἄπασαν τὴν Ἀσίαν). Λυκ. 72.

10) ἡ προκατάληψις, ἥτοι ή ἀνασκευὴ ἐνδεχομένων ἐνστά-
σεων τοῦ ἀντιδίκου ἢ τοῦ ἀριστοτοῦ: ἥξει δ' ἵσως ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λόγον φερόμενος.... ὡς οὐκ ἔνοχός ἐστι τῇ προδοσίᾳ· οὔτε γάρ

τεωρίων κύριος οὗτε πυλῶν καὶ. Λυκ. 59.—ἀλλ' ὃ τὰν, οὐχὶ βουλήσεται, τῶν ἀτοπωτάτων μέντ' ἄν εἴη, εἰ δὲ νῦν ἀνοιαν διφλισκάνων ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνηθεῖς μὴ πράξει. Δ.

11) ἡ ἐρωτησις ἡ πύσμα, καθ' ἥν δὲ λέγων ἀπευθύνει πρὸς τὸν ἀντίδικον ἡ τοὺς ἀκροατὰς ἐρωτήσεις, ὡν ἡ ἀπάντησις πρόδηλος τίς συμμαχία σοῦ πράξαντος γέγονε τῇ πόλει; τίς δὲ βοήθεια ἡ κτῆσις εὐνοίας καὶ δόξης; τίς δὲ πρεσβεία; τίς διακονία, δι' ἥν ἡ πόλις ἐντιμοτέρα γέγονε; τίτῶν πραγμάτων, οἵς ἐπέστης, ἐπηγώρθωται; ποῖαι τριήρεις; ποῖα βέλη; ποῖοι νεώσοικοι; τίς ἐπισκευὴ τειχῶν; ποῖον ἴππικόν; καὶ. Δ.

12) ἡ ὑποφορὰ καὶ ἀνθυποφορά, καθ' ἥν δὲ λέγων ἐρωτᾷ καὶ ἀπορίνεται δὲ ἕδιος: τί οὖν, τις ἀν εἴποι, ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν; ἵνα γνῶτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἱσθησθε.—πότ’ οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ’ ἀ χρὴ πράξετε; ἐπειδὰν νὴ Λί’ ἀνάγκη τις γῇ.—νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γιγνόμενα ἡγεῖσθαι; ἐγὼ μὲν γάρ οἶμαι καὶ. Δ.

13) ἡ προδιόρθωσις, ἡτοι δικαιολογία τοῦ δήτορος διὰ δημησόμενον δυσάρεστον: δέομαι οὖν ὑμῶν μὴ ἄχθεσθαι, ἐὰν ἀρχωμαι ἀπὸ τῶν τῇ πόλει τότε συμβάντων, ἀλλ' ὁργίζεσθαι τοῖς αἰτίοις καὶ. Λυκ. 16.—οὐκ ἀν ἡμῖν οἴομαι τούτων οὐδέρας πολεμῆσαι καὶ πάντων ἥκιστα (καὶ μοι μηδεὶς θορυβήσῃ ποὶν ἀκοῦσαι) Θηβαίονς. Δ. 5, 15.—τίς αὐτὸν κωλύσει δεύρῳ βαδίζειν; Θηβαῖοι; μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν, καὶ συνεισβαλοῦσι. Δ. 126.

14) ἡ ἐπιδιόρθωσις, ἡτοι δικαιολογία διὰ δημήν δυσάρεστον: τούτον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγγνωσμένων ἀληθῆ μέν ἔστι τὰ πόλλ, ως οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἵσω; οὐχ ἡδέ· ἀκούειν. Ἀλλ' εἰ μέν, δοσ’ ἀν τις ὑπερβῆ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ιὴν ἡδονὴν δημηγορεῖν. Δ.

15) ἡ ἐπανόρθωσις, καθ' ἥν δὲ λέγων διορθοῖ ἔαυτόν: δψὲ γάρ ποτε. δψὲ λέγω; χθὲς μὲν οὖν (=τούναρτίον) καὶ πρώην. Δ.—ώς ἔστι τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων. Δ. (§ 248 2, σημ.).

16) ἡ ἀποστροφή, καθ' ἥν δὲ λέγων στρέφει τὸν λόγον ἀπὸ τῶν ἀκροατῶν πρὸς τινα παρόντα ἢ ἀπόντα, πολλάκις δὲ καὶ πρὸς ἄψυχα. Τὸ σχῆμα τοῦτο εἶνε ποιητικόν, ἀριθμιώτατον δὲ πρὸς διέγερσιν πάθους: τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὕμαιε συβῶτα. Ὅδ. Π. 60.—Ωραιότατον καὶ συγκινητικώτατον παρά

δειγμα ἀποστροφῆς ἀποτελεῖ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ ἀποχαιρετισμὸς τοῦ Αἴαντος πρὸς τὸν κόσμον: σὲ δ' ὦ φαεινῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας καὶ τὸ διφοειντὴν ἥλιον προσεννέπω πανύστατον. Σ. Αἴ., 856.

17) ἡ προσωποποία, καθ' ἣν εἰς ἄψυχα ἀποδίδονται ἴδιότητες ἐμφύγων: διὸ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς μόνον οὐχὶ λέγει φωνὴ ἀφιεῖς. Δ.—*νομίζοντες* οὖν, ὃ Ἀθηναῖοι, ἵκετεύειν ὑμῶν τὴν κώρων καὶ τὰ δένδρα, δεῖσθαι τοὺς λιμένας καὶ τὰ νεώρια καὶ τὰ τείχη τῆς πόλεως, ἀξιοῦν δὲ καὶ τοὺς νεώς καὶ τὰ ιερὰ βοηθεῖν αὐτοῖς παράδειγμα πουήσατε Λεωκοάτην. Λυκ. 150.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Παραδείγματα περιόδων.

Θέμα 1 (§ 1-4)

1) Εὐλαβοῦ τὰς διαβολὰς καλὸν ψευδεῖς ὅσιοι γάρ πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσι.

2) Τίμα τὸ δαιμόνιον ἀεὶ μὲν, μάλιστα δὲ μετὰ τῆς πόλεως οὗτον γάρ δόξεις ἄμα τε τοῖς θεοῖς θύειν καὶ τοῖς δόκοις ἐμμένειν.

3) Ἡγοῦ τῶν ἀκουσμάτων πολλὰ πολλῶν χρημάτων εἶναι κρείττω τὰ μὲν γάρ ταχέως ἀπολείπει, τὰ δὲ πάντα τὸν χρόνον παραμένει σοφία γάρ μόνον τῶν χρημάτων ἀθάνατον.

4) Ἐνθυμοῦ ὅτι τοῖς μὲν φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν εὐθὺς γάρ τοῦ βίου τοιαύτην πεποίηνται τὴν ὑπόθεσιν τοῖς δὲ σπουδαίοις οὐχ οἷόν τε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν τοὺς ἐπιπλήττοντας.

Προτάσεις.

Θέμα 2 (§ 1-18)

1) ὁ ἀνήρ ἐστι δίκαιος.—2) ὁ Ὄλυμπός ἐστιν ὅρος.—3) οἱ νησιῶται ἥσαν λησταῖ.—4) ἡ γέφυρα λέλυται.—5) ἡ πόλις ἐστὶ τετειχισμένη.—6) ἀπέπλευσαν αἱ νῆες.—7) τὸ ἔογον ἐστὶ περιαγμένον.—8) πάλαι ἥσαν πατρικαὶ βασιλεῖαι.—9) ἐγγὺς Ἰταλίας κεῖται ἡ Σικελία, νῆσος εὐδαιμόνων καὶ πολυάνθρωπος.—10) ἥλιξ ἥλικα τέρπει.—11) Κόνων τὴν ἀρχὴν τῶν Λακεδαιμονίων κατέλυσεν.—12) οἱ Ἑλληνες ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευσαν.—13) λόγος ἀληθῆς ψυχῆς ἀγαθῆς ἐστιν εἴδωλον.—14) ἐν Ἀθήναις οἰκῶ.—15) φείδους χρόνου.—16) πειθέσθε τοῖς νόμοις.—17) δεινὸν ἡ ἀγνοια.—18) μετὰ τὰς λύπας τὰς ἡδονὰς ἔχομεν.—19) εὐτύχει.—20) ἀγαθοὶ πολῖται ἐγένοντο Περικλῆς καὶ Κίμων καὶ Μιλτιάδης καὶ Θεμιστοκλῆς.—21) τοξικὴν καὶ ιατρικὴν καὶ μαντικὴν Ἀπόλλων ἀνεῦρεν.—22) ἀνήρ δίκαιος πλοῦτον οὐκ ἔχει.—23) τὸ ὅρος τοῦτο οὐκ ἐστιν ὑψηλόν.—24) μὴ γένοιτο τοῦτο.—25) μὴ ἐπιθύμει τῶν ἀλλοτρίων.—26) μισῶ, ἔφη, αὐτόν.—27) Κῦρος εἶπεν ὅτι μισοίη αὐτόν.—28) τί βούλεσθε;—29) ἥρετο αὐτοὺς ὅτι βούλοιντο.

Δευτερεύουσαι προτάσεις.

Θέμα 3 (§ 18 - 25)

1) δῆλοι ἡσαν οἱ πολέμιοι ὅτι ἐπικείσονται.—2) Χειρίσοφος ἐπεὶ κατεῖδε τοὺς πολεμίους ἐπαύσατο περευόμενος, ἵνα μὴ κατὰ κέρας ἄγων πλησιάσῃ τοῖς πολεμίοις.—3) εἰ μὲν ἀνάγκη ἔστι μάχεσθαι, τοῦτο δεῖ παρασκευάσασθαι ὅπως ὡς κράτιστα μαχούμεθα.—4) Κῦρος οὓς ἔώρα ἐθελοντὰς κινδυνεύειν, τούτους ἀρχοντας ἐποίει ἃς κατεστρέφετο χώρας.—5) τοσοῦτον πλήθει περιῆν βασιλεύς, ὥστε μέσον τὸ ἑαυτοῦ ἔχων τοῦ Κύρου εὐωνύμου ἔξω ἦν.—6) οἱ πολέμιοι, ἐπειδὴ ἔώρων τοὺς ἄνω ἡττημένους, φεύγουσι.—7) βούλομαι δέ, εἰ καί τινές με φήσουσιν ἔξω τῆς ὑποθέσεως λέγειν, βραχέα καὶ περὶ τούτου διελθεῖν.—8) ἀλλὰ γὰρ ἦν ἐπακολουθῶ τοῖς ἐνοῦσιν ἐπιτιμῆσαι καὶ κατηγορῆσαι τῶν ἐνεστώτων πραγμάτων, δέδοικα μὴ πόρω τῆς ὑποθέσεως ἀποπλανηθῶ.—9) ἥλθον πρὸς τοὺς στρατιώτας καὶ ἡρώτων δ, τι εἴη τὸ πρᾶγμα.—10) τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ὅποιά ἔστι πάντως που γιγνώσκεις.—11) οὐδένα δεῖ τοῦτο μηχανᾶσθαι ὅπως ἀποφεύξεται πᾶν ποιῶν θάνατον.—12) δείσας μὴ οὐ πρῶτος προσδράμοι παρέρχεται πρῶτος.—13) ἐπεὶ ὅρθρος ἦν ἔξέρχεται πρὸς τὸν Χειρίσοφον καὶ λέγει ὅτι ἐλπίδας ἔχει καλῶς ἔσεσθαι.—14) οἱ στρατιῶται συναγαγόντες τοὺς ἐαλωκότας ἥλεγχον τὴν κύκλῳ πᾶσαν χώραν τίς ἐκάστη εἴη.—15) ή λίθος, ἢν καλοῦσιν μαγνήτιν, ἄγει τὸν σίδηρον.

“Οροι τῆς προτάσεως.

Θέμα 4 (§ 25 - 34)

1) πασῶν τῶν ἀρετῶν ἡγεμών ἔστιν ἡ εὐσέβεια.—2) ή ἐγκράτεια κρηπὶς τῆς ἀρετῆς ἔστιν.—3) ἐγὼ μὲν βεβοήθηκα τῇ πατρῷδι.—4) οἱ πολέμιοι λελύκασι τὰς σπονδάς.—5) αὐτῶν μὲν τεθνᾶσιν ὅπτώ, τῶν δὲ πολεμίων παμπληθεῖς.—6) δ χρήσιμα εἰδώς, οὐχ ὁ πολλὰ εἰδώς ἔστι σοφός.—7) βούλομαι σε ἀγαθὸν εἶναι.—8) βούλομαι ἀγαθὸς εἶναι.—9) δ δίκαιος οὐχὶ βούλήσεται ἀδικεῖν.—10) οἴομαι αὐτὸν καλὸν κάγαθὸν εἶναι.—11) οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς Ἐλλησι τοῖς ἀδικουμένοις ἐβοήθουν.—12) ἀνεμος βορρᾶς ἔπνει πηγνὺς τοὺς ἀνθρώπους.—13) δίκαιον ἔστι τὸ ἵσον ἔχειν.—14) ἥδη ἦν δψέ.—15) ἦν ἥδη ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγοράν.—16) συνεβοήθησαν εἰς εἴκοσι μάλιστα ἱππέας.—17) ἀπέθανον αὐτῶν περὶ τριακοσίους.—

18) οἱ πελτασταὶ ἡσαν περὶ τοὺς χιλίους.—19) ἐρῆμον ἦν τὸ χωρίον αὐτό τε καὶ ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας.—20) ἐνθυμεῖσθε καθ' ἔκαστους καὶ σύμπαντες.—21) ὁ Νικίας κατὰ ἔθνη τε καὶ σύμπασι τοιαῦτα παρεκελεύετο.—22) ἦν χρόνος, δὲ θεοὶ μὲν ἡσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν.—23) χοὴ τὸν ἀτυχοῦντα σοφὸν πεφυκέναι.—24) γίγνουν εἰς δογὴν μὴ ταχύς, ἀλλὰ βραδύς.—25) οὐ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ᾽ εἶναι θέλει.—26) οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητὰς μιμητὰς ἔσυτῶν ἀποδεικνύουσιν.—27) ἐγώ σε ἀσμενος ἔόρακα.—28) ἀνήγοντο πελάγιοι.—29) Κῦρος Κλέαρχον παρεκάλεσε σύμβουλον.—30) ὁ Ἀδης τὸν νόμους ἶσους ποιεῖ.—31) Φίλιππον θαυμάζουσι καὶ χαλκοῖν ἴστασι.—32) κακὸς ἐκὼν οὐδείς.—33) ἀφικνοῦνται αἰφνίδιοι.—34) ὑπαίθριος ἐταλπιπόρει.—35) κατέβαινον εἰς τὰς κώμας σκοταῖοι.—36) ἔφασκεν ὄνειδος ἔξελθεῖν ταύτην τὴν στρατιὰν τῇ πόλει.—27) ὅητορικοὺς καλοῦσι τοὺς ἐν τῷ πλήθει δυναμένους λέγειν.—38) ἡμεῖς ἐθέλομεν βασιλέα αὐτὸν καθιστάναι.—39) ὑπτοι ἥγοντο θύματα τῷ ἡλίῳ—40) πενία διδάσκειν ἄνδρα τῇ χρέᾳ κακόν.—41) ὡθοῦσιν αὐτὸν ἔξω φυγάδα.—42) ὁ δεσπότης μου μετέωρος αἰρεται.—43) ἥρετο τὸ ὑψος τοῦ τείχους μέγα.—44) τὸν λόγους μακροτέρους οὐ παρὰ τὸ εἰωθὸς μηκυνοῦμεν.

Παραλειψις τῶν δρων τῆς προτάσεως.

Θέμα 5 (§ 34-41)

1) τοῦ Εὐφράτου τὰς πηγὰς πόρρω τοῦ Τίγρητος λέγουσιν εἶναι.—2) ὅσον χρόνον προύστῃ τῆς πόλεως (Περικλῆς), ἀσφαλῶς αὐτὴν διεφύλαξε.—3) πόνος, ὃς λέγουσιν, εὔκλείας πατήρ.—4) τὰ Ὁμίρου Εὐθύδημόν φασιν ἐπὶ πάντα κεκτῆσθαι.—5) καὶ δις καὶ τρίς φασιν καλὸν εἶναι τὰ καλὰ λέγειν τε καὶ ἐπισκοπεῖσθαι.—6) ἐσήμηνε τοῖς "Ελλησι τῇ σάλπιγγι.—7) ἐπειδὸν σημήνῃ (ὅ σαλπιγκτή;) τῷ κέρατι, συσκευάζεσθαι.—8) ἐκήρυξε τοῖς "Ελλησι παρασκευάζεσθαι.—9) ἐπειδὴ συνεσκότασεν (ὅ θεός), διέπεμψε πολλοὺς αὐτῶν.—10) ὁ μὲν δίκαιος εὐδαίμων, ὁ δὲ ἄδικος ἀθλιος.—11) τὸ σπάνιον τίμιον.—12) χαλεπὰ τὰ καλά.—13) τὸ κελεῦσαι δάζιον.—14) τοῖς θεοῖς μεγίστη χάρις (ἐστω), διτὶ ἔδοσαν ἡμῖν τυχεῖν ὃν ἐνομίζομεν ἀξιοι εἶναι.—15) ἵππεας ἐπεμψεν ἐροῦντας διτὶ ἐν ὁδῷ πάντες (εἰσί).—16) ἔστι ἄν ἐν ἀσφαλεῖ (ἥτε), φυλάξασθε.—17) ἐπειδὴ οὐ τότε (ἐδειξας), ἀλλὰ νῦν δειξον.—18) πάνυ χαλεπῶς ἔχω, οἷμαι δὲ καὶ ὑμῶν τοὺς πολλοὺς (χαλεπῶς ἔχειν).—19) ἀλλ'

οῦπω περὶ τούτων (λεκτέον ἐστί).—20) καίτοι καὶ τοῦτο (δητέον ἐστί).—21) ταῦτα μὲν οὕτω (ἔχει).—22) Φύλιππος τῇ βουλῇ καὶ τῷ δῆμῳ χαίρειν (λέγει).—23) ἐκέλευσεν ἐπὶ τὰ ὅπλα (ἰέναι).—24) ὃ φύλε Φαῖδρε, ποῖ δὴ (πορεύη) καὶ πόθεν (ἔρχῃ);

Θέμα 6 (§ 27-41)

1) ἐγὼ θὰ εἴμαι ἐπιμελῆς.—2) σὺ εἶσαι εὐδαίμων.—3) οἱ πολέμιοι ἔχουσιν ἐπιορκήσῃ.—4) αἱ ἐπιστολαὶ θὰ εἶναι γεγραμμέναι.—5) θέλω νὰ γείνω¹⁾ πλούσιος.—6) θέλω νὰ γείνης πλούσιος.—7) νομίζω ὅτι εὐτυχῶ¹⁾.—9) ίδικόν σου ἔργον, ὃ γύναι, εἶνε νὰ σωφρονῆς¹⁾.—10) ὁ Ξέρχης λέγεται ὅτι φύκοδόμησε τὰ ἀνάκτορα²⁾.—11) ὅστις τιμωρεῖται³⁾ γίνεται καλύτερος.—12) μισοῦμεν τοὺς ἀνθρώπους οἱ δοποῖ άδικούσιν⁴⁾ ἄλλους.—13) ήτο περίπου μεσονύκτιον.—14) ἐφονεύθησαν⁵⁾ περίπου χίλιοι στρατιῶται.—15) ἐκεῖνοι οἱ δοποῖ εἴφορεύθησαν ήσαν περίπου χίλιοι.—16) ἐκεῖ ήτο πολὺ ἀταξία.—17) ἐν Ληκύθῳ ὑπῆρχεν ἵερὸν τῆς Ἀθηνᾶς.—18) ή γυνὴ εἶναι ἐκ φύσεως⁶⁾ δειλή.—19) ὁ Ξενοφῶν ἔξελέχθη¹⁾ ἄρχων.—20) αὐτοὶ θὰ δονομάζωνται⁸⁾ νομοθέται.—21) πτωχοὺς⁹⁾ οὐδεὶς θέλει νὰ ἀποκτᾷ¹⁰⁾ φίλους.—22) φθάνουσιν¹¹⁾ εἰς Κερασοῦντα τὴν τρίτην ἡμέραν.—23) αἱ μέλισσαι πάντοτε πείθονται εἰς τὴν βασίλισσαν¹²⁾ μὲ τὴν θέλησίν των¹⁴⁾.—24) παρέλαβε τὰς πόλεις παρὰ τὴν θέλησίν των.—25) εἰς τὰς Θήβας ποτὲ οἱ ναοὶ ἥνοιγοντο μόνοι των¹⁴⁾.—26) ὅλοι οἱ σύμμαχοι εἶχον ἐκλέξει ὡς στρατηγὸν τοῦ πεζοῦ τὸν Ἀριστέα.—27) νῆες εἶχον παραπλεύσῃ ὡς βοηθοῖ. —28) οὐδεὶς ἡδύνατο νὰ ἴσταται δρόμος.—29) ἐγὼ θὰ σοὶ παρέχω¹⁵⁾ παιδας ὡς συμπαίκτορας.—30) ὁ Φίλιππος ἐπεθύμει νὰ ἀναδειχθῇ¹⁶⁾ στρατηγὸς ὅλης τῆς Ἑλλάδος.—31) μόνον τὸν ἀνθρωπὸν οἱ θεοὶ ἀνέστησαν ὥστε νὰ εἶνε¹⁷⁾ δρόμος.—32) ἀπὸ τὴν μάχην τὸ ὄνομα τούτου εἴχεν αὐξηθῆ¹⁸⁾ ὥστε νὰ εἶναι μέγα.

Συμφωνία τῶν δρῶν τῆς προτάσεως.

Θέμα 7 (§ 38-49).

1) ὁ ἀνήρ ἐστι καλός.—2) ή γυνὴ ἐστι καλή.—3) τὸ παιδίον ἐστὶ καλόν.—4) γνῶμαι ἀμείνους εἰσὶ τῶν γεραιτέρων.—5) καλὸν ή ἀλήθεια καὶ μόνιμον.—6) δύναμις μὲν καλόν, ἀδυναμία δὲ αἰσχορόν.—7) κοινὸν ή τύχη, γνώμη δὲ τῶν κεκτημένων.—8) τέρψις σὺν τῷ

καλῷ μὲν ἀριστον, ἄνευ δὲ τούτου κάκιστον.—9) ἡ Μαλέα ἐστὶν ἀκρωτήριον.—10) τὸ μὲν ἀκούσιον ἀμάρτημα τῆς τύχης ἐστί, τὸ δὲ ἔκουσιον τῆς γνώμης.—11) ἡ ἕγεμονία ἐστὶ τῆς πόλεως.—12) ἀπαντὰ τὰ καλὰ τοῦ πονοῦντος γίγνεται.—13) πλεπτῶν μὲν ἡ νῦν, τῆς δὲ ἀληθείας τὸ φῶς.—14) τὸ σιγᾶν διμολογοῦντός ἐστι.—15) δίς ἔξαμαρτεῖν ταῦτὸν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.—16) ἀγαθῆς γυναικός ἐστι μὴ κρείττονα εἶναι τοῦ ἀνδρός, ἀλλ᾽ ὑπέκοον.—17) σιγὴ μάλιστά ἐστι σώφρονος τρόπου.—18) Πρόδεξενος ἦν, δτε ἀπέθηκεν, ὃς τριάκοντα ἔτῶν.—19) οἱ στέφανοι ὁδῶν ἥσαν, ἀλλ᾽ οὐ χρυσίου.—20) ὁ Σόλων τῶν ἔπιτι ποφῶν ἐκλήμη.—21) Λακεδαιμόνιοι Χύλωνα τῶν γερόντων ἐποίησαν.—22) διμολόγησας τῶν μεγίστων ἀγαθῶν εἶναι δικαιοσύνην.—23) σύ τε Ἑλλην καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες.—24) δύο καλῷ καὶ ἀγαθῷ ἀνδρες τέθνατον.—25) Κῦρος ἔδωκεν ἐκείνῳ δῶρα ἢ νομίζεται παρὰ βασιλεῖ τίμια.—26) ἥμητ πονηρὰ τὴν φύσιν διαστρέψει.—27) ἐν τῇ Ἀθηναίων χώρᾳ πολλὰ δένδρα ὑψηλά ἐστι.—28) σὺν τῇ πόλει καὶ σώζεται καὶ ἀπόλλυται τὰ οἰκεῖα ἐκάστον.—29) τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων κραυγῇ πολλῇ ἐπίασι.—30) πᾶσα ἡ στρατιὰ ἐκυκλοῦντο περὶ τὰ ίερά.—31) μέρος τῶν ἀνθρώπων τὸ παράταν οὐχ ἡγοῦνται θεούς.—32) ἀνηρέθιστο ἡ πόλις καὶ τὸν Περικλέα ἐν δοργῇ εἶχον.—33) ταῦτα ἀκούσασα ἡ πόλις ἀμφοτέρων Ἀγησύλαον εἴλοντο βασιλέα.—34) Ἀγάθων καὶ Σωκράτης λοιποί.—35) εἶδον νέοντας καὶ νέας διμιλοῦντας ἀλλήλοις φιλοφρόνως.—36) Ἀλκηστίς μόνη ἥμέλησεν ὑπὲρ τοῦ αἵτης ἀνδρὸς ἀποθανεῖν, ὅντων αὐτῷ πατρός τε καὶ μητρός.—37) οἱ ἐωνημένοι καὶ αἱ ἐωνημέναι οὐχ ἥττον τῶν προιαμένων εἰσὶν ἐλεύθεροι.—38) ἡ ἀγορὰ καὶ τὸ πρωτανεῖον Παρίφ λίθῳ ἥσκημένα ἦν.—39) κάλλος καὶ ἴσχὺς δειλῷ καὶ κακῷ συνοικοῦντα οὐ πρέποντα, ἀλλ᾽ ἀποτεπῆ φαίνεται.—40) εὑγένειαι καὶ δυνάμεις καὶ τιμαὶ δῆλα ἐστιν ἀγαθὰ ὄντα.—41) λίθοι καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος ἀτάκτως ἐρριμένα σύδεν χοίσιμά ἐστι.—42) Ἡρακλῆς καὶ Θησεὺς ὑπὲρ τοῦ βίου τοῦ τῶν ἀνθρώπων ἀθληταὶ κατέστησαν.—43) ἐμὲ αἴρήσει ἡ τῶν πολλῶν διαβολή τε καὶ φθόνος.—44) ταύτη τῇ ἡμέρᾳ ἀφικνεῖται Βίων τε καὶ Ναυσικλείδης χοήματα δώσοντες τῇ στρατιᾷ.—45) οἱ παῖδες καὶ τὸ γένος ἀπαντοῦντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει.—46) δεινοὶ καὶ σοφοὶ ἐγώ τε καὶ σὺ ἡμεν.—47) σύ τε Ἑλλην καὶ ἡμεῖς.

Θέμα 8 (§ 38—49)

1) τινὲς τῶν προγενεστέρων¹⁾ ἔχουσι γείνη ἀθάνατοι.—2) ἡ μέθη εἶνε εἰς τοὺς ἀνθρώπους πρᾶγμα κάκιστον.—3) λέγεις δτὶ ἡ ἀρετὴ εἶνε πρᾶγμα καλόν.—4) ὁ διδάσκαλος τοῦ Θεμιστοκλέους συνήθιζε²⁾ νὰ λέγῃ «δὲν θὰ εἶσαι σύ, ὃ παῖ, πρᾶγμα μικρόν, ἀλλ ἔξ ἄπαντος³⁾ μέγα ἀγαθὸν ἢ κακόν».—5) εἰς τοὺς θνητοὺς ὁ θεὸς εἶναι καταφύγιον⁴⁾.—6) δὲν εἶναι ἴδιον παντὸς νὰ ὑποφέρῃ⁵⁾ τὴν πενίαν, ἀλλ ἀνδρὸς σοφοῦ.—7) ἴδιον ἀγαθὸν ἀνδρὸς εἶνε νὰ εὐεργετῇ⁶⁾ τοὺς φύλους.—8) δὲν εἶναι ἴδιον παντὸς νὰ πλέῃ εἰς Κόρινθον.—9) Φθάνει⁷⁾ εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν, δτὶς εἶνε⁸⁾ τεσσάρων σταδίων τὸ πλάτος⁹⁾.—10) ὁ ἀνδριὰς εἶνε ἀπὸ χαλκόν.
 —11) ἐγὼ τούτου τοῦ χαρακτῆρος¹⁰⁾ εἰμαι.—12) Ἡ Σπάρτη εἶνε μία ἀπὸ τὰς διλιγανθρωποτάτας πόλεις.—13) ὅλοι νομίζομεν δτὶ ὁ θάνατος εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ μέγιστα κακά.—14) σὺ εἶσαι σώφρων, τὰ ἴδικά μου δὲν εἶνε σώφρωνα.—15) αἱ πύλαι εἶχον κλεισθῆ καὶ ὅπλα ἐπὶ τῶν τειχῶν ἐφαίνοντο.—16) ὅλα τὰ θνητὰ πολλὰς μεταβολὰς ἔχουσι.—17) εἰς τοὺς Ἀθηναίους εἶνε πολλὰ χρήματα.—18) εἰς τὴν Συρίαν εἶνε πολλὰ πρόβατα.—19) τὸ πλῆθος ἐνόμιζεν δτὶ ὁ Ἱππαρχος ἐφονεύθη¹¹⁾ ἐν φῷτῳ τύραννος. 20) ὁ δῆμος ἐπε τέθη¹²⁾ πατὰ τῶν δλίγων.—21) ὁ στρατὸς ἀνεχώρει.—22) ὁ ἴδικός μου πατὴρ καὶ ἡ ἴδική σου μήτηρ εἶνε ἀδελφοί.—23) Ὁ Ἀλ κιβιάδης καὶ ὁ Νικίας καὶ ὁ Λάμαχος ἐξελέχθησαν στατηγοί.—24) δτὲ εἶδε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὴν γυναικά του δτὶ εἶχον γείνη αἰχμάλωτοι, ἐδάκρυσε.—25) ὁ πόλεμος καὶ ἡ στάσις εἶνε δλέθρια.—26) Μὲ ἔστειλεν¹⁴⁾ ὁ Ἀριαῖος καὶ ὁ Ἀρτάβαζος, οἵτινες εἶνε¹⁵⁾ πιστοὶ εἰς τὸν Κῦρον καὶ εὐνοϊκοί¹⁶⁾ πρὸς ἡμᾶς.—27) Ἄφ' οὖ ἥκουσεν ὁ Ξενοφῶν καὶ οἱ ὅπισθιοφύ λακες ἐνόμισαν¹⁷⁾ δτὶ ἄλλοι ἐπιτίθενται ἔμπροσθεν.

•Επιθετικοὶ προσδιορισμοί.

Θέμα 9 (§ 49—56)

1) ὀχληρὸν ὁ χρόνος ὁ πολύς.—2) αἱ δημοκρατούμεναι πόλεις τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις διοικοῦνται.—3) οἱ Ἑλλήνες ἐσκή νησαν ἐγγὺς παραδείσου καλοῦν καὶ μεγάλουν καὶ δασέος πα τοίων δένδρων.—4) ἐνταῦθα ἦν πόλις ἐρήμη μεγάλη, ὅνομα δ' αὐτῇ Κορσωτή.—5) ἐνθα ἦν Ἀρτέμιδος ἱερὸν μάλα ὅγιον καὶ

λίμνη πλέον ἡ σταδίου, ὑπόφαμμος, ἀέναιος, ποτίμου καὶ θερμοῦ
ὑδατος.—6) οἱ μετὰ τοῦ Ξενοφῶντος στρατευόμενοι ἔμειναν ἡμέ-
ρας ἀμφὶ τὰς τριάκοντα ἐν ταῖς τῶν Κόλχων κώμαις.—7) ἡ ἐν
πολέμῳ ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀφθονία ἄμα τροφήν τε καὶ εὔκλειαν
παρέχεται.—8) ταύτην τὴν ἡμέραν ηὐλίσθησαν ἐν ταῖς κώμαις
ταῖς ὑπὲρ τοῦ πεδίου τοῦ παρὰ τὸν Κεντρίτην ποταμὸν εὔρος ὡς
δίπλεθρον.—9) διέφερεν ἐν τοῖς καλοῖς ἔργοις διὰ τὴν ἀεὶ μελέ-
την.—10) ὑπερήφανόν που γίγνεθ' ἡ λίαν τρυφή.—11) τὴν πλη-
σίον τύχην οὐκ ἵσμεν.—12) μισθοφόρων δεῖ ἀνδρὶ τυράννῳ.—
13) δεινὸν ἦν προέσθαι δυστυχοῦντας ἀνθρώπους πολίτας.—14)
καὶ ὁ ἀνὴρ ὁ νεανίας προειλθὼν τοῦ λοχαγοῦ πρότερος ἐπορεύετο.
—15) καταπλεῖ Λακεδαιμονίοις ἡ παρὰ Διονυσίου βοήθεια, τρι-
ήρεις πλέον ἡ εἶκοσι.—16) τοῖς στρατιώταις ὠφεῖλετο μισθὸς
πλέον ἡ τριῶν μηνῶν.—17) κοινὰ τὰ τῶν φύλων.—18) ἐπλεον ἡμέ-
ραν καὶ νύκτα πνεύματι καλῷ ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντες τὴν Παφλαγο-
νίαν.—19) μὴ τὸ κακὸν κακῷ ἴω.—20) βάδιζε τὴν εὐθεῖαν ἵνα δί-
καιος ἔη.—21) πολιὰ χορόν μήνυσις, οὐ φρονήσεως.

Θ ε μ α 10 (§ 49—56)

1) εἰς τοὺς ἀγαθοὺς πολίτας ὁ βασιλεὺς εὐχαρίστως ¹⁾ κάμνει
χάριν ²⁾.—2) νομῆσο ³⁾ ὅτι οἱ χίλιοι ὑπεπεῖς οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ χί-
λιοι ἀνθρώποι.—3) λέγω ⁴⁾ ὅτι ὁ ἀγαθὸς καὶ καλὸς ἀνὴρ εἶναι εὐ-
δαιμων, ὁ δὲ ἀδικος καὶ πονηρὸς ἀθλιος.—4) τὸ κράτος ⁴⁾ τοῦ βα-
σιλέως λόγῳ πλήθους ⁵⁾ χώρας καὶ ἀνθρώπων εἶνε ἰσχυρόν.—5) ὁ
Κλέαρχος ἤλθεν ἐμπρὸς ⁶⁾ ἔχων τοὺς εὐειδεστάτους ἐκ τῶν στρα-
τιωτῶν του.—6) μέχρι τῆς σημερινῆς ⁷⁾ ἡμέρας οὐδὲν τῶν δεόν-
των δυνάμεθα νὰ πρᾶξωμεν.—7) καταγέλαστοι ἔχομεν γίνη ⁸⁾ καὶ
ἐγὼ ἀνὴρ γέρων καὶ ὑμεῖς.—8) τί μεγαλείτερον ἥθελεν ἔχει τις ⁹⁾
νὰ εἴπῃ κατ' ἀνδρὸς ὁήτορος;—9) ἐφονεύμησαν ἀνδρες ὅχι διλιγό-
τεροι ¹⁰⁾ τῶν εἶκοσι.—10) στρατιῶται ἥλθον περισσότεροι ἀπὸ χί-
λιοι.—11) οἱ μὲν κακοὶ κάμνουσι ¹¹⁾ κακόν τι εἰς τοὺς πλησίουν
των, οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἀγαθόν τι.—12) διέφερον οἱ τότε ἀπὸ τοὺς τώρα
—13) μὲ τὴν θέλησίν σας προτιμήσατε ¹²⁾ τὰ τῶν ³⁾ Αθηναίων.—14)
ὅ βασιλεὺς ἐνόμισεν ὅτι ὁ Τισσαφέρνης εἶνε αἴτιος τοῦ νὰ πηγαί-
νωσι ¹³⁾ κακῶς τὰ πράγματά του.—15) ἐκ φύσεως ¹⁴⁾ ὑπάρχουσιν
εἰς τοὺς παρόντας τὰ πράγματα τῶν ἀπόντων καὶ εἰς τοὺς θέλον-
τας νὰ κοπιάζωσι ¹⁵⁾ καὶ νὰ κινδυνεύσωσι τὰ πράγματα τῶν ἀμε-

λούντων.—16) ταράττουσιν αὐτὸν τὰ πράγματα τῶν Θετταλῶν, διότι ταῦτα εἶνε ἐκ φύσεως καὶ πάντοτε ἄπιστα εἰς δόλους τοὺς ἀνθρώπους.

Παράθεσις.

Θέμα 11 (§ 59-62).

1) Ἔπύαξα ἡ Συεννέσιος γυνὴ προτέρᾳ Κύρου εἰς Ταρσοὺς ἀφίκετο.—2) Φυλὴν χωρίον ἴσχυρὸν καταλαμβάνει.—3) τὸ σῶμα δεινὰ ἐν ἑαυτῷ παθήματα ἔχει, πρῶτον μὲν ἡδονήν, μέγιστον κακοῦ δέλεαρ, ἔπειτα λύπας, ἀγαθῶν φυγάς, ἕτι δ' αὖ θάρρος καὶ φόβον, ἄφονε συμβούλω.—4) οὐκ ἔστι πενίας ἵερον, αἰσχίστης θεοῖς.—5) Κύρος ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐπορεύετο.—6) διπάις μὲν ὁ Σάτυρος ἀπέδρα.—7) διὸ Ομηρος διοφώτατος πεποίηκε περὶ πάντων.—8) ἐκ τούτων τῶν ὀνομάτων ἡ Τημὺς τὸ ὄνομα σύγκειται.—9) τίποτε νεεῖ τὸ ὄνομα οἱ δαίμονες;—10) ἡ τοῦ πλήθους ἀρχὴ δημοκρατία τούνομα ἐκλήθη.—11) γυναικές ἐσμεν ἀθλιώτατον φυτὸν (=ἡμεῖς αἱ γυν.).—12) Ἐλληνες ἀεὶ παῖδες ἔστε.—13) ἐμέθυνον, ἵκανὴ πρόφασις εἰς τὸ ἀμαρτάνειν.—14) κεῦνται πεσόντες, πίστις οὐ σικοὴ πόλει.—15) οὐ παύσομαι τὰς χάριτας Μούσαις συγκαταμιγνύς, ἡδίστηην συζυγίαν.—16) ἀλλ' ἦ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἰορτῆς ἥκομεν;—17) διὸ Αριμένιος ἔξεπλάγη καί, τὸ μέγιστον, ἐφοβεῖτο ὅτι ἔμελλεν ὀφθῆσεσθαι.—18) καὶ γάρ, τὸ πάντων θαυμαστότατον, ἐπαινοῦσι μὲν πάντες τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα, μιμεῖσθαι δὲ αὐτὰ οὐδεμία πόλις ἐθέλει.—19) ἀλλ' ὅπερ μέγιστον, καὶ τὴν ψυχὴν κρατίστηην τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέφυσε.—20) ή ήμετέρα τῶν σοφιστῶν τέχνη ἐπιδέδωκε,—21) εἶδον τὴν σὴν ἀνδρείαν ἀναβαίνοντος ἐπὶ τὸν ὄκριβαντα.—22) ήμετέρα αὐτῶν ἔργα οὐδεὶς ἔχει λέγειν.

Θέμα 12 (§ 59-62)

1) διὸ Αντισθένης διφιλόσοφος ἔλεγεν ὅτι εἶνε καλύτερον ¹⁾ νὰ ἐμπέσῃ τις εἰς κόρακας παρὰ εἰς κόλακας διότι ἔκεινοι μὲν νεκρούς, οὔτοι δὲ ζῶντας τρώγουσι ²⁾.—2) διὸ Αρχέλαος ἦτο ἐκ γυναικός, ἦτις ἦτο δούλη τοῦ Ἀλκέτου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Περδίκου.—3) ἐκ λόγων (οἵτινες εἶνε) κοῦφον πρᾶγμα, μίση καὶ ἔχθρα προέρχονται ³⁾.—4) τὰ ἔντλα καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν σίδηρον (τὰ δποῖα εἶνε) ἄφωνα καὶ χωρὶς νοῦν ⁴⁾, ἐὰν φονεύσωσί ⁵⁾ τινα ἐμπεσόντα, ἔξοργοί οἱεν ⁶⁾.—5) πλησίον ⁷⁾ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ

νῆπηρχε πόλις μεγάλη, εἰς τὴν δούλιαν ἥτο ὄνομα Σιττάκη.—6) ὁ Ἀθως, ὅστις εἶνε δρος ὑψηλόν, τελειώνει⁸⁾ εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος.—6) μάντις παρευρίσκετο⁹⁾ ὁ Ἀρηξίων ὁ Ἀρκάς, ὁ δὲ Σιλανὸς ὁ Ἀμπρακιώτης εἶχε δραπετεύσῃ¹⁰⁾ ἥδη.—8) δὲν μεταχειριζόμεθα¹¹⁾ (ἵμεις) οἱ Κορῆτες ξενικὰ στρατεύματα.—9) ἐγώ, ὁ Θεμιστοκλῆς ἔχω ἔλθη¹²⁾ πρὸς σέ, ὅστις πλεῖστα κακὰ ἔχω κάμη¹³⁾ εἰς τὸν ἴδιον σας οἴκον.—10) δὲν πρέπει νὰ ἀφίνωμεν ἀπεριορίστους¹⁴⁾ ἐπιθυμίας καὶ ταῦτας νὰ πληρῶμεν (ὅπερ εἶνε) κακὸν ἀτελείωτον.—11) προσέθεσεν¹⁵⁾ ὅτι αὐτὸς δὲν θὰ μείνῃ μακρὰν¹⁶⁾ ἀνδρὸς καλλίστου καὶ ἀρίστου καί, τὸ μέγιστον, καταγομένου¹⁸⁾ ἐκ θεῶν.—12) πρέπει ὁ Ἐρατοσθένης νὰ ἀποδείξῃ ἐν ἐκ τῶν δύο ἡ ὅτι δὲν ἀπήγαγεν αὐτόν, ἡ ὅτι δικαίως ἔπραξεν τοῦτο.—

Ἐπεξήγησις

Θέμα 13 (§ 62-64)

1) τὸ μὲν εῦρημα θεῶν, Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος, ἄγραι καὶ κύνες.—2) Περικλῆς δυοῖν ἐγένετο μαθητής, Ἀναξαγόρου καὶ Δάμωνος· 3) τὰ πλεῖστα τοιάδε ἦν τῶν χωρίων ἀπεῖχον αἱ πόλεις στάδια ὁγδοίκοντα.—4) οἱ Ἑλληνες ἀποπέμπουσι τὸν ἱγεμόνα δῶρα δόντες, ἵππον καὶ φιάλην ἀργυρᾶν.—5) ὁ νόμος οὕτω τάττει, μὴ τὸν μάντιν τοῦ στρατηγοῦ ἀρχειν, ἀλλὰ τὸν στρατηγὸν τοῦ μάντεως.—6) τοῦτο πῶς οὐκ ἀμαθία ἡ ἐπονείδιστος, ἡ τοῦ οἰεσθαι εἰδέναι, ἢ οὐκ οἶδε;—7) ὑφ' ὃν κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν αἰσχρόν, τούτων ἐγκράτειαν ἀσκει πάντων, κέρδους, ὀργῆς, ἥδονῆς, λύπης.—8) τὸ δὲ μέγιστον τῶν κακῶν δεδιότες γὰρ διατελοῦσι.—9) δ καὶ πάντων γένοιτ⁷⁾ ἀντίτατον, εἰ περὶ ὃν αὐτὸς προσεδόκα τεύξεσθαι τιμωρίας, ταῦτα ὑμεῖς ἀπολύσετε.—10) περὶ ὃν μικρῷ πλείῳ βιούλομαι διελθεῖν καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαι δέομαι.... ἐκεῖνοι γὰρ τοῖς πολεμίοις ἀπήντησαν ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Βοιωτίας.

Θέμα 14 (§ 62-64)

1) τὸ νὰ τιμωρεῖται¹⁾ τις εἶνε ἀπαλλαγὴ ἀπὸ μέγιστον κακόν, δηλ. πονηρίαν.—2) δύο εἶνε ἐκεῖνα, τὰ δοποῖα παιδεύουσιν²⁾ τοὺς νέους, δηλαδὴ ἡ τιμωρία τῶν ἀδικούντων καὶ ἡ ἀμοιβή, ἥτις δίδεται²⁾ εἰς τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας.—3) κατὰ τοῦτο³⁾ διαφέρει ὁ ἀνθρωπος ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῶα, δηλ. κατὰ τὸ

δτι ἐπιθυμεῖ⁴⁾ τιμήν.—4) δύο εἶνε τὰ σπουδαιότατα⁵⁾ ἀπὸ
ὅλα ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει, δηλ. νοῦς καὶ λόγος.—5) ἔκαμαν⁶⁾,
ἐπιμαχίαν, δηλ. νὰ βοηθῶσι τὴν χώραν ἀλλήλων, ἐάν τις
ὑπάγῃ⁷⁾ κατὰ⁸⁾ τῆς Κερκύρας ἢ τῶν Ἀθηνῶν.—6) ὁ Ἀγη-
σύλαιος βασιλέως ἀγαθοῦ ἵδιον ἐνόμιζε τοῦτο, δηλ. τὸ νὰ κάμην⁹⁾
εἰς τοὺς ἀρχομένους πλεῖστα ἀγαθά.—7) ἐγὼ ὑμᾶς, ὡς παῖδες
τοιουτορόπως ἐπαίδευον, δηλ. νὰ προτιμᾶτε τοὺς πρεσβυτέρους²⁾
—8) κοινὸν ἀγαθὸν εἶνε τοῦτο, δηλ. χρηστὸς ὅταν εὐτυχῇ¹¹⁾).—9)
δὲν ἥθελομεν εὔρῃ¹²⁾ πολιτείαν περισσότερον συμφέρουσαν ἀπὸ
τὴν τοῦ Κλεισμένους. ἀπόδειξις δὲ¹³⁾ μεγίστη (εἶνε τοῦτο· οἱ
μεταχειρίζομενοι¹⁴⁾ δηλαδὴ¹⁵⁾ ἐκείνην ἔλαβον τὴν ἡγεμονίαν
παρὰ τῶν Ἑλλήνων μὲ τὴν θέλησίν των¹⁶⁾).

Ἄρθρον

Θέμα 15 (§ 64-75)

1) Ξέρξης ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπεχώρει.—2)
ὅ σοφὸς ἐν ἑαυτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.—3) λύπη παροῦσα πάν-
τοτ᾽ ἐστὶν ἡ γυνή.—4) ὁ παῖς πάντων θηρίων ἐστὶ δυσμεταχειρι-
στότατον.—5) πονηρὸν ὁ συκοφάντης.—6) νικᾶ ὁ μείων τὸν μέ-
γαν δίκαιον.⁷⁾—7) κρίνει φίλους ὁ καιρὸς ὡς χρονὸν τὸ
πῦρ.—8) τὸ μὴ πείθεσθαι τοῖς λεγομένοις τοὺς πολλοὺς οὐδὲν
θαῦμα.—9) ὁ Κῦρος τὸν πατέρα τῆς μητρὸς ἀπέκτεινε.—10)
ἀνειπεῖν ἐκέλευσε Τολμίδην τὸν κῆρυκα ἵεναι εἴσω τὸν βουλό-
μενον.—11) ἄπανθ' ὁ τοῦ ζητοῦντος εὐρίσκει πόνος.—12) Κῦρος
ἔδωκε τρεῖς ήμιδαρεικοὺς τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ.—13) εἰρήνη
ἀργίαν οὐ τρέφει.—14) φόβος μνήμην ἐκπλήσσει.—15) Ἡ Αγις
ἀφικόμενος εἰς Δελφοὺς πάλιν ἀπίστῳ ἐκαμεν ἐν Ἡραίᾳ καὶ
ἀπηνέχθη εἰς Λακεδαίμονα.—16) ἀντέλεγον περὶ βασιλείας Λεω-
τυχίδης, υἱὸς φάσκων Ἡ Αγιδος εἶναι. Ἀγησύλαιος δὲ ἀδελφός.—17)
ναυμαχία παλαιοτάτη ὃν ἴσμεν γίγνεται Κορινθίοις πρὸς Κερκύ-
ραιούς.—18) πέμπουσιν εἰς τοὺς Μοσυνοίκους Τιμησίθεον καὶ
πεμφθεὶς ὁ Τιμησίθεος ἥκεν ἄγων τοὺς ἀρχοντας.—19) σκέψα-
σθε, ὡς πολῖται, ὅσην πρόνοιαν περὶ σωφροσύνης ἐποιήσατο
ὁ Σόλων ἐκεῖνος ὁ παλαιὸς νομοθέτης.—20) τῶν μὲν φύσει
τιμωτάτων ἄριστον ὁ θεός, τῶν δὲ περὶ γῆν καὶ ἀνθρώπους
ὁ βασιλεύς.—21) βασιλεὺς ἐπεὶ ἥκουσε τὸν Τισσαφέροντος

στόλον ἀντιπαρεσκευάζετο. — 22) ἂμα ἐφ ἐπλεον. — 23) ἡμέρα
ἡλίου πορεία ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμάς. — 24) ἄγει ἐπὶ δόρον. —
25) ἐπὶ πόδα ἀνεχώρησαν. — 26) ὕδωρ πολὺ ἦν ἐξ οὐρανοῦ. — 27)
οἱ μετὰ Ἀριάδνης φεύγουσι διὰ τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου εἰς τὸν
σταθμὸν ἔνθεν ὥρμηντο. — 28) τὰς ἐκ τῶν θεῶν ἀνάγκας ἀνθρω-
πον δῆτα δεῖ φέρειν. — 29) ἡ ἄγαν ἐλευθερία εἰς δουλείαν μετα-
βάλλει. — 30) Περικλεῖ ποτε τῷ τοῦ πάνυ Περικλέους υἱῷ διαλε-
γόμενος Σωκράτης εἶπε. — 31) εἶχον ἡγεμόνας τῶν πάνυ στρατη-
γῶν. — 32) στέργει τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω. — 33) τὸ γνῶθι
σαυτὸν καὶ τὸ σωφρόνει ἐστὶ ταῦτον. — 34) τὸ δρθῶς τοῦτο λόγου
δεῖται. — 35) προσέκειτο τὸ καλὸς τῷ ἀγαθῷ. — 36) τὸ ἄλφα πολ-
λαχοῦ σημαίνει τὸ δόμοῦ. — 37) ἐφημέρους τὰς τύχας κεκτήμεθα.
— 38) ταύτης ἔνεκα τῆς παρόδου στενῆς Κῦρος τὰς ναῦς μετε-
πέμψατο. — 39) ἀθάνατον τὴν περὶ αὐτοῦ μνήμην κατέλιπεν. — 40)
ἐν ἀφθόνοις τοῖς ἐπιτηδείοις ἔζων. — 41) οὐκ εὖ λέγειν χρὴ μὴ ἐπὶ
καλοῖς τοῖς ἔργοις. — 42) οἱ Ἀθηναῖοι παρ' ἐκόντων τῶν συμμά-
χων τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβον. — 43) κατακλίνεται ὁ λαγώς τὰ μὲν
πρόσθιν σκέλη συνθείσι, ἐπ' ἄκρους δὲ τοὺς πόδας τὴν γένυν κα-
ταθείσ. — 44) Κῦρος ἔστησε τὸ ἄρμα πρὸ τῆς φάλαγγος μέσης. —
45) ἄκρον ἀφικνεῖσθε τὸ ζητούμενον. — 46) οὐ πάσας χρὴ τὰς δό-
ξας τῶν ἀνθρώπων τιμᾶν, ἀλλὰ τὰς μέν, τὰς δ' οὐ, οὐδὲ πάντων,
ἀλλὰ τῶν μέν, τῶν δ' οὔ. — 47) κήρυκας ἐπειψε βασιλεὺς περὶ
σπονδῶν οἱ δὲ ἐπεὶ ἥλθον πρὸς τοὺς προφύλακας ἔζητον τοὺς
ἄρχοντας. — 48) καὶ τὸν κελεῦσαι δοῦναι (λέγουσι). — 49) καὶ τὸν
εἶπεν. — 50) σιωπῇ ἔξέρχομαι καὶ ἀφικνοῦμαι ὡς τὸν καὶ τόν, καὶ
τοὺς μὲν ἔνδον κατέλαβον, τοὺς δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντας εὗρον. — 51)
καὶ δεῖ ἀκούσας εἶπε.

Θέμα 16 (§ 74—75)

- 1) ὁ Μεγάβαζος ἀποδίδει εἰς τὸν Ξενφῶντα τὴν παρακατα-
θήκην. — 2) ὅτε ὁ Ξέρξης συνήθιζοισε¹⁾ τὴν ἀναρίθμητον στρατιὰν
καὶ ἥλθεν ἔναντίον²⁾ τῆς Ἑλλάδος καὶ τότε οἱ Ἰδικοί μας πρό-
γονοι ἐνίκων τοὺς προγόνους τούτων. — 3) ὁ Ἰδιος³⁾ σὺ ἐδίδαξες
τὴν γυναικά σου ὥστε νὰ εἶναι ὅποια πρέπει ἡ ἔλαβες αὐτὴν παρὰ
τοῦ πατρός της καὶ τῆς μητρός της γνωρίζουσαν⁴⁾ νὰ διοικῇ τὰ
ἀρμόζοντα⁵⁾ εἰς αὐτήν. — 4) γενναίως⁶⁾ πρέπει νὰ ὑποφέρῃ⁷⁾ τὰς
συμφορὰς ὁ εὐγενής. — 5) εἰς τὸν τύραννον ἐπιτρέπεται⁸⁾ νὰ μὴ
Χρ. Β. Λώλου.—Συντακτικὸν

πείθεται εἰς τὰ λεγόμενα.—6) πρέπει δὲ στρατιώτης νὰ φοβῆται περισσότερον⁹⁾ τὸν ἄρχοντα παρὰ τοὺς πολεμίους.—7) δὲ Σεύθης ὑπεσχέθη¹⁰⁾ νὰ δίδῃ εἰς ἔκαστον στρατιώτην κυνικηνόν.—8) ἐκήρυξεν δὲ κῆρυξ κατὰ τὴν αὐλοιον¹¹⁾ νὰ παρευρίσκεται¹²⁾ εἰς τὴν θυσίαν, δστις θέλει¹³⁾ νὰ λαμβάνῃ τι.—9) δὲ αἴτιος τῶν ἐνοχλήσεων¹⁴⁾ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ὑμᾶς ἔχει τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν¹⁵⁾—10) ή μωρία δίδει κακὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.—11) συνέβαινεν ἐξ ὅσων οἱ Ἀθηναῖοι ἐπραττον νὰ αὐξάνῃ¹⁶⁾ ή Ἑλλὰς καὶ ή Εὐρώπη νὰ γίνεται ἴσχυροτέρα¹⁷⁾ ἀπὸ τὴν Ἀσίαν.—12) δὲ Πρωταγόρας ἔλεγεν ὅτι μέτρον τῶν ὄντων εἶναι δὲ ἀνθρωπος.—13) ἔνεκα τίνος νομίζεις ὅτι δὲ Ὁμηρος ὀνόμασε¹⁸⁾ τὸν Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν;—14) πρέπει δὲ βασιλεὺς νὰ φροντίζῃ¹⁹⁾ περὶ τοῦ λαοῦ.—15) ὑπεσχέθη νὰ κάμη εἰς αὐτοὺς φίλον τὸν βασιλέα.—16) δὲ βασιλεὺς (τῶν Περσῶν) ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἥλιου ἔστειλε κήρυκας περὶ σπονδῶν.—17) δὲ Ὁρόντας ἀνὴρ Πέρσης, συγγενῆς²⁰⁾ τοῦ βασιλέως ἐπιβουλεύεται²¹⁾ τὸν Κῦρον.—18) δὲ Κῦρος λέγεται ὅτι εἰς τὸν Λύσανδρον, ὅτε ἦλθε φέρων τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως δῶρα, ἐπεδείκνυε τὸν ἐν Σάρδεσι παράδεισον.—19) νόμιζε ὅτι κανένει ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα δὲν εἶνε βέβαιον.—20) εἶναι ἀνάγκη δστις ἔχει²²⁾ πολλὰ καὶ νὰ δαπανᾷ.—21) εὐδαιμονέστεροι εἶνε οἱ ἔκει ἀπὸ τοὺς²³⁾ ἐδῶ.—22) τὸ φανερῶς εἶνε καλύτερον ἀπὸ τὸ κουφίως²⁴⁾.—23) νομίζω ὅτι εἰς ὅλους εἶνε φανερὸν ὅτι τὸ νὰ προγινώσκωμεν²⁵⁾ τὰ μέλλοντα δὲν εἶνε ἵδιον τῆς Ἱδικῆς μας φύσεως.—24) οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον τὴν ἡγεμονίαν²⁶⁾ τῶν συμμάχων κατ' ἀρχὰς²⁷⁾ αὐτονόμων.—25) δὲ θεός εἶνεφύτευσεν²⁸⁾ εἰς τὸν ἀνθρωπον τὴν ψυχὴν ἀρίστην.—26) εἰς ὅσους²⁹⁾ ὁ δίοις εἶνε αἰσχρὸς δὲν τιμῶσι τὴν θεάν Φήμην, διότι νομίζουσιν ὅτι ἔχουσιν αὐτὴν ἀδάνατον κατήγορον.—27) δύσκολον³⁰⁾ εἶνε καὶ εἰς ἀνθρωπος ἀργὸς νὰ τρέψηται, πολὺ δὲ δυσκολώτερον ἀκόμη οἶκος ὅλος.—28) ή γῆ μὲ τὴν θέλησίν της³¹⁾ παρέχει τὴν καθημερινὴν τροφήν.—29) δὲ βασιλεὺς κάμνει χάροιν εἰς τοὺς πολίτας (ὄντας) ἀγαθούς.—30) δὲ πρόσκλησις ἔχει γείνη εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς.—31) δὲ βασιλεὺς νομίζει ὅτι εἰσθε αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἔχει³²⁾ ὑμᾶς ἐν τῷ μέσῳ τῆς χώρας του καὶ ἐντὸς ποταμῶν ἀδιαβάτων.—32) δὲ Νεῖλος σχίζει τὴν Αἴγυπτον εἰς τὸ μέσον.—33) δὲ Εὐφράτης διὰ μέσου τῆς Βαθυλῶνος ὁρέει.—34) πτηνὸν κάθηται εἰς³³⁾ τὸ ἄκρον τοῦ δένδρου.—35) δὲ πόλις κείται εἰς τὸ ἔσχατον τῆς νῆ

σον.—36) εἰς³⁴⁾ τὸ μέσον τοῦ Καυκάσου εἶνε βράχος³⁵⁾.—37) ἄμα τῇ δύσει³⁶⁾ τοῦ ἥλιου κατέλαβον τὰς ναῦς.—38) ἐκ τῶν ἀκουσμάτων, ἄλλα μὲν ταχέως μᾶς ἀφίνουσιν³⁷⁾, ἄλλα δὲ ὅλον τὸν χρόνον παραμένουσι. —39) τὰ ἄρματα ἐφέροντο ἄλλα μὲν δι’ αὐτῶν τῶν πολεμίων, ἄλλα δὲ διὰ τῶν Ἑλλήνων.—40) εἶνε ἀνάγκη³⁸⁾ ἄλλοι μὲν νὰ εἶνε δυστυχεῖς, ἄλλοι δὲ εὔτυχεῖς.—41) ὁ Κῦρος ἐπειδὴ εὑρίσκετο ἐν ἀπορίᾳ³⁹⁾ προσεκάλει⁴⁰⁾ τὸ Κλέαρχον οὗτος δὲ δὲν ἦθελε νὰ ὑπάγῃ⁴¹⁾.—42) ὁ Κῦρος διέταξε⁴²⁾ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων νὰ προχωρῶσιν⁴³⁾, οὗτοι δὲ ἔκαμον τοῦτο.—43) ἔπρεπε αὐτὸ καὶ αὐτὸ νὰ κάμης καὶ αὐτὸ νὰ μὴ κάμης.—44) ἐάν αὐτὸ καὶ αὐτὸ ἔκαμνεν⁴⁵⁾ ὁ ἀνθρώπος οὗτος ἐδῶ, δὲν θὰ ἀπέθνησκεν⁴⁶⁾.

Οὐσιαστικὰ μετὰ γενικῆς.

Θέμα 17 (§ 78—79)

1) ἀνδρῶν ἐπιφανῶν ἐν τῷ πολέμῳ πᾶσα γῆ τάφος.—2) Ἀγνόδωρος δ’ ἦν δημότης Μενεστράτου, Κριτίου δὲ κηδεστῆς τοῦ τῶν τριάκοντα.—3) οἰκία λίθου.—4) δρῶσι σωροὺς σίτων, ξύλων, λίθων.—5) ταμεῖον ἀρετῆς ἐστὶ γενναία γυνή.—6) θέλω τύχης σταλαγμὸν ἢ φρενῶν πίθον.—7) γαστήρ ὡν πέπονθεν οὐκ ἔχει χάριν.—8) σίτον οὐχ οἶόν τε πολλοῦ χρόνου ἔχειν πεζῇ λόντα. —9) ἐάν τις ὑβρίσῃ εἰς ἀνδρα τῶν ἐλευθέρων, γραφέσθω δι βουλόμενος τῶν Ἀθηναίων.—10) ἐβοήθει Ἀρίσταρχος καὶ τῶν ἵππεων νεανίσκοι.—11) οἱ Κυθήριοι Λακεδαιμόνιοι εἰσὶ τῶν περιοίκων.—12) πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πλουτοῦντες πονηροί εἰσι.—13) ἀρετὴ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλῶν.—14) ταῖς ήμισείαις τῶν νεῶν Κνίδουν ἐφύλασσον.—15) δίκαιον τιμᾶν τοὺς ἀγαθοὺς τῶν νέων.—16) κινδυνεύει οὐδέτερος ἡμῶν οὐδὲν καλὸν κάγαθὸν εἰδέναι.—17) εἰς τοῦτο θράσους κοὶ ἀναιδείας ἀφίκται.—18) εἰς πᾶν μοχθηρίας προελήνυθε τὰ πράγματα.—19) λύπης ἱατρός ἐστιν ἀνθρώποις λόγος.—20) δργὴ φιλούντων δλίγον ἰσχύει χρόνον.—21) ἀκολάστου στρατεύματος οὐδὲν ὅφελος.—22) Σωκράτης οὐδεπώποτε ὑπέσχετο διδάσκαλος εἶναι τῆς δικαιοσύνης.—23) τοῖς θηρίοις πόθος ἐγγίγνεται τῶν συντρόφων.—24) παρέλαβον οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἡγεμονίαν διὰ τὸ Παυσανίου μῖσος τῶν συμμάχων.—25) τὸν θεῶν πόλεμον οὐκ ἀν ἀποφύγοι τις.—26) Ἀκαρνάνων τινὲς φιλίᾳ Δη-

(μισθίνους ἐπεκούρησαν.—27) ή Ῥόδος τῆς βασιλέως ἀρχῆς ἐπιτείχισμά ἔστι.—28) ἀνάπαυσίς ἔστι τῶν κακῶν ἀποαξία.

Θέμα 18 (§ 78—79)

1) Ἰσχυριζόμεθα ¹⁾ ὅτι ἡ πενία εἶνε ἀδελφὴ τῆς πτωχείας.—2) ὅπως οἰκίας τὰ κάτωθεν πρέπει νὰ εἶνε Ἰσχυρότατα, οὗτω καὶ τῶν πρᾶξεων αἱ ἀρχαὶ καὶ αἱ βάσεις ²⁾ ἀρμόζει ³⁾ νὰ εἶνε ἀληθῆς.—3) εἶνε ἄξιον νὰ θαυμάζῃ τις τὴν εὐσέβειαν τῶν Αἰγυπτίων.—4) ἡ Ἐφεσος ἀπέχει ἀπὸ τὰς Σάρδεις τριῶν ἡμέρων δρόμον ⁴⁾.—5) τριάκοντα ταλάντων περιουσίαν ⁵⁾ ἀπέκτησεν ⁶⁾.—6) εἰς τοὺς νικῶντας ἐν Δελφοῖς ἐδίδετο στέφανος ἐκ δάφνης.—7) ἐνυπῆρχε ⁷⁾ σῖτος πολὺς καὶ οἶνος ἐκ φοινίκων.—8) καλύτερον ⁸⁾ νὰ ἔχῃ ⁹⁾ τις ἀγέλην φίλων παρὰ βοῶν.—9) πρέπει νὰ δίδῃ ¹⁰⁾ τις λόγον διὰ τὰ πεπραγμένα.—10) ἐφάνη καλὸν ¹¹⁾ εἰς τοὺς στρατηγοὺς νὰ δώσωσι λόγον διὰ τὸν περασμένον ¹²⁾ χρόνον.—11) ἡ σελήνη ὅχι μόνον τῆς νυκτός, ἀλλὰ καὶ τοῦ μηνὸς τὰ μέρη κάμνει εἰς ὑμᾶς φανερά.—12) αἰσχρὸν εἶνε οἱ μὲν ζωγράφοι ¹³⁾ νὰ ἀπεικονίζωσι ¹⁴⁾ τὰ ὁραῖα ¹⁵⁾ ἐκ τῶν ζώων, οἱ δὲ παῖδες νὰ μὴ μιμῶνται τοὺς σπουδαίους ἐκ τῶν γονέων.—14) νομίζω ὅτι εἰς οὐδὲν μέρος ¹⁶⁾ τῆς γῆς ὑπάρχει πολιτεία καλή.—15) ὅτε ἐγένετο ¹⁷⁾ μάχη ἐν Τανάγρᾳ τῆς Βοιωτίας ἐνίκων οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ σφαγή ¹⁸⁾ ἀμφοτέρων πολλὴ ἐγένετο.—16) ἡ εὔνοια τοῦ θεοῦ εἶνε ἀναγκαιοτάτη εἰς τὸν ἄνθρωπον.—17) ὁ Κῦρος ἐνόμιζεν ὅτι τὸ κυνήγιον ¹⁹⁾ εἶνε ἀσκησις τῶν πολεμικῶν.—18) εὔχου νὰ μὴ λάβῃς πεῖραν τῶν φίλων σου.—19) περὶ τῶν χρηστῶν ἔχει φροντίδα τινὰ καὶ ὁ θεός.—20) ἀμέλειαι τῶν γονέων εἰς τὸν ἀγαθὸν δὲν ἀρμόζουσιν ²⁰⁾.

Ἐπάθετα μετὰ γενυκῆς.

Θέμα 19 (§ 81—82)

1) τῶν δυστυχούντων οὐδεὶς εὐτυχὴς φίλος, τῶν δ' εὐτυχούντων πάντες εἰσὶ συγγενεῖς.—2) δόξῃ κτήματα κτητά, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὠνητή.—3) οὐδεὶς ἔστιν ἔνοχος δειλίας.—4) χαρᾶς καὶ ἐπαίνων ἥν ἡ πόλις μεστή.—5) τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατῆ ἔστι.—6) ἐπιμελεῖς σμικρῶν εἰσιν οἱ θεοὶ οὐχ ἥττον ἢ τῶν μεγέθει διαφερόντων.—7) Κριτίας οὐδενὸς ἴδιωτης

ἥν.—8) ὁ γραμμάτων ἄπειρος βλέπων οὐ βλέπει.—9) αἰδοῦς ὁ δειλὸς ἔλευθερος.—10) αἱ σάκες αἱ κεναὶ φρενῶν ἀγάλματ' ἀγορᾶς εἰσι.—11) δυστυχῆς ἡ Ἑλλας τοιούτων ἀνδρῶν ὁρφανή γενομένη.—12) ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος.—13) ἥδη καὶ ἄλλοις πολλαπλασίοις ὑμῶν ἐπολεμήσαμεν.

Θέμα 20 (§ 81-82)

1) στήλη ἔχει στηθῆ πλησίον τοῦ ναοῦ, ἥτις ἔχει ¹⁾ γράμματα, ὁ χῶρος ἕιρός τῆς Ἀρτέμιδος.—2) περισσότερον ἔχω φοβηθῆ τὰ ἴδια ²⁾ ἡμῶν σφάλματα ³⁾ παρὰ τὰς σκέψεις ⁴⁾ τῶν ἐναντίων.—3) οἱ φιλόσοφοι φαίνονται ⁵⁾ εἰς ἄλλους μὲν μηδενὸς τιμὴν ἔχοντες ⁶⁾, εἰς ἄλλους δὲ ἄξιοι τοῦ παντός.—4) εὔχομαι νὰ δώσωσιν εἰς ἐμὲ οἱ θεοὶ νὰ γείνω εἰς ὑμᾶς αἴτιος ἀγαθοῦ τινσι.—5) ὁ Σωκράτης ἐφαίνετο εἰς ἐμὲ ὅτι εἶνε εὐδαιμων διὰ τὸν χαρακτηρὸν του ⁷⁾.—6) γνωρίζω ὅτι σεῖς ἔχετε γείνη ⁸⁾ μέτοχοι ⁹⁾ σοφίας.—7) τὸ ζῆν εἶνε γεμάτον ¹⁰⁾ ἀπὸ πολλὰς φροντίδας.—8) πρέπει ὅσοι ἐπιθυμοῦσι ¹¹⁾ παιδείαν νὰ μὴ εἶνε ἄπειροι κανενὸς πράγματος.—9) ὁ στρατηγὸς πρέπει νὰ εἶνε ἐπιτήδειος ¹²⁾ εἰς τὸ νὰ παρασκευᾶῃ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον (ἀπαιτούμενα).

Παραθετικά

Θέμα 21 (§ 82-93)

1) οὐδὲν ἀνθρώπου θηρίον ἀγριώτερον.—2) οὐκ ἔστιν οὐδὲν μητρὸς ἥδιον τέκνοις.—3) πολλῶν χρημάτων κρείττων ὁ παρὰ τοῦ πλήθους ἔπαινος.—4) οὐκ ἔστι διδάσκαλος οὐδεὶς (κρείττων τῆς ἀνάγκης).—5) οὐδέν ἔστιν ἀγαθὸν κρείττον ἀνθρώποις ὑγιείας.—6) οἱ Ἑλληνες μᾶλλον τοὺς πολίτες ἢ τοὺς πολεμίους δεδίασι.—7) οἱ Πέρσαι Κύρῳ μᾶλλον φύλοι ἦσαν ἢ βασιλεῖ.—8) περὶ ὑγιείας τοῖς ἰατροῖς μᾶλλον οἱ ἀνθρωποι πείθονται ἢ γονεῦσι.—9) οἱ Ἀθηναῖοι ἐν Σικελίᾳ μεῖζω ἢ κατὰ δάκρυα ἐπεπόνθεσαν.—10) ταῦτα μεῖζω ἔστιν ἢ κατ' ἐμὲ καὶ σὲ ἔξευρεῖν.—11) αἱ δεύτεραι φροντίδες σοφώτεραι.—12) ἐν εἰρήνῃ οἱ ἴδιωται ἀμείνοντας τὰς γνώμας ἔχουσι.—13) ὡς εἶδον οἱ Ἑλληνες τοὺς ἐγγὺς ὅντας ἐπῆσαν πολὺ ἔτι προθυμότερον ἢ πρόσθεν.—14) Κῦρος πάντων πάντα κράτιστος ἐνομίζετο.—15) διὰ τοὺς νόμους μάλιστα μέγιστοί ἔστε.—16) δεῖ ὅτι μάλιστα εὑμαθεῖς εἶναι τοὺς νέους.—17) εἰς

εἶπεν ὡς τάχιστα πορεύεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα.—18) ἐμοὶ οὐδέν
ἔστι πρεσβύτερον τοῦ ὡς ὅτι βέλτιστον ἔμε γενέσθαι.—19) οὐκ
ἀφθονία τῶν προθυμουμένων ὡς ἀρίστων ὅτι μᾶλιστα καὶ ὡς τά-
χιστα γίγνεσθαι.—20) πορευτέον τοὺς πρώτους σταθμοὺς ὡς ἄν
δυνώμεθα μακροτάτους.—21) ὅμολογεῖται δὲ ἔρως ἐν τοῖς πρεσβύ-
τατος εἶναι.—22) δοῶ τὰ πράγματα οὐχ οἴα βέλτιστα ἐν τῇ πό-
λει ὅντα.

Θέμα 22 (§ 82-93)

1) νομίζω ὅτι σεῖς εἴσθε καλλίτεροι ¹⁾ ἀπὸ πολλοὺς βαρβά-
ρους.—2) δὲ θεὸς ἡμᾶς θέλει νὰ μᾶς καταστήσῃ ἐντιμοτέρους
ἀπὸ ἑκείνους.—3) νομίζω ὅτι οὐδέν κτῆμα εἶνε καλλίτερον εἰς
ἕνα ἄνδρα ἀπὸ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν δικαιοσύνην.—4) λέγω ὅτι
εἶνε εὐδαιμονέστεροι οἱ κόσμοι ἀπὸ τοὺς ἀκολάστους.—5) τὸν σώ-
φρονα βίον εὐχαριστότερον ²⁾ ἀπὸ τὸν ἀκόλαστον ἔχομεν θεω-
ρήσῃ.—6) τοῦτον μόνον τὸν νόμον λέγουσιν ὅτι ἔθεσαν ³⁾ οἱ Λο-
κροὶ ἐν διαστήματι ἐτῶν ⁴⁾ περισσότερον τῶν διακοσίων.—7) οἱ
βάρβαροι οὐδέποτε ἐστρατοπέδευνον μακρὰν ⁵⁾ τῶν Ἑλλήνων ὀλι-
γώτερον ἀπὸ ἔξηκοντα στάδια.—8) δὲν εἶνε δίκαιον ἡμεῖς νὰ φαι-
νώμεθα χειρότεροι ἀπὸ τοὺς πατέρας μας.—9) οἱ ἀκοντισταὶ ἡκόν-
τιζον κοντότερα ⁶⁾ ἢ ὥστε νὰ φιλάνωσι ⁷⁾ τοὺς σφενδονήτας.—10)
ἔλεγεν ὅτι προσετάττετο εἰς αὐτὸνς νὰ πράττωσι μεγαλύτερα
παρὰ ἀναλόγως ⁸⁾ τῆς δυνάμεως των.—11) δὲ παῖς εἶνε μᾶλλον
ἐπιμελῆς παρὰ εὐφυής.—12) πολλοί, ἐπειδὴ ⁹⁾ διὰ τὴν ἰσχύν των
ἐπιχειροῦσιν ¹⁰⁾ μεγαλύτερα, περιπίπτουσιν εἰς ὅχι μικρὰ κακά ¹¹⁾.
—13) εἶπέ τις ὅτι τὰ χειρότερα εἶνε εἰς τοὺς ἀνθρώπους περισ-
σότερα ἀπὸ τὰ καλύτερα, ἐγὼ δὲ ἔχω ἐναντίαν γνώμην πρὸς
τούτους, ὅτι ¹²⁾ δηλ. τὰ καλὰ εἶνε περισσότερα ἀπὸ τὰ κακά.—14)
οἱ ὄντοι οἱ ἄγριοι ἐτρέχον πολὺ ταχύτερον ἀπὸ τοὺς ἵππους.—15)
ἐπιφανέστατος ἐκ τῶν πολέμων ἔχει γείνη δ Περσικός.—16) νομί-
ζετε ὅτι ἡ φιλία τοῦ βασιλέως (τῶν Περσ.) εἶνε ἀσφαλετάτη.—17)
ὅστις πράττει ¹³⁾ ὅλα εὐκολώτατα καὶ τάχιστα φαίνεται ὅτι εἶνε
ἄξιος ἐπαίνου.—18) μὰ προσπαθήσω ¹⁴⁾ νὰ σᾶς διδάξω περὶ
ἑκείνων τὰ διποῖα ἔχω πρᾶξει ¹⁵⁾ ὅσον δύναμαι ¹⁶⁾ σαφέστατα.

Ἐπίθετα μετὰ δοτικῆς.

Θέμα 23 (§ 93-96)

1) ὁ ἀγαθὸς τῷ ἀγαθῷ μόνῳ φίλος.—2) οὐδεὶς θεὸς ἀνθρώποις δύσους.—3) οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ἔχθροὶ μᾶλλον ἢ φίλοι.—4) ὑποι καὶ κόποι πολέμιοι μαθήμασι.—5) νόμιζε γῆμας δοῦλος εἶναι τῷ βίῳ.—6) ἀνάρριψτον τὸ αἰσχρὸν παντὶ τῷ θείῳ.—7) τὰ κρέα τῶν ἀλισκομένων ὅνων ἦν παραπλήσια τοῖς ἐλαφείοις, ἀπαλώτερα δέ.—8) ἀκόλουθος ὁ νῦν λόγος ἔστι μοι τῷ πρόσθmen εἰρημένῳ.—9) οὐκ ἔστι τοῖς μὴ δρῶσι σύμμαχος τύχη.—10) ἀλλήλοις σύμφωνα δεῖ τὸν νόμον τάττειν.—11) τῇ Ἑλλάδι πενία ἀεὶ σύντριφος.

Θέμα 24 (§ 93-96)

1) οἱ ἄνδρες ἐφονεύθησαν διότι ἦσαν¹⁾ εὐνοῖκοι πρὸς ὑμᾶς.—2) οὐδὲν πρᾶγμα εἶνε δυσμενέστερον εἰς μίαν πόλιν ἀπὸ τὸν τύραννον.—3) ὅσα φαίνονται ὅτι εἶναι κάλλιστα καὶ μάλιστα πρέποντα εἰς γυναικας γνωρίζουσι.—4) ὁ Θάνατος εἶναι κοινὸς καὶ εἰς τοὺς χειρίστους καὶ εἰς τοὺς ἀρίστους.—5) ὁ Μένων ἐνόμιζεν ὅτι τὸ ἀπλοῦν καὶ ἀληθὲς εἶνε τὸ ἴδιον²⁾ μὲ τὸ ἥλιμιον.—6) ἐὰν εὐεργετῆς³⁾ τοὺς κακούς, θὰ πάθης ὅμοια μὲ ἐκείνους οἵτινες τρέφουσι⁴⁾ τὰς ἔνεας⁵⁾ κύνας.—7) δὲν πρέπει νὰ ἔχωσιν ἵσον οἱ κακοὶ μὲ τοὺς ἀγαθούς.

Ἐνεργητικὰ δῆματα.

Θέμα 26 (§ 96-102)

1) καιρὸς ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους.—2) αἱ ὠτίδες πέτονται βραχὺ ὕσπερ πέρδικες καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσιν.—3) οἱ Κορίνθιοι ἔργαντες ἐβδομήκοντα ναυσὶν ἐπλεον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαμνον. —4) ἡ Θάφος ἔστι χεροσόνησος προύχουσα εἰς τὸ πέλαγος.—5) πλησίον ἦν ὁ σταθμὸς ἔνθα ἔμελλε καταλύσειν.—6) νομηγνίᾳ κατὰ σελήνην ὁ ἥλιος ἐκλείπει.—7) κυβερνῶν κατασταθεὶς ὁ μὴ ἐπιστάμενος αἰσχρῶς ἀν καὶ κακῶς ἀπαλλάξειν.—8) Κῦρος τὸν θώρακα ἐνέδυ.—9) ὑβρις κακὸν μέγιστον ἀνθρώποις ἔφυ. —10) κούφως φέρειν κροῖ τὰς παρεστώσας τύχας.—11) τὸ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφοροῦτο κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίγνεται.

Θέμα 26 (§ 96-102)

1) δ Κλέαρχος δὲν ἔβαδιζεν¹⁾ ἐναντίον²⁾ τῶν πολεμίων· διότι ἔγνώριζεν ὅτι οἱ στρατιῶται εἶχον ἀποκάμει³⁾.—2) εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν⁴⁾ εύρισκοντο⁵⁾ τὰ πράγματα εἰς ἐκείνους.—3) ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θέλομεν νὰ εὔτυχῶμεν⁶⁾.—4) ἀφοῦ ὑπερβῶμεν⁷⁾ τὰ δῷη, μὰ φθάσωμεν⁸⁾ εἰς κώμας εὐδαιμονας.—5) ἔφαίνετο⁹⁾ καλὸν εἰς τοὺς στρατηγοὺς νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὸν Καρδούχους.—6) εἰς ἡμᾶς φαίνεται καλόν, ἐὰν μᾶς ἀφίνῃ τις¹⁰⁾ νὰ ἀπερχώμεθα εἰς τὴν πατρίδα μας¹¹⁾, νὰ διερχώμεθα¹²⁾ τὴν χώραν δσον τὸ δυνατὸν ἀβλαβέστατα¹³⁾.—7) εἶχε παγώσῃ¹⁴⁾ κούσταλλος ὕδατώδης.—8) τρία εἶναι ἐκεῖνα ἐκ τῶν δποίων ἔχει συστηθῆ¹⁵⁾ ἡ πολιτεία, ὁ ἄρχων, ὁ δικαστής, ὁ ἰδιώτης.—9) ἐν ᾧ ἐκοιμῶντο οἱ στρατιῶται ὁ στρατηγὸς ἥτο ἄγρυπνος.

Μέσα ρήματα.

Θέμα 27 (§ 102-110)

1) ἀντιταξάμενοι τούτοις πολλαπλασίοις ἐνικᾶτε.—2) οἱ Ἑλληνες τὸ πάλαι ἐτράποντο πρὸς ληστείαν.—3) οἱ μὲν γυμνασάμενοι καὶ λουσάμενοι, οἱ δὲ καὶ χρισάμενοι παρῆλθον.—4) παρεσκευάζοντο ὡς μαχούμενοι.—5) βίον πορίζου πάντοθεν πλὴν ἐκ κακῶν.—6) γῇ πάντα κομίζει καὶ πάλιν κομίζεται.—7) σὺν τῷ νόμῳ δεῖ τὸν δικαστὴν τὴν ψῆφον τίθεσθαι.—8) οἱ μεταβαλλόμενοι τὰς ἐργασίας πρὸς οὐδὲν ἀκοιβῶς ἔχουσι.—9) πονηρὸν ἄνδρα μηδέποτε φύλον ποιοῦν.—10) τὸ λέγειν ὡς δεῖ τοῦ φρονεῖν εὖ σημεῖον ποιούμεθα.—11) οἱ ἄνθρωποι κακοπραγίαν μᾶλλον ἀπωθοῦνται ἢ εὐδαιμονίαν διασώζονται.—12) οὐ δεῖ τῆς Ἑλλάδος οὐδὲν περὶ πλείονος ποιήσασθαι.—13) τοὺς ἀγράφους νόμους οὐχ οἱ ἄνθρωποι ἔθεντο, ἀλλὰ οἱ θεοὶ τοῖς ἀνθρώποις ἔθεσαν.—14) Σόλων τοῖς Ἀθηναίοις νόμους ἔτιθει.—15) ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις πρώτη καὶ νόμους ἔθεσε καὶ πολιτείαν κατεστήσατο.—16) Πέλοψ πολλὰς μνγατέρας ἀπέδοτο τοῖς ἀρίστοις.—17) οὐ δύσδιον ἐν χρόνῳ δλίγῳ μεγάλας διαβολάς ἀπολύεσθαι. - 18) Θεμιστοκλῆς τὸν υἱὸν ἱππέα ἐδιδάξατο καὶ ἀλλὰ πολλὰ αὐτὸν ἐπαιδεύσατο.—19) οὐ διαλυόμεθα τοὺς πολέμους, ἀλλ᾽ ἀναβαλλόμεθα.—20) οὐ προσίεμαι δανείσασθαι εἰδὼς ὅτι ἀναλόσας, ὁ ἄν λάβω, οὐχ ἔξω ἀποδεῦναι.—21) οἱ Ἀμφικτύονες ἐψηφίσαντο, Σόλωνος εἰπόντος, ἐπιστρατεύειν ἐπὶ τοὺς

ἐναγεῖς Κιρραίονς.—22) ἀράμενος τοῖν χεροῖν πέτρον μέγαν δ' Ἀμομφάρετος καὶ καταβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Παυσανίου ταύτην ἔφη ψῆφον αὐτὸς τίθεσθαι.—23) οἱ Πλαταιεῖς τὰς προσβολὰς τῶν Θηβαίων, ἣ προπίπτοιεν, ἀπεωθοῦντο.

Θέμα 28 (§ 102-110)

1) πρέπει¹⁾ νὰ γυμνᾶζηται τις καὶ νὰ λούηται.—2) δύσκολον εἶνε νὰ λαμβάνῃ τις τὰ πράγματα τῶν φυλαττομένων.—3) ἔτοιμάζου (πρὸς ἀναχώρησιν)²⁾, ὡς Κῦρος, διότι πλέον θὰ ἀπέλθῃς³⁾ πρὸς τοὺς θεούς.—4) διέττατε⁴⁾ πάντας νὰ στεφανώνωνται πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς⁵⁾.—5) πρέπει οἱ νέοι νὰ ἐπιθυμῶσι⁶⁾ τὰ ἀγαθὰ καὶ νὰ ἀπέχωσιν⁷⁾ ἀπὸ τὰ κακὰ ἔργα.—6) οἱ νεανίσκοι εἰχον κοσμηθῆ μὲ στεφάνους.—7) τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς πολεμίας πρέπει νὰ ποριζώμενα.—8) οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Μιλιτιάδην εἰς τὸ βάραθρον ἐψήφισαν⁸⁾ νὰ διψωσι⁹⁾).—9) οἱ ἄνθρωποι μεταβάλλουσι¹⁰⁾ τὰ φορέματά των.—10) νὰ προτιμᾶς¹¹⁾ νὰ ἀποθάνῃς μᾶλλον γενναίως¹²⁾) παρὰ νὰ ζῆς αἰσχρῶς.—11) αἱ πόλεις, ἐνῷ πολλάκις ἀνέλαβον¹³⁾ πόλεμον, πάλιν κάμνουν εἰρήνην.—12) πολέμου ἀρχὴν δὲν θὰ κάμωμεν¹⁴⁾), ὑμᾶς δέ, ἐάν ἀρχίσητε¹⁵⁾), θὰ ἀποκρούσωμεν¹⁶⁾).—13) δ ἄνθρωπος οἰκήσεις καὶ ὑπόδεσεις ἐφεῦρε.¹⁷⁾—14) τὴν εὔνοιαν τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀποδεικνύετε¹⁸⁾ διὰ τῶν ἔργων μᾶλλον παρὰ διὰ τῶν λόγων.—15) δ Σιγανὸς ἥδη εἶχε δραπετεύσῃ¹⁹⁾ μισθώσας πλοῖον.—16) νόμος αἰσχρός, ἀν εἶνε ἐν Ἰσχύι²⁰⁾), εἶνε ὄνειδος τῆς πόλεως, ἥτις τὸν ἔθεσε.—17) δ Ἀλέξανδρος κυριεύσας²¹⁾ τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων ἐπώλησεν²²⁾ ὅλους τοὺς ἐλευθέρους.—18) οἱ φρόνιμοι γονεῖς διδάσκουσι τὰ τέκνα των.—19) δ Δαρεῖος φροδόμησε διὰ τὸν ἔαυτόν του μνημεῖον πλίνθινον.—20) ἐὰν ἀποκρούσωμεν²³⁾ τοὺς ἔχθρούς θὰ ἔχωμεν τὴν πόλιν ἐλευθέραν.—21) οὐδεὶς ἥθελε νὰ βοηθῇ τοὺς Ἀθηναίους οἵτινες ἐνήργοντον διὰ πρόσβεων²⁴⁾ εἰς ὅλα τὰ μέρη²⁵⁾).—22) δια τούτων τῶν δοράτων προσεπάθουν²⁶⁾ νὰ ὑπερασπίζωσιν ἔαυτούς.

Παθητικὰ ἔγματα

Θέμα 29 (§ 110—115)

1) Λακεδαιμόνιοι ἀρχεσθαι μὲν ἥδεσαν, ἀρχειν δὲ οὐκ ἥπισταντο.—2) νῦν ἀπέρχομαι πρὸς Λακεδαιμονίους μὲν ὑφ' ὑμῶν διαβεβλημένος, Σεύθῃ δὲ ὑπὲρ ὑμῶν ἀπηχθημένος.—3) αἱ Ἀθη-

ναιών νῆες τοῖς Κερκυραίοις οὐχ ἔωρῶντο.—4) πατρὸς ζῶντος οἱ νῖεῖς βέλτιον θρέψονται καὶ παιδεύσονται.—5) ἀγαθὰ πάσχει δίκην διδούς.—6) οὐ πάσχοντες εὖ, ἀλλὰ δρῶντες κτώμεθα τοὺς φίλους.—7) ἡ Τροία ἑάλω ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—8) Δέξιππος ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου τοῦ Λάκωνος.—9) εἰ ἥθελον ἀληθῆ λέγειν, οὐκ ἀν κακῶς ὑπὸ τῶν ἴδιωτῶν ἥκουνον.—10) οἴκτου ἀξιού τυγχάνειν οἱ ἀπορετές τι πάσχοντες τῶν ἀνθρώπων.—11) Παυσανίας ἦν ἐν μεγάλῳ ἀξιώματι ὑπὸ Λακεδαιμονίων.—12) ἔχων ἔπαινον πρὸς ὑμῶν ἐπορευόμην, ἔχων δὲ δι' ὑμᾶς καὶ ὑπὸ Λακεδαιμονίων εὔκλειαν, ἐπιστευόμην δὲ ὑπὸ Λακεδαιμονίων.—13) Κῦρος ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας ἐποιούσκει Μίλητον καὶ ἐπειράτο κατάγειν τοὺς ἐκπεπτωκότας.

Θέμα 30 (§ 110—115)

1) λέγουσιν ὅτι οἱ Κένταυροι ἀνετράφησαν¹⁾ ἐν τῷ Πηλίῳ ὑπὸ τῶν νυμφῶν.—2) λέγουσιν ὅτι ὁ Θησεὺς ἔκαμεν ἄγωνα ἐν Δήλῳ καὶ ὅτι εἰς τοὺς νικῶντας τότε πρώτην φορὰν²⁾ ὑπὸ ἔκείνου ἐδόθη φοῖνιξ.—3) ὁ Περικλῆς ἔξελέχθη³⁾ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός.—4) τὰ θησία διὰ τῆς τέχνης συλλαμβάνονται⁴⁾ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.—5) πολλάκις ἔχει συμβῆ ὅστε οἱ ἔχοντες μεγαλυτέραν δύναμιν νὰ νικηθῶσιν⁵⁾ ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων καὶ οἱ πολιορκοῦντες νὰ διαφθαρῶσιν ὑπὸ τῶν κατακλεισμένων.—6) πολλὰ κακὰ ἔχουσι πραχθῆ⁶⁾ ὑπὸ τῶν πολεμίων.—7) πολλοὶ ὅμολογοι⁷⁾ ὅτι πολὺ εἶχον εὐεργετηθῆ⁸⁾ ὑπὸ τοῦ Ἀγγησιλάου.—8) παρακαλῶ⁹⁾ τοὺς δικαστὰς νὰ εἶνε ποιοὶ καὶ εἰς τὸν κατήγορον⁹⁾ καὶ εἰς τὸν κατηγορούμενον⁹⁾.—9) οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον ὅτι εἶνε φοβερώτερον¹⁰⁾ νὰ κακολογῶνται¹¹⁾ ὑπὸ τῶν πολιτῶν παρὰ νὰ ἀποθάνωσι καλῶς ὑπὲρ τῆς πόλεως.—10) οἱ τύραννοι ἔξεδιώχθησαν¹²⁾ ὑπὸ τῶν Ἀλκμεωνιδῶν.—11) μέγα φαίνεται ὅτι εἶνε νὰ ἐπαινῆται τις¹³⁾ ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων.—12) ὁ Κλέαρχος ἐλέγετο ὅτι δὲν ἥθελε νὰ ἀρχηται ὑπὸ πολλῶν.—13) στρατιῶται πολλοὶ ἐχάμησαν¹⁴⁾ ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ τῆς χιόνος.—14) οἱ Τραπεζούντιοι τοὺς Ἑλληνας προθύμως ὕδρήγουν¹⁵⁾ εἰς τοὺς Δρύλας, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐκακοποιοῦντο¹⁶⁾.—15) οἱ Ἀθηναῖοι εἰσβαλόντες εἰς τὴν Θυρεατίν, ἥτις ἦτο γειτονικὴ¹⁷⁾, ἔλαβον πολλὰ λάφυρα¹⁸⁾ τῶν Λακεδαιμονίων, τὰ δποῖα ἐπωλήθησαν¹⁹⁾ ἀντὶ ταλάντων²⁰⁾ ὅχι δὲιγώτερον τῶν εἴκοσι πέντε.

‘Ρήματα μετά γενικῆς θέμα 31 (§ 120—121)

1) αἰδὼς σωφροσύνης πλεῖστον μετέχει.—2) τὸ ἀνθρώπινον γένος μετεῖληφεν ἀθανασίας.—3) ὁ μηδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖτοι νόμου.—4) ὁ ταῦτ’ ἔχων πλουτεῖ πολλῶν φύλων.—5) οἱ ψύγουν ἀφροντιστεῖν ἐθιζόμενοι οὐκ αἰσχύνονται αἰσχρόν τι ποιεῖν.—6) ἡ τοῦ θεοῦ φρόνησις ἄμα πάντων ἐπιμέλεται.—7) ἀνθρωπος ὃν μεμνησο τῆς κοινῆς τύχης.—8) Κῦρος ἵδων ἔλαφον ἐκπηδήσασαν ἐπιλαθόμενος πάντων ὃν ἥκουσεν, ἐδίωκεν.—9) αἰσχρῶν κερδῶν μὴ ἐφίεσο.—10) τοῦ ζῆν οὐδεὶς ὡς ὁ γηράσκων ἐρᾶ.—11) γυνὴ ἀνδρὸς ἀμαρτάνουσα ἀμαρτάνει βίου.—12) νέος ὃν ἀκούειν τῶν γεραιτέρων θέλε.—13) ἥθους δικαίου φαῦλος οὐ ψαύει λόγος.—14) πονηρὰ φύσις μεγάλης ἔξουσίας ἐπιλαβομένη δημοσίας ἀπεργάζεται συμφοράς.—15) ὡς ὕσφροντο τῶν καμήλων οἱ ἵπποι καὶ εἶδον αὐτάς, δπίσω ἀνέστρεφον.—16) πάντῃ πάντα τοῖς θεοῖς ὑποχα καὶ πανταχῇ πάντων οἱ θεοὶ κρατοῦσι.—17) γλώσσης μάλιστα πανταχοῦ πειρῶ κρατεῖν.—18) σωφροσύνη πασῶν τῶν ἐπιστημῶν διαφέρει.—19) πᾶσα ἐπιστήμη χωρίζομένη ἀρετῆς πανουργία φαίνεται.—20) ἀνὴρ φύλοτιμος ἐθέλει αἰσχρῶν κερδῶν ἀπέκεσθαι.—21) οὐδείς ποτ’ ἔαιτοῦ κατηγόρησε.—22) πολίτου ἀγαθοῦ νομίζω προκινδυνεύειν ἐθέλειν τοῦ πλήθους.—23) οὐδενὸς ἥδιον ἀκούω ἢ λόγου διεξιόντος ἀνδρῶν ἀρετάς.—24) ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις οὐκ οὕτω τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν ὡς τῆς τελευτῆς αἴσθησιν λαμβάνομεν.—25) νόμων ἔχεσθαι παντα δεῖ τὸν σώφρονα—26) πεινῶσι τοῦ ἐπαίνου οὐχ ἥπτον ἔνιαι τῶν φύσεων ἢ ἄλλαι τῶν σίτων καὶ ποτῶν.—27) ἀνδρὶ ἥπτον τῶν διὰ σώματος ἥδονῶν πάμπαν οὐδεμιᾶς προσήκει ἀρετῆς.—28) οὐδὲν ἀνισώτερον τοῦ τῶν ἴσων τὸν τε πακὸν καὶ τὸν ἀγαθὸν ἀξιοῦσθαι.—29) ἡ ἀρετὴ περιγγίγνεται τοῦ πλήθους.—30) Κλέαρχος παρεκάλεσε σύμβουλον ὃς καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκει προτιμηθῆναι μάλιστα τῶν Ἑλλήνων.—31) ἐνταῦθα διέσχον ἀλλήλων βασιλεύς τε καὶ οἱ Ἑλληνες ὡς τριάκοντα στάδια.

Θέμα 32 (§ 120—121)

1) νόμον ¹⁾ θέσον τὸν μὴ δυνάμενον νὰ μετέχῃ αἰδοῦς καὶ δίκης νὰ φονεύωσιν ²⁾ ὡς νόσον τῆς πόλεως.—2) εἰς τὸν πόλεμον ³⁾

2) καὶ εἰς τὴν μάχην³⁾ λέγουσι ὅτι πρέπει τοιουτορόπως νὰ
 λαμβάνῃ⁴⁾ τις μέρος.—3) αἱ φύσεις, αἵτινες φαίνονται⁵⁾ ἄρι-
 σται, πρὸ πάντων⁶⁾ ἔχουσιν ἀνάγκην⁷⁾ παιδείας.—4) ὁ λόφος
 ἐγέμισεν⁸⁾ ἀπὸ ἵπετες ὥστε νὰ μὴ γιγνώσκωσι τὸ ποιούμενον.—
 5) εἰς τὸν σπουδαίον δὲν εἶνε δυνατὸν⁹⁾ νὰ ἀμελῶσι τὴν ἀρε-
 τήν^{8).}—6) ἐνθυμοῦ¹⁰⁾ τὸν ἀπόντας φύλους⁸⁾ πρὸς τὸν παρόν-
 τας, ἵνα φαίνησαι ὅτι μηδὲ τούτους³⁾ ἀπόντας παραμελεῖς¹¹⁾.—7)
 ἐνθυμοῦ¹⁰⁾ ὅτι ἄρχεις ἀνθρώπων.—8) ἀκούσας τὴν κατηγορίαν⁸⁾
 τοῦ Δημοσθένους ἐφοβήθην¹²⁾.—9) μὴ λησμόνει¹³⁾ τὰς εὐεργε-
 σίας^{8).}—10) εἰς ὄσους παρὰ πολὺ⁶⁾ ἀρκοῦσι τὰ παρόντα, ἐλά-
 χιστα¹⁴⁾ τὰ ξένα¹⁵⁾ ἐπιθυμοῦσιν¹⁶⁾.—11) πρὸ πολλοῦ¹⁷⁾ ἐπιθυ-
 μῷ τὰ μαθήματα^{8).}—12) δὲν ἐπιθύμει τὰ ξένα^{15),} ἀλλ᾽ ἐδιδεν
 ἐκ τῶν ἴδιων του^{18).}—13) ἐπειδὴ ἔτυχες (σώματος θνητοῦ ψυ-
 χῆς δὲ ἀθανάτου, προσπάθει¹⁹⁾ νὰ ἀφίσῃς²⁰⁾ ἀθανάτον μνήμην
 τῆς ψυχῆς.—14) μοῦ φαίνεται²¹⁾ ὅτι ἀκούω φωνῆν. —15) ἐν φ δὲν
 ἡκούετε²²⁾ τὸν ἄδοντα⁸⁾, δρκίζεσθε²³⁾ ὅτι ἄδει ἄριστα.—16)
 προσπαθεῖτε¹⁹⁾ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν²⁴⁾ νὰ κάμνητε ἀρ-
 χὴν²⁵⁾ παντὸς ἔργου.—17) ὁ Κῦρος διέταξε²⁶⁾ τὸν Κλέαρχον νὰ
 εἶνε ἡγεμὼν²⁷⁾ τοῦ δεξιοῦ κέρατος, τὸν δὲ Μένωνα τοῦ ἀριστε-
 ωῦ²⁸⁾.—18) ἄρχων ἀγαθὸς οὐδόλως²⁹⁾ διαφέρει ἀπὸ πατέρα
 ἀγαθόν^{8).}—19) ὁ Δημοσθένης λέγει ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι πάντοτε
 μένουσιν ὅπισσω³⁰⁾ ἀπὸ τὰς περιστάσεις³¹⁾.—20) ἐπιθυμῶ, ἀφοῦ
 παύσω³²⁾ ἀπὸ τούτους τὸν κόπους³³⁾ νὰ πλέω εἰς τὸ ἔξης³⁴⁾.—
 21) λέγεται ὅτι ὁ Κῦρος ἐγεννήθη⁸⁾ ἀπὸ πατέρα τὸν Καμβύσην
 τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν. Ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος ἦτο ἀπὸ τὸ γέ-
 νος³⁵⁾ τῶν Περσειδῶν. Ὄμολογεῖται δὲ ὅτι ἐγεννήθη⁸⁾ ἀπὸ μη-
 τέρα³⁶⁾ τὴν Μανδάνην.—22) κεῖνται³⁷⁾ πρὸ τῆς Ἀττικῆς ὅρη
 μεγάλα.—23) πρέπει³⁸⁾ νὰ μὴ περιφρονῆς³⁹⁾ τὸ πλῆθος.—24)
 ἡ παροῦσα περίστασις⁴⁰⁾ ἔχει ἀνάγκην⁴¹⁾ πολλῆς ἐπιμελείας
 καὶ σκέψεως⁴²⁾.—25) ὁ τρώγων⁴³⁾ εὐχαριστότατα⁴⁴⁾ οὐδενὸς
 προσφαγίου⁴⁵⁾ ἔχει ἀνάγκην⁴¹⁾, ὁ δὲ εὐχαριστότατα πίνων ἐλά-
 χιστα¹⁴⁾ τὸ μὴ παρὸν ποτὸν ἐπιθυμεῖ.—26) εἰς τὸν σπουδαί-
 ον δὲν εἶνε δυνατὸν⁹⁾ νὰ ἀμελῶσι τὴν ἀρετήν^{36).}—27) πρέ-
 πει⁴⁶⁾ οἱ παῖδες ὅπως⁴⁷⁾ τὴν περιουσίαν⁴⁸⁾ τοιουτορόπως⁴⁹⁾
 καὶ τὴν φιλίαν τὴν πατρικὴν νὰ κληρονομῶσι^{50).}—28) Δὲν πρέ-
 πει νὰ νομίζῃς ὅτι πολὺ διαφέρει⁵¹⁾ ἀνθρώπος ἀπὸ ἀνθρώπων^{39).}—
 29) τὴν ἐν τοῖς ἀνθρώποις⁵²⁾ διάνοιαν θὰ εὔρωμεν ὅτι εἶνε ἡγε-

μών⁵³⁾ ὅλων.—30) κατηγόρησάν τινες τὸν Ξενοφῶντα λέγοντες
54) ὅτι ἔκτυποῦντο⁵⁵⁾ ὑπ' αὐτοῦ.

‘Ρήματα μετὰ δοτικῆς

Θέμα 33 (§ 121-122)

1) πᾶς τῷ ἀδικουμένῳ βοηθείτω.—2) ἡ δικαιοσύνη λυσιτελεῖ τῷ ἔχοντι.—3) οἱ κακοὶ οὔτε λόγοις οὔτε νόμοις ἀγαθοῖς πεύθονται.—4) τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀπειθεῖν τῷ βελτίονι καὶ θεῷ καὶ ἀνθρώπῳ ὅτι κακὸν καὶ αἰσχοὸν οἶδα.—5) ἐπειθύμει Κῦρος κατασκευάσασθαι καὶ αὐτὸς ὡς βασιλεῖ ἥγετο πρέπειν.—6) τὸ τῆς πόλεως ὅλης ἥθος διμοιοῦται τοῖς ἀρχούσιν.—7) λῦπαι ἥδοναῖς ἄμα κεράννυνται.—8) ἐπίστανται οἱ κορείτονες τοῖς ἥττοσιν ὡς δούλοις χρῆσθαι.—9) θεὸς τοῖς ἀργοῦσιν οὐ παρίσταται.—10) μαχεῖσθαι ἐνόμισε βασιλεῖ ἀπαρασκευαστοτέρῳ.—11) Κῦρος ἀπέκτεινεν ἄνδρα Πέρσην καὶ ἔτερόν τινα τῶν ὑπάρχων αἰτιασάμενος ὡς ἐπιβουλεύοι αὐτῷ.—12) οὗτοι οἱ λόγοι εἰσὶν ἀνδρῶν ἡλιμίων κάμοὶ φθονούντων, ὅτι ἐγὼ ὑφ' ὑμῶν τιμῶμαι.—13) φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει τοῖς ἐπαινοῦσιν αὐτοὺς ἀχθεσθαι.—14) θεῷ μάχεσθαι δεινόν ἔστι καὶ τύχῃ.—15) τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει.—16) νὺξ ἐπεγένετο τῷ ἔργῳ.—17) τῇ βίᾳ πρόσεισιν ἔχθραι καὶ κίνδυνοι.—18) πολλοὶ ἀτυχοῦσι μὲν τοῖς φίλοις συνάχθονται, καλῶς δὲ πράττουσι φθονοῦσι.—19) κακοῖς διμιλῶν καῦτὸς ἐκβήσει κακός.

Θέμα 34 (§ 121-128)

1) οὐδόλως¹⁾ ἀδικηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ τώρα τρίτην φορὰν²⁾ ἔχει γείνη φανερὸς ὅτι μὲ ἐπιβουλεύεται³⁾.—2) πάντοτε⁴⁾ ἐβοήθουν δ εἰς τὸν ἄλλον⁵⁾ καὶ ἴσχυρῶς ἐφούντιζον δ εἰς περὶ τοῦ ἄλλου⁶⁾.—3) αἰσχοὸν (εἰνε) νὺν ἀρχῇ (τις) τῶν δούλων, νὰ δουλεύῃ δὲ εἰς τὰς ἥδονάς⁷⁾.—4) δ τρόπος οὗτος δὲν ἀρμόζει⁸⁾ εἰς μαθητήν.—5) δ κόσμος διμοιαῖει⁹⁾ μὲ θέατρον¹⁰⁾.—6) Δὲν δύνασαι νὰ μεταχειριθῆς¹¹⁾ ἐμὲ⁷⁾ (ώς) φίλον καὶ κόλακα.—7) πορευόμενοι συναντῶσι¹¹⁾ λόφον ὑπεράνω¹²⁾ τῆς ὁδοῦ, δ ὅποῖς εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τῶν πολεμιών.—8) πάντες θέλουσι νὰ συμμαχῶσι μὲ τοὺς ἀγαθούς.—9) δ Κλέαρχος ἐπολέμει¹³⁾ πρὸς τοὺς Θρᾷκας, οἵτινες κατώκουν¹⁴⁾ τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ ὠφέλει τοὺς

“Ελληνας.—10) μὲ πικρὸν¹⁷⁾ γλυκὺ ̄χει ἀναμειχθῆ¹⁶⁾.—11) ἀνάγκη (εἶνε) εἰς τοὺς παῖδας¹⁸⁾ νὰ πείμωνται εἰς τὸν λόγον¹⁹⁾ τοῦ πατρός.—12) πρέπει¹⁷⁾ πάντες νὰ βοηθῶσι¹⁸⁾ τὴν πόλιν.—13) βοηθοῦντες τοὺς ἀδικοῦντας θὰ κάμωσιν ἄλλους νὰ ἐπιθυμῶσι¹⁹⁾ τὰ αὐτὰ ἔργα.—14) κατὰ τῶν πραγμάτων¹⁷⁾ δὲν (εἶνε) ἀνάγκη²⁰⁾ νὰ θυμώνῃ²¹⁾ τις.—15) ἐφαίνετο²²⁾ ὅτι σαφῶς ὑπεχώρησεν ὁ ποταμὸς εἰς τὸν Κῦρον⁷⁾ ὡς μέλλοντα²³⁾ νὰ βασιλεύσῃ.—16) δὲν (εἶνε) ὅλα λευκά, εἰς δσα²¹⁾ δὲν ἔχουσιν ἀναμειχθῆ¹⁶⁾ μέλανα.—17) οἱ σοφισταὶ δὲν ἥθελον νὰ διαλέγωνται πρὸς τοὺς μὴ ἔχοντας⁷⁾ νὰ δίδωσι χρήματα.—18) οἱ Εἴλωτες πολλάκις ἐπετέθησαν²⁵⁾ κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων.—19) πρέπει οἱ δρῦδες μεταχειρίζομενοι²⁶⁾ τὸν πόλεμον, νὰ μὴ ἀκολουθῶσι τὰ πράγματα, ἀλλ’ αὐτοὶ²⁷⁾ νὰ εἶνε ἔμπροσθεν τῶν πραγμάτων.—20) σὺ ὑποχώρει²⁸⁾ εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ μὴ μάχου πρὸς τοὺς θεούς.

Δοτικὴ προσωπικὴ

Θέμα 35 (§ 122-124)

1) ἡμῖν μὲν οὐκ εἰσὶν ἴπτεῖς, τοῖς δὲ πολεμίοις πολλοὶ πάρεισται.—2) πόλει εὐτυχοῦντες οἱ κακοὶ νόσος.—3) φύλος συμπονῶν φύλῳ ἔσαυτῷ πονεῖ.—4) ἄλλῳ ὁ τοιοῦτος πλουτεῖ οὐχ ἔσαυτῷ.—5) ὡς καλός μοι ὁ πάππος.—6) ἡ μήτηρ σε ἐῷ ποιεῖν δ, τι ἀν βούλῃ, ἵνα αὐτῇ μακάριος ἦσ.—7) ἀμουσότεροι ήμιν ἔσονται οἱ νέοι.—8) ἡ γῆ τῷ ἀνθρώπῳ χρήματα.—9) καὶ πρόσεστιν ἡ ὑβρίς καὶ ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημία τοῖς γε σώφροσι.—10) ἔλεγον ὅτι ἡ ὁδὸς διαβάντι τὸν ποταμὸν πρὸς ἐσπέραν φέρει.—11) τὸ νόσημα πολλὰ παραλιπόντι ἀτοπίας τοιοῦτον ἦν.—12) τοῖς Ἀθηναίοις τότε τὴν παραμαλασσίαν δηοῦσι οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ πολλὰ ἡσύχαζον.—13) ἀποστᾶσιν αὐτοῖς Βρασίδας διέπλευσεν εἰς τὴν Σκιώνην.—14) εἶπον οὐκ ἀν σφίσι βουλομένοις διὰ τῆς γῆς σφῶν τὸν στρατὸν πορεύεσθαι.

Θέμα 36 (§ 122-124)

1) εἰς ἄλλους¹⁾ μὲν χρήματα εἶνε πολλά, εἰς ἡμᾶς δὲ σύμμαχοι ἀγαθοί.—2) πόθεν αἱ διαβολαὶ κατὰ σοῦ ἔχουσι γείνη²⁾.—3) ταῦτα τὰ ἐπιτίθεια εἶχον συναθροισθῆ³⁾ χάρον τοῦ σατραπεύοντος τῆς χώρας.—4) ἡ γυνὴ λυπεῖται⁴⁾ διότι⁵⁾ ὁ ἀνὴρ δὲν τῆς¹⁾ εἶνε ἐκ τῶν ἀρχόντων⁶⁾.—5) νομίζω ὅτι ἔκείνους τοὺς ἀγαθοὺς

κατὰ τὰ πεζικὰ ⁷⁾ εὐκόλως θὰ σοῦ νικήσω. — 6) θεὸς μέγιστος διὰ τοὺς φρονοῦντας ¹⁾ οἱ γονεῖς. — 7) τὰ χοήματα διὰ τοὺς ἀνθρώπους ¹⁾ (εἶνε) τιμώτατα. — 8) εἰς ἐμὲ φρίνεται ⁸⁾ ὅτι ὁ Σωκράτης εἶνε ἄξιος τιμῆς μᾶλλον διὰ τὴν πόλιν ¹⁾ ἢ θανάτου. — 9) ἔκεινα τὰ ὅποια ἔχουσιν εὐρεθῇ ⁹⁾ ὑπὸ τῶν ἄλλων ¹⁾ δυσκόλως ¹⁰⁾ θὰ συμβῇ ¹¹⁾ εἰς σὲ εὐκόλως ¹²⁾ νὰ μανθάνῃς. — 10) ἡ Θράκη αὗτη εἶνε πρὸς τὰ δεξιὰ ¹³⁾ ἐάν τις εἰσπλέῃ ¹⁴⁾ τὸν Πόντον. — 11) θαυμάζω, ἐὰν δὲν ἔχω ἔλθη ¹⁵⁾ μὲν εἰνάριστησίν σας ¹⁶⁾). — 12) ἔκαστος ὅχι διὰ τὸν πατέρα ¹⁾ καὶ τὴν μητέρα μόνον ἔχει γεννηθῆ ¹⁷⁾ ἄλλὰ καὶ διὰ τὴν πατρίδα. — 13) τὰ ἀγαθὰ διὰ τοὺς ἀγαθοὺς ¹⁾ εἶνε ἀγαθά, διὰ δὲ τοὺς κακοὺς ¹⁾ κακά.

Ρήματα μετὰ αἰτιατικῆς.

Θέμα 37 (§ 124—129)

- 1) τίμα τοὺς γονεῖς, φύλει τοὺς φύλους, πείθου τοῖς ἄρχουσι. —
- 2) ἀφεὶς τὰ φανερὰ μὴ δίωκε τάφανη. — 3) φεῦγε ἥδονὴν φέρουσαν ὕστερον βλάβην. — 4) οἱ τύραννοι ἵκανώτατοί εἰσι κακῶσαι μὲν ἔχθρούς, ὀνῆσαι δὲ τοὺς φύλους. — 5) μᾶλλον εὐλαβοῦ ψόγον ἢ κίνδυνον. — 6) τὰς ἥδονὰς θήρευε τὰς μετὰ δόξης. — 7) Τιμασίων προελαυνέτω καὶ σκοπείτω τὰ ἔμπροσθεν, ὡς μηδὲν ἡμᾶς λάθῃ. — 8) κακὸν βίον οἱ τῶν πλουσίων παῖδες τὰ πολλὰ ζῶσι. — 9) οἱ Θράκες ἐπεὶ εὐτύχησαν τοῦτο τὸ εὐτύχημα, συνεβόων ἀλλήλοις. — 10) ἡ πόλις βραχέα ἥσθεισα μεγάλα ζημιώσεται. — 11) διπλοῦν δρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα. — 12) δόλιχον Κρῆτες πλείους ἢ ἔξήκοντα ἔθεον. — 13) πολλὰ δεῖ μοχθεῖν τὸν ἥξοντα εἰς ἔπαινον εὐκλεῶς. — 14) τὸ τολμᾶν πολλὰ πόλλ' ἀμαρτάγειν ἔστι. — 15) μύρῳ δὲ ἀλειψάμενος καὶ δοῦλος καὶ ἐλεύθερος εὐθὺς ἀπας δύοιον δῖξε. — 16) Σωκράτης τὰ μέγιστα πάντας τοὺς βουλομένους ὠφέλει. — 17) ὁ Φωκικὸς πόλεμος δεκαετῆς γενόμενος ἀείμνηστον παιδείαν τοὺς Θηβαίους ἐπαίδευσε. — 18) πολὺ μείω εὐφραίνονται οἱ τύραννοι τῶν μετρίων διαγόντων ἴδιωτῶν, πολὺ δὲ πλείω καὶ μεῖζω λυποῦνται. — 19) πολλοὶ ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν πολιορκούμενοι πολιορκίαν οὐδὲν ἐλάττω τῆς ὑπὸ τῶν πολεμίων διετέλεσαν,

Θέμα 38 (§ 135—129)

—1) δι Τισσαφέροντος οὐδὲ τὸν Δία τὸν ξένιον ἐσεβάσθη¹), ἀλλὰ
ξέπατήσας τὸν Κλέαρχον ἔχει κατεστρέψει²).—2) γνωρίζω³)
καὶ νὰ εὐεργετῶ⁴) τὸν εὐεργετόυντα⁴) καὶ νὰ ἐπαινῶ⁵) τὸν ἐπαι-
νοῦντα⁵).—3) εὐκολώτερον⁶) εἶνε νὰ κακοποιῇ⁷) (τις) ἀνθρώ-
πους ἢ νὰ εὐεργετῇ⁴).—4) ἐπειδὴ⁸) βλέπομεν⁹) τὸν Κῦρον νὰ
εἶνε¹⁰) ἐν κινδύνῳ ἐντράπημεν¹¹) καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους νὰ
προδώσωμεν ἐκεῖνον.—5) ἐν φειδίᾳ¹²) ἀνθρώπος, ἔχεις τὴν ἀξί-
ωσιν¹³) νὰ ζῆς¹⁴) ζωὴν θεοῦ.—6) δὲν (εἶνε) ἀξιον άνδρὸς νὰ
ἔχῃ ὀνομασθῆ¹⁵) δειλὸς¹⁶) καὶ νὰ ἀσθενῇ¹⁷) ἀπὸ αἰσχρῶν νόσουν.
—7) ἐνθυμεῖσθε¹⁸) ὅσας μάχας μὲ τὴν βοήθειαν¹⁹) τοῦ θεοῦ
ἔχετε νικήσει καὶ δποῖα²⁰) πάσχουσιν οἱ φεύγοντες τοὺς ἐχ-
θρούς²¹).—8) δι Σωκράτης μικρὰς θυσίας προσφέρων²²) οὐδό-
λως²³) ἐνόμιζεν ὅτι ἡλαττοῦτο²⁴) ἀπὸ²⁵) τοὺς προσφέροντας
μεγάλας θυσίας.—9) δι Τίμαρχος ὅτε ἐγένετο²⁷) λογιστὴς βλά-
βας εἰς τὴν πόλιν ἔκαμε²⁸) λαμβάνων δῶρα παρο²⁹ ἐκείνων²⁷) οἱ
δποῖοι ἀδίκως ἥρξαν.—10) πολλοὶ διὰ τὴν καχεξίαν τῶν σωμάτων
συλληφθέντες²⁹) δουλεύουσι κατὰ τὸν λοιπὸν βίον³⁰) τὴν σκλη-
ροτάτην δουλείαν.—11) δι Μένων ἥρθελε³¹) νὰ εἶνε φίλος εἰς τοὺς
ἔχοντας³²) μεγίστην δύναμιν.—12) δι Σωκράτης ἰδιαιτέρως³³)
ἔκαστον προσεπάθει³⁴) νὰ εὐεργετῇ τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν
ἐπιχειρῶν νὰ πείθῃ αὐτὸν νὰ φροντίζῃ³⁵) περὶ τοῦ ἑαυτοῦ τον
πᾶς³⁶) νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυνατὸν³⁷) κάλλιστος.

‘Ρήματα μετὰ δύο πιώσεων.

Θέμα 39

α') μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς (§ 129).

1) σὺ δέ μοι δοκεῖς τάναντία τῆς φιλοσοφίας ἀπολελαυνέναι.—
2) οὗτε αὐτὸς τοῦτο Σωκράτους ἥκουσα οὔτε ἄλλου φάσκοντος.—3)
φιλναρίας ἐμπίπλησιν ἡμᾶς πολλῆς.—4) οἱ τύραννοι μισθοῦ φύλακας
ἔχουσιν, ὕσπερ θεοιστάς.—5) οἱ ἀγαθοὶ οὐδενὸς ἀν κέρδους τῆς πα-
τρίδος ἐλευθερίαν ἀνταλλάξαιντο.—6) τοὺς περιφόβους τῆς μὲν τόλ-
μης οὐ θαυμάζω, τῆς δὲ ἀσυνεσίας.—7) τῶν ἀγαθῶν οὐδένα ἄλλον
αἰτιατέον ἢ τὸν θεόν.—8) καταδικάζω ἐμαυτοῦ τῆς ἐσχάτης δίκης
ἀξιος εἶναι.—9) οἱ Θεσσαλοὶ ἐκώλυνον τὸν Ἀγησίλαον τῆς παροδού.
—10) πολὺ μεῖζόν με ἀγαθὸν ἐργάσει ἀμαθείας παύσας τὴν ψυχὴν ἢ

νόσου τὸ σῶμα.—11) ἐγὼ ἀπολύτῳ ὑμᾶς τῆς αἰτίας καὶ Ἀγασίαν.
—12) ὑπερορῶν ἐποίει τῶν καθεστώτων νόμων τοὺς συνόντας.—
13) ἄνδρ' ἀγαθὸν ἡ πόλις ἀξιοῖ προϊστάναι.

β'. Μετὰ δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς. (§ 130).

1) ὅμνυώ ὑμῖν θεοὺς ἀπαντας μηδ' ἂ ἐμοὶ ἵδιᾳ Σεύθης ὑπέ-
σχετο ἔχειν.—2) γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.—3) τὸ τε-
λευτῆσαι πάντων ἡ πεπρωμένη κατέκρινεν, τὸ δὲ καλῶς ἀποθανεῖν
ἵδιον τοῖς σπουδαίοις ἀπένειμε.—4) Ἀγησίλαος τῇ βασιλείᾳ προσ-
ήκειν ἐνόμιζεν οὐ δαδιουργίαν, ἀλλὰ καλοκαγαθίαν.—5) ὁ χρόνος
πάντα τᾶλλ' ἀφαιρῶν τῷ γῆρᾳ προστίθησι τὴν ἐπιστήμην.—6)
ὁ θεὸς πλείον μέρος τοῦ φόβου ἐδωρήσατο τῇ γυναικὶ ἢ τῷ ἀνδρὶ.
—7) τὸ διμοιοῦν ἔαυτὸν ἀλλω μιμεῖσθαί ἔστιν ἐκεῖνον, φῶν δὲ διμοιοῖ.
—8) Μίδας τὸν Σάτυρον ἐθήρευσε κεράσας οὖν φ τὴν κρήνην.

γ'. Μετὰ δύο αἰτιατικῶν (§131), 1).

1) ὁ χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα διδάσκει τοὺς
ἀνθρώπους.—2) ὑπομιμήσκω Ἀθηναίους καὶ τάδε.—3) παῖς μέ-
γας μικρὸν ἔχων χιτῶνα, ἔτερον παῖδα μικρὸν μέγαν ἔχοντα χιτῶνα.
ἐκδύσας αὐτὸν, τὸν μὲν ἔαυτοῦ ἐκεῖνον ἡμφίεσε, τὸν δὲ ἐκείνου αὐ-
τὸς ἐνέδυν.—4) οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς νησιώτας καθ' ἔκαστον ἐνιαυτὸν
ἔξηκοντα τάλαντα εἰσέπραττον σύνταξιν.—5) μή με κρύψῃς τοῦτο
οὐ μέλλω παθεῖν.—6) Σεύθης ἐκεῖνον μὲν πεπλούτικεν, ὑμᾶς δὲ
ἀποστερεῖ τὸν μισθόν.—7) τὸν μόνον μοι καὶ φίλον παῖδα ἀφεί-
λετο τὴν ψυχήν.—8) τὰ δάνεια δούλους τοὺς ἐλευθέρους ποιεῖ.—
9) στρατεύμεθα αἰρούμενοι καθάρματα στρατηγούς.—10) Πλά-
των τὴν φιλοσοφίαν μελέτην τοῦ θανάτου καλεῖ.—11) ἡ γῆ τοὺς
ἄριστα αὐτὴν θεραπεύοντας πλεῖστα ἀγαθὰ ἀντιποιεῖ.—12) ἡ τε ἐν
Δελφοῖς προφῆτις αἴ τ' ἐν Δωδώνῃ ἰέρειαι μανεῖσαι μὲν πολλὰ καὶ
καλὰ τὴν Ἑλλάδα εἰργάσαντο, σωφρονοῦσαι δὲ βραχέα ἡ μηδέν.

δ') Μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς (§ 132), 1).

1) μετάδος ἡμῖν τῆς εὐπραξίας.—2) οὐκ ἀντιποιούμεθα βασιλεῖ
τῆς ἀρχῆς.—3) Εὔμολπος ἡμφισβήτησεν Ἐρεχθεῖ τῆς πόλεως.—4)
πανταχοῦ νομίζεται καὶ ὅδον παραχωρῆσαι τὸν νεώτερον πρεσβυ-
τέρῳ συντυγχάνοντι καὶ καθήμενον ὑπαναστῆναι καὶ λόγων ὑπεῖξαι.

Θέμα 40 (§ 129)

1) λέγεται δ Σύλλας δτι ἐγέμισε¹⁾ τὰς Ἀθήνας ἀπὸ φόνου
καὶ νεκρούς, ὥστε²⁾ δ Κεραμεικὸς³⁾ νὰ φέη⁴⁾ ἀπὸ αἷμα.—2)

Χρ. Β. Λώλου.—Συντακτικὸν

13

θέλω νὰ σὲ ἐρωτήσω ¹⁾ τί πράττων καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἔχεις ὄνομασθη ²⁾).—3) τοὺς πωλοῦντας ἀντὶ ἀργυρίου ³⁾ τὴν σοφίαν σοφιστὰς ὄνομάζουσι ⁴⁾.—4) οἱ καλοὶ ⁵⁾ οἰκονόμοι ὅταν τὸ μεγάλης ἀξίας ⁶⁾ (πρᾶγμα) εἶνε δυνατὸν ⁷⁾ νὰ ἀγοράσωσι ⁸⁾ ἀντὶ ὀλίγου ⁹⁾ τότε λέγουσιν ¹⁰⁾ ὅτι πρέπει ¹¹⁾ νὰ ἀγοράζῃ τις ¹²⁾).—5) ὁ Κῦρος ὥκτιρεν αὐτὸν διὰ τὸ πάθος ¹³⁾).—6) πάντες μοῦ φαίνονται ¹⁴⁾ ὅτι εὐδαιμονίζουσι τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὰ ἀγαθὰ ¹⁵⁾), τῶν ὅποιων ὁ θεὸς εἰς αὐτὸν αἴτιος (εἶνε).—7) οἱ Ἀθηναῖοι κατεδίκασαν ¹⁶⁾ τὸν Ἀλκιβιάδην εἰς θάνατον.—8) ὁ Λεωκράτης εἶχε καταδικάσει τὸν ἔαυτόν του ὅτι ἔχει προδόσει ¹⁷⁾ τὴν πατρίδα.—9) ἔπεισαν σᾶς νὰ καταδικάσῃτε ¹⁸⁾ διὰ τῆς ψήφου σας μερικοὺς ¹⁹⁾ εἰς θάνατον ἀκρίτους.—10) τὰ μαθήματα ἀπὸ πολλὰ ἀμαρτήματα ἀποτρέπουσι ²⁰⁾ τοὺς νέους.—11) ἔκεινα τὰ ὅποια θὰ σώσωσι ²¹⁾ πρέπει νὰ προτιμῷ ²²⁾ (τις) ἀπὸ τὰ εὐκολώτατα ²³⁾ καὶ εὐχαριστότατα ²⁴⁾).—12) δὲν θὰ ἀφήσωμεν τοὺς πολεμίους νὰ ἐπιβαίνωσι ²⁵⁾ τῶν δρίων τῆς χώρας.

β') (§ 130).

1) οὐδὲν ἔκ τῶν ἀγαθῶν ¹⁾ οἱ θεοὶ ἀνευ κόπου καὶ ἐπιμελεῖας δίδουσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.—2) ἡ Κύλισσα λέγεται ὅτι παρεκάλεσε ²⁾ τὸν Κῦρον νὰ ἐπιδεῖξῃ εἰς αὐτὴν τὸ στράτευμα.—3) ὁ Ἀγησίλαος δὲν περιεφρόνει ³⁾ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ᾽ εἰς τοὺς θεοὺς ἔχοεώστει ⁴⁾ χάριν.—4) ὁ Δημοσθένης παρομοιάζει ⁵⁾ τὴν φύσιν τοῦ Αἰσχίνου πρὸς τὰς Σειρῆνας ⁶⁾, διότι καὶ ὑπὸ ἔκεινων λέγει ὅτι δὲν γοητεύονται ⁷⁾ οἱ ἀκούοντες ⁸⁾ ἀλλὰ καταστρέφονται ⁹⁾ καὶ ὅτι ἡ φύσις ἔκεινου ἔχει γείνη πρὸς βλάβην ¹⁰⁾ τῶν ἀκούοντων.—5) ἀναμιγνύω ¹¹⁾ ὑδωρ μὲ οἶνον ⁶⁾).—6) εἶνε δυνατὸν ¹²⁾ εἰς σᾶς ἀνευ δαπάνης νὰ κάμητε τὰ δίκαια εἰς τοὺς εὐεργέτας.—7) ὁ Ὁμηρος παρομοιάζει τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὰ φύλλα.—8) συμβουλεύω ¹³⁾ τοὺς νέους νὰ μὴ περιφρονῶσι ¹⁴⁾ τὰ κυνῆγια ¹⁵⁾ μηδὲ την ἄλλην παιδείαν.

γ') (§ 131).

1) λέγουσιν ¹⁾ ὅτι ὁ Διόνυσος ἔδίδαξε τοὺς ἀνθρώπους τὴν φυτείαν τῆς ἀμπέλου.—2) ἀπὸ ἔκεινους ²⁾ ἔχομεν ἀφαιρέσει ³⁾ τὰ ὅπλα.—3) θέλω, ἀφοῦ ὑπενθυμίσω ⁴⁾ ὀλίγα ἔκατέρους ²⁾, νὰ καταβαίνω.—4) ὁ Σωκράτης ἀπὸ τοὺς ἐπιθυμοῦντας ⁵⁾ τὸν ἔαυτόν

του δὲν εἰσέπραττε⁶) χοήματα. 5) ζητεῖ⁷) περίπου⁸) δισχυλίους μισθοφόρους⁹) καὶ τριῶν μηνῶν μισθόν.—6) ἐκ τῆς χερσονήσου τοὺς Θράκας ἔξεδιωξ¹⁰) θέλοντας νὰ ἀφαιρέσωσιν³) ἀπὸ τοὺς ἐνοικοῦντας²) Ἑλληνας τὴν γῆν.—7) οὐδεὶς θέλει νὰ ἀποκτῷ¹¹) φίλους πτωχούς¹²).—8) δὲν δύνασαι νὰ κάμης τὸ φεῦδος ἀληθές.—9) οὐδέποτε μέχρι τοῦδε¹³) ἔπαινσαν νὰ κάμωσι πολλὰ κακὰ εἰς ἡμᾶς²).—10) ὁ Θεμιστοκλῆς κατ' ἐκείνου¹⁴) καὶ τῶν Κορινθίων πολλὰ καὶ κακὰ ἔλεγε.—11) οἱ Ἑλληνες πολὺ¹⁵) ἐλυποῦντο¹⁷) διότι¹⁸) τοὺς πολεμίους εἶχον κάμει θρασυτέρους.—12) ὅτε εὑρισκόμεθα¹⁹) εἰς ἀπορίαν πατέρᾳ ἐμὲ ὠνομάζετε²⁰) καὶ ὑπέσχεσθε ὅτι πάντοτε θὰ ἐνθυμῆσθε²²) ἐμὲ ὡς εὐεργέτην.—13) πρέπει²³) ὁ στρατηγῶν νὰ παρασκευάῃ τὸν βίον βέλτιστον εἰς τοὺς ἐκλέξαντας²⁴) αὐτὸν στρατηγόν.—14) ὁ Ἀγησύλαος τοῦτο ἔογον βασιλέως ἀγαθοῦ ἐνόμιζε, τὸ νὰ κάμνῃ εἰς τοὺς ὑπηκόους²⁵) ὅσον τὸ δυνατὸν πλεῖστα ἀγαθά.

δ') (§ 132)

1) ἐκ τῶν τροφῶν καὶ τῶν ποτῶν ἀνάγκη εἶναι νὰ μεταδίδῃ¹) τις εἰς τοὺς δούλους, ἐκ δὲ τῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης δὲν πρέπει νὰ μεταδίδῃ.—2) δὲν ἥθελον νὰ μετέχωσι²) μὲ αὐτοὺς ἐκείνων τὰ δποῖα ἔπραττον.—3) προσπαθοῦσι³) νὰ μᾶς διδάσκωσιν ὅτι πρέπει νὰ παραχωρήσωμεν εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἐκ τῆς ἴδικῆς μας⁴) χώρας.—4) προσηκώνονται⁵) δὲ πρὸς χάριν μου καὶ ἐκ τῶν καθισμάτων⁶) καὶ ἐκ τῶν ὄδῶν παραμερίζουσιν⁷) οἱ πλεῖστοι.

'Ἐπιρρηματικὸν προσδιορισμοῦ.'

Θέμα 41. Τόπος. (§ 134)

1) ἡ μὲν δὴ Ἀθήνησι στάσις οὕτως ἐτελεύτησε.—2) ἡ πόλις ἐμπόριον ἐν μέσῳ τῆς Ἑλλάδος τὸν Πειραιᾶ κατεσκευάσατο.—3) ἐνίκησαν Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέα.—4) νεανίας θέρος ὅρῃ ἐμισθώσατο ὅνον Μέγαράδε.—5) ἐντεῦθεν ἔξελαύνει σταθμὸν ἔνα ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν.—6) τὰ ὑποζύγια οὐκ ἦν ἀλλη ἥ ταύτῃ ἐκβῆναι.—7) οἱ Σικελοὶ διέβησαν ἐξ Ἰταλίας εἰς Σικελίαν.—8) ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκουν.—9) Ἀγησύλαος εὐθὺς ἐκείθεν ὑπερβαλὼν κατὰ Τενέαν εἰς Κόρινθον αἱρεῖ τὰ τείχη.—10) ὁ μὲν δὴ Δεοκυλίδας ἐφ Ἐλλησπόντου ἐπορεύετο.—11) κώμην δεῖξας αὐτοῖς οὐ σκηνήσουσι καὶ τὴν δδὸν ἦν πορεύσονται εἰς Μάκρωνας ὅχετο ἀπιών.—12) ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Χαλύβων σταθμοὺς ἐπτά.

Θέμα 42 (§ 134)

1) ἐκεῖ προσέρχεται εἰς τὸν Ξενοφῶντα ἀνήρ ἐκ τῶν πελταστῶν λέγων ὅτι εἶχε κάμει δοῦλος¹⁾ εἰς τὰς Ἀθήνας.—2) δύσκολον πρᾶγμα εἶνε δι βίος εἰς τὰς Ἀθήνας.—3) εὐκόλως θὰ ἔφθανεν²⁾ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ὀλυμπίαν³⁾.—4) τοὺς συμμάχους ἀναγκάζουσι νὰ πλέωσιν εἰς τὰς Ἀθήνας.—5) τὸν μέγαν βασιλέα ἡ πόλις δὲν ἐτόλμησε νὰ βοηθῇ αἰσχυνομένη τὰ τρόπαια τὰ εἰς τὸν Μαραθῶνα καὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὰς Πλαταιάς.—6) καὶ ἐγώ ἐπειδὴ εἶχον πληροφορηθῆ⁴⁾ τοιαῦτα, τὴν ἐπομένην νύκτα διέπλευσα εἰς Μέγαρα.—7) ὁ Τισσαφέρνης πορεύεται πρὸς⁵⁾ τὸν βασιλέα ὃσον ἦδύνατο τάχιστα.—8) ὁ Ἀχέρων ποταμὸς ὁέων διὰ μέσου τῆς Θεσπρωτίδος χύνεται⁶⁾ εἰς τὴν Ἀχερούσιαν λίμνην.—9) ἐγὼ θὰ σὲ ὀδηγήσω⁷⁾ δι’ ὁδοῦ⁸⁾ εὐκόλου καὶ συντόμου⁹⁾ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν.

Χοόρος.

Θέμα 44 (§ 135).

1) κελεύουσι φυλάττεσθαι μὴ ἡμῖν ἐπιθῶνται τῆς νυκτὸς οἱ βάροβαροι.—2) ἔξω ὑμᾶς πέντε ἡμερῶν εἰς χωρίον ὅθεν ὄψεσθε θάλασσαν.—3) ταῦτα ἦν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἢ δεῦρο ἔξωρομῶμεν.—4) οὐ ὁράδιον τὰ ἐν ἄπαντι τῷ χρόνῳ πραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι.—5) θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ σύμφορον.—6) Δωριεῖς ὅγδοηκοστῷ ἔτει μετὰ τὴν Ἰλίου ἄλωσιν Πελοπόννησον ἔσχον.—7) Λακεδαιμόνιοι φόντο διλύγων ἐτῶν καθαιρόσειν τὴν τῶν Ἀθηναίων δύναμιν.—8) τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐδήμουν τὴν γῆν, τῇ δὲ ὑστεροαίᾳ εἰσέβαλλον.—9) Ἄριαῖος λέγει ὅτι ταύτην τὴν ἡμέραν περιμένει αὐτούς, τῇ δὲ ἄλλῃ ἀπεισιν ἐπ’ Ἰωνίας.—10) Πρωταγόρας τρίτην ἥδη ἡμέραν ἐπιδεδήμηκεν.—11) ἀπηγγέλθη Φίλιππος τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τοιτί Ήραῖον τεῦχος πολιορκῶν.

Θέμα 44 (§ 135).

1) καθ’ ὅλην τὴν ἡμέραν¹⁾ διῆλθον οὐχὶ περισπότερον τῶν εἴκοσι πέντε σταδίων, ἀλλὰ κατὰ τὴν δεύτην¹⁾ ἔφθασαν²⁾ εἰς τὰς κώμας.—2) Δήλια ἥσαν κατ’ ἐκεῖνον τὸν μῆνα¹⁾.—3) οἱ Σάμιοι ἐκυριεύθησαν³⁾ κατὰ τὸν ἔνατον μῆνα¹⁾.—4) ὁ Ἐπιμενίδης εἰπεν ὅτι οἱ Πέρσαι δέν θὰ ἔλθωσιν⁴⁾ ἐντὸς δέκα ἐτῶν⁵⁾.—5) ὁ

Αρίσταρχος κατὰ τὴν ὑστεραιάν⁶⁾ προσκαλεῖ⁷⁾ τοὺς στρατηγούς.

—6) δι Κητησιφῶν εἶτεν ὅτι πρέπει νὰ στεφανώσωσιν τὸν Δημοσθένην μὲ χρυσοῦν στέφανον⁸⁾ καὶ νὰ ἀνακηρύξωσι⁹⁾ τὸν στέφανον εἰς τὸ θέατρον κατὰ τὰ Διονύσια¹⁰⁾.—7) νομίζω ὅτι τὸ πλοιόν δὲν θὰ ἔλθῃ τὴν ἐπομένην¹¹⁾ νύκτα, ἀλλὰ τὴν ἄλλην.—8) δι Ἀγησίλαος ἔξεστρατευσε¹²⁾ τὸ ἐπόμενον ἔτος εἰς Θήβας.—9) οἱ Πέρσαι λέγεται ὅτι τιμῶσι πρὸ πάντων¹³⁾ ἐκείνην τὴν ἡμέραν καθ^ε ήν¹⁴⁾ ἔκαστος ἐγενήθη¹⁵⁾.—10) ἀρχίσαντες¹⁶⁾ τὴν τοίτην ἡμέραν¹⁷⁾ εἰργάζοντο καὶ τὴν τετάρτην καὶ τὴν πέμπτην μέχρι τοῦ γεύματος¹⁸⁾.—11) συνεχῶς ἥδη τοία ἔτη μὲ τοῦτο στρατηγεῖ.
—12) καὶ χθὲς καὶ πρὸ δύο ἡμερῶν τοῦτο ἔπειταν.

Τρόπος καὶ δργαρον.

Θέμα 45 (§ 136—139)

1) Ἀναξίβιος καλέσας Ξενοφῶντα κελεύει πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ πλεῦσαι ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.—2) βουλεύου μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξαντα.—3) οὐ κραυγῇ, ἀλλὰ σιγῇ καὶ ἡσυχῇ ἐν ἔσω καὶ βραδέως οἱ βάρδιαροι παρησαν.—4) οὐδὲν γνώμῃ ἀλλὰ τύχῃ πάντα πράττεις.—5) ἄλλο στράτευμα αὐτῷ ἐν Χερσονήσῳ συνελέγετο τόνδε τὸν τρόπον.—6) οἱ Πελοποννήσιοι εἰσῆλθον διὰ τάχους.—7) ἀκοντίζει Κῦρον ὑπὸ τὸν ὁφθαλμὸν βιαίως.—8) ἦν φροδιομημένον τὸ τείχος πλίνθοις ὅπταις. —9) ἀνὴρ ἀβουλος ἥδοναῖς θηρεύεται.—10) Χειρίσοφος καὶ Ξενοφῶν ἀνηρώτων τὸν κωμάρχην διὰ τοῦ Περσίζοντος διερμήνεως.—11) οἱ στρατιῶται διετράφησαν τοῖς κτήνεσιν ἢ ἐκ τῶν Ταύχων ἔλαβον.—12) Σεμίραμις πολλαῖς δυνάμεσιν ἐστράτευεν ἐπὶ τὴν Ἰνδικήν.—13) Ἀθηναῖοι δισκύλιοις ὅπλίταις ἔστησαν καὶ ἵπτεῦσι διακοσίοις ἐστράτευσαν ἐπὶ Χαλδικέας.

Θέμα 46 (§ 136—139)

1) Ο Ξενοφῶν ἥθελεν ἀπὸ κοινοῦ¹⁾ τὴν πορείαν νὰ κάμνωσι διότι ἐνόμιζεν²⁾ ὅτι τοιουτοτρόπως εἶνε ἀσφαλεστέρα παρὰ νὰ ταξιδεύῃ³⁾ ἴδιαιτέρως⁴⁾ ἔκαστος.—2) ταύτην τὴν πόλιν ὁ βασιλεὺς δὲν ἥδυνατο οὔτε διὰ τοῦ χρόνου⁵⁾ οὔτε διὰ τῆς βίας νὰ κυριεύσῃ⁶⁾.—3) πάντα ὅσα μετ' ἀρετῆς⁷⁾ πράττονται εἶνε καλὰ καὶ ἀγαθά.—4) οἱ βάρδιαροι μὲ πολλὴν κραυγὴν ἐπέρχονται.—5) πρέπει οἱ μῆτε διὰ λόγου μῆτε δι' ἔργου ὕφελιμοι νὰ ἐμποδί-

ζωνται⁸⁾ μὲ πάντα τρόπον⁷⁾.—6) ἡ ἔλαφος κτυπᾷ⁹⁾ μὲ τὰ κέ-
ρατα καὶ μὲ τοὺς πόδας.—7) ἡ ψυχὴ τρέφεται μὲ μαθήματα.—
8) τὰ μὲν σώματα με τοὺς συμμέτρους πόνους, ἡ δὲ ψυχὴ μὲ τοὺς
σπουδαίους λόγους ἔχει τὸ φυσικὸν ἴδιωμα¹⁰⁾ νὰ αὐξάνῃ.—9) ὁ
Δημάδης εἶπεν ὅτι δι' αἵματος καὶ ὅχι διὰ μέλανος ἔγραψε τοὺς
νόμους ὁ Δράκων.—10) οὐδεὶς ἔπαινον διὰ τῶν ἥδονῶν ἀπέκτη-
σεν¹¹⁾.—11) ἐπορεύοντο μὲ τρισκιλίους μὲν ὄπλιτας, ἵππεῖς δὲ
ἔξακοσίους.—12) ὁ βασιλεὺς μὲ δλίγον στρατευμα δὲν θὰ τολ-
μήσῃ νὰ παρακολουθῇ¹²⁾.—13) ἔχαμησαν πολλὰ νῆες μαζὶ μὲ
αὐτοὺς τοὺς ἄνδρας.

Ποσὸν

Θέμα 47 (§ 139)

1) Ἱππον, δν ἐν Λαμψάκῳ ἀπέδοτο τριάκοντα ταλάντων, λυ-
σάμενοι ἀπέδοσαν Ξενοφῶντι.—2) οὔτε ἀγορά ἐστιν ἵκανη οὔτε
ὅτου ὠνησόμεθα εὐπορία εἰ μὴ δλίγοις τισίν.—3) Ἐπύαξα ἡ Συ-
εννέσιος γυνὴ προτέρα Κύρου πέντε ἡμέραις ἀφίκετο.—4) ἡνίκα
δεῖλη ἐγίγνετο, ἐφάνη κονιορτὸς ὕσπερ νεφέλη λευκή, χρόνῳ δὲ
συχνῷ ὕστερον ὕσπερ μελανία τις ἐν τῇ πεδιάδι.—5) ἐπειδὴ
πολλῷ μεῖζων ἐγίγνετο ἡ βοὴ δσφ δὴ πλείους ἐγίγνοντο, ἐδόκει
μεῖζόν τι εἶναι τῷ Ξενοφῶντι.—6) οἱ Ἑλληνες ἀπεῖχον τῆς χα-
ραδρας ὅσον δικτὼ σταδίους.—7) οἱ Ἑλληνες ἐπειδὴ πλοῦα ἵκανὰ
ἐδόκει παρεῖναι ἀναβάντες ἐπλεον ἡμέραν καὶ νύκτα.—8) οὐδέπω
εἴκοσιν ἔτη γεγονώς.

Θέμα 48 (§ 139)

1) οἱ Θράκες ἀγοράζουσι¹⁾ τὰς γυναικας παοὺ τῶν γονέων
ἀντὶ πολλῶν χρημάτων²⁾.—2) διειθετήσας³⁾ δὲ ὅλα ταῦτα ὁ
Ἀμύντας αὐτὸς πάλιν πωλεῖ⁴⁾ τὰ ἀνδράποδα ἀντὶ τριάκοντα πέντε
μνῶν.—3) ὁ Ἀβροκόμιας ἥλθεν ὕστερον⁵⁾ ἀπὸ τὴν μάχην πέντε
ἡμέρας.—4) ὁ Ὄμηρος πολὺ ὕστερον ἀπὸ τὰ Τρωϊκὰ ὑπῆρξεν⁶⁾.
—5) ὁ Ἡρακλῆς ἦτο νεώτερος τοῦ Περσέως κατὰ τέσσαρας γε-
νεάς⁷⁾.—6) οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐφιμασαν⁸⁾ μίαν ἡμέραν ὕστερον
ἀπὸ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην.—7) τοσοῦτον εὐχαριστότερον⁹⁾ ζῶ
ὅσον περισσότερα ἔχω.—8) ὅσον μεγαλύτερα θὰ δωρήσῃς¹⁰⁾ εἰς
τοῦτον, τόσον μεγαλύτερα ἀγαθὰ θὰ πάθης ὑπ' αὐτοῦ.—9) ὅσον
περισσότερον ἐργάζονται, τόσον περισσότερα ἀγαθὰ θὰ εὑρωσι.

10) ἡ Δεκέλεια ἀπέχει ἀπὸ τὰς Ἀθήνας περὶ τὰ ἑκατὸν εἴκοσι στάδια.—11) Περιέμενον τὸν Τισσαφέροντην οἱ Ἑλληνες καὶ ὁ Ἀριαῖος ἡμέρας περισσοτέρας τῶν εἴκοσι.—12) ἐκεῖ τραυματίζεται¹¹⁾ Ἀγασίας ὁ Στυμφάλιος, ὅστις καθ' ὅλον τὸν χρόνον ἐμάχετο πρὸς τοὺς πολεμίους.

Κατά τι ἦ ἀρα φορὰ

Θέμα 49 (§ 140)

1) Καθαρὸν ἀν τὸν νοῦν ἔχῃς, ἀπαν τὸ σῶμα καθαρὸς εἰ.—2) Κινάδων ἦν καὶ τὸ εἶδος νεανίσκος καὶ τὴν ψυχὴν εὔρωστος.—3) οἱ στρατηγοὶ ἀποτιμῆντες τὰς κεφαλὰς ἐτελεύτησαν.—4) ταῦτα συνθέμενοι οἱ στρατιῶται ἐπορεύοντο τὸ πλῆθος ὃς δισχίλιοι.—5) τῷ μὲν τρόπῳ γίγνου φιλοπροσήγορος, τῷ δὲ λόγῳ εὐπροσήγορος.—6) Σωκράτης οὐδὲν προτικὸς ἦν οὐδὲ ἀλαζονικὸς οὗτος ἀμπελόνη οὗτος ἀμφιέσει οὕτε τῇ ἄλλῃ διαίτῃ.—7) ή μὲν ἐτέρα γυνὴ ἦν εὐπρεπῆς ἵδεῖν καὶ ἐλευθέριος φύσει.—8) χαλεπαὶ αἱ ὑμέτεραι φύσεις ἄρξαι.—9) ή εὐκλεία ὅσῳ ἀν πλείων ἡ τοσούτῳ κουφοτέραι φέρειν γίγνεται.—10) ή αἰτίᾳ ἀπορωτάτη ἐστὶν ἀποδεῖξαι.

Θέμα 50 (§ 140)

1) καλύτερον εἶνε νὰ νοσῇ τις κατὰ τὸ σῶμα παρὰ κατὰ τὴν ψυχὴν.—2) ή πενία παρέχει ἀνδρας καλλιτέρους¹⁾ καὶ κατὰ τὴν γνώμην καὶ κατὰ τὴν μορφὴν²⁾ παρὰ ὁ πλοῦτος.—3) ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Κίμων καὶ ὁ Περικλῆς ἔχουσι γείνη δεινοὶ κατὰ τὰ πολιτικά.—4) βλέπω³⁾ ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὁραίους κατὰ τὰς μορφὰς εἶνε πολὺ μοχθηροὶ κατὰ τὰς ψυχάς.—5) ὅστις ταχέως πείθεται εἰς τὰς διαβολάς, ὁ Ἰδιος εἶνε πονηρὸς κατὰ τοὺς τρόπους.—6) ἐγὼ οὕτε κατὰ τοὺς πόδας⁴⁾ εἶμαι ταχὺς οὕτε κατὰ τὰς χειρας ἰσχυρός.—7) οἱ Ἀθηναῖοι οὕτε κατὰ τὴν εὐφωνίαν⁵⁾ οὕτε κατὰ τὸ μέγεθος τῶν σωμάτων οὕτε κατὰ τὴν ὁδόν διαφέρουσιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους τόσον ὅσον κατὰ τὴν φιλοτιμίαν ἥτις παρακινεῖ⁶⁾ ποὸ πάντων πρὸς τὰ καλὰ καὶ ἐντιμα.—8) νόμιζε ὅτι εἶνε αἰσχρὸν νὰ νικᾶσαι⁶⁾ ἀπὸ τοὺς φίλους κατὰ τὰς εὐεργεσίας.—9) πολλὰ εἶνε καλὰ ὅχι ἐκ φύσεως⁷⁾ ἀλλ' ἐκ νόμου.—10) τὸ φῶς εἶνε εὐχαριστότατον⁸⁾ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὡστε νὰ τὸ βλέπωσιν⁹⁾.—11) Ἡ ἀκολασία καὶ ή ἀδικία εἶνε πρᾶγμα εὐχάριστον καὶ εὐκόλον εἰς τὸ νὰ τὴν ἀποτίσῃ

τις¹⁰⁾.—12) δι πλοῦτος εἶναι βάρος εὐκολώτατον εἰς τὸ νὰ τὸν
ἔποφέρῃ¹¹⁾ τις.

Αἴτιον

Θέμα 51 (§ 141)

α') 1) Γηράσκων πολλὰ διδάσκεσθαι ἐθέλω ὑπὸ χρηστῶν
μόνον.—2) τὸ κεκινῆσθαι ὑπὸ τῶν βρωμάτων πάνυ ὕεκὸν καὶ
θηριῶδες δοκεῖ εἶναι.—3) οἱ Λακεδαιμόνιοι πολεμοῦνται ὑπὸ
τῶν τὴν χώραν αὐτῶν περιοικούντων, ἀπιστοῦνται δὲ ὑφ' ἀπάν-
των Πελοποννησίων, μισοῦνται δὲ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν Ἑλλή-
νων.—4) οἱ Κορίνθιοι χρήμασι δυνατοὶ ἥσαν ώς καὶ τοῖς παλαιοῖς
ποιηταῖς δεδήλωται ἀφειδὸν γάρ ἐπωνόμασαν τὸ χωρίον.—5)
τῶν σεσωφρονημένων ἐν τῷ βίῳ μοι χάριν ἀπειληφέναι νομίζω.
—6) ἀνεμνήσθησαν πάντα τὰ ἡσεβημένα αὐτῷ.—7) μάτην ἔμοι
κεκλαύσεται.—8) τούτοις ἀπασι δοκεῖ κρατεῖσθαι τὸ τῶν γεωτέ-
ρων ἥθος.

β') 1) ὑπὸ λύπης ὑβρίζει.—2) ταῦτα ἔλαβον ἀπὸ τῆς προ-
τέρας συμβάσεως.—3) ταραττόμεθα ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὃν
ἔχονται.—4) οἱ πρέσβεις δώρων ἐκρίθησαν.—5) διώκω μὲν κακη-
γοίας, τῇ δὲ αὐτῇ ψήφῳ φεύγω φόνου.—6) συγχαίρω τῶν γεγε-
νημένων.—7) οὐ μηνησιακήσει βασιλεὺς αὐτῆς τῆς ἐπιστρατείας.—
8) οἱ σύμμαχοι τοῦ Παυσανίου μίσει μετετάξαντο Ἀθηναίοις.—
9) διπόσα ἀγνοίᾳ οἱ ἀνθρώποι ἔξαμαρτάνουσι, πάντ' ἀκούσια
ταῦτα ἐγὼ νομίζω.—10) δποι ἀν ἐλθόντες ἀγορὰν μὴ ἔχωμεν οὐκ
ὑβρεῖ, ἀλλ' ἀνάγκῃ λαμβάνομεν τὸ ἐπιτήδεια.—11) Καλλιεργατίδας
ἡχθέσθη τῇ ἀναβολῇ καὶ ταῖς ἐπὶ τὰς θύρας φοιτήσεσιν ὀργί-
σθη.—12) χαῖρε μὲν ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι τῶν ἀγαθῶν, λυποῦ
δὲ μετρίως ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις τῶν κακῶν.—13) διὰ τοὺς εὖ μα-
χομένους αἱ μάχαι κρίνονται.

γ') 1) διπόσαι εἰσὶν ἀρχαὶ μισθοφορίας ἔνεκα καὶ ὠφελείας
εἰς τὸν οἶκον, ταύτας ζητεῖ δημος ἀρχειν.—2) εἰ ἐπ' ἀγαθῷ τινα
ἐκόλασι, ἀξιῶ δίκην ὑπέχειν οἶναν καὶ γονεῖς υἱοῖς καὶ διδάσκα-
λοι παισί.—3) ἐτάχθησαν πρὸς τοῦτο τὸ ἔργον οἱ τριάκοντα ἔτη
γεγονότες.

Θέμα 52 (§ 141)

α') 1) δλοι θέλουσι νὰ θεραπεύωνται ὑπὸ τῶν παίδων των.—
2) δσοι θέλουσι νὰ ἀρχωνται ὑπὸ τοῦ νόμου εἶνε σώφρονες καὶ

ἔλευθεροι καὶ χρηστοί. — 3) διὰ τὸν ἀγαθὸν ἄνθρωπον¹⁾ δὲν εἶνε οὐδὲν κακὸν οὕτε ἐν φύσῃ οὕτε ὅταν ἀποθάνῃ²⁾ οὐδὲ ἀμελοῦνται ὑπὸ τῶν θεῶν τὰ πράγματα τούτου. — 4) ἡξεύρω³⁾ ὅτι πολλοὶ δεσπόται ἐφονεύμησαν⁴⁾ ὑπὸ τῶν δούλων. — 5) τῶν νοσημάτων τοῦ σώματος πολλαὶ καὶ διάφοροι⁵⁾ θεραπεῖαι ἔχουν εὑρεθῆ ὑπὸ τῶν ιατρῶν.⁶⁾ — 6) κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον⁷⁾ ἐκεῖνα τὰ δοποῖα ὑπὸ τῶν ἄλλων μετὰ δυσκολίας⁸⁾ ἔχουσιν εὑρεθῆ, θὰ συμβῇ εἰς σὲ εὐκόλως νὰ μανθάνῃς. — 7) δὲν εἴχον συμφωνηθῆ⁹⁾ ταῦτα ὑφ' ἥμῶν καὶ σοῦ. — 8) οἱ Θηβαῖοι δὲν ἤδυναντο νὰ ἐμποδίσωσι¹⁰⁾ τὸν Φίλιππον, ἐν φύσῃ¹¹⁾ ὑστατος, νὰ ἔχῃ τὴν δόξαν τῶν ὑπὸ αὐτῶν μετὰ κόπου πεποιημένων¹²⁾.

β'. 1) ἀπὸ¹⁾ φθόνον λέγει ταῦτα. — 2) οἱ Πέρσαι δικάζουσι καὶ δι'²⁾ ἀχαριστίαν³⁾. — 3) τοὺς θέλοντας νὰ θεραπεύσωσι τὰς πόλεις θαυμάζω³⁾ διὰ τὴν ἀνδρείαν των. — 4) πρέπει νὰ συγχωρῶμεν⁴⁾ αὐτοὺς διὰ τὴν ἐπιθυμίαν. — 5) οἰκτίῳ τούτους διὰ τὴν δεινὴν ἀσθένειαν. — 6) καλύτερον εἶνε νὰ σὲ φθονῶσι διὰ σοφίαν παρὰ διὰ πλοῦτον. 7) ἐκ φύσου⁵⁾ ή πόλις ἀποστερεῖται τῶν συμβούλων. — 8) ἐσπευδόν⁶⁾ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας νὰ πίωσι. — 9) ὁ Κῦρος ηὐχαριστήθη⁷⁾ διὰ τὴν στολὴν. — 10) αἰσχύνομαι διὰ τὰ πρότερα σφάλματα⁸⁾. — 11) οἱ μὲν νέοι διὰ τοὺς ἐπαίνους τῶν πρεσβυτέρων χαίρουσι, οἱ δὲ πρειβύτεροι διὰ τὰς τιμὰς τῶν νέων ἀγάλλονται. — 12) ὅπως ἄλλος τις εὐχαριστεῖται διὰ καλὸν ἵππον ἢ κύνα, οὕτω καὶ ἀκόμη περισσότερον ἐγὼ εὐχαριστοῦμαι διὰ τοὺς καλοὺς φίλους. — 13) τὸν Καλλισθένην δὲ δῆμος ἐφόνευσε δι'⁹⁾ ἄλλας παρεκτροπάς⁸⁾.

γ'. 1) Πολλὰς στρατείας ή πόλις ἔχει κάμη¹⁾ ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἔλευθερίας. — 2) σύμμαχοι ἔχομεν γίνη τῶν Ἀθηναίων ὅχι πρὸς²⁾ καταδούλωσιν τῶν Ἑλλήνων. — 3) διάφορα ἔχουσιν εὑρεθῆ ὑπὸ τῶν πόλεων πρὸς φύλαξιν καὶ σωτηρίαν. — 4) οἱ ἄνθρωποι ἔξοδεύουσιν ὅχι εἰς ὅσα πρέπει, ἀλλ' εἰς ὅσα φέρουσι βλάβην.

Προθέσεις μονόπτωτοι.

Θέμα 53 (§ 146—150)

α': ἀντὶ — 1) ἥδυ γε πατήρ φρόνησιν ἀντ' ὀργῆς ἔχων. — 2) Σωκράτης βελτίους ἐποίει τοὺς συνόντας ἀντὶ χειρόνων. — 3) ταύτην τὴν τάφρον βασιλεὺς ποιεῖ ἀντὶ ἐρύματος. — 4) δεῖ τὰ βέλτι-

στα ἀντι τῶν ἥδεων, ἢν μὴ συναμφότερα ἔξη, λαμβάνειν.—5) τιμωρώμεθα τοὺς ἄνδρας ἀνθ' ὧν ὑβρίσθημεν.

β'. ἀ π ο. —1) αἱ διώρυγες ἡσαν ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ. —2) Θεαίτητος οὐκ ἀπὸ σκοποῦ εἰρηκεν αἴσθησιν καὶ ἐπιστήμην ταῦτὸν θέμενος.—3) Κῦρος τὰ θηρία ἐθήρευεν ἀπὸ τοῦ ἵππου.—4) μέχρι μὲν δὴ ἔξ ἡ ἐπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς οἱ παιδες ταῦτα πράττουσι.—5) ἥλθε Προκλῆς ὁ Τευθρανίας ἀρχων γεγονὼς ἀπὸ Δημαράτου τοῦ Λάκωνος.—6) οὐκ ἀξιον ἀπὸ τῆς ὄψεως οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν.—7) ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων στρατευμα συνέλεξε.—8) δυναίμην ἀν Ἰλιάδα καὶ Ὁδύσσειαν ἀπὸ στόματος εἰπεῖν.—9) ἀπὸ ἀρετῆς προτιμᾶται.—10) Σωκράτης ἔλεξεν ὡς μῶρον εἴη τοὺς τῆς πόλεως ἀρχοντας ἀπὸ κυάμου καθιστάναι.

γ'. ἐκ.—1) οἱ Μῆδοι ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Εὐρώπης νικηθέντες καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—2) οἱ Λακεδαιμόνιοι καθιστᾶσι γέροντας ἐκ τῶν ἐκ παιδὸς εἰς γῆρας σωφρόνων.—3) τερπνὸν ἐκ κυνηγίας τράπεζα πλήρης.—4) τὸ στρατόπεδον εἶχεν αὐτῷ τοὺς μὲν ἀπὸ θεῶν, τοὺς δὲ ἔξ αὐτῶν τῶν θεῶν γεγονότας.—5) ἔξ ἀποστολήτου αὐτοῖς ἐπέπεσε τὸ Ἑλληνικόν.—6) χοῇ ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν, ἢ ἐκάστῳ τυγχάνει πεποργμένα.—7) δεῖ ήμᾶς ἐκ τῶν παρόντων πειρᾶσθαι ὅπως σωζώμεθα.—8) ἡσαν αἱ Ιωνικαὶ πόλεις Τισσαφέροντος τὸ ἀρχαῖον ἐκ βασιλέως δεδομέναι.

δ'. πρό.—1) τὸ μὲν ἔσωθεν τὸ πρὸ Κιλικίας Συέννεσις ἔιχε τὸ δὲ ἔξω τὸ πρὸ τῆς Συρίας ἐλέγετο φυλακὴ φυλάττειν.—2) ταῦτα ἥγγελον πρὸς Κῦρον οἱ αὐτομολίσαντες πρὸ τῆς μάχης.—3) τὸν δὲ καὶ πρὸ πάντων χρημάτων καὶ πόνων προαιμην ἀν φίλον μου εἶναι.—4) πολλάκις ἢ πρὸ ἑαυτοῦ τις οὐκ ἔξειργάσατο, ταῦτα διφύλος πρὸ τοῦ φίλου ἔξήρχεσεν.

Θέμα 54.

Μετὰ δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς (§ 150—153)

γ'. ἐν.—1) Κῦρος ἔξετασιν ποιεῖται ἐν τῷ πεδίῳ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων.—2) βασιλεὺς οὐ μαχεῖται εἰ ἐν ταῦταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις.—3) ὀγληρόν ἐστιν ἐν νέοις ἀνήρ γέρων.—4) Κλέαρχος ἀκούσας Κύρου τὸν λόγον ἐν ἑαυτῷ ἔγενετο.—

5) Σόλων ὁ νομοθέτης διαρρήδην ἀπέδειξεν, οὓς χοὴ δημηγορεῖν καὶ οὓς δεῖ λέγειν ἐν τῷ δῆμῳ.—6) ὅλης τῆς Ἑλλάδος ἐν γυναιξίν ἔστι νῦν ἡ σωτηρία.—7) ἐποίουν ἐκκλησίαν ἐν Διονύσου.—8) ἐν Ἀδου σκότος ἔστιν.

β'. σύν.—1) τῆς γῆς σὺν ἀνδράσι κάλλιον ἥ κενῆς κρατεῖν.—2) ἡ τῶν πιστῶν φύλων κτῆσίς ἔστιν οὐδαμῶς σὺν βίᾳ, ἀλλὰ μᾶλλον σὺν τῇ εὐεργεσίᾳ.—3) σὺν θεοῖς οὐδαμῶς ἀπορήσομεν.—4) ἔνθα σὺν σπουδῇ πολλῆ καθίσταντο, Κλέαρχος μὲν τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος ἔχων, Μένων δὲ τὸ εὐώνυμον.

γ' εἰς—1) τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους οἱ Πελοποννήσιοι εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀττικήν.—2) ἐκ τούτων ἐπορεύθησαν εἰς Ταόχους.—3) ἡ ναυμαχία ἐτελεύτα εἰς νύκτα.—4) τοῦ βαρβαρικοῦ ἵπτεις εἰς δισκύλιον παρὰ Κλέαρχον ἔστησαν.—5) αἱ κῶμαι ἐν αἷς ἐσκήνων Παρυσάτιδος ἦσαν εἰς ζώνην δεδομέναι.—6) ζηλωτόν ἔστιν ὅστις ήττυχησεν εἰς τέκνα.—7) τὰ ζῷα φυλάττεσθαι ἐπίστανται καὶ ταῦτα εἰς οὐδενὸς διδασκάλου φοιτήσαντα.—8) Σωκράτης ἥλθεν ἐπὶ δεῖπνον εἰς Ἀγάθωνος.

Προθέσεις δίπτωτοι.

Θέμα 55 (§ 153—157)

α'. ἀνά.—1) Σεύθης καὶ οἱ Ἐλληνες ἔστρατοπεδεύοντο ἀνὰ τὸ Θυνῶν πεδίον.—2) ἀνὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰργήνη ἔσται.—3) πομπὰς πολυτελεστάτας καὶ σεμνοτάτας τοῖς θεοῖς οἱ Ἀμηναῖοι ἐδωροῦντο ἀν' ἔκαστον ἔτος.—4) οἱ πολέμιοι φεύγουσιν ἀγὰ κράτος.—5) οἱ Ἐλληνες ἐπορεύθησαν ἐπτὰ σταδίους ἀνὰ πέντε παρασάγγας τῆς ἡμέρας.

β'. κατά.—1) φύχοντο κατὰ τῶν πετρῶν φερόμενοι καὶ ἀπέθανον.—2) ἐγὼ εὑχομαι πρὸν ταῦτα ἐπιδεῖν ὑφ' ὑμῶν γενόμενα μυρίας ἐμὲ κατὰ γῆς δργυιάς γενέσθαι.—3) ἄνδρας ἀγαθούς, ἐὰν τοὺς καθ' ἔαυτῶν ἐπαίνους λέγωσιν, οὐ φέρομεν.—4) πολλοῦ δέω κατ' ἔμαυτοῦ ἐρεῖν ὡς ἀξιός είμι τοῦ κακοῦ.—5) οἱ μὲν ἐδίωκον τοὺς καθ' ἔαυτούς.—6) πολὺ πένθος ἦν κατὰ τὸ Λακωνικὸν στρατευμα.—7) κατ' ἔνιαυτὸν πεντακοσίας χιμάρας ἀποθύουσι.—8) ἴατρὸς ὁ λόγος τοῦ κατὰ ψυχὴν πάθους.—9) δήῃ ἔστιν ἡ οἰκοδομία ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο.—10) ἡ γλῶττα κατὰ Λυσίαν

νοῦν οὔτε πολὺν οὔτε μικρὸν ἔχει.—11) οἱ Ἕλληνες ἐδίωκον τοὺς βαρβάρους κατὰ κράτος.—12) εἶλεν Εἰδομένην μὲν κατὰ κράτος, Γορτυνίαν δὲ διμοιλογία.

γ'. διά.—1) Ξέρεις δόδὸν μὲν διὰ θαλάσσης ἐποιήσατο, πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἡνάγκασε γενέσθαι.—2) τέρας ἐστὶν εἴ τις ηύτυχησε διὰ βίου.—3) Τισσαφέροντος διελέγετο αὐτοῖς δι' ἐρμηνέως.—4) οἱ Μαντινεῖς τοὺς Λακεδαιμονίους δι' ὀργῆς εἶχον.—5) Μεσσήνην διὰ τετρακοσίων ἐτῶν μέλλουσι κατοικεῖν.—6) μυρίας ἡμιν ἀσχολίας παρέχει τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀναγκαίαν τροφήν.

δ'. ὑπέρ.—1) ὑπέρ τῆς κώμης γήλοφος ἦν.—2) πάντες οἱ φύλοι μαχόμενοι ἀπέθανον ὑπέρ Κύρου πλὴν Ἀριαίου.—3) ἐπεὶ σὺ σιωπᾶς ἔγω ὑπέρ σου λέξω καὶ ὑπέρ ήμῶν.—4) ἡδέως ἀν ὑμῖν διαλεχθείην ὑπέρ τοῦ γεγονότος τούτου πράγματος.—5) ὁ τῇ πατρίδι γεγενῆσθαι νομίζων ὑπέρ τοῦ μὴ ταύτην ἐπιδεῖν δουλεύουσαν ἀποθνήσκειν ἐθελήσει.—6) Κλέαρχος ἐπολέμει τοῖς Θρᾳκὶ τοῖς ὑπέρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσι.—7) οὐδεπώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπέρ ἀνθρώπων ἐφρόνησα.—8) τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπέρ τὰ πεντήκοντα ἔτη γεγονότων;

Προθέσεις τρίτων.

Θέμα 56 (§ 157—164)

α'. ἀμφί.—1) καταλαμβάνουσιν τοὺς φύλακας ἀμφὶ πῦρ κα-
θημένους.—2) ἀπέδοτο τὸν ἵπτον καὶ ἀ ἀμφ' αὐτὸν εἶχε.—3) Κλέαρχος ἦν ὅτ' ἐτελεύτα ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

β'. περί.—1) σοφοὺς νόμιζε οὐ τοὺς ἀκριβῶς περὶ τῶν μικρῶν ἐρίζοντας, ἀλλὰ τοὺς εὖ περὶ τῶν μεγίστων λέγοντας.—2) χαλεπὸν περὶ τῶν ἀφανῶν εἰκάζειν.—3) Σωκράτης περὶ πλείστονος ἐποιήσατο εὐορκεῖν ἥ χαρίσσουσθαι τῷ δῆμῳ.—4) ἀποκτιννύναι μὲν γὰρ ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἥγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο.—5) ἔνιοι τῶν Περσῶν εἶχον στρεπτοὺς περὶ τοὺς τραχῆλους καὶ ψέλια περὶ ταῖς χερσί.—6) ἡ Κιλισσα εἶχε φυλακὴν περὶ αὐτήν.—7) οἱ στρατιῶται περὶ τὰ ἐπιτήδεια ἥσαν.—8) Σωκράτης τὸ μήτε περὶ θεοὺς ἀσεβῆσαι μήτε περὶ ἀνθρώπους ἄδικος φανῆναι περὶ παντὸς ἐποιεῖτο.

γ'. μετά.—1) Αἰλακός ἔως ἦν μετ' ἀνθρώπων μετὰ καλλίστης ὡν δόξης διετέλεσεν.—2) οὐδεὶς μετ' ὀργῆς ἀσφαλῶς βουλεύε-

ται.—**3)** Δαρεῖος μετὰ Καμβύσην Περσῶν ἐβασίλευσε.—**4)** μετὰ μουσικὴν γυμναστικὴν θρησπτέοι οἵ νεανίαι.—**5)** πολλῷ πλέον γε ἀγνοεῖν ἔστι νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν.

δ' **παρά.** **1)** σοφοῦ παρὸν ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν.—**2)** παρὰ Κύρου οὐδὲς ἀπήει πρὸς βασιλέα.—**3)** οὐ ταῦτα παρὰ τοῖς Μήδοις καὶ Πέρσαις δίκαια διμολογεῖται.—**4)** οὗτος παρὸς ἐμοὶ τὸ ὄνομα τοῦ δλβίου δίκαιος ἔστι φέρεσθαι.—**5)** παρὰ ταύτην τὴν πόλιν ἦν πυραμὶς λιθίνη.—**6)** παρὰ τὴν θάλασσαν ἐμπορεύεται.—**7)** τὸν δόλιον ἀνδρα φεῦγε παρὸς δλον τὸν βίον.—**8)** παρὰ τὰ ἄλλα ζῷα ὅσπερ θεοὶ οἱ ἀνθρώποι βιοτεύουσι.—**9)** οὐδενὶ πάποτε συνεχώρησα οὐδὲν παρὰ τὸ δίκαιον.—**10)** οὐδὲν ἀν παρὸν ἔνα ἀνθρώπον ἐγένετο τούτων.

ε'. πρός.—**1)** τὸ πρὸς Σικυῶνος καὶ πρὸς ἑσπέραν τείχος ἔξετείχισαν.—**2)** τὸν δημοτικὸν ἐλεύθερον δεῖ εἶναι καὶ πρὸς πατρὸς καὶ πρὸς μητρός.—**3)** δοκεῖς μοι τὸν λόγον πρὸς ἐμοῦ λέγειν καὶ οὐδὲν δεῖ με πρὸς τοῦτον ἐναντιοῦσθαι.—**4)** Ξενοφῶν ἔχει ἔπαινον πολὺν πρὸς Ἑλλήνων.—**5)** τὴν εὐγένειαν πρὸς θεῶν· μή μοι λέγε.—**6)** πρὸς τῇ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως λίμνην ὕδατος ὕδωρ παρέχει.—**7)** ἡ ψυχὴ πρὸς τῷ ἀνθάνατος εἶναι καὶ ἀνώλεθρός ἔστι.—**8)** οἱ στρατιῶται πάντες πρὸς ὑμᾶς βλέπουσι κἄν δρῶσιν ὑμᾶς ἀθυμοῦντας πάντες κακοὶ ἔσονται.—**9)** ἀλεκτρουῶν ἥδει πρὸς ἡμέραν.—**10)** ἔτερος λόγος οὗτος, οὐ πρὸς ἐμέ.—**11)** οὐδὲν ἡ εὐγένεια πρὸς τὰ χρήματα.—**12)** τὸ πίνειν πρὸς βίαν ἵσον κακὸν πέφυκε τῷ διψῆν βίᾳ.—**13)** οἱ πολῖται ἔπαιδεύθησαν πρὸς ἀρετήν.

ψ'. επί.—**1)** πᾶς δ' ἐπὶ γῆς καὶ δὲ ὑπὸ γῆς χρυσὸς ἀφετῆς οὐκ ἀνταξίος.—**2)** οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον ἔπαναχωρήσαντες ἐπῆλθον ἐπὶ Φυλῆς.—**3)** ἐπὶ Κέρκυρος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων ἡ Ἀττικὴ εἰς Θησέα ἀεὶ κατὰ πόλεις ὥκειτο.—**4)** πᾶσα πρᾶξις αὐτὴ ἐφ' ἔαυτῆς πραττομένη οὔτε καλὴ οὔτε αἰσχρά.—**5)** ἦν μὲν ἐπὶ πολλῶν τεταγμένοι προσάγωμεν, περιττεύσουσιν ἡμῶν οἱ πολέμιοι, ἦν δὲ ἐπὶ δλίγων τεταγμένοι ἴωμεν, δισκοπείη ἀν ἡμῶν ἡ φάλαγξ.—**6)** ἐν ταῖς τῶν Καρδούχων κώμαις ἐπὶ ταῖς πλείσταις οἰκίαις τύρσεις ἐπῆσαν.—**7)** δὲ ἥλιος ἦν ἐπὶ δυσμάς.—**8)** ἐπὶ τοῖς Ἀθηναίοις ἦν ἡ Μακεδονία καὶ φόρους ἔφερε.—**9)** οὐδεῖς ἐπὶ σμικροῖς λυπεῖται σοφός.—**10)** ἐπὶ τέχνῃ μανθάνει ὡς σοφιστὴς ἐσόμενος.—**11)** Τιγράνης ἐπὶ λόφον καταφεύγει.—**12)** προτρέπετε τοὺς

νεωτέρους ἐπ’ ἀρετήν.—13) τὸ δύμα δύναται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἔξικνεισθαι.—14) εἰς τὴν ἀγορὰν χειροιυνεῖτε τοὺς στρατηγούς, οἵκι ἐπὶ τὸν πόλεμον.

ζ'. ὑπό.—1) πηγὴ χαριεστάτη ὑπὸ τῆς πλατάνου ὁρεῖ.—2) Θεμιστοκλῆς ἦν ἐν μεγάλῳ ἀξιώματι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—3) ὁ οἶνος ἄκρατος μὲν δέξις ἐφαίνετο ὑπὸ τῆς αὐστηρότητος, κερασθεὶς δὲ εὐώδης καὶ ἡδύς.—4) ἐστρατεύοντο ὑπὸ σαλπίγγων.—5) ἔφθειρε τὴν τῶν Καταναίων γῆν, οἷς ὑπὸ τῇ Αἴτνῃ τῷ ὅρει οἰκοῦσι.—6) Κῦρος τοὺς ὑφ' ἕαυτῷ ὕσπερ παῖδας ἔαυτοῦ ἐτίμα.—7) Κλέαρχος οὐκ ἀνεβίβαζεν ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ὑπ' αὐτὸν ἔστησε τὸ στρατευμα.—8) διέβησαν ὑπὸ νύκτα εἰς Σάμον.—9) Αἴγυπτος ὑπὸ βασιλέα ἐγένετο.

Χόροι τοῦ ωρίματος.

Θέμα 57 (§ 170—182)

(1) Χειρίσοφος μὲν ἐπὶ πλοῖα στέλλεται, ἡμεῖς δὲ ἀναμενοῦμεν.—2) ἀπανθ' ὁ λιμὸς γλυκέα ποιεῖ πλὴν ἔαυτοῦ.—3) ἐνταῦθα δὴ Κύρου ἀποτέμνεται ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιά, βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ Κύρειον στρατόπεδον.—4) Κλέαρχος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας ἐβιάζετο ἵεναι.—5) Φιλιππος Ἀλόννησον ἐδίδου, Δημοσθένης δὲ ἀπηγόρευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσιν.—6) Δημοκράτης ἄνδρα συλλαβὼν ἦκεν ἄγων ἔχοντα τόξον Περσικὸν καὶ φαρέτραν.—7) οἱ Ἑλληνες ἐσκήνησαν εἰς κώμας ὅθεν ἔμελλον πλεῖστα ἐπισιτισάμενοι ἐπὶ θάλασσαν ἥξειν.—8) νομιοῦμεν διοιώς ἀσεβεῖν τούς τε τὰ ψεύδη περὶ θεῶν λέγοντας καὶ τοὺς πιστεύοντας αὐτοῖς.—9) πάντα ἔօρακας Σόλωνα ἴδων.—10) τὸν οὐκ ὄντα ἀπας εἴωθεν ἐπαινεῖν.—11) Ἀγησίλαος εἴθιστο φοβούμενος μὲν ἵλαρὸς φαίνεσθαι, εὐτυχῶν δὲ πρᾶος εἶναι.—12) οἱ μάντεις ἀποδειγμένοι ἦσαν ὅτι μάχη μὲν ἔσται, τὸ δὲ τέλος καλὸν τῆς ἔξόδου.—13) οἱ Ἑλληνες σὺν τῷ Κύρῳ στρατευσάμενοι πολλὰ χρήματα εἶχον ἀνηρτακότες ἐν Κιλικίᾳ.—14) οἱ τύραννοι οὐδὲν ἀγαθὸν κεκτήσονται.—15) δόρμη μετὰ μὲν φρονήσεως ὡφέλησεν, ἀνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἔβλαψε καὶ τὰ μὲν σώματα τῶν ἀσκούντων ἐκόσμησε, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκότησεν.—16) πολλάκις μικραὶ δυνάμεις μεγάλας ὁπας ἐποίησαν.—17) δεῖ σε ὡς διοιότατον γενέσθαι τῷ Ἀθηναίων δῆμῳ, εἰ μέλλεις τούτῳ προσ-

φιλής είναι καὶ μέγα δύνασθαι ἐν τῇ πόλει.—18) οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλειόνων πεφιλῆσθαι οὕτε Ἑλλήνων οὕτε βαρβάρων ἢ Κῦρον.
—19) πρὸς δεδειπνηκότα μολόντες οὐκ ἀξιοῦμεν πάλιν αὐτὸν δειπνεῖν.—20) ἐὰν ἐμοὶ δόξῃ τινὰ τουτωνὶ τῶν ἀνθρώπων, ὃν σὺ δοκεῖς αὐτίκα μάλα δεῖν τεθνάναι, τεθνήξει οὔτος, ὃν ἂν δόξῃ.—21) περιμένετε ἔστι ἄν ἐγὼ ἔλθω.—22) ἔλεγον δὲ οὐ πώποθι οὔτος δι ποταμὸς διαβατὸς γένοιτο.—23) εἰμὶ τιράννων ἐοικώς, τότε δὲ σαφῶς δοῦλος ἦν.—24) οὐδὲ ἥσθοντο δὲ ἦν τετελευτηκὼς Ἀγίας.—25) κρείττον ἐμφανῆς φίλος ἢ πλοῦτος ἀφανῆς δὲ σὺ κατορύζεις.—26) τὸν λόγον σου θαυμάσας ἔχω.

Θέμα 58 (§ 170—182)

1) πολλοὶ ἐκ τῶν ἀνθρώπων τὰ μὲν φυτρώνοντα¹⁾ ἐκ τῆς γῆς δὲν μεταχειρίζονται²⁾ πρὸς τροφήν, ζῶσι δὲ τρεφόμενοι μὲν γάλα καὶ τυρὸν καὶ κρέας.—2) δι Κλέαρχος ἐπειδὴ ἔκρινεν δὲ ηδύκει δι στρατιώτης τοῦ Μένωνος ἐκτύπησεν³⁾ αὐτόν, ἀκούσαντες δὲ οἱ στρατιῶται ὡργίζοντο κατὰ τοῦ Κλεάρχου.—3) δι Κῦρος, ἐν φίλῳ ἀκόμη⁴⁾ ἦτο παῖς, ἐπαιδεύετο μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφόν του καὶ μὲ τοὺς ἄλλους παῖδας.—4) ἐκ τῶν Ἀρκάδων ἄλλοι μὲν ἔχουσιν ἀποθάνῃ, οἵ δὲ λοιποὶ ἐπὶ λόφου τινὸς πολιορκοῦνται.—5) φίλος εἰς ἡμᾶς οὐδεὶς θὰ ἔχῃ μείνη⁵⁾), ἄλλὰ καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες ἤσαν πρότερον, πολέμιοι πρὸς ἡμᾶς θὰ εἶνε.—6) ἢ Οἰνόντι εἶχε τειχισθῆ καὶ αὐτὴν ὡς φρούριον οἵ Ἀθηναῖοι μετεχειρίζοντο.—7) ἀκούω δὲ μὲ βιαβάλλει τις δὲ ηδύτεν ἐγὼ ἀφοῦ σᾶς ἔξαπατήσω⁶⁾ μέλλω νὰ σᾶς ὁδηγήσω⁷⁾ εἰς τὸν Φᾶσιν.—8) ἔχω ἔλθῃ χωρὶς νὰ ἔχω⁸⁾ χοήματα.—9) ἐὰν λέγῃς τὸ κάλλος θεοῦ μοῖραν, δὲν θὰ εἴπῃς κακῶς.—10) δι Κῦρος δὲν ἔβράδυνεν⁹⁾, ἀλλ᾽ εἶπεν δὲ θέλει νὰ μένῃ.—11) τοὺς νόμους οἵ τριάκοντα πάντοτε ἔμελλον νὰ γράφωσι καὶ νὰ φέρωσιν εἰς φῶς¹⁰⁾.—12) μᾶς ἔχουσιν ἀφήσῃ¹¹⁾ δι Ξενίας καὶ δι Πασίων, ἀλλ᾽ ὅμως ἀς γνωρίζωσι¹²⁾ καλῶς δὲ οὕτε ἔχουσι δραπετεύσῃ¹³⁾ διότι γνωρίζω¹⁴⁾ ποῦ ἔχωσιν ἀπέλθῃ¹⁵⁾, οὕτε ἔχουσι διαφύγῃ¹⁶⁾, διότι ἔχω τριμῆρεις ὥστε νὰ συλλάβω¹⁷⁾ τὸ πλοῖον αὐτῶν.—13) ἐκεῖνοι, οἵτινες φοβοῦνται τὰ δεινά, νομίζω δὲ θειλοὶ εἶνε.—14) κύτταξε¹⁸⁾ πρὸς τὰ ὅρη καὶ ἵδε δὲ οἵλα εἶνε ἄβατα.—15) ἐπειδὴ ἔξελέξατε¹⁹⁾ ἐμέ, καὶ ἐγὼ θὰ προσπαθήσω νὰ κάμω πρὸς ἡμᾶς, δι τι καλὸν δύναμαι.—16) θὰ σὲ εὐφράνῃ δι πλοῦτος ἐὰν πολλοὺς εὐεργετῆς²⁰⁾).—17) μοὶ φαίνεσαι

²¹⁾ ὅτι ὁρθῶς ἔχεις εἴπη.—18) δὲν εἶνε ὡρα νὰ σκεπτώμεθα ²²⁾ ἀλλὰ νὰ ἔχωμεν σκεφθῆ.—19) ἐκεῖγο τὸ ὄποιον μέλλεις νὰ κάμης μὴ προλέγῃς ²³⁾; διότι ἐὰν ἀποτύχῃς θὰ γελασθῆς.—20) ἀκριβεῖς νὰ κάμης ²⁴⁾ τὰς δοκιμασίας τῶν φύλων σου ²⁵⁾, γνωρίζων ²⁶⁾). ὅτι ὅλοι ὅσοι δὲν σὲ ἐπλησίασαν θὰ σὲ νομίζωσιν ὅμοιον μὲ ἐκείνους, οἵτινες σὲ συναναστρέφονται ²⁷⁾.—21) νομίζω ὅτι ἡ ἐγκράτεια εἶνε καλὸν πρᾶγμα εἰς τὸν μέλλοντα νὰ πράξῃ τι καλόν.—22) ἐὰν μὲ ἔξελέγῃς, δὲν θὰ δυσαρεστηθῶ ²⁸⁾ κατὰ σοῦ, ἀλλὰ θὰ ἔχῃς ἀναγραφῇ μέγιστος εὐεργέτης.—23) λέγεται ὅτι δὲ Κροῖσος εἶχε στείλῃ εἰς Λακεδαίμονα περὶ συμμαχίας.—24) ὁ Εὐρυσθεὺς εἰς τὸν Ἡρακλέα διέταπτε τοιαῦτα ἐπίπονα ²⁹⁾), ἐκ τῶν ὄποιων ἔμελλεν ὅχι νὰ ὠφελήσῃ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ νὰ κινδυνεύῃ ὁ ἴδιος ³⁰⁾).—25) ἐὰν συνάψῃς μάχην τινὰ μεταξύ σας νομίζετε ὅτι κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν καὶ ἐγὼ θὰ ἔχω κατακοπῇ καὶ ὑμεῖς ὀλίγον ὑστερον.

²Ἐγκλίσεις ἐν ταῖς ἀνεξαρτήτοις προτάσεσιν

Θέμα 59 (§ 182—189 καὶ 222—239)

1) Ἀδικεῖ Σωκράτης, οὓς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς οὓς νομίζων, ἀδικεῖ δὲ καὶ τοὺς νέους διαφθείρων.—2) καὶ δὴ τεθνᾶσι. τίς με δέξεται πόλις;—3) τὴν ὑπὸ πάντων ὁμοιογουμένην ἀριστον εἶναι εἰρηνῆν χοὴ ποιήσασθαι.—4) χοῆν δέ σε, εἴτερο ἥσθα χρηστός, πολὺ μᾶλλον τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μηνυτὴν γίγνεσθαι.—5) οὐκ ἀν ἐποίησε ταῦτα Ἀγασίας, εἰ μὴ ἐγὼ αὐτὸν ἐκέλευσα.—6) ἐπέγνως ἀν ἔκει οὐδένα οὕτε δογιζόμενον κραυγῆ, οὕτε χαίροντα ὑβριστικῶς γέλωτι, ἀλλ' ἵδων ἀν αὐτοὺς ἥγήσω τῷ ὅντι εἰς κάλλος ζῆν.—7) ἡμῖν ἀν τρισάσμενος τοῦτο ἐποίει βασιλεύς, εἰ ἐώρα ήμᾶς μένειν κατασκευαζομένους.—8) εἰς ἔκαστος ἐν μὲν ἀν ἐπιτήδευμα καλῶς ἐπιτηδεύοι, πολλὰ δ' οὐ.—9) πολλὰς ἀν εὔροις μηχανάς· γυνὴ γὰρ εἰ.—10) τάχ' ἀν που δοὺς δίκην γένοιτ' ἀν βελτίων δὲ ἀδικος.—11) τὰ πονηρὰ ἀνθρώπια οὐκ ἀλλως ἔλοις ἢ εἰ διδοίης τι.—12) εἰθ' ὠφελεῖς τοιάδε τὴν γνώμην τοῦ πατρὸς θνήσκοντος εἶναι.—13) δὲν ἄρχων οὗτος ἀκοντίσας ἡμαρτε (τῆς ἀρκτού) ὡς μὴ ποτ' ὠφελεῖ.—14) μὴ ζῷην μετ' ἀμουσίας.—15) δύσμορφος εἴην μᾶλλον ἢ καλὸς κακός.—16) Ἀριαῖον καὶ Τισσαφέρνην οἱ θεοὶ ἀποτίσαντο

17) λέγω ἄπερ ἥκουσα οὕτω μοι πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο.—28) φειδώμεθα ἀνδρῶν εὐγενῶν, φειδόμεθα.—29) φέρε νῦν ἀναλάβωμεν πάλιν δὲ λέγεις.—30) Τιμασίας ἔχων ἵππεας προελαυνέτω καὶ σκοπεῖτο τὰ ἔμπροσθεν.—31) λαβὼν ἀπόδος καὶ λήψῃ πάλιν.—32) περὶ τούτου τοσαῦτα εἰρήσθω μοι.—33) μηδέποτε πειρῶ δύο φίλων εἶναι κοιτής.—34) μὴ θαυμάζετε δτὶ χαλεπῶς φέρω τοῖς παροῦσι πράγμασι.—35) μὴ ποιήσῃς ταῦτα, εἰ δὲ μή, αἰτίαν ἔξεις.—36) μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσῃς.—37) μὴ ἀπέλθητε ποὶν ἀνὰκούσητε.—38) μηδεὶς τὴν ὑπερβολὴν θαυμάσῃ.—39) ἀθάνατον ἔχθραν μὴ φύλαττε θνητὸς ὅν.—40) μὴ ἐν πολλοῖς δλίγα λέγε, ἀλλ᾽ ἐν δλίγοις πολλά.—41) μὴ δίκην δικάσῃς ποὶν ἀνὰμφοῖν μῆθον ἀκούσῃς.—42) μισθωσάμεθα κήρυκα ἢ αὐτὸς ἀνείπω;—43) πῶς μάχωμαι θνητὸς ὃν θείᾳ τύχη;—44) βούλει θῶ σε φοβηθῆναι;—45) τί βούλεσθε εἴπω;—46) πότερον σέ τις, Αἰσχίνη, τῆς πόλεως ἔχθρὸν ἢ ἐμὸν εἶναι φῇ;—47) τί ποιήσωσι;—48) τίνες ἡσαν οἱ παραγενόμενοι τῶν ἐπιτηδείων Σωκράτει ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ;—49) μῶν τί σε ἀδικεῖ Πρωταγόρας;—50) πῶς ἀν τις μᾶλλον ὑπὸ τῆς πόλεως τιμῆτο ἢ εἰ τοῖς νόμοις πείθοιτο;—51) ποτέρως ἀν μᾶλλον ἀνθρωποι σωφρονοῦεν, ἀργοῦντες ἢ τῶν χρησίμων ἐπιμελόμενοι;—52) ἀρα οὐκ ἀν δικαίως σε ἡρόμην δὲ τὰ ποῖα τῶν ζώων γράφων;—53) τί ἀν ἐπισταμένην τὴν γυναικα παρέλαβον;

Θέμα 60 (§ 182—189 καὶ 222—239)

1) ἡ ἀταξία πολλοὺς ἥδη ἔχει χάσει¹⁾.—2) ἡ θύρα ἡ ἴδιακή μου ἥτο ἀνοιγμένη καὶ πρότερον εἰς τὸν ἔχοντα ἀνάγκην²⁾ ἐμοῦ, θὰ εἶνε δὲ ἀνοιγμένη καὶ τώρα.—3) σεῖς εἰσθε γενναῖοι³⁾.—4) ἐπρεπεν⁴⁾ δὲ Σωκράτης νὰ μὴ διδάσκῃ πρότερον τὰ πολιτικὰ τοὺς μαθητάς του⁵⁾ ἢ νὰ εἶναι σώφρονες.—5) ἐπρεπεν⁶⁾ ὅλοι οἱ ορήτορες⁷⁾ διτι ἔκαστος ἐνόμιζεν ὡφελιμώτατον⁸⁾ τοῦτο νὰ ἐκφράζωσι⁹⁾.—6) τὸ νὰ ὑπενθυμῆζη¹⁰⁾ τις τὰς ἴδιας αὐτοῦ εὐεργεσίας σχεδὸν¹¹⁾ εἶνε δημοιον μὲ τὸ νὰ ὑβρίζῃ¹²⁾.—7) ἐγὼ παρὸ δλίγον¹³⁾ νὰ λησμονήσω¹⁴⁾ τὸν ἔαυτόν μου.—8) ἥτο εἰς τὴν ἔξουσίαν σας¹⁵⁾ νὰ βοηθῆτε¹⁶⁾ ἐὰν ἥθελετε.—9) ἡμεῖς πρὸ πολλοῦ¹⁷⁾ θὰ εἰμεθα¹⁸⁾ πλησίον σας, ἐὰν δὲ Εενοφῶν δὲν μᾶς ἀπῆγεν¹⁹⁾ ἐδῶ²⁰⁾.—10) πῶς ἡδύνασο νὰ εἰσαι¹⁸⁾ καὶ ἐδῶ καὶ εἰς τὴν Τροίαν;—11) τὴν πόλιν ἡδύνασο νὰ νομίζῃς¹⁸⁾ δτὶ εἶνε πολέμου ἐργαστήριον.—12) ἐγὼ δὲν ἥθελον ἀπέλθῃ²¹⁾, ἀλλὰ θὰ

κτυπήσω²²) τὴν θύραν.—13) ὅλοι ἡθέλετε δμοιογήσει²¹) ὅτι ἡ δμόνοια εἴνε μέγιστον ἀγαθόν.—14) ὅλοι ἡθέλετε δμοιογήσει²¹) ὅτι δὲ Ἀλκιβιάδης διέφερεν²³) ἀπὸ τοὺς ἄλλους.—15) ἐγὼ μαζὶ με τὸ καλὸν καὶ διὰ (μέσου) τοῦ πυρὸς ἥθελον πορευθῆ²⁴;—16) εἴθε νὰ ἥμην ἵκανος νὰ κάμω τὸ πραχθὲν ἄπρακτον.—17) εἴθε νὰ συνέξων μὲ σὲ ὅτε ἥσο²⁵) νέος.—18)—εἴθε νὰ σὲ εὐδίσκουμεν²⁶), Ἡ Αδμητε, μὴ λυπούμενον.—19) εἴθε νὰ ἔχανεσο ἀγαμος.—20) κακῶς εἴθε νὰ χαθῶσιν²⁷) ὅλοι ὅσοι εὐχαριστοῦνται²⁸) μὲ τὴν τυραννίδα.—21) εἴθε νὰ χατῆ ὅστις φθονεῖ τοὺς ἔχοντας τὰ ἀγαθά.—23) εἴθε νὰ γείνῃ νὰ ἀποδώσω τὰς εὐεργεσίας²⁹) εἰς τὸν πατέρα μου.—24) ἀς πηγαίνωμεν³⁰) κατὰ τῶν πολεμίων.—25) ἀς μὴ ἀφήσωμεν³¹) τὸν λόγον ἀτελῆ.—26) ἀς ἔξετάσωμεν³²) ἐν πρὸς ἐν³³) ἔκαστον.—27) (δι') ὅσα κατακρίνομεν³⁴) τὸν ἄλλους, ταῦτα ἀς μὴ μιμούμενα.—28) πλούτιξ τοὺς φύλους, διότι τὸν ἔσαντόν σου θὰ πλουτίσῃς.—29) νὰ πράττῃς πάντοτε ἐκεῖνο (τὸ δόπιον πρόπει³⁵).—30) νὰ εὐεργετῇς τὸν ἀγαθόν.³⁶—31) φύλους νὰ ἀποκτᾶς³⁶) ὅχι ὅλους ὅσοι θέλουσιν, ἀλλ' ἐκείνους, οἵτινες εἴναι ἄξιοι τοῦ χαρακτῆρούς³⁷) σου.—32) ἀς ἀποκρίνεται, ὁ ἄνδρες, καὶ ἀς μὴ θορηβῇ ἄλλα καὶ ἄλλα (λέγων).—33) μὴ νομίζῃς ὅτι θὰ παραδώσωμεν εἰς σὲ τὰ μόνα ἀγαθά, τὰ διοῖα ὑπάρχουσιν εἰς ἡμᾶς.—34) μὴ κάμης ταῦτα.—35) μὴ νομίσῃ³⁸) τις ὅτι διάκειμαι δυσμενῶς³⁹).—36) μὴ νομίζῃ⁴⁰) τις ὅτι διάκειμαι δυσμενῶς πρὸς τοὺς ἔχοντας ταύτην τὴν ἡλικίαν.—37) Μὴ θαυμάσῃς ἐὰν προχείρως ἐπιχειρῶ νὰ σὲ συμβουλεύω. 38) εἰς κανένα μὴ εἴπῃς τοῦτο.—39) ἀχάριστος ἀνὴρ ἀς μὴ νομίζεται φύλος.—40) θέλω νὰ συμφωνήσω⁴¹) μιᾶς σου καὶ ἀς εἴνε οὕτω.—41) τί ἀπήγγειλας; ἀν μὲν ἀληθῆ νὰ σώζεσαι⁴²), ἐὰν δὲ ψευδῆ, νὰ τιμωρηθῆς⁴³).—42) νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ ἐναντίον εἴνε μάλιστα φίλον μὲ τὸ ἐναντίον; 43) ποῖον ἐκ τῶν δύο θέδον νὰ εἴπω τὸν Σωκράτην ἢ ἀνθρωπὸν;—44) νὰ εἴπωμεν οὕτω ἢ νὰ μὴ εἴπωμεν;—45) θέλεις νὰ ἔξετάζωμεν⁴⁴) ἀρχίσαντες ἀπὸ τὴν τροφήν;—46) ποῦ νὰ φύγωμεν;—47) ποῦ ἀφ' οὐ ἔλθῃ τις νὰ εῦρῃ τὴν ἀλήθειαν;—48) τί νὰ κάμῃ τις;—49) (διὰ) τί τόσον⁴⁵) πρωὶ ἔχεις φθάσῃ; ⁴⁶—50) Ἡ Αρά γε μὲ ἐνθυμεῖσθε;—51) ἀλλὰ μήπως θέλεις νὰ γείνῃς ἀρχιτέκτων;—52) (διὰ) τί ἥθελεν ἐπιχειρῆ τις⁴⁸) τὰ ἀδύνατα;—53) τίς ἀνευ ἀρετῆς ἢ ἥθελε μάθη ἢ ἥθελε μελετήσῃ τι ἀξιόλογον;—54) Πῶς πορευόμενοι δύσισθα διέβαινον⁴⁹) τὸν πο-

ταμόν;—55) τί θὰ ἀπεκρίνεσο⁴⁹⁾;—56) τίνα ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἥδυνατο νὰ λυπήσῃ⁴⁹⁾ ἡ εἰρήνη;—57) νομίζεις ὅτι θὰ κάμῃ μάχην⁵⁰⁾ πρὸς σέ, ὦ Κῦρος, ὁ ἀδελφός σου; μὰ τὸν Δία, εἶπεν ὁ Κῦρος, δὲν θὰ λάβω ταῦτα ἄνευ μάχης.

Αντωνυμίαι προσωπικά, αὐτός, αὐτοπαθεῖς, κτητικά.

Θέμα 61 (§ 189—190)

1) εὗ σύ τε πάντα εἶπες καὶ ἐπηγένεσαμεν ἡμεῖς.—2) τί λέγεις σύ; ἢ σὺ λέγεις.—3) ἐνεκάλουν ἐμοὶ ὡς μᾶλλον μέλοι μοι ὅπως τὰ σὰ καλῶς ἔχοι ἢ τὰ ἔαυτῶν.—4) πρὸς θεῶν συμβούλευσον ἡμῖν, ὅτι σοι δοκεῖ καλλιστον εἶναι καὶ ὅτι σοι τιμὴν οἴσει.—5) ἐγὼ καὶ σὲ καὶ ἐμαυτὴν τῶν καλλίστων ἡξίωσα.—6) οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητὰς μιητὰς ἔαυτῶν ἀποδεικνύουσιν.—7) ἐλεύθερον φύλαττε τὸν σαυτοῦ τρόπον.—8) ἀρεσκε πᾶσι καὶ σύ, μὴ σαυτῷ μόνῳ.—9) Ἀρταξέρξον ἀδελφὸς ἐπιστήσας τὸ ἔαυτον στράτευμα τοὺς Ἑλληνας ἐθεώρει.—10) ἡ Κύισσα εἶχε φυλακὴν περὶ αὐτήν.—11) οἱ στρατιῶται προσεδόκων Χειρίσοφον ἄγοντά τι σφίσιν ἡξειν.—12) Κῦρος παρήγγειλε παθίστασθαι εἰς τὴν ἔαυτοῦ τάξιν ἔκαστον.—13) μάρτυρα παφάσχωμαι σὲ κατὰ σαυτοῦ.—14) τοὺς λαμβάνοντας τῆς ὁμιλίας μισθὸν ἀνδραποδιστὰς ἔαυτῶν ἀπεκάλει.—15) οἱ κόσμοι τὸ σφέτερον αὐτῶν ἥθος ζητοῦσι.—16) τὴν ἐμὴν τύχην ἔξεταζων πρὸς τὴν σαυτοῦ σκόπει καὶ εὐρήσεις τὴν ἐμὴν βελτίω τῆς σῆς.—17) διδάσκετε τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν παῖδας βασιλεύεσθαι.—18) οἱ πολῖται στρατηγοὺς αἰροῦνται, ἵνα αὐτοῖς ἡγεμόνες ὁσι.—19) τὸ δέος αὐτοὺς ποιεῖ τὸ ἥμέτερον καὶ τὸ τῶν κατηγόρων στρατεύεσθαι.—20) σὴν χάριν ἐλέγχειν τὸν λόγον ἐπιθησόμεθα.—21) αὐτῇ τῇ ψυχῇ θηρατέον αὐτὰ τὰ πράγματα. 22) τὴν Ἀττικὴν ὄψουν οἱ αὐτοὶ ἀεί.—23) μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἔαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς.—24) ὅταν ὁ νοῦς ὑπὸ τοῦ οἴνου διαφθαρῷ ταῦτα πάσχει τοῖς ἀρμασὶ τοῖς τοὺς ἥνιοχους ἀποβαλοῦσι.—25) καταλέλυκε τὴν αὐτὸς αὐτοῦ δυναστείαν.—26) ίατρὸς οὐδὲ εἰς τοὺς αὐτὸς αὐτοῦ βιούλεθ' ὑγιαίνειν φύλους.—27) Ἀλκιβιάδης ἥρεθμη πρεσβευτὴς δέκατος αὐτός.

Θέμα 62 (§ 189—198)

1) ἐγὼ λέγω ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶνε σοφοί.—2) δὲν θὰ σὲ

φονεύσω¹⁾ ἔγώ, ἀλλ' ὁ νόμος τῆς πόλεως.—3) οἱ πολέμιοι ἡμῶν δὲν γνωρίζουσιν ἀκόμη²⁾ τὴν συμμαχίαν μας.—4) βλέπω³⁾ ὅτι σὺ ἔχεις τὴν δύναμιν καὶ τὴν χώραν τοῦ Κύρου καὶ ὅτι σφέζεις τὴν ἴδιαν σου.—5) ἀφ' οὗ ἔπεισας ἐμέ, πιστὰ πάλιν ἔδωκας εἰς ἐμὲ καὶ ἔλαβες παρ' ἐμοῦ.—6) οἱ ἄνθρωποι θὰ πεισθῶσιν εἰς σέ, ἐάν διδάξῃς αὐτοὺς ὅτι τὸ νὰ πείθωνται εἶνε καλλίτερον.—7) περὶ ὅλων μὲν τῶν πραγμάτων τοῦ βίου νὰ φροντίζῃς⁴⁾ πρὸ πάντων⁵⁾ δὲ νὰ ἀσκῆς τὴν φρόνησίν σου.—8) ὁ Κύρος συγκαλεῖ εἰς τὴν σκηνήν του τοὺς ἀριστούς ἐκ τῶν περὶ αὐτὸν ἔπιτά.—9) ἔγὼ δίδω εἰς σὲ τὸν ἑαυτόν μου καὶ τοὺς συντρόφους μου⁶⁾ ίνα εἶνε⁷⁾ εἰς σὲ φύλοι πιστοί.—10) τώρα, δτε ὁ ἀγώνις εἶνε περὶ τῆς ἴδιας μας σωτηρίας, ἀρμόζει⁸⁾ νὰ εἴμεθα ἡμεῖς καὶ ἀγαθοὶ καὶ πρόθυμοι.—11) ὅλοι προέτρεπον⁹⁾ τὸν Κύρον νὰ μὴ μάχηται, ἀλλὰ νὰ τάττηται ὅπισθεν των.—12) δὲν λέγω λόγους μου.—13) νόμιζε ὅτι τὰ ἴδια μου εἶνε ἴδια σου.—14) ἐνόμιζον οἱ Ἐλληνες ὅτι ὁ βασιλεὺς θὰ ἐπιτέσση ἐναντίον των¹⁰⁾ ἐν ὃ εἶνε ἀτακτοί—15) δὲν εἶνε εὔκολον εἰς θνητὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποβαίνωσιν¹¹⁾ ὅλα εἰς τὴν ζωήν του κατὰ τὴν γνώμην¹²⁾ του.—26) περισσότερον¹³⁾ νὰ πιστεύητε εἰς τοὺς ὄφθαλμούς σας παρὰ εἰς τοὺς λόγους τούτων.—17) θέλω νὰ εἴμαι μαθητής σου.—18) σεῖς ὅλοι ἀγαπᾶτε τοὺς παιδάς σας.—19) ὁ Κλέαρχος ἥθελεν ὅλον τὸ στρατευμα πρὸς αὐτὸν νὰ ἔχῃ τὴν γνώμην.—20) ἐάν θέλωμεν¹⁴⁾ νὰ ἀποκτήσωμεν ἀγαθόν τινα φύλον, ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἀγαθοὶ πρέπει νὰ γείνωμεν.—21) αὕτη εἶνε ἡ σοφία τοῦ Σωκράτους, αὐτὸς δηλ. νὰ μὴ θέλῃ¹⁵⁾ νὰ διδάσκῃ—22) οἱ παρόντες εἰς τὰ ἔργα δὲν ἔλεγον τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν.—23) ὁ κόλαξ εὐθὺς ἀπὸ νέος¹⁶⁾ συνηθίζει¹⁷⁾ τὸν ἑαυτόν του νὰ χαίρῃ καὶ νὰ λυπῇται διὰ τὰ ἴδια μὲ τὸν δεσπότην.—24) ἦτο στρατηγὸς ὁ Νικίας μετὰ δύο ἄλλων.

Aī λοιπαὶ ἀντωνυμίαι

Θέμα 63 (§ 198—213)

(1) τόνδε τὸν ἄνδρα στεφανοῖ ὁ δῆμος.—2) τουτονὶ τὸν στέφανον σοί δωρίσομαι.—3) τοῦτ' ἐκεῖνο, κτᾶσθ' ἔταιρος μὴ τὸ συγγενές μόνον.—4) Κλέαρχος τοσαῦτα εἶπε. Τισσαφέροντς δὲ ὅδε ἀπημείφη.—5) οὐ τοῦτο μόνον ἐννοοῦνται τί πείσονται.—6)

παρὰ πάντα ταῦτα ἔκεινα ἔτι ἀκούσατε.—7) Μένωνα οὐκ ἔξήτει καὶ ταῦτα παρ' Ἀριαίου ὃν τοῦ Μένωνος ξένου.—8) ἔστι δίκης ὁφθαλμός, ὃς τὰ πάντα ὅδῷ.—9) ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει.—10) οὗτός ἔστι σοφώτατος, ὅστις ὥσπερ Σωκράτης ἔγνωκεν ὅτι οὐδενὸς ἄξιός ἔστι τῇ ἀληθείᾳ πρὸς σοφίαν.—11) ἀ ποιεῖν αἰσχρὸν ταῦτα νόμιμε μηδὲ λέγειν καλόν.—12) ὃν πρόσθεν ἀπείχοντο κερδῶν τούτων οὐκ ἀπέχονται.—13) ἡ τῶν Περσῶν δύναμις τηλικαύτῃ τὸ μέγεθος ἐγένετο ἡλίκην οὐδεμίαν ἵσμεν γεγενημένην.—14) ὃ πάππε, ὃσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ δείπνῳ.—15) ὃ μέγ' ἀγαθὸν σὺ τοῖς φίλοις, Κῦρος, ὡς πολλήν με τοῖς θεοῖς ποιεῖς κάριν ἔχειν.—16) ὃ γῆρας, ὃς ἐπαγθὲς ἀνθρώποις εἰ.—17) ἔστιν οὓς τινας τεθαύμακας ἐπὶ σοφίᾳ.—18) ἦν δ' ἀς τῶν πόλεων βίᾳ εἶλε.—19) οὐδὲν ὠφελιμώτερον ἦν τοῦ Σωκράτει συνεῖναι ὅπουοῦν καὶ ἐν ὅτῳοῦν πράγματι.—20) ὁ σοφιστὴς τυγχάνει ὃν ἔμπορός τις.—21) ἦν τις ἐν τῇ στρατιᾷ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, ὅστις οὔτε στρατηγός, οὔτε λοχαγός, οὔτε στρατιώτης συνηκολούθει.—22) λέγουσι μέν τι, οὐ μέντοι ἀληθές γε.—23) τριάκοντά τινας ἀπέκτειναν.—24) μεγάλη τίς μοι δοκεῖ ἡ χρεία τῆς ὁρτορικῆς εἶναι.—25) τῶν ἔξωθεν Ἑλλήνων ἔνιοι Λακωνικὰς τοῖς τέκνοις τίτθας ἐωνοῦντο.—26) οὗτοι μέν, ὃ Κλέαρχε, ἄλλος ἄλλα, σὺ δ' ἡμῖν εἰπὲ τί λέγεις.—27) ἄλλοις ἄλλος θεῶν καὶ ἀνθρώπων μέλει.—28) δυνάμεις ἀμφότεραι ἔστον, δόξα τε καὶ ἐπιστήμη, ἄλλη δὲ ἑκατέρα.—29) ἥγεν ἔκαστος τῶν στρατηγῶν τὸν αὐτοῦ λόχον ἐπὶ κώμην.—30) κατηγοροῦσιν ἀμφοῖν τοῖν πολέοιν.—31) ἐπεὶ ἀφίκοντο εἰς ταῦτόν, ἀσμενοί τε εἰδον ἀλλήλους καὶ ἡσπάζοντο ὡς ἀδελφούς.

•*Αποφατικὰ μόρια*

Θέμα 64 (§ 213—219)

- 1) ἵππικὸν οὐκ εἶχεν Ἀγησίλαος ἐπὶ Καρίαν πορευόμενος.
- 2) Σωκράτη μεθύοντα οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἔόρακε.—3) οἱ τῶν Ἀθηναίων νόμοι οὐδὲν ὁμὸν οὐδὲ βίαιον οὐδὲ δλιγαρχιὸν προστάττουσι, ἄλλὰ τούναντίον πάντα φιλανθρώπως καὶ δημοτικῶς φράζουσι πράττειν.—4) πῶς οὐκ ἐνδέχεται σωφρονήσαντα πρόσθεν αὐθίς μὴ σωφρονεῖν καὶ δίκαια δυνηθέντα πράττειν αὐθίς
ἀδυνατεῖν;—5) ὁ Ἰδία πονηρὸς οὐκ ἀν ποτε γένοιτο δημοσίᾳ χοη-

στός.—6) εἰ γάρ σε ὑπολάβοιεν πρὸς τοὺς γονεῖς ἀχάριστον εἴ-
ναι, οὐδεὶς ἂν νομίσειεν εῦ σε ποιήσας χάριν ἀπολῆψεσθαι.—7)
εἰ γάρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ δέοντα αὐτοὶ συνεβού-
λευσαν, οὐδὲν ἀν ὑμᾶς ἔδει ἔδει νῦν βουλεύεσθαι.—8) μὴ πρὸς θεοῦ
μαινώμεθα μηδὲ αἰσχρῶς ἀπολώμεθα ἔχθροὶ δῆτες καὶ ταῖς πα-
τρίσι καὶ τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν φύλοις.—9) ὅπερ ὑπισχνεῖ, μὴ
ψεύσῃ.—10) μὴ εἴην, ἔφη ὁ Ξέρξης, ἐκ Δαρείου γεγονώς, μὴ τι-
μωρησάμενος Ἀθηναίους.—11) ἐὰν μὴ οἱ βασιλεῖς τε νῦν λεγόμε-
νοι καὶ δυνάσται φιλοσοφήσωσιν, οὐκ ἔσται κακῶν παῦλα.—12)
Τισσαφέροντος προεῖπεν Ἀγησιλάφ πόλεμον, εἰ μὴ ἀπίοι ἐκ τῆς
Ἀσίας.—13) συμβουλεύω ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδῶν ποιεῖ-
σθαι.—14) παρήλθομεν ὅπως μὴ χειρον βουλεύσησθε.—15) ἐνα
ἐν πολλοῖς εὑροις ἀν δστις ἔστι μὴ χειρῶν πατρός.—16) Κῦρος
ἐπὶ θήραν τοὺς στρατιώτας ἔξηγεν, δπότε μὴ μένειν ἀνάγκη τις
εἴη.—17) οὗτο καθαρὸν χρὴ τὸν βίον τοῦ σώφρονος εἶναι ὥστε μὴ
ἐπιδέχεσθαι δόξαν αἰτίας αἰσχρᾶς.—18) ὁ λόγος ήμιν δόθως ὅτι
οὐκ εἰσὶν οἱ παμπλούσιοι ἀγαθοί.—19) ἐπειδὴ πάντα ποιοῦντες
δίκην παρ' αὐτῶν οὐκ ἀν δύναισθε λαβεῖν, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν
καὶ ἡντινοῦν ἀπολιπεῖν;—20) οὐ δάδιον εὔρειν ἔργον ἐφ' ὃ οὐκ
ἄν τις αἰτίαν ἔχοι.—21) νῦν οὕτω διάκειμαι ὑφ' ὑμῶν ὡς οὐδὲ δεῖ-
πνον ἔχω ἐν τῇ ἐμαυτοῦ.—22) νῦν οὐχ ὁ νόμος κρίνεται πότερον
ἔστιν ἐπιτήδειος ἢ οὔ, ἀλλ' ὑμεῖς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκιμάζε-
σθε εἴτε ἐπιτήδειοι ἔστε πάσχειν εῦ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον εἴτε
μή.—23) συμβουλεύω σοι μὴ ἀφαιρεῖσθαι ὁ ἀν δῆς.—24) κἄν
εὐτυχῆ τις, προσδοκῶν ἀεὶ τι δεῖ καὶ μὴ τι πιστεύειν τύχη.—25)
Ἡγούμην οὐκ εἶναι ἀνθρωπίνην ἐπιμέλειαν ἢ οἱ ἀγαθοὶ ἀγαθοὶ
γίγνονται.—26) Φαίην ἀν ἔγωγε μηδενὶ μηδεμίαν εἶναι παίδευ-
σιν παρὰ τοῦ μὴ ἀρέσκοντος.—27) φημὶ οὐδέν ἀν ἐν βραχυτέροις
ἔμοι εἰπεῖν.—28) οὗτοι ὑπολαμβάνουσιν οὐ τοὺς δρυιθας εἰ-
δέναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις.—29) οὐκ ἀν δύναιο μὴ
καμῶν εὐδαιμονεῖν.—30) εἰς φρονῶν μυρίων μὴ φρονούντων κρείτ-
των.—31) ἐσχάτη ἀδικία δοκεῖν δίκαιον εἶναι μὴ δῆτα.—32) ὁ
μὴ ἰατρὸς ἀνεπιστήμων, ὃν ὁ ἰατρὸς ἐπιστήμων.—33) τὰ μήτε
ἀγαθὰ μήτε καλὰ οὐ βουλόμεθα.—34) Ἀκαρνᾶνες οὐ προσεδέ-
ξαντο διὰ τῆς Λευκάδος τὴν οὐ περιτείχισιν.—35) θεὸς οὐδαμῆ
οὐδαμῶς ἀδικος, ἀλλ' ὡς οἶόν τε δικαιόταος καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ
δικαιότερον οὐδὲν ἢ ὃς ἀν ἡμῶν αὖ γένηται ὅτι δικαιόταος.—36)

οὐχ ὑφ' ἔαυτῷ τὴν πόλιν ποιήσασθαι βούλεται Φίλιππος, οὐ, ἀλλ' ὅλως ἀνελεῖν.—37) τὰ ἔννια οὐ μὴ γένηται τῇ στρατιᾷ τοιῶν ἡμερῶν σιτία.—38) Καλλιαρατίδας εἶπεν ὅτι ἡ Σπάρτη οὐδὲν μὴ κάκιον οἰκεῖται αὐτοῦ ἀποθανόντος.—39) οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων ἀπεδέξαντο καὶ αὐτοὶ φοβουμένοι μὴ οὐκ ἴκανοί ὁστε Λέσβῳ πάσῃ πολεμεῖν.—40) οὐκ ὅσιόν σοι ἐστι μὴ οὐ βοηθεῖν δικαιοσύνη εἰς δύναμιν παντὶ τρόπῳ.—41) Ἀστυάγης ὅτι δέοιτο αὐτοῦ Κῦρος οὐδὲν ἐδύνατο ἀντέχειν μὴ οὐ καρδίεσθαι.—42) τοιαύτης τιμῆς τυχεῖν ὥστε θυητὸν ὅντα θεῶν γενέσθαι κριτὴν οὐχ οἶόν τε μὴ οὐ τὸν πολὺ τῇ γνώμῃ διαφέροντα.—43) οὐκ ἐστι φίλον τῷ φιλοῦντι οὐδὲν μὴ οὐκ ἀντιφιλοῦν.

Θέμα 65 (213—219)

- 1) Οἱ ἀλληληθεῖς σοφοὶ οὐδέποτε δουλεύουσιν εἰς τὰς ἡδονάς.—
- 2) οὐδένα γνωρίζω ¹⁾ νὰ μισῇ ²⁾ περισσότερον ἀπὸ αὐτὸν τοὺς ἀδικοῦντας.—3) ὁ κακῶς διανοηθεῖς περὶ τῶν ἴδιων οὐδέποτε θὰ σκεφθῇ ³⁾ καλῶς περὶ τῶν ἔννων ⁴⁾.—4) ὁ Κῦρος δὲν εἶχε φθάσῃ ⁵⁾ ἀκόμη ⁶⁾, ἀλλὰ προσήρχετο ⁷⁾ ἀκόμη ⁸⁾.—5) τίς δουλεύων εἰς τὰς ἡδονὰς δὲν ἥθελε διατείη ⁹⁾ αἰσχρῶς καὶ κατὰ τὸ σῶμα ¹⁰⁾ καὶ κατὰ τὴν ψυχήν;—6) δίκαια μὲν λέγοντες πολλοὶ ἄδικα κάμνουσι, δίκαια δὲ κάμνων οὐδεὶς ἥθελεν εἶναι ⁹⁾ ἄδικος.—7) ἐὰν ὅλοι οἱ ἐπιχειροῦντες νὰ παιδεύωσιν ἥθελον νὰ λέγωσι τὰ ἀληθῆ, δὲν θὰ ἐκακολογοῦντο ¹¹⁾ ὑπὸ τῶν ἴδιωτῶν.—8) μηδένα φοβέροις ¹²⁾.—9) ἔνεκα χοημάτων μὴ ὀρκισθῆς ¹³⁾ εἰς κανένα ἐκ τῶν θεῶν.—10) κανεὶς ἀς μὴ νομίζῃ ὅτι ἐγὼ ἀγνοῶ ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔγιναν αἴτιοι πολλῶν κακῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας.—11) ὁ Ζεῦ, εἴθε νὰ μὴ γίνῃ εἰς τὴν πόλιν τοσαύτη ἐλευψις ¹⁴⁾ ἀνδρῶν.—12) εἴθε νὰ μὴ καθῶ ¹⁵⁾ ἀλλὰ νὰ κάμω μέγα τι.—13) ἀληθῶς ἀγανακτῶ, διότι ¹⁶⁾ δὲν δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου.—14) φανερὸν εἶνε ὅτι ὁ Φίλιππος δὲν θὰ σταματήσῃ ¹⁸⁾ ἐὰν δὲν θὰ τὸν ἐμποδίσῃ ¹⁹⁾ τις.—15) ἐγὼ θὰ εἴπω εἰς σέ, ἵνα μὴ εἴπης ὅτι δὲν ἔννοεις ²⁰⁾ πῶς ²¹⁾ τοῦτο ἥθελε γείνῃ ²²⁾.—16) φυλάχθητε νὰ ²³⁾ μὴ σᾶς συμβῇ τι τοιοῦτον.—17) μήτε ἄκουε μήτε βλέπε ὅσα δὲν ἀρμόζει.—18) ὁ νόμος ἐκ φύσεως ἔχει γείνῃ ²⁵⁾ νὰ προλέγῃ ὅσα δὲν πρέπει νὰ πράττῃ (τις).—19) δὲν ὑπάρχει κανεὶς εἰς τὸν δποῖον νὰ μὴ ἔχῃ γείνῃ κακόν τι ἢ δὲν θὰ γείνῃ.—20) οἱ στρατιῶται τοῦ Κύρου πάντοτε δσάκις ²⁰⁾ δὲν

ἐποιεῖται ἄλλο τι σπουδαιότερον, ἥσχολοῦντο εἰς τὰ παιγνίδια.—
21) τόσον φοβερὸν εἶνε τὸ ἀδίκημα τὸ ὅποιον ἔχει γείνη ὥστε
μήτε κατηγορίαν μήτε τιμωρίαν νὰ εἶνε δυνατὸν ²⁵⁾ νὰ εῦρῃ τις
ἄξιαν.—22) ἐγὼ νομίζω ὅτι πρέπει οὕτος ν^o ἀποδεικνύη ὅτι ²⁶⁾ δὲν
ἔχει κάμη ἐκεῖνα περὶ τῶν ὅποιών εἶνε ἡ κατηγορία ²⁷⁾.—23)
οὗτος λοιπὸν τοῦτο ἀς ἀποδεικνύη ἡ ὅτι δὲν ἐφόρευσεν ²⁸⁾ ἐκείνους
ἡ ὅτι δικαίως, διότι ²⁹⁾ ἔκαμαν κακόν τι εἰς τὸν δῆμον ³⁰⁾).—24)
παραδέχομαι ³¹⁾ ὅτι σὺ συμφωνεῖς ³²⁾ ἐπειδὴ δὲν ἀποκρίνεσαι.—
25) τινὲς ὑπὸ τοῦ φθόνου καὶ τῶν ἀποριῶν ἔχουσιν ἔξαγοριθῆ
ὥστε ὅχι κατὰ τῶν πονηριῶν, ἀλλὰ κατὰ τῶν εὐτυχιῶν πολεμοῦσι
³³⁾).—26) ὅχι τὸ νὰ μὴ λάβῃ (τις) τὰ ἀγαθὰ εἶνε τόσον λυπηρὸν
ὅπως ³⁴⁾ εἶνε λυπηρὸν τὸ νὰ στερηθῇ ἀφοῦ λάβῃ.—17) νομίζο-
μεν ὅτι σημεῖον ἐλευθερίας εἶνε τὸ νὰ μὴ κάμνωμεν τίποτε ἀκου-
σίως ³⁵⁾).—18) ἀφ' οὗ ἐπίστευεν εἰς τοὺς θεοὺς πῶς ἐνόμιζεν ὅτι
δὲν ὑπάρχουσι θεοί;—19) νομίζω ὅτι κανεὶς ἐκ τῶν θεῶν δὲν
εἴνε κακός.—30) ὁμολογεῖται ὅτι οὐδείς ποτε μέχρι τοῦδε ³⁶⁾
ἐκ τῶν ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι μνημονεύονται, ὑπέμεινε ³⁷⁾ καλλίτε-
τον τὸν θάνατον ἀπὸ τὸν Σωκράτην.—31) δὲν πρέπει νὰ λέγης
ὦ Αἰσχύνη, ἔχων τὴν χεῖρα ἐντός ³⁸⁾), ὅχι, ἀλλὰ νὰ ἐνεργῆς ὡς
προσβευτής ³⁹⁾ ἔχων τὴν χεῖρα ἐντός ⁴⁰⁾).—32) τίποτε, ὦ φίλε
μὴ φοβῆσαι ⁴¹⁾, τίποτε.—33) τὸν Πᾶλον μὲν καὶ τὸν Γοργίαν
ἔξεπληξα καὶ ἔκαμα νὰ αἰσχύνωνται, σὺ δὲ ἔξ απαντος δὲν θὰ
ἔκπλαγῃς ⁴²⁾ μηδὲ θὰ αἰσχυνθῆς.—34) ἐάν τοὺς φίλους νικᾶς
εὐεργετῶν ἔξ απαντος δὲν θὰ δύνανται ⁴³⁾ ν^o ἀνθίστανται ⁴⁴⁾ οἱ
πολέμιοι εἰς σέ.—35) δὲν φοβοῦμαι τοῦτο, μήπως δὲν ἔχω τί νὰ
δώσω ⁴⁵⁾ εἰς ἔκαστον ἐκ τῶν φίλων, ἀλλὰ μήπως δὲν ἔχω ἴκα-
νούς, εἰς τοὺς ὅποιους νὰ δώσω.—36) νομίζω ἀνόητον νὰ μὴ ⁴⁶⁾
κάμνω ⁴⁷⁾ καὶ ταῦτην τὴν χάριν εἰς σέ.—37) οὐδεὶς ἀμφισβήτει
τὸ ὅτι δὲν ⁴⁸⁾ εἶνε εὐχάριστα ⁴⁹⁾ τὰ εὐχάριστα.—38) οἱ πατέρες
μας ἀπηγόρευσαν ⁵⁰⁾ εἰς τοὺς δούλους νὰ (μὴ) κάμνωσι ταῦτα τὰ
ὅποια ἐνόμιζον ὅτι πρέπει νὰ πράττωνται ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων.—
39) οἱ Ἀθηναῖοι ἀφοῦ εἶπον ⁵¹⁾ πολλοὺς ἐπαίνους διὰ τὸν ἕαυτόν
τους, οὐδαμοῦ ἀντεῖπον ὅτι δὲν ἀδικοῦσι τοὺς συμμάχους.—40)
τί ἥθελε σοῦ λείπει ⁵²⁾ διὰ νὰ (μὴ) εῖσαι καθ' ὀλοκληρίαν εὐδαιμόνων

Συμπλεκτική παράταξις.

Θέμα 66 (241—248).

1) τῷ Πάχητι καὶ τοῖς Ἀθηγαίοις ἥλθεν ἀγγελία.—2) ἐστρατήγει τῶν Κορινθίων Ἀριστεὺς ὁ Ἀδειμάντου, κατὰ φιλίαν τε αὐτοῦ οὐχ ἥκιστα οἱ πλεῖστοι ἐκ Κορίνθου στρατιῶται ἔθελονταὶ συνέσποντο.—3) τὸν μέλλοντα εὖ γεωργήσειν δεῖ τοὺς ἐργαστῆρας καὶ προθύμους παρασκευᾶσειν καὶ πεύθεσθαι θέλοντας.—4) τὸν δ' ἐπὶ πολεμίους ἄγοντα ταῦτα δεῖ μηχανᾶσθαι δωρούμενόν τε τοῖς ποιοῦσιν ἀ δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀγαθοὺς καὶ κολαζοντα τοὺς ἀτακτοῦντας.—5) Σωρατῆς τοῦ σώματος αὐτός τε οὐκ ἡμέλει τοὺς τε ἀμελοῦντας οὐκ ἐπήνει.—6) οἱ ἄλλοι ποιηταὶ οὐχ δημοίως πεποιήκασι καὶ Ὁμηρος.—7) καλόν γε καὶ γέροντα μανθάνειν σοφά.—8) τὸ καλῶς ἔχον πρετέτον ἐστι καὶ νόμου.—9) τύραννον εἶναι τιμωρία καὶ τὸ θέλειν.—10) οὐδενὶ πώποτε οὔτε ἡμεῖς οὔτε ἐκεῖνος δίκην οὔτε ἐδικασάμεθα οὔτε ἐφύγομεν, ἀλλ᾽ οὔτως ὥκοῦμεν δημοκρατούμενοι, ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἔξαμαρτάνειν μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι.—11) οὐ δεῖ τοῖς παιδοτρίβαις ἐγκαλεῖν οὐδὲ ἐκβάλλειν ἐκ τῶν πόλεων.—12) οὔτε τᾶλλα οἷμαι κακὸς εἶναι ἀνθρωπος φθονεός τε ἥκιστ ἀνθρώπων.—13) οὐ μόνον δὲ γέρων δίς ἀν παῖς γίγνοντο, ἀλλὰ καὶ δι μεθυσθείσις.—14) οὐχ ὅπως τῶν ἑαυτοῦ τι ἐπέδωκε, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡμετέρων πολλὰ ὑφήροηται.—15) χρὴ τὸν μὴ τυχόντα γνώμης οὐχ ὅπως ζημιοῦν, ἀλλὰ μηδὲ ἀτιμάζειν.—16) ταῦτα πολλὴν αἰσχύνην ἔχει καὶ λέγειν, μὴ τί γε δὴ ποιεῖν.

Αντιθετική παράταξις.

Θέμα 67 (§ 248)

1) Ἄργειοι μὲν οὐκ ἐδέξαντο τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀλλ᾽ ἔφευγον.—2) οὐκ ἀνδρὸς δοκοι πίστις, ἀλλ᾽ δοκων ἀνήρ.—3) τῶν κακῶν ἄλλα ἄττα δεῖ ξητεῖν τὰ αἴτια, ἀλλ᾽ οὐ τὸν θεόν.—4) ἴστοι γνωνικῶν ἔργα κούκη ἐκκλησίαι.—5) τὸ συνετὸν δὲ θεός δίδωσιν, οὐχ δὲ πλοῦτος.—6) δορῶ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων διὰ κακίαν μὲν ἀπολλύμενον, δι᾽ ἀρετὴν δὲ σφῆσμενον.—7) βραδύτερον μέν, εἴλκε δέ με διωρᾶς ἢ περὶ τὸ πράττειν τὰ κοινὰ ἐπιθυμία.—8) ἀεὶ μὲν

έγωγέ που τὴν φιλοσοφίαν ἄγαμαι, ἀτὰρ καὶ νῦν ἐπαινῶ καὶ φιλῶ.

9) λέγεται δὲ καὶ ὅδε ὁ λόγος, ἐμοὶ μὲν οὐ πιθανός.—10) οἱ δίκαιοι τῶν ἀδίκων, εἰ μηδὲν ἄλλο πλεονεκτοῦσιν, ἀλλ᾽ οὖν ἐλπίσι γε σπουδαίως ὑπερέχουσιν—11) οἱ ποιηταὶ οὐδὲν ἄλλο τῇ ἐρμηνεῖς εἰσὶ τῶν θεῶν.—12) ἡ φιλοσοφία πιστεύει οὐδενὶ ἄλλῳ ἄλλον ἢ αὐτὴν ἔαυτη.—13) Ιόντων εἰδότες διτὶ κακίους εἰσὶ περὶ ἡμᾶς ἢ ἡμεῖς περὶ ἐκείνους.—14) καίτοι ἔχω γε αὐτῶν καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας ἐν Τράλλεσι φρουρούμενα.—15; τούτων, ὃς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ἀληθῆ μὲν ἔστι τὰ πολλά, ὃς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἄλλος οὐχ ἥδε ἀκούειν.

Αιαζευκτικὴ παράταξις.

Θέμα 68 (§ 249)

1) στρατηλάται ἀν μυρίοι γενούμεθα, σοφὸς δὲ ἀν εἰς τις ἢ δύ' ἐν μακρῷ χρόνῳ.—2) αὐτοὶ ἡτοι κοίνομέν γε ἢ ἐνθυμούμεθα δορθῶς τὰ πράγματα.—3) πάντα δοκεῖ, ὅσα τις μὴ πείσας ἀναγκάζει τινὰ ποιεῖν, εἴτε γράφων εἴτε μή, νόμος εἶναι.—4) ὁ ἀγαθὸς φίλος ἀν τε τινὰ εὖ ποιῆσαι δέῃ, συνεπισχύει, ἀν τε τις φόβος ταραττῇ, συμβοηθεῖ, τὰ μὲν συναναλίσκων, τὰ δὲ συμπράττων.—4) λέγομεν ὑμῖν τὰ διάφορα δίκη λύεσθαι ἢ θεοὺς μάρτυρας ποιούμενοι πειρασόμεθα ἀμύνεσθαι πολέμου ἀρχοντας.—6) πόθεν οὖν ἀρξόμεθα καὶ τί τὰ πρῶτον ὑποθησόμεθα; ἢ βούλεσθε ἀπ' ἐμοῦ ἀρξωμαι;—7) τίς σοι διηγεῖτο; ἢ αὐτὸς ὁ Σωκράτης;—8) ἔστι ψυχὴ πόλεως οὐδὲν ἔτερον ἢ πολιτεία.

Αἰτιολογικὴ παράταξις.

Θέμα 69 (§ 251)

1) οὗτως οἱ πολέμιοι πλεῖστον ἐψευσμένοι ἔσονται: τῇδε γάρ τῇ ἡμέρᾳ μυρίους ὄψονται ἀνθ' ἐνὸς Κλεάρχους τοὺς οὐδὲν ἐπιτρέφοντας κακῷ εἶναι. ἀλλὰ γάρ καὶ περαίνειν ἥδη ὥρα τοσοῦτος γάρ οἱ πολέμιοι αὐτίκα παρέσονται.—2) παραπλήσιον πρᾶγμα ἔστι γῆρας καὶ γάμος: τυχεῖν γάρ αὐτῶν ἀμφοτέρων σπουδάζομεν, δταν δὲ τύχωμεν, ὕστερον λυπούμεθα.—4) ἄρα λέγεις τὴν τῶν θεῶν κρίσιν, ἦν οἱ περὶ Κένδοπα ἔκριναν; λέγω γάρ.—5) φιλοσοφητέον ὠμιολογήσαμεν τελευτῶντες. ἢ γάρ;

Συμπερασματική παράταξις.

Θέμα 70 (§ 252) — νήπιον μεν ίν αγαθούς

1) Πάντες ἄρα, ως ἔοικεν, Ἀθηναῖοι καλοὺς καγαθοῦς ποιοῦσι τοὺς νέους πλὴν ἐμοῦ. — 2) ὃ παῖδες, ως ἄρα ἐφίλναροῦμεν ὅτε τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ἐθηρῶμεν. — 3) πολλὰ ὑπὲρ ἐμοῦ εἶπε βοηθῶν ἐμοί, καὶ οὖν ἄρτι ἀπ' ἐκείνους ἔχομαι. — 4) τοῦτο δεῖ λέγειν ὅπως ἂν πορευούμεθα ώς ἀσφαλέστατα. — 5) πρῶτον μὲν τοίνυν δοκεῖ μοι τὰς ἀμάξας κατακαῦσαι. — 6) ὁ ἄγγελος εἶπεν ὅτι πολλὴ χώρα ἔστι καὶ κῶμαι ἔνεισι καὶ πόλεις πολλαί. τότε δὴ καὶ ἔγνώσθη ὅτι οἱ βάρβαροι τὸν ἄνθρωπον ὑποπέμψειαν. — 6) εὐ-ήθεις νέοι ὅντες οἱ ἐπιεικεῖς φαίνονται. τοιγάρο τοι, ἦν δὲ ἐγώ, οὐ νέον, ἀλλὰ γέροντα δεῖ τὸν ἀγαθὸν δικαστὴν εἶναι. — 7) ἐπίστευον μὲν Κύρων αἱ πόλεις, ἐπίστευον δὲ οἱ ἄνδρες. τοιγαροῦν ἐπεὶ Τισσαφέροντες ἐπολέμησε, πᾶσαι αἱ πόλεις ἐκοῦσαι Κῦρον εἷλοντο ἀντὶ Τισσαφέροντος. — 8) οἱ μὲν βιασθέντες μισοῦσιν, οἱ δὲ πεισθέντες φιλοῦσιν. οὔκουν τῶν φρόνησιν ἀσκούντων τὸ βιαζεσθαι. — 9) ἀλλὰ μὰ τὸν Δί, ἔφη, οὐδὲ γέρονταί μοί πω. οὔκουν, ἔφη, καὶ περὶ πολέμου συμβουλεύειν τήν γε πρώτην ἐπισχήσομεν.

Θέμα 71 (§ 256)

1) γίγνεται πόλις ἐπειδὴ τυγχάνει ἡμῶν ἔκαστος πολλῶν ἐνδείξ. — 2) δεῖ μὴ μόνον κεκτῆσθαι τὰ ἀγαθά, ἀλλὰ καὶ χρῆσθαι αὐτοῖς, ως οὐδὲν ὀφελος τῆς κτήσεως γίγνεται. — 3) μέγα ἔστι τὸ διμοῦ τραφῆναι ἐπεὶ καὶ τοῖς θηρίοις πόθος τις ἔγγίγνεται τῶν συντρόφων. — 4) τὸ σίαλον ἐκ τοῦ στόματος ἀποπτύουσιν, ὅτι ὀφελεῖ μὲν οὐδὲν αὐτοὺς ἐνόν, βλάπτει δὲ πολὺ μᾶλλον. — 5) οἱ πρεσβύτατοι τῶν στρατηγῶν Ξενοφῶντα ἥτιῶντο, ὅτι ἐδίωκεν ἀπὸ τῆς φάλαγγος. — 6) οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Περικλέα ἐκάπιζον, ὅτι στρατηγὸς ὁν οὐκ ἐπεξάγοι ἐπὶ τοὺς πολεμίους.

Θέμα 72 (§ 256)

1) δὲ Ἀστυάγης ἐπειθύμει νὰ ἴδῃ τὸν Κῦρον, διότι ἐμάνθανεν¹⁾ ὅτι αὐτὸς εἶνε καλὸς καὶ ἀγαθός. — 2) ἐπειδὴ λοιπὸν ταῦτα τοιουτορόπως ἔχουσιν, ἀρμόζει προθύμως νὰ θέλητε νὰ ἀκούητε²⁾ τοὺς θέλοντας νὰ συμβουλεύωσιν. — 3) δὲ Ἀριαῖος καὶ ὁ

Αρτάβαζος, οἱ δόποιοι διάκεινται εὐνοϊκῶς³⁾ πρὸς σᾶς, προτρέπουσι⁴⁾ νὰ στεύλητε φρουράν⁵⁾, διότι⁶⁾ διανοεῖται ὁ Τισσαφέρνης νὰ λύσῃ αὐτήν.—4) ἐπειδὴ σεῖς δὲν θέλετε νὰ πορεύησθε μαζί, (εἰνε) ἀνάγκη εἰς ἐμὲ νὰ ἔρχωμαι μαζί σας.—5) ἐπειδὴ τοι-αῦτα πολλὰ ἔχουσι γείνη, ἀρμόζει νὰ μὴ νομίζητε ἀκόμη⁷⁾ τοὺς λόγους τῶν κατηγόρων πιστούς.—6) οὔτε ἡμεῖς πλέον⁸⁾ στρατιῶται τοῦ Κύρου (εἴμεθα), ἐπειδὴ βεβαίως δὲν συνακολουθοῦμεν⁹⁾ αὐτόν, οὔτε ἔκεινος πλέον¹⁰⁾ εἰς ἡμᾶς μισθοδότης.—7) δὲν κάμνει μνείαν¹¹⁾ ἔκεινων τὰ δόποια ἔχουσι πραχθῆ ὑπὲρ ἐμοῦ, διότι θὰ ἔκαμνε μνείαν¹²⁾ τῶν ἀδικημάτων του, ἐὰν εἶχε γράψῃ τι περὶ ἐμοῦ.

Τελικαὶ προτάσεις.

- 1) πολλὰ διδάσκεις ἀφθόνως διὰ φθόνον, δπως ἀκούων πολλὰ μηδὲ ἐν μάθω.—2) κόλαξε τὰ πάθη, ἵνα μὴ ὑπὲρ αὐτῶν κολασθῆς.—3) συμβουλεύω ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδὼν ποιεῖσθαι, ὡς μηκέτι δέῃ τοῦτον φυλάττεσθαι.—4) τῶν σκευῶν τὰ περιττὰ ἀπαλλάξωμεν, ἵνα δῶς πλεῖστοι ἡμῶν ἐν τοῖς ὅπλοις ὅσιν, δῶς ἐλάχιστοι δὲ σκευοφορῶσι.—5) μὴ σπεῦδε πλουτεῖν, μὴ ταχὺ πένης γένην.—6) ἔκαλούμην ἐπὶ τὰ δεῖπνα, ἵνα εὐφραίνοιντο οἱ πίνοντες.—7) ὁ Λυκοῦργος διψιοιδίᾳ γε ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐίμησε τοὺς βασιλεῖς, οὐχ ἵνα διπλάσια καταφάγοιεν, ἀλλ᾽ ἵνα ἀπὸ τοῦδε τιμῆσαι ἔχοιεν εἴ τινα βούλοιντο.—8) Μένων δῆλος ἦν ἐπιθυμῶν ἄρχειν, δπως πλείω λαμβάνοι, ἐπιθυμῶν δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω κερδαίνοι.—9) εἰσεβεβλήκεσαν εἰς τὴν Πηγίνην οἱ Λοκροὶ πανστρατιᾶ, ἵνα μὴ ἐπιβοηθῶσι τοῖς Μεσσηνίοις.—10) οὔτε χοημάτων ἔνεκα ἔπραξα ταῦτα, ἵνα πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι, οὔτε ἄλλου κέρδους οὐδενός.—11) τὸ ἀπολλύναι ἀνθρώπους συμμάχους πολλοὺς δεινὸν ἐφαίνετο εἶναι, μή τινα διαβολὴν σχοῖεν καὶ οἱ στρατιῶται δύσνοι πρὸς τὰ πράγματα ὅσι.—12) ναῦς οἱ Κορίνθιοι ἐπλήρουν δπως ναυμαχίας τε ἀποπειράσωσι καὶ τὰς δλκάδας αὐτῶν ἥσσον οἱ Ἀθηναῖοι κωλύοιεν.—13) δῶς ἀν μάθης, ἀκουσον.—14) γύμναζε σαυτὸν πόνοις ἔκουσίοις, δπως ἀν δύναιο καὶ τοὺς ἀκουσίους ὑπομένειν.

Θέμα 74 (§ 258)

1) πρέπει ήμενς νὰ προσπαθῶμεν ἵνα νικῶντες σωζόμεθα.—
 2) πάντοτε πρέπει νὰ τιμωρῇ¹⁾ τις τὸν κακὸν ἵνα καλύτερος εἴνε.
 — 3) τὴν πόλιν ἔχθρῳ εἰς τὴν πόλιν ἔχει κάμη, ἵνα μὴ τιμωρηθῇ²⁾.—4) μὴ φρόνει³⁾ τὸν εὐτυχοῦντας, ἵνα μὴ φαίνησαι⁴⁾ δτὶ εἶσαι κακός.—5) οὐδὲν ἐκ τούτων κελεύω νὰ κάμνητε ἵνα λυπῆσθε⁵⁾, ἀλλ᾽ ἵνα ἐκ τούτων ἀγαθόν τι λαμβάνητε.—6) οἱ Ἑλληνες ἀπὸ τὸν Κῦρον πλοῖα ἔζητησαν⁶⁾ ἵνα ἀποπλέωσι.—7) ὁ Μένων ἤθελε νὰ εἴνε φίλος εἰς τὸν ἔχοντας μεγίστην δύναμιν⁷⁾ ἵνα ἀδικῶν μὴ τιμωρῇται.—8) ὁ ἄρχων στέλλει ἡγεμόνα εἰς τὸν Ἑλληνας, ἵνα ὁδηγῇ⁸⁾ αὐτοὺς διὰ μέσου τῆς πολεμίας χώρας.—
 9) εὐθὺς ὡς⁹⁾ εἶπε ταῦτα ἐσηκώθη¹⁰⁾, ἵνα μὴ ἀναβάλλωνται¹¹⁾, ἀλλὰ περαινόνται τὰ πρέποντα.—10) πολλὰς προφάσεις ὁ Κῦρος εὔρισκεν, ὡς καὶ σὺ γνωρίζεις, ἵνα καὶ σᾶς ἀπαρασκεύους εὐηγῇ¹²⁾ καὶ ἡμᾶς ἐδῶ¹³⁾ ὁδηγήσῃ.—11) ὁ Ἀριστοκόμας τὸ πλοῖα κατέκαυσεν, ἵνα μὴ ὁ Κῦρος διαβῇ.—12) τὰ ἴδια σας¹⁴⁾ ἔξωδεύετε¹⁵⁾ ἵνα οἱ ἄλλοι ἐπιτύχωσι¹⁶⁾ τὰ δίκαια.—13) ἔνεκα τούτου περὶ τῶν δικαστῶν εἰς σὲ ταῦτα διηγήθην¹⁷⁾ ἵνα τὸν λόγους ἀσφαλεστέρους πρὸς αὐτοὺς μεταχειρίζησαι¹⁸⁾.—14) σᾶς προσεκάλεσα¹⁹⁾ ἵνα μαζὶ μὲ σᾶς σκεπτόμενος²⁰⁾ ὅ,τι εἶναι δίκαιον, τοῦτο κάμω περὶ τοῦ Ὁρόντα τούτου δά²¹⁾).—15) ἔπρεπε πάντες οἱ συγγενεῖς²²⁾ νὰ βοηθῶσιν (αὐτὸν) ὅτε ἔζη²³⁾, διὰ νὰ ἔζη ὃν ὅσον τὸ δυνατὸν²⁴⁾ δικαιότατος καὶ δισιώτατος.—15) εἴθε νὰ μὲ ἐφόνευες²⁵⁾, ὅτε μὲ συνέλαβες, διὰ νὰ μὴ ἐδείκνυον τὸν ἕαυτόν μου εἰς τὸν ἀνθρώπους.

Συμπερασματικὰ προτάσεις.

Θέμα 75 (§ 261)

1) οὗτος ἱσχυρὸν ἡ ἀλήθεια, ὥστε πάντων ἐπικρατεῖ τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν.—2) Ξενοφῶν καὶ Χειρίσοφος διεπρόάξαντο ὥστε λαβόντες τὸν ἡγεμόνα ἀπέδοσαν.—3) Ξέρεται ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς χιλίαις μὲν καὶ διακοσίαις ναυσὶ ἀφίκετο εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῆς δὲ πεζῆς στρατιᾶς οὕτως ἀπειρον τὸ πλῆθος ἦγεν, ὥστε καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετ' αὐτοῦ ἀκολουθήσαντα πολὺ ἄντεγον εἴη καταλέξαι.—4) καὶ κατεφαίνετο πάντα αὐτόθεν, ὥστε

οὐκ ἀν ἔλαθεν αὐτὸν Κλέων ὁρμώμενος τῷ στρατῷ.—5) τοιοῦτόν τι ἐποίησεν ὡς πᾶς ἔγνω ὅτι ἀσμένη ἤκουσεν.—6) χαλεπὸν οὕτω τι ποιῆσαι ὥστε μηδὲν ἀμάρτειν.—7) οἱ στρατιῶται ἐνετύγχανον τάφοις καὶ ἀνὴρσι πλήρεσιν ὕδατος ὡς μὴ δύνασθαι διαβαίνειν ἄνευ γεφυρῶν.—8) χολὴ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα μηδέποτε καταστῆναι ὥστε πάντα λαβεῖν ἢ πάντ' ἀποβαλεῖν.—9) πρὸς ἀπαντας τοὺς μετὰ Δημοσθένους γίγνεται ὁμιλογία τοῖς Συρακοσίοις ὥστε ὅπλα τε παραδοῦναι καὶ μὴ ἀποθανεῖν μηδένα.—10) ἀφίεμέν σε, ὁ Σώκρατες, ἐπὶ τούτῳ μέντοι, ἐφ' ᾧ τε μηκέτι φιλοσοφεῖν.—11) ἀναστήσαντες δὲ αὐτοὺς οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακήν, ἐφ' ὃ μηδὲν κακὸν ποιήσουσιν, ἀπαγαγόντες ἀπέκτειναν.—12) ἐγὼ ἐπὶ τούτῳ ἐλῶ, ὥστε ἀναγκασθῆναι ἡμῖν προσέχειν τὸν νοῦν. ~~—13)~~ Σωκράτης οὕτω πόρρω τῆς ἡλικίας ἦν ὥστε, εἰ καὶ μὴ τότε, οὐκ ἀν πολλῷ ὕστερον τελευτῆσαι τὸν βίον.—14) οὐκ ἦν ὡρι οἴα ἀρδειν τὸ χωρίον.—15) ὅσον μόνον γεύσασθαι ἔαυτῷ κετέλιπεν.—16) ιρανγὴν πολλὴν ἐποίουν καλοῦντες ἀλλήλους ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν. ὥστε οἱ μὲν ἐγγύτατα τῶν πολεμίων καὶ ἔψυχον ἐκ τῶν σκηνωμάτων. ~~—17)~~

Θέμα 76 (§ 261)

- οἱ παιδες οἱ παιδεύομενοι εἰς τὰς θύρας ¹⁾ τοῦ βασιλέως βλέπουσιν ἄλλους νὰ τιμῶνται ²⁾ ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ ἄλλους νὰ ἀτιμάζωνται ²⁾, ὥστε, ἐν ᾧ εἶναι παιδες μανθάνουσι νὰ ἀρχωνται καὶ νὰ ἀρχωσι.—2) ὁ Ἀστυάγης τόσον ηὔχαριστήμη ³⁾ διὰ τὸ τότε κυνήγιον, ὥστε ἔξηρχετο μαζὶ μὲ τὸν Κῦρον.—3) τὸν ὑπηρέτην ⁴⁾ τοῦ κυβερνήτου, ὁ δοποῖος δύνομάζεται προφρεὺς τοῦ πλοίου, εὔρον νὰ γνωρίζῃ ⁵⁾ ἐκάστην θέσιν, ὥστε καὶ ἀπὸν ἥθελεν εἴπῃ ⁶⁾ ποῦ ἔκαστα κείνται.—4) οἱ ἴδιοι μας στρατιῶται τόσον θαρραλέως ἐπολέμησαν, ὥστε ἐὰν δὲν ἐπήρχετο ⁷⁾ νὺξ θὰ ἐνικῶντο παντελῶς οἱ ἐχθροί.—5) πολλάκις ἔχει συμβῇ ὥστε καὶ οἱ ἔχοντες μεγαλυτέραν δύναμιν νὰ νικηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων.—6) ὁ Εὐαγόρας τόσον τὸν βασιλέα ἀπέκρουσεν ⁹⁾ ὥστε νὰ ἔχῃ γείνη ἀείμνηστος οὕτος ὁ πόλεμος.—7) ὁ Ξενοφῶν ἐγνώριζεν ἔκεινα τὰ δόπια οἱ Σινωπεῖς ὑπέσχοντο εἰς τὸν Τιμασίωνα μὲ τὸν δόρον ¹⁰⁾ νὰ μὴ ἐπικλέῃ.—8) ἔχω τριήρεις, ὥστε νὰ κυριεύσω ¹¹⁾ τὸ πλεῖον ἔκεινων.—9) πολλὰ χρήματα ἥτο δυνατὸν ¹²⁾ εἰς ἐμὲ νὰ

λάβω μὲ τὸν ὅρον¹⁰⁾ νὰ μὴ κατηγορῶ. — 10) οἱ πολέμιοι ἔλεγον, δτὶ θὰ ἀποδώσωσι τοὺς νεκροὺς μὲ τὸν ὅρον νὰ μὴ καίωσι τὰς οἰκίας. — 11) οἱ ἀγαθοὶ εἶνε δίκαιοι καὶ (τοιοῦτοι) ὥστε¹³⁾ νὰ μὴ ἀδικῶσιν. — 12) ἡ Ἀττικὴ ἐκ φύσεως¹⁴⁾ εἶνε (τοιαύτη) ὥστε¹³⁾ νὰ παρέχῃ πλείστας προσόδους.

‘Υποθετικὰ προτάσεις.

Θέμα 77 (§ 263—268)

1) εἰ θνητὸς εῖ, βέλτιστε, θνητὰ καὶ φρόνει. — 2) εἰ δείν’ ἔδρασας, δεινὰ καὶ παθεῖν σε δεῖ. — 3) εἴ τις αὐτοῖς φίλος ἦν βαρβάρων, τούτων ἀπειχόμεθα. — 4) δεῖξαιμι ἀν ταῦτα, εἴ μοι τινα βούλεσθε συμπέμψαι. — 5) Κλέαρχος εἰ παρὰ τοὺς νόμους ἔλυε τὰς σπονδάς, ἔχει τὴν δίκην. — 6) τῇ στρατιῷ οὐκ ἔστι τὰ ἐπιτήδεια, εἰ μὴ ληφόμεθα τὸ χωρίον. — 7) εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔσται σοι κακά. — 8) εἰ μὴ τότε ἐπόνουν, νῦν οὐκ ἀν εὐφραίνομην. — 9) εἰ πάντες ἐβοήθοῦμεν ἀλλήλοις ἀεί, οὐδεὶς ἀν ἀνθρώπος ἐδεήθη τύχης. — 10) οὐκ ἀν ἐγὼ ἐστασίαζον, εἰ ἄλλον εἴλεσθε. — 11) εἰ τότε πλείους πολέμιοι συνελέγησαν, ἐκινδύνευσεν ἀν διαφθαρῆναι πολὺ τοῦ στρατεύματος. — 12) εἰ μὴ ὑμεῖς ἥλθετε ἐπορευόμεθ’ ἀν ἐπὶ βασιλέα. — 13) νέος ἀν πονήσῃς, γῆρας ἔξεις εὐθαλές. — 14) ἐὰν ποιῆτε κακῶς τὴν ἡμετέραν χώραν, ὡς πολεμίους ὑμᾶς ἀλεξόμεθα. — 15) ἦν ἐθέλωμεν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαίων εὐδοκιμήσομεν, εἰ δὲ φοβησόμεθα τοὺς κινδύνους εἰς πολλὰς ταραχὰς καταστήσομεν ἡμᾶς αὐτούς. — 16) ἐὰν ἔχωμεν χρήματα ἔξομεν φίλους. — 17) ἐάν τις τὸν ἥλιον ἀναιδῶς ἐγχειρὶ θεᾶσθαι τὴν ὅψιν ἀφαιρεῖται. — 18) πολὺ ἀν ἐπιδοίη ἡ γεωργία εἴ τις ἄθλα προτιμείη τοῖς κάλλιστα τὴν γῆν ἐργαζομένοις. — 19) εἴ τις τοὺς Ἀθηναίους φαίη πεφυκέναι ἐπὶ τῷ μήτε αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν μήτε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἔαν, δρυμῶς ἀν εἴποι. — 20) εἴ τις θεῶν αἴρεσίν σοι δοίη μετὰ ποίας ἐπιμελείας εὗξαιο ἀν τὸν βίον διαγαγεῖν, οὐδεμίαν ἔλοιο ἀν, εἴπερ ἐμοὶ συμβούλῳ χρῶ ἢ ταύτην. — 21) ἦν τοῖς μὲν ὀφθαλμοῖς ἐπικούρημα χιόνος εἴ τις μέλαν τι ἔχων πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν πορεύοιτο τῶν δὲ ποδῶν, εἴ τις κινοῦτο. — 22) εἴ τις Κλεάρχῳ δοκοίη τῶν πρόσων τι τεταγμένων βλακεύειν, ἐκλεγόμενος τὸν ἐπιτήδειον ἔπαιεν ἀν. — 23) εἴ τινα δρῷη δεινὸν ὅντα οἰκονόμον ἐκ τοῦ

δικαίου καὶ ποιοῦντα προσόδους, οὐδένα ἀν πώποτε ἀφείλετο, ἀλλ᾽ ἀεὶ προσεδίδου.—24) εἰ μὲν βιούεσθε συναπιέναι, Ἀριαῖος ἥκειν ἥδη κελεύει τῆς νυκτός, εἰ δὲ μή, αὔριον πρῷ ἀπιέναι φησίν.—25) εὗχου μὴ λαβεῖν πεῖραν τῶν φύλων, εἰ δὲ μή, γνώσει σεαυτὸν ἄλλο μηδὲν ἢ σκιάν.—26) ὁ χρηματιστικὸς τὴν τοῦ τιμᾶσθαι ἢ μανθάνειν ἥδονήν οὐδενὸς ἀξίαν φήσει, εἰ μὴ εἴτις αὐτῶν ἀργύριον ποιεῖ.—27) συμφέρει ἡμῖν εἴπερ τῷ καὶ ἄλλῳ τῷ νικᾶν.—20) Νικίας μὲν εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον εἴθιστο συκοφαντεῖν τότ᾽ ἀν ἐπαύσατο, Εὐδύνους δέ, καὶ εἰ μηδεπώποτε διενόηθη, τότ᾽ ἀν ἐπήρθη.—29) ἀνὴρ πονηρὸς δυστυχεῖ κανεὶς εὐτυχῆ.—30) τὰ δίκαια πάντες, ἔαν καὶ μὴ βιούλωνται, αἰσχύνονται μὴ πράττειν.—31) οὐ μὲ πείσεις, οὐδὲ ἦν πείσης.—32) οὐδὲ εἰ πάνυ ἀγαθοὶ εἴητε λιμῷ μάχεσθαι ἀν δύναισθε.

Θέμα 78 (§ 263—268)

1) εἶνε δυνατὸν ¹⁾ εἰς σᾶς νὰ τιμωρήσῃτε ²⁾ αὐτούς, ἔαν ποτε κατά τι σᾶς ἔχουσιν ἀδικήσῃ.—2) ἔαν σεῖς θέλητε νὰ ἔξοδο μάτε εἰς ταῦτα, θέλω νὰ σᾶς ἀκολουθῶ.—3) εἰς τὸ στρατευμα δὲν ὑπάρχουσι τὰ ἐπιτήδεια ἔαν δὲν καταλάβωμεν τὸ μέρος ³⁾).—4) ἔαν μέλλωσι νὰ εἶνε ⁴⁾ πλοῖα ἀρκετά, ὥστε νὰ μὴ μένῃ ⁵⁾ κανεὶς ἔδω ⁶⁾ ἡμεῖς ἥθέλαμεν πλέῃ.—5) ἔαν σᾶς φαίνηται δτι τὰ τοιαῦτα εἶνε ἔργα θηρίων, ἀλλ᾽ ὅχι ἀνθρώπων, σκέψθητε παῦσιν ¹⁾ τινα αὐτῶν.—6) ἔαν τώρα θὰ ἀπέλθωμεν θὰ φανῶμεν δτι ἀπερχόμεθα διὰ πόλεμον καὶ δτι κάμνομεν παρὰ τὰς σπονδάς.—7) πολλοῦ (λόγου) ἀξιον θὰ ἥτο τὸ πλουτεῖν ἔαν ἥτο μαζί ⁸⁾ του καὶ τὸ χαίρειν· τώρα δὲ καὶ τὰ δύο ταῦτα εἶνε κεχωρισμένα.—8) ἐπετρέπετο ⁹⁾ εἰς τὸν κατηγοροῦντα τοὺς ἄλλους νὰ μένῃ. ἔαν δὲ τοῦτο ἔκαμνεν ἔκαστος, θὰ ἐνίκων.—9) ἔαν τὰ ψηφίσματα ἥσαν μόνα των ἀρκετά ¹⁰⁾, δο Φίλιππος δὲν θὰ εἴχε φεροθῆ ὑβριστικῶς ¹¹⁾ τοσοῦτον χρόνον· διότι πρὸ πολλοῦ ἔνεκα ψηφισμάτων τουλάχιστον ¹²⁾ θὰ εἴχε τιμωρηθῆ ¹³⁾).—10) ἔαν ἔγνωσί ομεν ¹⁴⁾ σαφῶς δτι δο Χειρίσοφος θὰ ἔλθῃ ¹⁵⁾ φέρων πλοῖα ἀρκετά, δὲν θὰ ἥτο ἀνάγκη ¹⁶⁾ αὐτῶν, τὰ δποια μέλλω νὰ λέγω.—11) ἔαν δλοι ἔκαμνομεν τοῦτο, θὰ ἔχανόμεθα (ἀορ).—12) ἔαν ἔλθητε μαζί μας, καὶ τὸν ἔχθρον θὰ ἔκδικηθῆτε ¹⁷⁾ καὶ δαρεικὸν ἔκαστος τὸν μῆνα θὰ λαμβάνῃ ¹⁸⁾.—13) ἔαν βλέπωσιν ὑμᾶς νὰ ἀθυμῆτε, δλοι κακοὶ θὰ εἶνε.—14) ἔαν εἴσαι φιλομαθῆς, θὰ εἴσαι

καὶ πολυμαθῆς.—15) ἐὰν οἱ πολέμιοι νικῶσι, τί ἀνάγκη εἶνε νὰ λύωσι τὴν γέφυραν;—16) οἱ πολέμιοι καὶ τρωτοὶ καὶ θνητοὶ εἶνε περισσότερον ἀπὸ ἡμᾶς, ἐὰν οἱ θεοὶ δίδωσι νίκην εἰς ἡμᾶς καθὼς καὶ πρότερον.—17) ὅλα εἶνε δυνατὸν νὰ ἔξευρῃ τις ἐὰν δὲν ἀποφεύγῃ¹⁹⁾ τὸν κόπον²⁰⁾.—18) ἐάν τις πράττῃ τι ἔνεκά τινος, δὲν θέλει τοῦτο, τὸ ὄποιον πράττει, ἀλλ᾽ ἔκεινο ἔνεκα τοῦ ὄποιου πράττει.—19) ἀφ' οὗ²¹⁾ ὁ Κῦρος ἔχει ἀποθάνη, ἥθελομεν πορευθῆ²²⁾ εἰς τὴν πατρίδα μας²³⁾ ἐάν τις δὲν ἥθελε μᾶς ἐνοχλῆ²⁴⁾.—20) ἐὰν ἥθελον βλέπῃ²⁴⁾ ὑμᾶς νὰ σκέπτεσθε²⁵⁾ σωτήριόν τε ἥθελον ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς.—21) πρὸς πάντων²⁶⁾ ἥθελες εὐδοκιμῆ, ἐὰν ἥθελες φαίνεσθαι²⁴⁾ ὅτι δὲν πράττεις ταῦτα, (διὰ) τὰ ὄποια ἥθελες ἐπιπλήττῃ²⁷⁾ τοὺς ἄλλους, ἐὰν ἥθελον τὰ πράττῃ.—22) ἐάν ἥθελετε διαβῆ τὸν Ἀλιν, ἥθελετε ἔλθῃ εἰς τὸν Παρθένιον ποταμόν, —23) δὲν ἥθελον θαυμάζῃ ἐὰν οἱ πολέμιοι ἥθελον παρακολουθῆ²⁸⁾ ἡμᾶς ἀπερχομένους.—24) ὁ Κῦρος ἥτο φάνερὸς ὅτι, ἐάν τις ἔκαμεν²⁹⁾ εἰς αὐτὸν καλόν τι ἢ κακόν, προσεπάθει νὰ τὸν νικᾷ.—25) ὁ Ξενοφῶν ἐὰν ἔβλεπε τι²⁹⁾ φαγώσιμον³⁰⁾ διεμοίραζεν³¹⁾ εἰς τοὺς στρατιώτας.—26) ὁ Σωκράτης ἐάν τις ἀντέλεγεν²⁹⁾ εἰς αὐτὸν περὶ τινος ἐπανέφερε³²⁾ αὐτὸν εἰς τὴν ὑπόθεσιν.—27) καὶ ἂν κανένα ἄνθρωπον δὲν ἡσχύνεσσο, τοὺς θεοὺς ἔπρεπε νὰ φοβῆσαι³³⁾.—28) ἐγώ, δὲ Κλέανδρος, ἂν καὶ³⁴⁾ νομίζῃς ὅτι ἐγὼ ἀγομαι, διότι³⁵⁾ ἀδικῶ κατά τι, οὕτε ἐκτύπουν³⁶⁾ κανένα οὕτε ἔβαλον.—29) οἱ θεοὶ καὶ τοὺς μικροὺς καὶ ἂν εἶνε ἐν δεινοῖς, εἶνε ἴκανοὶ νὰ σώζωσιν ὅταν θέλωσιν.—30) οἱ μὴ μεταχειρισθέντες³⁷⁾ δοθῶς τὰς περιστάσεις³⁸⁾, οὓδε ἂν συνέβη τι καλὸν παρὰ τῶν θεῶν ἐνθυμοῦνται.

Χρονικὰ προτάσεις.

Θέμα 79 (§ 268-270)

- 1) φασίν, ὅτε φωνήεντα ἦν τὰ ζῷα, τὴν οὖν πρὸς τὸν δεσπότην εἰπεῖν.—2) ἡνίκα δείλη ἐγένετο, ἐφάνη κονιορτός.—3) ταῦτα ἐποίουν μέχρι σκότος ἐγένετο.—4) ἐπειδὴ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη, ἔχονται ἐπὶ τὸν Ἀγόρατον εἰς τὸν Πειραιᾶ.—5) ἔχώρουν διὰ τῶν Σικελῶν, ἔως ἀφίκοντο εἰς Κατάνην.—6) ὅτε εὐτυχεῖς μὴ μέγα φρόνει.—7) δταν ἐγὼ κελεύσω, πάρεστε πρὸς τὴν κοίσιν.—8) εἴπερ βιούλεσθε πλεῖν, περιμένετε ἔστ' ἂν ἐγὼ ἔλθω.—9) ἐπειδὴ ἀπαντα ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβά-

νετε.—10) ὅταν σπεύδῃ τις αὐτός, καὶ ὁ θεὸς συνάπτεται.—11) μαινόμεθα πάντες, ὅταν δογιζώμεθα.—12) δεῖ τοὺς γενομένους μέχοις ἀν ζῶσι πονεῖν.—13) πρότερος ἀν ἐπιχειροίην ἐπιμέλεσθαι τῶν ἔκείνου, ὅπότε ἀποδημοίη.—14) ἀνίστασθαι ἐξ εὐνῆς εἴθισμαι, ἥνικα ἔτι ἔνδον καταλαμβάνοιμι, εἰ τινα δεόμενος ἵδειν τυγχάνοιμι.—15) ἐπεὶ οἱ στρατιῶται τὰ ἄρματα προΐδοιεν, διύσταντο.—16) οἱ δὲ αὐτόν τε ἔβαλλον καὶ τὰ ὑποζύγια, ἐπεὶ ἀρξαντο προϊέναι.—17) οἱ πολέμιοι οὖ πρότερον πρὸς ἡμᾶς τὸν πόλεμον ἐξέφρηναν πρὶν ἐνόμισαν καλῶς τὰ ἔαυτῶν παρασκευάσασθαι.—18) Κῦρος δεῖται Ἀριστίππου μὴ πρόσθεν καταλῦσαι πρὸς τοὺς ἀντιστασιώτας πρὶν ἀν αὐτῷ συμβουλεύσηται.—19) μὴ δίκην δικάσῃς πρὶν ἀν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς.—20) Κῦρος ὑπέσχετο τοῖς φυγάσι μὴ πρόσθεν παύσεσθαι πρὶν αὐτοὺς καταγάγοι.—21) Ἀστυάγης ἀπηγόρευε μηδένα βάλλειν πρὶν Κῦρος ἐμπλησθείη βάλλων.—22) πρὶν καταλῦσαι τὸ στράτευμα πρὸς ἀριστον ἐφάνη βασιλεύς.—23) πρὶν τόξευμα ἐξικνεῖσθαι ἐκκλίνουσιν οἱ βάροβαροι.

Θέμα 80 (§ 268—270)

1) Ὁ Ξέοξης, ὅτε ἀπεκώρει ἐκ τῆς Ἑλλάδος νικηθεὶς (ἐν) τῇ μάχῃ λέγεται ὅτι φύκοδόμησε τὴν τῶν Κελαινῶν ἀκόροπολιν.—2) οἱ Ἑλληνες, καθὼς¹⁾ εἶδον τοὺς βαρθάρους νὰ εἶνε πλησίον²⁾ ἀπήρχοντο.—3) δὲ λίγον πρότερον, ὅτε ἐγώ εἶπον ὅτι εἶμαι πλούσιος³⁾ ἐγέλασας.—4) ἔχει γράψῃ ταῦτα ὁ Θουκυδίδης κατὰ σειρὰν⁴⁾ ὅπως ἐγίνοντο ἔκαστα, ἔως ὅτου⁵⁾ κατέπαυσαν τὴν ἀρχὴν τῶν Ἀθηναίων οἱ Λακεδαιμόνιοι.—5) ὁ Κλέαρχος ἐπολέμει κατὰ τῶν Θρακῶν, ἔως ὅτου⁶⁾ ὁ Κῦρος ἐχρείσθη⁷⁾ τὸ στράτευμα.—6) οἱ στρατιῶται κτυποῦσι⁸⁾ καὶ ὑβρίζουσι⁹⁾ τὸν Σωτηρίδαν, ἔως ὅτου¹⁰⁾ τὸν ἦνάγκασαν ἀφοῦ λάβῃ¹¹⁾ τὴν ἀσπίδα, νὰ πορεύηται.—7) ὅταν κατορθώσω¹²⁾ δοσα ἔχω ἀνάγκην, θὰ ἔλθω.—8) ὅταν τις ἀναγκασθῇ ἐκ δύο κακῶν τὸ ἐν¹³⁾ νὰ προτιμήσῃ οὐδεὶς θὰ προτιμήσῃ τὸ μεγαλύτερον.—9) ὅταν μέλλῃς νὰ μεταχειρισθῆς τινα ὡς σύμβουλον ὑπὲρ τοῦ ἔαυτοῦ σου, παρατήρει¹⁴⁾ πρῶτον πῶς τὰ ἴδια του διώκησε.—10) θὰ δώσω εἰ ἔκαστον ἐξ ὑμῶν πέντε μνᾶς ἀργυρίου, ὅταν φθάσωμεν¹⁵⁾ εἰς Βαβυλῶνα.—11) εἶνε φανερὸν ὅτι καὶ τοῦτον πρότερον ἥθελον ὑποδέχεσθαι, ὅπότε ἥθελεν ἔλθῃ¹⁶⁾ εἰς τὰς Ἀθήνας.—12) οἱ

Χαλκιδεῖς δσάκις¹⁷⁾ οἱ πολέμιοι ἐπήρχοντο, ὑπεχώρουν.—13) οἱ πολέμιοι τοὺς Μεσσηνίους δὲν ἔπαινσαν¹⁸⁾ πρότερον νὰ τοὺς πολιορκῶσιν εἰ μὴ ἀφοῦ¹⁹⁾ τοὺς ἔξεβαλον ἐκ τῆς χώρας.—14) οἱ πολέμιοι δὲν ἔκήρυξαν²⁰⁾ πρότερον τὸν πόλεμον ἐναντίον μας εἰ μὴ ἀφοῦ συνέλαβον τοὺς στρατηγοὺς ήμων.—15) κανένα νὰ μὴ κάμης φύλον σου πρὸιν²¹⁾ ἔξετάσης πῶς ἔχει μεταχειρισθῆ τοὺς πρότερον φίλους του.—16) ἔπειθον αὐτὸὺς νὰ μὴ κάμνωσι μάχην πρὸ τοῦ νὰ φθάσωσιν²²⁾ οἱ Θηβαῖοι.—17) ὁ Χειρίσοφος εἰς τὸ ἄκρον ἀναβαίνει πρὸ τοῦ νὰ ἐννοήσωσιν²²⁾ οἱ πολέμιοι.—18) ἦθελε νὰ πάψῃ τὶς ὑποψίας πρὸ τοῦ νὰ γείνῃ²³⁾ ἐξ αὐτῶν πόλεμος.

Ἀναφορικὰ προτάσεις.

Θέμα 81 (§ 270)

1) ὅρατε δὴ τὴν Τισσαφέροντος ἀπιστίαν, ὅστις ἔξαπατήσας συνέλαβε στρατηγούς.—2) ἡν δόδον ἐνιαυσίαν δι βάρβαρος ἐποιήσατο ταύτην μεῖον ἢ ἐν ἐνὶ μηνὶ κατήννυσεν δι Ἀγησύλαος.—3) ἔστι δίκης διφθαλμός, ὃς τὰ πάντα⁷ ὁρᾷ.—4) ἂ δέ μοι δι πατήρος καὶ οὐκίματα καὶ παραδείσους κατέλιπεν, ἐφ' οἷς εὐφραίνομην, ταῦτα πάντα δοῶ κατακεκομένα.—5) ἄνδρες οἱ μάχοιντο ἀν Ἑλλησι πάνυ ζητῶν οὐκ ἔφη δύνασθαι ἰδεῖν.—6) Ἱπποκράτης παρ' ἔμε ἀφικόμενος οὐ πείσεται ἀπέρο ἀν ἔπαθεν ἄλλῳ τῷ συγγενόμενος τῶν σοφιστῶν.—7) εὑρομαι τοῖς θεοῖς ἔμε μὲν ἀξιον τῶν Λεωκράτους ἀδικημάτων κατήγορον ποιῆσαι, δι καὶ τῇ πόλει συμφέρει καὶ πᾶσιν ὑμῖν.—8) τριακοντόρῳ ἐπεστάθη Πολυκράτης Ἀθηναῖος, ὃς ὁπόσα λαμβάνοι πλοῖα κατῆγεν εἰς τὸ στρατόπεδον.—9) ἀνάγκη δουλῷ αἱ πληγαὶ καὶ δι τοῦ σώματος αἰκισμός, ἣ μήτε γένοιτο οὔτε λέγειν ἀξιον.—10) οὐκ ἀξιον τοῖς λόγοις πιστεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις καὶ τῷ χρόνῳ, διν ὑμεῖς σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς νομίσατε.—11) Τίγρης ποταμός ἔστι ναυσίπορος, διν οὐκ ἀν δυναίμεθα ἀνευ πλοίων διαβῆναι.—12) πολλὰ δοῶ πρόβατα καὶ αἴγας, ἣ ἀποδαρέντα καὶ φυσηθέντα ὁρδίως ἀν παρέχοι τὴν διάβασιν.—13) οἱ ἀφεστῶτες πρὸς ήμᾶς οἰκείως ἔχουσιν.... οἱ πολὺ ἀν ἥδιον τὴν Ἀσίαν ἐπόρθουν.—14) ἦλθε τὸ ναυτικὸν τῶν Περσῶν, δι τίς ἀν ἰδὼν οὐκ ἐφοβήθη;—15) οἱ Λακεδαιμόνιοι ἵκανοι εἰσιν καὶ εἰς ἔκαστος ἐν ταῖς πόλεσιν

δ,τι βούλονται διαπράττεσθαι.—16) Λεοντιάδης δ Θηβαῖος εἶπε μηδένα παριέναι εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὃν τινα μὴ αὐτὸς κελεύει.—17) Λακεδαιμόνιοι οὐδενί φασι πολέμιοι ἥκειν, ὅστις μὴ πολέμου ἔρῃ.—18) αἱρήσομαι ὑμᾶς καὶ σὺν ὑμῖν ὃ,τι ἂν δέῃ πείσομαι.—19) ὃς ἂν τὸν ἀφέντα τὸν ὄντον εἰς τὰ δπλα μηνύσῃ λήψεται μισθὸν τάλαντον.—20) ἀττ' ἂν σοι λογιζομένῳ φαίνηται βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει.—21) ἀπόκριναι ὃ,τι ἂν σε ἔρωτῶ.—22) οἱ ἔφοροι ἵκανοι εἰσὶ ζημιοῦν δν ἂν βιούλωνται.—23) σαπρόν ἔστι φύσει πᾶν ὃ ἂν μὴ δικαίως ἦ πεπραγμένον.—24) οἱ ἀνθρώποι τούτοις μάλιστα θέλουσι πείθεσθαι οὖς ἂν ἡγῶνται βελτίστους εἶναι.—25) ὅποι' ἀττ' ἂν ἦ τὰ ἐπιτηδεύματα τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν.—26) ἐγὼ ὀκνοίην ἂν εἰς τὰ πλοϊα ἐμβαίνειν ἀ ἥμιν Κῦρος δοίη.—27) ἐν συνουσίᾳ τίς ἂν ἡσθείη τῷ τοιούτῳ ὃν εἰδείη τῷ ὅψῳ καὶ τῷ οἴνῳ χαίροντα μᾶλλον ἢ τοῖς φίλοις;—28) δν ἔλοιεν τῶν ταύρων ἔσφαττον.—29) Κῦρος οὓς τινας ὁρῷ τὰ καλὰ διώκοντας πάσαις τιμαῖς ἐγέραις.—30) ὅντινα ἰδοιμι καλόν, τούτῳ προσήγειν.—31) εἴπεν ὅτι ἄνδρα ἄγοι δν εἰλέξαι δέοι.—32) οὐκ αἰσχύνεσθε οὔτε θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους, οἵτινες διμόσαντες ἥμιν τοὺς αὐτοὺς φίλους καὶ ἐκθροὺς νομιεῖν προύδοτε ἥμας.—33) κατοικτίδων τὴν γυναικα οἶου ἀνδρὸς στέροιτο καὶ τὸν ἄνδρα οἴαν γυναικα καταλιπὼν οὐκέτι ὄψοιτο.—34) εὐδαίμων μοι ἐφαίνετο δ ἀνήρ, ὡς ἀδεῶς καὶ γενναιώς ἐτελεύτα.—35) ἡξουσιν ἡγεμόνας ἔχοντες οἱ αὐτούς, ἐὰν σπονδαὶ γένωνται, ἀξουσιν ἔνθεν ἔξουσι τὰ ἐπιτήδεια.—36) κώμην ἔδειξεν αὐτοῖς οὐ σκηνήσουσι καὶ τὴν ὄδὸν ἣν προεύσονται εἰς Μάκρωνας.—37) οὐδεὶς πρὸς ἥμας οὔτως ἔχει δυσμενῶς, ὅστις οὐκ ἀν διμολογήσειν ἥμας τῷ πολέμῳ κρατῆσαι.—38) οὐδεμία ἔστιν οὕτω καλὴ παραίνεσις, ἡτις τοὺς μὴ ὅντας ἀγαθοὺς αὐθημερὸν ἀγαθοὺς ποιήσει.

Θέμα 82 (§ 270)

- Πάντες γνωρίζομεν ¹⁾ δτι δ βασιλεὺς καὶ δ Τισσαφέροντος δσους ἔξ ἥμῶν ἥδυνήθησαν ἔχουσι συλλάβῃ.—2) ἐπρεπε αὐτοὶ νὰ διαβῶσι χαράδραν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐφοβοῦντο μήπως οἱ πολέμιοι ἐπιτεθῶσι ²⁾ κατ' αὐτῶν ἐν ᾖ διαβαίνουσιν.—3) Δὲν είνε εὔκολον νὰ εῦρῃ τις ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἥθελε κατηγορηθῆ ³⁾.—4) Δὲν ὑπάρχει γυνὴ Ἑλληνίς, ἡτις θὰ ὑπέφερε ⁴⁾ τοῦτο.—5) εἰς τὸν κύνα, ὅστις οὐδὲν τοιοῦτόν σοι παρέχει, δίδεις μέρος ⁵⁾ τῆς τροφῆς, τὴν ὁποίαν σὺ δ ἴδιος ἔχεις.—6) δ Κῦρος ὑπῆρξεν ἀρχῶν

6) πολλῶν ἐθνῶν, τῶν ὁποίων οὐδὲ τὰ δνόματα θὰ ἡδύνατο ⁷⁾ τις νὰ εἰπῃ.—7) τίς δὲν ἥθελεν ἐπαινέσῃ ὑμᾶς, οἵτινες τόσον γενναίως ⁸⁾ μάχεσθε ὑπὲρ πατρίδος;—8) ἥξενδρομεν ⁹⁾ ὅτι πολλαὶ πράξεις ἔχουσι γείνη αἴτιαι μεγίστων ἀγαθῶν τὰς ὁποίας ὅλοι κατ' ἀρχὰς ¹⁰⁾ ἔξελαβον ¹¹⁾ ὡς συμφοράς.—9) νομίζω ὅτι ἡμεῖς ἥθελομεν πάθη τοιαῦτα, δποῖα οἱ θεοὶ εἴθε νὰ κάμωσιν εἰς τοὺς ἔχθρούς μας.—10) θὰ ἀναγκάσετε τὸν Φύλιππον νὰ μένῃ ἐπὶ τῆς χώρας του, τοῦ ὁποίου μεγαλύτερον ἀγαθὸν δὲν ἥθελε γείνη.—11) οἱ ποιηταὶ τοιούτους λόγους περὶ τῶν θεῶν ἔχουσιν εἴπῃ, δποίους οὐδεὶς ἄλλος ἥθελε τολμήσῃ νὰ εἴπῃ περὶ τῶν ἔχθρῶν του.—12) πρέπει ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅσα μὲν δύνασαι νὰ πράττῃς, νὰ ὑπομένῃς, ὅσα δὲ δὲν δύνασαι, (ἀπὸ αὐτὰ) νὰ φυλάττεσαι ¹²⁾.—13) θὰ κάμω ὅτι μὲ διατάξετε ¹³⁾.—14) θὰ εἴπω ὅτι θέλετε.—15) θὰ τιμωρηθῇ ὅστις παρεκτραπῇ ¹⁴⁾.—16) οἱ Βυθινοὶ δποιον συλλαβθωσιν ¹⁵⁾ ἐκ τῶν Ἐλλήνων ὑβρίζουσι ¹⁶⁾ φοβερά.—17) ἥξενδρεις ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ λέγωνται εἰς τὴν Ἐλλάδα ὅποια μᾶς συμβουλεύῃς. 18) πρέπει οἱ ἀγαθοὶ ἀνδρες νὰ ἐπιχειρῶσι ¹⁷⁾ μὲν ὅλα τὰ καλὰ πάντοτε, νὰ ὑποφέρωσι δὲ γενναίως, ὅτι δὲν δίδει.—19) ἐὰν διορισθῇ ¹⁸⁾ νὰ κυβερνᾷ ἢ νὰ στρατηγῇ δὲν γνωρίζων, ἥθελε καταστρέψῃ ¹⁹⁾ δποιους ἐλάχιστα ²⁰⁾ ἥθελεν ἐπιθυμῇ ²¹⁾.—20) οἱ Λακεδαιμόνιοι ὅλους, ὅσους συνελάμβανον ²²⁾ τοὺς ἐφόνευον.—21) τινὲς τῶν βαρβάρων ἵππεων, δποιον συνήντων ²³⁾ Ἐλληνα ἢ δοῦλον ἢ ἐλεύθερον, ὅλους ἐφόνευον.—22) νομίζω ὅτι ὁ πατήρ αὐτοῦ ὅστις ἔχει ἀποθάνῃ ²⁴⁾ ἥθελε γείνῃ σκληρότερος ²⁵⁾ δικαστής, τοῦ ὁποίου τὸν χαλκοῦν ἀνδριάντα παρέδωκεν ²⁶⁾ εἰς τοὺς πολεμίους.—23) στρατηγὸν ἐκλέγομεν, οἱ δποῖοι νὰ πολεμήσωσι τὸν Φύλιππον.—24) πρέπει νὰ στεῖλωμεν πρεσβείαν ἥτις νὰ εἴπῃ ταῦτα καὶ νὰ παρευρίσκεται εἰς τὰ πράγματα.—25) ναυτικὸν παρεσκεύαζον τὸ δποῖον νὰ στεῖλωσιν εἰς τὴν Λέσβον.—26) οὐδεὶς εἶνε τάσον ἀνόρτος, ὅστις τὸν πόλεμον πρὸ τῆς εἰρήνης προτιμᾷ ²⁷⁾.—27) τοῦτο νὰ κάμητε φανερὸν εἰς ὅλους, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι τόσα χρήματα, τὰ δποῖα θὰ σᾶς ἀποτρέψωσι (ἀπὸ τοῦ) νὰ τιμωρῇς δποιους συλλαμβάνετε.

Eldikai πρωτάτεις

Θέμα 83 (§ 271-275)

1) τῷ φθόνῳ τούτῳ μόνον τὸ ἀγαθὸν πρόσεστιν, ὅτι μέγιστον

κακὸν τοῖς ἔχουσίν ἐστι.—2) ἐπιστάμεθα Μυσῶν διὰ τὴν βασιλέως χώρα πολλὰς καὶ εὐδαίμονας πόλεις οἰκοῦσι.—3) λέγει δὲ οὐδέν ἐστιν ἀδικώτερον φήμης.—4) εὖ λέσθι διὰ ἔμοιγε ὅσον αἱ ἄλλαι αἱ κατὰ τὸ σῶμα ἡδοναὶ ἀπομαραίνονται, τοσοῦτον αὐξάνονται αἱ περὶ τοὺς λόγους ἐπιθυμίαι καὶ ἡδοναί.—5) Κῦρος τοῖς ἐφωτῶσι στρατιώταις ἀπεκρίνετο διὰ ἀκούοις Ἀβροκόμαν ἔχηδὸν ἄνδρα ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ εἶναι.—6) οἱ Ἑλληνες ἔγνωσαν πλαίσιον ισόπλευρον διὰ πονηρὰ τάξις εἴη πολειών ἐπομένων.—7) ἔλεξαν διὰ τοῖς ιεροῖς φαίνοιτο τις δόλος καὶ ἐπιβούλη ἐμοί.—8) Κλέαρχος Τισσαφέροντες ἔπειτα τινα ἐροῦντα διὰ συγγενέσθαι αὐτῷ χορῆς.—9) δῆλοι ἡσαν οἱ πολέμιοι διὰ ἐπικείσοντατ ἐπὶ τῇ ἔξοδῳ.—10) ἵκον λέγοντες οἱ προπεμφθέντες σκοποὶ διὰ οὐχ ἱππεῖς εἰσιν, ἀλλ' ὑποζύγια νέμοιντο.—11) Περικλῆς προηγόρευε τοῖς Ἀθηναίοις διὰ Ἀρχίδαμος μέν οἱ ξένοις εἴη, οὐ μέντοι ἐπὶ κακῷ γε τῆς πόλεως γένοιτο, τοὺς δὲ ἀγοροὺς καὶ οἰκίας ἀφίησιν αὐτὰ δημόσια εἶναι.—12) καταπλέοντος τοῦ Ἀλκιβιάδου δὲ ἐκ τοῦ Πειραιᾶ καὶ δὲ ἐκ τοῦ ἀστεως ὅχλος ἡθούσισθη πρὸς τὰς ναῦς λέγοντες δὲ κράτιστος εἴη τῶν πολιτῶν καὶ μόνος ἀπελογήθη δὲ οὐ δικαίως φύγοι.—13) διὰ οἵ νῦν ὑπὸ σοὶ Θρᾳκες γενόμενοι πολὺ ἀν προθυμότερον θοεῖν ἐπὶ σὲ ή σὺν σοὶ οὐκ ἀδηλον (ἐστι).—14) ἀκούσατε δή μοι τὰ ἐμοὶ συμβεβηκότα, ίνα εἰδῆτε, διὰ ἐγὼ οὐδὲν ἀν ὑπεικάθοιμι παρὰ τὸ δίκαιον δείσας θάνατον.—15) εἴπεν, εἰ δοίη αὐτῷ ἱππέας χιλίους, διὰ τὸς προκατακίνοντας ἱππέας ή κατακαίνοι ἀν.... ή ἔλοι.—16) διὰ μέν, ὁ πάτερ, εἰ μηδὲν ἡδίκει Σφραδίας, ἀπέλυσαν ἀν αὐτόν, οἶδα.—17) ἀπαγγέλλετε Ἀριαίῳ διὰ εἰ μὴ οὐμεῖς ἡλθείει ἐπορευόμεθα ἀν ἐπὶ βασιλέα.—18) οἱ δὲ ἀπελογοῦντο δὲ οὐκ ἀν ποτε οὔτω μῶροι ἡσαν δὲ, εἰ γέδεσαν καταλαμβανόμενον τὸν Πειραιᾶ, ἐν τῷ ἀστεῖ ἀν ὑποχειρίους αὐτοὺς παρεῖχον. —19) οὔτω σοι διαφερόντως τῶν ἀλλων Ἀθηναίων ἥρεσκεν η πόλις τε καὶ ημεῖς οἱ νόμοι δῆλον διὰ.—20) δὲ ἀληθῆ λέγω τὰς μαρτυρίας ὑμῖν ἀναγνώσεται.—21) ἔθαύμαζον οἱ Ἑλληνες διὰ οὐδαμοῦ Κῦρος φαίνοιτο οὐδὲ ἄλλος ἀπ' αὐτοῦ παρείη.—22) τοὺς ἀπαιδεύτους παντάπασιν ἀρετῆς θαυμάζοιμον ἀν, εἴ τι πλέον ἀν ὡφελήσειεν λόγος καλῶς ὁηθεὶς εἰς ἀνδραγαθίην.—23) δικαίως ἀν μοι βασιλεὺς χαρίζοιτο διὰ πρῶτος αὐτῷ Κῦρον ἐπιστρατεύοντα ἥγγειλα καὶ βοήθειαν ἔχων ἄμα τῆς ἀναγγελίας ἀφικόμην.—24) Δημοσθένης οὐκ ἀγαπᾷ εἰ μὴ

δίκην (ἔδωκεν, ἀλλ' εὶ μὴ καὶ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανωθήσεται, ἀγανακτεῖ.

Θέμα 84 (§ 271-275)

1) γνωρίζομεν ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ διαβαίνωμεν τὸν Εὐφράτην, ἐὰν ἐμποδίζωσιν ¹⁾ οἱ πολέμιοι.—2) ταῦτα πάντες γνωρίζομεν ²⁾ ὅτι ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Τισσαφέροντος ὄσους ἡδυνήθησαν ἐξ ἡμῶν ἔχουσι συλλάβῃ.—3) ἃς δεῖξωμεν εἰς τοὺς βαρθάρους ὅτι δυνάμεθα νὰ τιμωρῶμεν ³⁾ τοὺς ἐχθρούς.—4) φανερὸν (εἶνε) ὅτι τὰ τὸν φίλων θὰ εἶνε κοινά.—5) οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐντὸς δλίγου χρόνου, φανερὰ δὲ (εἶνε) ἀκόμη καὶ τώρα ἡ οἰκοδομία, ὅτι ταχέως ⁴⁾ ἐγένετο.—6) ὁ Κῦρος προσπαλέσας ⁵⁾ τοὺς στρατηγοὺς ἔλεγεν ὅτι ἡ πορεία ⁶⁾ θὰ εἶνε ⁷⁾ ἐναντίον ⁸⁾ τοῦ βασιλέως εἰς Βαβυλῶνα.—7) μετὰ ταῦτα προσεπάθει ὁ Μιθριδάτης νὰ διδάσκῃ ὅτι δύσκολον ⁹⁾ εἶνε νὰ σωθῶσι χωρὶς τὴν θέλησιν τοῦ βασιλέως ¹⁰⁾.—8) ὁ Ἀγησίλαος εἰς τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν εἶπε ν' ἀναγγείλῃ ¹¹⁾ εἰς τὸν βασιλέα, ὅτι ἴδιαιτέρως ¹²⁾ μὲν πρὸς αὐτὸν οὐδόλως εἶνε ἀνάγκη ¹³⁾ νὰ στέλλῃ ἐπιστολάς.—9) κάποτε μέχρι τοῦδε ¹⁴⁾ ἥκουσα ¹⁵⁾ τινα νὰ λέγῃ ¹⁶⁾ ὅτι τὸ δῆμοιον πρὸς τὸ δῆμοιον καὶ οἱ ἀγαθοὶ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς πολεμιώτατοι εἶνε.—10) ἔλεγον οἱ Θαψακηνοὶ ὅτι οὐδέποτε μέχρι τοῦδε διαταράσσει τὸ ποταμὸς διαβατὸς ἐγένετο.—11) ἦλθεν ἄγγελος λέγων, ὅτι ὁ Συέννεσις ἔχει ἐγκαταλίπη ¹⁷⁾ τὰ ἄκρα.—12) εἵλετε λησμονῆσῃ ¹⁸⁾ καθ' ὀλοκληρίαν ¹⁹⁾ καὶ σὺ ὅτι βασιλεὺς ἦσο καὶ οἱ ἄλλοι ὅτι σὺ ἄρχων.—13) ἐσπέρα μὲν ἦτο, ἦλθε δέ τις ἀγγέλλων εἰς τοὺς προντάνεις ὅτι ἡ Ἐλάτεια ἔχει καταληφθῆ. —14) οἱ στρατιῶται ἐπείθοντο εἰς τὸν Κλέαρχον βλέποντες, ὅτι μόνος ἐφρόνει διοῖα πρέπει διαρχῶν (νὰ φρονῇ), οἱ δὲ ἄλλοι ἀπειροὶ ἥσαν.—15) οἱ πρεσβῦται ἔλεγον ὅτι πολιορκοῦνται οἱ Ἑλληνες ἐπὶ λόφου, οἱ δὲ Θορῆκες δῆλοι ἔχουσι περικυκλώση ²⁰⁾ αὐτούς.—16) ἀνηγγέλλετο ἐκ τῆς πόλεως εἰς τοὺς Θηβαίους, ὅτι οἱ ναοὶ πάντες μόνοι των ²¹⁾ ἥνοιγοντο καὶ αἱ ιέρειαι ἔλεγον ὅτι οἱ θεοὶ φανερώνουσι ²²⁾ νίκην.—17) νομίζω ὅτι ἔχει γίνη φανερόν, ὅτι πολὺ ταχύτερον ἥθελε σωθῆ ²³⁾ τις, ἀν δὲν εἴπῃ λέξιν ²⁴⁾, παρὰ ἀν κακῶς ἀπολογηθῆ ²⁵⁾).—18) οἱ Κερκυραῖοι παρεκάλουν τοὺς Ἀθηναίους νὰ βοηθῶσι καὶ ἐδίδασκον ὅτι μέγα μὲν ἀγαθὸν ἥθελον ἀποβάλλῃ ²⁶⁾ ἐὰν στερηθῶσι ²⁷⁾ τῆς Κερκύρας, εἰς δὲ τοὺς πολεμίους μεγάλην ἵσχυν ἥθελον προσθέση ²⁸⁾).—19) ποτὲ

δὲν θὰ πείσῃς κανένα ἐκ τῶν ἀνθρώπων ὅτι θὰ ἡθωοῦσο ²⁷⁾) ὑπὸ τῶν τριάκοντα φονεύσας τὸν Φρύνιχον.—20) ἔλεγεν ὅτι ἐὰν ὁ πατὴρ τοῦ Δημοσθένους δὲν εἶχεν ἐμπιστούνην ²⁸⁾ εἰς τοὺς ἐπιτρόπους δὲν θὰ ἐπέτρεπε ²⁹⁾ πάντα τὰ χρήματα.—21) ὁ Σωκράτης ἐθαύμαζεν, ἐάν τις ἔχων ὡς ἐπάγγελμα ³⁰⁾ τὴν ἀρετὴν χρήματα εἰσέπραττε ³¹⁾ καὶ δὲν ἐνόμιζεν ³²⁾) ὅτι θὰ ἔχῃ μέγιστον κέρδος, ἐὰν ἀποκτήσῃ ³³⁾ φύλον ἀγαθόν.—22) ἀληθῶς ἀγανακτῶ διότι (ἐὰν) ἐκεῖνα τὰ δροῖα ἔχω ἐν νῷ ³⁴⁾ δὲν δύναμαι νὰ εἴπω.

Πλάγιαι ἐρωτήσεις

Θέμα 85 (§ 275—280)

1) ἐρήσομαι πόθεν μαθὼν τὰ συμφέροντα ἐπίστασαι καὶ ὅστις ἔστιν ὁ διδάσκαλος.—2) οὐδὲ φροντιστέον ἡμῖν τί ἐροῦσιν ἡμᾶς οἱ πιλλοί, ἀλλ᾽ ὅτι ὁ ἐπαίων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων.—3) ἐπισκεψώμεθα εἰ δ ἄριστος εὐδαιμονέστερος καὶ δ κάκιστος ἀθλιώτατος ἢ ἄλλως ἔχει.—4) σκέψασθε εἰ τοῦτο καὶ μωρότατον πεποιήκασιν οἱ βάρβαροι.—5) ἐρωτᾶ ὁ Κοίτων πᾶς μὲ θάπτη.—6) ὅρω σε ἀποδοῦντα ποίαν δόδον ἐπὶ τὸν βίον τράπη.—7) εἰπὲ παρὰ τίνας ἔλθη.—8) οὐκ ἔχω τί φῶ.—9) ἐὰν ἡμεῖς νικῶμεν, λελυμένης τῆς γεφύρας, οὐχ ἔξουσιν οἱ πολέμοι δροὶ φύγωσιν.—10) ἐρωτώμενος ποδαρὸς εἴη Πέρσης ἔφη εἶναι.—11) οἱ Ἀρκάδες ἐπινθάνοντο τῶν περὶ Ξενοφῶντα τί τὰ πυρὰ κατασβέσιαν.—12) Τισσαφέροντος πέμψας ἥρετο αὐτὸν τίνος δεόμενος ἥκοι.—13) οὐδὲν ἔχοντες ὅτι ποιήσαιεν παρέδοσαν σφᾶς αὐτούς.—14) Κλέαρχος ἔβουλενετο εἰ πέμπωσί τινας ἢ πάντες οἰνειν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.—15) ἥλιθον πρὸς τοὺς στρατιώτας καὶ ἥρώτων ὅτι τὸ πρᾶγμα ἔστι.—16) οὐκ ἔχοντες ὅτι γένωνται εἰς ὀλιγωρίαν ἐτράποντο.—17) Μένων πρὸν δῆλον εἶναι τί ποιήσουσιν οἱ ἄλλοι σρατιώται, πότερον ἔψωνται Κύρῳ ἢ οὖ, συνέλεξε τὸ στράτευμα.—18) οὐκ οἶδα δπῶς εἴποιμι ἂν εὐτυχεῖν τινα.—19) Κῦρος συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς συνεβουλεύετο πᾶς ἂν τὴν μάχην ποιοῖτο.

Θέμα 86 (§ 275-280)

1) ἐγὼ λέγω ὅτι πρέπει νὰ διαβῶμεν τὸν Εὐφράτην πρὸ τοῦ νὰ γείνῃ φανερὸν τί θὰ ἀποκριθῶσιν οἱ Ἐλληνες.—2) Άς ἔξετάσωμεν τὰ ἔργα τοῦ οἰκονόμου καὶ τοῦ στρατηγοῦ ἵνα γνωρί-

σωμεν¹⁾ ποῖον ἐκ τῶν δύο τὰ ἕδια εἶνε ἥ διαφέρουσιν.—3) νομίζω ὅτι γνωρίζεις τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ποῖα εἶνε.—4) ἀπορῶ πῶς νὰ μεταχειρισθῶ τὰ ὑπόλοιπα καὶ τίνος πρῶτον νὰ κάμω μνείαν²⁾.—5) δὲν ἡξεύρω τί νὰ ἀποκριθῶ εἰς σέ.—6) δὲν ἔχω τί νὰ δώσω.—7) δὲν ἔχω ποῦ νὰ τραπῶ.—8) δ Θαλῆς ἔρωτηθεὶς τί παραδοξότατον ἔχει ἤδη³⁾ ἀπεκρίθη τύραννον γέροντα.—9) ἡρώτησαν ἐὰν ταῦτα εἶνε ἀληθῆ.—10) δὲν εἶχε ποῦ νὰ τραπῇ.—11) διέμεινε σιωπὴλὸς⁴⁾ σκεπτόμενος τί νὰ ἀποκριθῇ.—12) δ Κόνων καὶ δ Εὐαγόρας ἐνῷ οἱ στρατηγοὶ τοῦ βασιλέως ἥπορουν πῶς νὰ μεταχειρισθῶσι τὰ πράγματα, ἐδίδασκον αὐτοὺς κατὰ θάλασσαν νὰ κάμωσι τὸν πόλεμον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους.—13) σκεπτόμεθα⁵⁾ πῶς ἥμέλομεν ἀγωνίζεσθαι ἄριστα.—14) οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐσκέπτοντο πῶς ἥθελον διαβῆ τὸν ποταμὸν κάλλιστα.

Τροπικὰ καὶ διστακτικὰ προτάσεις.

Θέμα 87 (§ 280-282)

1) ὅπως ἀμυνούμεθα οὐδεὶς παρασκευᾶζεται οὐδ’ ἐπιμελεῖται.—2) ἦν ὅτε Λακεδαιμόνιοι ἐπεμελοῦντο ὅπως ἀξιοί εἴεν ἥγεισθαι, νῦν δὲ πολλῷ μᾶλλον πραγματεύονται ὅπως ἀρξουσιν ἥ ὅπως τούτων ἄξιοι ἔσονται.—3) τοῦτό μοι δοκεῖ σκεπτέον εἶναι ὅπως ἐλάχιστα μὲν τραύματα λάβωμεν, ὡς ἐλάχιστα δὲ σώματα ἀνδρῶν ἀποβάλωμεν.—4) ὅπως ὡς βέλτιστοι ἔσονται οὐκέτι τούτου τὴν ἐπιμέλειαν ἄλλοις προσέταπτον.—5) διαμηχανήσομαι ὅπως ἂν ἴστιον σπαρδὸν λάβῃς.—6) Κῦρος ἐπεμελεῖτο ὡς ἂν βέλτιστοι εἴεν πολῖται.—7) ὅπως ταῦτα μηδεὶς ἀνθρώπων πείσεται.—8) ὅπως μὴ μοι ἐρεῖς ὅτι δίκαιον τὸ δέον ἔστι.—9) δέδοικα μὴ λόγιοις τισί ψευδέσιν ἐντευχήκαμεν.—10) τὴν εἰρήνην δέδοικα μὴ λελήθαμεν ὡσπερ οἱ δανειζόμενοι ἐπὶ πολλῷ ἄγοντες.—11) ἔνιοι φοβούμενοι μὴ ληφθέντες ἀποθάνωσιν ὑπὸ τοῦ φόβου προ-απομνήσκουσιν.—12) τὴν ὑπερβολὴν τῶν δρέων ἐδεδούκεσαν οἱ Ἕλληνες μὴ προκαταληφθείη.—13) ἐφοβούμην μὴ ἐν τῷ κρατῆρι φάρμακα μεμιγμένα εἴη.—14) ὑπώπτευε μὴ ἀπάτης ἔνεκα λέγοιτο.—15) οἱ Ἀκαρνᾶνες ἔδεισαν μὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔχοντες Ἀμπρακίαν χαλεπώτεροι σφίσι πάροικοι ὢσι.—16) ἐχομένης τῆς Ἀμφιπόλεως οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς συμμάχους ἐφοβοῦντο μὴ ἀποστῶσιν

$\Theta \in \mu$ a 88 (§ 280-282)

1) ἐν ὅσῳ ¹⁾ μένομεν ἐδῶ μοὶ φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ σκε-
πτώμεθα τίνι τρόπῳ ²⁾ ἀσφαλέστατα θὰ μείνωμεν.—2) ὕδιον ἀρ-
χόντος εἶνε νὰ φροντίζῃ περὶ τῶν ἀρχομένων πᾶς θὰ εἴνε ὅσον
τὸ δυνατὸν βέλτιστοι.—3) ὁ ποιμὴν πρέπει νὰ φροντίζῃ πᾶς
θὰ εἴνε σῶα τὰ πρόβατα ³⁾.—4) ὁ Ἀγησύλαος ἐφρόντισε πᾶς
νὰ δύνανται ⁴⁾ οἱ στρατιῶται νὰ ὑποφέρωσι τοὺς κόπους.—5) ἐνήρ-
γονν πᾶς νὰ ἔλθῃ ⁵⁾ βοήθειά τις.—6) ἐάν ποτε ὁ θεὸς δώσῃ νὰ
γείνωσιν εἰς ἡμᾶς τέκνα, τότε θὰ σκεφθῶμεν ⁶⁾ πᾶς νὰ ἀνα-
θρέψωμεν ⁷⁾ αὐτὰ ἀριστα.—7) φοβοῦμαι μήπως ἔχομεν ἐμπέοι εἰς
πολεμίους.—8) φοβοῦμαι μήπως ταῦτα ἔχουσι γείνῃ.—9) δὲν φο-
βοῦμαι μήπως δὲν ἔχω τί νὰ δώσω, ἀλλὰ μήπως δὲν ἔχω ἀρκε-
τοὺς ⁸⁾ εἰς τοὺς δόπιούς νὰ δώσω.—10) φοβοῦμαι μήπως πάθη-
τι. —11) ἐφοβεῖτο μήπως πάθη τι.—12) ὁ Ξενοφῶν ἐφοβεῖτο μή-
πως δὲν δύναται νὰ ἔξελθῃ ἐκ τῆς χώρας.—13) ὁ Ἡρακλείδης
ἐφοβήθη μήπως ἐκβληθῇ ἐκ τῆς φιλίας τοῦ Σεύθου.

Μετοχὴ ἐπιθετική.

Θέμα 89 (§ 284-286)

1) ὁ μὴ ἐπιτρέπων τοῖς ἀδικοῦσιν ἀδικεῖν τιμῆς ἄξιος.—2) ἐνταῦθα ἦν παρὰ τὴν ὅδὸν κρήνη ἡ Μίδου καλουμένη τοῦ Φρυγῶν βασιλέως.—3) ὁ μὴ δαρεὶς οὐ παιδεύεται.—4) μίσει τὸν κολακεύοντας ὥσπερ τοὺς ἔξαπατῶντας ἀμφότεροι γὰρ πιστευθέντες τοὺς πιστεύσαντας ἀδικοῦσιν.—5) ὁ ἐνταῦθα ἑαυτὸν τάξας τῆς πολιτείας εἰμὶ ἔγω.

$\Theta \in \mu \alpha$ 90 (§ 284-286)

1) ἐκεῖνος ὁ δόποιος τρώγει ¹⁾ εὐχαριστότατα ²⁾ οὐδενὸς προσφαγίου ³⁾ ἔχει ἀνάγκην ⁴⁾, ἐκεῖνος δὲ ὁ δόποιος πίνει ¹⁾ εὐχαριστότατα ἐλάχιστα ⁵⁾ ἐπιθυμεῖ τὸ μὴ παρὸν πιτόν. — 2) ὁ Σωκράτης ἔλεγεν ὅτι βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες εἶνε ὅχι ἐκεῖνοι οἱ δόποιοι ἔχουσι ¹⁾ τὰ σκῆπτρα. — 3) μετὰ τοῦτον ἐσπήκαθη ⁶⁾ ἄλλος ὁ δόποιος ἐπεδείκνυε ¹⁾ τὴν ἀνοησίαν ⁷⁾ ἐκείνου, διστις προέτρεπε νὰ ζητῶσι ⁸⁾ πλοια ἀπὸ τὸν Κῦρον. — 4) νομίζω ὅτι ἔχουσι γείνη αὔτιοι πλείστων ἀγαθῶν καὶ ἄξιοι μεγίστων ἐπαίνων ἐκεῖνοι, οἱ δόποιοι

προεκινδύνευσαν ὑπὲρ τῆς Ἐλλάδος διὰ τῶν σωμάτων⁹⁾), ἀλλ᾽ ὅμως δὲν εἶνε δίκαιον οὐδὲ ἐκείνους οἵ ὅποιοι ὑπῆρξαν πρὸ τοῦ πολέμου νὰ μὴ μνημονεύωμεν¹⁰⁾). — 5) νοῦς εἶνε ὁ ὅποιος ἔχει διακοσμήσῃ πάντα ὅσα εἶνε εἰς τὸν οὐρανόν.

Μετοχὴ κατηγορηματική.

Θέμα 91 (§ 286—287)

1) πόθεν ἀν ἀρξαίμεθα ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐπαινοῦντες; — 2) θεὸν οὐ λήξω ποτὲ προστάτην ἵσχων. — 3) ἐπίσχες ὁργιζόμενος. — 4) οἱ πολέμιοι ὡς ἥρξαντο θεῖν οὐκέτι ἐστησαν, ἀλλὰ φυγῇ ἀίλος ἀλλῃ ἐτράπετο. — 5) ὅστις σύνοιδεν ἔστι τῷ τῶν θεῶν παρημεληκώς τοῦτον ἐγὼ οὐποτ' ἀν εὐδαιμονίσαιμι. — 6) ὁρῶ λύπας ἔχοντας μεῖζονας τοὺς μεῖζονας. — 7) οὐδένα οἴδα μισοῦντα τοὺς ἐπαινοῦντας. — 8) Ἀβροκόμας ἐπεὶ ἥκουσε Κῦρον ἐν Κιλικίᾳ ὅντα, παρὰ βασιλέα ἀπήλαυνε. — 9) ἄνθρωπον ὅντα σαυτὸν ἀναμίμησκε. — 10) ἐνενόησα καταγέλαστος ὕν. — 11) ἀκούω ὑμᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐκ παίδων κλέπτειν μελετᾶν. — 12) ἀρχεσθαι μαθῶν ἀρχειν ἐπιστήσῃ. — 13) συνίσασιν Ἀθηναῖοι Μελήτῳ μὲν ψευδομένῳ, Σωκράτει δὲ ἀληθεύοντι. — 14) ἀνανδρίας ἔνεκα δειχθῆσται ταῦτα πεποιηκώς. — 15) Ἀθηναῖοι φανερὸν ἐποίησαν οὐκ ἴδια πολεμοῦντες, ἀλλ' ὑπὲρ κοινῆς ἐλευθερίας προκινδυνεύοντες. — 16) τοὺς νόμους κακουργῶν εἴληπται. — 17) ἀδικοῦντα Φύλιππον ἔξηλεγξα. — 18) Κῦρος ἥσθη τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν βαρβάρους φόβον ἴδων. — 19) Κῦρος οὐ φθονῶν τοῖς φανερῶς πλουτοῦσιν ἐφαίνετο, ἀλλὰ πειρώμενος χρῆσθαι τοῖς τῶν ἀποκρυπτομένων χρήμασι. — 20) ἀνέχου πάσχων. δρῶν γὰρ ἔχαιρες. — 21) οὔκουν αἰσχύνει οὕτω μώδως ἔξαπατώμενος; — 22) ἀπείρηκα συσκευαζόμενο; καὶ βαδίζων καὶ τρέχων. — 23) σὺ μὲν ἐφ' ἵππου δχεῖ, ἐγὼ δὲ χαλεπῶς κάμνω τὴν ἀσπίδα φέρων. — 24) μέγιστον τῶν κακῶν τυγχάνει ὃν τὸ ἀδικεῖν. — 25) κρέα ἐσθίοντες οἵ στρατιῶται διεγίγνοντο. — 26) τοῦ οἴνου ἀφαιρεῖν δεῖ, ἔως ἂν λάθωμεν ὑδροπόται γενόμενοι. — 27) ἐπιόντος τοῦ θανάτου τὸ μὲν θνητὸν ἀνθρώπου ἀποθνήσκει, τὸ δὲ ἀθάνατον ζῶν καὶ ἀδιάφορον οἴχεται ἀπίον. — 28) πορευόμενον αὐτὸν φθάνει ἡμέρα γενομένη. — 29) ἥσαν ἀπιστοῦντές τινες Φιλίππῳ καὶ νοῦν ἔχοντες. — 30) ἐγὼ τὸ πολῆγμά εἰμι τοῦτο δεδρακώς. — 31) ἔστιν οὕτως ἔχον τε καὶ γεγονός.

Θέμα 92 (§ 286—287)

1) δὲν ἔκάμνομεν ἀρχὴν¹⁾ νὰ διαλεγώμεθα ἐνεκα τούτου βεβαίως ἵνα εὔρωμεν τί δὲν εἶνε ἐπιστήμη, ἀλλὰ τί εἶνε.—2) οὗτος δὰ ὁ ἀνήρ δὲν θὰ παύσῃ²⁾ νὰ φλυαρῇ.—3) οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐδόλως ἔπαινον νὰ πολιορκῶσι κάθε μίαν ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ ἥως ὅτου ὅλας ὑπέταξαν³⁾.—4) ἔπαινσα τοὺς πένητας νὰ ἀδικῶνται.—5) ἀκούνουσι τοὺς στρατιώτας νὰ φωνάζωσι⁴⁾ «θάλασσα, θάλασσα».—6) ὁ Κῦρος ὅτε ἐνόησε⁵⁾ ὅτι οἱ στρατιώται εἶχον διαβῆ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ηὐχαριστήμη. —7) ἐγγράφοις ὅτι οἱ Ἑλληνες δὲν εἶχον συνηθίση⁶⁾ νὰ ὑπομένωσι τὰς μοναρχίας.—8) πληροφοροῦμαι⁷⁾ ὅτι καὶ πολλὰ ἄλλα ἔθνη εἶνε τοιαῦτα τὰ ὅποια νομίζω ὅτι ἥθελον (ἐγὼ) παύσῃ⁸⁾ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνοχλῶσῃ⁹⁾ πάντοτε¹⁰⁾ τὴν ἴδικήν σας εὐδαιμονίαν.—9) γνωρίζετε ὅτι δὲν εἰσίθε καλλίτεροι ἀπὸ κανένα κατὰ τὰ ἄλλα.—10) ἐνθυμούμεθα ὅτι ἥλθομεν εἰς μέγαν κίνδυνον.—11) ἐνθυμοῦμαι ὅτι σὺ ἔλεγες τοῦτο.—12) γνωρίζω ὅτι ὁ Σωκράτης ἐπεδείκνυε τὸν ἑαυτόν του εἰς τοὺς συναναστρεφομένους¹¹⁾ ὅτι ἡτο καλὸς καὶ ἀγαθός.—13) ὅσοι δὲ καὶ ἔμενον, φανεροὶ ἦσαν ὅτι δὲν θὰ μείνωσι.—14) τοῦτο τὸ γράμμα δηλοῖ ὅτι ἡ διαθήκη εἶνε ψευδής.—15) θὰ εὔρωμεν ὅτι ὁ λόγος εἶνε ἥγεμών καὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν διανοημάτων ὅλων καὶ ὅτι οἱ ἔχοντες πλείστον νοῦν πρὸ πάντων μεταχειρίζονται αὐτόν.—16) ὁ θεὸς ὃς φαίνεται χαίρει νὰ κάμην¹²⁾ τοὺς μὲν μικροὺς μεγάλους, τοὺς δὲ μεγάλους μικρούς.—17) χαίρω νὰ ἀκούω σᾶς τοὺς σοφούς.—18) χαίρω νὰ διαλέγωμαι μὲ τοὺς πολὺ γέροντας.—19) εὐχαριστοῦμαι νὰ τιμῶμαι ἀπὸ σᾶς.—20) ὁ Ἀγησάλαος δὲν ἀπέκαμε¹³⁾ νὰ ἐπιθυμῇ μεγάλα καὶ καλά.—21) δὲν αἰσχύνομαι νὰ μανθάνω.—22) οὐδεὶς φθόνος νὰ λέγω ἔκεινα τὰ ὅποια κατὰ τύχην¹⁴⁾ ἔχω ἀκούση.—23) ὅστις εὐχαριστεῖται νὰ λέγῃ πάντοτε, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐννοήσῃ¹⁵⁾ εἶναι βαρὺς εἰς τοὺς συναναστρεφομένους.—24) ὁ Χειρίσοφος κατὰ τύχην ἦτο ἀπών.—25) ὁ τύραννος ἀδιαλείπτως¹⁶⁾ ἔχει πόλεμον.—26) ἐπτὰ ἡμέρας ἀδιαλείπτως¹⁶⁾ ἐμάχοντο.—27) τὸ πολὺ μέρος τοῦ δάσους¹⁷⁾ λεληθότως¹⁵⁾ κατεκάη.—28) ὁ Δέξιππος ταχέως¹⁸⁾ ἐδραπέτευσεν¹⁹⁾ ἔξω τοῦ Ἐλλησπόντου ἔχων τὴν ναῦν παραμελήσας τὸ νὰ συλλέξῃ πλοῖα.—29) φαίνεται ὅτι εἶνε ἀξιος πλείστου ἔπαινου δ ἀνήρ, δ ὁποῖος

πρότερον ²⁰⁾ τοὺς μὲν πολεμίους κακοποιεῖ, τοὺς δὲ φίλους εὐεργετεῖ.—30) οὐδαμοῦ τὰ μὴ ὅντα εἶνε ὅντα.—31) δσίως διώκηκησαν τὰ ἀφορῶντα τὴν πόλιν, ὅπως ᾧτο ἀριστον.—32) ταῦτα δὲν ἔχουσιν οὔτω.

Παραθετικὴ μετοχή.

Θέμα 93 (§ 287-288)

1) ἀριστῶντι τῷ Ξενοφῶντι προσέτρεξον δύο νεανίσκω.—2) συναγωγὴν τοὺς στρατιώτας ἔλεξε τοιάδε.—3) ὁ ἐν καιρῷ μόχθος πολλὴν εὐδαιμονίαν τίκτει ἀνθρώποις τελευτῶν.—4) πολλοὶ οὕτω πρός τινας ἔχουσιν ὥστε κακῶς μὲν πράτοντας μὴ δύνασθαι περιορᾶν, ἀλλὰ βοηθεῖν ἀτυχοῦσιν, εὐτυχοῦντων δὲ λυπεῖσθαι.—5) πᾶς ἔαντῷ συγγνώμην ἔχει κακῷ ὅντι.—6) μένουσιν οὐδὲ μᾶς ἡμέρας ἔστι τὰ ἐπιτήδεια.—7) σκοπούμενος εὐρήσεις πάσας τὰς ἀρετὰς μαθήσει καὶ μελέτῃ αὐξανομένας.—8) οὐδὲν ὑπ’ ἐμοῦ ἀδικούμενος ἀποστάς εἰς Μυσοὺς κακῶς ἐποίει τὴν ἐμὴν χώραν.—9) ἡμεῖς πολλὰ ἀγαθὰ ὁρῶντες αὐτῶν ἀπειχόμεθα διὰ τοὺς θεῶν δοκούς.—10) πολλοὶ ὄντες εὐγενεῖς εἰσὶ κακοί.—11) ἔρχεται τάληθὲς εἰς φῶς ἐνίοτε οὐ ζητούμενον.—12) ὀφελούμενοι δὲ καὶ οἱ ἵπποι καὶ αἱ κύνες ἀπὸ τῆς γεωργίας ἀντωφελοῦσι τὸν χῶρον, διὰ τοὺς πρώτης τε κομιζῶν τὸν κηδόμενον εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἔξουσίαν παρέχων ὅφελόπιέναι, αἱ δὲ τά τε θηρία ἀπερύκουσαι καὶ τῇ ἐρημίᾳ τὴν ἀσφάλειαν παρέχουσαι.—13) δεκάτῳ ἔτει μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην αὐθις διάβραδος τῷ μεγάλῳ στόλῳ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα δουλωσόμενος ἤλθε.—14) Μεγάρβυζος ἀφικνεῖται εἰς Ὀλυμπίαν θεωρήσων.—15) πέμπει τῶν ἐκ τῆς κώμης σκεψιμένους πῶς ἔχοιεν οἱ τελευταῖοι.—16) οἱ Ἑλληνες εἴκαζον Κύρον ἦ διώκοντα οἴχεσθαι ἦ καταληψόμενόν τι προεληλακέναι.—17) ἦκε Μένων ἔχων δισχιλίους διπλίτας.

Θέμα 94 (§ 287-288)

1) τὸν Προόξενον τὸν Βοιώτιον διέταξεν, ἀφ’ οὗ λάβη ¹⁾ ἄνδρας δσον τὸ δυνατὸν πλεύστους νὰ ἔλθῃ, διότι ²⁾ (ῶς ἔλεγε) ἥθελε νὰ ἐκπρατεύῃ ³⁾ ἐναντίον τῶν Πισιδῶν.—2) ἀφ’ οὗ διέβησαν τὴν τάφρον καταθέτουσι ⁴⁾ τὰ δύτλα των, καὶ ἐκήρυξαν νὰ ἔξελθωσιν οἱ στρατιῶται ἀφ’ οὐ γευματίσωσιν ⁵⁾.—3) ἀφ’ οὗ ἐφάνη καλὸν ⁶⁾

εἰς τὸν Κῦρον νὰ πορεύηται ἀνω, παραγγέλλει εἰς τὸν Κλέαρχον νὰ ἔλθῃ ἀφοῦ λάβῃ¹⁾ ὅσον στρατευμα ἦτο εἰς αὐτόν.—4) δὲν ἐγίνοντο τὰ ἵερα εἰς αὐτὸν ὅτε ἐθυσίαζεν²⁾.—5) ἔλεγον ὅτι αὐτοὶ θά φθάσωσιν εἰς Ἀρμενίαν ἀφοῦ θὰ διέλθωσι³⁾ τούτους.—6) πρέπει νὰ διδάσκησθε σεῖς ὅτι δὲν ὑπάρχει σωτηρία ἐὰν δὲν νικᾶτε⁴⁾.—7) ἐὰν πρᾶξης⁵⁾ δίκαια θὰ ἔχῃς σύμμαχον τὸν θεόν.—8) ἐὰν εὐεργετῆτε τοὺς φύλους θὰ δύνασθε νὰ τιμωρῆτε καὶ τοὺς ἐχθρούς.—9) πρέπει ὁ ὄραψιδὸς νὰ γίνεται ἐρμηνευτὴς⁶⁾ τῆς διανοίας τοῦ ποιητοῦ ἀδύνατον δὲ εἶνε νὰ κάμῃ τοῦτο καλῶς ἐὰν δὲν γνωρίζῃ τί λέγει ὁ ποιητής.—10) ὁ Ἀριαῖος, ἐν ᾧ ἐτιμάτο πάρα πολὺ⁷⁾ ὑπὸ τοῦ Κύρου, ὅτε ἔζη, τώρα ἀπεστάτησε⁸⁾ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἐκείνουν.—11) ἀνὴρ δίκαιος εἶνε ὅχι ἐκείνος ὁ ὄποιος δὲν ἀδικεῖ, ἀλλ’ ἐκείνος ὁ ὄποιος δὲν θέλει νὰ ἀδικῇ ἐν ᾧ δύναται.—12) ἐν ᾧ γνωρίζει⁹⁾ ὁ ἀνθρωπος, ὅτι τὰ κακά, εἶνε κακά, δύως κάμνει αὐτά.—13) ἔλεγον ὅτι οἱ στρατηγοὶ ἐν ᾧ ἐγνώριζον¹⁰⁾ ταῦτα πρὸ πολλοῦ, ἀπέκρουπτον.—14) ὑπώπτευεν ὅτι ὁ Μένων εἶνε ὁ διαβάλλων, διότι ἐγνώριζεν ὅτι αὐτὸς κρυφίως¹¹⁾ εἶχε συναντήση¹²⁾ τὸν Τισσαφέροντην καὶ ὅτι ἐστασίαζε κατ’ αὐτοῦ.—15) δυσηρεστοῦντο¹³⁾ κατὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου, διότι ἦτο ἐμπόδιον εἰς αὐτούς.—16) ἡ γεωργία ἐνδυναμώνει τοὺς ἐπιμελῶς ἐργαζομένους τὴν γῆν¹⁴⁾, διότι τοὺς ἐγείρει πρωΐ καὶ τοὺς ἀναγκάζει νὰ πορεύωνται.—17) οἱ στρατιῶται ἔλεγον ὅτι οἱ δύο λόχοι ἐχάμησαν¹⁵⁾, διότι ἔμειναν ὀπίσω¹⁶⁾ καὶ διότι δὲν ἥδυναντο νὰ εῦρωσι τὸ ἄλλο στρατευμα.—18) ὅτε ὁ Κῦρος ἐπορεύετο διὰ νὰ πολεμήσῃ¹⁷⁾ ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ λέγεται ὅτι οὐδεὶς ηὔτομόλησεν ἀπὸ τὸν Κῦρον πρὸς τὸν βασιλέα.—19) ὁ Θράσυλλος ἔπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ ζητήσῃ στρατὸν καὶ πλοῖα.—20) ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κέρκοπος συνήρχοντο πρὸς τὸν βασιλέα διὰ νὰ σκεφθῶσι.—21) δὲν ἔχουμεν ἔλθη διὰ νὰ κάμωμεν πόλεμον, ἀλλὰ νὰ ἐπιδεῖξωμεν ὅτι εἴμεθα φύλοι.—22) ὁ Σωκράτης ὠφέλει¹⁸⁾ τοὺς μαθητὰς¹⁹⁾ οὐδόλως διλιγώτερον παῖςων ἢ σπουδαῖςων.—23) προσπάθει νὰ νικᾶς πάντας εὐεργετῶν.

Γενικὴ ἀπόλυτος.

Θέμα 95 (§ 290, 1)

- 1) τῶν στρατιωτῶν θάττον προϊόντων σὺν κραυγῇ πολλῇ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόντες τὰ ὄντα ἔφυγον. 2) θεοῦ διδόντος οὐ-

δὲν ἰσχύει φθόνος, καὶ μὴ διδόντος οὐδὲν ἰσχύει πόνος.—3) ἐπιόντων ἡμῶν οὐδ' ὑμεῖς ἐλπίζετε τοὺς πολεμίους δέξεσθαι ἡμᾶς.—4) εὖ μὲν φερομένης τῆς γεωργίας αἰρονται καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι ἀπασαι.—5) δις ἥδη ἐπιχειρήσαντός μου σκοπεῖν περὶ τῆς ἀπολογίας ἐναντιοῦται μοι τὸ δαιμόνιον.—6) δυοῖν λεγόντοιν θατέρου θυμουμένου ὁ μὴ ἀντιτείνων τοῖς λόγοις σοφώτερος.—7) σὺν θεῷ πραττομένων (τῶν πραγμάτων) εἴκος καὶ τὰς πρᾶξεις προϊέναι ἐπὶ τὸ λῆφον.—8) σημανθέντων τῷ Ἀστινάγει ὅτι πολέμιοι εἰσιν ἐν τῇ χώρᾳ ἔξεβούθει.—9) Περικλῆς ὤψετο ἐπὶ Καύνου καὶ Καρίας εἰσαγγελθέντων ὅτι Φοίνισσαι νῆες ἐπ' αὐτὸν πλέονται.—10) Κῦρος ἀνέβη ἐπὶ τὰ δόρη οὐδενὸς κωλύοντος.

Θέμα 96 (§ 290, 1)

1) ἀκούω ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἥσαν δεινοὶ εἰς τὸ νὰ κλέπτωσι τὰ δημόσια, ἀν καὶ ἡτο¹⁾ πολὺ φοβερὸς ὁ κίνδυνος εἰς τὸν κλέπτοντα.—2) ἐὰν πατέχωνται¹⁾ ταῦτα τὰ δόρη οὐδὲ δλοι οἱ ἀνθρώποι δύνανται νὰ διέλθωσι.—3) ἐὰν¹⁾ ἀποβῶσι²⁾ καλῶς τὰ πράγματά μου, ἐγὼ τὸν θέλοντα ἀπὸ σᾶς νὰ ἀπέρχηται εἰς τὴν πατρίδα³⁾ θὰ κάμω νὰ ἀπέλθῃ ζηλευτὸς⁴⁾ εἰς τοὺς ἐν τῇ πατρίδι⁵⁾).—4) ἐν φῷ ἐμάχοντο οἱ Ἐλληνες καὶ ενδιόσκοντο εἰς ἀπορίαν⁶⁾ δίδει τις ἐκ τῶν θεῶν εἰς αὐτοὺς μέσον⁷⁾ σωτηρίας.—5) γνωρίζω ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ διαβαίνωμεν τὸν Εὐφράτην, ἐὰν ἐμποδίζωσιν¹⁾ οἱ πολέμιοι.—6) ὅταν τὰ σώματα ἀδυνατίζωσι⁸⁾ καὶ αἱ ψυχαὶ πολὺ ἀρρωστότεραι γίνονται.—7) ὁ Σωκράτης ἐν φῷ οἱ φίλοι⁹⁾ ἥθελον νὰ κλέψωσιν αὐτὸν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου δὲν ἴκολούθει.—8) ἐν φῷ διέβαινον οἱ Ἐλληνες ἐνεφανίσθη¹⁰⁾ ὁ Γλοῦς μετ' ἄλλων.—9) ἡτο εἰς τὴν ἔξουσίαν¹¹⁾ σου νὰ κάμῃς τότε μὲ τὴν θέλησίν¹²⁾ τῆς πόλεως ἐκεῖνο, τὸ δποῖον τώρα ἐπιχειρεῖς ὅχι μὲ τὴν θέλησίν της¹³⁾..

Αἰτιατικὴ ἀπόλυτος

Θέμα 97 (§ 290,2)

1) οἱ Ἀθηναῖοι μετεμέλοντο, ὅτι μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ καλῶς παρασχόν, οὐ συνέβησαν.—2) ὅταν ἀναγκασθῆ δυοῖν πακοῖν τὸ ἔτερον αἰρεῖσθαι, οὐδεὶς τὸ μεῖζον αἰρήσεται, ἔξὸν τὸ ἔλαττον.—3) βουλῆς νῦν ἀξιοῖ τυχεῖν οὐ μετὸν αὐτῷ.—4) Λακεδαιμόνιοι ἀδι-

(βασιλεύοντας ταῦτα) κάθισον ἀπονόσιον μὲν ἕντες τονόθιτον, ιεράνηρι γένει
κήσουσιν Ἀθηναίους, εἰρημένον ἄνευ ἀλλήλων μὴ σπένδεσθαι.—
5) παρὸν σεσῶσθαι φευξόμεθα μὴ θανεῖν.—6) τῆς Λακεδαιμονίων
ἀρχῆς ἀπηλλάγημεν οὐδὲν προσῆκον ἐκείνοις ἐπιτάσσειν.—7) δό-
ξαν ταῦτα ἐκήρυξαν οὕτω ποιεῖν.

Θέμα 98 (§ 290,2)

1) ταῦτα μοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε ἔργον ἀνδρὸς φιλοπολέμου, ὁ
ὅποιος προτιμᾷ¹⁾ νὰ πολεμῇ, ἐν ᾧ εἶνε εἰς τὴν ἔξουσίαν του²⁾ νὰ
ἔχῃ³⁾ εἰρήνην ἄνευ αἰσχύνης.—2) εὐφυεῖς ὀνομάζουσι τοὺς δυ-
ναμένους νὰ σκώπτωσιν, ἐν ᾧ ἀριστεῖ⁴⁾ νὰ τυγχάνωσι ταύτης
τῆς ὀνομασίας⁵⁾ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἐκ φύσεως ἔχουσι γείνη⁶⁾
ἀριστοὶ πρὸς τὴν ἀρετήν.—3) ὁ Βούσιοις ἐνόμιζεν, ὅτι πρέπει ὁ
ὄχλος νὰ συνηθίζῃ νὰ ἐμμένῃ εἰς ὅλα τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ τῶν
ἀρχόντων, διότι ἐνόμιζεν, ὅτι παραμελοῦντες ταῦτα ἀν τύχῃ⁷⁾
καὶ τὰ μεγαλύτερα θὰ καταφρονήσωσι.—4) ἐν ᾧ δύνασαι⁸⁾ νὰ
ἐκλέξῃς τοὺς καλυτέρους φίλους, μὴ λάβῃς τοὺς χειροτέρους.—5)
ὅ δὲ ἴδικός μου παῖς δύνφας⁹⁾, ἐν ᾧ οὐδόλως ἥτο ἀνάγκη¹⁰⁾, κα-
ταβάλλει τὴν ἄρκτον.

Μετοχὴ μετὰ μορίων.

Θέμα 99 (§ 288)

1) οἱ δὲ ἡροπαῖον ὡς ἥδη νικῶντες.—2) οἱ Ἀθηναῖοι εἰς
Ίωνίαν ὡς οὐχ ἵκανης οὕσης τῆς Ἀττικῆς ἀποικίαν ἔξεπεμ-
ψαν.—3) Σωκράτης πολλοῖς τῶν συνόντων προηγόρευε τὰ μὲν
ποιεῖν, τὸ δὲ μὴ ποιεῖν, ὡς τοῦ δαιμονίου προσημαίνοντος.—4)
οἱ Κόλοι ἀτε ἐκπεπτωκότες τῶν οἰκιῶν πολλοὶ ἦσαν ἀθρόοι καὶ
ὑπερεκάθηντο ἐπὶ τῶν ἄκρων.—5) Ἀγησύλαος μάλα ἔβλαψε τοὺς
Ἀργείους, ἃτε ἀπροσδοκήτως αὐτοῖς ἔμβαλών.—6) οἱ Λακεδαι-
μόνιοι ἀπῆσαν ἐκ τῆς Βοιωτίας μάλα χαλεπῶς πορευόμενοι οἴα
δὴ ἐν νυκτὶ καὶ ἐν φόβῳ ἀπιόντες.—7) Ἀγησύλαος καίπερ
εἰδὼς ταῦτα δύμως ἀνέμενε ταῖς σπονδαῖς.—8) αἱ συμφοραὶ καὶ
βραχὺν ὅντα μακρὸν δοκεῖν εἶναι ποιοῦσι τὸν βίον.—9) τοῖς
καλοῖς εὐθὺς ἰδόντες εὖνοι γιγνόμεθα.—10) ἀμα ταῦτα εἰπὼν
ἀνέστη.—11) εὐθὺς ἐξανέστησαν μεταξὺ δειπνοῦντες.—12) οἱ Συ-
ρακόσιοι παρεσκευάζοντο ὡς ἐπιθησόμενοι κατ' ἀμφότερα τοῖς
Ἀθηναίοις καὶ ναυσὶ καὶ πεζῇ.—13) κλίμακας ἔχοντες οἱ Ἀρ-

γεῖοι ἡλθον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαυρον ὡς βίᾳ αἰρήσοντες.—14) σιωπῇ ἔδειπνουν ὕσπερ τοῦτο ἐπιτεταγμένον αὐτοῖς ὑπὸ κρείττονος.—15) οὐδὲὶς ἐθέλει ἀρχειν ἐκών, ἀλλὰ μισθὸν αἴτοῦσιν ὡς οὐχὶ αὐτοῖς ὠφέλειαν ἐσομένην ἀπὸ τοῦ ἀρχειν, ἀλλὰ τοῖς ἀρχομένοις.—16) τοὺς νίεῖς οἱ πατέρες ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων εἰληφούσιν, ὡς τὴν μὲν τῶν χρηστῶν διμiliάν ἀσκησιν οὖσαν τῆς ἀρετῆς, τὴν δὲ τῶν πονηρῶν κατάλυσιν.—17) ἐπίσταμαι Ἀθηναίους ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας διτοῦν ἀν ποιήσαντας.—18) Ξενοφῶν ἐσκοπεῖτο πότερον κρείττον εἴη ἀπαγαγεῖν καὶ τοὺς διαβεβηκότας ἢ καὶ τοὺς ὅπλίτας διαβιβάζειν ὡς ἀλόντος ἀν τοῦ χωρίου.—19) Σωκράτης οὐδὲν ἐθέλησε τῶν εἰωθότων ἐν τῷ δικαστηρίῳ πιερὰ τοὺς νόμους ποιῆσαι, ἀλλὰ ὁρδίως ἀν ἀφεθεὶς ὑπὸ τῶν δικαστῶν εἶ καὶ μετοίως τι τούτων ἐποίησε, προείλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ ζῆν.

Θέμα 100 (§ 288)

1) ὁ Κῦρος ἐπέτρεψε νὰ διαρπάσωσι τὴν Λυκαονίαν, διότι ¹⁾ (ὡς ἔλεγε) ἦτο πολεμία.—2) ὁ Κῦρος παρήγγειλεν εἰς τοὺς φρουράρχους νὰ λαμβάνωσιν ἄνδρας Πελοποννησίους δσον τὸ δυνατὸν πλείστους διότι (ὡς ἔλεγε) ἐπιβουλεύεται ²⁾ ὁ Τισσαφέροντος τὰς χώρας.—3) δὲν πρέπει νὰ ἀθυμῆτε μὲ τὴν ἰδέαν δτι ³⁾ δὲν εἰνε εὔτακτοι οἱ Ἀθηναῖοι.—4) ὁ Κῦρος ἐπειδὴ πράγματι ⁴⁾ ἦτο παῖς φιλόκαλος καὶ φιλότιμος ηὐχαιριστεῖτο διὰ τὴν στολήν.—5) ὁ δῆμος ἐπειδὴ ⁵⁾ καλῶς γνωρίζει δτι οὐδὲν ἐκ τῶν ἰδικῶν του θὰ καύσωσι ⁶⁾ οὐδὲ θὰ λεηλατήσωσιν ⁷⁾ οἱ πολέμιοι ἀφρόβως ζῆ.—6) ἐπειδὴ ⁸⁾ εῖχε γείνη ἀσυνήθης εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους ἢ ἐν Λεχαίῳ συμφορὰ πολὺ πένθος ἦτο ἀνὰ τὸ λακωνικὸν στρατευμα.—7) καὶ τότε προσεκύνησαν τὸν Ὁρόνταν ἀν καὶ ἐγνώριζον δτι ἥγετο εἰς θάνατον ⁹⁾).—8) σὲ συμβουλεύω ¹⁰⁾ ἀν καὶ εῖμαι νεώτερος.—9) ὁ Πρόξενος ὁ Βοιώτιος εὐθὺς δτε ἦτο μειράκιον ἐπεμύμει νὰ γίνῃ ἀνήρ ἴκανὸς νὰ πράττῃ τὰ μεγάλα.—10) οἱ Ἀθηναῖοι παρεσκευάζοντο μὲ τὸν σκοπὸν νὰ πολεμήσωσι ¹¹⁾ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους.—11) ἄμα ἐξημέρωσε ¹²⁾ βλέπουσιν ἵππεῖς πέραν τοῦ ποταμοῦ νὰ ἔχωσιν ἐξοπλισμῷ ¹³⁾ μὲ τὸν σκοπὸν ¹⁴⁾ νὰ ἐμποδίζωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ διαβαίνωσιν.—12) κατακείμεθα ὅλοι ὡσάν νὰ εἰνε ¹⁵⁾ εἰς τὴν ἐξουσίαν ¹⁶⁾ μας νὰ ἡσυχάζωμεν ¹⁷⁾).—13) εὑρίσκω δτι αὕτη μόνη ἥθελε γείνη ¹⁸⁾) καὶ ἀποτροπὴ ἀπὸ τοὺς μέλλοντας

κινδύνους καὶ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τὰ παρόντα κακά.—14) τὰ μὲν
ἄλλα σιωπῶ ἀν καὶ θὰ εἶχον¹⁴⁾ πολλὰ νὰ εἴπω.—15) ἐὰν θὰ
ἀποκήσωμεν ἔχθροὺς ἐκείνους, οἱ δόποι οἱ ἥθελον βοηθήσῃ¹⁴⁾
ἡμᾶς ἐναντίον τοῦ Ωρωποῦ, δὲν θὰ ἔχωμεν συμμάχους.

Απαρέμφατον.

Θέμα 101 (§ 292-302)

- 1) ἐν τῷ κρατεῖν καὶ τὸ λαμβάνειν τὰ τῶν ἡπτόνων ἐστί.—
- 2) τὸ κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει.—3) τῷ ζῆν ἐστι τι ἐναντίον, ὥσπερ τῷ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν;
- 4) πόνους τοῦ ζῆν ἥδεως ἥγεμόνας νομίζετε.—5) τούτῳ μοι δοκεῖ διαφέρειν ἀνὴρ φιλότιμος ἀνδρὸς φιλοκερδοῦς, τῷ ἐθέλειν ἐπαίνου καὶ τιμῆς ἔνεκα πονεῖν, δπου δεῖ, καὶ κινδυνεύειν.—6) καλοῦσιν ἀκολασίαν τὸ ὑπὸ τῶν ἥδονῶν ἄρχεσθαι.—7) δὲ λύχνος διὰ τὸ λαμπρὰν φλόγα ἔχειν φῶς παρέχει.—8) ὥσπερ τις ἀγάλλεται ἐπὶ θεοσεβείᾳ καὶ ἀληθείᾳ, οὗτῳ Μένων ἥγαλλετο τῷ ἐξαπατῶν δύνασθαι, τῷ πλάσασθαι ψευδῆ, τῷ φίλους διαγελᾶν.—9) οἱ ἵπποι τοῖς Πέρσαις τῆς νυκτὸς δέδενται τοῦ μὴ φεύγειν ἔνεκα εἰ λυθείησαν.—10) οὐ χρὴ δεῖσαι τὸν τῶν ἀνοίτων γέλωτα—11) οὐχ οἶον τε ἄνευ δικαιοσύνης ἀγαθὸν πολίτην γενέσθαι.—12) τὸ λασθαι καὶ τὸ οἰκοδομεῖν καὶ τὸ ὑφαίνειν πράττειν τι δήπου ἐστίν.—13) δὲ τι ἀν ποιῆς νόμιζε τοὺς θεοὺς δρᾶν.—14) φημὶ “Ομηρον πεποιηκέναι ἀριστον μὲν ἄνδρα Ἀχιλλέα τῶν εἰς Τροίαν ἀφικομένων, σοφώτατον δὲ Νέστορα, πολυτροπώτατον δὲ Ὀδυσσέα.—15) μὴ βούλου περιδεεῖς εἶναι τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας.—16) αὐτὸς εὑρεῖν τὴν τέχνην ἀδυνατῶ.—17) οἱ ἐν τῇ ἀκροπόλει οὐχ ἴκανοι ἐδόκουν εἶναι σχεῖν τοὺς ἄνδρας.—18) δειναὶ αἱ γυναικεὶς εὐρίσκειν κακά.—19) τὸ τὰς ἰδίας εὐεργεσίας ὑπομιμήσκειν μικροῦ δεῖν δμοιόν ἐστι τῷ δνειδίζειν.—20) πολλοὺς οἵμαι ἀνθρώπους εἶναι οἱ οὔτε ἀσεβεῖν ἀν θέλοιεν οὔτε ἀδικεῖν οὔτε ἀν ψεύδοιντο ἐκόντες εἶναι.—21) οἱ πάλαι Ἀθηναῖοι ἐπέστησαν τὴν ἔξι Ἀρείου πάγου βουλὴν ἐπιμελεῖσθαι τῆς εὐκοσμίας.—22) εἰσὶν ἔσαντοις εῦνοι πάντες, ὡς εἴπειν, ἄνθρωποι.—23) οἱ πλεῖστοι φασιν ὑπὸ τῶν δρνίθων καὶ τῶν ἀπαντώντων ἀποτρέπεσθαι τε καὶ προτρέπεσθαι.—24) ὑπὸ Ἀγησιλάου στέρεσθαι μὲν οὐδεὶς οὐδὲν πώποτε ἐνεκάλεσεν, εὖ δὲ πεπονθέναι πολλοὶ πολλὰ δμοιλόγουν.—

25) δεὶ τοὺς ἀρχεῖν αἰρεθέντας τῶν κτημάτων τῶν Ἰδίων ἀμελεῖν.—26) ὁ ἡγεμὸν παρεκελεύετο αἴθειν καὶ φθείρειν τὴν χώραν.—27) ἥδη δικαίους ἄνδρας εὐτυχεῖς δοῦν. —28) Πίνδαρος εἶπε τὰς ἐλπίδας εἶναι τῶν ἐγοργούτων ἐνύπνια.—29) Σωκράτης ἔπαινε πολλοὺς τῆς κακίας ἐλπίδας παρασκών, ἢν ἔστιν ἐπιμέλωνται, καλοὺς καγαθοὺς ἔσεσθαι.—30) ἐνδέχεται σωφρονήσαντα πρόσθεν αὐθις μὴ σωφρονεῖν.—31) Ἀγησύλαος τῷ ἀεὶ ἐμφανῆς εἶναι ἦγάλλετο.—32) ἐνόμιζον παρὰ Κύρῳ ὅντες ἀξιωτέρας ἢν τιμῆς τυγχάνειν ἢ παρὰ βασιλεῖ.—33) τῷ Ξενοφῶντι οὐκ ἐδόκει φαῦλον εἶναι τὸ πρᾶγμα.—34) ἔξεστιν ἡμῖν τὰ ὅρη προκαταλαβοῦσιν ἀπορα ὑμῖν παρέχειν.—35) ἔκρινον Κῦρον τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων τοξικῆς τε καὶ ἀκοντίσεως φιλομαθέστατον εἶναι.—36) Ἐπισθέντος Ἀμφιπολίτης ἤρχε τῶν πελταστῶν καὶ ἐλέγετο φρόνιμος γενέσθαι.—37) Καρδούχους καὶ Ταόχους πολεμίους ἐκτησάμεθα διὰ τὸ ἀνάγκην εἶναι λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια.—38) ἡμεῖς ἀρξωμεν τοῦ ἔξοδομησαι καὶ τοὺς ἄλλους ἐπὶ τὴν ἀρετὴν.—39) Ξενοφῶν καὶ οἱ λοχαγοὶ ἐσκόπουν εἰς οἶόν τοῦ εἰη τὴν ἀκραν λαβεῖν.—40) δίκαιον ἀπόλλυσθαι τοὺς ἐπιορκοῦντας.—41) Πρόξενος ὑπισχνείτο Ξενοφῶντι, εἰ ἔλθοι, φύλον αὐτὸν ποιεῖν.—42) οἱ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἴέναι τοῦ πρόσωπον ὑπώπτευον γὰρ ἥδη ἐπὶ βασιλέα ἴέναι, μισθωθῆναι δὲ οὐκ ἐπὶ τούτῳ ἔφασαν.—43) τί ὑμεῖς οἵοι τοῦ ἔσεσθε συμπρᾶξαι περὶ τῆς διόδου;—44) συμβουλεύω τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδῶν ποιεῖσθαι, ἵνα σχολὴ ἢ ἡ ἡμῖν τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι τοὺς ἐθέλοντας φύλους εὖ ποιεῖν.—45) οἱ πολέμιοι λαβόντες τοὺς ἀρχοντας ἐνόμιζον ἀναρχίᾳ ἢν καὶ ἀταξίᾳ ὑμᾶς ἀπολέσθαι.—46) οὐκ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου ἔχοντα μὴ διδόναι.—47) οἱ Πέρσαι οἰονται τοὺς ἀχαιούστους καὶ περὶ θεοὺς ἢν ἀμελῶς ἔχειν.—48) ἀγαθὸν εἶναι τὸν φρόνιμον καὶ ἀνδρεῖόν φαμεν.—49) τὸ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν τοῖς σοφοῖς ἐστιν ἀπαρέσκειν.—50) ἡ σθόμην πολλῶν διὰ τὴν ποίησιν οἰομένων καὶ τάλλα σοφωτάτων εἶναι ἀνθρώπων, ἢ οὐκ ἥσαν.—51) χαλεπὸν πατοὶ καὶ μητρὶ παίδων στερηθῆναι καὶ ἐρήμους εἶναι τῶν οἰκειοτάτων γηροτρόφων.—52) οἱ Ἀθηναῖοι ἥγοῦντο ταῖς ὑπερεχούσαις τῶν πόλεων λυσιτελεῖν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθῆναι μᾶλλον ἢ δούλαις διφθῆναι γενομένας.

Θέμα 102 (§ 291—302)

1) τῶν μὲν νικώντων τὸ νὰ φονεύωσι, τῶν δὲ νικωμένων τὸ

νὰ ἀποθνήσκωσιν εἶνε.—2) ἂς εἶνε εἰς σὲ οημεῖον τοῦ ὅτι καλῶς βασιλεύεις ἐὰν βλέπῃς τοὺς ἀρχομένους νὰ γίνωνται¹⁾ εὐπορώτεροι ἔνεκα τῆς Ἰδικῆς σου ἀμελείας.—3) λέγω ἔγῳ τοῦλάχιστον ὅτι τὸ νὰ ἀδικῇ τις εἶνε χειρότερον ἀπὸ τὸ νὰ ἀδικήται.—4) οἱ δεσπόται ἐμποδίζουσι τοὺς δούλους²⁾ ἀπὸ τοῦ νὰ δοαπετεύσωσι διὰ δεσμῶν.—5) μοῦ φαίνεται ὅτι κατὰ τοῦτο διαφέρει ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῶα, (δηλ.) κατὰ τὸ ὅτι ἐπιθυμεῖ τιμῆν.
 —6) σκεδὸν ἔγῳ τοῦλάχιστον τοῦτο νομίζω σωφροσύνην τὸ νὰ γιγνώσκῃ τις τὸν ἑαυτόν του.—7) ὁ Κύρος ἥτο φανερὸς ὅτι διέφερεν ἀπὸ δλους τοὺς διμήλικας καὶ εἰς τὸ ὅτι ταχέως ἐμάνθανε καὶ εἰς τὸ ὅτι καλῶς καὶ ἀνδρείως ἔκαστα ἔκαμνεν.—8) ὁ Ξενοφῶν ἐσκέπτετο³⁾ τί πρέπει νὰ κάμνῃ περὶ τοῦ νὰ ἐκστρατεύῃ⁴⁾ ἄνω.—9) τὸ νὰ τιμῷ τις τοὺς γονεῖς παντοῦ συνηθίζεται⁵⁾.—10) δὲν ἀρμόζει ὁ ἀρχῶν νὰ εἶνε πονηρότερος τῶν ἀρχομένων.—11) οὐδέποτε πρέπει νὰ ἀθυμῇ ὁ δυστυχῶν⁶⁾.—12) ὁ Ἀλέξανδρος ἔλεγεν ὅτι εἶνε υἱὸς τοῦ Διός.—13) ὁ Προδρένος ἐνόμιζεν ὅτι ἀρκεῖ εἰς τὸ νὰ εἶνε (τις) κατάλληλος νὰ ἀρχῇ⁷⁾ τὸν μὲν εὐεργετοῦντα νὰ ἐπαινῇ, τὸν δὲ ἀδικοῦντα νὰ μὴ ἐπαινῇ.—14) ὅστις ἐν ᾖ εἶνε πένης θέλει νὰ ζῇ εἰς πόλιν, ἐπιθυμεῖ νὰ κάμῃ τὸν ἑαυτόν του ἀθυμότερον.—15) τὸ ψεῦδος δὲν δύνασαι νὰ κάμῃς ἀληθῆς.—16) ὁ Ἀγησύλαος μεταχειριζόμενος τὸ στρατευμα τοῦ Κύρου σκεδὸν⁸⁾ ἐγένετο κύριος⁹⁾ τῆς ἐκτὸς τοῦ Ἀλος χώρας.
 —17) παῦσον¹⁰⁾ ὅσον διὰ τώρα¹¹⁾ νὰ μὲ κατακρίνῃς¹²⁾.—18) τὸ ἡμίσυ τοῦ στρατεύματος ἀφῆκε¹³⁾ νὰ φυλάττῃ τὸ στρατόπεδον.
 —19) ἄνευ ἀρχοντος οὐδὲν ἥθελε γείνη οὔτε καλὸν οὔτε κακὸν διὰ νὰ εἴπω ἐν συντόμῳ¹⁴⁾.—20) μὴ σπεύδετε νὰ πλουτήτε μᾶλλον παρὰ νὰ φαίνησθε ὅτι εἴσθμε χρηστοί.—21) οἱ Ἡλεῖοι ἔλεγον ὅτι ἡγόρασαν¹⁵⁾ τὴν χώραν παρὰ τῶν τότε ἐχόντων ἀντὶ τοιάκοντα ταλάντων¹⁶⁾ καὶ ὅτι ἔχουσι δώσῃ τὰ χρήματα.—22) οἱ μέλλοντες νὰ ἀδικῶσι πρέπει πολὺν χρόνον νὰ σκέπτωνται.—23) οἱ Πέρσαι διδάσκουν τοὺς παῖδας καὶ νὰ πείθωνται εἰς τοὺς ἀρχοντας.—24) δύσκολον¹⁷⁾ εἶνε καὶ εἰς ἄνθρωπος ἀργὸς νὰ τρέψῃται, πολὺ δὲ δυσκολώτερον οἶκος δλος.—25) νόμιζε ὅτι ἡ ἀρετὴ τῶν φύλων εἶνε ἀσφαλεστάτη φυλακὴ τοῦ σώματος.—26) πρέπει νὰ εἶνε τις φιλάνθρωπος καὶ φιλόπολις.—27) δὲν εἶνε δυνατὸν¹⁸⁾ ἄνευ δικαιοσύνης νὰ γείνῃ (τις) ἀγαθὸς πολίτης.—28) ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων ἔχει τειχισθῆ ὥστε νὰ εἶνε ἱκανὴ νὰ

σώζῃ τοὺς κατοικοῦντας μέσα εἰς αὐτήν.—29) νομίζω ὅτι αὗτη εἶνε ἴδική μου πατρίς.—30) δὲ Σωκράτης συμβουλεύει¹⁸⁾ τὸν Ξενοφῶντα, ἀφοῦ ἔλθῃ εἰς τοὺς Δελφοὺς νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὸν θεὸν περὶ τῆς πορείας.—31) μοῦ φαίνεται²⁰⁾ ὅτι πρέπει ἀφ' οὗ ἔλθωσιν²¹⁾ ἄνθρωποι εἰς τὸν Κῦρον, νὰ ἐρωτῶσιν αὐτὸν τί θέλει νὰ μᾶς μεταχειρίζηται²²⁾).—32) ὑπόσχομαι²³⁾ νὰ παράσχω εἰς σᾶς μισθὸν κυρικηνὸν εἰς ἔκπιστον κατὰ μῆνα.—33) μόνοι οἱ Σινωπεῖς ἐφαίνοντο²⁰⁾ ὅτι ἵσαν ἴκανοι νὰ παράσχωσι πλοῖα ἀρκοῦντα εἰς τὸ στράτευμα.—34) νομίζω ὅτι σεῖς εἴσθε εἰς ἐμὲ καὶ πατρίς καὶ φύλοι καὶ σύμμαχοι καὶ μαζὶ μὲ σᾶς νομίζω ὅτι ἥθελον εἴσθαι²⁵⁾ τίμιος.—35) ὁρκίσμησαν²⁶⁾ καὶ οἱ Ἕλληνες καὶ ὁ Ἀριαῖος καὶ νὰ μὴ προδώσωσιν ἀλλήλους καὶ σύμμαχοι νὰ εἶνε.—36) εἶνε²⁷⁾ εἰς τὴν ἔξουσίαν σας νὰ κάμητε ταύτην τὴν πρᾶξιν πολὺ ματαίαν, ἐὰν εἰσπράττητε²⁸⁾ ἀπὸ αὐτὸν χρήματα.—37) τώρα, ὅπότε δὲ ἀγώνις εἶνε περὶ τῆς ἴδικῆς σας σωτηρίας, ἀρμόζει²⁹⁾ σεῖς καὶ καλύτεροι³⁰⁾ καὶ προθυμότεροι νὰ εἴσθε.—38) ἀπεφάσισαν²⁹⁾ οἱ στρατηγοὶ ἀφοῦ συναθροίσθωσι³¹⁾ νὰ σκεφθῶσι, τίνι τούτῳ δσσον τὸ δυνατὸν³²⁾ κάλλιστα, νὰ ἀγωνισθῶσι.—39) εἰς τὸ νὰ φέρῃ εἰς πέρας³⁴⁾ ἐκεῖνα τὰ δποῖα ἐπεθύμει, ἐνόμιζεν ὅτι εἶνε συντομωτάτη δδὸς ἡ διὰ τοῦ νὰ ἐπιορκῇ καὶ νὰ ψεύδηται.—40) ἐὰν θέλητε, εἶνε εἰς τὴν ἔξουσίαν σας νὰ λάβητε καὶ ἡμᾶς συμμάχους καὶ νὰ τιμωρήσητε³⁵⁾ ἐὰν κατά τι σᾶς ἔχουσιν ἀδικήσῃ οὔτοι.—41) κίνδυνος εἶνε νὰ καταστρέφησθε³⁷⁾ πολλοί, ἐὰν ἀμελῶς καὶ ἀφυλάκτως πιορεύησθε διὰ³⁸⁾ τὰ ἐπιτήδεια.—42) οἱ στρατιῶται ηὔχοντο νὰ εὐτιχήσῃ δὲ Κῦρος.—43) δὲ Πρόξενος οὔτε σεβασμὸν³⁹⁾ οὔτε φόβον ἵτο ἴκανὸς νὰ ἐμβάλλῃ⁴⁰⁾ εἰς τοὺς στρατιώτας του.—44) ἐὰν ἐμὲ στέλλητε, νομίζω ὅτι ἥθελον⁴¹⁾ ἔλθῃ ἔχων καὶ τοιήδεις καὶ πλοῖα.—45) ἐγὼ λέγω ὅτι ταῦτα εἶνε φρλναρία.—46) αἰσχοὸν εἶνε νὰ προδώσῃ (τις) τοὺς εὐεργέτας.—47) ἡ εἰρήνη φαίνεται⁴²⁾ ὅτι εἶνε μέγιστον ἀγαθὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.—48) νομίζω ὅτι ἡ ἐγκράτεια εἶνε θεμέλιον⁴³⁾ τῆς ἀρετῆς.—49) νομίζω ὅτι τὰς εὐεργεσίας τῶν θεῶν οὐδὲ εἰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἥθελεν ἀνταμείψῃ⁴⁴⁾ δι' ἀείων χαρίτων.—50) Τὸ νὰ ἀμαρτάνωμεν ἐν ὧ εἴμεθα⁴⁵⁾ ἄνθρωποι, οὐδόλως νομίζω ὅτι εἶνε θαυμαστόν.—51) τὸ πλῆθος τῶν Ἀθηναίων δίδει τὰς ἀρχὰς εἰς ἔκεινους οἱ δποῖοι ἐφάνησαν⁴⁶⁾ ὅτι εἶνε ἀριστοί.—52) ἐγώ, δὲ Περιπλεις, ἐλπίζω νὰ νικήσωμεν τὴν πόλιν τῶν πολεμίων, ἐὰν⁴⁵⁾ σὺ

στρατηγήσης.—53) δι Καλλικρατίδας εἶπεν ὅτι εἶνε αἰσχρὸν νὰ φεύγῃ.—54) ὅμολογῶ ὅτι ταῦτην τὴν φύσιν ἔχουσι καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἄλλων καὶ μερικοὶ ἔξι ἐκείνων οἱ ὅποιοι προσποιοῦνται⁴⁵⁾ ὅτι εἶνε σοφιστά.

Απρόσωπα δῆματα.

Θέμα 103 (§ 302-305)

1) προσήκει μὲν πᾶσιν ἡμῖν τιμωρεῖν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν οἱ ἀπέθανον εὗνοι ὅντες τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, προσήκει δὲ κάμοι οὐχ ἥκιστα.—2) εὐθὺς ἔθεον ὅμόσε, οἷς εἴρητο.—3) πᾶσιν ἀνθρώποις νομίζεται τὸν πρεσβύτερον ἥγεισθαι παντὸς καὶ ἔργου καὶ λόγου.—4) τὰς ὡτίδας ἀν τις ταχὺ ἀνιστῇ, ἔστι λαμβάνειν.—5) ἔστιν ἐλευθερίους εἶναι καὶ ἀνευ χρυσοῦ.—6) δίκαιον τοῖς ἄλλοις παρέχειν, ἀ ἀν αὐτὸς ἀξιοῖ παρ' αὐτῶν λαβεῖν.—7) φέρειν ἀνόγκη τὰς παρεστώσας τύχας.—8) σοὶ ἀκριβὴ φιλοσοφεῖν.—9) οὐ σχολὴ κάμψιν.—10) ὡρα σε θυμοῦ πρείσσονα γνώμην ἔχειν.—11) Μελήτῳ τῷ Σωκράτους κατηγόρῳ τῶν νόμων οὐδὲν οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν ἐμέλησε.—12) καὶ τοῖς μὲν πειθομένοις συνέφερε, τοῖς δὲ μὴ πειθομένοις μετέμελε.—13) ἐν δημοκρατίᾳ μέτεστι πᾶσιν τὸ ζεν.—14) οὐδὲν προσήκει Ἀνδροκούδῃ τῶν συνθηκῶν.—15) λέγονται οἱ Ἀθηναῖοι διὰ Περικλέα βελτίους γεγονέναι.—16) λέγεται Ἀλκμέονι τῷ Ἀμφιαράου τὸν Ἀπόλλωνα χρῆσαι Ἐγινάδας οἰκεῖν.—17) ὅμολογοῦνται τοῖς πολιτεῖται εἶναι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις.—18) διμολιγεῖται τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν ἀρχαιοτάτην εἶναι.—19) ἐχαλέπαινεν ὅτι αὐτοῦ διλύγου δείσαντος καταλευσμῆναι πράως λέγει τὸ αὐτοῦ πάθος.

Θέμα 104 (§ 302—305)

1) πρέπει νὰ ἐπαινέσω τὴν ἀρετὴν τῶν Ἀθηναίων.—2) εἰς ἐμὲ φαίνεται¹⁾ ὅτι δὲν εἶνε ὡρα νὰ κοιμώμεθα²⁾, ἀλλὰ νὰ σκεπτώμεθα τί πρέπει νὰ κάμνωμεν μετὰ ταῦτα.—3) πρέπει νὰ μάθῃ (τις) γράμματα καὶ ἀφοῦ μάθῃ³⁾ νὰ ἔχῃ νοῦν.—4) ἐπρεπεν δ Σωκράτης νὰ μὴ διδάσκῃ πρότερον τοὺς μαθητὰς⁴⁾ τὰ πολιτικὰ⁵⁾ νὰ εἶνε σώφρονες⁶⁾.—5) δὲν εἶνε δυνατὸν⁷⁾ νὰ περάσωμεν⁸⁾ τὸν λόφον ἐὰν δὲν ἀποκόψωμεν τούτους.—6) δὲν εἶνε εὔκολον⁹⁾ νὰ φανῇ διδάσκαλος τῆς ἀρετῆς.—7) εἶνε ἀνάγκη¹⁰⁾ χρημάτων καὶ

άνευ αὐτῶν οὐδὲν ἐκ τῶν δεόντων εἶνε δυνατὸν νὰ γείνῃ.—8) τί μᾶς μέλει¹¹⁾ διὰ τὴν γνώμην τῶν πολλῶν.—9) ή πόλις τῶν Ἀθηναίων πολλάκις μετενόησε¹²⁾ διὰ τὰς κρίσεις αἱ ὅποιαι ἐγένοντο μὲ δόγην καὶ ὅχι μὲ ἔλεγχον.—10) ήμεῖς θὰ φροντίσωμεν¹¹⁾ διὰ τὰ ἴδια μας.—11) λέγεται ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης πρὸ τοῦ νὰ εἶνε εἰκοσιν ἑτῶν διελέχθη μὲ τὸν Περικλέα, δ ὅποιος ἦτο ἐπίτροπος μὲν αὐτοῦ, προστάτης δὲ τῆς πόλεως.—12) διμολογεῖται ὅτι οἱ ἀπὸ τοῦ Διὸς καταγόμενοι εἶνε εὐγενέστατοι τῶν ήμιθέων.—13) νομίζω ὅτι πολὺ ἀπέχω νὰ ἔχω τὰ ἴδια σας.

Ρηματικὰ εἰς τὸς καὶ τέος

Θέμα 105 (§ 305—309)

1) Τὰ μαθητὰ μανθάνω, τὰ εὑρετὰ ζητῶ, τὰ δὲ εὐκτὰ παρὰ τῶν θεῶν ήτησάμην.—2) δόξῃ χρήματα κτητά, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὕνητή.—3) δ νομοθέτης τὸν ἀστράπευτον οὐκ ἐῷ στεφανούσθαι.—4) Ἡγοῦμαι τῷ τοὺς προγόνους αἰσχύναντι ἀβίωτον εἶναι.—5) δ φύλος οὐθ θηρατέος ἀπάτη, ὥσπερ αἱ ὅρνιθες.—6) μετὰ μουσικὴν γυμναστικὴν θερπτέοι οἱ νεανίσκοι.—7) τοῦτο δῆλον ὅτι, εἴπερ τιμᾶσθαι βούλει, ὡφελητέα σοι ή πόλις ἐστί.—8) πᾶσαν κολακείαν φευκτέον.—9) εὶς ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος θαυμάζεσθαι ἐπ’ ἀρετῇ ἀξιοῖς, τὴν Ἑλλάδα πειρατέον εὖ ποιεῖν.—10) μεθεκτέον τῶν πραγμάτων πλείοσιν.—11) ἐπιχειρητέον ἐστὶ τῷ ἔργῳ.—12) οἵς ἂν ἔργον ἔνδον ἐργαστέον, τούτων σοὶ ἐπιστατητέον καὶ τὰ τε εἰσφερόμενα ἀποδεκτέον καὶ ἂ μὲν ἄν αὐτῶν δέῃ δαπανᾶν σοὶ διανεμητέον.—13) οὐδενὶ τρόπῳ φαμὲν ἔκόντας ἀδικητέον εἶναι.—14) οὐ δουλευτέον τοὺς νοῦν ἔχοντας τοῖς κακῶς φρονοῦσιν, τοὺς δὲ ἄλλους ἔθιστέον ἀκούειν περὶ διν λέγειν δίκαιον ἐστι.

Θέμα 106 (§ 305—309)

1) ἀς μὴ νομίζῃ ὅτι ἐγὼ λέγω ὅτι ή δικαιοσύνη εἶνε διδακτόν.—2) φαίνεται ὅτι ἔχει εἴπη κάλλιστα δ Σωκράτης ὅτι ή σωφροσύνη εἶνε διδακτόν.—3) πάντα καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ καλὰ εἰς ἔμε τούλάχιστον¹⁾ φαίνονται ὅτι εἶνε ἀσκητά.—4) οὗτοι οἱ ἄνδρες καὶ θνητοὶ εἶνε καὶ τρωτοὶ περισσότερον ἀπὸ ήμᾶς, ἐὰν οἱ θεοὶ ὅπως πρότερον δίδωσι νίκην εἰς ήμᾶς.—5) δὲν πρέπει νὰ τιμάται²⁾ δ ἀνήρ πρὸ τῆς ἀληθείας.—6) ἐγὼ ἔχω τὴν γνώμην ὅτι οἱ

κακοὶ ἄγδρες πρέπει νὰ ἔξαιρονται²⁾) τῆς στρατιᾶς.—7) έօρ-
ταί τινες πρέπει νὰ νομοθετηθῶσι³⁾ καὶ ὑμνοὶ πρέπει νὰ ποιη-
θῶσιν²⁾ ὑπὸ τῶν ποιητῶν μαζ.—8) ὑστερον θὰ σκεφθῆτε³⁾
περὶ ἐκείνων τὰ δόποια πρέπει νὰ πραχθῶσι.—9) ἀπηγόρευσαν⁴⁾
εἰς τοὺς δούλους νὰ πράττωσι ταῦτα τὰ δόποια ἐνόμιζον ὅτι
πρέπει νὰ πράττωνται ὑπὸ τῶν ἐλευθέρων.—10) πρέπει νὰ πο-
ρευώμεθα⁵⁾ τοὺς πρώτους σταθμοὺς ὅσον τὸ δυνατὸν⁶⁾ μακρο-
τάτους.—11) ἐὰν θέλῃς ἡ γῆ νὰ φέρῃ εἰς σὲ καρποὺς ἀφιδόνους,
πρέπει νὰ καλλιεργῆς¹⁷⁾ τὴν γῆν.—12) κατὰ τὰς δυστυχίας πρέ-
πει νὰ ἐπιδεικνύωμεν⁵⁾ ἐὰν κατά τι ἔχωμεν ἀνατραφῆ καλύτε-
ρον ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ ἔχωμεν παιδευθῆ πρὸς τὴν ἀρετήν.—13)
ἐὰν ἡ πατρὶς ὁδηγῇ⁹⁾ σὲ εἰς πόλεμον διὰ νὰ πληγωθῆς¹⁰⁾ καὶ
νὰ ἀποθάνῃς, πρέπει νὰ κάμνῃς καὶ ταῦτα.—14) οἱ σοφισταὶ
προσπαθοῦσι¹¹⁾ νὰ πείθωσι τοὺς νεωτέρους, ὅτι, ἐὰν συναναστρέ-
φωνται¹²⁾ αὐτούς, θὰ μάθωσιν ἐκεῖνα τὰ δόποια πρέπει νὰ πρά-
τωσι⁵⁾ καὶ θὰ γίνωσιν εὐδαίμονες.

Πλάγιος λόγος

$\Theta \in \mu \alpha$ 107 (§ 309-311)

- 1) Ξενοφῶν ἐπέστειλεν αὐτῷ ἀναθεῖναι ποιησάμενον τῇ Ἀρτέμιδι δότι οὕτοιο καριεῖσθαι τῇ θεῇ.

2) παρεκελεύοντο Κύρῳ μὴ μάχεσθαι, ἀλλ' ὅπισθεν ἔστων ἡμῶν τάττουν τάττεσθαι.

3) οὗτοι οἱ ἄνδρες ἔφασαν οὐλή ἐπιτρέψειν ταῦτα γενέσθαι.

4) Σεύθης ἔλεγεν δότι, εἰ μὴ καταβήσονται οἰκήσοντες, κακαπαύσει τὰς κώμας.

5) Κῦρος ἔλεγεν δότι οὔπω δὴ πολλοῦ χρόνου τούτου ήδιονι τοῖν φέπετύχοι.

6) Κῦρος ὑπέσχετο ἄνδρὶ ἐκάστῳ δώσειν πέντε ἀργυρίου μνᾶς ἐπάν οἵτις Βασιλῶνα ἥκωσι.

1) ἀνάθετε ποιησάμενος τῇ Ἀρτέμιδι δότι ἀν οὕτη καριεῖσθαι τῇ θεᾷ.

2) μὴ μάχουν, ἀλλ' ὅπισθεν

3) οὐκ ἐπιτρέψειν ταῦτα γενέσθαι.

4) εἰ μὴ καταβήσεσθε οἰκήσοντες, κατακαύσω ὑμῶν τὰς κώμας.

5) Οὔπω δὴ πολλοῦ χρόνου τούτου ήδιονι οἴνῳ φέπετύχον.

6) δώσω ἐκάστῳ ὑμῶν πέντε ἀργυρίου μνᾶς ἐπάν οἵτις Βασιλῶνα ἥκωμεν.

7) εἰπον οἱ Μοσύνοικοι ὅτι 7) οὐ διήσομεν τοὺς Ἐλ-
οὐ διῆσοιεν τοὺς Ἑλληνας.

8) Λύσανδρος τοῖς συμπρᾶ- 8) ἔλαττον ἔξετε, ἢν ἐγὼ
ξαὶ τι δεομένοις σαφῶς ἔλεγεν παρῶ.
ὅτι ἔλαττον ἔξοιεν εἰ αὐτὸς πα-
ρεῖται.

9) ἔρχεται (ἐπιστολὴ) ἀπὸ τῶν οἴκοι τελῶν ἄρχειν καὶ τοῦ ναυτικοῦ ὅπως γιγνώσκοι καὶ καταστήσασθαι ναύαρχον ὅντινα αὐτὸς βούλοιτο.

10) Θηραμένης εἶπεν ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι τοῦ ἡμετέρου θιορύβου, ἐπειδὴ πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων εἰδεῖν τοὺς τὰ ὅμοια πράττοντας αὐτῷ, δοκοῦντα δὲ Λυσάνδρῳ καὶ Λακεδαιμονίοις λέγοι.

11) τῶν στρατιωτῶν ἀντέλεγόν τινες μὴ ἴεναι πάντας τοὺς λοχαγούς καὶ στρατηγούς μηδὲ πιστεύειν Τισσαφέροντες.

12) Κῦρος εἶπε Φαρναβάζῳ ἢ παραδοῦναι τοὺς πρέσβεις ἑαυτῷ ἢ μὴ οἰκαδέ πω ἀποέμψαι.

13) Εὐχήν τινες Κύρου ἔξέ- φερον ὡς εὔχοιτο τοσοῦτον χρό- νον ζῆν, ἔστε νικώντες τοὺς εὖ καὶ τοὺς κακῶς ποιοῦντας ἀλεξόμενος ἀναβ. 1,9,11.

1) μηδεῖς οἱέσθω με λέγειν ὡς ἔστι δικαιοσύνη διδακτόν.—2) λέγει καλῶς καὶ Ἡσίοδος καὶ οἱ ἄλλοι ποιηταί, ὡς, ἐπειδάν τις ἀγαθὸς ὁν τελευτήσῃ, μεγάλην μοῖραν καὶ τιμὴν ἔχει καὶ γίγνεται δαιμων.—3) οἱ στρατηγοὶ ἐκέλευνον αὐτὸνς ἐλέσθαι ἄρχοντας, μέχρι ἢν ἀφίκωνται οἱ ἥρημένοι ἀντ' ἐκείνων. οἱ δὲ ἀναβοήσαντες ἐκέλευνον ἐκείνους ἄρχειν.—4) οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν δεῖν στασι- ἄζειν πρὸς τὴν ἑαυτῶν πόλιν.—5) εἰ δέ τις ἐπικαλοίη αὐτοῖς,

7) οὐ διήσομεν τοὺς Ἐλ-
ηγας.

8) ἔλαττον ἔξετε, ἢν ἐγὼ

παρῶ.
9) ἄρχε τοῦ ναυτικοῦ ὅπως
ἄν γιγνώσκῃς καὶ κατάστησαι
ναύαρχον ὅντιν' ἢν βούλῃ.

10) οὐδὲν μέλει μοι τοῦ ὑμε-
τέρου θιορύβου, ἐπειδὴ πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων οἴδα τοὺς τὰ ὅ-
μοια πράττοντας ἔμοι, δοκοῦν-
τα δὲ Λυσάνδρῳ καὶ Λακεδαι-
μονίοις λέγω.

11) Μὴ ιόντων πάντες οἱ
στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ μηδὲ
πιστεύοντων Τισσαφέροντες.

12) Ἡ παράδος μοι τοὺς πρέσβεις ἢ μὴ οἰκαδέ πω ἀπο-
πέμψῃς.

13) Εὔχομαι τοσοῦτον χρό-
νον ζῆν ἔστι ἢν νικῶ καὶ τοὺς εὖ καὶ τοὺς κακῶς ποιοῦντας ἀλεξόμενος.

λόγον ἔφασαν χρῆναι διδόναι.—6) οἱ στρατηγοὶ ἀπεκρίναντο ὅτι περὶ τούτων τῶν χοημάτων σὺν τῇ στρατιᾷ βουλεύσοιντο.—7) τὰς πόλεις ἔπειθεν ὁδοποιεῖν λέγων ὅτι θάττον ἀπαλλάξονται, ἢν εὔποροι γένονται αἱ ὁδοί.—8) Κόνων τὸν Φαρνάβαζον ἐδίδασκεν ὡς οὗτῳ μὲν ποιοῦντι πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῷ φύλαι ἔσοιντο, εἰ δὲ δουλοῦσθαι βουλόμενος φανερὸς ἔσοιτο ἔλεγεν ὅτι μία ἑκάστη πολλὰ πράγματα ἴκανή εἴη παρέχειν καὶ κίνδυνος εἴη μὴ καὶ οἱ Ἑλληνες, εἰ ταῦτα αἰσθοιντο, συσταῖεν.—9) ὅντι δ' αὐτῷ ἐν Ἀμφιπόλει ἀγγέλλει Δερκυλίδας ὅτι νικῷέν τε αὖ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ αὐτῶν μὲν τεθνάναι δοκτώ, τῶν δὲ πολεμίων παμπληθεῖς, ἐδήλουν δὲ ὅτι καὶ τῶν συμμάχων οὐκ ὀλίγοι πεπιστούτες εἴεν.—10) Κλεάνωρ ἀπεκρίνατο ὅτι πρόσθιν ἄν ἀποθάνοιμεν ἢ τὰ δῆπλα παραδοῖμεν.—11) ἀναστὰς Θηραμένης λέγει ὅτι ἐὰν αὐτὸν ἔλησθε στρατηγὸν αὐτοκράτορα περὶ τῆς εἰρήνης, ποιήσειν ὥστε μήτε τῶν τειχῶν διελεῖν μήτε ἄλλο ἐλαττώσαι τὴν πόλιν μηδέν, οὕτοιο δὲ ἄλλο τι ἀγαθὸν παρὰ Λακεδαιμονίων εὑρήσεσθαι.—12) δ' Ἡγις ἐκέλευν αὐτοὺς εἰς Λακεδαιμονίαν ἵεναι οὐ γὰρ εἶναι αὐτὸς κύριος.—13) Κῦρος πρὸς Ἀβροκόμαν ἔφη βούλεσθαι ἐλθεῖν καλὸν μὲν ἢ ἐκεῖ, τὴν δίκην ἔφη χρῆναι ἐπιθεῖναι αὐτῷ, ἢν δὲ φύγῃ, ἥμεις ἐκεῖ πρὸς ταῦτα βούλευσόμεθα.

Θέμα 108 (§ 309—311)

1) ἐκεῖνον μὲν λοιπὸν διέταττον¹⁾ νὰ βαδίζῃ, ἐμὲ δὲ νὰ ἀκολουθῶ μαζί των εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Δαμνίππου. δ' Πείσων δὲ πλησιάσας²⁾ μὲ προέτρεπε³⁾ νὰ ἡσυχᾶζω⁴⁾ καὶ νὰ ἔχω θάρρος λέγων ὅτι θὰ ἐλθῃ ἐκεῖ.—2) ἐγὼ δὲ ἡρώτων τὸν Πείσωνα ἄνθέλη νὰ μὲ σώσῃ λαβῶν χοήματα, ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν ἐὰν εἶνε πολλά. εἴπον λοιπὸν ὅτι εἶμαι ἔτοιμος νὰ δώσω τάλαντον ἀργυρίου. ἐκεῖνος δὲ ὠμοιόγησεν ὅτι θὰ κάμῃ ταῦτα.—3) ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν ὅτι θὰ μένω εὐχαριστημένος⁵⁾ ἐὰν σώσω τὴν ζωὴν μου⁶⁾.—4) δ' Σιλανὸς ἔλεγεν, ὅτι δίκαιοι εἶνε ὅστις θέλει ν' ἀπέρχηται.—5) οἱ Θηβαῖοι εἴπον ὅτι δὲν ἥθελον ἀποδώσῃ⁷⁾ τοὺς νεκρούς, εἰ μὴ ἐπὶ τῷ ὄρφῳ⁸⁾ νὰ ἀπέλθωσι τῆς χώρας.—6) ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη νὰ φυλάττῃ αὐτὰ (δῶρα) ἔως ὅτου⁹⁾ δ' ἵδιος ἐλθὼν λάβῃ τὰ δῶρα μαζὶ μὲ ἐκεῖνον τὸν ἴδιον διότι ἔλεγεν ὅτι δὲν ἥθελεν ἐπιθυμῆι νὰ ζῇ, ἐὰν δὲν λάβῃ ἐκδίκησιν¹⁰⁾ χάριν τῆς Μανίας.

(2) ικανότηκ (3) πλήρες (4) πλήρεσσον (5) αποθήκη (6) λιμφή (7) αρχαιολόγος (8) ιερέας (9) απόδοση (10) ανάπτυξη της μάρκας
20) απορίας (11) απορίας (12) απορίας (13) απορίας (14) απορίας (15) απορίας (16) απορίας (17) απορίας (18) απορίας (19) απορίας

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Θέμα 6.

- 1) Απαρέμφατον. 2) τὰ βασίλεια. 3) κολάζω μετοχή. 4) μετοχή. 5) μέσαι νύκτες. 6) ἀποθηκήσκω. 7) φύω. 8) αἱροῦμαι. 9) πένης. 10) κτῶμαι. 11) ἀφικνοῦμαι. 12) ἡγεμών. 13) ἐκών. 14) αὐτόματοι. 15) παρέρχομαι. 16) ἀποδίκνυμαι. 17) κατήγορούμενον.

Θέμα 8.

- 1) προγεγενημένος. 2) εἰωθικ. 3) πάντως. 4) καταφυγή. 5) φέρω. 6) εὖ ποιῶ. 7) ἀφικνοῦμαι. 8) μεροχή. 9) τὸ εῖδος. 10) τρόπος. 11) ἀποθηκήσκω. 12) μέσ. ἀδριστος. 13) γεγένημαι μετοχή. 14) πέμπω. 15) μετοχή. 16) εὔνους. 17) οἴομαι.

Θέμα 10.

- 1) ἡδέως. 2) χαρίζομαι. 3) ἀπαρέμφατον. 4) ἡ ἀρχή. 5) δοτική. 6) προέρχομαι. 7) σήμερον. 8) γέγονα. 9) εὐκτική μετά τοῦ ἀν. 10) ἐλάττων. 11) ἐργάζομαι μετά δύο αἰτιατικῶν. 12) αἱροῦμαι μέσον. 13) φέρομαι. 14) φύσει. 15) πονῶ.

Θέμα 12.

- 1) κρείττων. 2) ἐσθίω. 3) γίγνομαι. 4) ἀγνώμων. 5) ἀποκτένω. 6) ὑπερορίζω. 7) πρὸς μετὰ δοτικῆς. 8) τελευτῶ. 9) πάρειμι. 10) ἀποδιδόσκω. 11) χρῶμαι τινι. 12) ήκω. 13) ἐργάζομαι τινά. 14) ἔσ. 5) ἀκόλαστος 16) ἀνήνυτον. 17) προστίθημι. 18) ἀπολείπομαι. 19) γέγονα.

Θέμα 14.

- 1) δίκην δίδωμι. 2) μετοχή. 3) δοτικὴ ἀπρόθετος. 4) δρέγομαι ἀπαρέμφ. 5) κύριος. 6) ποιοῦμαι, μέσον. 7) εἶμι. 8) ἐπὶ τὴν. 9) τινά τι. 10) γεραίτερος. 11) εὐτυχῶ. μετοχή. 12) εὐκτικὴ ἀδρ. μετὰ ἀν. 13) τεκμήριον. 14) χρῶμαι τινι. 15) γάρ. 16) ἐκών.

Θέμα 16.

- 1) ἀγείρω. 2) ἐπὶ τὴν. 3) αὐτός. 4) ἐπίσταμαι. 5) προσήκω. 6) εὖ. 7) φέρω. 8) ἔξεστι. 9) μᾶλλον. 10) ὑπισχνοῦμαι, μέσον. 11) δοτική. 12) πάρειμι. 13) μετοχή. 14) πράγματα. 15) δίκη. 16) αὐξάνομαι. 17) κρείττων. 18) προσαγορεύω. 19) κήδομαι. 20) γένει προσήκων. 21) ἐπιβουλεύω. 22) μετοχή. 23) ἐνθάδε. 24) λάθρα 25) ἀπαρέμφατον. 26) ἡγοῦμαι. 27) τὸ πρῶτον. 28) ἐμφύω. 29) δοτική. 30) χαλεπός. 31) ἐκών. 32) καθ' ἡμέραν. 33) μετοχή. 34) ἐπὶ μετὰ δοτικῆς. 35) κατά, αἰτιατική. 36) πέτρα. 37) μετοχὴ τοῦ δύνω. 38) ἀπολείπω. 39) δεῖ. 40) ἀπορῶ, μετοχή. 41) καταπέμπομαι. 42) εἶμι, ἀπαρέμφ. 43) κελεύω. 44) ἄγω, ἀδριστος. 45) ἀδριστος. 46) ὁριστικὴ ἀορίστου μετὰ τοῦ ἀν.

Θέμα 18.

- 1) φημί. 2) ύπόθεσις. 3) προσήκει. 4) ὁδός. 5) οὐσία. 6) κτῶματι. 7) ξενειμι. 8) κρείττων. 9) κέκτημαι. 10) ύπέχειν. 11) δοκεῖ. 12) παρέρχομαι. 13) γραφεύς. 14) ἀπεικάζω. 15) καλός. 16) οὐδαμοῦ. 17) μετοχή. 18) φόνος. 19) θήρα. 20) προσήκω.

Θέμα 20.

- 1) μετοχή. 2) οἰκεῖος. 3) ἀμαρτία. 4) διάνοια. 5) δοκῶ. 6) τίμιος. 7) τρόπος. 8) γέγονα μετοχή. 9) κοινωνός. 10) μεστός. 11) δρέγομαι. μετοχή. 12) παρασκευαστικός.

Θέμα 22.

- 1) ἀμείνων. 2) ἡδύς. 3) κρίνω. 4) τίθεμαι, μέσον. 5) ἐν μετὰ δοτικῆς. 6) ἀποστρατοπεδεύομαι. 7) βραχύ. 8) ἔξικνοῦμαί τινος. 9) ἢ κατά. 10) μετοχή. 11) δοτική. 12) ἀμείνων. 13) ἀπαρέμψατον. 14) δρᾶ, μετοχή. 15) ῥάδιος 16) πειρῶμαι. 17) μετοχή. 18) οἵς τ' εἰμι.

Θέμα 24.

- 1) μετοχή. 2) πρεπώδης. 3) ὁ αὐτός. 4) εὖ ποιῶ, μετοχή. 5) στιζω, μετοχή. 6) ἀλλότριος.

Θέμα 26.

- 1) ἄγω. 2) ἐπί. 3) ἀπαγορεύω. 4) οὕτω. 5) ἔχω. 6) εὖ πράττω. 7) μετοχή. 8) ἤκω. 9) δοκεῖ. 10) ἐώ. 11) οἴκαδε. 12) διαπορεύομαι. 13) ἀσινέστατα. 14) πήγνυμι. 15) συνίσταμαι. 16) ἐγείρω.

Θέμα 28.

- 1) χρή. 2) συσκευάζομαι. 3) ἀπειμι. 4) κελεύω. 5) δοτική. 6) δρέγομαι. 7) μέσον. 8) μέσον. 9) ἐμβάλλω. 10) μέσον. 11) ἴμάτιον. 12) αἱροῦμαι. 13) καλῶς. 14) αἱρομαι. μετοχή. 15) ἀρχω. 16) μετοχή. 17) ἀμύνομαι. 18) εὖ φίσκομαι. 19) ἐνδείκνυμαι. 20) ἀποδιδράσκω. 21) κύριος. 22) αἱρῶ. 23) ἀποδίδομαι. 24) ἀπωθῶμαι. 25) πρεσβεύομαι. 26) πάντοτε. 27) πειρῶμαι. 28) ἀμύνομαι.

Θέμα 30.

- 1) τρέφω. 2) πρᾶτον. 3) αἱροῦμαι. 4) ἀλίσκομαι. 5) κρατῶ. 6) εὖ πάσχω. 7) δέομαι. 8) διώκω. 9) φεύγω. 10) δεινός. 11) κακῶς ἀκούω. 12) ἐκπίπτω. 13) εὖ ἀκούω. 14) ἀπόλλυμαι. 15) ἄγω. 16) κακῶς ἀκούω. 17) δύμορος. 18) λεία. 19) πιπράσκω. 20) γενική μόνη.

Θέμα 32.

- 1) τίθημι. 2) κτείνειν. 3) γενική. 4) μεταλαγχάνειν. 5) δοκεῖ μετοχή. 6) μάλιστα. 7) δέομαι τινος. 8) ἐμπίπλασθαι. 9) οὐχ οἵλον τ' ἐστί. 10) μέμνημαι. 11) ὀλιγωρεῖν. 12) ἐδεισα. 13) ἐπιλανθάνομαι. 14) ἤκιστα. 15) ἀλλότριος γενικ. 16) δρέγεσθαι. 17) πάλαι. 18) τῶν ἔχωτοῦ. 19) πειρᾶσθαι. 20) καταλιπεῖν.

21) δοκῶ μοι. 22) οὐχ ἀκροῦσθαι, μετοχή. 23) ὅμνυμι. 24) σὺν τοῖς θεοῖς.
 25) ἄρχεσθαι τίνος. 26) κελεύειν. 27) ἡγεῖσθαι τίνος. 28) εὑώνυμον. 29) οὐδέν.
 30) ὑστερίζειν. 31) καιρός, γεν. 32) παύεσθαι, μετοχή. 33) πόνος, γενικ. 34)
 τὸ λοιπόν. 35) γενέσθαι. 36) γενική. 37) προκεῖσθαι τίνος. 38) χρή. 39) κατά-
 φρονεῖν τίνος. 40) καιρός. 41) δεῖσθαι τίνος. 42) βουλή. 43) ἐσθίειν. 44)
 ἥδυς. 45) ὅψον. 46) δεῖ μετ' ἀπαρεμφ. καὶ αἰτιατικῆς. 47) ὁσπερ. 48) οὐσία.
 γενικ. 49) οὕτω. 50) αἰληρονομεῖν τίνος. 51) ἀπαρέμφ. μετ' αἰτιατ. 52) ἐν
 μετὰ δοτικ. 53) ἡγεμονεύειν τίνος κατὰ μετοχήν. 54) φάναι. 55) παύεσθαι.

Θέμα 34.

1) οὐδέν. 2) τρίτον. 3) ἐπιβουλεύειν τίνι. 4) ἀεί. 5) βοηθεῖν ἀλλήλοις 6)
 ἐπιμελεῖσθαι ἀλλήλων. 7) δοτική. 8) πρέπειν. 9) ξοικα. 10) χρῆσθαι τίνι.
 11) ἐντυγχάνειν τίνι. 12) ὑπὲρ μετ' αἰτ. 13) πολεμεῖν τίνι. 14) οἰκεῖν
 μετοχ. 15) ὑπὲρ μετ' αἰτ. 16) μίγνυσθαι τίνι. 17) χρή μὲν ἀπαρέμφ. καὶ αἰτ.
 18) ἀμύνειν τίνι. 19) ἐπιθυμεῖν τίνος. 20) χρεόν. 21) θυμοῦσθαι. 22) δοκεῖν
 μετ' ἀπαρεμφ. καὶ αἰτ. 23) μετοχὴ μέλλ. τοῦ βασιλεύειν. 24) ὅς, δοτ. 25) ἐπ-
 τίθεσθαι τίνι. μέσον. 26) χρῆσθαι τίνι, μετοχ. κατ' αἰτ. 27) αἰτιατική. 28)
 εἴκειν τίνι.

Θέμα 36.

1) δοτική. 2) γέγονα. 3) συμφέρεσθαι. 4) ἄχθεσθαι. 5) ὅτι. 6) γεν. ἀπλῆ.
 7) αἰτ. ἀπλῆ. 8) δοκεῖν. 9) μετοχή. 10) χαλεπῶς. 11) συμβαίνειν. 12) ἁ-
 δίως. 13) ἐπὶ δεξιά. 14) δοτ. μετοχ. 15) ἄφικνεισθαι. 16) ἀσμένοις ὅμιν. 17)
 γίνεσθαι.

Θέμα 38.

1) αἰδοῦμαι. 2) ἀπολύναι. 3) ἐπίστασθαι. 4) εὖ ποιεῖν. 5) εὖ λέγειν. 6)
 ῥῆσον. 7) κακῶς ποιεῖν. 8) ἐπεί. 9) ὁρᾶν. 10) μετοχή. 11) αἰσχύνεσθαι τίνα.
 12) μετοχή. 13) ἀξιοῦν. 14) ζῆν βίον. 15) καλεῖσθαι. 16) αἰτιατ. 17) νοσεῖν
 νόσον. 18) ἀναμιμνήσκεσθαι. 19) σὺν τοῖς θεοῖς. 20) οἷα. 21) πολέμιος. 22)
 μικρὸ θύειν. 23) οὐδέν. 24) ἐλαττοῦσθαι. 25) γεν. ἀπλῆ. 26) θύειν μεγάλα.
 27) μετοχή. 28) πλεῖστα βλάπτειν τίνα. 29) ἀλίσκεσθαι. 30) αἰτ. ἀπλῆ. 31)
 βούλεσθαι. 32) μέγιστον δύνασθαι. δοτ. 33) ίδια. 34) πειρᾶσθαι. 35) ἐπιμε-
 λεῖσθαι ἔκυτοῦ. 36) ὅπως μετ' εὐκ. μέλλοντος. 37) ως βέλτιστος.

Θέμα 40.

1

1) πληροῦν τί τίνος. 2) ὥστε μετ' ἀπαρεμφ. 3) αἰτιατική. 4) ῥεῖν αἴμα-
 τος. 5) πυνθάνεσθαι τίνος. 6) καλεῖσθαι. 7) γεν. ἀπλῆ τοῦ τιμήματος. 8) ἀπο-
 καλεῖν. 9) ἀγαθός. 10) τὸ πολλοῦ ἔξιον. 11) ἔξεστιν. 12) ὠνεῖσθαι. 13) γεν.
 τιμήματος. 14) φημί. 15) δεῖ, ἀπαρέμφ. 16) γεν. αἰτ. 17) δοκοῦσι μοι. 18)
 καταγιγνώσκειν τίνος θάνατον. 19) ἀπαρέμφατον. 20) καταψηφίζεσθαι τίνος
 θάνατον. 21) ἔνιοι. 22) ἀποτρέπειν τίνα τίνος. 23) μέλλοντος μετοχ. 24)
 προαιρεῖσθαι τί τίνος. 25) ῥῆστος. 26) ήδιστος. 27) ἔλλ. 28) ὄρος.

- 1) γενικὴ διαιρετ. 2) δέομαί τινος. 3) ὑπερφρονεῖν τινος. 4) χάριν οἴδα τινι. 5) ἀφομοιοῦν. 6) δοτ. 7) κηλεῖσθαι. 8) ἀκροώμενοι, αἰτιατικ. 9) ἀπόλυσθαι. 10) ἐπὶ βλάβῃ. 11) μιγνύναι. 12) ἔξεστι. 13) εἰκάζειν τί τινι. 14) παραινῶ τινι. 15) καταφρονεῖν τινος. 16) κυνηγεσία.

- 1) φημί. 2) αἰτ. ἀπλῆ. 3) ἀφαιρεῖσθαι. 4) ἀναμυνήσκειν μετοχ. 5) γενικ. 6) πράττεσθαι. 7) αἰτεῖ. 8) εἰς δισχιλίους. 9) ξένους. 10) ἔξελαυνειν. 11) κτᾶσθαι. 12) πένης. 13) οὐδεπώποτε. 14) παύεσθαι μετὰ μετοχ. 15) αἰτιατικὴ ἀπλῆ. 16) μάλα. 17) ἄχθεσθαι. 18) δτι. 19) ἐν ἀπόροις εἶναι. 20) καλεῖν. 21) ὑπισχνεῖσθαι. 22) μεμνῆσθαι τινος, μέλιων. 23) δεῖ καὶ ἀπαρέμφ. 24) αἱρεῖσθαι, δοτική. 25) ἀρχόμενοι.

- 1) μεταδιδόναι τινί τινος. 2) κοινωνεῖν τινί τινος. 3) πειρᾶσθαι. 4) ἡμέτερος γεν. 5) ὑπανίστασθαι τινί τινος. 6) θάκος. 7) ἔξανίστασθαι τινος.

Θέμα 42.

- 1) δουλεύω. 2) ἀφίκετο ἄν. 3) ἐπίρρημα. 4) πυνθάνομαι. μετοχή. 5) ὁς 6) ἔξιημι. 7) ἄγω. 8) αἰτιατική. 9) βραχύς.

Θέμα 44.

- 1) γενική. 2) ἀφικνοῦμαι. 3) ἐκπολιορκῶ. 4) ἥκω. 5) γενική. 6) δοτική. 7) μεταπέμπεται. 8) δοτική. 9) ἀναγροφεύω. 10) δοτική. 11) ἐπιοῦσα. 12) στρατεύω. 13) μάλιστα. 14) δοτική. 15) γίγνομαι. 16) ἄρχομαι. 17) δοτική 18) ἄριστον.

Θέμα 46.

- 1) κοινῇ. 2) μετοχή. 3) στέλλομαι. 4) ίδίᾳ 5) δοτική. 6) αἰρῶ. 7) δοτική. 8) κωλύω. 9) παίω. 10) πέφυκα. 11) κτῶμαι. 12) ἐφέπομαι.

Θέμα 48.

- 1) ὀνοῦμαι. 2) γενική. 3) διοικῶ. 4) ἀποδίδομαι. 5) ὑστερῶ. 6) γίγνομαι. 7) δοτική. 8) ἀφικνοῦμαι. 9) ἡδύς. 10) κέκτημαι. 11) δωροῦμαι. 12) τιτρώσκομαι.

Θέμα 50.

- 1) βελτίων. 2) ίδέα, αἰτιατ. 3) ὅρῶ μετὰ μετοχῆς. 4) δοτική. 5) παροξύνω 6) ἡττῶμαι, μετὰ γενικῆς. 7) δοτική. 8) ἡδύς. 9) ἀπαρέμφατον. 10) κτῶμαι. 11) φέρω.

Θέμα 52.

- α' 1) δοτική. 2) τελευτῶ, μετοχή. 3) οἴδα μετὰ μετοχῆς. 4) ἀποθηγίσκω. 5) παντοδαπός. 6) δοτική. 7) οὕτω. 8) χαλεπῶς. 9) διηγοῦμαι. 10) δύολογῶ. 11) κωλύω. 12) μετοχή. 13) τὰ πεπονημένα.

- β' 1) ύπὸ καὶ γενική. 2) γεν.κή. 3) ἄγαμαι. 4) συγγιγνώσκω. 5) δοτική.
6) ἐπείγομαι. 7) ἡδομαι. 8) ἀμαρτία. 9) ἀποκτέινω.

γ' 1) ποιοῦμαι, μέσον. 2) ἐπὶ μετὰ δοτικῆς. 3) εἰς ἄ.

Θέμα 58.

- 1) φύομαι. 2) χρῶμαι τινί. 3) πληγάς ἐμβόλλω τινί. 4) ἔτι. 5) λείπομαι.
μέλλει τετελ. 6) μετοχή. 7) ἄγω. 8) μετοχή. 9) μέλλω. ἀρ. 10) ἀποδείκνυμι.
11) ἀπολείπω. 12) ἐπίσταμαι. 13) ἀποδιδράσκω. 14) οἴδα. 15) οἶχομαι. 16)
ἀποφεύγω. 17) αἱρῶ. 18) βλέπω. 19) αἱροῦμαι, μέσον 20) μετοχή. 21) δοκῶ.
22) βουλεύομαι. 23) μὴ καὶ προστακτική. 24) ποιοῦμαι. 25) οἱ συνόντες.
26) οἴδα. 27) χρῆματα. 28) ἄχθομαι τινί. 29) πόνος. 30) αὐτός.

Θέμα 60.

- 1) ἀπόλλυμι. 2) δέομαι. 3) ἀγαθός. 4) χρή. 5) συνόντες. 6) δεῖ. 7) οἱ λέ-
γοντες. 8) βέλτιστον. 9) ἀποφαίνομαι. 10) ὑπομιμήσκω. 11) μικροῦ δεῖν.
12) διειδίζω. 13) δλίγου δεῖν. 14) ἐπιλαχθάνομαι, δριστική. 15) ἔξεστι. 16)
ἐπικυρῶ. 17) πάλαι. 18) δυνητική ὁριστική. 19) ἀδριστος. 20) δεῦρο. 21)
δυνητική εὔκτική. 22) κόπτω. 23) διαφέρω, ἀδριστος. 24) εἶμι. δυνητ. εύ-
κτική. 25) μετοχ. 26) ἀδρούστ. 27) εύκτ. 28) χάρις. 29) χάρις. 30) εἶμι,
ὑποτακτική. 31) καταλείπω. 32) σκοπῶ. 33) κατὰ καὶ αἰτιατική. 34) φέγω.
35) δεῖ. μετοχή. 36) κτῶμαι. 37) φύσις. 38) ὑπολαμβάνω. 39) ἔχω δυσκό-
λως. 40) οἶομαι. 41) συγχωρῶ τινι. 42) προστακτική. 43) δίκην δίδωμι,
προστακτική. 44) σκοπῶ. 45) οὕτω. 46) ἀφικνοῦμαι. 47) μέμνημαι. 48) δυ-
νητική εὔκτική. 49) δυνητική δριστική. 50) μάχομαι. 51) ἀμαχεῖ.

Θέμα 62.

- 1) ἀποκτέινω. 2) πώ. 3) ὅρῶ καὶ μετοχή. 4) ἐπιμέλομαι τινος. 5) μά-
λιστα. 6) ἐταῖρος. 7) ἀπαρέμφατον. 8) προσήκει. 9) παρακελεύομαι τινι. 10)
δοτική. 11) ἐκβαίνω. 12) νοῦς. 13) μᾶλλον. 14) μέλλω. 15) ἀπαρέμφατον.
16) ἐκ καὶ γενική. 17) ἐθίζω.

Θέμα 65.

- 1) οἴδα. 2) μετοχή. 3) βουλεύεσθαι. 4) ἀλλότριος. 5) ἤκειν. 6) οὕπω.
7) προσελαύνειν. 8) ἔτι. 9) εὔκτ. μετὰ τοῦ ἀν. 10) αἱτ. ἀπλῆ. 11) κακῶς
ἀκούειν παρατ. μετὰ τοῦ ἀν. 12) ἀπειλεῖν τινι. 13) δύμνυμι τινα. 14) σπάνις.
15) ἀπόλλυμαι. 16) εἰ. 17) νοῶ. 18) ἵσταμαι. 19) κωλύω. 20) μανθάνω. 21)
ὅπως. 22) εὔκτ. μετὰ τοῦ ἀν. 23) ὅπως μετὰ μέλλ. ὁριστ. 24) προσήκει. 25)
πέφυκα. 26) ὅποτε καὶ εὔκτ. 27) χρῆσθαι παιδιᾶ. 28) ἐνδέχεσθαι. 29) εἰδική
πρότασις. 30) αἰτία. 31) ἀποκτέινω. 32) μετοχή. 33) αἰτιατ. ἀπλῆ. 34)
τίθημι. 35) ὁμοιογῶ, μετ. 36) πολεμεῖν τινι. 37) ὕσπερ. 38) ἄκων. 39)
πώποτε. 40) ὑποφέρω. 41) εἴπω. 42) πρεσβεύω. 43) δέδοικα. 44) οὐ καὶ
ὑποτακτ. 45) ἀντέχω τινί. 46) ὅτι δῶ. 47) μὴ οὐ. 48) χαρίζομαι τινί τι. 49)
ἡδύς. 50) ἀπαγορεύω. 51) ἐπαινῶ τινα. 52) δέομαι τινος, εὔκτική μετὰ τοῦ
ἀν. 53) πάμπαν.

Θέμα 72.

1) ἀκούω μετ' ἀπαρεμφ. 2) ἀκούειν μετοχ. γεν. 3) εὔνους εἰμί τινι. 4) κελεύω. 5) φυλακή. 6) ώς. 7) πώ. 8) συνέπομαί τινι. 9) ἔτι. 10) μέμνημαί τινος. 11) ὁριστ. μετά τοῦ ἄν.

Θέμα 74.

1) κοιλάζω τινά. 2) δίδωμι δίκτην. 3) φθονεῖν τινι. 4) δοκῶ. 5) ἀνιδματ. 6) αἴτειν τινά τι. 7) μέγιστα δύναμαι. 8) ἄγω, εὔκτ. 9) ἀμα μετά μετοχῆς. 10) ἀνίσταμαι. 11) μέλλω παθ. 12) λαμβάνω. 13) ἐνθάδε. 14) τὰ ὑμέτερα αὐτῶν 15) ἀναλίσκω. 16) τυγχάνω τιγός. 17) διέρχομαι. 18) χρῶμαι τινι. 19) παρακαλῶ τινά. 20) βουλεύομαι. 21) οὐτοσί. 22) προσήκοντες. 23) μετοχ. 24) ὅτι μεθ' ὑπερθ. 25) εἴθε μετ' ἀσφίστου ὁριστικῆς.

Θέμα 76.

1) ἐπὶ ταῖς θύραις. 2) μετοχή. 3) ἥδομαι τινι. 4) διάκονος. 5) ἐπίσταμαι μετοχ. 6) εὔκτ. μετά τοῦ ἄν. 7) ἀσφίστ. ὁριστ. 8) ὁριστικὴ μετά τοῦ ἄν. 9) ἀμύνομαι. 10) ὕστε μετ' ἀπαρεμφάτ. 11) αἱρῶ. 12) ἔξεστι. 13) οἶος μετ' ἀπαρεμφ. 14) πέφυκα. 15) παρέχω μέσον.

Θέμα 78.

1) ἔξεστι. 2) μέσον. 3) χωρίον. 4) ἀπαρέμφ. μέλλ. 5) καταλείπομαι. 6) ἐνθάδε. 7) παῦλα. 8) σύνειμι. 9) ἔξεστι. 10) αὐτάρκης. 11) ὑβρίζω. 12) γέ. 13) δίκηγη δίδωμι. 14) ἐπίσταμαι. 15) ἡκα. 16) δεῖ. 17) τιμωροῦμαι. 18) φέρω. 19) φεύγω. 20) πόνος. 21) ἐπει. 22) δυνητ. εὔκτ. 23) οίκαδε. 24) λυπῶ. εὔκτ. 25) βουλεύομαι μετοχ. 26) μάλιστα. 27) ἐπιτιμῶ τινι. 28) ἐπανολούθω. 29) ποιῶ τινά τι. 30) βρωτόν. 31) διαδίδωμι. 32) ἐπανάγω, ὁριστ. μετά τοῦ ἄν. 33) δέδοικα. 34) εἰ καί. 35) μετοχή. 36) πάιω. 37) χρῶμαι. 38) καιρός.

Θέμα 80.

1) ώς. 2) ἐγγύς. 3) πλούτω. 4) ἔξης. 5) μέχρι οὗ. 6) μέχρι 7) δέομαι. 8) παίω. 9) λοιδορῶ. 10) ἔστε. 11) μετοχή. 12) διαπράττομαι. 13) τὸ ἔτερον. 14) σκοπῶ. 15) ἡκα. 16) εὐκτική. 17) ὅπότε καὶ εὔκτ. 18) παύομαι, καὶ μετοχή. 19) πρὶν. 20) ἐκφέρω. 21) ὑποτακτ. καὶ ἄν. 22) εὐκτική. 23) ἀπαρέμφατον.

Θέμα 82.

1) ἐπίσταμαι. 2) ἐπιτίθεμαι τινι. μέσον εὔκτ. 3) αἰτίαν ἔχω, δυνητ. εὔκτ. 4) ἐτλην. 5) μεταδίδωμι. 6) ἀρχω. 7) ἔχω. 8) καλάδες. 9) οἴδα. 10) τὸ πρῶτον. 11) ὑπολαμβάνω. 12) φυλάττομαι τι. 13) κελεύω, ὑποτακτικὴ καὶ ἄν. 14) ἀμαρτάνω. 15) λαμβάνω. 16) ὑβρίζω. 17) ἐγγιερῶ. 18) καθίσταμαι, μετοχ. 19) ἀπόλλυμι. 20) ἡκιστα. 21) βούλομαι. εὔκτ. 22) λαμβάνω. εὐκτική. 23) ἐντυγχάνω. εὔκτ. 24) τελευτῶ μετ. 25) χαλεπός. 26) ποιῶ ἔκδοτον. 27) αἱροῦμαι.

Θέμα 84.

- 1) κωλύω. γεν. μετοχῆς. 2) ἐπίσταμαι. 3) τιμωροῦμαι τινα. 4) κατὰ τάχος
 5) μεταπέμπομαι. 6) ὀδός. 7) εὐκτική. 8) πρὸς μετὰ αἰτιατ. 9) ἀπορον. 10)
 ἀκοντος βασιλέως. 11) ἀπαγγέλλω. 12) ἴδια. 13) δέομαι. 14) ἥδη ποτέ. 15)
 ἀκούω τινός. 16) μετοχή. 17) λείπω τι. 18) ἐπιλανθάνομαι. 19) παντάπασι.
 20) περικυκλῶ, μέσον. 21) αὐτόματοι. 22) φαίνω. 23) εὑκτ. μετὰ τοῦ ἄν. 24)
 μηδὲν φθέγγομαι, μετοχ. 25) μέσον μετοχ. 26) εὐκτ. μετὰ τοῦ εἰ. 27) ἐφίε-
 μαι. ὁριστ. ἀρ. μετὰ ἄν. 28) ἀπιστῶ τινι. 29) παρατ. μετὰ τοῦ ἄν. 30) ἐπαγ-
 γέλλομαι τι. 31) ἀργύριον πράττομαι, εὐκτική. 32) εὐκτική. 33) αἰτῶμαι, με-
 τοχή. 34) νοῶ.

Θέμα 86.

- 1) οἶδα. 2) μέμνημαι. 3) εὐκτικ. 4) διασκοπῶ. 5) βουλεύομαι.

Θέμα 88.

- 1) ἔως καὶ ὁριστ. 2) ὅπως καὶ μέλλ. ὁριστ. 3) οἶς. 4) εὐκτικὴ μέλλ. 5)
 ἤκω. 6) βουλεύομαι. 7) παιδεύω. 8) ἵκανός.

Θέμα 90.

- 1) μετοχή. 2) ἡδύς. 3) ὄψον. 4) δέομαι τινος. 5) ἤκιστα. 6) ἀνίσταμαι. 7)
 εὐήθεια. 8) αἰτῶ τινά τι. 9) δοτική. 10) ἀμνημονῶ τινος.

Θέμα 92.

- 1) ἄρχομαι. 2) παύομαι. 3) καταστρέφομαι. 4) βοῶ. 5) αἰσθάνομαι. 6)
 ἐθίζομαι. 7) ἀκούω καὶ ἀπαρέμφ. 8) ἀπαρέμφ. μετὰ τοῦ ἄν. 9) ἐνοχλῶ τινι.
 10) ἀεί. 11) συνόντες. 12) μετοχή. 13) ἀπαγορεύω μετά μετοχ. 14) τυγ-
 χάνω μετὰ μετοχῆς. 15) λανθάνω μετά μετοχῆς. 16) διατελῶ. 17) ὕη.
 18) οἰχομαι μετὰ μετοχ. 19) ἀποδιδράσκω. 20) δεῖ ἀν φθάνη μετὰ μετοχῆς.
 21) εἰμὶ μετὰ μετοχῆς.

Θέμα 94.

- 1) μετοχή. 2) ὁς μετὰ μετοχῆς. 3) στρατεύομαι. 4) τίθεμαι. 5) ἀριστῶ.
 6) δοκεῖ. 7) μέσον. 8) ἐρμηνεύει. 9) μάλιστα. 10) ἀφίσταμαι. 11) λάθρα. 12)
 συγγίγνομαι. 13) ἄχθομαι τινι. 14) γεωργῶ. 15) ἀπόλλυμαι. 16) ὑπολεί-
 πομαι. 17) μάχομαι τινι, μετοχή. 18) λυσιτελῶ τινι. 19) συνόντες.

Θέμα 96.

- 1) μετοχή. 2) γίγνομαι. 3) οἴκαδε. 4) ζηλωτός. 5) οἴκοι. 6) ἀποροῦμαι.
 7) μηχανή. 8) θηλύομαι. 9) ἔταιρος. 10) ἐπιφαίνομαι. 11) ἔξεστι τινι. 12)
 ἔκανων. 13) ἀκων.

Θέμα 98.

- 1) αἱροῦμαι. 2) ἔξεστι μετοχ. 3) ἄγω. 4) προσήκει. μετοχ. 5) προση-
 γορία. 6) ἀριστα, πέψυκα πρός τι. 7) μετοχή. 8) πάρεστι μετοχή. 9) βάλ-
 λω. 10) δεῖ μετοχή.

Θέμα 100.

1) ώς μετά μετοχ. 2) ἐπιβουλεύω τινί. 3) ἄτε καὶ μετοχ. 4) ἐμπίπρημ. 5) τέμνω. 6) ἐπὶ μετ' αἰτιατ. 7) συμβουλεύω τινί. 8) ώς μετά μετοχῆς. 9) ἅμα τῇ ἡμέρᾳ. 10) μετοχή. 11) ὕσπερ μετά μετοχῆς. 12) ἔξεστι. 13) ἡσυχίαν ἥγω. 14) ἀν μετά μετοχῆς.

Θέμα 102.

1) μετοχή. 2) οἰκέτης. 3) βουλεύομαι. 4) στρατεύομαι. 5) νομίζομαι. 6) κακῶς πράττω. 7) ἀρχικός. 8) μικροῦ δεῖν. 9) κρατῶ τινος. 10) μέσον. 11) τὸ γῦν εἰναι. 12) μέμφομαι τινί. 13) καταλείπω. 14) ώς συνελόντι εἰπεῖν. 15) ὀνοῦμαι. 16) γεν. ἀπλῆ. 17) χαλεπόν. 18) οἶνον τ' ἔστι. 19) συμβουλεύω τινί. 20) δοκεῖ. 21) μετοχή. 22) χρῶμαί τινι. 23) ὑπισχνοῦμαι μετ' ἀπαρεμφάτου μέλλ. 24) γενική. 25) ἀπαρέμφ. μετά τοῦ ἦν. 26) ὅμνυμι μετ' ἀπαρεμφάτου μέλλ. 27) ἔξεστι. 28) πράττομαι τινά τι. 29) προσήκει. 30) ἀγαθός. 31) δοκεῖ μετά δοτ. 32) συλλέγομαι, μετ. 33) ώς μεθ' ὑπερθ. 34) κατεργάζομαι ἀπαρέμφατον μετά τῆς ἐπί. 35) μέσον. 36) ἀπόλλυμαι. 37) ἐπί. 38) αἰδώς. 39) ἐμποιῶ. 40) ἔν. 41) δοκεῖ. 42) κρηπίς. 43) ἀμείβομαι μετά τοῦ ἔν. 44) μετοχή. 45) δοκῶ. μετοχή.

Θέμα 104.

1) δοκεῖ. 2) καθεύδω. 3) βουλεύομαι. 4) μετοχή. 5) συνόντες. 6) σωφρονῶ. 7) οὐκ ἔστι. 8) παρέρχομαι. 9) ῥάδιον. 10) δεῖ. 11) μέλει μοί τινος. 12) μεταμέλει τινί τινος.

Θέμα 106.

1) γέ. 2) ρηματικόν. 3) βουλεύομαι. 4) ἀπαγορεύω. 5) ρηματικόν. 6) ώς οἶνον τε. 7) θερπτεύω, ρηματικόν. 8) ἄμεινον. 9) ἥγω. 10) τιτρώσκω, μετοχ. 11) πειρῶμαι. 12) πλησιάζω τινί.

Θέμα 108.

1) κελεύω. 2) προσέρχομαι. 3) παρακελεύομαι. 4) σιγῶ. 5) ἀγαπῶ. 6) τὸ σῶμα. 7) δυνητ. εὔκτ. 8) ἐφ' φ τε. 9) ἔστ' ἔν. 10) τιμωρῶ.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- ἀγαπῶ § 121, 1
ἀγέ, ἀγετε 143, 1
ἀκούω 287, β'. 5.
αἰσχύνομαι 278, δ'. σ.
Αἰτιατική 124, τοῦ χρόνου § 135, β',
τοῦ τρόπου § 136, 4, τοῦ ποσοῦ,
§ 139, 4. τῆς αἰτίας 141, β'. 3. τοῦ
κατά τι § 140, μετ' οὐσιαστικῶν
80, αἰτιατική ἀπόλυτος § 291, 2.
ώς ἀντικείμενον 124, αἰτιατικ. σύ-
στοιχος § 125.
αἴτιον ποιητικόν, ἀγαγκαστικὸν τε-
λικόν § 141.
ἄλλα § 248, γ' 4. ἄλλα γάρ § 248, γ',
5. ἄλλη η § 248, γ', 4.
ἄλληγροία § 327, 7.
ἄλλος § 212, 2. ἄλλο τι η, ἄλλο τι
§ 318, β' 2 σημ.
ἄλλως § 143 3 ἄλλως τε (καὶ)
§ 143, 4.
ἄμα § 143, β', § 241, β'.
ἀμέλει 143, 5.
ἀμφὶ 157.
ἀν 220.
ἀνά 153.
ἀναδίπλωσις § 329, 3 δ'.
ἀντὶ § 146.
ἀντικείμενον § 11, 117.
ἀντίθεσις 330, 1.
ἀντικρύ, ἀντικρὺς § 143, 6.
ἀντίφρασις § 327, 9.
ἀντονομασία 327, 5.
ἀνθυποφορά 330, 12.
ἀντωνυμίαι προσωπικαὶ § 189, αὐ-
τὸς § 192, αὐτοπαθεῖς § 193, κτη-
τικαὶ § 194, ἀλληλοπαθής § 198,
δεικτικαὶ § 199, ἀναφορικαὶ § 202,
ἐρωτηματικαὶ § 206, ἀόριστοι § 207
ἐπιμεριστικαὶ § 212.
ἀόριστος § 173.
ἀπαγόρευσις § 227.
ἀπαρέμφατον 22, σ. § 293.
ἀπὸ § 167.
ἀποσιώπησις § 330, 7.
ἀποστροφὴ 330, 16.
ἀποφατικὰ μόρια § 16 σ. § 213.
ἀπόφωπα ρήματα 303.
ἄρα § 252, 1.
- ἄρα § 232, 2
ἄρθρον § 64—75.
ἀρνήσεις πολλαῖ § 214.
ἄρτι § 143, 7.
ἀρχὴ § 143, 8.
ἀρχόμενος § 288, 1. σ.
ἀσύνδετον § 329, 1.
ἄτε § 289, β'.
αὖ, αὖθις § 143, 10.
αὐτίκα 143, 11.
βραχυλογία § 319, Α'.
γάρ § 251, α., β.
γέ § 219, 1.
γενική § 75.
γενικὴ μετὰ οὐσιαστικῶν § 78.
γενικὴ χρονική § 135, 2, τοπικὴ §
134, Δ' β. συγχριτική § 81, 6, τῆς
ἀναφορᾶς § 140, 2, σ. τῆς αἰτίας §
141, β., 1, τοῦ τικήματος § 139
γενικὴ ἀπόλυτος § 291, β.
γιγνώσκω § 287, β, 2.
γοῦν § 252, 6.
δαι 219, 2.
δὲ 248, β, 2.
δεῦρο 143, 12.
δεῦτε 143, 1.
δὴ 219, 3. § 252, 4.
δῆθεν 219, 4.
δῆπου 219, 5.
δῆτα 219, 6.
διὰ 155.
διαίρεσις συντακτικοῦ § 24.
διαιλιπόν § 288, 1, σ.
δίκην § 142, 1.
δοτικὴ μετὰ οὐσιαστικῶν § 79.
δοτικὴ κτητικὴ § 122, α', χαριστὶ^η β', ημικὴ γ', τῆς ἀναφορᾶς δ'.
τῆς κρίσεως δ'. σημ. τοῦ ποιητι-
κοῦ αἰτίου ε', δοτικὴ προσωπικὴ
κατὰ μετοχὴν § 123. χρονικὴ 135,
ε'. τοπικὴ § 134 Α' β. δραγμικὴ §
137, 2, τροπικὴ § 136 3, τοῦ μέτρου
139, 3, τῆς συνοδείας § 138, τοῦ κατά
τι § 141, 2, τῆς αἰτίας § 141, β. 2.
ἔβουλδην ἀν, βουλοίμην § 265,
2, γ.
ἐγκλήσεις § 182. δριστικὴ § 183.
ὑποτακτικὴ § 184. εὐκτικὴ § 185

προστακτική § 186. παρατηρ. § 187.
χρίσεως καὶ ἐπιθυμίας § 188. σημα-
σία αὐτῶν ἐν δευτερευούσαις προ-
τάσεσι § 255.
εἰ § 266, 1.
εἰ ἄροι § 266, α'.
εἰμήν (ἄρα) 266, β., 4, α.
ἐὰν μόνον § 266, γ.
εἰ δὲ μὴ § 266, 4, β. εἰπερ που, εἰπερ
ποτέ, εἰπερ τις καὶ ἄλλος § 266
4, γ.
εἰ καὶ, καὶ εἰ § 267, σ.
εἰ οὐ § 213, β., γ.
εἰεν § 143, 13.
εἰμὶ συνδετικὸν § 8, ὑπαρκτικὸν § 30
εἰρωνεία § 327, 8.
εἰς, ἐς § 152.
εἴτα, ἔπειτα § 143, 14
εἴτε—εἴτε § 250.
ἐκ § 148.
ἔλλειψις § 318.
ἔλληπτής πρότασις § 15. 32—37.
ἔλλεις ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν § 322, 5.
ἔνεκα (κεν) § 164, 2.
ἐν § 150.
ἔνεστώς § 171.
ἐνθάδε, ἐνταῦθα § 143, 16.
ἐπαναρρογὰ καὶ ἐπιφρόγὰ § 329, 3, α' β'
ἐπανάρθωσις § 330, 15.
ἐπει § 251, ε'.
ἐπι § 162.
ἐπιδιόρθωσις § 330, 14.
ἐπίθετα μετὰ γενικῆς § 80, δοτικῆς
93, α' τιτικ. 94.
ἐπιφρήματα § 142, μετὰ γενικῆς δο-
τικῆς σιτ. ατικῆς § 143.
ἐπίσταμαι § 287, β' σ.
ἐπιφωνήματα § 231.
ἐρώτησις ἡ πύσμα § 330, 11. ἐρώ-
τησις εὑθεῖς § 4.—5 § 229, πλα-
γία § 4. § 275.
ἔστιν οὐ § 203, β.
ἔτι § 143 29
εύθυ, εύθυς § 143, 17.
εύφημισμός § 327, 9, α.
ἔχω § 97.
ἢ § 219, 7. ἢ γάρ § 215, β.
ἢ που § 219, 8. ἢ μήν § 219, 9.
ἢ § 249, β.
ἢ γοῦμαι § 295, β' β'. § 120, 7.
ἢ δη § 143, 18.
ἢ κω 171, 3. σ.
ἢ οἱ § 143, σημ. 1.
ἢ να τοπικὸν § 259, γ'
ἢ να τί § 259, δ'.

καν § 266, 5, β'.
καὶ 243—244.
καὶ γάρ 251, δ. καὶ γάρ τοι 251, .
καὶ μή § 248, 5. § 219, 10.
καίπερ 289, γ.
καίτοι 248, 5. § 219, 12.
κατὰ 154.
κατά τι 140.
κατάχρησις 327, 2.
κατηγόρημα 6 καὶ 7.
κατηγορούμενον § 8 § 29, ἐπιρρη
ματικὸν 31, προληπτικὸν 31, β.
κλητικὴ § 77.
κλῖμαξ 330, 5.
κρατῶ 120, 7.
κύκλος 329, 5. γ'.
κῶλον 5.
λανθάνω 287, στ'
λεκτικὸς τρόπος § 313, 2. § 326.
λιτότης § 327, 9. β'
λόγος 1, 2—εὐθύς § 5.—πλάγιος
§ 5 § 311
μάς § 143.
μάλιστα § 143, 19.
μᾶλλον δὲ § 248, β' 2 σ.
μανθάνω § 287, β', 4.
μέλλω § 179, σ.
μέλλων § 175.—περιτραχτικὸς 179.
τετελεσμένος § 178.
μεμνημα § 287, β' 3 καὶ γ' β'.
μὲν § 248, β' 1.
μέντοι § 248, β' 3.
μετὰ § 159
μεταφορὰ § 327, 1.
μετοχὴ § 282, ἐπιθετικὴ 284, κατη-
γορηματικὴ 286, παραθετικὴ 288.
μετωνυμία § 327, 3.
μέρις § 164, 3.
μή § 213. μή οὐ 217. μή διτι, μή
σπως, μή τι γε δὴ 247, μήτε—μή-
τε καπ. 246.
μήγε § 219, 10.
μικροῦ δέω § 306, α'.—μικροῦ δεῖν
§ 295, 4, σ. § 306 β'.
μόνον οὐ, μόνον οὐχὶ § 143, 20.
μῶν 232, 2.
νῆ § 143, γ'
οἶδα § 287, β' 1 καὶ γ' β'.
οἶον δή, οἶοι δή § 289, β'.
οἰονέι, οἰονπερεῖ § 266, 5, α.
οἶος, ὅσος § 202, 2 (α' β' γ') § 262,
§ 270, γ', 2, σ. § 322, 6.
οἰχομαι § 287, 5. § 171, 3. σ.
οἰόγενον δέω § 306, α'. οἰόγενον δεῖν
§ 295, 4 σ., § 306, β'.

δόμοιοτέλευτον § 329,5.
όμόσε § 143, 21.
δύμως § 248, β' 6.
δύναμαστική § 77.
δύναμις ωρον § 330,2.
δργανον § 137.
δσον ού, δσον ούπω § 143, 22.
δτι ειδικόν § 272, α', αίτιολογικόν
274, δτι μή 270, γ', δτι τι § 259, δ'
ού § 213. ού γάρ 251, β' 1. ού μή
§ 216 § 236, σ.-ού μήν δλλά § 248, β'
5. ού-ούδε, ούτε-ούτε, ούτε-τε §
246, ού μόνον—δλλά και, ούχ ζπως—
δλλά και ή δλλ' ούδε § 247.
ούδε πολλοῦ δεῖ, ούδε δλγου δεῖ
§ 306, α'.
ούκοιν, ούκουν § 252,7.
ούν § 252,2.
παλιλογία 329,3.
παρά § 160.
παράδξον § 330,3.
παραθετικά § 82.
σχῆμα παραλείψεως § 330,8.
παρατατικός § 172.
παρήχησις § 329,6.
πάριστον ή ίσόναλον § 329,4.
πειθώ § 281, 3. β' σ πειθομαι 121,2.
πέρ § 219,11
πέραν πέρα § 143, 23
περὶ § 158,
περίδος § 3
περίφρασις § 327, 6
πλὴν § 164,4.
πόθεν § 143,24.
πολλάκις § 143, 25.
πολλοῦ δέω, πολλοῦ γε και δεῖ
§ 306,α.
πολυσύνθετον § 329,2.
πόρρω § 143, 26.
ποτέ § 143, 27.
ποὺ § 143, 28.
πρὶν § 269.
πρὸ § 149.
προδιόρθωσις § 330, 13.
προθέσεις § 143, παρατηρήσεις ἐπὶ
τῶν προθέσεων § 165, καταχρη-
στικαι § 164.
προκατάληψις § 330,10.
πρὸς § 161
προσδιορισμοι § 9. δνοματικοι § 10.
ἐπιθετικοι § 50, παράθεσις § 59.
ἐπεξήγησις § 62, ἐπιρρηματικοι
§ 10 § 133.
προσωποποιία § 330, 17.
πρότασις § 2, ἀπλῆ § 12, ἐπηρέη-

μένη § 13, σύνθετος § 14, κατα-
φατική και ἀποφατική § 16, κυ-
ρία και δευτερεύουσαι § 15, προ-
τάσεις κρίσεως και ἐπιθυμίας § 4.
222, κύριαι § 223, 229, δευτερεύ-
ουσαι § 22, § 253, αίτιολογικαι
§ 256. τελικαι § 258 συμπερασμα-
τικαι 261, ὑποθετικαι § 263, ἐνδο-
τικαι § 267, χρονικαι § 268 ἀνα-
φορικαι § 270. εἰδικαι § 271, πλά-
γιαι ἔρωτηματικαι § 275. τροπι-
και § 280. διστακτικαι § 281.
προτροπή § 227, 1.
πώ § 143, 29.
πώποτε § 143, 30.
ρήματα § 8. ρήματα ἐνεργητικαι § 96
μέσα 112 παθητικαι § 110, ούδε-
τεραι § 115, ἀποθετικαι § 116, με-
τά γενικῆς § 120. μετὰ δοτικῆς §
121. μετὰ αίτιατικῆς § 124. μετὰ
αίτιατικῆς και δοτικῆς § 130, με-
τά γενικῆς και δοτικῆς § 132.
ρηματικαι εἰς τοις και τέος § 307.
σολοικισμὸς § 313, ὑποσ.
συγκατάθεσις § 228.
συμφωνία τοῦ κατηγορούμενου πρὸς
τὸ ὑποκείμενον § 38-41.45-47 τοῦ
ρήματος § 42, 44-48.
σύν § 150.
συναθροισμὸς § 330, 6.
σύνδεσις κατὰ παράταξιν § 18—22,
συμπλεκτική § 241, ἐπιδοτική §
246, ἀντιθετική § 247, διαζευκτι-
κή § 249, αίτιολογική § 251 συμ-
περασματική § 252, καθ' ὑπότα-
ξιν § 20—22, σύνδεσις μετοχῶν
§ 292.
συνδετικὸν § 8-30.
συνεδοχὴ § 327,4.
συντακτικόν, σύνταξις § 23.
συσσώρευσις ἀρνήσεων § 214.
σχῆμα § 313 κατ' ἀρσιν και θέσιν
§ 328, α'. ἀνανταπόδοτον § 255,3
κατὰ σύνεσιν § 44. § 314. Αττι-
κὸν § 43. § 315. Πινδαρικὸν η
Βοιώτιον § 316. καθ' δλον και
μέρος § 317. ἀπὸ κινουσ § 319, α'
εξ ἀναλόγου § 319. β'. ζεῦγμα §
318, β'. πλεονασμὸς § 320. ἐν διά
δυσι § 320,β'. ἐλξις § 323,2. περ-
βατον § 323,3. πρωθύστερον §
324, ἀνακόλουθον § 325.
τάχα § 143, 31. τάχιστα § 143,32.
τελευτὴν § 97.
τελευτῶν § 288, 1. σ.

τίς § 206. τίς [άρ.] § 207.
τί βούλόμενος, τί παθών, τί μαθὼν
§ 288, 4 σημ.
τί δάι; § 209, 2.
τί δέ; § 206, 3, σημ.
τί οὖν; § 206, 3, σημ.
τὸ ποῖον; τὸ τί; § 206, 3, σημ.
τοὶ § 219, 12.
τουγάρτοι, τουγάροιν § 252, 5.
τοίνυν § 252, 3.
τόπος § 134.
τρόπος § 136.
τυγχάνω μετὰ μετοχῆς § 287, 5.
ὑπὲρ § 156.
ὑπερβολὴ § 330, 9.
ὑπερσυντέλικος § 177.
ὑπὸ § 163.
ὑποκείμενον § 6, 7, 25. ἀπαρεμφάτου

§ 27, σ. 282. μετοχῆς § 27, σ.
ὑποφορὰ § 330, 12.
φαίνομαι § 287, γ'. σ.
φέρων, φερόμενος § 288, σ. σ.
φθάνω § 287, στ.
χιαστὸν § 330, 4.
χρόνος § 135. χρόνοι τῆς δριστικῆς
§ 170 τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων
§ 179.
χωρὶς § 165, 4.
ώς, εἰδίκὸν § 273, σ. πρόθεσις §
164, 6.
ώς, ὥσπερ μετὰ μετοχῆς § 289, β'
ώς ἂν § 266, 5.
ὥσπερ ἂν εἰ, ώσει, ὥσπερει § 256,
5, α'.
ὥσπερ τις καὶ ἄλλος, ώς τις καὶ ἄλ-
λος § 270, γ' σημ. γ'.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελ.	12	Στίχ.	18	γράφε	δειλὸν
»	26	»	14	»	πρόσωπον
»	70	»	32	»	ἀμφιέννυμι
»	71	»	24	»	περιχαρής
»	98	»	27	»	λαμβάνει
»	116	»	36	»	καθισε φρόνιμα
»	140	»	11	»	δοκεῖ
»	142	»	19	»	εἰς τὸ γ'
»	157	»	5	»	δργιζομένοις
»	162	»	7	»	κακῶν
»	169	»	16	»	διδάσκει
»	277	»	15	»	τοὺς στρατηγοὺς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

